27	Labdarózsák	450.—
28	Virágok tükörrel	450.—
29	Sárga virágok	450.—
30	Szégyenlősek	1400.—
31	Fürdés a patakban	1200.—
32	Dr. Hegedűs Lóránt arcképe	mgtul.
33	Barcza Péterke arcképe	mgtul.
34	Szelnár Manczika arcképe	mgtul.
35	Ifj. Szelnár Aladár arcképe	mgtul.
36	Erdei patak medre	250.—

M. Nemzeti Szalon

Kövér Gyula.

Született 1883-ban Verpeléten. A Képzőművészeti Főiskola oklevelének megszerzése után 1906—1907-ben Münchenben Peter Halm rézkarcosztályán tanult s ott kitüntető oklevelet nyert. 1907—1908-ban Párisban Henry Martin tanár festőiskoláját látogatta. Éveket töltött Europa művelt államaiban utazgatva és dolgozgatva. 1915 elejétől 1918 végéig a harctéren teljesitett csapatszolgálatot. Munkáival több külföldi kiállitáson szerepelt. Magyarországon első bemutatkozó kiállitása 1909-ben a Könyves Kálmán termeiben volt. Ez a kiállitás a művész műveinek friss, ujszerü és egyéni megnyilatkozása miatt nagy feltünést keltett. Gyüjteményes kiállitást rendezett még 1911-ben a Művészházban és 1919-ben a Nemzeti Szalonban. 1914-ben elnyerte a Ferencz József jubileumi dijat és 1922-ben és 1923 ban megkapta a Műcsarnokban az akt-dijat.

Olajfestmények:

37	Gizike	mgtul.
38	Behavazott malom	500.—
39	Rableány	700.—
40	Nagy csatorna Löwenben	800.—
41	Rajongók	3000.—
42	Csendes csatorna Löwenben	800.—
43	Fürdés után	2000.—
44	Téli hangulat	700.—
45	Kató	700.—
46	Rálátás a ráckevei Dunapartra	450.—
47	Tükör előtt Dr. Klein István tulajd.	
48	Futó felhők	1000.—
49	Piroska	280.—
50	Lelátás az ózdi kohókról	150.—
51	Rálátás az ózdi vasgyárra	300.—
52	Pihenő	1400.—
53	Ózdi kohók a távolból	550.—
54	Őszi táj Ózd közelében	800.—
55	Velencei hangulat	500.—
56	Krisztus	800.—

Nemzeti Szalon 1927. okt.
57. csop. kiáll

57	Öreg asszony a szatócsbolt előtt	250.—
58	Sötét udvar Nápolyban	500.—
59	Rózsika	140.—
59a	Szűk csatorna Velencében	200.—
60	Kohók Az Ózdi Tiszti Kaszinó tulajdona	
61	Gyöngysor	1200.—
62	Behavazott galiciai falu Dr. Klein Istv. tulajd.	
63	Vörös vitorlás Mechelnben	650.—
64	Zarándok	450.—
65	Esti itatás	250.—
66	Olga	320.—
67	Részlet az ózdi vasgyárból	150.—
68	„Sárga veszedelem“	500.—
69	Venus	2100.—
70	A kis durcás	2000.—
71	Öreg ház Balatonfüreden	450.—
72	Boldog percek	450.—
73	Bánat	700.—
74	Oszlopos paraszthház	250.—
75	Idyll az öreg kutnál	400.—
76	Faluvége Boldván	180.—
77	Ózdi ucca őszi pompában	300.—
78	Galiciai falurészlet	350.—
79	Csendes vízpart	250.—
80	Szálas erdő a Dunaparton	550.—
81	Velencei öreg ház	200.—
82	Brüsseli házak rálátásban	450.—
83	Model	900.—
84	Balatonarácsi paraszthház	300.—
85	Őszi hangulat Boldván	450.—
86	Merengő nő	750.—
87	Teknőkészitő cigánycsalád	340.—
88	Antwerpeni utcarészlet	700.—
89	Amalfi kikötője vihar után	350.—
90	Magas ucca Balatonarácson	650.—
91	Nyugtalan álom	1600.—

92	A Zátony sziget naplementekor	550.—
93	Az öreg templom Dordrechtben	1200.—
94	Tehenek a Füzesben	500.—
95	A tihanyi kolostor	300.—
96	Manci	220.—
97	Miskolci uccarészlet télen	300.—
98	Felszakadó köd a Dunán	300.—
99	Első póz	800.—
100	Téli hangulat Csik-Szt.-Simonban	300.—
101	Ködös reggel az Úzvölgyben	350.—
102	Firenzei uccarészlet	280.—
103	Virágos udvar	240.—
104	Napos ucca Ráckevén	200.—
105	Dunaparti részlet Ráckevén	400.—
106	Buzakeresztek	300.—
107	Repcés rét	200.—
108	Ráckevei parasztudvar	320.—
109	Sevillai szamárhajtsár	320.—
110	Tihanyi uccarészlet	180.—
111	Sevillai uccarészlet	200.—
112	Tornácos parasztudvar	150.—
113	Velencei csatornarészlet	200.—
114	Falu vége Tihanyban	150.—
114a	Galiciai paraszthaz	150.—

KÖVÉR GYULA: Futó felhők

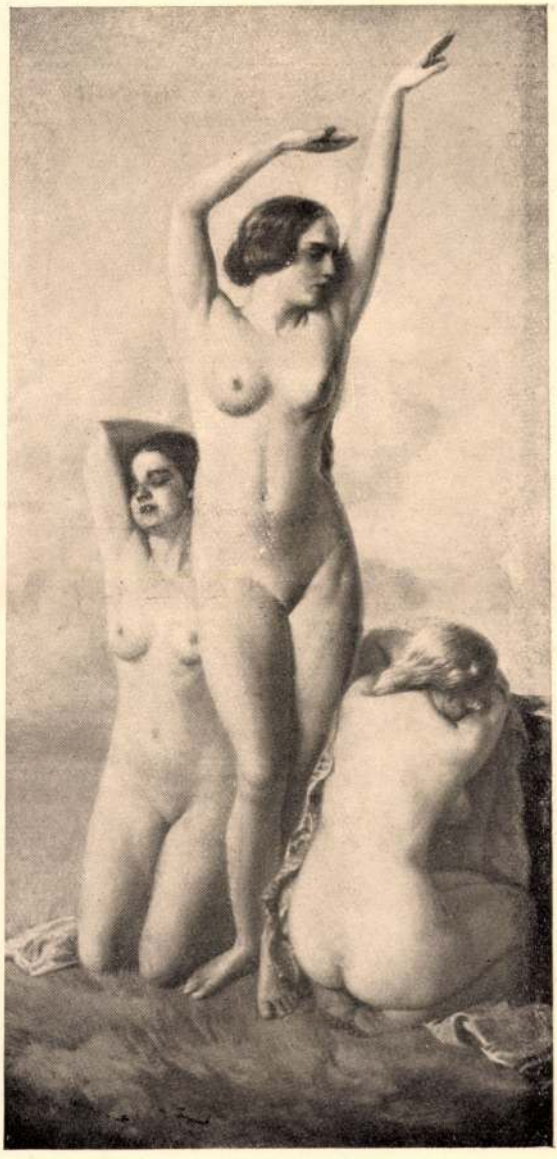

KÖVÉR GYULA: Rajongók

KÖVÉR GYULA: Nyugtalan álom

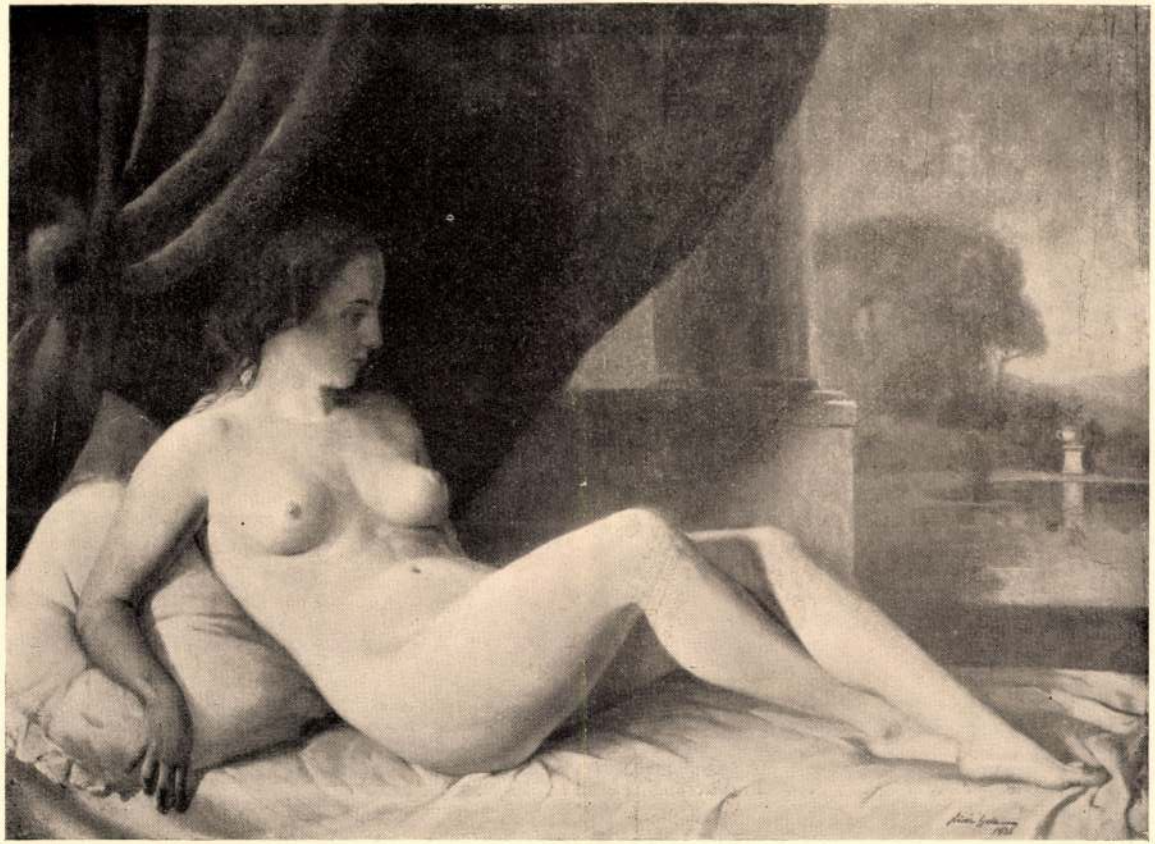

KÖVÉR GYULA: Venus

KÖVÉR GYULA: Az öreg templom Dortrechtben

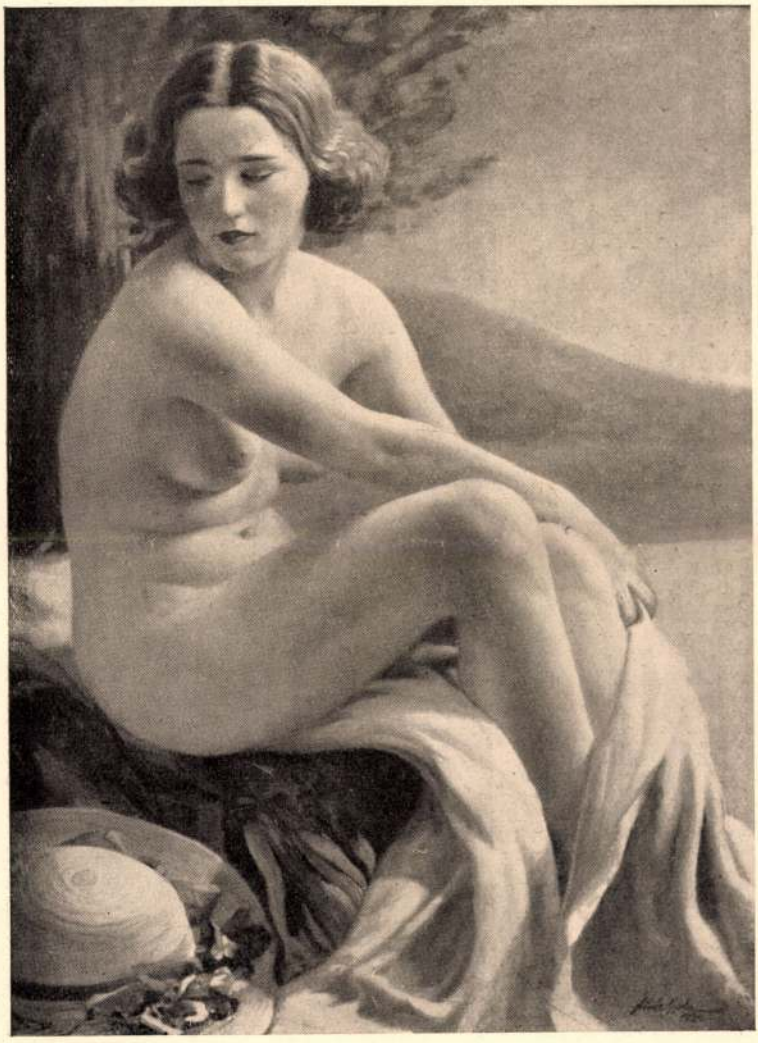

KÖVÉR GYULA: Fürdés után.

Kövér Gyula, festőmüvész. Verpeléten született, 1883-ban. A budapesti Képzőmüvészeti Főiskola elvégzése után Münchenben, Peter Halm rézkarciskolájában tanult, majd Párisban Henry Martin festőiskoláját látogatta. Első kiállitását 1909-ben rendezte Budapesten. A világháboru alatt mint főhadnagy teljesitett szolgálatot és érdemeiért számos kitüntetést kapott. Gyüjteményes kiállitást rendezett 1911-ben, 1919-ben és 1927-ben a Nemzeti Szalonban. Kitüntetései: München, kitüntető oklevél (1907), Marseille, kitüntető oklevél (1908), Ferenc József jubileumi dij (1914), Mücsarnok, Erzsébetvárosi Kaszinó aktdija (1926), Mücsarnok, Lipótvárosi Kaszinó dija (1929). Nemzeti Szalon, ezüst érem (1931). Képei számos magyar és külföldi muzeum tulajdonában vannak. Müvészi egyénisége különösen aktképeiben fejeződik ki. Kompozicióit realisztikus előadásmód jellemzi, témáinak megválasztásában merész, de mindenkor müvészies. A husszinek tökéletes visszaadása és a fények mesteri elosztása jellemzik müvészetét. Ismertebb müvei: Hiuság, Rajongók, Fürdés, Kis durcás, A stár. Ártatlanság, Nyugtalan álom, Fiora, Ezüstruhás nő, Bánat, stb.

Foto: Seidne

PORTÁL= ÉS ÜZ

40=3=96

Rátskr. 722. C

BASCH GYULA
festő, mázoló és díszletfestő
BUDAPEST,
II., Margit-körút 31—33, telefon: 57-7-59
végezte.

Az olasz idegenforgalmi hivatal irodájának asztalosmunkáit
REBECSÁK SÁNDOR
asztalosmester
BUDAPEST,
VI., Szent László-út 70, telefon: 93-9-54
készítette.

A búto
J E
B
IV., Ferenci

A Bálint és Sá
NORD
B
VII., Thök

A lap belsejében közölt Márkus-féle portálokon az összes világíte világítótesteket és reflektorokat készítette és sz

KERESZTES JÁNOS
hat. eng. villanyszerelési vállalat
BUDAPEST,
VIII., József-körút 22—24, telefon: 39-1

Kövér Gyula művei.

Született Verpeléten (Heves-m.) 1883-ban. A Képzőművészeti Főiskola elvégzése után Münchenben a grafikában Párisban Henry Martinnál a festészetben képezte tovább magát. Első hosszabb külföldi utja után 1909-ben Budapesten, a Könyves Kálmánnál tartotta bemutatkozó kiállitását. A sajtó igen melegen fogadta egyéni művészetének első eredményét. 1911-ben a Művészházban rendezte ujabb — nagyobbára mezőkövesdi — anyagának kiállitását. 1914. elején elnyerte a Ferencz József tanulmánydijat és e dij követelményei szerint azonnal külföldi utra indult. (Bajorország, Würtemberg, Elszász, Belgium és Hollandia.) A háboru Belgiumban érte, honnan sikerült Hollandiába átszöknie. Katonai kötelezettsége Hollandiából haza szólitotta és a háboru befejezéséig harctéri csapatszolgálatot teljesitett. Külföldi kiállitásokon is résztvett munkáival, a Műcsarnoknak és Nemzeti Szalonnak állandó kiállitója. Ezen a kiállitáson szereplő festészeti anyaga az 1914-iki év tanulmányutjának eredménye. A rajzok harctéri anyagának békésebb tárgyu példányai.

OLAJFESTMÉNYEK:

91 Öreg házak. Nürnberg. 600.—
92 Utcarészlet. Nürnberg. 800.—
93 Vöröstetejü házak. Nürnberg. 600.—
94 Weisserturm. Nürnberg. 5000.—
95 Neptun kút. Nürnberg. Magántul.
96 Jelenet egy Festspiele-ből. Rotenburg O. T. 3000.—

Nemzeti Szalon 1919. márc.-ápr. csoportkiáll.

97 Szt. György kut. Rotenburg. 2500.—
98 Klingentor holdfényes este. Rotenburg. 4500.—
99 Markusturm. Rotenburg. 6000.—
100 Plönlein. Rotenburg. 6000.—
101 Parkrészlet. Rotenburg. Magántul.
102 Régi házak. Tübingen. 4500.—
103 Öreg kapu. Colmar. 2500.—
104 Öreg házak. Colmar. 4000.—
105 Csendes csatorna. Löwen. 4000.—
106 Csatornarészlet. Löwen. 5000.—
107 Vörösvitorlás. Mechein. 4000.—
108 Rakodó munkások. Antverpen. 5000.—
109 Utcarészlet. Antverpen. 6000.—
110 Ócskások. Brugge, 4000.—
111 Virágos vizpart. Brugge. 4000.—
112 Kolostorkert. Brugge. 8000,—
113 Csatornarészlet Brugge. Magántul.
114 Vörös ház a vizparton. Brugge. Magántul.
115 Kőhid. Brugge. Magántul.
116 Városvégi házak. Brugge. Magántul.
117 Csatornarészlet. Dordrecht. Magántul.
118 Utcarészlet. Dordrecht. 3500.—
119 Groote kerk. Dordrecht. 12000.—
120 Vitorlás a Maas csatornában. Dordrecht 4000.—
121 Részlet a Maas csatornából. Dordrecht. 12000
122 Csatornaköz. Dordrecht. Magántul.
123 Csatornarészlet. Delft. 6000.—
124 Uszó lakások. Amsterdam. 1000.—
125 Tanya a vizparton. Volendam. 2500.—

126 Száradó ruhák. Volendam. 1000.—
127 Faluvégi hid. Volendam. Magántul.
128 Terefere. Volendam. 3500.—
129 Zöld csolnak. Volendam. 1000.—
130 Sárga hid. Volendam. 4500.—
131 Szélmalom. Volendam. 1500.—
132 Enyelgés. Volendam. 2000.—
133 Zöld hid. Volendam. 4000.—
134 A jelzőharangnál. Volendam. 4000.—
135 Tengerparti halászházak. Volendam. 15000.—
136 Halászcsalád. Volendam, 10000.—
137 Öreg házaspár. Volendam, 6000. —
138 Készül az ebéd. Volendam. 8000.—
139 Egy kis pletyka. Volendam. 3000.—
140 Barátnők. Volendam. 5000.—
141 Jó tanácsok. Volendam. 10000.—
142 Kikötőben. Volendam. Magántul.
143 Feljárat a kikötőhöz. Volendam. Magántul.
144 Nagymosás a tengerparton. Volendam. 5000.—
145 Hangulatkép Marken-ből. 4000.—

RAJZOK:

146 Megjött a katonavonat. 200.—
147 Készül a kávévacsora. 500.—
148 Mikor a málhásló-vezető pihen. 300.—
149 Boldog pillanatok. 500.—
150 Futóárok a romok között. 300.—
151 Futóárok a régi utca helyén. 300.—
152 Fedezéksarok. 400.—

153 A wisniowczyki hidfő. 500.—
154 Futóárok egy pajta alatt. 350.—
155 Téli állás. 350.—
156 Hófúvás után. 300.—
157 Figyelő. 400.—
158 Mennek a segélyhelyre. 300.—
159 A sebesültvivők szállása. 400.—
160 Szigorú éberség. 250.—
161 Huszártrén a Zlota-Lipa partján. 500.—
162 Lerombolt tüzhely. 500.—
163 Elhagyott tüzhelyek. 300.—
164 Visszatér az élet. 300.
165 A vén esernyős ujra rendezkedik. 350.—
166 Székely menekültek. 300.—
167 A kotuzówy fahid. 300.—
168 Gépromok a Zlota-Lipában. 500.—
169 Összefoldozott lakás. 250.—
170 Bratu János honvéd. Tanulm. 400.—
171 Rohamjárőr I. Tanulm. 200.—
172 Rohamjárőr II. Tanulm. 200.—
173 Rohamjárőr III. Tanulm. 200.—
174 Célozó. Tanulm. 300.—
175 Kúszó. Tanulm. 300.—
176 Kozáklovas. Tanulm. 300.—
177 Megijedt lovak. Tanulm. 400.—
178 Mikor a gránát lecsap. Tanulm. 600.—
179 Lóhullák. Tanulm. 200.—
180 Gépromok egy szeszgyárban. 300.—
181 Falusi hangulat. (Galicia) 250.—
182 - 189. sz. l. a komplexben.

Kövér Gyula

(*) **Kövér Gyula kiállitása.** A Müvészház legujabb kiállitásán *Kövér* Gyula óriási kollekciójával vonul a nyilvánosság elé. Ha jól tudjuk, ez a második szereplése a kiállitónak és amennyiben konstatáljuk a fejlödését, meg kell állapitanunk azt is, hogy ez a kiállitás inkább a kvantitásával, mint a kvalitásával érdekes. Kövér Gyula még fiatal ember, nem keresünk benne kész, befejezett eredményeket, de keresnök a keresés lázát, a kutatás, a továbbmenés, az önelégületlenség, nagy összefoglaló harmóniáját. Ezzel azonban ez a kollekció még adósunk marad, bár nem egy garanciát nyujt, hogy nem sokáig marad adósunk. Kövér Gyula tulságosan sokat produkál, többet, amennyi egy-egy impresszióban való elmélyedésre időt engedne. Ez a gyüjtemény első sorban technikai készségét bizonyitja, belülről, lelkiekről azonban még csak keveset mesél. Rajzban egzakt, színérzéke kifogástalan, de a lényét még nem lehet osztályozni. Egyes vásznai, mint például a „Munka" czimü triptichon, a „Szük utcza" és néhány körmöczbányai képe, már komolyabb studium eredményei, többek első igéreteinél, de még nem beváltás. A kiállitást holnap délelött 11 órakor nyitják meg.

Egyetértés 1911. febr. 5.

okiratta1? 2.367.

Tolnai Lajos X. 218.

Kövér (Gyula?)
festő

Revue de Hongrie

1911. IV. a. VII. f. 707–708. l.

Tavassi tárlat a Műcsarnokban.

Köver Gyula festőművész ha-
lálára

8 Órai Ujság 1931. XII. 5. 5.

Hír

Kövér Gyula

Katol.Szemle.1931.I.128-35.l.

Kövér (Gyula?)

festő

Revue de Hongrie

1914. VII. a. XIII. t. 236-238. l.

Téli tárlat a Műcsarnokban.

Müvészeti sz lógia, 1900-1919.

A székesfővárosi Ferenc József jubileumi alapitvány 1914. évi festészeti dija: 4.000 K /Kövér Gyula/

M Ü V É S Z E T
XIII.évf.1914.
92.
"Kitüntetések"

Ösztöndijak, dijak, 1900-1919.

A székesfőváros Ferenc József
jubileumi alapitványanak
festészeti dija, 1914-re
/K ö v é r Gyula/

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
92.
"Kitüntetések"

Festészet (1900–1919) – Önálló tablakép.

Kövér: „Gondolkozó nő"
(?)

Revue de Hongrie

1910. III. ann. V. t. 504–505 l.

Tavaszi tárlat a Nemzeti Szalonban.

K ö v é r G y u l a festő

Székesfővárosi Ferenc József
jubileumi alapitvány 1914.
évi festészeti dija

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
92.
"Kitüntetések"

Kövér Gyula festő

Pesti Hirlap. 1919. márc. 23. 7-8

K. K. L. Csoportkiállítás

Kövér Gyula

Magyar Művészet 1927

606.0.
kiállítások.

Körár Gyula festő"

Prot. rzeczy
1927. 603-06

Kövér Gyula festőmüvész kiál-
lításáról

8 Órai Ujság 1931. XII. 5. 5.

Hír

Kövér Gyula festő

Magyar Müvészet 1925.369-392.o.
Gerő Odön:Az akt-kiállitás.

Kövér (Gyula?)

Grafikus

Revue de Hongrie

1910. III. a. V. f. 784-785. l.

Humoristák kiállítása Könyves Kálmán-nál.

Kövér Gyula

A két Feiks testvér, Jenő és Alfréd balettet és arcképeket, valamint szinpadi jeleneteket ábrázoló képeit kiemeli Kun Imre: "A Műcsarnok tavaszi kiállitása" c. kritikájában. Elismeréssel méltatja még a felsorolt művészek portréit is: Kunwald Czézár, Burghardt Rezső, Kunfy László, Kiss Rezső, Bodnár János, Kövér Gyula és Fried Pál.
A beszámolót a Művészet c. rovat közli.

A HÉT, Bp. 1921. juni. 1o.
XXXII. évf. 15. sz. 255. lap.

Kövér Gyula

Született grafikus, mint F.T.Z. /Felvinczi Takács Zoltán/ megállapitja a müvészről, - "Gyüjteményes kiállitás a Nemzeti Szalonban" c. beszámolójában. Kiemeli tartalmas, háborus rajzsorozatait, melyeket érdemes lett volna rézkarcba átültetni. Igazi müvészi lendülettel festett, pompás tájképeit elismeréssel méltatja. A festmények németországi és flandriai tájakról készültek.

A HÉT, Bp. 1919. márc. 27.
XXX. évf. 13. sz. 2o4. lap.

Kövér Gyula

Rm: "Kövér Gyula kiállitása" cimmel a Müvészet c. rovatban számol be a Könyves Kálmán Müintézetben rendezett kiállitásról: "Ez a teljesen névtelen, -mindössze huszonhat éves- fiatalember, minden előzetes és reklámtrombita hiradása nélkül, mint kész és nagystilü müvész áll elő olyan érett grafikai és olyan sokat igérő festői alkotásokkal, aminőket a hivatalos tárlatokon is csak elvétve látni." Ezután kihangsulyozza, hogy a müvész elsősorban grafikus, rajztudás rendkivüli. Minden vonala eleven élet.

A HÉT, Bp. 1909. szept. 19. XX. évf.
38. sz. 636. lap.

Kövér Gyula

Minden vonala kifejezi az élet egy gesztusát, vagy amit mondani akar: "a mozgást, a nyugalmat, az ifjuságot, az öregséget, az áhitatot, a könnyelmüséget, érzékiséget, egyszóvel, mindent." Apró szinfoltjai még fokozzák ritka beszédességét.
"Sárgakendős spanyol leány"-át, "az erkélyről lenéző, s szinte Manet-i egyszerüségü három spanyol nőt"a napsütésbe bámuló "három magyar parasztasszony"-t ábrázoló alkotásai mintául szolgálhatnának egész modern ifjuságunk számára.
A HÉT, Bp. 1909. szept. 19. XX. évf.
38. sz. 636. lap.

Kövér Gyula

Littkey Antal, Plány Ervin, Kőváry Szilárd, Tibor Ernő, Bakos Tibor, Kádár Béla, Borszéky Frigyes, Kacziány Adrienn, Lechner J. Ödön, Balázs Vera művészek a Tavaszi Tárlaton vesznek részt. Rm.: "Nemzeti Szalon" cimmel több kiállitásról szóló kritikájában ir az itt felsoroltak munkáiról. Kiemeli tehetségre való müveiket, s megjegyzi, hogy a Tárlat egész aratása "egy marék virág". Külön nem ismerteti a fiatal művészek alkotásait.

A HÉT, Bp. 1910. márc. 27.
XXI. évf. 13. sz. 21o. lap.

Kövér Gyula

Major Jenő, Pogány Vili, Rózsaffy Dezső, Tuszkai Márton, Csánki Dénes, Góth Móric, Körösfői Kriesch müvészek alkotásai emelik a tárlat nivóját, mint a Müvészet c. rovat kritikája közli a Nemzeti Szalonban rendezett grafikai kiállitáson szereplő müvekről. A Magyar Grafikusok Egyesülete rendezte a kiállitást "Grafika" cimmel.

A HÉT, Bp. 1911. márc. 26. XXII. évf. 13. sz. 206-207. lap.

Kövér Gyula

Másfél évvel ezelőtt rendezett kollektiv kiállitásán szereplő müvei, szinte szemfényvesztő ügyességről tanuskodtak. A kritika szerint a müvész gyorsan, de melegen, közvetlenül beszélő fiatalember, s ez a tulajdonsága jellemző müveire is. Mostani kiállitásán, -a Müvészház fasori termeiben- mintha rejtegetné ezt a tulajdonságát, ami biztató jel az elmélyülésre való törekvésnek.
Legutóbb Mezőkövesden járt, s a matyók szingazdag földjéről pompás szintanulmányokat hozott. Kisvárosi képei azt bizonyitják, hogy az intimebb, finomabb szépségeket keresi.

A HÉT, Bp. 1911. febr. 12. XXII. évf.7.sz.111.lap.

Kövér Gyula

Katona Nándor, Mednyánszky László, Glatz Oszkár, Karlovszky Bertalan, Szlányi Lajos, Vidovszky Béla, Kléh János, Kandó László, Zádor István, Czencz János, Székely Andor azok a müvészek, akiket J.P.:"Tavaszi kiállitás" c. kritikájában felsorol a Mücsarnokban szereplő festőművészek közül, akik pályájukon komoly és önfeláldozó munkájukkal kiváló eredményeket értek el.

A HÉT, Bp. 1914. ápr. 5. XXV. évf.
14. sz. 223. lap.

Kövér Gyula

"Pierot és Pierette" c. müvét hozza a lap.
Repr.

A HÉT, Bp. 1913. dec. 28. XXIV. évf.
52. sz. 853.lap.

Kövér Gyula

Katona Nándor, Körösfői Kriesch Aladár, Mednyánszky László, Zádor István szerepelnek a téli kiállitás modern részében.
Jean Preux: "Nemzeti Szalon" cimmel ismerteti a tárlatot, s a müvészek alkotásairól elismeréssel nyilatkozik.

A HÉT, Bp. 1913. dec. 14. XXIV. évf.
5o. sz. 8o9-81o. lap.

Kövér Gyula

Góth Móric, Moldován Lajos, Gábor Lajos, Gulácsy Lajos, Katona Nándor művészek nem tartoznak a Nemzeti Szalonban kiállitókhoz, csupán "leereszkedésképpen jelennek meg"-irja kritikájában Jean Preux: "Nemzeti Szalon" cimmel, s megállapitja, hogy itt a tehetségtelenek szerepelnek, akiket nem tart érdemesnek megemlitésre, nem is nyilvánit róluk véleményt, csak annyit, hogy jelen vannak a "jogosult" művészek között.

A HÉT, Bp. 1913. ápr. 2o. XXIV. évf. 16. sz. 262. lap.

Kövér Gyula

Vidovszky Béla, Zádor István, Koszta József, Sámuel Kornél, Lux Rezső, Mester Jenő, Glatz Oszkár, Rudnay Gyula, Jávor Pál, Basch Andor müvészek részt vesznek a "Tavasz a Mücsarnokban" cimmel rendezett kiállitáson. A felsoroltak kivételével, -a Képzőmüvészeti Társulat tehetségtelen, győztes csoportja- a többi valódi müvész jelenlétét a Mücsarnokban lehetetlenné tette. Fentiek azok, akiknek értéke arra kötelezi a kritikust, hogy a tavaszi kiállitás mellett ne haladjon el szó nélkül.

A HÉT, Bp. 1913. márc. 23. XXIV. évf. 12.sz. 195. lap.

Kövér Gyula

Jávor Pál, Kunwald Czézár, Székely Andor, Rózsaffy Dezső, Vidovszky Béla, Zádor István, Kalmár Ágnes, Muszély Ágost, Somló lily, az a tiz müvész, aki "tehetséges teljes erejében szerepel" a Mücsarnokban rendezett tárlaton.
Jean Preux: "Tavaszi kiállitás" cimmel ismerteti az ott résztvevő müvészeket.

A HÉT, Bp. 1912. ápr. 28. XXIII. évf. 17. sz. 278-279. lap.

Kövér Gyula

Mikola András, Székely Andor és Vidovszky Béla festőművészek alkotásairól,-impresszszionista tájképeikről-elismeréssel ir Jean Preux: "A jubiláris tárlat" c. beszámolójában a Mücsarnokban rendezett téli kiállitást ismertetve. A festők közül a négy müvészt külön kiemeli.

A HÉT, Bp. 1911. dec. 24. XXII. évf. 52. sz. 851-852. lap.

Kövér Gyula

Kiss Rezső, Knopp Imre, Kovács József, Kövér Gyula, Madarász Viktor, Matkovics Béla, Pap Emil, Pentelei Molnár János, Poll Hugó, Aggházy Gyula, Basch Gyula, Ferenczy Valér, Gergely Imre, Glatter Ármin, Gyugyei Nagy Zsiga, Halmi Artur, Juszkó Béla, Kacziány Ödön, Kézdi Kovács László, Zoltai-Zehrer, Wittlich Eperjesi Károly, Wellmann Róbert, Tölgyessy Artur, Teleki Antal, K.Spányi Béla, ő Rottmann Mozart a Mücsarnok jubiláris téli tárlatán vettek részt müveikkel.

Kövér Gyula: "szines firenzei utcarészlete kiváló" légtávlatával remekül hat,-mint a kritika megállapitja. Orbán Dezső beszámolója a kiállitásról értékeli fenti müvészek alkotásait.

ÉLET, Bp. 1912. jan.7. IV. évf. 1.sz. 25-27. lap.

Kövér Gyula

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat kiállitást rendezett a Mücsarnokban. Margitay Ernő: "Téli kiállitás" cimmel felsorolja és értékeli a tárlaton bemutatott alkotásokat:

Kukán Géza: "Sztrájk" c. képén „a tömegmozgás problémájának megoldásához nem volt elég ereje, kompoziciója szétesővé, zavarossá vált." /105. old. repr./

Kövér Gyula: "Salome"c. képéről mondja: "az idők folyamán ehhez a témához rengetegen nyultak, de valójában senki sem tudta megvalósitani. Ez mégis egyike a legtehetségesebb alkotásoknak.

Cencz János "Akt"-ját nagyon jónak tartja.

Élet, Bp. 1919. jan. 26. XI.évf. 4.sz. 89-91. lap.

Kövér Gyula

A Könyves Kálmán müintézet szalonjában egyik legerősebb tehetség mutatkozott be,- irja Margitay Ernő: "Kövér Gyula kiállitása" cimmel. A kritika végig a legnagyobb elismeréssel ir a fiatal müvészről.
"Kövér Gyula festményeiből" három képet cim nélkül, hármat cimmel hoz: "Sevillai szamárhajtsár", "Madridi zöldségárusok. c. festményeket és "Apácafej" c. rézkarcot. Repr.- Egy-egy képet külön ismertet részletesen elemezve, dicséri brilliáns tudását, éles szemét, nagyon finom szineit.

ÉLET, Bp. 1909. szept. 26. I. évf. 39. sz. 420-422. lap.

Kövér Gyula

"Spanyol táncosnő" c. festményét leirja, amint a széken ülve merészen fordul a nézője felé. Festményein kivül rézkarcok, kőrajzok, linoleummetszetek szerepelnek a tárlaton. A rézkarcok közül kiemel egy Rembrandt-szerü hatást keltő féfifej tanulmányt, melyet Münchenben dijjal jutalmaztak. Kőrajzai közül: "Öregasszony" c., linoleum metszetei közül: "Vágtató csikós" és "Bikaviadal" c. fametszetei közül: "Bérmálkozásra sietö francia leányok" c. müvei a legfinomabbak. " "Velencei részlet" "Utca a granadai régi városrészből" c. igen jók. ÉLET, Bp. 1909. szept.26.I.évf.39.sz

420-422. lap.

Kövér Gyula

"Ruhaszáritás az utcán" és "Keleti utcarészlet" c. képeit bemutatja a lap. Repr.-ók.
A kritika megemliti még a legjobbak között: "Az árnyékban" c. és a "Sárgakendős hölgy" c. alkotásait.
Velencei képeiben azt értékeli, ahogy a szineket egymáshoz hangolja, spanyolországi képeiben a napsütés "pazar fényét, a melegben a levegő vibrálását, a szinek lángolását" dicséri.
"Zólyomi részlet" c. festményét külön kiemeli. ÉLET, Bp. 1909. szept. 26. I. évf. 39. sz. 420-422, 477, 479. lapokon.

Kövér Gyula

Festménye tájképet ábrázol, a nagy messzeségben templommal.
Repr.

ÉLET, Bp. 191o. május 29. II. évf.22. sz.
705. lap.

Kövér Gyula

Két festményét bemutatja a lap:
„Keleti utcarészlet" és "Ruaszáritás" cimmel.
Repr.

ÉLET, Bp. 1909. okt. 10. I. évf. 41. sz.
477, 479. lap.

Kövér Gyula

Sztrakoniczky Károly: Képzőművészeti Szemle cimmel három kiállitás résztvevőiről ir: A Mücsarnok, Nemzeti Szalon, Művészház egymáshoz való viszonyáról és arról, hogy a három kiállitás három művészgenerációnak felel meg. "A Mücsarnok az öregséget, vagy a konzervativizmust képviseli, a Szalon a férfikor mérsékelt haladását, a Művészház a fiatalság lelkesedő realizmusának tolmácsolója."
Ezek után az egyes kiállitások kerülnek sorra: Először a Mücsarnok hibáiról, állapotáról, majd a Nemzeti Szalonról s végül a Művészházról ill. a kiállitásokról mond vélemén_yt.
A hibák felfedése mellett szól a kiállitások értékéről is,hogy melyik mit tud nyujtani.

ÉLET, Bp. 191o. dec.18. II.évf.49.sz. 760. lap.

jelképezi

Kövér Gyula

A Nemzeti Szalonban rendezett Grafikai Kiállitásról a "Képek" c. rovat számol be. Elsősorban azokat a művészeket sorolja fel, akik értékes és eredeti alkotásokkal szerepelnek, mint: Pogány Villy, Vadász Miklós, Kara-Kron Jenő, Olgyai Viktor, Undi Mariska, Körösfői Kriesch Aladár, Nagy Sándor. Külön felhivja a figyelmet a stilusos linoleumával kitünt Tipary Dezső és a szines fametszeteivel feltünést keltő Kövér Gyula művészekre. Kivülük Major Jenő és Kővári munkáit tartja emlitésra méltóaknak.

ÉLET, Bp. 1911. január-junius. III.évf. I. kötet 386. lap.

Kövér Gyula

K.A.: "Kövér Gyula kollektriv kiállitása a MÜVÉSZHÁZ-ban" cimmel igen nagy elismerés-sel ir a müvész alkotásairól, melyek a MÜVÉSZ HÁZ öt termét töltik meg. Kiemeli a fiatal müvész nagy rajztudását, finom szinérzékét és széles látókörét. Pasztellszinü rajzait, olajfestményeit s különösen körmöcbányai képeit és mezőkövesdi munkáit dicséri. Kivülük "Bucsu" és "Pihenő matyó-asszonyok" c. képeit tartja kimagasló alkotásoknak.
"Képek" c. rovat.

ÉLET, Bp. 1911. január-junius. III. évf. I. kötet. 274. lap.

Kövér Gyula

Folytatás a Grafikai kiállitásról. A kritika véleménye az itt következő művészek munkáiról:
Pálla Jenő: vizfestményei a legszebbek közé tartoznak a tárlaton.
Aiglon: "Ópiumálmaiból" hiányzik az a frisseség, ami korábbi müveit jellemezte.
Tichy Gyula: sablonos ráemlékezés régebbi munkáira, ez látszik majd mindegyiken.
Lénárd Róbert: rézkarcai kiemelkedően szépek.
Lakatos Arthur: erős tehetség, biztos stiluserzék mutatkozik pasztelljein.
Jaschik Almos: "roppant érdekes egyéniség, de rajzai tulzsufoltaknak tetszenek."
Vida Árpád: legszebb akvarelljeit állitotta ki.

ÉLET, Bp. 1911. január-junius. III. évf. I. kötet 386. lap.

Kövér Gyula MDK

Nemzetközi Karikatura Kiállitás, é.n.

Mücsarnok 196c.Magyar plakát-történeti kiáll.

Kövér

Műcsarnok téli tárlatain szerepelt

MH. 929. XII. 22.

/2

Kövér Gyula

Sztrakoniczky Károly: "Képzőművészeti Szemle" c. cikkének folytatása.
A Nemzeti Szalonban mutatták be müveiket: Plány Ervin, Zádor István, Jávor Pál, Raáb Ervin, Bednár János és Hódy Géza. Mindegyikük munkáját külön értékeli a kritika.
Sok érdekességet adnak a kiállitásnak: Joachim Ferenc, Kőváry Szilárd, Koszta József és Székely Andor képei.
A Müvészház kiállitói: Zichy István gr."Ménes" c. képét hozza a lap. Hermann Lipót, Kövér Gyula, Páldi Zoltán képei nivós eredményeket nyujtanak. Zitter Sándor, Csáktornyai Zoltán, Szigeti Jenő, Ferenczy Valér alkotásaiban nagyon sok szépséget talál a kritika.

ÉLET, Bp. 1910. dec. 18. II. évf. 49. sz. 760,775. lap.

Kövér

Műcsarnok téli kiállításán szerepelt.

Az Est 929. XII. 22.

Kövér Gyula festőm. MDK

a Képzőm.Egy. ezüst érmét kapta

Dijat nyert képzőművészek. Magyarság, 1943. ápr.15.

MDK

Kövér Gyula festő

ezüstérmet nyert

Kiadták a képzőművészek egyesületének díjait. Uj Magyarság, 1943. ápr. 13.

MDK

Kövér Gyula, festőm.

Guggoló leány. Olf.

Nemz. Szal.-A Munkácsy Céh VIII.repr.kiáll.-a.
1935.márc.3o.-ápr.14. Kat.

MDK

Kövér Gyula

Positanói kikötőlejárat, of.

Műcsarnok 1912. tav. kiáll. 65.l.

Kövér Gyula MDK

Fekvő leányakt, olf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

Kövér Gyula MDK

A sztár, olf.

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállítás

Kövér Gyula MDK

Álom, olf.

Mücsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

—

Kövér Gyula MDK

Ártatlanság, repr.

Mücsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Kövér Gyula

Hiuság

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

Kövér Gyula

Arab nő, olf.

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállítás

Kövér Gyula

Hiuság, repr.

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállítás

MDK

Kövér Gyula

Budapest látképe a Svábhegyről, repr.

Képzőművészet 1929. 2o. sz. 125.l.

Kövér Gyula MDK

A kis hamis, olf.

Műcsarnok 1931 Művészcsoportok kiállítása

Kövér Gyula MDK

Ezüstruhás nő, olf.

Mücsarnok 1931 tavaszi kiállitás

Kövér Gyula MDK

Palóc früstök, olf.

Mücsarnok 1931 tavaszi kiállitás

Kövér Gyula

Kendernyüvők, olf.

Műcsarnok 1931 tavaszi kiállitás

Kövér Gyula

Ezüstruhás nő, repr.

Műcsarnok 1931 tavaszi kiállítás

Kövér Gyula MDK

Kacérkodás, olf.

Műcsarnok 1931. Művészcsoportok kiállítása

Kövér Gyula MDK

Fiora, olf.

Mücsarnok 1931 Müvészcsoportok kiállitása

M.D.K.

Kövér Gyula

"Benczurra emlékeztető, buja szépségü női akt"-járól ir a lap /kozma/ sign.-val "Tavaszi Tárlat" cimmel közölt beszámolójában.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. márc. 31.-ápr.6.
VI. évf. 15. sz. 2. lap

tovább

K

~~Kövér Gyula~~

~~Barkász Lajos~~

~~Bedő Zsigmond~~

~~Fülöp Jenő~~

~~Hatter Gyula~~

~~Herritz Ondár~~

Kövér Gyula

Laszgallner Ondár

Középiskolai rajztanári oklevelet nyertek

Mintarajzik. cit

1905-6. 49-l

omtatványok előállitására szolgáló pa-
ének, ugyszintén a nagyszámu kezelési
normalizálása ugyanis nagy körültekim-
l s ez a körülmény, valamint az átme-
ő elkerülése teszi szükségessé, hogy
ilt nyomtatványok további alkalmazása

n, ha valamely nyomtatvány készletei
lizálásának előmunkálatai időközben
a Bizottságot annak idején tájékozta-
nyok beszerzése már a folyó év vége

./.

o t t s á g á n a k ,

B u d a p e s t .
- - - - - - - - -

KÖVÉR GYULA

Nr. 23. Ivády Sándor (?) arcképe. Jelz."Kövér Gyula 1932""
110 x 82 cm

Veszélyeztetett Magángyüjtemények Miniszteri Biztossága.
XLVII. számu leltár. A Földmivelésügyi Minisztériumtól
átvett képek. 1948.

KÖVÉR GYULA

Nr. 25. Ivády Sándor (?) arcképe. Jelz.:"KÖvér Gyula 1932"

110 x 82 cm

Horváth István, Sopron

Kövér Gyula

K

Soproni művész nyerte a Képzőművészeti Társulat nagydíját

(1943)

A Műcsarnok tavaszi kiállítására kitűzött díjak fölött tegnap döntött a bírálóbizottság. *A Képzőművészeti Társulat nagydíját egyhangúan Horváth István (Sopron) nyerte el,* a kitüntető elismerést *Kövér* Gyula. A Halmos-féle életképdíjat *Csabai Wagner* József *Téli vásár* című pasztellje, kisplasztikai díját pedig *Maugsch* Gyula *Juhász kutyájával* című szobormüve nyerte el. A Jelinek Gida-emlékdíjat egyhangúlag *Nagy* István *Arckép*-ének ítélték oda.

Cédula

P

Magyarország

1943. ápr. 8.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Kövér Gyula

K

cél

— **Kik kapták a Műcsarnok tavaszi kiállításának dijait.** A Műcsarnok tavaszi kiállitására kitűzött dijakat kedden és szerdán tartott ülésén itélte oda a biráló bizottság. A Képzőművészeti Társulat Nagy Díját Horváth István (Sopron) nyerte el, a dij kitüntető elismerését pedig *Kövér Gyulának* juttatták. A Halmos-féle életképdijat *Csabai Wagner József* „Téli vásár" című pasztellje, kisplasztikai díját pedig *Maugsch Gyula* Juhász kutyájával című szobormüve nyerte el. A Jelinek Gida-emlékdijat *Nagy István* Arcképének itélték oda

Pesti Hirlap
1943. ápr. 8.

Tek

„Europa"

„Zapterjczto" R. T.

Budapest

V Visegrádi ucca 3

Horváth Béla

Kövér Gyula

Dijat nyert képzőművészek

A Magyar Képzőművészek Egyesülete most tartotta ülését a Műcsarnokban, amelyen az Egyesület egyik aranyérmét a sokoldalú tájképfestő, *Horváth* Béla festőművész „Budapest északról" című hangulatos képével, a másik aranyérmet *Lehner* Jenő műegyetemi rk. tanár, a kiváló építőművész nyerte el a Rezső-téri templommal. Az aranyérem utáni kitüntető elismerést *Viski* Jancs festőművész kapta. Ezüst érmet nyert *Kövér* Gyula festőművész, akit festményével és *Schrotta* János szobrászművész „Hold-sarló" című női alakjával. A Zala-érmet *Györy* Dezső szobrászművész vadkörtefából faragott „Szen Orsolya" szobormüve és *Záhony* Géza festőművész „Márciusi hangulat" című festménye kapta. Az Egyesület díját *Nagy* István szobrászművész, a Zala-díjat *Gaspar* László festőművész nyerték el kitünő alkotásaikkal. A kiállitást, amely iránt a közönség érdeklődése egyre fokozódik, vasárnap több mint 2000-en látogatták meg.

Magyarság

1943. ápr. 15.

~~Farkas Lőrinc~~

Kövér Gyula

K

mnés ied –

— **Kiosztották a Képzőművészek Egyesületének díjait.** A Képzőművészek Egyesületének közgyűlésén *Nádler* Róbert a beteg *Zala* Györgyről emlékezett meg, ezután kiadták az aranyérmeket *Kövér* Gyulának. *Martinelli* Jenőnek és *Wellisch* Andornak. A Neuschloss-Küssli emlékérmet *Horváth* Béla, *Sárdy* Brutus, *Sóváry* János és ifj. *Gyenes* Lajos kapta, az egyesület díját *Farkas* Lőrinc nyerte. Ezután tisztújítás volt. Elnök lett: *Wellisch* Andor, főtitkár: *Králik* László, jegyző: *Szabó* Béla Leó, pénztáros: *Horváth* Béla.

Pesti Napló 1937. jun. 24.

P

Mac Ewe

Kövér Gyula

~~Horváth Béla~~

K

Új Magyarság

1943. ápr. 13.

cél

* **Kiadták a képzőművészek egyesületének díjait.** A képzőművészek egyesülete most tartotta ülését a Műcsarnokban, s egyik aranyérmét ~~Horváth Béla~~, a másikat Lechner Jenő műegyetemi r. k. tanár építőművésznek ítélte oda. A kitüntető elismerést Visky János festőművész kapta. Ezüstérmet nyert Kövér Gyula festő és Schrotta János szobrászművész. A Zala-érmet ~~Györy~~ Dezső szobrász és Záhonyi Géza festőművész kapta. Az egyesület díját Nagy István szobrász, a Zala-díjat ~~Csupor~~ László festőművész nyerte.

P

Drága

Névnapja alkalmából hálá

még sok-sok névnapot érjen

Szerető szívvel kívánok mi

Kezét cs

Kövér Gyula

P. H. 934. XII. 11.

— **Az Uj Szalon aranymárkás díjainak nyertesei.** Az Uj Szalon díjbizottsága a kiállításon leszavazott látogatók szavazatainak felbontása után a következő művészeknek ítélte a díjakat: Aranymárkás aranyérmet kapott *Kövér Gyula, Prohászka József, Moiret Ödön* és *Szőllősy Szilárd*. Aranymárkás ezüstérmet kapott *Udvary Pál, Alberth Ferenc, Jobbágyi Geiger Miklós, Kalmár Elza* és *Porter Paula*. Aranymárkás bronzérmet kapott *Gömöri Raidl Ida, Kristófi Árpád, Kovács Árpád, Rév István Árpád, Mezey Artur* és *Nemes József*. Elismerő oklevéllel tüntették ki *H. Deák Adriennet, N. Fodor Olgát, Jancsó Bélát, Vaida Ferencet* és *Kelemen Emilt*. Az aktkiállítás még a hét közepéig nyitva van. Pénteken kezdődik az Uj Szalon első karácsonyi kiállításának rendezése, amely vasárnap délelőtt tizenegy órakor megnyílik.

P. H. 934. XII. 11.

MEGHÍVÓ

Kövés Gyula

Tájképekkel nézepel a
műcsarnok tél. tárlatán

Esti Kurir, 1938 II. 9

Kövér Gyula

„Csendes perek" c. műve szerepel a Műsarnok tél.

Tárlo-tán (emlitve)

Est 1938 II. 6

Kövér Gyula festőművész

Kis ezüstérmet nyert a Műcsarnok kiáll.-án.

Magyarság, 934. XII. 22.

Kövér Gyula

Kiállít

P. H. 932. XII. 20.

veivel:

Kövér Gyula.

a Mücsarnok téli tárlatán akt-
műre szerepel. (említve.)

Magyarság, 1928. dec. 16.

Kövér Gyula.

A Mücsarnok téli tárlatán alasz tájképe szerepel. (említve.)

Magyarság. 1928. dec. 16.

Kövér Gyula.

Müre szerepelt a Mücsarnok téli kiállításán.

Est, 1928. dec. 16.

Kösér Ingula

Hűse rezepelt a hűcsomok
téli kiállításán.

Ist. 1938. dec. 16.

Kövér Gyula.

a Műcsarnok téli kiállításán
tájképe szerepelt. (említve.)

Népszava, 1944. dec. 21.

Kövér Gyula.

A Műcsarnok téli tárlatán portrait-műve szerepelt.

Pesti Hirlap, 1924. dec. 19.

Kövér Gyula.

A Műcsarnok téli tárlatán „Modell" c. képe szerepel. (említve)

Magyarság, 1928. dec. 16.

Kövér Gyula

MDK

Leccói öböl

dr. Hornyánszky Lajosné

Alpesi legelő

Műcsarnok 1939 dec.-1940 január

Kövér Gyula MDK

Ködös reggel a Dunán

Feleségem

Lolympia

Olvasó leány

Tengerszem

Mücsarnok 1939 Téli tárlat

Kövér Gyula MDK

Szénahordás

Csendes percek

Felhős este

Mücsarnok 1938 Téli kiállitás

Kövér Gyula MDK

Amlékek, repr.

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

MDK

Kövér Gyula, 1883--

Nemzetk. Karikatura Kiáll.

1885-196c. M. plakáttört. kiáll. Műcs. 196o.

Kövér Gyula MDK

Nyári táj

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Kövér Gyula MDK

Álmodozó leány

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Kövér Gyula

MDK

Téli táj

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállítás

Kövér Gyula

Tübingeni házak, olf.

Műcsarnok 1940 A magyar művészetért c.kiáll.

Kövér Gyula

A Műcsarnok 1927-es
tavasi tárlatán szerepelt.

M. 1927. IV. 1.

Kövér Gyula

A Műcsarnok 1927-es tavaszi tárlatán szerepelt.

M. 1927. IV. 1.

Kövér Gyula

† Tücsarnok 1942-ben rendezett téli tárlatán szerepelt.

Magyar Katonaújság 1942. XII. 12.

Kövér Gyula

A Műcsarnok 1942-ben rendezett téli tárlatán szerepelt.

Új Magyarság 1942. XII. 8.

MDK

Kövér Gyula

Megérkeznek a honvédek, of.

Hadviselt müvészek kiáll. Mücs. 1919. márc.

21 l.

MDK

Kövér Gyula

Csendes percek a kocsitáborban, of.

Hadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc.

21 l.

MDK

Kövér Gy.

az anyag módern részében szerepel

Nemzetk. velencei kiáll. Képzőművészet, 1930.
31.sz. 145.l.

MDK

Kövér Gyula, f.

A Mücsarnok Tav.Tárl. /M.Képzőm.Egy./ Képzőmüvészet
1927, I.évf. 8. l.

MDK

Kövér Gyula

"Emlékek" c.festm.repr.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.máj-jun.

MDK

Kövér Gyula

Nápolyi utca.Olajf.

Műcsarnok 1912.tav.kiáll.

MDK

Kövér Gyula, festőm.

Leány-akt. Olf.

A kém. " 9.1.

Műcs.-CMKT. 1921. Tavaszi kiáll. Kat. 8.1. és 9.1.

Kövér Gyula

MDK

Krisztus, olf.

Műcsarnok 1925. Tavaszi kiállitás

MDK

Kövér Gyula

A sztár, repr.

Évk. KMT. 1930.

Kövér Gyula festőművész

Téli tájkép

Budapest székesfőváros képtárának katalógusa 1934.

MDK

Kövér Gyula, festöm.

116.	Fájdalom.	Olf.
117.	Tübingeni házak.	"
118.	Varennai sikátor.	"

Az 1939-es Szalon katalogusa.
Nemz. Szal. 1939.jun.lo.-25.-ig.

MDK

Kövér Gyula, szobrászm.

... Rajtam ne nevessen senki, ...Vagy ha nevet ,fizessen../Aki frakkban megy kétszeres belépti díjat kell fizessen./

Rónai Ervin: Müvészek rongyos bálja.
8 Órai Ujság. 1939.febr. 5. 5.l.

MDK

Kövér Gyula, festöm.

350. Müteremben. Olf. 115x88. Jelzett.
351. Spanyolok. Szines rajz. 18x11. "
352. Cocette. " cer.rajz. 17x10. Jelzett.

Festmények, rajzok, metszetek. - 97.akció.
Árv. Közl. 1941.márc. 2.rk.sz.- Kat. 3c.1.

M.D.K.

Kövér Gyula

"A kém" c. képet a kritika kiemeli, amely a Műcsarnok tavaszi tárlatán szereplő 443 kép és szoborműről ir.
A 21. oldalon 13-as számozással a lap közli a müvész fényképét.

Képek, szobrok--festők, szobrászok c. közl.
Szinházi Élet. Bp. 1921. juni. 26.-juli 2.
X. évf. 26. sz. 20. l.

MDK

Kövér Gyula

aranyérmet kapott

Kiosztották a Képzőművészek Egyesületének dijait.

Pesti Napló, 1937. jun.24.

Kövér Gyula MDK

Tájkép, olf.

Műcsarnok 1944 Székesfőv. Képtár Jub. Kiáll.

Kövés Gyula

* **A Nemzeti Szalon tárlatának megnyitása.** Vasárnap délelőtt nyilt meg a Nemzeti Szalon csoportkiállitása, mely három művésznek ujabb képeit mutatja be *Kövér* Gyula, *Borszéky* Frigyes és *Senyei* József festményeit. A kiállitás megnyitására a kultuszminiszter képviseletében *Kertész* K. Róbert államtitkár jelent meg, akit *Gellért* Jenő dr. alelnök és *Déry* Béla igazgató fogadtak. A kiállitás megnyitásának oly nagy közönsége volt, hogy a Szalon öt terme teljesen megtelt. A megnyitáson megjelent Sir *Barclay* angol követ, *Strakosz* dr. lengyel követ, attasé, *Battenberg* Lajos nyugalmazott államtitkár, vitéz *Janky* Kocsárd, a honvédség főparancsnoka és még sok előkelőség, közöttük *Papp* Géza báró, *Nékám* Lajos dr., *Hültl* Dezső dr. egyetemi tanárok, *Ágotai* Lajos és *Györgyi* Kálmán művészeti igazgatók, festők és szobrászművészek. *Bayer Krucsay* Dezső dr. svéd királyi főkonzul, Budapest fő- és székesvárost *Buzáth* János dr. alpolgármester, *Liber* Endre dr tanácsnok és *Pacher* Béla dr. tanácsjegyző képviselték

Magyarország 1927 X. 11

Kövér Gyula

Akt és tájképekkel szerepel a Nemzeti Szalon csoportkiállításán

Magyarság 1927 X. 9

Kövér Gyula festő.

Jo lépe / nős akstok, tájak)
szerepel a Nemzeti Szalon csoport-
kiállításán
Emlitve: Rajongók, Fürdés után,
Pihenő, Tükör előtt, Merengő,

Pesti Hirlap 1927 okt. 9.

Kövés Gyula festő

kerepel a Nemzeti Szalon okt 9-én megnyíló csoportriálításán

Magarság 1927 X. 8

Kövér Gyula festő

Főleg tó-j képekkel nekapal a Nemzeti Szolon csoportkiállításán

Magyar Hirlap 1927 X. 9

Kövér Gyula festő

kezeket a Nemzeti Szalon
csoportdiáhitásán

Reggel 1927 X. 10.

Kövés Gyula

kerepel a Nemzeti Szalon
okt 9-én nyíló csoportkiállításán

Magyarság 1927 X. 5

Kövér Gyula

"Éva" c. műve a Magy.Képzőm.Egyesülete jub. kiáll.-án.

P.H.934.XII.13.

Kövér Gyula

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Nemzeti Újság
1934.1.13.

Kövér

festőművész

Egy igen jó arcképpel.

Kövér Gyula festőművész

A Magy.Képzőművészek Egyesületének jub.kiállitásával kapcsolatban, ezüstéremmel tüntették ki

N.U.934.XII.22.

Kövér Gyula

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Feltünő női képmás Morvay Pálnéról festett képe, pózban és szinben egyformán artisztikus.

Pesti Hirlap
1934.I.14.

Kövér Gyula

— **Az Uj Szalon aranymárkás dijainak nyertesei.** Az Uj Szalon dijbizottsága a következő müvészeknek itélte a dijakat: Aranymárkás aranyérmet kapott *Kövér* Gyula, *Prohászka* József, *Moiret* Ödön és *Szödy* Szilárd. Aranymárkás ezüstérmet kapott *Udvary* Pál, *Alberth* Ferenc, *Jobbágy Geiger* Miklós, kövesházi *Kalmár* Elza és *Rorter* Paula. Aranymárkás bronzérmet kapott *Gömöri Raidl* Ida, *Kristófi* Árpád, radnóti *Kovács* Árpád, *Rév* István Árpád, *Mezey* Artur és haranglábi *Nemes* József. Elismerő oklevéllel tüntették ki H. *Deák* Adriennet, N. *Fodor* Olgát, *Jancsó* Bélát, *Vajda* Ferencet és *Kelemen* Emilt.

N.U.934.XII.15.

— **Az Uj Szalon** Képzőmüvészeti Egyesület és a Magyar Müvészek és Müpártolók Egyesülete karácsonyi kiállitását december 16-án, vasárnap délelőtt 11 órakor nyitja meg a Kossuth Lajos-utca 12. félemeleten levő kiállitási termeiben. A kiállitás nyitva van naponta 9-től 6-ig és ünnepnap 9-től 2-ig.

— **Rozgonyinál 3 fénykép 8 P. Kálvin-tér 5.**

— **A Budai Szépmüvészeti Társulat** épitészetárlata december 16-án délelőtt 11 órakor nyilik meg a társulat II., Pálffy-tér 5. sz. alatt levő helyiségében.

Kövér Gyula festő

Szerepel a Pátria Club kiáll.-án.

M.U.934.XII.20.

Kövér Gyula

Szerepel a hűszarnok tél.

tárlatán

Magyarság 1938 II. 6.

Kövér Gyula

szerepelt a nemzeti kiállításon.

PH 1933. IV. 20.

Kövér Gyula

Szerepelt a Magyarság Képzőművészeti Kiállításán.

dr. 1933. XI. 5.

Kövér Gyula

Kiállít

E. K. 932. XII. 21.

d ő i v

ok művészetéről: . . . . . .

Milyen pályázatokon vett részt: . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen megbizásai voltak (vannak): . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Jelentősebb müvei:. . . . . .

. . . . . .

Kövér Gyula

Kiállít

N. U. 932. XII. 20.

r d ő i v

sok művészetéről: . . . . . .

Milyen pályázatokon vett részt: . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen megbizásai voltak (vannak): . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Jelentősebb müvei:. . . . . .

. . . . . .

Kövér Gyula

szerepelt a Művésznők Tavaszi hárlatán.

PH 1927. IV. 2.

Kövér Gyula festő

Ezüstérem kitüntetést nyert, a Magy.Képzőm.
Egy. jub.kiállitásán.

P.H.934.XII.22.

Kövér Gyula

festőművész

Téli Kiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.
Napfényes tengeri tája

Magyar Hirlap
1934.I.14.

Kövér Gyula festő

A Képzőművészeti Társulat
bíráló bizottságának tagja

Magyarság 1927 X. 6.

Kövér Gyula

Fürdés után, of.

Tav. kiáll. Mucs. 1925. máj.

23. l.

MDK

Kövér Gyula festőm.

Fátyoltánc, festm.

Jajczay J.: Képzőművészeti szemle. Magyar Kultúra 1933. máj. 5. 419-422. l.

MDK

Kövér Gyula

a Céh művésztagja, festő

Munkácsy Céh 8. repr. kiáll. N.Szal. 1935. márc.

3.l.

MDK

Kövér Gyula

Léda, of.

Tev. kárisz kiállítás, Bücs. 1925. máj.
51. l.

MDK

Kövér Gyula festő

Tav. kiáll. Mücs. 1925. máj. 35.l.

MDK

Kövér Gyula, festöm.

olasz vonatkozásu müvel áll. müvekkel szerepel.

/gy./: A velencwi nemzetközi kiállitás.
Képzömüvészet. 1930. 32.sz. 165.l.

MDK

Kövér Gyula

választmányi tag lett

A Magyar Képzőművészek Egyesülete közgyülése.Képzőművészet 1929.19.sz. 104.l.

MDK

Kövér Gyula

A sztár c. munkájáért a Lipótvárosi Kaszinó díját kapta

A Műcsarnok tav. tárlatának dijai. Képzőművészet 1929.19.sz. 1o4.l.

MDK

Kövér Gyula, festöm.

Ek.,EK.,LK.: Erzsébetvárosi Kaszinó-dij.
Erzsébetvárosi Kaszinó-dij.
Lipótvárosi Kaszinó-dij.

Kitüntetések, dijak.
Mücs. -OMKT. 1931-32.évi téli kiáll. Kat. 31.l.

MDK

Kövér Gyula
művei:

Csendes csatorna.
Emlékek.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.máj-jun. 33.l.

MDK

Kövér Gyula

"Rajongók" c. hármas akt-kompozíciója a Műcsarnok tav.-tárlatán.

/Kézdi./ : Tav-tárlat a Műcsarnokban.

Pesti Hirlap 1927.ápr.l. 4.l.

M.D.K.

Kövér Gyula

A Visegrádi-utca 23. számu házban lévő mütermében rendezett kiállitást, a hiradás szerint nagy sikerrel.
A lap közli a müvész fényképét.

Szinházi Élet. Bp. 1922.május 14-20.
XI. évf. 20. sz. 20. lap.

MDK

Kövér Gyula,

a N.Sz. által rend.63 csop.kiáll. egyik-másikán szerepelt müveivel. 1919,1927.

A Nemz. Szal. 400-ik jub. és a KÉVE XX-ik kiáll.-a. 1929. febr.

MDK

Kövér Gyula

a KMT dij kitüntető elismerését kapta

Kik kapták a Mücsarnok tavaszi kiállitásának dijait.
Pesti Hirlap, 1943. ápr. 8.

Kövér Gyula MDK

Pauza

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Kövér Gyula festőművész

Ezüstruhás nő

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.

Kövér Gyula festőművész

Éva

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.

KÖVÉR GYULA

Álmodozás.

Téli kiállitás képes tárgymutatója. Műcsarnok 1937.

Kövér Gyula MDK

Tengerszem

Műcsarnok 1939. téli tárlat

Kovér Gyula MDK

Ködös reggel a Dunán
Feleségem
Olympia
Olvasó leány

Műcsarnok 1939. téli tárlat

Kövér Gyula

MDK

Béla öcsém arckép, olf.
Részlet a Maas-csatornából, olf.
Tengerparti halászházak, olf.
A grootekert Dordrechtben, olf.

Műcsarnok 1919-20. Téli tárlat

MDK

Kövér Gyula festő

Képzőművészet 1931. 37.sz. 42.1. kép

MMK

Kövér Gyula festő

Művész Kurir 1938. 1-2.sz. 7. l.

Kövér Gyula MDK

Léda, olf.

Mücsarnok 1925. Tavaszi kiállitás

Kövér Gyula MDK

Fürdés után, olf.

Műcsarnok 1925. Tavaszi kiállitás

Kövér Gyula MDK

Fürdés után

Mücsrnok 1925. Tavaszi kiállitás

M.D.K.

Kövér Gyula

Somlyó Zoltán: Április c. versét illusztrálta.

Szinházi Élet. Bp. 1927. ápr. 24-30.
XVII. évf. 17. sz. 33. lap.

.

MDK

Kövér Gyula

A Műcsarnok háborus kiállitásán szerepelt.

Cikk: Háborus kiállitás.

Művészet, 1914. 451-452.l.

MDK

Kövér Gyula

A "Tárlat legjobb képei" c. pályázat dijai. Képző-művészet 1929.19.sz. 1o4.l.

mdk

Kövér Gyula festőm.

Nemzetközi karikatura kiállítás. Könyves Kálmánnál. Bp. é. n. Rigler ny. 95 x 63 cm. Sold, sárga fekete és kevés szürke szín. Középen ferfi kétoldált nő. Karikaturaszerű ábrázolás

Az 6. Sz. k. Grafikai Plakátjai Bp. 1961

43. l

MDK

Kövér Gyula, festöm.

Firenzei utcarészlet. Olf.

Műcs.-1911-12.évi téli kiáll. Kat. 83.1.

M.D.K.

Kövér Gyula

"Rajongók" c. művének repr.-ját hozza a lap a Műcsarnok tavaszi tárlatáról.

Szinházi Élet. Bp. 1927. ápr. 16-23.
XVII. évf. 16. sz. 5. lap.

MDK

Kövér Gyula, festöm.

Nöi arckép.	Olf.
Nyári táj.	" 16.1.
Öszi táj.	" 2c.1.

Műcs.-OMKT 1931-32.évi téli kiáll. dec.2c.-jan.17. Kat. 15.1. 16,2c.old

Kövér Gyula
Béla öcsém arcképe, olaj
Részlet a Maas-csatornából, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 18 l.

MDK

Kövér Gyula festő

Tükör előtt. Klein J. Lul.

repr: 78.

A magyar akt-kiállítás albuma. Ömeáll: Lyka-Majovszky-Petrovics. Bp. 1926. 78, 161,

Kövér Gyula
Női akt, olaj

Magyar Képzőművészek Segítő Bizottsága. Művészeti kiállítás. 1914. 7. l.

Erdő

2

Ev.t
épit
pett
tive
tek
let
is.
lak.
A to
A ha
szeri
pok
vala
sári
zatt
Ezüs
ezen

MDK

Kövér Gyula

Lennoi sikátor, olaj

Enit-dij. N.Szal. 1943. ápr.

MDK

Kövér Gyula

Müvészklub alakuló küzgyülése. Uj Müvészet, ~~1913~~x
1913. I. 3.sz. 2o l.

MDK

Kövér Gyula

Pécs Képzőműv. és Műbarátok Társ. kiáll. Pécs, 1932. 6 l.

Kövér Gyula

Tengerparti halászházak, olaj
A grootekert Dordrechtben, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-2o. 18 l.

† 1374)

Magyar
orrita.)
nstílű.)
o.) —
m. —

nyből.

tel

szám.

94. *Morazzone: Szent Ferenc.*

Kövér Gyula, sz. Verpelét 1883.

Dordrechti részlet

Egri Kaszinó kiáll. Egyv, 1924. 13 l.

Kövér Gyula

Krisztus, olaj

O.M.K.T. 1925. május. 23 1.

Kövér Gyula

Fürdés után, olaj

© M.K.T. 1925. május. 23 1.

Kövér Gyula

Léda

O.M.K.T. 1925. május. 31 I.

Kövér Gyula, sz. 1883.
Reggelinél, sz.cer.
Olvasó nő, " "
Spanyol nő, " "
Kávéházban, " "

N. Szal. III. auke. 1924. ~~Szt~~ 8 l.

Kövér Gyula
Szálome, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Mics. 13 l.

MDK

Kövér Gyula festőm.

egyéniség előnyelett arcot láttunk tőle.

Pipics Zoltán: Téli tárlat. - Műcsarnok.
Uj Magyarság.1939.jan.29.

MDK

Kövér Gyula

"Tükör előtt" c. műve. Repr.

Évk.KMT. 1928. 198.lap

Kövér Gyula MDK

Tükör előtt, olf.

Mücsarnok 1922 jubileumi kiállitás

Kövér Gyula

MDK

Öltözködés előtt, olf.

Műcsarnok 1922 jubileumi kiállitás

Kövér Gyula MDK

Leány-akt, olf.

Műcsarnok 1921 tavaszi kiállitás

KÖVÉR Gyula festő

nyerte 1913-ban a fővárosi festészeti díjat

Erdei 1991 81.p.

SZOBRÁSZAT

1. A szobrászat müfajai és emlékei

a. Monumentális szobrászat

- Az egyházi és világi épüle
  oromzati, homlokzat, fülke
  szertár, Pesti Invalidus-h
- Diadalmi és fogadalmi emlé
  kapu, győri frigyláda-szob
- kerti szobrok, szoborcsopc

b. Vallásos szabadtéri szobor-eml

- Létesitésük körülményei /a
  győzelem, fogadalmi és keg
- Szobortipusok: Mária-oszlo
  Pozsony, Kőszeg/, Szenthár
  Kassa stb./
- Különböző szentek szobor-e
  Szt. Flórián, Rókus stb./
- A kálvária emlékek és szob
- A szoboremlékek formai és

Kövér Gyula MDK

A kém, olf.

Műcsarnok 1921 tavaszi kiállitás

M. D.K.

Kövér Gyula

Erdős Renée: "A királyné szerenádja" c. novelláját illusztrálta.

Szinházi Élet. Bp. 1933. dec 31.-1934. jan.6.
XXIV. évf. 2. sz. 60-64. lap.

Kövér Gyula MDK

Udvarrészlet Capriból, olf.

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

Kövér Gyula MDK

Postanói kikötőlejárat, olf.

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

Kövér Gyula MDK

Nápolyi utca, olf.

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

Kővér Gyula MDK

Veneziai részlet, olf.

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

M.D.K.

Kövér Gyula

"A sztár" c. festményének repr.-ját bemutatja a lap a Műcsarnok tavaszi tárlatáról.

Szinházi Élet. Bp. 1929. márc. 24-30. XIX. évf. 13. sz. 23. lap

Kövér Gyula MDK

Modellek, olf.

Mücsarnok 1913-14 téli kiállitás

MDK

Kövér Gyula, festöm.

nagy aktképe finoman rajzolt, szinfoltjaiban harmonikusan felépitett és hatásosan beállitott jó kép.

K.Gy. tájképei tartoznak még a jó képek közé.

/gy./: A Mücsarnok Téli Tárlata.
Képzömüvészet.1929. 16.sz. 25-28.1.

Kövér Gyula

MDK

Pihenő modell, olf.

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállitás

Kövér Gyula MDK

Arckép, olf.

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállitás

Köver Gyula

Arckép, olt.

M.D.K.

Kövér Gyula

"Ezüstruhás nő" c. művének repr.-ját bemutatja a lap a Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról.

Szinházi Élet. Bp. 1931. május 10-16. XXI. évf. 2o. sz. 68-69. lap.

Kövér Gyula

MDK

Somlyó Ernő arcképe, olf.

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Köves Gyula

Soulyó Bimó arcképe, olt.

Kövér Gyula MDK

Édesanyám, olf.

Mücsarnok 1913. tavaszi kiállitás

MDK

Kövér Gyula

Képzőművészek a honvédség bevonulásánál. Magyar Nemzeti Művészet 1938. 4. sz. 69.l.

MDK

Kövér Gyula

Képzőművészet 1931. 41. sz. 142.l.

MDK

Kövér Gyula

Ezüstruhás nő, repr.

Képzőművészet 1931. 41. sz. 141.l.

Kövér Gyula

MDK

Arckép, repr.

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállítás

Kövér Gyula MDK

Tengerparti halászházak, olf.

A grootekert Dordrechtben, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Kövér Gyula MDK

Béla öcsém arcképe, olf.

Részlet a Maas-csatornából, olf.

Műcsarnok 1919-2o téli kiállitás

MDK

Kövér Gyula

Hiuság

A Műcsarnok tav. tárlata. Képzőművészet 1928. 8-9. sz. 79.l.

MMK

Kövér Gyula

Sajóparti részlet. Olajf. 40x50. J.l.b.
Olasz táj. Olajf. 40x50. J.l.j.

Árverési Csarnok aukció kat. 1933. okt.
3. sz. 26.l.

MDK

Kövér Gyula

Kövér Gyula az árjasitott Fészek haznagya.

Gérczei-Németh Imre: a kulturpolitika is honvédelem.

Magyarság, 1944.máj.21. 14.1.

Kövér Gyula

MTK

Részlet Mechelnből, olf.

Micsarnok 1915. tavaszi tárlat

Kövér Gyula

MDK

Modellek, repr.

Műcsarnok 1913-14. téli kiállítás

MDK

Kövér Gyula

Arckép c.műve.Repr.

KMT 1913.tav.kiáll.

MDK

Kövér Gyula, festöm.

reprezentativ portréja föhelyen szerepel.

Pikán érdekesség van a kép szerkezeti beosztásában ahogyan a nöi figura kis alakja bele van komponálva a nagy vászonba. A dekoratiy részeknek is erös piktori megoldásuk van, egyben szerkezeti jelentöségük, h. a kép centrumát, a portrét hangsulyozzák.

Egy hangulatos tájképe is itt nyert elhelyezést.

Chroniqueur: ?
Mücsarnok.-Téli tárlat.
Képzömüvészet.IV.évf. 26.sz. 27-28.l.

MDK

Kövér Gyula

Résztvett a Képzőm.Tars.téli tarlatan.

Ferdinandy Mihaly: Téli tarlat a Műcsarnok
ban.

Magyar Nemzet, 1939.jan.29. 24.l.

MDK

Kövér Gyula, festöm.

Álom c. akttanulmánya kivételesen szép mü, akárcsak AAsztár c. képe.

X.-XIII. terem. -Mücsarnok.

Képzömüvészet.1931. 37.sz. 43.l.

MDK

Kövér Gyula

Művei a Műcsarnok akt-kiallitasan.

D.A.: A Műcsarnok akt-kiáll.

Magyarság, 1925. dec.6. 21.l.

MD K

Kövér Gyula, festőm.

nivóban van képviselve művével.

Rónay Kázmér: A Székesfv. Képtár 1937/38. évi uj szerzem
Nemz. Szalon. zeményei.

Képes Krónika. 1939. 24. sz. 63-64. l.

MDK

Kövér Gyula

Rajongók, repr.

Képzőművészet 1927. I. évf. 1. sz. 11.l.

MDK

Kövér Gyula

Sevillai nők az ablakban, of.

Mücsarnok 1909/1o. téli kiáll. kat. 46.l.

MDK

Kövér Gyula

Felhők, repr.

Képzőművészet 1927. 4. sz. 14.l.

MDK

Kövér Gyula

Rajongók, repr.

RátStr. 185.1.

MDK

Kövér Gyula

Kilátás ablakomból a St. Sulpice templom tornyára. Of.

Sárgakendős hölgy, of.

Mücsarnok 1909/10. téli kiáll. kat. 46.l.

Kövér Gyula

Kiállít

Bp. V. 932. XII. 18.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

n: . . . . . .

. . . . . .

Kövér Gyula

MDK

Emlékek

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Kövér Gyula MDK

Csendes csatorna, olf.

Mücsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

MDK

Kövér Gyula. festöm.-t
1883

egy valóságosan megfestett képe képviseli.

Kenie Béla: A Föv.Képtár uj szerzeményeinek kiáll.
Müvészet. 1939. IV.évf. 27.sz. 69-70.l.

MDK

Kövér Gyula

Arckép, repr.

Képzőm. Társ. 1913. tav. kiáll. kat.

MDK

Kövér Gyula

Modellek, repr.

Mücsarnok 1913/14. téli kiáll. kat.

MDK

Kövér Gyula

A sztár, repr.

Évk. KMT. 1930. 23.1.

Kövér

festőművész

Téli tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

8 órai Ujság
1934.I.14.

Kövér (?)
festő

XX. n.

Revue de Hongrie

1910. III. ann. V. f. 504–505 l.

c. Nemzeti Szalonban.

MDK

Kövér Gyula, festö

Ábrándozó. Olf.

Tavaszi tárlat. 1923 ápr.-máj. [illegible]-Mücs. Kat. 26.l.

MDK

Kövér Gyula, festö

Nöi akt. Olf.

MK.Seg.Biz.Müv.Kiáll. 1914 nov.-dec. Kat. 7.l.

Szépm.Muz.

MDK

Kövér Gyula, festö

Egy kis ruzs. Olf.

Nemz.Szalon.-Téli tárlat. 1938.jan.-febr. Kat.

MDK

Kövér Gyula

Leccói öböl, of.

dr.Hornyánszky Laĵosné, of.

Alpesi legelő, of.

Horthy jub.kiáll. Mücs. 1939. dec.

7. 1.

MDK

Kövér Gyula, sz. 1883.

Fürdőház a tengerparton, olaj

Magy.Nemz. Reneszánsz Társ. V.auk. Bp. 1923.
12 1.

MDK

Kövér Gyula

Lennoi sikátor, of.

Magy. művészek olasztárgyu képei. Emit-dij, 1943.
H.Szal.
7 l.

Kövér Gyula MDK

Álmodozás

Mücsarnok 1937 Téli Kiállitás

MDK

Kövér Gyula MDK

Jézus

gr. Keglevich Gyula

Mária

Mücsarnok 1938 Szent István kiállitás

МПК

Кёвёр Дуала

Тёсна

Гр. Кеглевич Дуала

Мария

Мюсаатлык 1938 Ваенк Тевчан Кёлдёкёа

Kövér Gyula MDK

Álmodozás, repr.

Mücsarnok 1937 Téli kiállitás

Kövér Gyula

MDK

Viz partján, olf.

Műcsarnok 1932. Budapest közönségének képzőművészeti gyűjteményéből rendeztt kiállítás

Kövér Gyula MDK

Őszi táj, olf.

Mücsarnok 1931/32 téli kiállitás

Kövér Gyula MDK

Nyári táj, olf.

Műcsarnok 1931/32 téli kiállitás.

Kövér Gyula MDK

Női arckép, olf.

Műcsarnok 1931/32 téli kiállítás

MDK

Kövér Gyula

Flora, repr.

Ezüstruhás nő, repr.

RátStr. 181,182.1.

MDK

Kövér Gyula

Művével résztvett a kiállításon.

KmTárs. 1943. marc. - ápr. tav. kiáll.
Kiállító művészek névsora. 27.lap

MDK

Kövér Gyula, festöm.

szép elbeszéléseket fest elegáns aktokról.

Magyar Müvészet. 1925. 389-390.l.

Kövér Gyula MDK

Iványi Béla, olf.

Műcsarnok 1932/33 téli kiállítás

Kövér Gyula MDK

Tanulmányfej, olf.

Mücsarnok 1932/33 téli kiállitás

Kövér Gyula MDK

Esti hangulat, olf.

Mücsarnok 1932/33 téli kiállitás

MBK

Kövér Gyula

Müteremben, of.

Női akt, of.

Árverési Közl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz. 29 l.

Kövér Gyula MDK

Déli verő, olf.

Műcsarnok 1932/33 téli kiállitás

M.D.K.

Kövér Gyula

Munka közben ábrázolja a müvészt a lap fényképfelvétele. "Kell-e Müvészkamara" cimmel körkérdést intéz a lap a müvészekhez, akik a kérdésre válaszolnak.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. aug. 18-24. VI. évf. 35. sz. 12-14. lap

Kövér Gyula

Leccói öböl, olf.

Műcsarnok 1934 téli kiállítás

Kövér Gyula

Lecsót főzök, ajf.

Kövér Gyula MDK

Nessói részlet, olf.

Műcsarnok 1934 téli kiállítás

Kövér Gyula MDK

Hiuság, olf.

Mücsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Kövér Gyula MDK

Téli tájkép

Mücsarnok 1934 Bp.Székesfőváros Képtárának katalógusa

Kövér Gyula MDK

Fátyoltánc

Műcsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Köver Gyula

Tettyoltáno

MDK

Kövér Gyula, festö

Készül a halászlé.

Mücs.-OMKT."A gyermek a müvészetben" kiáll.194o.II.-III.
Kat. 19.1.

MDK

Kövér Gyula, festö

Tájkép. Olf. v. Jelz.l.b."Kövér Gyula 28".

Nemz.Szal.Müv.Egy.-Székfv.Kpt. és Tört.Muz.uj szerzeményei.1937/38. 1939.máj.-jun. Kat.

MDK

Kövér Gyula

Nápolyi utca, of.

KMT 1912. tav. kiáll.

Kövér Gyula [MDK]

Morvay Pálné, olf.

Műcsarnok 1934 Téli kiállítás

/

MD K

Kövér Gyula,festö

Téli táj. Olajf.

Műcsarnok. IV.Képzőműv.Kiáll. "A Magyar Művészetért".
1943 máj.16-30. Kat. 16.1.

Kővér Gyula MDK

középiskolai rajztanári oklevelet nyertek.

Mintarajzisk. Évkönyve 1905-6. 49.o.

MDK

Kövér Gyula

Hétfő Reggel, 1939, febr. 27. Ellenzéki listá győzött a Fészekben.

MDK

Kövér Gyula

A müvészet emblémája

Milyen lesz a Müterem-bál? Nemzeti Ujság, 1938. febr. 13.

MDK

Kövér Gyula, festö

Bánat. Olf.

Nemzeti Szalon.-Tavaszi tárlat. 1931. junius. Kat.

MDK

Kövér Gyula

Fürdés után, of.

Akt kiáll. OMKT. Mücs. 1925. dec. lo. l.

MDK

Tamás Galéria, 1955. 61.sz. Modern m. akvarellek.

MDK

Kövér Gyula

Tükör előtt, of.

Akt kiáll. OMKT. Műcs. 1925.dec.

9. 1.

MDK

Kövér Gyula

ezüst érmet kapott

M. Képzőmüv. Egyesülete...kitüntetései.
Képzőművészet, 1935. 12.o.

MDK

Kövér Gyula, festő.

Kék hordók a Dunaparton. Of.-

Az egri török mecset. "

OMKT - Vándorkiáll. 1910 szept. 8 - dec. 27-ig

Tm.: Hornyánszky V. kny. 79. l.

Kövér Gyula festő M.D.K.

Női arcja emlitve:

- Tél a művészetben. Bp. 1942, 4

MDK

Kövér Gyula

Öltözködés előtt, of.

Nyugtalan álom, of.

Fátyoltánc, of.

Akt kiáll. Uj Szal. 1934. nov. 5 l.

MDK

Kövér Gyula

Reggeli gondok

Szélben

A "tejes" boldogság

Nemzetk. Humorisztikus kiáll. Könyv. Kálm. Szal.

1910. 5 l.

MDK

Kövér Gyula

Kacérkodás

Tárlatok. Képzőművészet 1931. márc. 70.l.

MDK

Kövér Gyula

Veneziai részlet. olajfm.

Műcsarnok, 1912. tav.kiáll. 74.lap

Kövér Gyula
festőművész

Tavarsi kiállítás - Műcsarnokban - Az első terem díszhelyén függ a táncosnő képe. Erős szimpatiféng világítja meg a vörös függőrögelé mesterkélt rózba állított, fény ruhátlan alakot. A kép stílusa nem olyan művészi, hogy megnemesítené a témát és megokszelttá tenné az általa elfoglalt díszhelyet.-

Budapesti Hírlap
1929 III. 3.

Kövér Gyula kiállitása

A Fészek termeiben Kövér Gyula gyüjteménye van soron. Ami a multban olyan természetes volt, hogy szóba sem kerülhetett, ha müvészről volt szó, — ma szinte revelácio olyan müvészről irni, akiről elsősorban azt lehet megállapitani, hogy bravurosan rajzol. Kövér Gyula a formatökély hihetetlenül mesteri ábrázolója. Figurális müveinél a kezek stilusos, karakterképző és jelző beállitásai klasszikus értéküek. Pontosan ebben a bravurjában jelentkezik Kövér Gyula festőmüvészete. Amint ő figuráinak jellemét a kéztartásban figyeli meg és fejezi ki, minden jelenséget, igy tájat is, abban az egy kiugró mozzanatban fog meg, amely domináns része az egész tájnak. Az őszi alkony vörösre festett levegőjét például azzal a harsogó vörös fénnyel és szinnel ábrázolja, amelynek egyszeri látása is elmulhatlan emlékként él a szemlélőben. Ez az elemző, tanulmányos, szinte boncoló erő vezeti e kiváló müvész kezét, s talán ezért rideg, kissé professzoros, s igy válik előadása szemléltetően, oktatóan illusztrálttá. Egy csepp poézis nyomban feloldaná a tanáros komolyságot, egy csepp elágyulás, egy kis lira meleggé, bársonyosan kellemesebbé tenné Kövér Gyula szinte felbecsülhetetlen értékü müvészi tudását.

(b. m.)

E. K. 931. XII. 4

a rágalmakat, sőt

az önként átadott levelek visszaadását követelte.

Ehhez az utóbbi leveléhez még egy hozzám-intézett levelet is mellékelt, amelyből részint a bocsánatkérés, részint a rágalmazás ténye olvasható ki. Március 27-iki kelettel Farkasné egy ujabb levelet is intézett a budapesti főkapitányhoz, amelyben ismét bocsánatot kért és mindent visszavont. Ám a következő nap képzelt magánjogi igényeinek érvényesitése végett megint a leveleim visszaadását sürgette, majd április 21-ikén megismételte korábbi rágalmait és azokat tovább folytatta. Sőt az április 23-án hozzám intézett levelének tartalma is rágalmazó.

— A feljelentés óta főleg a közbevetett bocsánatkérés miatt az ügy elintézését nem sürgettem, folytatta Vigh járásbiró Hász püspök feljelentésének felolvasását. — És még a megismételt rágalmazások után is türelemmel vártam, mert reméltem, hogy olyan helyzet teremtődik, mely szerint a megtorló intézkedések alkalmazása nélkül is teljes elégtételt kaphatok. Különösen abban biztam, hogy Farkasnénak a velem szemben tanusitott magatartása megváltozik és kellemetlenkedéseivel felhagy. Ehelyett azonban 1931 aug. 18-én ismét a leveleimnek és fényképemnek a visszaadását követelte és rágalmait ekkor ugy ismételte meg, hogy «Keserü szenvedő

Kövér Gyula

— **Kövér Gyula kiállítása a Fészek Klubban.** *Kövér* Gyula, kinek eredeti aktfestményeit a közönség évről-évre a Műcsarnok kiállításain láthatta, ez alkalommal a *Fészek*-klubban állítja ki aktjait és kevésbé ismert tájképeit. Az izléssel összeválogatott gyüjteményt a közönség dijmentesen tekintheti meg december 1-től 10-ig mindennap este 6 órától 9 óráig a Fészek (VII., Kertész-utca 36. sz. alatti) klubhelyiségében.

N. U. 931. XII. 1.

N. U. 931. XII. 1.

Kövér Gyula

aktjait és kevésbbé is mert tájképeit most a Fesek-klubban láthatja a Mű-csarnok helyett, hol évről-évre állított ki.

Kövér Gyula kiállítása a Fesek Klubban.

N. U. 931. XII. 1.

MDK

Kövér Gyula, festő

Pihonő modell. Of

KMT. - 1913 tav. kiáll. - Kat. 61. l.

Kövér Gyula
festőművész

* **Kövér Gyula képkiállitása.** *Kövér* Gyula, ki a tárlatokon nagyobbméretü aktképeivel tünt fel eddig, kiállitotta kisebb képeit a Fészek-klubban. A müvésznek az utolsó években mutatkozó fejlődésében uj állomását jelentik. Temperamentumos, változatos, szines egyénisége erőteljesen mutatkozik képein, melyekben jól komponáli témák, drámai hangulatok, élénk szinek váltakoznak müvészi előadásban. A kiállitás e hó 22-ig, naponta délután 6—9 óra közt tekinthető meg.

Magyarság
1929 II 16

N 9.

Kövér Gyula
festőművész

— **Kövér Gyula képkiállitása a Fészek-klubban.** *Kövér* Gyula, ki a tárlatokon nagyobb méretü aktképeivel tünt fel eddig, most kiállitotta kisebb képeit a Fészek-klubban. A kiállitott képek a művésznek az utolsó években mutatkozó fejlődésében feltünő állomását jelentik, temperamentumos, változatos, szines talentuma és egyénisége erőteljesen mutatkozik képein, melyekben kitünően megkomponált témák, sötét drámai hangulatok, kacagó szinek váltakoznak biztos, művészi előadásban. A kiállitás, mely remélhetőleg nagy anyagi sikert fog jelenteni *Kövér* Gyulának, február 22-ig naponta délután 6—9 óra között tekinthető meg.

Uemzeti Ujság
1929 II. 17

Kövér Gyula festő

A Magy. Képzőművészek Egyesülete aranyérmével tagja a Műcsarnok téli kiállításán

Nemzeti Újság 1937 I. 31

Kövér Gyula

— **A Műcsarnok téli tárlatának díjnyertesei.** A Magyar Képzőművészek Egyesülete a Műcsarnok téli tárlatán szereplő „Álmodozás" című festményeért *Kövér Gyula* festőművészt, „Elégia" című alkotásáért *Martinelli Jenő* szobrászművészt az egyesület nagy aranyérmével tüntette ki. Az egyesület néhai elnökének: dr. *Neuschloss-Knüssli Kornélnak* emlékére alapított bronzérmet *Sárdy Brutus* és *Burghardt Rezső* festőművészeknek, valamint *Sóváry János* szobrászművésznek ítélte. Az egyesület pénzdíjával csaliközi *Farkas Lőrinc* festőművész „Reggel" című festményét tüntették ki.

Pesti Hirlap 1937 II. 5.

Kövér Gyula

Aktképekkel szerepel a
Műcsarnok téli tárlatán.

Új Magyarság 1937. I. 24

Kövér Gyula
festőművész

Kövér Gyula kiállítása a Fészekben

Két esztendeje, hogy gyüjteményes kiállításon láttuk *Kövér* Gyula müveit. Az emberi test hus és vér valóságának ezt a mesteri ábrázolóját, a természet poétikus szavu impresszszionistáját ebben a két felfogásban találtuk nagy figyelemre méltónak. *Kövér* Gyula akkor mintha jelezte volna, hogy a vonalhatárok helyett a szinnek záróerejére forditja figyelmét, s ebben a vonatkozásban láttuk fejlődésének utját. Nem csalódtunk. Ma már sokkal lágyabb, melegebb a formaalkotása, s igy az összbenyomás nagy művészi elmélyülés érzését kelti. A Fészek emeleti termében bemutatott alkotásai az öntudatosan finomuló, s önmagában csiszolódó mesteri piktura termékei. A kiállitás a délutáni órákban tekinthető meg.

(sig.)

Kst. Kurir
1929 II 19

Kövér Gyula

"Gróf Andrássy Gyula arcképe" készitette Karlovszky Bertalan,
Fiatal nőt ábrázoló "Arckép" festette Kövér Gyula
"Falusi kocsma" Mányai József munkája
"Mikor a jég indul" Olgyay Viktor festménye
"Mors Peregrinus" lovagoló halált ábrázol.
Kacziány Ödön müve.
"Don Quijote" c. kép Udvary Géza alkotása.
A felsorolt képeket bemutatja a lap a Műcsarnok tavaszi tárlatáról.
Repr.-ók.

ÉLET, Bp. 1913. márc. 23. V.évf. 12. sz.
" " " " 30. " " 13. "
393, 410, 411, 412, 413. lap.

Kövér Gyula

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - a Műcsarnokban - képével szerepel.

Nagy akt.-ja a Hiuság.

Pesti Hirlap
1930.XII.21.

Kövér Gyula

Kárpáthy, Major, Bosznay, Nádler, Ujváry, Székely, Mendlik, Olgyay müvészeket emliti meg dr. Szemess Miklós: "A Képzőmüvészeti Társulat 60 éve a Mücsarnokban" c. kritikájában a jubiláris tárlatról, -mint akik a legszebb tájképek festői.
Karlovszky, Balló, Stetka, Kunwald müvészekről azt irja: a sok tehetség közül a legkiválóbbak. Karlovszkyról: "az arcképfestők között a nagyok legnagyobbika."
A figurális képek mesterei: Kukán, Mihalovits, Merész, Knopp, Kövér, Szabó Béla, Tornai.
Poll Hugó külön klasszist jelent a pasztell festésben.

Élet, Bp. 1922, május 28. XIII.évf.
11. sz. 269-270. lap.

A teljes müvésznévsort lásd: Stróbl Alajos nevénél.

MDK

Kövér Gyula
festő

művei szerepelnek a kiállításon

– Nemzetközi grafikai kiállítás a Műcsarnokban

Grafikai Szemle 1909, évf 2 z 29 l.

MDK

Kövér Gyula, festö

ezüst érmet kapott.

/Magy.Képzömüv.Egy./

Kitüntetések a Mücsarnok kiállitásán. /Jub.kiáll./
Nemz.Ujság. 1934 dec.22. 11.1.

M.D.K.

Kövér Gyula

Müvét a Müvészeti és Muzeumi Direktórium megvásárolta 1918-1919.

Székely kapu, ceruza
" "
" "

Gerelyes Ede: A magyar muzeumügy a két forradalom időszakában 1918-1919. Bp. 1967. 362-363.l.

MDK

Kövér Gyula

Lesben

Epilog

Az édes teher

Nemzetk. Humorisztikus kiáll. Könyv. Kálm. Szal.

1910. 5 l.

MDK

Kövér Gyula

Esti hangulat

A pali Pesten

Végre egyedül!

Nemzetk. Humorisztikus kiáll. Könyv. Kálm. Szal.

1910. 5 l.

MDK

Kövér Gyula

Ujjé a ligetben

A gourmand

Mikor a betörő is menekül

Nemzetk. Humorisztikus kiáll. Könyv. Kálm. Szal.

191o. 5 l.

Kövér Gyula festő

M. D. K.

no. 1883

Rehanárítás Jelenc. vászon 49 + 40 cm

Enyedy Lukács és neje hagyatéka. Bp. 1923

22

Kövér Gyula
Rézkarc

Szent György Céh I. árverési kat.
1910. ápr. 12 1.

Kövér Gyula

Férfifejtanulmány, rézkarc

A XIX. -XX. század a magyar grafikája, 1924.jún.
Orsz.Magyar Szépművészeti Múzeum katalógusa 10 lap

MDK

Kövér Gyula

Fátyoltánc

Nemz. Képzőmüv. kiáll. Mücs. 1933. ápr.

3o l.

MDK

Kövér Gyula

Édesanyám, olaj

Omkt. 1913. tav. kiál. 81 l.

MDK

Kövér Gyula MDK

Hiuság, olf.

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállítás

Kövér Gyula

MDK

Cséti Sárika, olf.

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

M.D.K.

Kövér Gyula

A müvész neve szerepel a Mücsarnok Téli Tárlatán kiállitó müvészek között.

Téli Tárlat a Mücsarnokban c.
Szinházi Magazin, Bp. 1939. febr. 5. II. évf.
6. sz. 15. lap

.A.C.M

MDK

Kövér Gyula

Ezüstruhás nő, repr.

Képzőművészet 1931. 141.l.

MDK

Kövér Gyula

Kilátás ablakomból a St. Sulpice templom tornyára, of.

Sárgakendős hölgy, of.

Sevillai nők az ablakban, of.

Képzőm. Társ. 1909/10. téli kiáll.kat. 46.l.

MDK

Kövér Gyula

Művészet 1939. IV. évf. 27. sz. 7o.l.

Kövér Gyula MDK

Megérkeznek a honvédek, olf.

Mücsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

MDK

Kövér Gyula?,festöm.

vallásos képet festett, megszokottságot mutat.

Kemle Béla: Szent István kiállitás a Mücsarnokban.
Müvészet.-Tárlatok. 1938. 88.l.

Kövér Gyula MDK

Szálome, olf.

Műcsarnok 1918-19 téli kiállitás

MDK

Kövér Gyula

Három rajz.

Kézdi-Kovács László Atelier-kiall.kat.Nemzeti Szalon.1911.febr. 12.1.

Kövér Gyula, festöm. MDK

5oo. Udvarrészlet Capriból. Olf.

MNG.1918. tav.kiáll. Kat. 67.1.

Kövér Gyula, festöm. MDK

500. Udvarrészlet Capriból. Olf.

KMT.1912 Tavaszi kiállitás. Kat. 67.1.

MDK

Kövér Gyula

Vidéki centrumok. Székesfehérvár.
Képzőművészet 1929. 16. sz.

MDK

Kövér Gyula

A Műcsarnok 1929.évi tav.kiall.-an a Lipót-városi Kaszinó dijat kapta a "sztar" c. festményéért.
"A sztar" c. festm.repr. 85.oldalon.

Cikk: A képzőművészeti év története.

Pesti Hirlap nagy naptára 1930 évre.
/képpel./ 83, 85.l.

MDK

Kövér Gyula, festőm.

Tükör előtt. Akt. Repr. 26.1.

A Műcsarnok Téli Tárlatáról.
Képzőművészet. 1929. 16. sz. 26.1.

MDK

Kövér Gyula, festöm.

az ötödik terem vezetö értékei közé tartozó müvész.

A Mücs. téli Tárlata. -

Képzömüvészet. 1932. VI. évf. 46. sz. 18.1.

MDK

Kövér Gyula, festöm.

Zsákhordók a Dunaparton. Olf.

KMT. 1911. tavaszi kiállitás. Kat. 43.1.

Kövér Gyula MDK

Velencei részlet, olf.

Műcsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

Kövér Gyula MDK

Rálátás a firenzei Ponte Vecchiora, olf.

Mücsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

MDK

Kövér Gyula,

25. Édes nyugalom.

MMTára 1941 dec.-1942.jan.téli kiáll. kat.5.1.

Kövér Gyula MDK

Firenzei utcarészlet, olf.

Műcsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

MDK

Kövér Gyula

Rónay K.: A Székesfőv. Képtár 1937/38. évi uj szerzeményei. Képes Krónika 1939. jun. 11.

Kövér Gyula

Bérmálkozásra sietö francia leányok, fametszet

Téli csönd, fametszet

Műcsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai művek nemzetközi kiállitása

KÖVÉR GYULA

Nr.8. Mayer János arcképe. Jelz."Kövér Gyula 1932.II."
113 x 82 cm

Veszélyeztetett Magángyüjtemények Miniszteri Biztossága.
XLVII. számu leltár. A Földmüvelésügyi Minisztériumtól
átvett képek. 1948.

KÖVÉR GYULA

Nr. 8. Haver lámos arckéje. Jelz.: "Kövér Gyula 1932.II."
113 x 82 cm

MDK

Kövér Gyula /1883-/

Nemzetközi Karikatúra Kiállitás.é.n., 95x63
OSZK

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.1960.
Műcsarnok. Kat. 30.l.

Kövér Gyula

Hollandi parasztasszony, rézkarc

Műcsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai művek nemzetközi kiállítása

MDK

Kövér Gyula

Akt c.műve a Műcsarnok 1937.évi téli kiallitásán.

Pipics Zoltan dr.: Téli tarlat a Műcsarnokban.

Uj Magyarság,1937.jan.24. 21.l.

M.D.K.

Kövér Gyula

Rajz "Szinházi képtelenség" cimmel.

Szinházi Élet. Bp. 1928. márc. 4-10. XVIII. évf. 10. sz. belső cimlap.

Kövér Gyula

Tübingeni házak, olajf.

"A Magyar Művészetért" Kozm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec.15 - 1941 Jan.12. 23.1.

Kövér Gyula.

Müveit kiállitotta a Nemzeti Szalon 1927-ben

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Kövér Gyula.

Kiállitotta müvéit a Könyves Kálmán Szalon 1909-ben.

Bende J:

A Képzőmüvészeti egyesületek története,kézirat.

Kövér Gyula MDK

Kék hordók a Dunaparton, olf.

Az egri török mecset, olf.

Műcsarnok 1910. Vándorkiállítás

Kövér Gyula.

A Nemzeti Szalon kiállitotta müveit 1919-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

Kövér Gyula.

A Müvészház rendezte gyüjteményes kiállitását. 1911-ben.

Bende J: A Képzőmüvészeti egyesületek történe

MDK

Kövér Gyula

A sztár c. képéért a Lipótvárosi Kaszinó diját kapta. Repr.

A képzőművészeti év története. P.H. 1930 évi naptára. 83.l. 84.l.

Kövér Gyula

l.

Rimp 277. l.

278. l.

Kőver Gyula

l. Szepm. Múz. Egyt.

VIII. 175 l.

408

100
130

MDK

Kövér Gyula

Hiuság, repr.

KMT. 1928. tav. kiáll. kat.

MDK

Kövér Gyula

Hiuság, repr.

Műcsarnok 1930/31. jub. kiáll. kat.

Kövér Gyula, MDK

a honvédelmi miniszter a Magy. Képzömüv. Orsz. Szövetsége utján a honvédségnek a visszacsatolt felvidéki területekre történö bevonulásához meghivta.

Magyar Nemzeti Müvészet. 1938. 4.sz. 69.l.

MDK

Kövér Gyula

Ezüstruhás nő, repr.

KMTárs. 1931. tav. kiáll. kat.

MDK

Kövér Gyula

Emlékek, repr.

KMTárs. jub. kiáll. kat. 1936.

MDK

Kövér Gyula, festöm.

Kék hordók a Dunaparton. Olf.
Az egri török mecset. "

OMKT-Vándorkiállítások 1910. Szept. 8.-dec. 27. Eger, Miskolc, Kassa, Eperjes, S.a.ujhely, Debrecen, Gyöngyös.
Kat. 78.1.

MDK

Kövér Gyula

Képzőművészet 1931. 41. sz. 142.l.

MDK

Kövér Gyula

Alvó leány, of.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok. 1921. nov. 17.l.

MDK

Kövér Gyula

Fürdés után, of.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Mücsarnok.1921. nov. 17.l.

MDK

Kövér Gyula

Odescalchi hercegi kastély, of.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Mücsarnok.1921. nov. 13.l.

MDK

Kövér Gyula

A sztár, repr.

Képzőművészet 1929. 18. sz. 76.l.

MDK

Kövér Gyula

Képzőművészet 1929. 16. sz. 27.l.

MDK

Kövér Gyula

Pihenő modell, of.

Képzőm. Társ. 1913. tav. kiáll. kat. 61.l.

MDK

Kövér Gyula

A Nemzeti Szalon tav.tárlata.A Lakás 1914.5.sz.
99.l.

MDK

Kövér Gyula

Varennai sikátor, repr.

Rónay K.: Az 1939-es Szalon. Képes Krónika 1939. 63-64.l.

MDK

Kövér Gyula

Zsákhordók a Dunaparton, of.

KMT. 1911. tav. kiáll. kat. 43.1.

MDK

Kövér Gyula

Ezüstruhás nő, repr.

Képzőművészet 1931. 41. sz. 141.1.

Kövér Gyula

MDK

Téli táj, olf.

Műcsarnok 1924 február-március

MDK

Kövér Gyula

A Műcsarnok tav.kiáll.-án a Lipótvárosi Kaszinó díját "Sztár" című olajfestményének ítélte a birálóbizottság.

Cikk: Kiosztották a tav.tárl.dijait.

Ujság, 1929.márc.29. 11.lap

MOK

Kövér Gyula

A Képzőm.Társ. fennállásának nyolcvanéves jubileuma alkalmából kiállitást rend. a Műcsarnokban.Téli táj, c. műve a kiállitáson.

Lazáni Abonyi Ernő: A Képzőm.Társ.jub.kiáll.

Magyarság, 1941.márc.2. 13.l.

Kövér Gyula

MDK

Abrándozó, olf.

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

Kövér Gyula MDK

Patakparti füzesek, olf.

Műcsarnok 192o-21 téli kiállitás

Kövér Gyula

MDK

Béla öcsém arcképe, olf.

Részlet a Maas csatornából, olf.

Műcsarnok 1919-2o téli kiállitás

Kövér Gyula MDK

Tengerparti halászházak, olf.

Agrootekert Dordreichtben, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Kövér Gyula MDK

Fekvő leányakt, olf.

Mücsarnok 192o-21 téli kiállitás

Kövér Gyula MDK

Csendes percek a kocsitábobban, olf.

Mücsarnok 1919. Hadviselt müvészek kiáll.

Kövér Gyula MDK

Öreg hid Gyöngyösön, olf.

Műcsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

Kövér Gyula MDK

Öreg ház Balatonfüreden, olf.

Műcsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

Kövér Gyula

MDK

Hiuság, repr.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Kövér Gyula MDK

Ráckevei paraszthház, olf.

Resofszky Matyi, olf.

Mücsarnok 1929/3o téli kiállitás

Kövér Gyula MDK

A sztár, olf.

Mücsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Kövér Gyula MDK

Részlet a Ponte San Pietróból, olf.

Mücsarnok 1928/29 téli kiállitás

Kövér Gyula MDK

Doroghy Sámuel arcképe, olf.

Mücsarnok 1928/29 téli kiállitás

Kövér Gyula MDK

Rálátás a Como-tóra, olf.

Mücsarnok 1928/29 téli kiállitás

Kövér Gyula MDK

A sztár, repr.

Mücsarnok 1929 tavaszi kiállitás

MDK

Kövér Gyula

Szinházi Élet 1935. 4. sz. 29.1.

Kövér Gyula MDK

Nyári táj, olf.

Mücsarnok 193o tavaszi kiállitás

MDK

Kövér Gyula MDK

Téli táj, olf.

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Kövér Gyula MDK

Ártatlanság, olf.

Műcsarnok 193o tavaszi kiállitás

Kövér Gyula MDK

Léda

Műcsarnok 1925 tavaszi tárlat

Kövér Gyula MDK

Fürdés után

Műcsarnok 1925 tavaszi tárlat

Kövér Gyula MDK

Krisztus

Műcsarnok 1925 tavaszi tárlat

MDK

Kövér Gyula

Álom.
A sztár. A Lipótvárosi Kaszinó dij nyertese.

Műcsarnok, 1930/31. jub. kiáll. 27.lap

MDK

Kövér Gyula

Művével szerepelt a Műcsarnok téli tárlatán.

(m.v.): A Műcsarnok téli tárlata.

Nemzeti Ujság, 1934.jan.13. 11.lap

Kövér Gyula

MDK

A gyöngysor

Műcsarnok 1924 őszi tárlat

Kövér Gyula

MDK

Vénusz

Műcsarnok 1926 Angol-magyar kiállitás

Kövér Gyula MDK

Fürdés után,olf.

Műcsarnok 1925-26 Akt-kiállitás

Kövér Gyula MDK

Tükör előtt, olf.

-26
Műcsarnok 1925 Aktkiállitás

MDK

Kövér Gyula

Képzőművészet 1931. 142.l.

MDK

Kövér Gyula

kiáll. N.Szal. X.9.

Kiállitások. Magyar Müvészet 1927. 6o6.o.

MDK

Kövér Gyula, Borszéki Frigyes, Szirmay Kornél

csop. kiáll. N.Szal.

Besz.:/ 8 Órai Ujs. 1927, X.9. 9.o.

Kövér Gyula MDK

A kis haragos, olf.

Micsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Kövér Gyula MDK

Rajongók. olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Kövér Gyula MDK

Őszi táj, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállítás

Kövér Gyula MDK

Futófelhők, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Kövér Gyula MDK

Patakparti füzesek, olf.

Miccarnok 1920-21. Téli kiállitás

KÖVÉR GYULA

Felhők.

A Műcsarnok őszi tárlatáról.

Képszőművészet 1927.4.sz. 14.oldal.

Kövér Gyula MDK

Fürdőstruhás nő

Műcsarnok 1934. dec. 1935. jan.
Jubiluemi kiállitás

Kövér Gyula MDK

Éva

Műcsarnok 1934. dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Kővér Gyula MDK

Téli táj, olf.

Műcsarnok 1924. febr-márc.

Kövér Gyula

MDK

Szálome, olf.

Műcsarnok 1918-19. Téli kiállitás

Kövér Gyula MDK

Emlékek

Műcsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

Kővér Gyula MDK

Csendes csatorna

Műcsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

MDK

Kövér Gyula, festöm.

529. Sajóparti részlet. Olf. 40x50. J.l.b.

Árv. Közl. 1933. dec. hó 4.rk.sz. 68. aukció 26.1.

MDK

Kövér Gyula, festö

Jézus.	75 x 60.	Olf.	
Mária.	75 x 60	"	
Nyárfasor a vizparton.	50 x 40	Olf.	
Tehéntanulmány.	50 x 40.	"	lo.l.
Fürdés után.	75 x 60.	"	lo.l.
Szakadékos vizpart.	40 x 24	"	lo.l.

All. Arv. Csarnok.-M.Képzöm.Egy.kiáll. 1922.dec.15.-17.
Nat. 9.1. és lo.l.

MDK

Kövér Gyula

a KMT kitüntető elismerését nyerte

Soproni művész nyerte a Képzőm.Társ. nagydiját.
Magyarország, 1943. ápr. 8.

MDK

Kövér Gyula

Guggoló lány, of.

Munkácsy Céh 8. repr. Kiáll. N.Szal. 1935. márc.

MDK

Kövér Gyula

Krisztus, of.

Tav. kiáll. Mücs. 1925. máj. 23. l.

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM — NÉPRAJZI MÚZEUM
ETHNOLÓGIAI ADATTÁR
Budapest, VIII., Könyves Kálmán körút 40
Telefon: 331-142

MDK

Kövér Gyula, festö

Szénakordás.
Csendes percek.
Felkös este.

KMTárs. Téli tárlat. 1938.febr.-márc. Gyüjt. kiáll.
Bp.Mücsarnok. Kat. 8.l.

MDK

Kövér Gyula, festö

Fátyoltánc.

Bp.Műcs.-OMKT. Nemz.Képzőműv.kiáll./Rend.M.Kir.Vall.- és Közokt.Min./1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 30.l.

MDK

Kövér Gyula, 1883--

Granadai részéet

Zólyomi menyecskék

Ernst Muz. 39. sukc. 23. l.

MDK

Kövér Gyula

Vágyódás, of.

Matyó babák, of.

N.Szal. 1913. tav. 14 l.

MDK

Kövér Gyula

Édes nyugalom

MNTárs kiáll. 1941. dec. Műcs. 5. l.

MDK

Kövér Gyula

Vénusz

Angol-magyar kiáll. Műcs. 1926. máj.
33.l.

Kövèr

Múcsarnok téli tárlatán festmé-
nye szerepelt.

MO.929.XII.22.

Kövér Gyula

Műsarnok téli tárlatain Resovszky Margit alakjával szerepelt.

PH.929.XII.22.

Kövér Gyula

Kérdés a műszaknak
akkiállításán

Magyarság 1925 XII. 6.

Kövér Gyula

Szerepelt a dűcsarnok tavaszi tárlatán.

PH 1930. III. 15.

Kövér Gyula

szerepelt a Mücsamok tavaszi Tárlatán.

Újság 1930. III. 18.

Kövér Gyula

Szerepelt a Műcsarnok Tavasi tárlatán.

M. 1930. IV. 15.

Kövér Gyula

Szerepelt a Műcsarnok Tavasi tárlatán.

BH 1930. III. 15.

Kövér Gyula

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

MH. 1930. II. 15.

Kövér Gyula

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

8 órai Újság 1930. III. 15.

M.D.K.

Kövér Gyula /1883-

340. Bánat. Olajf. 60 x 75, vászon.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 38. l.

Kövér Gyula, festö

kiállitásán 5o képet állitott ki. Hazai és külföldi tájakat és nagyméretü aktképeket.

Két Kiállitás. - Székesfehérvár.
Képzömüvészet. 1929. 16. sz. 32.1.

MDK

Kövér Gyula, festö

Matyópár. Jelzett. Olf.,

Árverési Közlöny. Festm.,rajzok. 1936 okt.4. rk.sz.
35.l.

M.D.K.

Kövér Gyula

251. Készül a halászlé.

"A gyermek a müvészetben" kiállitás tárgymutatója. Bp. 1940. Orsz. M. Képzőmüv. Társulat. 19. l.

M.D.K.

Kövér Gyula /1883-

447. Futó felhők. Olajf. 60x75 vászon.
448. A régi Margit-körúti gázgyárból négy részlet. Olajf. 64x90., 64x90., 48.5x65., 69.5x48.5.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet. MUMOK. 1952. Bp. 31. l.

MDK

Kövér Gyula, festő

404. Ködösreggel a Dunán. Olf.

Bp.Műcs.- "A Magyar Művészetért." Képzőm.Kiáll. 1942. jun.6.-22. Kat.11.l.

MDK

Kövér Gyula, festö

314. Hiuság. 1934. Olf.

Bp.Mücs.-OMKT. Nemz.Képzömüv.Kiáll. 1934.ápr.29.-jun. 17.
Kat. 15.1.

MDK

Kövér Gyula

Öreg házak

Ábrándozó

Veneziai sikátor

Tavaszi Tárlat. 1940 ápr.-máj. 8.1.
Mücs.

MDK

Kövér Gyula, festö

Krisztus.	Of.
Fürdés után.	"

OMKT-Mücs. Tavaszi kiáll. és Cyüjt.kiáll. 1925.máj.-jun
Kat. 23.l.

MDK

Kövér Gyula, festö

Léda.

OMKT-Mücs. Tavaszi kiáll. és Gyűjt. kiáll. 1925 máj.-jun.

Kat. 31.1.

Kövér Gyula /1883- /

MDK

"Nemzetközi Karikatura Kiállitás" é.n.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. Bp. 1960.
30.l.

MDK

Kövér Gyula, festö-graf.

Két szines ex-librisét Dr.Erlach Sándor,Eger cserére ajánlja.

Tárlatok. "Képzömüvészet" 131,132.l. 1928.lo.sz.
Ex-Libris csere. 132.l.

Kövér Gyula

„Álmodozás" c. műve szerepel a hűcsarnok téli tárlatán

(emlitve)

Magyarság 1937 I. 31

Kövér Gyula festő

Szerejnel a hűvsarnok tavaszi

tárlatán

Az Est 1925 V. 16.

ADK

Kövér Gyula

Bánat, o.

Szépmiv. Muz. háborus veszteségeinek jegyzéke
Bp. 1952.

Kövér Gyula (1883-)

Futó felhő.
Olj f. 60x75 vászon Ltsz:1710. Sign.

A régi margitkörúti gázgyárból négy részlet
Olj f. 64x90, 64x90, 48.5x65, [illegible]
69.5x48.5 Ltsz:1331, 1332, 1334, 1339.
Sign.14.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

MDK

Kövér Gyula

Tájkép, of.

Árverési Közl. 1938. 3.rk.sz. 3o l.

MDK

Kövér Gyula, XX.sz.

Tengerparti táj

Ernst Muz. aukc. XVII. 1921. 22 l.

MDK

Kövér Gyula

Műcs. tav. kiáll. Vasárnapi Ujság, 1914. 14.sz.
269-71 l. képpel

MDK

Kövér Gyula, festő.

1 db. ol. festm. sz. emmel

Ungerska Konstutställningen i Konstakademien

Stockholm, 1922 maj.– Jegyz. 25.1.

Kövér

festőművész

Téli Tárlat a Műcsarnokban - képével szerepel -
tájképpel.

Magyarság 1931.XII.20.

Kövér Gyula
festőművész

Képzőművészeti Társulat kiállitása - Mücsarnokban - képével szerepel.

Nemzeti Ujság 1931.XII.[illegible].

Kövér Gyula

festőművész

Országos Magyar Képzőművészeti Társulat kiállítása - Műcsarnokban - képével szerepel.

Esti Kurir 1931.XII 19.

Kövér Gyula

festőművész

Téli Tárlat - a Műcsarnokban - képével szerepel.-
friss tájrészletek.

Pesti Hirlap 1931.VII.22.

Kövér Gyula

festőművész

Téli Tárlat - a Műcsarnokban - képével szerepel -
Feltünik női képmása.

Pesti Hirlap 1931.XII.22.

Kövér Gyula

szerepelt a Műcsarnok Téli tárlatán.

N. k. 1939. XII. 17.

Kövér Gyula

Szerepelt a chűcsarnok Tavasi tárlatán.

PH. 1931. IV. 25.

MDK

Kövér Gyula

Fátyolos nő

Műcsarnok 1942-43 téli kiállítás

Kövér Gyula festő

Műcsarnokban a nagy magyar kiállításon neve szerepelt.

E.K. 932. II. 21.

MDK

Kövér Gyula

Öreg ház Balatonfüreden

M. táj- és életképiáll. 19-20. sz.
Mncs. 1927. jan.

Kövér Gyula MDK

Ködös reggel a Dunán, olf.

Mücsarnok 1942 A magyar müvészetért c.kiáll.

Kövér Gyula

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

M. 1933. IV. 20.

Kövér Gyula

Szerepelt az I. nemzeti táblaton.

SK. 1933. IV. 20.

Kövér Gyula

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

NM 1933. IV. 20.

Kövér Gyula

szerepelt a Műcsarnok téli tárlatán.

PL 1932. XII. 20.

Kövér Gyula

Független Kritika képzőművészeti kiállitása - a Lipótvárosi Társaskörben - munkájával vesz részt.

Nemzeti Ujság
1935.III.20.

Kövér Szula

festőművész

Karácsonyi kiállítás - Független Kritikának rendezésében - a Lipótvárosi Társaskörben - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1935.XII.22.

Kövér Gyula

Tavaszi Szalon - Nemzeti Szalonban képével szerepel
/"Bánat" c.szép akt/

Pesti Hirlap 1931,VI.21.

MDK

Kövér Gyula

Öreg hid Gyöngyösön

M. táj- és életképkiáll. 19-2o. sz. Műcs.

1927. jan.

[illegible]

Kövér Gyula

Fürdés után, of.

[illegible]

Kövér Gyula

sok évtől eltérően most nem a Műcsarnokban mutatja be artjait, tájképeit.

Kövér Gyula kiállítása a Fészek klubban.

M. 931. XII. 1.

Kövér Gyula

festőművész

Téli Tárlat - Képzőművészeti Társulat kiállításán - Műcsarnokban - képével szerepel.

Uj Nemzedék
1930.XII.21.

Kövér Gyula

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - a Műcsarnokban - képével szerepel. Akt.

Magyarság
1930.XII.21.

Kövér Gyula MDK

Téli táj, olf.

Mücsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

Kövér Gyula

Szerepelt a művészcsoport műcsarnoki kiállításán.

EK 1931. II. 24.

Kövér Gyula

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiál-
lításán.

PH. 1931. II. 21.

Kövér Gyula

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

N M 1931. II. 22.

MDK

Kövér Gyula

Futó felhő, o.

A régi margitköruti gázgyárból 4 részlet, o.

FőV. Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke

Sp.1952.

Kövér Gyula
Istömüvén

Tavarai kiállítás – Műcsarnokban. bátor szépségű:
A vatár c. képe.

Est. Kurir

1929 III. 3

Kővér Gyula
testőrnivérs

Tavarsi Biáctitás - Műcsarnákban - bézával
szergel

Az Est

1929 III. 3

Kővér Gyula
Festőművész

Tavarai tárlat – Műcsarnokban – képével szerepel. –

Magyarország

1929 III. 3

Kővér Gyula
Festőművész

Tavarsi kiállítás – Műcsarnokban – érdekes szimpadi alsó világítású „Sztár"-ja

Magyarság
1929 III. 3

Kövér Gyula

Festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - s
Műcsarnokban - képével szerepel.
Misztikusan megvilágitott táncosnője : A sztár.

Pesti Hirlap
1930.VII.21.

Kövér Gyula

Szerepelt a Munkácsy-céh kiáll.-án.

M.U.935.III.31.

Kövér Gyula

"Guggoló alak" c. műve a Munkácsy-céh kiáll.-
án.

P.H.935.III.31.

Kövér Gyula

Szerepelt a művészsegélyezés műcsarnoki kiállításán.

NU 1931. II. 22.

MDK

Kövér Gyula

Tükör előtt, of.

Akt-kiáll. 1925. dec. Mücs.

Kövér Gyula MDK

Édes nyugalom

Mücsarnok 1941 Téli kiállitás

Kövér Gyula

Szerepel a Művészmunkások Tavaszi kiállításán.

Az Est, 1926. V. 16.

Kövér Gyula MDK

Öreg házak

Ábrándozó

Veneziai sikátor

Műcsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Kövér Gyula

Öreg bácsi

Ádám Andor

Vencsel elkésett

Kövér Gyula MDK

Készul a halászlé

Mücsarnok 1940 Gyermek a müvészetben c.kiáll.

MOK

Kövér Gyula, festő.

1931-ben Pécsett kiállításon volt jelen.

Pécsi Figyelő. X. kiáll. - Kat. 6. l. - 1932.
A Pécsi Képzőm. és Műbar. Társ.

Kövér Gyula MDK

Futó felhők, olf.

Műcsarnok 1932.Budapest közönségének képzőművészeti anyagából rendezett kiállítás

Kövesi Gyula

1911. február

koll. kiállítása Budapesten

Az Ujság 1911. dec. 31.

U. 78.

A MŰCSARNOK ŐSZI TÁRLATÁRÓL

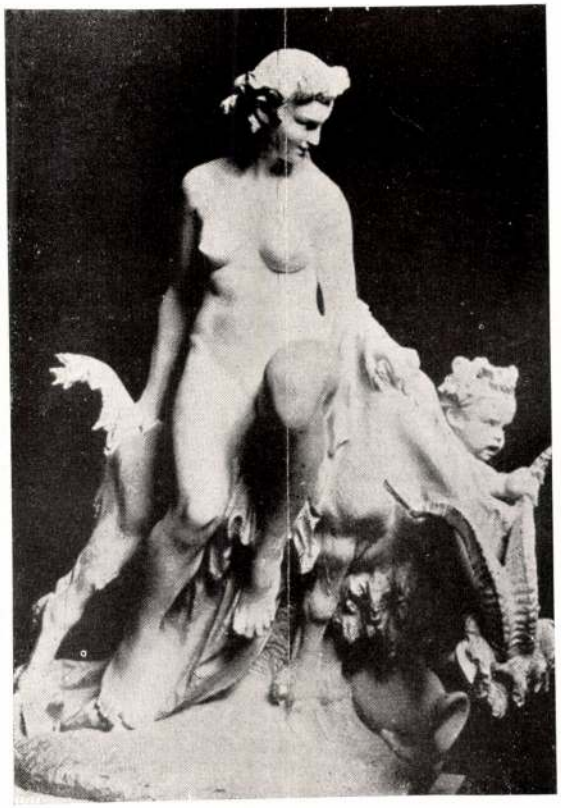

ORBÁN ANTAL: *A Tavasz örömei*

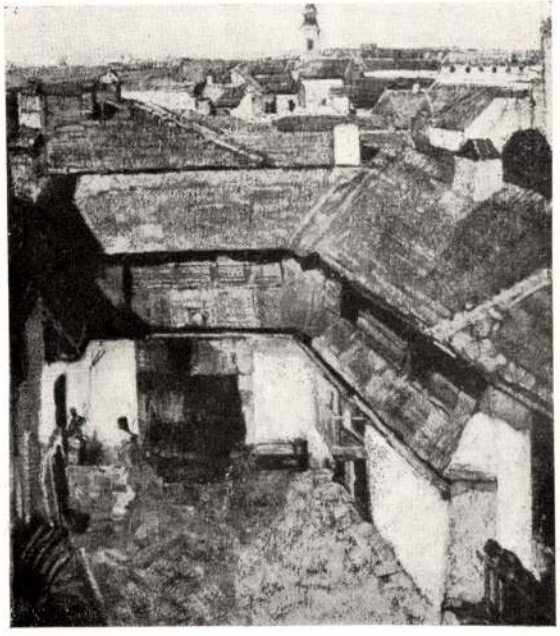

BURGHARDT REZSŐ: *Tabán*

UDVARY GÉZA: *Rouge*

KÖVÉR GYULA: *Felhők*

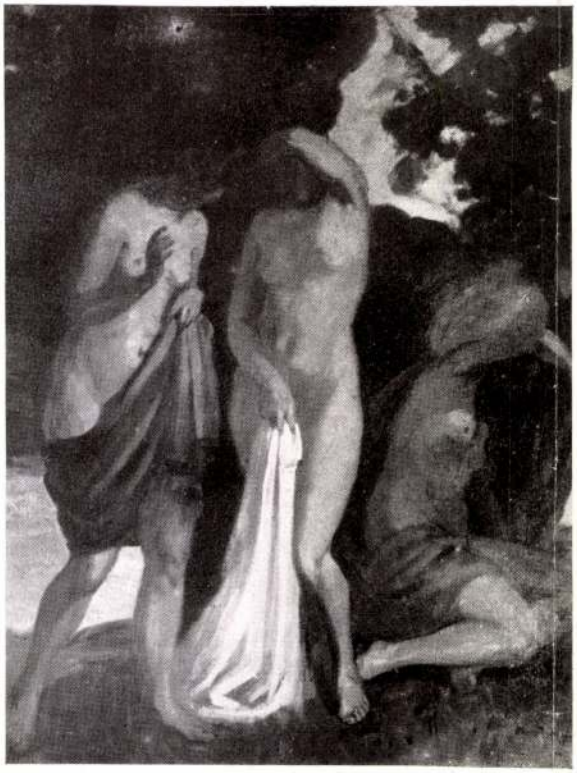

BORSZÉKY FRIGYES: *Aktkompozició*

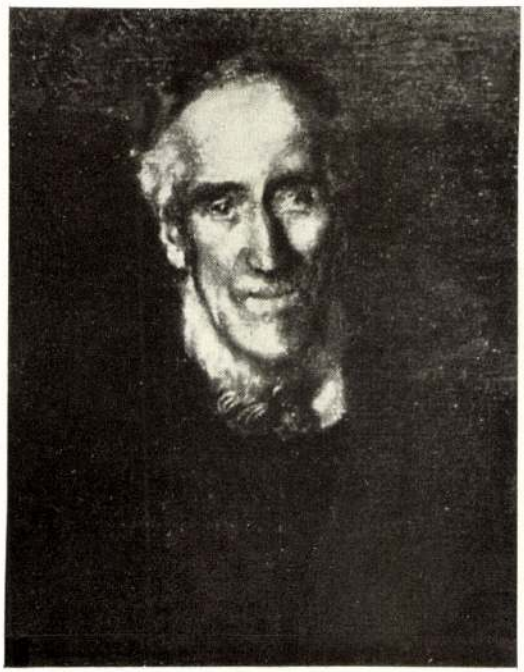

SENYEI JÓZSEF: *Öreg tengerész*

Képzőművészet 1927. 4. 7.

Kövér Gyula

Guggoló leány, dszt.

Nemzeti halon.

Munkácsy Céh VIII. repr. kiáll. kat. 1935 márc. 30 – ápr. 14.

Kövér Gyula

postó

Műcs. kiáll. 1909-től
Pipics 116. l.

Kövér Gyula

Bptárb. 1940. szept

Kövér Gyula festőművész, V
Visegrádi-u. 23. 498-62

Kövér Gyula

festő

felesége finn
szerzony, aki a magyar
finn testvériségről
igen kedves előadást
tartott magyarnyel-
ven a bresti rádióban
1942 szept 15-én.
Mint mondta, fia a
keleti harcteren harcol
a közös ellenség ellen.
Azt veszem ki szavai-
ból, hogy ő is festőnő,
aki Münchenben tanult

Kövér Gyula

Csendes percek c.
képe repr.

Nemesvári
280. l.

Der Te

Kövér Gyula

festő

iród

Nemesvári 79. l.

Beweglicher Fahrbahnabschluss. **D**

Maßstab 1 : 20.

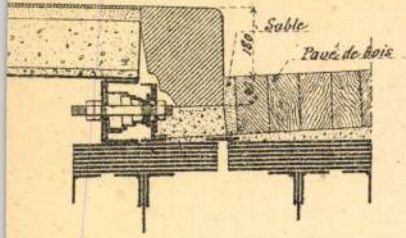

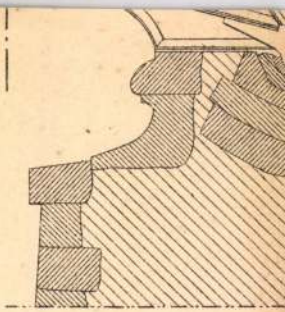

culasse) *CD.*

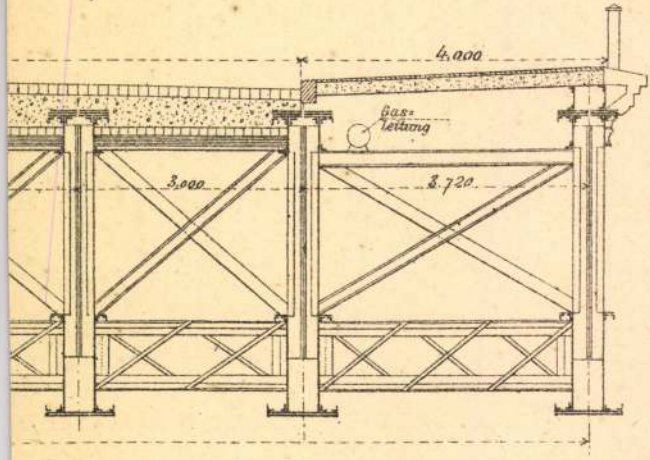

Kövér Gyula

Álmodozás (női akt) c. képe repr.

KUTars 1937. téli kiáll. kat.

Kövér Gyula

wîd
2

Képzőművészet

1929. 18. 7.

(Kövér Gyula kiállítása a Fészekben.)

XL-ik KÖTET I-IV TÁBLA.

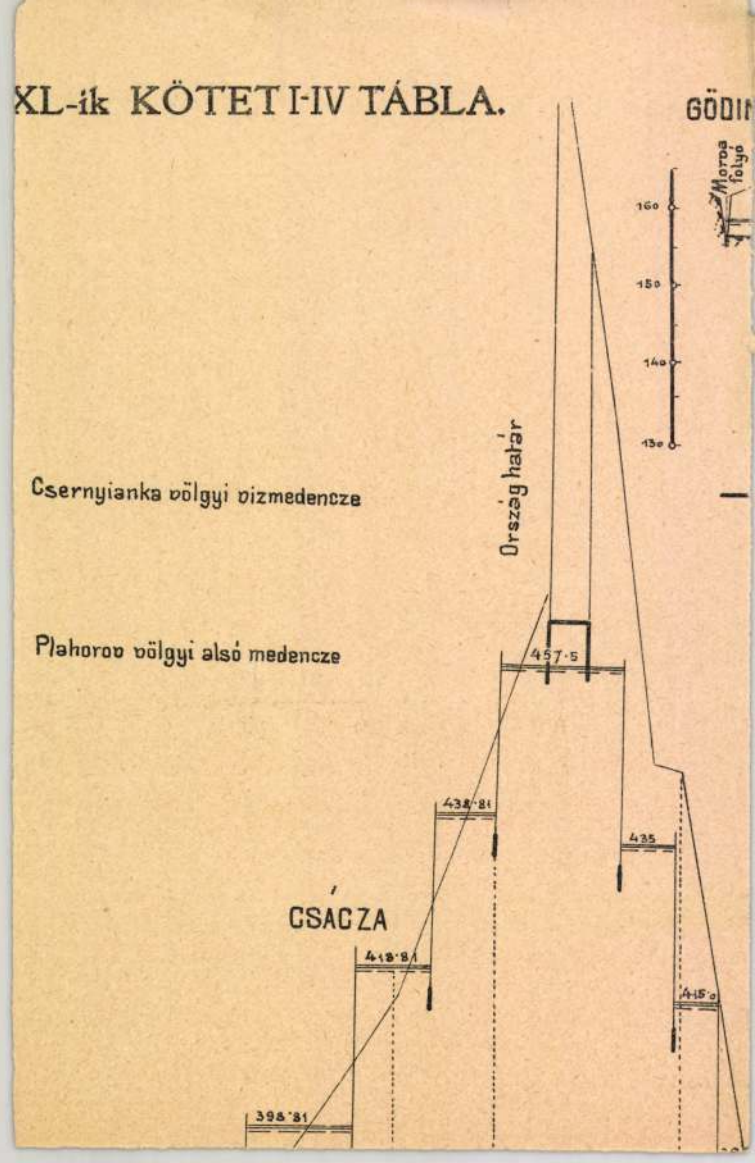

Kövér Gyula

Művészet 1909. 393, 415, 416
– 1911. 95
– 1914. 92

Magyar Művészet
1925. 389
1927. 606
1928. 399

Kövér Gyula

tovább

KÖVÉR GYULA :

153. Tájkép. - Olajf., v. 50 x 40 cm. Jelz.l.b.: "Kövér Gyula 28".

KUKÁN GÉZA / 1890 - 1936 / :

154. Zala György arcképe. - Olajf., v. 60 x 80.7 cm. Jelz.a.j.s.: "Kukán Géza 926."

KUN ISTVÁN :

155. Erdélyi vásár. - Olajf., v. 50.5 x 40 cm. Jelz.l.b.: "Kun I. 942".

KUNFFY LAJOS :

156. Havas táj. - Olajf., 73 x 59 cm. Jelz.l.b.: "Kunffy Lajos".

KUNWALD CÉZÁR :

157. Dohnányi Ernő arcképe. - Olajf., v. 90 x 106 cm. Jelz.l.j.:"Kunwald 1908".

KURUCZ DEZSÖ :

158. Tyuketetés. - Olajf., fa, 65x101 cm. Jelz.l.j.: "Kurucz 194./?/".

LÁSZLÓ FÜLÖP / 1869 - 1938 / :

159. Komoly kérdés. - Olajf., 91 x 91 cm. Jelz.a.b.s.: "László F. 1893 T.K."

160. Leányarckép. - Olajf., v. 19 x 26.5 cm. Jelz.j.o.: "Laub 89."

Fővárosi Képtár jub. kiáll. - 1944. január

Kövér Gyula

festő

Sajókarai udvar

c. olaff a

Borsod-Miskolci

Múzeumban.

Láttam 1947

okt. 29.

Thomas, l. Tamás.

Kövér Gyula

l.

Rajzoktatás

1943. IV. évf. 4. sz.

boríték

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS FIZOTTSÁGA
Kr. 9 VI 1943 Nr. 126
1943 12 VI 77

A vall. és közokt. m. kir. Minis
alatt a budapesti IX. ker. m. k
rendeletének másolata:

A Műemlékek Orsz. Biz
téseire szolgáló javadalom 1. r
engedélyezvén, utasitom az álla
Műemlékek Orsz. Bizottsága mini
ket. min. tanácsosnak hivatalos

Kövér Gyula

U. 1183

Egri Ujság

- 1914. jan. 22. -

-(Egri festő kitüntetése. K. a Ferenc József jubileumi díj nyertese.)

1913-ban kall. kiállítása volt Egerben.

A Ferenc J.-díjat Kék ruhás lány c. képére kapta.

ncsén tisztelettel jesen az
könyveket megvételre felaján-
ajánlatukat és maradtam szol-

inő tisztelettel

DARVAS PÁL
ANTIQUARIUMA
Könyv és zeneműkereskedés
Budapest, I., Krisztina-tér 3.

ettsága

ának,

t.

é k .

35. I./ VI..... 6.80

Kövér Gyula

A Műcsarnok tavaszi tárlatából

Kövér Gyula: Arcképtanulmány

Túl a rézhegyeken...

Túl a rézhegyeken,
Hol az ég kékje látszik,
Ahol a szép meséknek
Legeslegvége játszik, —
Hová a bús királyfik
Táltosok hátán járnak
S elátkozott királylányt
Szereznek mátkapárnak,
Ott jártam nemrég,
Eltévedt vendég,
Forrón lázbetegen:
Túl a rézhegyeken.

A kaput őrző sárkány
Ásítva bebocsátott.
Jóformán rám se nézett
A sok rézóriás ott!
Az ősz tündérkirálynak
Otthon se volt a lánya,
S hogy ott vagyok-e vagy sem,
Látszott, hogy ő se bánja.
Én álltam, álltam,
Józanra váltan,
Értetlen idegen:
Túl a rézhegyeken.

S feltéve koronáját,
A király szóla végre:
— Fiam, hát mit kívánsz itt
S hogy tévedsz e vidékre?

Kövér Gyula

Irodalmi lexikon

414. l.

Kemény Sámuel:

Mellig láthat
ösz; neme ba
ma hat. Fel
Adv
C
s a kép körü
Samue
Comes.
Vászon, mér
Gr. Csáky

Kövér Gyula

Koll. kiállítás a Nemzeti Szalonban 1927. okt.

Károly lothringeni herczeg:

Egész alak, balra for
egyikére lép a hátsó jobb
melylyel előre mutat s bal
dör parókájának fürtjei v
retvált. Nyakkendőjének c
kardja egyenes és térdénél

„Carolus V. Dei Gra

Reimetszet, méretei a vonal

Lsha 2

Kövér Gyula

Futó felhők. olaj f.

Tm. Bp. 1939.

Cserépedény ~~darabot~~ töredéket IX. 171.

Kövér Gyula

Vir partjain, Kraft

Tm. Bp. 1932.

n, arczélben és sima karimájú
n ábrázolva, hogy haja rövid,
hosszú, füle hegyes, orrának
ét oroszlánfej diszíti a vállon.
.1«. A hátlapon város képe
el.

4·5 : 4·6 cm. — Lelt. sz. 1056. —
sch) Emil ajándéka 1907 április
tt az 1909 november 24-iki 5395
5-iki 656 (351–910) és a 3211–910
1910 január 10-iki (2095–909) és
910) sz. jegyzékek alapján. — Be-
(41–908).

Kövér Gyula

Rajongók c.
képe (három nőt ábr.)

repr.

Rát Str. 185. l.

Kövér Gyula

festőí tárgyiasság

~~Műcs. kiáll. tól~~
Pipics 46. l

KÖVÉR GYULA: A SZTÁR

Kövér Gyula

Kultúra 1929. tav. kiáll.

Dr. HADZSY ISTVÁN
ÜGYVÉD
Budapest, XI., Vásárhelyi Pál-utca 12.

Telefon: 259-219.

Ngs.

Szentiványi Gyula urnak,

a Müemlékek Országos Bizottsága főtitkára

Budapest XI.

Lágymányosi-u. 16.

Kövér Gyula

Futó felhők

1932 főv új szorzem.kiáll Mücsarnok

Mi történt a mecenzéfi határon?

— *A 8 Órai Ujság tudósítása* —

A pozsonyi német *Grenzbote* május 2-iki számában egy határincidenssel kapcsolatban különböző állításokat, magyarellenes kirohanásokat kockáztatott meg.

Illetékes helyen a Magyar Távirati Irodát felhatalmazták az alábbi jelentés közlésére:

Április 30-án az ájfalucskai határvadászörs útellenőrző járőre magyar területen egy gyanús idegent igazoltatott, akiről az igazolásnál kiderült, hogy Kaspar János nevű mecenzéfi lakos. Az illető az igazoltatás után menekülni igyekezett. A járőr az előírás szerint háromszor felszólította megállásra s miután nem engedelmeskedett, fegyverét használta vele szemben, magyar területen és megsebesítette. A sebesültet kocsin azonnal Ájfalucskába szállították, de útközben belső vérzés folytán meghalt. A hadtestparancsnokság ügyésze azonnal kiszállt, hogy a fegyverhasználat ügyét kivizsgálja.

Az esetet a Pozsonyban megjelenő „Grenzbote" című lap, közismert okokból, a valósággal teljesen ellentétes beállításban és magyarellenes éllel közli.

Az eset előzményeiről és következményeiről részletes tudósításban számol be a helyszini jelentései alapján a Kassán megjelenő *Felvidéki Ujság.* ték az összetűzést, mégis *három sebesültje maradt a Hlinka-gárda támadásának.*

Két asszony és egy gyermek súlyosan megsebesült.

Hogyan történt a határincidens

Mint ismeretes, a szlovák kormány elrendelte, hogy *a Hlinka-gárdisták fegyvereiket mielőbb beszolgáltassák.* Ezt a rendelkezést azonban — úgylátszik — Keletszlovákiában *a Hlinka-gárdisták nem ismerik.* Éppen úgy, mint eddig, most is a legnagyobb nyugalommal garázdálkodnak fegyverrel, gumibotokkal és állandóan zaklatják a magyarérzelmű lakosságot.

A Hlinka-gárdisták határszolgálatot sem teljesíthetnek.

Mecenzéf mellett, a magyar határ közelében azonban állandóan cirkálnak a Hlinka-gárdisták. A mecenzéfi menekülők elmondották, hogy az itteni szlovák—magyar határon

a Hlinka-gárda tagjai megtámadták a magyar határőröket és a támadás során Kaspar János Hlinka-gárdista életét vesztette.

A támadás a Sugó-völgyben zajlott le. A menekülő Hlinka-gárdisták visszatértek Alsómecenzéfre, ahol már a támadás hírére nagyobbszámú Hlinka-gárdista gyült össze. Fegyverekkel, géppuskával vonultak végig a községen. Hangosan ordítozva, lövöldöztek, maguk előtt hajtva a lakosságot. A ki csak tehette, menekült előlük.

Amint az alsómecenzéfi hidon áthaladt a vad horda, *egy 70 éves öreg asszony került a Hlinka-gárdisták útjába. Puskatussal belökték a patakba.*

A szerencsétlen öregasszonyt összetört tagokkal mentették ki később a patakból.

Elrendelték a Hlinka-gárdisták fegyvereinek beszolgáltatását, a hlinkások mégis zavartalanul terrorizálhatják a lakosságot. Békét hirdetnek a nemzetiségek között, közben állandóan agitálnak a magyarérzelmű lakosság ellen.

Gyenge a szlovák kormány, vagy pedig nem is akar békés egyetértést teremteni a nemzetiségek között?

A szlovákiai magyarság ezekután minden felelősséget elhárít

azokra, akik *békés együttélés helyett igazságtalan elnyomatást, terrort és harcot hirdetnek a magyarok ellen.*

„Utcai harcok Mecenzéfen a magyarérzelmű lakosság és a Hlinka-gárda között"

Ezzel a címmel jelent meg a cikk, amelyből a következőket közöljük:

A szlovák Hlinka-gárdisták *magyargyülölete már nem ismer határt* és még nagyobb erővel folyik a harc a magyarérzelmű lakosság ellen. Egyre több menekült érkezik át a szlovák-magyar határon magyar területre. Esztelen soviniszta érzelmektől áthatott felelőtlen szlovák

Hlinka-gárdisták vak dühvel támadnak mindenre, ami magyar és nem kímélnek meg senkit barbár támadásaiktól.

Érthetetlen módon, minden ok nélkül hatalmas erővel lángolt fel ismét a magyarellenes terror egész Szlovákiában. Amint azt az egyik szlovák Hlinka-gárdistától sikerült megtudniok a menekülőknek, *a szlovák hatóságok parancsot kaptak arra, hogy a legerélyesebben, ha kell kegyetlen módszerekkel is, fojtsanak el minden olyan törekvést, amely az ifjú szlovák állam belső életét megzavarhatná, törjenek le minden megmozdulást, amely magyar, német és ruszin nemzetiségű állampolgároktól indul ki.* Igy érthető, hogy

a Hlinka-gárdisták vérszemet kapva, szabadon garázdálkodnak, rabolnak.

„Toboroz" a Hlinka-gárda

Schwartz Ferenc Hlinka-gárdista kedden délelőtt megérkezett Alsómecenzéfre, hogy ott a Hlinka-gárda mellett agitáljon és híveket toborozzon. Felkereste a Grundi-utcát is, amelyet a mecenzéfi magyarok Horthy Miklós-útnak neveztek el. Bekopogtatott minden házba és *ötszáz koronát igért minden olyan mecenzéfi lakosnak, aki a magyar pártból kilép és csatlakozik a Hlinka-gárdához.*

A mecenzéfi magyarérzelmű lakosokat azonban nem szédítette meg a felajánlott összeg, gallérjánál ragadták meg Schwartz Ferencet és rövid úton eltávolították Mecenzéfről. Kiderült közben, hogy

Schwartz Ferenc több helyen durva módon, puskatussal próbálta a magyar érzelmű németeket a Hlinka-gárda szolgálatába állítani.

Több mint 600 főnyi felsőmecenzéfi lakos gyült össze az alsómecenzéfi templom előtt kapákkal és dorongokkal és erélyesen tüntetett ismét a szlovák erőszakoskodások ellen.

Schmiedl József kormánybiztos, látva a fenyegető helyzetet, erősítést kért a stószi„ gölnici és szomolnoki Hlinka-gárda parancsnokságtól a tüntetés megakadályozására.

Több mint 130 Hlinka-gárdista és csendőr élesretöltött fegyverekkel rátámadt az összegyült tömegre.

Puskatussal, gumibotokkal verték szét a tüntető mántákat, akik először megpróbálták az ellenállást, de később a fegyveres túlerővel szemben jobbnak látták a küzdelem feladását. Noha a mecenzéfiek kerülnek a Hlinka-gárda szolgálatába állítani.

Több mint 600 főnyi felsőmecenzéfi lakos gyült össze az alsómecenzéfi templom előtt kapákkal és dorongokkal és erélyesen tüntetett ismét a szlovák erőszakoskodások ellen.

Schmiedl József kormánybiztos, látva a fenyegető helyzetet, erősítést kért a stószi„ gölnici és szomolnoki Hlinka-gárda parancsnokságtól a tüntetés megakadályozására.

Több mint 130 Hlinka-gárdista és csendőr élesretöltött fegyverekkel rátámadt az összegyült tömegre.

Puskatussal, gumibotokkal verték szét a tüntető mántákat, akik először megpróbálták az ellenállást, de később a fegyveres túlerővel szemben jobbnak látták a küzdelem feladását. Noha a mecenzéfiek kerülnek a Hlinka-gárda szolgálatába állítani.

„A német birodalom tisztában van Magyarország nagy jelentőségével"

Bécs, május 4.

(Inf.) A magyar államférfiak berlini látogatásának befejeztével a *Neues Wiener Tagblatt* rámutat arra, hogy a magyar vendégek Berlinben tapasztalhatták, milyen

tiszteletnek és szeretetnek örvend hazájuk a német birodalomban.

A német birodalom teljesen tisztában van Magyarország nagy jelentőségével és kellő módon értékeli azokat a szolgálatait, amelyeket a béke megóvása érdekében tett — állapítja meg a bécsi lap, majd ezeket írja:

A német-magyar viszonyban ujra megerősödött a kölcsönös bizalom

és ez azt bizonyítja, hogy Magyarország helyesen ítélte meg igazi érdekeit, amidőn a Berlin—Róma-tengelyhez csatlakozott. *Magyarországnak ma is megvannak a maga külön feladatai* Európának abban a részében, ahol *népe már ezer év óta él és alkot.* Ezek a feladatok az idők és a körülmények folytán változtak, de *jelentőségük nem csökkent.*

Feltámadt a kinai mesterdetektiv!
CHARLIE CHAN
20th CENTURY FOX
HONOLULUBAN
Régi kedvencünk legizgalmasabb kalandja!
PREMIER MA:
JEGYPÉNZTÁR TELEFONJA: 11-11-40
CITY FILMSZINHÁZ

HITELESÍTETT CSIRKÉK

Nagy tisztelete van nálunk a pecsétnek. Csak az a hiteles, csak az a valódi, az igazi, amin ott ékeskedik valami körbélyegző, még ha csak a karakószörcsöki velocipédegyesület bilétája is. Nem a lényeg a fontos, hanem a pecsét, amely mága a Megbizhatóság, a Bizonyosság, a Hitelesség, a Száz százalék. Ennek a mérhetetlen bilétatiszteletnek esnek áldozatul mostanában a vásárcsarnokokban a malacok, a libák, kacsák, csirkék és tyúkok. Hatósági intézkedésre állatorvosok pecsételik le az eladásra kerülő vágott baromfit és ez a bélyegző igazolja, hogy a baromfi friss. A közönséget ez kellően megnyugtatja, mert a pecsét teljes garanciát vállal a fogyasztók gyomráért. Pecsét-tiszteletünket azonban most erősen megrendíti Gundel Károly cikke a vendéglősök szaklapjában, amelyben arra mutat rá, hogy a rendelet elhibázott, mert azt viszont senki sem garantálja, hogy a frissnek talált és lebélyegezett baromfi nem három-négy nap mulva, romlott állapotban kerül-e fogyasztásra. Egyébként ezek a pecsétek gusztustalanok s a vendéglős kénytelen azokat a fogyasztás előtt kivágni, úgy hogy mostanában a vendéglők asztalain már csak ilyen megcsonkított baromfiak láthatók. Viszont több vendéglőst megbüntettek amiatt, mert a baromfiról sütés előtt kivágták a kivágott részt s így helyezték azt a jégszekrénybe, nehogy a lila festék a többi húst is megfesse. A baromfibélyegzést a higiénia céljából találták szükségesnek és ugyancsak a higiénia nevében kényszerítik a közönséget arra, hogy a sült csirkét valami édeskés, vagy keserű bélyegzőfesték generálszószával élvezze. Lehet, hogy idővel ezt is megszokjuk, sőt megszeretjük és a vendéglőben aszerint rendeljük a csirkét, libát, kacsát, hogy melyik vegyészeti gyár festékével készült a pecsét. Mert a gyárak bizonyára versenyre kelnek egymással és különböző finom ízeket kevernek a festékpárnák anyagába. Egyelőre azonban még elmaradott az ízlésünk és makacsul ragaszkodunk bevett szokásainkhoz, hogy a libacombok festékmentesen és megcsonkítatlanul kerüljenek a budapesti tányérokra.

(n. a.)

— **Délafrikai bennszülöttek imádkoznak a világ békéjéért.** *A fokföldi bennszülöttek „Bungaja", azaz törvényhozó testülete Zilindholovo Mirara Nagyfőnök javaslatára hozott egyhangú határozatával felszólította az összes bennszülött törzseket, hogy a később meghatározandó könyörgő napon, ősi szertartásaik szerint imádkozzanak Európa és a világ békéjének fenntartására.*

A külpolitika középpontjában: DANZIG

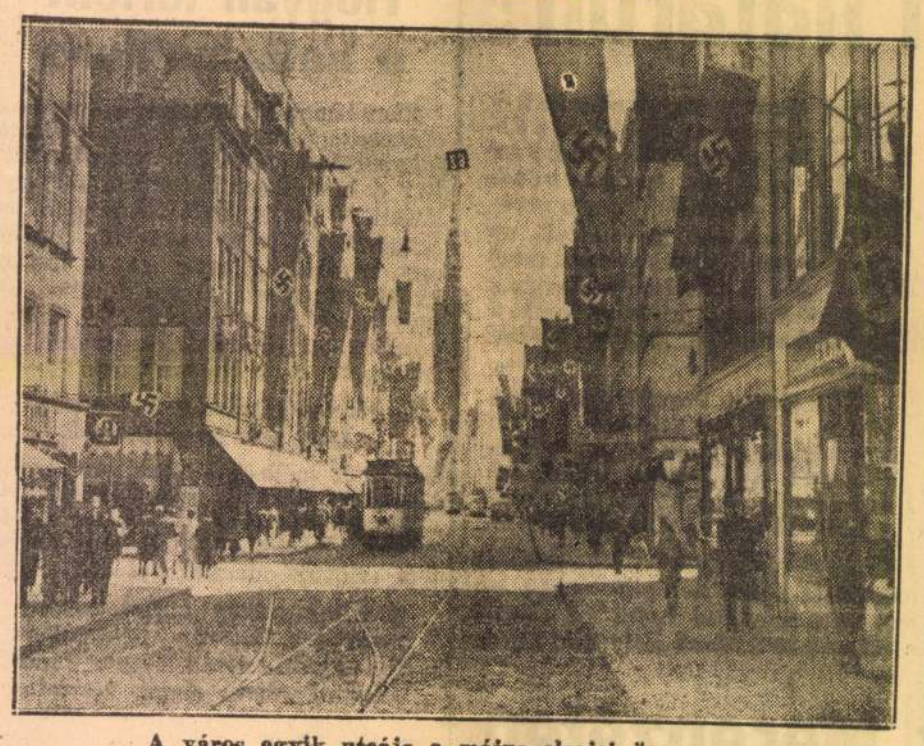

. A város egyik utcája a május elsejei ünnepnapon

— **Holnap temetik dr. Bárány Gerő államtitkárt.** Dr. *Bárány* Gerő vallás- és közoktatásügyi államtitkár kedd este váratlanul elhunyt. Bárány Gerő évtizedeken át dolgozott önfeláldozóan, fáradhatatlanul a vallás- és közoktatásügyi minisztériumban s a nagy reformernek, Klebelsberg Kunó grófnak, legbelsőbb munkatársai közé tartozott. Hosszú éveken át, mint meghívott előadó, a műegyetem filozófiai tanszékén is működött, beható tanulmányai és értékes könyvei is jelentek meg a filozófia köréből. Halálát családján és rokonságán kívül barátainak és tisztelőinek nagy sokasága gyászolja. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a farkasréti temető halottasházából.

— **„Földrengés-mentes" város.** Beludzsisztánban az 1935-iki földrengés által elpusztított Quetta helyén új „földrengésmentes" város épült. Eddig 495 ház, 348 üzleti épület, 1 mozi, 2 gépkocsigarázs és 1 gyár épült a leghevesebb földrengéssel dacoló építési módszer szerint. További 1124 ház építését nemsokára befejezik.

— **Az óbudai háború mérlege.** Legutóbb beszámoltunk arról a nagyszabású verekedésről, amely egy óbudai kocsmában zajlott le gödöllői kubikosok és óbudai legények között. A tudósításokkal kapcsolatban *Pusztai* János kocsmáros most annak a közlését kéri, hogy a gödöllői legények kezdték a verekedést és nem áll helyt a tudósításnak az az állítása, hogy a vendéglőt az egész berendezéssel együtt tönkretették. A valóság az, hogy *32 darab pohár, öt szék, a bejárati ajtó üvegestől, két tucat kártya, két kristályos üveg, két szódás üveg, három hamutartó és két asztal* ment tönkre és az óbudaiak közül senki sem sérült meg komolyan.

— **Báthory István arcképének leleplezése.** Meleg, bensőséges ünnepély keretében leplezték le a Budapesti Építőmesterek Ipartestülete lelépett elnökének, *Báthory* István építészmérnök, építőmester arcképét. *Radó* Sándor elnök megnyitója után *Piazza* Győző méltatta Báthory Istvánna több mint három évtizedes ipari működését, melyet az utolsó 5 gazdaságilag válságos esztendőben mint elnök töltött be az Építőmesterek Ipartestületében. Az arckép leleplezése után — mely Kövér Gyula festőművész kitűnő alkotása — a díszközgyűlés lelkes ünneplés közben Báthory érdemeit megörökítette s az ipartestület örökös tiszteletbeli elnökévé választotta.

— **Bajtársi találkozó.** A volt kolozsvári 51. gyalogezred bajtársi találkozót rendez május 7-én este 7 órakor a Beer-vendéglő különtermében, Sándor-utca 44. sz.

A Nagy Háború Emléklapjai

Május 5.

1915.

Ezen a napon Varga János 14. repülőszázadbeli őrmester, tábori pilóta 57. repülését hajtotta végre az ellenség felett, ezen útjai alatt már több, mint 12.000 kilométert tett meg. Számos alkalommal kiváló merészséggel, lélekjelenléttel és ügyességgel tett eleget feladatainak. Emellett Varga őrmester teljesen új gépek berepülésénél is sikeresen közreműködött. Kilenc havi szakadatlan repülői szolgálat után pihenés céljából hátra akarták küldeni, de ekkor önként visszamaradt és tovább teljesítette pilótai szolgálatát. Ő volt a legelső magyar repülő altisztünk. Már 1912-ben pilóta volt. A háború legelején, továbbfelderítés közben, orosz területen kényszerült leszállni, ahonnan csak az ellene támadó kozákokkal vívott harc, illetve azok elűzése után térhetett vissza megfigyelő tisztjével. Przemysl ostroma alatt többször repült az ostromlott várba és onnan vissza. Magyar repülőink közül továbbá ő volt az első, a volt monarchia összes repülői sorában pedig a harmadik, akit az arany vitézségi éremmel tüntettek ki. Később, kiváló tapasztaltságát értékesítendő, a mögöttes országban új gépek berepülésére alkalmazták, amiközben azonban 1916 május 9-én szerencsétlenül járt és hősi halált halt.

* **A svájci óraiparban** 1856 óta vezető szerepük van az Eterna óragyár gyártmányainak. Ugy zseb-, mint férfi és női karórákban mindenkor a legmodernebbet és a legkényesebb ízlésnek is megfelelő külsőben, a legtökéletesebb precizitást nyujtja. Sport és vízhatlan órái egészen kiválóak és tulajdonosuknak mindenkor örömére vannak. Minden órához originál gyári certifikát jár. Minden jobb szaküzletben kapható az Eterna.

20 ár penge
ár 20 fillér
Tökéletesen beretvál

CLAUDETTE COLBERT VILÁGFILMJE **ZAZA** Mától kizárólag **ELIT**

— **„F. 8." számú fotóarjegyzékünket** az összes ujdonságok leírásával. *Chmura* László Budapest, IV., Ferenciek-tere 2.

Halló! **Rádió** *Budapest!*

Csütörtök—péntek

Május 4:

BUDAPEST I.:

3.30: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból — **4.15:** Dénes György, Pethes Sándor és Makláry Zoltán vidám félórája. (Közvetítés a Nemzetközi Vásár studiójából.) — **4.45:** Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — **5.00:** Hírek szlovák és ruszin nyelven. — **5.10:** A Rádió Szalonzenekara. Közreműködik Martin Dzsemil saját találmányú martinofon hangszeren. (Közvetítés a Nemzetközi Vásár studiójából.) — **6.15:** „Emlékek Bárd Miklósról." Papp Viktor előadása. — **6.45:** Budapesti Hangverseny Zenekar. — **7.40:** Rádió a Rádióról. — **7.55:** A földmívelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. — **8.10:** A Kassai Rádió műsorából: Az Országos Református Lelkész Egyesület műsoros estjének közvetítése Kassáról. — **9.00:** Országos Postászenekar. — **9.40:** Hírek, időjárásjelentés. — **10.00:** Basilides Mária, az Operaház örökös tagja énekel, zongorakísérettel. — **10.40:** Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. — **11.00:** Cigányzene. — Közben kb. **11.15:** „La subkarpata regiono." Tóth Vince dr. eszperantó előadása. — **00.05:** Hírek.

BUDAPEST II.:

1.30: Hanglemezek. — **6.45:** Angol nyelvoktatás. — **7.15:** „Magyar-délszláv kulturkapcsolatok." Gerébi László dr. előadása. — **7.55:** Horvát és szlovén népdalok. (Hanglemezről.) — **8.10:** Hírek, ügetőversenyeredmények. — **8.30:** Országos Postászenekar. — **9.10:** A Kassai Rádió műsorából: Az Országos Református Lelkész Egyesület műsoros estjének közvetítése Kassáról.

Május 5:

BUDAPEST I.:

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. — Utána: Étrend, közlemények. — **10.00:** Hírek. — **10.20** és **10.45:** Felolvasás. — **11.10:** Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — **11.15:** Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. — **12.00:** Déli harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés. — **12.10:** Eugén Stepat balalajkazenekara. (Közvetítés a Nemzetközi Vásár studiójából.) — Közben kb. **12.30:** Hírek. — **1.20:** Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — **1.30:** Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. — **2.30:** Hírek. — **2.45:** A rádió műsorának ismertetése. — **3.00:** Árfolyamhírek és élelmiszerárak. — **3.30:** Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. — **4.15:** Beck lengyel külügyminiszter beszéde francianyelvű fordításának magyar ismertetése. — **4.45:** Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — **5.00:** Hírek szlovák és ruszin nyelven. — **5.10:** A m. kir. honvédelmi minisztérium II. sz. regőscsoportja. (Közvetítés a Nemzetközi Vásár studiójából.) — **5.50:** Sportközlemények. — **6.00:** MEFHOSz tánczenekar. (Közvetítés a Nemzetközi Vásár studiójából.) — **6.50:** „Szeged humora." Mikszáth Kálmán, Móra Ferenc és Tömörkény István szegedi írásaiból Rajnai Gábor, a Nemzeti Színház tagja ad elő. — **7.25:** A rádió külügyi negyedórája. — **8.00:** Az Operaház előadásának közvetítése. „Walkür." Zenedráma három felvonásban. (II. és III. felv.) — A II. felv. után kb. **9.10:** Hírek, időjárásjelentés. — Az előadás után kb. **10.40:** Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. — **11.00:** Cigányzene. — **11.30:** „A svájci országos kiállítás repülőgépe európai körútján Budapestre érkezik." Közvetítés a budapesti Közforgalmi Repülőtérről. (Hangfelvétel.) — **00.05:** Hírek.

BUDAPEST II.:

1.30: A József nádor 2. honvédgyalogezred fúvószenekara. — Kb. **1.45:** Beck lengyel külügyminiszter külpolitikai beszédének francianyelvű fordítása. Közvetítés Varsóból. — **6.30:** Az Operaház előadásának közvetítése. „Walkür." Zenedráma három felvonásban. (I. felv.) — **8.00:** Hírek. — **8.20:** A Rádió Szalonzenekara. — **9.30:** Időjárásjelentés. — **9.35:** Heinemann Ede jazz-zenekara játszik.

KÖVÉR GYULA: A SZTÁR.

zött. A tárlatnak, mely november hó 9-től december 8-ig tartott, óriási jelentőséget és értéket adott Dürer Albert és kortársai válogatott alkotásainak bemutatása.

A kiállítás anyagát Friedrich Traugott *Schul* tanár, Nürnberg város múzeumának igazgatója válogatta össze, Adam *Zahn*, a nürnbergi Germanisches Museum főtitkára és Anton *Kiesel*, a nürnbergi városi gyüjtemények felügyelője közreműködésével, akiket Társulatunk november hó 6-án, az Országos Kaszinóban adott vacsorán külön megünnepelt. A kitűnően rendezett kiállítás főékessége a Műcsarnok első nagy terme volt, ahol Dürer Albertet és korát 38 válogatott műalkotás képviselte, köztük 8 Kupeczky-arckép. A II. teremtől a XIII. teremig Nürnberg újabb művészete vonult fel, fokozatos fejlődésben, a jobb mesterek kisebb kollekcióival, külön teret engedve Nürnberg újabb szobrászatának, építőművészetének s iparművészetének. Mindössze 694 mű került így bemutatásra s egy hónap alatt 55.348 látogatója volt a tárlatnak. A magyar kormány ez alkalomból külön kitüntetéseket adott a tárlaton szereplő nürnbergi művészek jutalmazására, és pedig egy nagy aranyérmet, melyet *ittler* Philipp szobrászművész nyert el, a két kis aranyérmet *Benedickt* Paul festőművész és *Ruff* Ludwig építőművész kapta ; ezüstérem *Müller* Hans szobrász és *Pöhlmann* Joseph akvarellfestő, bronzérem *Ort* Georg, *Wertner* Johann és *Körner* Max, kitüntető elismerés *Schiestl* Rudolf, *Dotzler* Karl és *Nida-*

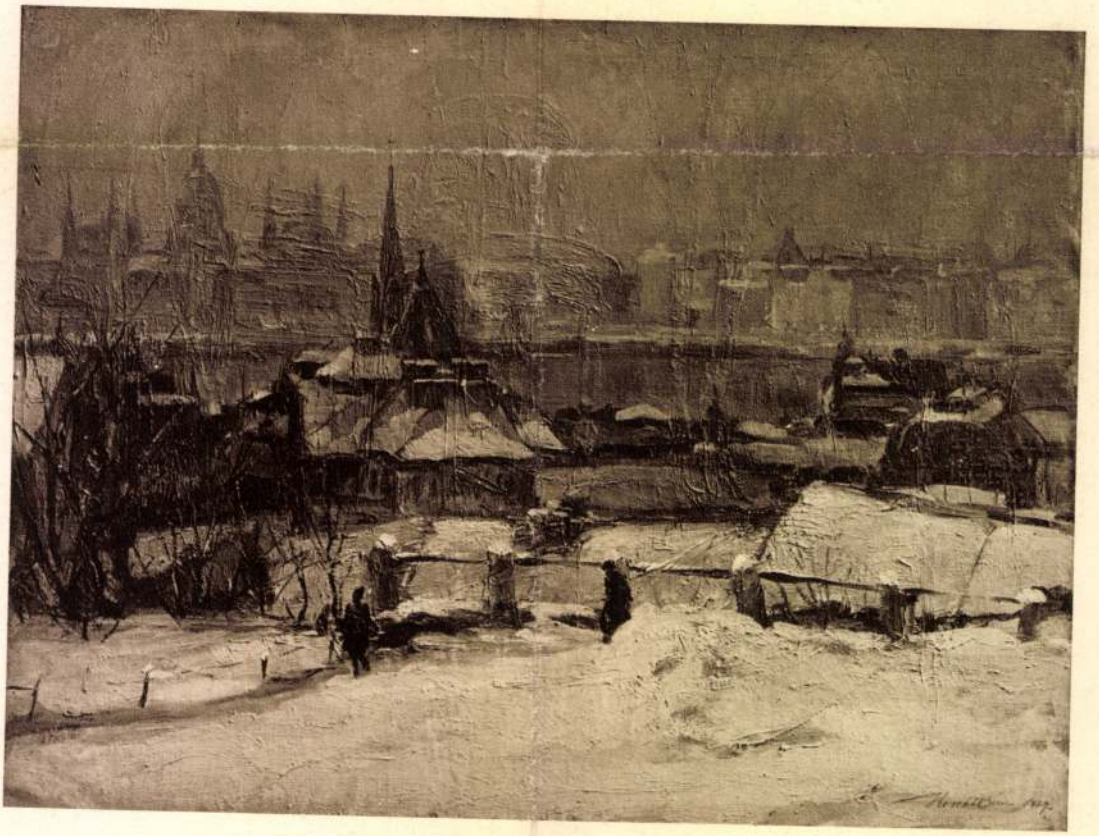

HORVÁTH BÉLA: BUDAPEST TÉLEN.

Kövèr Gyula

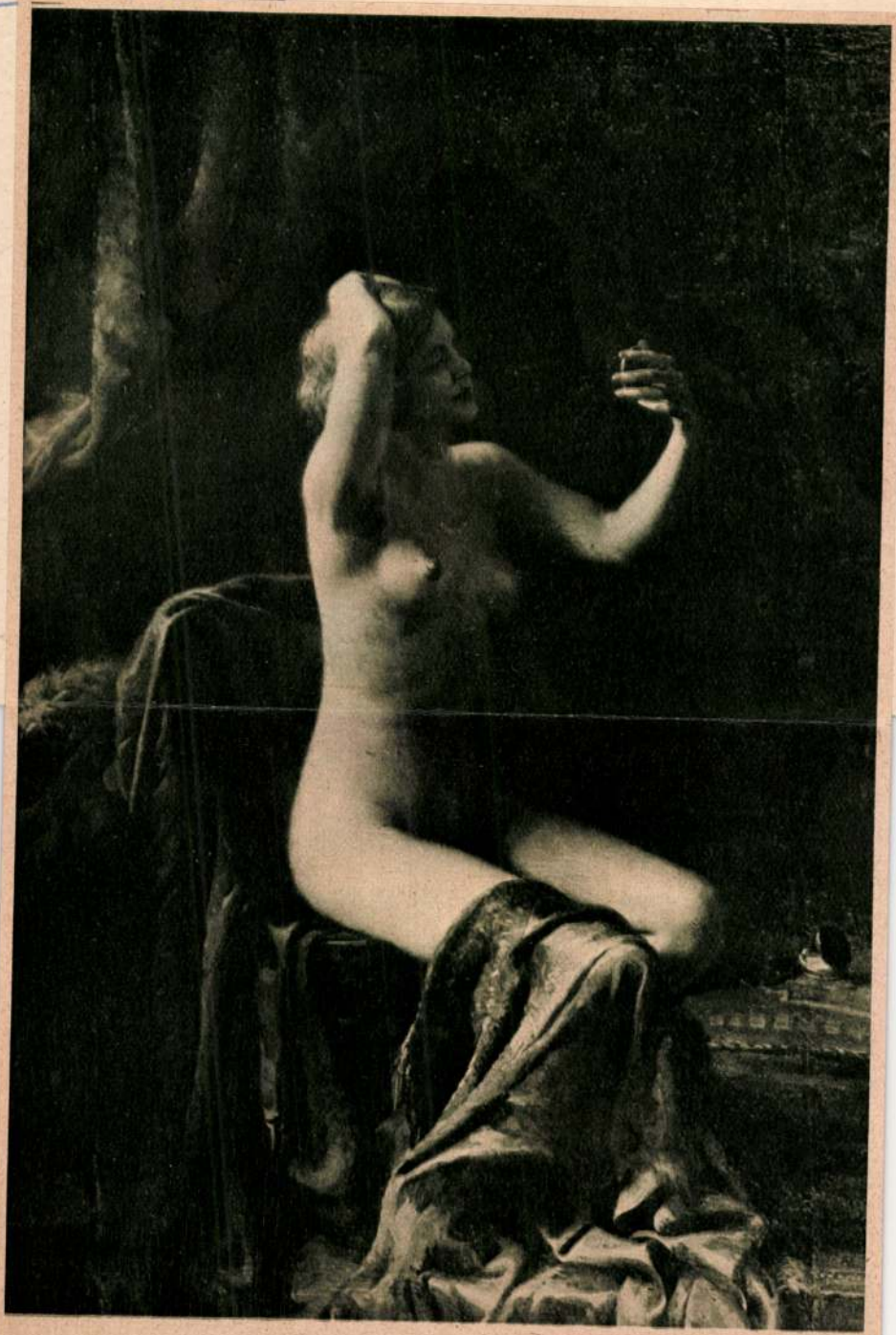

Kövér Gyula: «Ellenőrzés»

A Műcsarnok tavaszi tárlatáról

egy bizonyos testsúlyt túlhaladnia, vagy ennyi és ennyi kilóval le kell fogynia. Én magam, amióta Hollywoodban vagyok, nyolc kilót fogytam.

hetem két legnagyobb amerikai sikerem, a *The Way of All Flesh* (Az emberi hús útja) és *The Last Command* (Az utolsó parancs) című filmek szcenáriumait. A

lyett, hogy a fogyókúráról tartanék mint komoly professzor előadást.

A fogyókúrához két dolog kell. Először: *legyen mit lefogyasztani* (hála Istennek,

Narancsot annyit ehetik az ember, amennyit akar
(Emil Jannings és felesége, Gusy Holl hollywoodi villájuk kertjében)

— **Három festőművész a Nemzeti Szalónban.** Három festő kiállítása nyílik meg holnap a Nemzeti Szalónban. *Kövér* Gyula, *Borszéky* Frigyes és *Senyei* József mutatják be munkásságukat. Valamennyi régi, érdemes munkása a magyar festőművészetnek, mindegyik igyekezett munkája legjavát megmutatni és művészetéről egységes képet adni a publikum számára. *Kövér* Gyula előtt Rubens csillaga ragyog, a női test szépségének odaadó, hűséges bámulója. Érdekesek tükörproblémái. Egy csomó tájkép, zsánerkép egészíti ki kollekcióját, mintha mutatni akarná, hogy nem specializálódott, hanem minden érdekli, ami a természetben szép. Legutolsó képein főleg a fények játékát figyeli meg. *Borszéky* Frigyes egyideig hűtlen lett a festő ecsetjéhez és inkább szép kerámiákat készített. A régi képei is mutatják, hogy kár volt az önkéntes hallgatás. Régi munkáin inkább dekoratív hajlamai mutatkoznak meg, most pedig teljes lélekkel merül el a természet szépségeiben. *Senyei* József László Fülöp tanítványának mondja magát és egy csomó portréval vonul fel. Sem nem jobb, sem nem rosszabb mint a megszokott portréfestők, kollekcióját néhány tanulmányfejjel teszi érdekesebbé.

Kövér Gyula

— A Nemzeti Szalon kiállítása. Vasárnap délelőtt ünnepi keretek közt nyilt meg a Nemzeti Szalon ötvenhetedik csoportkiállítása, amely *Kövér* Gyula, *Borszéky* Frigyes és *Senyei* József festményeit mutatja be. A kiállítás megnyitására a kultuszminiszter képviseletében *Kertész* K. Róbert államtitkár jelent meg, akit *Gellért* Jenő dr. alelnök és *Déry* Béla igazgató fogadtak. A festőművészek körében elterjedt a hire annak, hogy a kiállítás megnyitásán jelen lesz *László* Fülöp jeles művészünk, akinek tiszteletére különösen a régibb festőművészgárda sok jeles, neves tagja jelent meg. *László* Fülöp feleségével együtt meg is jelent a vernisszázson és végignézte a kiállítás minden termét, amely zsufolva volt előkelő közönséggel. A többi között ott voltak Sir *Barclay* angol követ, *Strakosz* dr. lengyel követ, attasé, *Battenberg* Lajos államtitkár, vitéz *Jánky* Kocsárd, a honvédség főparancsnoka, *Papp* Géza báró, *Nékám* Lajos dr., *Hültl* Dezső egyetemi tanárok, *Ernszt* Lajos, *Agotai* Lajos, *Györgyi* Kálmán, *Fényes* Adolf, *Márk* Lajos, *Koszta* József, *Knopp* Imre, *Bayer Krucsay* Dezső dr. svéd királyi főkonzul. Budapest székesfővárost *Buzáth* János dr. alpolgármester, *Libay* Endre dr. tanácsnok és *Pacher* Béla dr. tanácsjegyző képviselték. A kiállító művészek közül legnagyobb anyaggal vonult föl *Kövér* Gyula, aki három termet megtöltő képeivel egész fejlődési vonalát bemutatta. Régebbi jó alkotásai és legfrissebb művei szerepeltek a kiállításon. *Kövér* Gyula kollekciója igen változatos a kis vásznaktól, apró tájképektől és hangulatoktól egészen a nagy kompozicióig minden genre képviselve van kollekciójában. Nagy szeretettel fest aktot. Tájképein is megfinomodtak, lágyabbakká lettek a tónusok. És csaknem minden képen erősen érvényesül nagy rajztudása. *Borszéky* Frigyes, aki évekig mint kitünő keramikus aratta sikereit, most hosszu hütlenség után visszatért a pikturához. Szereti az artisztikus hatásokat. Stilusa leegyszerüsitett impresszionizmus, amelyben megérzik a dekorativ hatások keresése. Finom tónusai és hangulatai megkapók. *Senyei* József főleg sikerült portréival ér el hatást. Néhány portréja szinte a tanulmányfejek igényeivel lép fel. Gonddal dolgozik s főleg az arc markáns kifejezéseit keresi. A kiállításnak a megnyitáson nagy sikere volt. (K.)

Nemzeti Ujság 1927 X. 11

Kedd, 1927 október 11. N. U.

Az a piktúra, amelyet vasárnap megnyílo csoportkiállításán mutat be a *Nemzeti Szalón*, mindennek inkább mondható, mint érdekesnek. Problémáit rég elintézte és lezárta, új, fejlődésképes törekvések fölvetésére pedig szinte képtelen. Kimerült s legföljeb ismétlésekben él. Szó sincs róla: derék, becsületes, nagy mesterségbeli tudást kívánó, szolíd polgári művészet ez, — de kissé már unalmas, meghaladott, még akkor is, ha a közepes nívón felül álló festők művelik. Úgy látszik, a Szalón az idén, a lanyha indulás után, megmarad a lanyha folytatás mellett s másoknak engedi át a friss eredmények, valóban új értékek fölsorakoztatását.

A három kiállító közül tagadhatatlanul *Kövér Gyula* a legtehetségesebb. Majd három termet megtöltő anyaga — leszámítva néhány érthetetlen, vagy nagyon is érthető kisiklást — eléggé egységes, szép és tartalmas. Különösebb szenzációt persze ő sem hoz, de mindenesetre jól esik látni azt az alapos felkészültséget, biztonságot, sőt virtuózitást, amely Kövér népszerű piktúrájának legfőbb erőssége. Kiváltaktjai között akad néhány bravúrosan finom darab. Így például a *Modell* s egy régebbi, tompaszürke tónusokkal egybefogott, nagyobb figurális vászna, amelyen mind a drapéria, mind a meztelen hús lágy színakkordokat csendítve olvad közös harmóniába, minden édeskésség nélkül. Többi aktos képe inkább csak mutatós. Tájképei közül komoly kvalitásaival válik ki *Őszi ózdi tája*, ez a lírikus feloldódásra való, őszintén átérzett hangulat s erőteljesen összefogott alföldi képe, a *Futó felhők*. Brüsszeli, antverpeni és velencei részletei sorában is találunk egy-egy figyelemreméltó darabot.

Borszéky Frigyes erős átírású, nem annyira redukált formákba, mint nagy színfoltokba tagolt tájképei kissé üresek. Legtöbbször külön helyezettnek hat rajtuk a figura, vagy épület, megbontva az egésznek egységét. Aktjai sem sokkal jelentősebbek, bár tetszetősek s rajzbeli készség tekintetében sem hagynak fenn kívánnivalót. Mint keramikust, Borszékyt jobban tudtuk méltányolni s különösen finom porcellánjaira emlékezünk vissza szívesen. Mostani kollekciójából említésre méltó néhány dunai táj s Hegedüs Lóránt portréja.

Senyei József megragadt a száraz naturalizmusban. Női arcképei akármelyik »művészi« fotografusnak díszére válnának. Pedig, hogy tizenöt év előtt milyen kvalitásokkal, milyen komoly és szép ígéretekkel indult, arra példa *Öreg tengerész*. Ehez fogható egy sincs azóta festett portréi között, amelyek csak a rontinier-re, nem a belső elmélyülést ke-

Pest. Napló 1927 X. 9.

Kövér Gyula

KÖVÉR I. *Gyula*, festő és grafikus. • Verpelét 1883 márc. 14. A bpesti képzőművészeti főiskolán, Münchenben P. Halm rézkarcoló osztályán és Párizsban H. Martinnál tanult. 1909. a Könyves Kálmán szalónjában, 1911. a Művészházban rendezett műveiből kollektív kiállításokat. 1914. megnyerte a főváros Ferenc József jubileumi díját. 1915—18. a harctéren szolgált. 1919. gyüjt. kiállítása volt a Nemzeti Szalónban. 1922. az Erzsébetvárosi Kaszinó díját, 1923. a Műcsarnok akt-díját nyerte. 1927. újabb kollektív kiállítása volt a Nemzeti Szalónban. Zsákhordók a Dunaparton, Futó felhők, Vízpartján, Téli táj és Interieur c. festményei a főváros tulajdonában vannak. Realisztikus előadásban aktokat, arcképeket, mezőkövesdi jeleneteket stb. fest.

K. Gy. I. 1917.

Tököli Imre:

Egész alak, ágaskodó
baljával jobbra néző lovának
gó disziti, haja rövid, bajusza
je prémes, terden alól érő kön
lig. A lótakaró sarkában s
hatók. A háttér hegyes vidé
czata folyik. Fölül jobbra
gal, melyen e szavak ~~van~~

Rézmetszet, méretei
nak 36.2: 29.2 c/m.

Lth

MDK

Kövér Gyula

A Műcsarnok 1929-iki tav.tárlatán a Lipótvárosi Caszinó díját Kövér Gyula "A sztár" c. képére adták ki.

Cikk: A Műcsarnok tav.tárlatának dijai.

Képzőművészet, 1929. 19.sz. 104.l.

Kövér Gyula

A "Nemzeti Szalon kiállitása" cimmel u.i. sign.-val Undi Imre három müvész munkáját ismerteti: Csáky László: hagyatékáról irja: egy jóformán a pályája kezdetén, de a kiforrottsághoz közelálló komoly tehetséget vesztett el benne a magyar müvészet. Tájképeit elismeréssel méltatja.

Kövér Gyula: ceruzarajzait festményei elé helyezi a kritika. Rajztudásam biztos technikája ott érvényesül a legjobban. Kiemeli erdélyi témáju sorozatát.

Podvinecz Erzsébet: "müvészete most van kialakulóban. Kiemeli egy-egy müvét a kritika: "Demaszkirozás", "Sziráki parasztleány", "Nő feketében" "Papagály" c. müvei tehetségét bizonyitják.

Élet, Bp. 1919. márc. 30. XI. évf. 13. sz. 301-302. lap.

PIERROT
KÖVÉR GYULA RÉZKARCA

Művészet 1909.

PAPIRSZELETKÉK

MÜVÉSZETI SZAKOK

Az emberek nagyon is szívesen emelik ki az egyházi képek esztétikai és művészi oldalát, s eközben megfeledkeznek arról a viszonyról, melynek az ilyen alkotások és a már régóta kész és más úton létrejött keresztényi elképzelés és felfogás közt meg kell lenni. A képeket nem az esztétikai szükséglet kedveért vették fel a templomokba. Ezeknek a dogmatikus oldalát és oktató jellegét nem volna szabad annyira félreismerni. Az egyház minden olyan műalkotásra vonatkozólag, mely Isten országára vonatkozik, egy bizonyos obligát kezelést követel. És kénytelen is, ha nem akarja veszedelemnek kitenni annak az elvnek az egységét, mely az egész egyházi rendszernek alapul szolgál. Az egyház a tipikus-kezelést, ezt az egyszersmindenkorra megállapított irányt és határt nem adhatja fel; kell, hogy a thémák dogmatikusan orthodox kezelését követelje.

August Reichensperger

*

A történeti festő már magábanvéve ellenmondás, mert a festő csak egyetlen mozzanatot ábrázolhat, a történelem pedig szükségképen az események sorozatából áll..... Tehát még a legtökéletesebb történelmi festmény, vagyis az, amely az események közül a legérdekesebbet tárgyalta, és amelyben az ember az azt megelőző és követő eseményeket a legjobban megérti, magában véve mégis csak kincstöredék marad, mely sem a szívet, sem a lelket nem elégíti ki. Wilh. Heinse

*

A modern történelmi képek csaknem mind abban a dilemmában leledzenek, hogy a tárgyalt esemény nem a valóságból — mint a genreképben — van merítve, hanem hasból van kiegészítve, másrészről pedig még sincs korlátlan képzelettel megörökítve; mert a valószínűség követelménye, amellyel itt számolni kell, az észnek és a kritikának oly nagy közreműködését kívánja, mely a képzeletet szabadságának egy részétől feltétlenül megfosztja.

Otto Knille

*

Még egy középszerű festő is, aki a maga korát festette, a jövőre nézve sokkal érdekesebb, mint egy esetleg sokkal tehetségesebb, aki olyan korral foglalkozott, amelyet ő maga közvetlenül nem ismert. Alfred Stevens

*

A művésznek se joga nincs hozzá, se pedig a lehetősége nincsen meg annak, hogy egy olyan századot ábrázoljon, amelyet nem látott és a maga szemeivel nem tanulmányozott. A régi időkből vett alakok, amelyek modern alkotásokban minduntalan visszatérnek, semmit sem érnek, ezek csak a régészeknek álmai és fantáziái: Caesar, Jézus Krisztus, Nagy Károly, sőt már Napoleon is, eltűnnek a legenda homályában. Az egyetlen történelem, amelyet festhetünk, a modern történelem.

Gustave Courbet

*

Egy jól festett modern arckép százszorta inkább történelmi képe a mi korunknak, mint ezer még oly nagy jelmezes felvonulás, amelyben bizony már senki se hihet. Anselm Feuerbach

*

Ha én a legszebb müncheni zsákhordót tunikába öltöztetem és megöletem vele Caesart, azért még korántsem alkottam egy Brutust.

Anselm Feuerbach

*

Mikor a jelmezes modellek révén felbukkant történelmi festészet Lessing „Ezzelin"-jében első ütőkártyáját kijátszotta, Schwind a következő bírálatot mondta róla: „Majd én megmagyarázom

Hát kinek írna? Talán az apjának. Nem . . . pusztuljon az egész tolvaj társadalom.

Tizenegy óra után a felügyelő kiküldte a teremből.

— Ti is, — gondolta magában, — titeket is fel kellene robbantani. Csak volna még egy ilyen ember, mint én.

Körülbelül tizenkét óra lehetett, mikor Erikson az északi Vám-utcán át visszaért a Kungsträdgordenbe. Leült XIII. Károly szobra mellett egy lócára. A hüvös levegő nem segített rajta. Láza még jobban fokozódott. Belei iszonyúan fájtak. Dolgozni, emészteni akartak és nem volt semmi feldolgozni, megemészteni való. Erikson szédülni kezdett.

— Most kell megtenni, — gondolta, — mert még előbb meghalok. De kit? . . . Az elsőt, aki jön, aki tolvaj, valami tisztet, az első nagy kutyát.

Cederholm tábornok ekkor Dahlgren századossal a tér másik szobránál állott.

— Ennek a XII. Károlynak a szobrára söröskancsókat állítottak, a másik oroszlánokat kapott. Ilyen igazságos az utókor.

— En, tábornok úr, — felelte a százados, — nem bízom az utókorban. Az utókort egészen a költőknek hagyom. A jelen mégis többet ér.

— A jelen, — mondta a tábornok, társával a másik szobor felé haladva, — a jelen se sokat ér. Legalább nem igazságos. Minekünk kiosztják holnap a gyémántos Alexander Newszkyket és a közkatonák?

Ekkor érték el XIII. Károlyt.

Erikson látta őket, hallotta, hogy beszélgetnek, de a beszédjüket nem értette, szíve a fülében vert. Csak azt nézte, melyiknek van több arany a csákóján.

— A jobboldali, — mondta, vagyis inkább lihegte magában. Előre lépett és három lépésről célzás nélkül a tábornokra sütötte a revolvert. Kétszer egymásután.

Dahlgren önkéntelenül elugrott, a tábornok szó nélkül előre dőlt. A százados Cederholmhoz ugrott gyorsan, segíteni akart neki, mert látta, hogy meg akar fordulni. Ekkor újra két lövés dördült el közvetlen közelből.

Dahlgren elkiáltotta magát:

— Segítség!

És a földön fekvő tábornokhoz fordult. Cederholm valahogy megfordult. Csodálkozva nézett a századosra. Mintha kérdezni akarta volna, hogy miért? Miért ő? Lábát felhúzta, sarkantyújával mély barázdát vont a homokba. Közben a nép gyülekezett. Ismét kinyújtotta a lábát. Jobb kezével meg akarta tisztítani a portól a szakállát. De már nem volt ideje. Meghalt.

Sírfeliratok

Voltaire

Állott magán egy régi vár,
Belül dohos, kívül sivár,
Üszkömmel én felperzselém
S most rét, mező virul helyén.

b. Eötvös József

Költők közt ritka sors kegyence!
Neked megadta a szerencse,
Hogy enkezeddel tettre váltád
Nagy szíved minden fényes álmát!

Mikes

Bércről mélységbe bukott fejedelmem —
Gyönyörüség most oldalán pihennem:
Letört vadásznak álma édesebb,
Ha véle nyugszik a hű régi eb.

Lenkei Henrik

Művészeti krónika

Amit a svéd nőktől tanulhatunk. — Kövér Gyula képei.

A Magyar Iparművészet legújabb száma, mint meglepetve láttuk, csupa svédországi képpel van tele. Cikkeit Lundberg-Nyblom, Thorman és Branting írták: megannyi svéd hölgy. Az egyetlen magyar szerző Györgyi Kálmán. De ő is svéd vizeken evez: behatóan ismerteti a stockholmi iparművészeti kiállítást. Hogy éppen egy olyan lap került ebbe a svéd állapotba, amely a címében is viseli a magyar jelzőt, talán föltünik a szíves olvasónak.

Mégis csupa magyar terv és magyar gondolat ez az egész füzet. Svéd benne mindössze csak annyi, hogy Linné hazájában meg is csinálták az emberek. A mi hazánkban csak pedzették, szónokoltak, proponálták, fejtegették. Svédországban ellenben nekigyürkőztek s megcsinálták — a nők.

Vajjon mit?

Sok egyében kívül (amit az említett füzetben találhat az olvasó) azt is, hogy az istenadta népben rejtőző művészi ösztönöknek mozgási szabadságot juttattak. Hogy megint életerősre fejlesztették a háziipart, amely utóljára a boldog emlékü középkorban ragyogott. Hogy ezzel kialakult egy igazán svéd iparművészet, amely azért nemzeti, mert sehol sem található a mása. Hogy ismét a becsületes, szolid munkához szoktatták a népnek a télen át úgyis tétlen kezét. Hogy ezzel milliókra menő nemzeti kincset mentettek meg.

Hányszor esett szó nálunk ilyesmiről! Hány vezércikk és tószt hangzott el az ilyesmiről. Néha el is jutottak az első lépésig: azaz állami szubvenciót kértek vagy megvetették egy leendő egyesület alapsza-

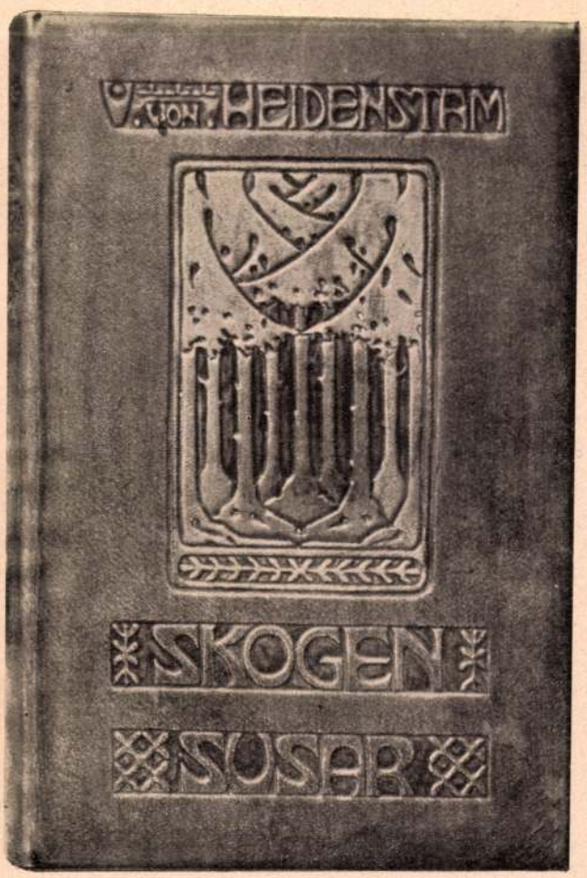

Magyar Iparművészet
Domborított bőrrel bevont könyvtábla. Készült a stockholmi iparművészeti iskolában

Ujság 1909 XV. 39.

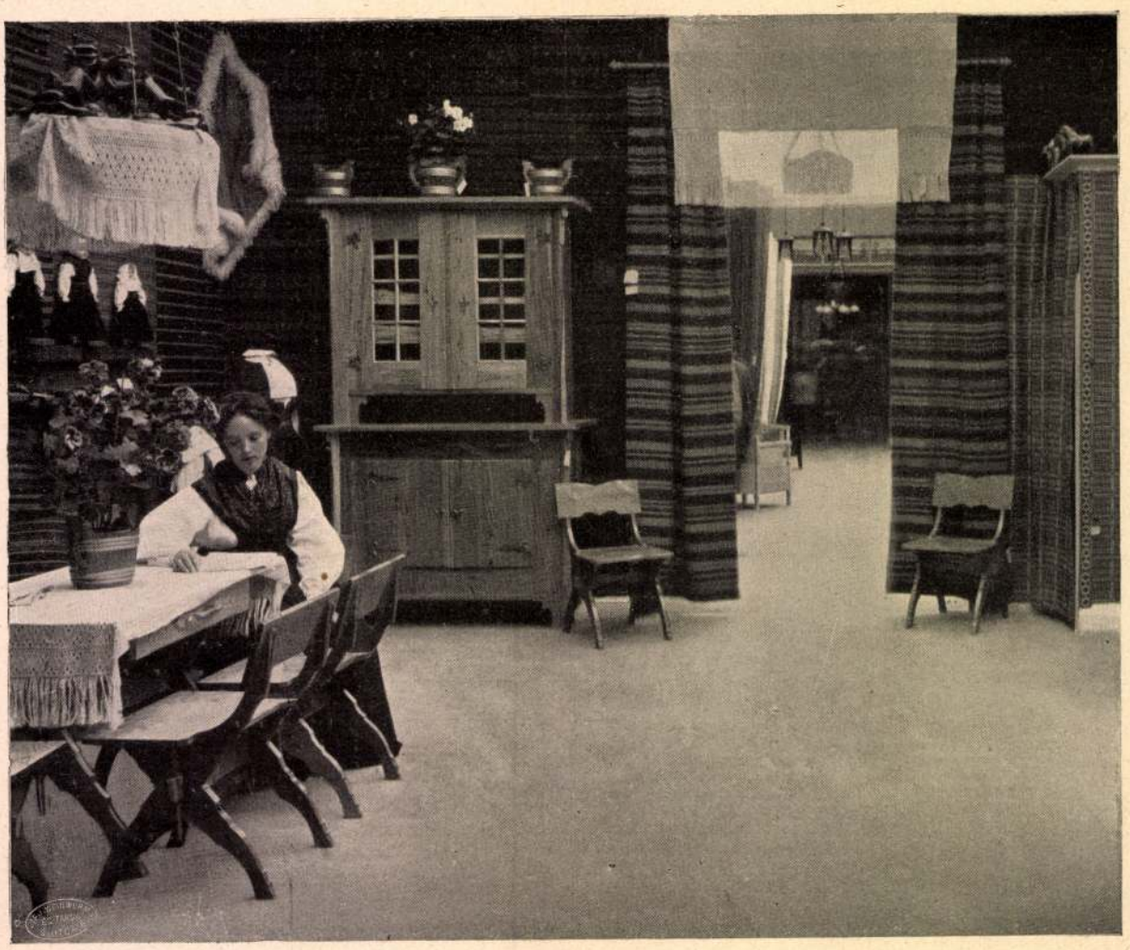

Magyar Iparművészet **Morai népművészeti csoport a stockholmi kiállításon. A butorok Anders Zorn művei**

bálya körvonalainak vázlatát. És aztán abbamaradt minden. Akadt ugyan néhol egy-egy furcsa ember, aki száz más polgártársának munkáját igyekezett vállalni: úgy néztek rá, mint afféle gyanús kalandorra. Svédországban azonban összeállottak a nők s megcsinálták szépen, okosan, erőteljesen azt, amiről nálunk csak tinta folyt. Először megmentették a még fönmaradt ősi svéd kéziipar-műveket, azután tanultak, a kor színvonalán álló művészekké és műértőkké képezték ki magukat, végül egyesületeket alapítottak, nem five o'clock célokra és szavallatok meghallgatására, hanem hogy száz kézzel nyúlhassanak a vidéki nép napi munkájába, hogy segítsék, anyagot adjanak neki, oktassák, korrigálják s ha mi készen van: piacra hozzák. Amint a svéd nőknek ezt a csöndes és termékeny forradalmát elmondja Lundberg-Nyblom úrhölgy, szinte olyan, mintha regényt olvasnánk. Nem is valószínü, mégis evidens. Ha a világ összes szüffrazettjei valaha ennyi termékeny munkára volnának képesek, mindenki kalapot emelne előttük.

Ezernél több szegény parasztházban munkálkodnak máris ezeknek az egyesületeknek pártfogoltjai. S azokból indul épp most világhódító útjára a svéd textil-művészet. Csipke, szőnyeg, himzés, a nép munkája, de mély tudással nemessé formálva: egy új világ terem azokban a majorságokban, ahol eddig csak az örömtelen ásó-kapa-munkát ösmerték, mert a háziipart ott is meggyilkolta a gyár. De úgy látszik, van még valamely nagyobb hatalom is a mótoroknál és transzmisszióknál: annak a néhány svéd nőnek ereje legalább nagyobb. Olvassuk Györgyi referátumában, mily diadalmasan vonult be az a megnemesült népi ipar a városokba, mint szerez magának piacot a nagyvilágban. Nem álmodtunk-e mi is ilyesmiről idehaza?

Svédországban a nők érdeme ez a reform. A nők pedig — gyülésezés helyett — azzal kezdték, hogy tanulni mentek. Tanultak fáradhatatlanul, megtanultak mindent. Tudták, mi forog kockán, a készületlenség, a hozzánemértés még nagyobb baj lett volna a semmittevésnél.

Az a viruló házi szlőjd, amelyet ezidén egy nagy kiállítás keretében mutattak be Stockholmban s amelyet talán alkalmunk lesz Budapesten is látni, mutatja, hogy mit kellett volna nekünk csinálnunk.

*

Fiatal festő mutatkozott be a mult héten a Könyves Kálmán kiállítási termeiben. Kövér Gyula nevét a legbuzgóbb tárlatlátogató is alig ösmeri. A mintarajziskolából egyenest a külföldre ment s hazahozott képein spanyol, olasz, francia motivumok keverednek az egri, zólyomi részletek közé. Összeszedte tehát Európa jó részéből azt, amit festőinek látott. S előadta a maga módjára. Bármily fiatal is, megvan az az értéke, hogy lehetőleg nem esküszik egyetlen divatos nagyságra sem. Meglepőn tudatos a festése, a naivitásnak semmi nyoma benne. Szinte szeretnők, ha rutinja nem volna ekkora. Majdnem a tudományos kutató módszerével kísérletezik s fáradhatatlanul tanul. Grafikai munkái majdnem mintalapjai a legkülönfélébb technikáknak. Ez is mutatja, hogy a művészetet nem a könnyebbik végén fogja. Olajfestményein az uralkodó elem a szín, a legcsattanóbb, a legsugárzóbb kiadásban. Napot, szikrázó verőfényt vet patyolat gyolcsokra, izzó színü gyümölcsre, piros háztetőkre, némelyik képén szinte lángban áll a horizont. Képei ettől az elemtől külön érdekességet kaptak, amely talán nem kedves mindenkinek, minket azonban mint egy festő tanulmány-menete érdekel. Figyelemre méltó arcképein mentül kevesebb eszközzel és mentül pozitivebb előadással igyekszik problémáit megoldani. Nem csodáljuk, hogy ezt az első kiállítását egyként szívesen fogadták a kritikusok és a művészek. *Lk.*

Kövér Gyula

Gyenthon Istvan készlése

(1.)

1/R. KÖVÉR GYULA festő, született 1883 március 14-én Verpeléten. Az ervagós rajztanárképzőben tanári oklevelet nyert, Münchenben Halm, Párisban pedig Martin tanította. 1909-ben ~~Kenyvesh[illegible]~~ ~~szalonjában~~, 1911-ben pedig a Műcsarnokban vásárházban volt kollektív kiállítása.

– 20276–909.

Kövér Gyula

Kacérkodás és
Nyugtalan álom
c. Mepei repr.
Európai Kurír

1935. II. évf. 1. 4

Kövér Gyula

MAGYAR MÜVESZET

1925. 389
1927. 606
1928. 399

J. W. & Co. Ld.

Kövér Gyula

U. 1183

21

L. Alcott

Kövér Gyula

festő

irod

Cserna Andor. Kövér Gyula a Művészházban. Aurora. 1911. I. évf. 2. sz. 96-97. l.

.....nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

ezem:

.....

helyettesének

.

ndrényi Imre, Szeged.

Kövér Gyula

U. 1009

Kővér Gyula

U. 545

észlé bizonyitványai

4 db

Kövér Gyula

Lajd

—

Nemzeti Salon Almanach

136

.....nevü munkás igazolta

a művezető aláírása.

élyezem:

vagy helyettesének
áírása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Kövér Gyula, festő szül.
1883. Egerben. 1906-tól élet,
III. 14.
akt- és archéjokkal szerepel.

ól.

ngelista.

ett

issé balra fordul és az előtte az apztalon

, melybe egy ludtollal az evangeliumot

sidókat meg[illegible] gyűrni, hogy Jezus a

volt. Mellett egy angyal áll, [illegible]

[illegible] feje kopasz, rövid ősz haja,

e barna, bajusza és szakálla leberetvált.

ön nyugtatja, bő újjú köntöse zöld és a

ett kopeny piros. A jobbra néző szőke an-

jú inget és zöld ruhát hord. A háttér-

tok körik le fizelmvinket.

ter 74:73 cm.

inis Lapló ajándéka.

Kövér Gyula

Műcsarnok

1928. tav. kiáll. 41, 417

Visegrádi u. 23

1928/29. tél. kiáll. 417, 438, 392, 406, 411

1929. tav. kiáll. 19.

Kupcsok Sámuel VIII. 182.

Kövér Gyula

Műcsarnok

1914. tav. kiáll. - 223

1915. tav. kiáll. - 75.

1918-19. téli kiáll

1919. hadviselt mův. kiáll.
325, 328.
haretéren volt.

1919-20. téli kiáll. 350, 351,
353, 354

1920-21. téli kiáll. 278, 337

1921. tav. kiáll. 136, 144

1921. őszi kiáll. 240, 332, 337

1922. jub. kiáll. 53, 245.

1923. tav. kiáll. 327.

1924. tav. kiáll. 514.

1924. őszi kiáll. 97.

1925. tav. kiáll. 340, 346, 460.

1925-26. akt kiáll. 44, 50

1926. angol-magy. kiáll. 466

1927. tav. kiáll. 49, 56, 549, 557

1927. mapar Táj 613, 616.

Szőszvári (Lovasberény) sírlelet

VI. 18.

Kövér Gyula

Munkaszik Eger

1909. graf. nemzeti. kiáll.
508, 509, 517

1909–10. téli kiáll. 268–270

1911. tav. kiáll. 404

1911–12. jub. kiáll. Bpest
812, 860, 861

1912. tav. kiáll. 467, 500,
611, 678

1913. tav. kiáll. 213, 346, 647

1913–14. téli kiáll. 262

Asbóth, tanár I 203.

1904. T. 15.

42/1904.

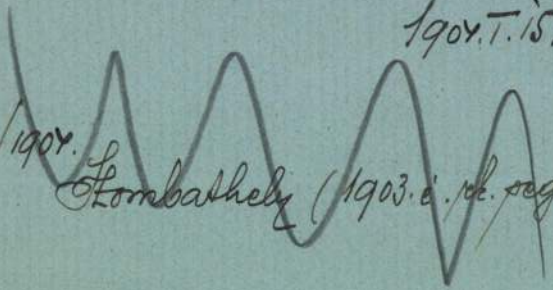

Hombathely (1903. é. rk. segély.)

Kövér Gyula

festő és grafikus

szül. 1883 márc. 14.

Vespelét.

zrod

Krück. II. 90. l.

Solymási Ágost-féle gyűjtemény

IV. 245

Kövér Gyula

Tőli tájt, olaszt

Budapest székesfőv tulajd

~~Bronztárgy, római IX. 116.~~

~~bronzfibula V. 35~~

Kövér Gyula

1911. koll. Eiäll.
a Művészházban

Kövér Gyula

szül. 1883 Verpelét. A bpesti képzőmű. főiskolán tanult, 1906-7. Münchenben Peter Halm vezkarcosztalán tanult. 1907-8. Párisban Henry Martin fastőiskolását látogatta. 1915-18. a harctéren teljesített csapatszolgálatot. 1909 a Könyves Kálmánnál rendezett koll. kiállítást. 1911. a Művészházban, 1919 a Nemzeti Szalonban, 1927. u. ott rendezett koll. kiállítást. 1914. elnyerte a Ferenc József jubileumi díjat és 1922 és 1923-ban megkapta a Műcsarnokban az arkt díjat.

1927. Nemzeti Szalonbeli koll. kiáll. kat. Életrajz számos műve kiállítva több illusztrációval.

..... *műhely.*

őnökség!

..... hó..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

..... hó.....

.....

sajátkezü aláírás és munkásszám.

..... nevü munkás igazolta

Kövesi Gyula

50 képéből koll. kiállítás
Békéscsabán 1929.

Képzőművészek
1929. 16-7. (Két
kiállítás.)

A vezérkar.

Tagjai egész alak
ben vannak ábrázolva. A
irata fölül

balra: Oesterreich
General
és jobbra: Armée a
Etat

Szines kőnyomat, m

Kövér Gyula

Tükör előtt c. képe

reprr.

Képzőművészet

1929. 16. 7.

Vadászok.

Egész alakban, élők
fegyverrel vannak ábrázolva
ke kabát zöld hajtókával, p
Felirata
oldalt alól: K.u.k.öst
és fölül: Jäger.
jelzése pedig balról: Verla
középütt: Pat
és jobbról: Druc

Szines kőnyomat, mér

Sz.n.l
189-9
Át.lel

Kövér Gyula

lásd életr. arck.

Pipics Szár

64.65.l.

pest, VIII., Rákóczi-út 9. sz.

Mezey Mária, Jávor Pál, Ki

Irta: Asztalos Miklós **Zene: Fényes**

Hunnia film. —

Kövér Gyula

Akt c. képe
kiáll.

Csánky Ungmal

32. l.

m. kir. dohány kistözsdés TURA Piac-tér

r.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Kövér Gyula

1902/3 – 1905/6

Ferkèpzomfoiskèvk

105. l.

fog befolyás alatt állottak (l. *Etruszk művészet*).

68. KÖVÉR GYULA
Született Verpeléten 1883-ban. – Dordrechti részlet. – Tulajdonosa: Bayer Henrik úr.

KISS Péter: Gyűjtemények és múzeumok Egerben 1951-ig. IV. + Függelék: Az Egri Kaszinó által...Egerben, magántulajdonban lévő műtárgyakból rendezett retrospectiv kiállítás katalógusa, 1924. aug. 30 - szept.8. = Agria, XXV/XXVI. (1990) 708

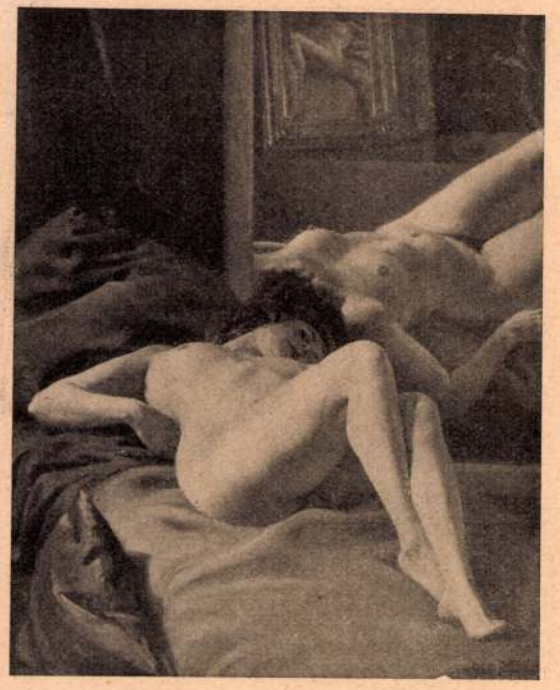

Kövér Gyula: Nyugtalan álom.

Kövér Gyula: Hiuság.

Kövér Gyula: Fürdő után.

Kövér Gyula: Star.

Kövér Dezső

festő és szobrász

— Magyar művész sikere Csehszlovákiában. A csehszlovákiai magyar lapok meleghangú kritikában számolnak be *Kövér* Dezső budapesti festő- és szobrászművész kiállításairól. Kövér, aki a felvidéki városokban gyüjteményes kiállításokat rendezett, a kritikák megállapítása szerint méltóan képviseli a magyar kultúrát.

Pesti Napló

1937 nov. 17

fokozatos javításán fáradoznak.

Örömmel karoltam fel az eszmét, mert teljes bizalommal voltam az iránt, hogy akkor, a mikor e könyv hivatott szerkesztője a nehéz, úttörő munkát magára vállalta, tisztán ezt a célt kívánta elérni, ezzel szolgálatot téve a főváros közönségének és hatóságának egyaránt. A könyv tartalma meggyőzhet mindenkit arról, hogy a feladatot a munkatársak buzgó közreműködésével helyesen oldotta meg.

Halmos János,
polgármester.

MDK

Kövér Gyula, festö
szül.1883

Granadai részlet. Jel.:Kövér Gyula,Granada
08.
Vászon.

Ernst Muzeum aukciói. 43.sz. Bp.1929. Kat.23.1.

Kövér Gyula festő M.D.K.

Bp. V. Visegrádi u 23. 1909-től a Fé-
hér club tagja

A „Fénk" ..... tagnévjegyzéke. Bp. 1929, 38

Kövér Gyula

a Tészekben (nem dez koll. kiállítás I.

Hatalmas komponáló erejé, mély kulturájú, művészivé átlételezett naturalizmusa már régen a legelsők közé avatta. Esemény-szerű sikere van.

Márffy: Négy kiállítás. - Tészek kl.
N. U. 931. XII. 6.

Kövér Gyula

MDK

Pihenő leány

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállitás

MDK

Kövér Gyula

Spanyolok, szin.kréta
Cocotte, " cer.

Árverési Közl. 1940. dec. 7.rk.sz. 96.auk.
37 l.

Kövér Gyula

Székely Bertalan tanítványa volt

Székely Bertalan válogatott művészeti írásai. (Vál. és bev.: Makray László.) Bp. 1962. Képzőműv. Alap Kiadóv. - 214 l., 32 t. (A művészettörténet forrásai.) 201. p.

MDK

Kövér Gyula, festö
sz.1863.

Granadai részlet. Jel.:Kövér Gyula,Granada 08.
Vászon. 80x100 cm.

Ernst Muzeum XLIII. aukciója. 1929. Kat. 23.1.

Utolsó adatok 43 körül.

Múcsomok,

legújabb adat Zsáll: Nemzetközi Karikatúra Kiállítás

Múcsomok 1960 Magyar plakát tört. Zsáll

Angler Tihamér

365 - 152

Szita Szávipán első korszak

tartó cigányláng

kettős – Palmenhaus

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Kövér Gyula

Esztergomi részletek,
2 rajz, repr.

Rádióélet
1938. nov. 11.

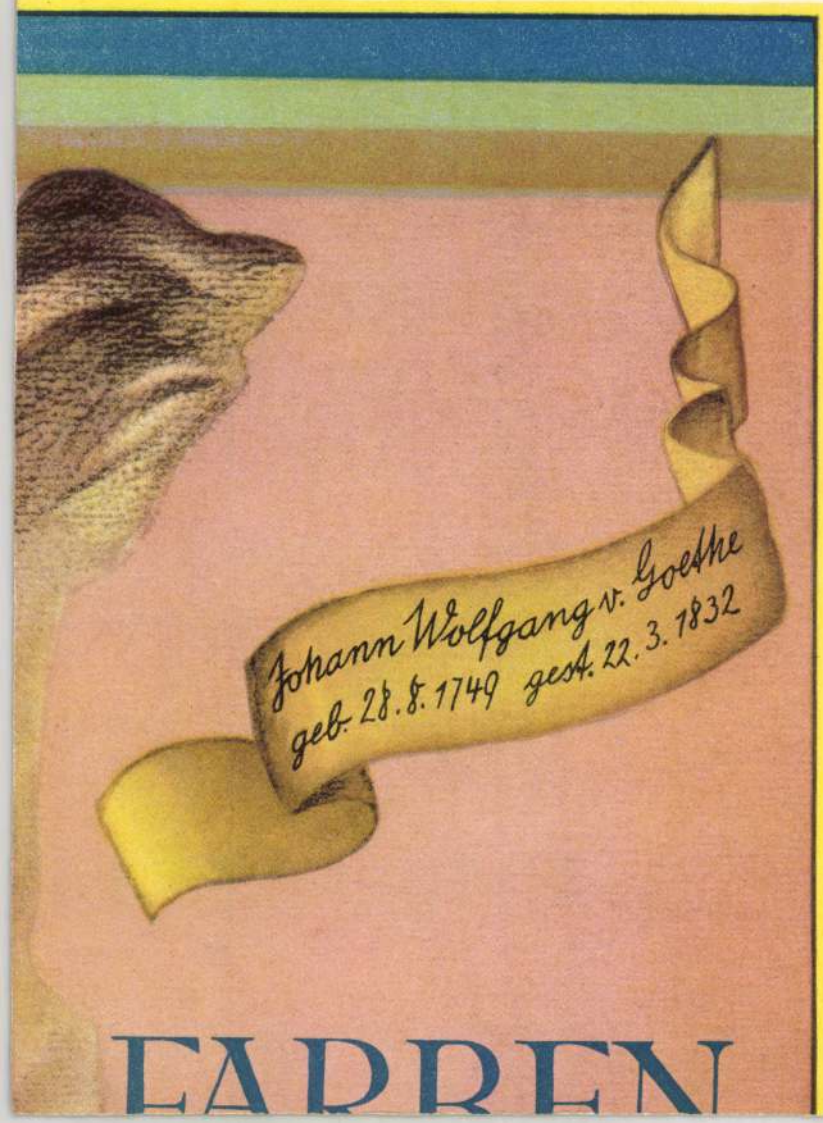
Johann Wolfgang v. Goethe
geb. 28.8.1749 gest. 22.3.1832
FARBEN

Kővér Gyula

Varennai sikátor, fenti képe

repr

Képes Krónika

1939. 26. 12

Kövér Gyula

— A Műcsarnok téli tárlatának díjnyertesei. A Magyar Képzőművészek Egyesülete a Műcsarnok téli tárlatán szereplő »Álmodozás« című festményéért *Kövér* Gyula festőművészt és »Elégia« című alkotásáért *Martinelli* Jenő szobrászművészt az egyesület nagy aranyérmével tüntette ki. Az egyesület néhai elnökének: dr. Neuschloss-Knüssli Kornél emlékére alapított bronzérmet *Sárdy* Brutus és *Burghardt* Rezső festőművészeknek és *Sóváry* János szobrászművésznek ítélte. Az egyesület pénzdíjával csallóközi *Farkas* Lőrinc festőművész »Reggel« című festményét tüntették ki.

Pesti Napló 1937.

febr. 5.

NYVKERESKEDÉSE

ERZSÉBET KÖRUT 18-20
5-59-től 1-455-50-ig

só ajánlatunk:

	Ára
ány 14 magyar festő és)	-.80
r.Bálint	1.--
Regény 128 oldal	-:60
ns-Mahler. Regény	-.60
anrit. Regény	-.60
án 100 ábrával 130 oldal	2.50
a: dr.Décsi (Erő-egészség-jókedv)	-.80
jai Irta: dr.Enyedy 331 ábrával 120 oldal	2.--
e 5 történeti térképpel	-.60
ltartása Irta: Horváth B.	-.50
rtékesités kézikönyve Irta: Hell ötlevélmintával 152 oldal	-.20
ni jegyzetek Irta: dr.Kubányi	1.50
erete Irta: György 13 szines mel-	1.20

Kövér Gyula

Kacérkodás c. képe,
mellyel a Ballo-díjat
nyerte.

Repr.

Magyarország (Hongrie,
Hungary) II-III. k.

23 l.

SZÉPMŰVÉSZETI KIÁLLITÁSOK
MAGYAR MESTEREK MŰVEIBŐL

CSÓK ISTVÁN, GLATZ OSZKÁR, FÉNYES A
PÉCSI PILCH DEZSŐ, SZÓNYI ISTV

A fentnevezett magya
egybetömörülve szépm
külföldön s eréven fej
vészet egy kétségtele
megvalósitása érdekéb
kézi szinezésü, sorsz
kőrajz gyüjtemény köz
papiron van nyomva s
mappák kereskedelmi f
ára 9 műlappal együtt
Midőn eme nem csekél
Nagyságod nagybecsü

Kövér Gyula

életrajz

írod

Csokássy 103. l.

Komárom.

A középtérben lévő vár és v
őrháztól hajóhid vezet a Dunán
szanak. Felirata fölül:

COMORA.

a jobbsarokban: 54.
magyarázó szövegének kezdete: 1
fejezése: 8. Insel Schütt

Rm., mér. a vk. 6.2: 11.2

Kövér Gyula

M. Képz. Egyetemének
kiállításáról

Pesti Napló

1934. dec. 22.

(Kitüntetések a Műcsarnok kiállításán)

Kövér Gyula

KITŰNTETÉSEK. A székesfővárosi Ferenc József jubileumi alapítvány 4000 kor. festészeti díjára kiküldött bizottság Bárczy István polgármester elnöklésével a díjat Kövér Gyula festőművésznek ítélte oda.

Művészet 1914. 92. l.

Művé

Szerkesz

Lyka Ka

Kövér Gyula

Báró Pronay Györgyné,

Burchard - Béla -
vary Andorné
arczepei

Repr.

Szinkáři Élet

1936. 52. sz.

Kövér Gyula

arck. repr.

Lex magy Társ

42. tábl.

Beschreibende Darstellung

der älteren

Bau- und Kunstdenkmäler

der

Provinz Sachsen

und angrenzender Gebiete.

Herausgegeben

von der

Historischen Commission der Provinz Sachsen

Kövér Gyula

festő

l.

Lex Magy Társ

316. 6. l.

...rút 48 Tel. hívó: 52-5-55

...ád-út 98 Tel. hívó: 95-0-01

...zponti Iroda:

...eri-u. 3 Telefon: 94-2-12

...épkeret és I...

...S GÁBOR

Kövér Gyula

1911. febr. Koll. Eiäll.

Művészház

Művészet 1911. 9/1.

ebg

III

674 (1261)

805 (6)

- fordult.

bárányt tart. Diademát ~~hord~~ visel, ~~ma~~
ujjak szélein és alján him-
ITEGNO MIA PSONA PVRA kezdetü
ezőnyben látható férfi ~~ki-~~
~~lott.~~

szeti Muzeumban helyeztetett el. (480/97)

tett vissza (366-907)

10

Kövér Gyula

Kövér Gyula kiállítása. Irta Margitay Ernő. Élet, szept. 26. 1909

Kövér Gyula kiállítása a Könyves Kálmánnál. Ösmertették a napilapok szept. 15.

1909

(Művészet 1909 415. l.)

Művészeti krónika. Amit a svéd nőktől tanulhatunk. Kövér Gyula képei. Irta Lk. Uj Idők, szept. 26.

1909

u. o. 416. l.

Kraków TV. 87, 88.

Kövér Gyula

Kövér Gyula kiállítása a Művészházban. Ismertették a napilapok, febr. 5.

1911.

(Művészet 1911. 95. l.)

-ki)
örzstísztjei, 184 8/9 ~~[illegible]~~ olyképen ábrázolja,

kebel be dugott és csipőre tett kézzel álló tábor
egy-egy lovas (2), gyalog (4) Hunyadi-lovas (5) és
egy-egy
obbján pedig tüzér (3), vadász (7) és árkász
látható.

narell, méretei a papirosnak 12.8 : 23.5 cm.
zitettek: az aradi foglyok.

T. 4731

107/95:46. 430 ~~[illegible]~~

Kövér Gyula

Koll. kiállítása a Műcsarnokban 1911.

Ropalotafela. 12. l

Kövér Gyula:

101. Régi utcák Egerben, olajfestmény --- --- --- --- 400 kor.
102. Rálátás Pasitanora olajf. 300 „

Ropalotafele .29. l.

11753.

, de szembe nézve van ábrázolva.
rajtal és szolgálati jelvénnyel. Fel-

a 7 cm.

14.
14

K 1.—

Kövér Gyula

Revai XX. 576. l.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Kövér Gyula

A Kejzőművészeti Társulat választmányának tagja

Nemzeti Újság 1937 I.1.

Kövér Gyula

* **Kövér Gyula kiállítása a Fészek Klubban.** *Kövér* Gyula, kinek festményeit a közönség évről-évre a Műcsarnok kiállításain láthatta, ez alkalommal a Fészek Klubban állítja ki aktjait és kevésbé ismert tájképeit. Az izléssel összeválogatott gyűjteményt a közönség díjmentesen tekintheti meg december 1-től 10-ig mindennap este 6 órától 9 óráig.

M. 931. XII. 1.

Kövér Gyula

Elsősorban azt lehet megállapítani, hogy bravurosan rajzol, a formatökély hihetetlenül mesteri ábrázolója. A kezek stílusos beállítottsága stb. klasszikus értékűek. Tájat is abban az egy kingró mozzanatban fog meg, amely dominens része az egész tájnak. Szinte felbecsülhetetlen művészi tudását azonban egy kis lira melegebbé tudná tenni.

(b. m.): Kövér Gyula kiállítása.
E. K. 931. XII. 4.

zérkari főnökök megegyeztek: el a természettől! Erről a legjellegzetesebb tulajdonságáról ismerszik az új művészet. De pikturával, mely ezt az elvet a kisérletnél többre vitte volna és művészetté érlelte volna, sehol se mi, se az avantgardisták nem találkoztak. (Ami se nekünk, se az avantgardistáknak nem baj, mert mi lenne belőlük, ha már meg lenne az új művészet! Bélistás avantgardista, — ezt már igazán nem lehetne elviselni.).

A Nemzeti Szalon első kézből, Párisból érkező avantgardista kiállítása tehát kétszeres érdeklődéssel töltött meg bennünket. Lelkünk rajta, nem mi vagyunk az oka, hogy ismét nem találkoztunk az új művészettel. Először is: az anyag nem is másod-, hanem harmadrendü. Nem, nem első kéz. Mi ennél a kiállításnál sokkal többre becsüljük az avantgardista franciákat. Megbocsássanak a kiállítás derék rendezői, de Besnard, Bonnard, Braque, Denis, Derain, Maillol, Matisse, Picasso, Puy, Utrillo és Vuillard egész biztosan szégyelnék magukat ezen a kiállításon bemutatott „reprezentáns" képeik előtt. Másodszor: ez a kiállítás nem az új művészet bemutatása. Ez a legszintisztább naturalismus abban az értelemben is, hogy a képek 90 százaléka a természetszemlélet alapján áll. Természetesen itt is megvan az a 10%, mely nélkül ma nem illlik „avantgardista" kiállítást rendezni. Ez a 10% azonban szintén nem avantgarde. Nagyon is vieuxjeu már. Nem is francia, biztosan valami exterritoriális területen berendezett nemzetközi felügyelet alatt müködő gyár készíti őket, húsz év óta mindig ugyanazt a patront kizáróan avantgard használatra. Az ég szerelmére, frissítsék már fel őket! Ez igazán a legkevesebb, amit az avantgardistáktól elvárhatunk. Dicséretére legyen mondva a Nemzeti Szalon rendezőinek, ezt a 10% avantgardot igyekeztek elrejteni. Jogos igyekezet volt. A kiállítás másik 90%-a nem birt el sok hendikeppet. *(gy.)*

KEMÉNY NÁNDOR: ÖNARCKÉP

A stockholmi magyar kiállításon megvette Stockholm város

NÁDLER RÓBERT: A SAN MARCO KAPUJA

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

A TAVASZI TÁRLAT VERNISSAGE BANKETTJE. *József Ferenc* királyi herceggel az élén a társadalmi élet és a művészvilág szine-java jelent meg a Műcsarnok Tavaszi Tárlatának vernisszázsi estélyén. *Lukács* György v. b. t. t. min. az Országos Magyar Képzőművészet Társulat elnöke üdvözölte a megjelenteket és zajosan megtapsolt toastjában egy inaugurálandó művészetpolitika körvonalait bontakoztatta ki. Utána *Wälder* Gyula műépitész, a Magyar Képzőművészek Egyesületének elnöke üdvözölte meleg szavakkal *József Ferenc* kir. herceget, aki válaszában arra kérte a művészeket, hogy ne csupán a külvilágot fessék le, hanem vetítsék vászonra hazafias lelkük belső világát is, mert ez a fajtájú művészet lesz a leghatékonyabb fegyver Trianon ellen. Utána *Zala* György tiltakozott a sajtónak olyan kritikusai ellen, akik durva kézzel nyúlnak a művészeti kritika tollához, holott annak nem ledorongolás, hanem tanitás a célja. *Dr. Gyöngyösi* Nándor reflektált Zala mester szavaira, hangoztatva, hogy van magyar sajtó, amelyik tiszteli és megbecsüli a becsületes művészi meggyőződést. Ami pedig a királyi herceg magasztos, gyönyörű szavakban foglalt felhivását illeti, azt hiszi, minden magyar művész legszebb álma az ilyen kompoziciók megfestése. A hiba ott van, hogy a művészeknek nem teszi lehetővé sem az állam, sem a társadalom az ilyen sok idő és pénzáldozatot igénylő kompoziciók megalkotását.

A bankett közönsége megtapsolta a toastokat és a reggeli órákig maradt együtt a Gellért-Szálló kupolatermében.

KÖVÉR GYULA: A SZTÁR

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

Képzőművészet
1929. 18. sz.

MÉG NÉHÁNY ECSETVONÁS

Rétháti Kövér Gyula festőművész felesége portréját festi a tavaszi tárlatra.

Esti Kurir 1938 dec. 25

VITÉZ NAGYBÁNYAI HORTHY MIKLÓ
LEGFŐBB VÉDNÖKSÉG
HADIROKKANTAK, HADIÖZV
ORSZÁGOS NEMZET
Budapesti XI. kerü
Budapest, XI., Ve
/bejárat a Siroki

A Hadirokkantak, Hadiözveg
Szövetsége budapesti XI. kerület
lemmel fordul megértő szivéhez,
kalmával rászoruló hadigondozott
kegyeskedjék nyujtani.

Akik a magyar hazával szem
gük teljesitése közben megrokkan
láló családtagjainak a megsegité
kötelesség.

Szivettépő szegénységben s
rá van szorulva a társadalom tám

Pénzbeli adományt a csatol
zánk juttatni.

Természetbeni adományokért
kiküldeni.

Előzetes szives értesitésé
pénztárosunk cimére, XI.ker. Bem

Budapest, 1938. december 10.

HADIROKKANTAK ORSZÁGOS HADIÖZVEGYEK
BUDA
XI.
CSO

tai-Bakonyi zenés játékában s benne reszket Kacsóh Pongrác muzsikájában, amely természetesen elmaradhatatlan része a filmen is a János vitéznek.

Igazán csak leleményes furfanggal születhetett meg a magyar filmgyártás már eleve elég mostohán és szükre határolt keretei között a János vitéz néhány tág horizontot igénylő jelenete — de mégis megvan! S tegyük hozzá — kitünően...

A törökkel vivott csatát például Bábolnán forgatták, az ottani ménes legszebb paripái kerültek a hol töröknek, hol magyarnak, hol burkusnak felöltöztetett „uri statisztéria", megannyi bronzba öntött lovasa alá. És milyen pompásan lovagolnak Simon Erzsi amazon-gárdájának szép kisasszonyai! Valamennyi a budapesti, valamint a győri uri társaság egy-egy hölgytagja. A csata, amit vivnak nem marcipánkardokkal folyik — bizony vigan zuhognak az ütések karddal, széles pallossal, buzogánnyal,

regen került ki a mutérembol. György István, a rendező, még mindig ott szorgoskodik a vágószobában és adja szaporán az ujabb és ujabb utasitásokat.

Ez az uj magyar film, a Fehérvári huszárok. Sok nóta, rengeteg muzsika lehet benne, mert már a mustrajelenetekre is jutott belőlük bőven.

Erdélyi Mihálynak volt különben az operettje a Fehérvári huszárok, amely Páger hadnagy ur és Egry Mária kisasszony happy-endes, békebeli szerelmi története. (Páger fölöttébb jól fest huszárattilában). Kabos Gyulán igen sokat fognak nevetni — ő egy konfuzus orgonistát játszik, aki gyáva, mint a nyul, de persze állandóan bátor oroszlánnak játsza ki magát. És mindig rajtaveszit.

Az ESTI KURIR
hirdetéseinek csak ára kicsi, eredménye nagy!

Kövér Gyula

Bajor Gizi folytatja képzőművészeti akcióját. Mint értesülünk, jövő kedden Kövér Gyula festőművész műtermébe látogat el és meghívja ismerőseit a festő képeinek megtekintésére.

*

Az Est, 1939.
márc. 11

Háztűznézőben

(10) — Szabó Mária regénye —

— Sietek vele, hogy ebbe mehess. Csak jobb ez, mint a bóti holmi. Ni, milyen jó vastag! Eltart ez három esztendeig is!

Ez a pár szó új gondot mutatott Olivérnek. Sóhajtva mondta ki:

— Még azt is meg kell kérdeznem Kazaytól, hogy milyen ruhába menjek.

Az özvegy a szájába kapta a kötőtűt. Olyan lett, mint egy hihetetlen vékonyra kipödört bajusz. Összeszorított foggal sziszegte:

— Sose kérj te tanácsot mástól. Itt a szép zsaketted! Az megfelel minden alkalomra: jó időbe, rossz időbe, temetésre, esküvőre, utcára, otthon. Mindíg elegáns. Majd nyakkendőt teszek oda vagy kettőt, hogy válogathass, ha tovább maradnál. Ez a szép zokni is készen lesz. Nem szorulunk mi a barázdabillegető tanácsára. Jobb, ha azt a levelet irod! Vagy azt is én diktáljam?

Gunyosan kérdezte ezt, — de a kérdés új ötletet tolt fel:

— Várj csak fiam... Nem gondolod, hogy jó lenne sejtetni, a szándékodat? Mindjárt másképen fogadnak, ha tudják, hogy háztüznézőbe méssz!

Olivér most értette meg először a túlnehéz feladatot kapott diákok szorongását. Rágta a tollat még most. Aztán beleturt vele a gyér hajába:

— Én nem tudom, édesanyám...

— Nem tudod... Semmit sem tudsz... Szerencséd, hogy melletted vagyok! Ugyan mi is lenne belőled nélkülem? Na: Felül a dátumot! Irjad, egy, kettő!

Igen tisztelt Mérey úr! — Meg van?

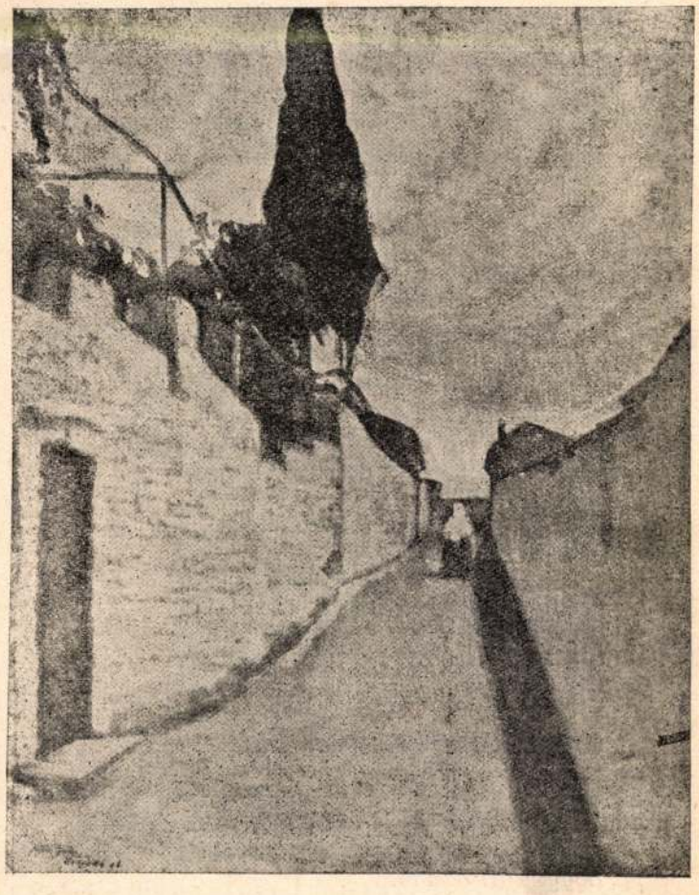

Kövér Gyula: Keleti utcarészlet.

Mint a viszhang, úgy mondta utána Olivér, ahogy összeolvasta a leírt betűket:

Igen tisztelt Mérey úr! — Megvan?

— Többszöri szíves meghivását szombaton kivánom veendeni...

— Veendeni.

— Tekintettel a közöttünk fentálló kölcsönös megbecsülésen alapuló kapcsolatra, talán remélhetem, hogy e szíves viszonyt még melegebbé...

— Még melegebbé... megvan...

— Még melegebbé, hogy ne mondjam, rokonibbá tehetendem....

— Igen.

— Rokonibbá tehetendem... Ne írd hát le újra te szerencsétlen, hiszen csak azért ismétlem, hogy el ne felejtsem, mit is írtunk le... Na... Azt hiszem, egész életem, társadalmi állásom, becsületes múltam és igéretteljes... Ez nagyon szép szó te Olivér! Huzd is alá, hogy: igéretteljes jövőm....

— jövőm...

— Kezeskedik arról, hogy jogom van egy szép, művelt, házias és jól szituált... Ez is nagyon jó te Olivér, — huzd is alá azt, azt ne higyjék, hogy nem tartasz igényt hozományra meg apanázsra... Tehát: jól szituált leány kezéért könyörögnöm... Leírtad, — hát huzd ki ezt a szót fiam, ez nagyon is alázatos nekünk... Majd letisztázod ugyis az egészet... Mit is írjunk csak...

Tünődve dugta kontyába az ötödik kötőtűt és megszámlálgatta a szemeket. Véletlenül átkötött az egyik tűről, — ejnye, de megzavarta ez a szó.

Olivér még csak nem is gondolkozott. Nézett az anyjára és leste a hangját, mint az első gimnázisták az első tollbamondást.

— Megvan!

Diadalmasan húzta elő a kötőtűt. Átkötötte a szökevény szemeket és harsány hangon diktálta tovább:

— Irjad: jól szituált lyánt feleségül óhajtanom... Ez nem sok és nem kevés, — vigyáznunk kell, hogy le ne alacsonyítsuk magunkat!

Olivér leírta ezt is és várakozva nézett az anyjára.

— Befejezzem?

— Várj csak. Még írni kéne valamit, — valami meghatót, szépet, ami előre megveszi az egész család szivit. Gondolj hát ki valamit te is!

— Édesanyám jobban tudja.

— Jobban tudom, — persze, hogy jobban is tudom... Én nem is tudom, hogy engedjelek el magadba, mikor százszor jobban elintézném magam a dógot! Na, de megyek én a jövő szombaton utánad! Hopp Olivér! Most megtaláltam! Ezt írod: Igy tehát szombaton édes jó anyám áldáskivánásától kísérve indulok útnak, ki is reméli, hogy hamarosan maga is keblére ölelheti a nagyérdemű család tagjait.

Ez hosszú mondat volt s a tanár sokáig rajzolgatta a betüket. Közben úgy érezte, hogy két nagy fekete szem pihen rajta. Könnyes most is a hálától... Megreszketett a keze. Vajjon elolvassák ezt a levelet Annusnak is? De nem, — hiszen az ilyesmit nem szokták idegennek mutogatni...

Az özvegy ott ült mellette, mint egy csendőr, míg le nem tisztázta. Megvárta, míg gyermekesen szabályos irásával alákanyarítja a nevét is. Megcímeztette a borítékot. És azonnal magával is vitte, hogy reggel piacra menet maga adja fel ajánlva.

IX.

Egész héten olyan szépen, felhőtlenül dobta fel a túlparton élő óriás gyermek az égre a napot, hogy az Annus ablaka alatt már hajnalban dicshimnuszba kezdtek tiszteletére a fülemilék. Hársak bontogatták pillangós virá-

Pásztor Tűr 1930 máj. 18.

— Látja, épen ez az, hogy magukat férfiakat még egy ilyen szerencsétlen nyomorék is érdekli, ha más nincs a közelben, de mégsem tudja úgy lekötni teljesen, — felelte Ella kegyetlen mosollyal, figyelve az orvos arcát. — Különben is mit tudhatom én, hátha épen ez a maga perverzitása.

— Hagyja abba, nem hallhatom magát így beszélni, — pattant fel az orvos. — Hogy Szabinnal foglalkoztam, azt mint orvos, mint ember tettem, nem mint férfi, ezt nagyon jól kell tudnia magának is. Sajnáltam, szántam szegény leányt, akivel senki sem törődik, akihez senkinek sincs egy emberi szava. Hisz ő is fiatal lány szegény...

— A részvét a szerelem szülőanyja, — felelte a lábait lóbálva, éneklő hangon Ella.

— Nézze — felelte megadva magát az orvos — ha maga ilyeneket mond, ha a maga szemében olyan nagy bűn, hogy egy szerencsétlen embernek egy pár jó percet szerzek, akkor mától kezdve nem beszélgetek vele. Meg van elégedve?

— Oh, önzetlen és megható emberbarát, — folytatta csakazértis tovább Ella — szóval nem is azért foglalkozik vele, mert tudja, hogy Szabin szerelmes magába s ez hízeleg a kegyetlen férfi-hiuságnak, s ezért a szomorú kis triumfálásért úgy viselkedik, hogy Szabin is azt hiheti, hogy maga is viszontszereti őt.

— Szerelmes, belém — hökkent meg az orvos. — Hát akkor igazán nincs egyéb hátra, minél távolabb maradnom tőle. De ezt magamtól igazán sohasem gondoltam volna, higyje el, hogy szerelmes legyen ő, a kis púpos, — tette hozzá nevetve.

— Igen bizony, a kis púpos, — felelte Ella és ő is vele nevetett...

A többire már nem voltam kíváncsi, annyira fájt, hogy azok ketten kinevették, kicsufolták Szabint. Amennyire a felháborodásomban vigyázni tudtam, csendesen lemásztam a fáról, kiosontam a kertből, s mintha nyílból lőttek volna, úgy rontottam be Szabinhoz.

— Szabi, — mondtam neki lihegve és félig sírva — Ella és a doktor bácsi csúfolnak a lugasban és a doktor bácsi azt mondta, hogy többet nem beszél veled! Ki kellene őket lökni — tört ki belőlem a düh — én mindig is utáltam! Lökd ki őket Szabi, és ne jőjjenek többet ide, mért csúfolnak téged? És mondd, mi az, hogy perverzitás? Mert Ella azt mondta, hogy te az vagy, és hogy szerelmes vagy a doktor bácsiba.

Szabin nem felelt egy szót sem, csak viaszsárga lett és a kínnak oly rettentő kifejezése jelent meg arcán, amelyet sohasem fogok elfelejteni...

Rémület fogott el ebben a csendben, éreztem, hogy valami nagy baj van, hogy valami rettentő történik...

— Szabi, Szabinka drága — kérleltem körülölelve, — hát mi van veled?

Csak nemsokára tudott felelni.

— Semmi, te kis csacsi, — mondta és még nevetni is próbált hozzá. Csak egy kicsit elszédültem a hőségtől. Jobb is, ha most kimégy, hogy csendben pihenhessek, aztán majd játszunk. Jó?

Én szerettem volna még beszélni Elláról, meg az orvosról, mert még bántóan bennem motoszkáltak a hallottak, de nem mertem. Majd később, gondoltam és lábujjhegyen kimentem. De Szabint egész délután nem lehetett látni, pedig mindenütt kerestem. Mikor uzsonnához sem került elő, a többiek is kezdték keresni.

Fürödni ment, azt mondta az egyik cseléd. Ő adta neki oda a fürdőruhát.

Biztosan bement a tanítóékhoz, vagy a papékhoz, vélte a nagynéném, majd vacsorára előkerül. De nem jött haza, vacsorára se, éjszakára se...

Harmadnap került csak haza. Csákányosok hozták éjjel fáklyafény mellett, oszlón, zöldesen, sárgán, rettentően felpuffadva.

Nem uszott elég jól, örvénybe került, úgy mondották. Aztán eltemették, senkinek sem jutott eszébe, hogy nincs és hogy volt... Csak én előttem lebegett hetekig szüntelenül az arca, ahogy akkor délután láttam. De féltem, nem mertem senkinek szólni, senkinek elmesélni azt a délutánt... Pedig már szinte belebetegedtem a rajta való töprengésbe, úgy, hogy haza kellett, hogy vigyenek még a vakáció vége előtt.

De azután is sokat, nagyon sokat kellett rágondolnom s az évek során egy cseppet sem halványult az emléke s a kinlódás, amellyel rágondoltam. Mert minél inkább elmaradtak mögöttem a gyermekség évei, annál határozottabbá vált bennem annak a tudata, ohgy Szabin öngyilkos lett és az én ostoba fecsegésem kergette halálba őt.

Hogy elment egyetlen bucsúszó nélkül, mintha valóban csak egy fürdésre menne? Szegény az utolsó percek eszeveszett gyötrelmeiben is csak másokkal törődött, csak arra gondolt, hogy lelkiismeretfurdalást, önvádat ne hagyjon maga után. S talán ép ezért olyan mulhatatlan az önmardosás, melyet miatta érzek és érezni is fogok egész életemben!

Hányszor riadok fel éjjel álmomból és amerre csak nézek, a szoba minden zúgában az ő halottian sárga fájdalmas arcát rajzolja elém a sötétség s a csákányosokat látom, amint jönnek, füstölgő, vörös fáklyáikat lóbálva, lassan lépkednek, közöttük saroglya, rajta fehér lepel, ami valami borzalmasra borul... Rémültem rejtem az arcom a párnák közé... Nem akarom tudni, látni, mi van alatta, mit takar! És mégis látnom kell mindenen keresztül újra és százszor azt a zöldes, sárgás felpuffadt iszonyatot, ami valaha Szabinka volt.

És ilyenkor kérdem magamtól: Mik hát az élet útjai és mi a célja velünk, hogyan tudunk hát felelni tetteinkért, ha ez a tett és ez a következmény? Mikor én, a gyermek, aki szerettem őt, kellett, hogy az legyek, aki elviszi neki az élet ridegen visszautasító utolsó üzenetét, aki megindítsa őt az önkéntes, a legszörnyűbb halál felé... Irtózva, verejtékezve, könnyezve várom a világosságot: a reggelt...

UGYANÚGY

Mindegy volt ez az út, ez a kétszáz
kilométeres rohanás autóval
s vonattal, mondom mindegy,
mert láttam az embereket
otthonaikban, idegen
városok földjén s falvak
csukott viskóiban, olyanok,
épen olyanok voltak, mint
otthon a lomha házak
aklaiban, épen úgy igyekeztek
valami után, ami álom,
épen úgy szültek és szerettek,
épen oly hideg arccal
mosolyogtak rajtam, mint azok,
akik legközelebbijeim. Szomorú
s mégis nemes igazság: egykezüen
mérte ki Isten mindenikünk
útját s egyazon anyag testünk
s egyszínű minden emberi lélek,
nincs mit igyekezni a távoli tájak
útjaira: ugyanúgy él s hal meg az ember
Brassóban, vagy az északi sarkon,
hogyha itt az idő.

I. Szemlér Ferenc.

A Balaton vékony jegén Aligáról Kenesére indult egy biciklista. A vállalkozó ifju lapunk zártakor még étetben van

(Hock I. felvétele)

Sajátságos sziklaalakulás Napfi County (californiai) hegyvidéken, melyet a yenki üzleti igen jól menő autócsárda felállitására használt fel

Kövér Gyula: Álmodozás

Magyarság 1937. jan. 24.

Kövér Gyula

Színházi Magazin
1943. aug. 18. (Kell-e Művészkamara?)

Kövér Gyula:

Évek hosszú sora óta teljes meggyőződéssel hirdetem a Művészkamara szükségességét. Még néhai gróf *Teleki* Pál határozta el, hogy az összes szakmáknak kamarát állít. Többször memorandumot is nyujtottak be ebben az ügyben. Ami engem illet, én is kizárólag ebben a megoldásban látom a művészek szociális boldogulásának lehetőségét. Sorsukat, saját érdekeiknek megfelelően, csak önmaguk tudják megoldani.

Kövér Gyula

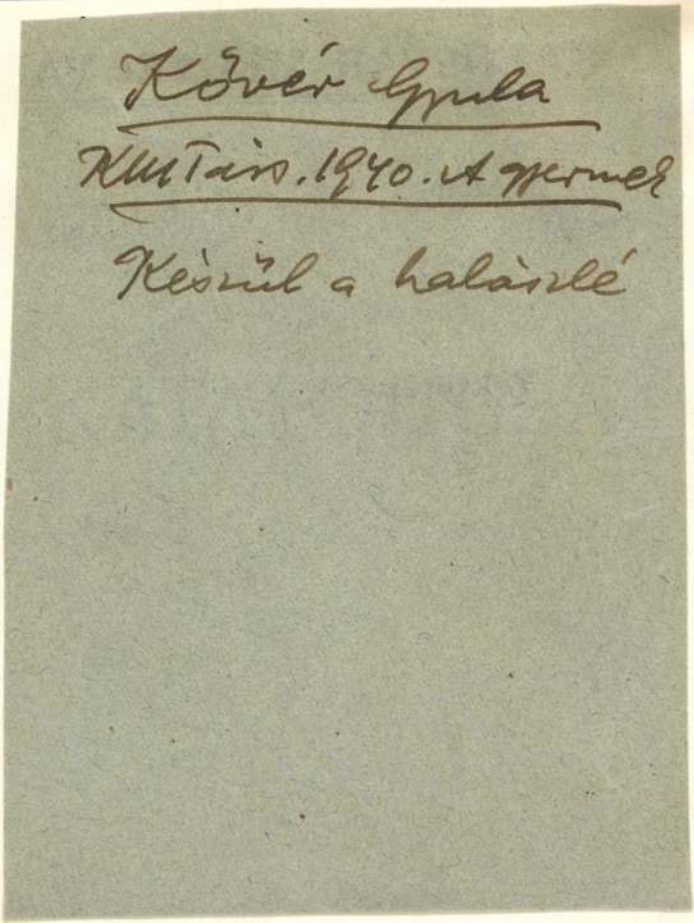

NEMZETI SZALON
1934. JANUÁR HÓ

ELNÖK:

Gróf ZICHY JÁNOS v. b. t.

ALELNÖKÖK:

CSÓK ISTVÁN HORVAY J
FARKAS ZOLTÁN

IGAZGATÓ:

HUBAY ANDOR

MŰTÁROS:

KÉZDI-KOVÁCS ELEMÉR

3, a miskolci érmek között még kettő van olyan, amelyiknek a tervező-
jét tudjuk. Amint írtam, ezek sem kobrákok, csak tervezték, az ismet.
Kövér Gyula, Bpesten élő festő művész (10 es honvéd hadi festő) raj-
zolta meg a 10 es honvéd bronz plakettot. A Magyaros hegyet
rohamozó honvédek csoportja látható a plakettom. 75 x 45 mm.
(arkanzas)
Erről kénültek kisebb sapka/elvények is

Kövér Gyula
festő

Részlet Leszik Andor Mis-
kolcon 1929. nov. 3-ban Elt
levelétől, melyet Prokopius
Bélához intézett

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

MÁRCIUS

31 nap — 11. hét

8 Vasárnap	
9 Hétfő	
10 Kedd	
11 Szerda	
12 Csütörtök	
13 Péntek	
14 Szombat	

KÖVÉR GYULA :

153. Tájkép. - Olajf., v. 50 x 40 cm.
Jelz.l.b.: "Kövér Gyula 28".

Kövér Gyula

Székesfőv. képt. jub. kiáll
1944

SÁRKÁNY GYULA :

233. Nevető férfi. - Olajf., v.46.5 x 57.5 cm. Jelz.l.b.: "Sárkány 1925".

SCHAÁR ERZSÉBET :

234. Gyermekfej. - Szobor, br. Mag.: 26.5 cm. Jelzés nélkül.

SIMON BÉLA :

235. Aratók. - Olajf., v. 101.5 x 101 cm. Jelz.l.b.: "Simon B."

SOMLAY GYULA :

236. Dombok. - Olajf., falem. 52.7 x 37.2 cm. Jelz.l.j.: "Somlai".

KÖVÉR GYULA :

144. Ülő Vénusz. - Olajf., v., 160.5 x 120 cm.
Jelz.l.j."Kövér Gyula 1925".

Kopp 1939/40. verem. II

Kövér Gyula

JEGYZETEK

Kövér Gyula
fertő

l. élet.

Karcsagmagyállam
662, 663. l.

Mérey Anna VI. 243.

Kővér Gyula

gyűjt. kiáll –

a Kőmpes Kálmánban

1908?

22

~~Márefalva h. n. VIII. 173.~~

Kövér Gyula

Thieme_Becker

XXI. 196. l.

(Gyka)

Monro

Kövér Gyula

l.

Könyves Kálmán

34. kötet 1910.

M AUKCIÓI

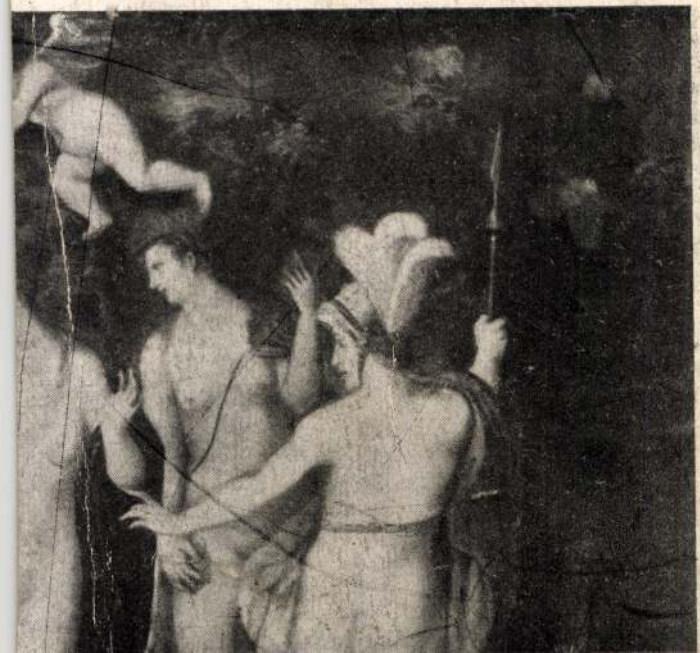

Kövér Gyula

l.

Breznay Egri Kaszino

121. l. - 122. l.

142. l.

Zártszékek	I—V.		52	85	
»	VI—XVI.		42	187	
«	XVII—XXI.		30	46	

Jegyekért befolyt .....

Ruhatári bevétel .....

.....

ellenőr.

82686. — Hornyán

Kövér Gyula

festo

1925. márc. koll. kiáll.
a miskolci Garda-Kör-
ben.

1928. márc. koll. kiáll.
a miskolci Leváy Egyesü-
let rendezésében –

Halm Lesich

269. l. 270. l.

Kövér Gyula

karetéri festmenyei
a Borsod Miskolci
Muzeumban.

Halm László

~~376~~. l.
311. l

Kövér Gyula

a miskolci 10. honvédgyalogezred hadifestő tisztjeinek koll. kiállítása Miskolcon 1917. dec. (rendezett Hadi kiáll. tár keretében

F. az ezred karakteri életét megörökítő rajzaiból és festményeiből

Halm Lajos

267. l.

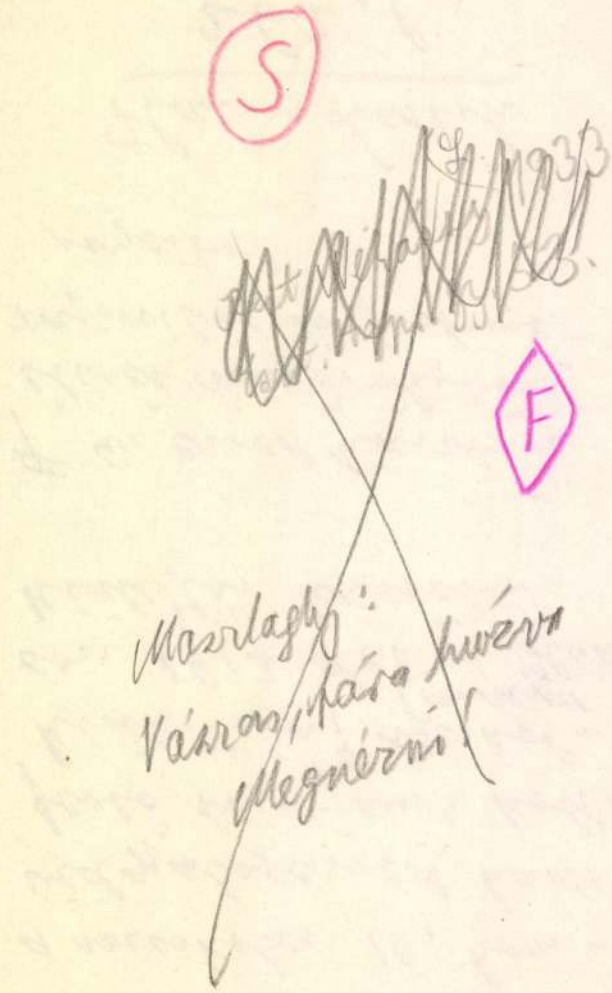

S

F

Maszlagy:
Vázzas, fára húzva
Megnézni!

Kövér Gyula

az 1914–18. évi
világháborúban Él-
mult karetéri fest-
meyei és rajzai a
Borsod Miskolci Mu-
zeumban.

Erd Bükk
62. l.

5 Augusztus

Szepten

Kövér Gyula

festő

A Műcsarnok 1943. évi tavaszi kiállításán elnyerte az alábbi egyéni érmet

Új Magyarság

1943. ápr. 13.

(Kiadták a Képzőművészek Egyesületének díjait.)

Kövér Gyula

a Műcsarnok 1943. tavaszi kiállításán festői kitüntető elismerést nyert.

Pesti Hirlap
1943. ápr. 8.
(A Műcsarnok tavaszi kiállításának díjai.)

Kövér Gyula

l.

Lyka akt kiáll

78 l.

11015

oszlopokon nyugvó bolthaj-
n áll. Jobb kezében jogart,
t tart. Nyílt koronát, bő uj-
isel. Felirata öt soros szöveg,
Kazymiri Regis Poloniae fili-
ali honorifice sepultus. Jel-

a vk. 27.3:17.8 cm.

2-906
06-4

m Bohemiae cz. kéziratából

Kövér Gyula

KMTÁRS művcsoptok
1931. feb-márc. kiáll.

I. 3, VIII. 2, 28,

1931. tav. tart. 47, 194, 196.
1931/32. téli kiáll. 205, 228, 330
1932. febr-márc. kiáll. 171.
1932/33. téli kiáll. 250, 252
260, 278.
1933. nemz. kéjzm.
ki čell.
355.

Kövér Gyula festő

Visegrádi-utca 23. Műcsarnok

1930. tav. kiáll. 59, 67, 73

1934. tóli kiáll. 74, 287, 324

1934. nemz. képzm. kiáll. 314.

EK, EK, LK

Edény, népvándorláskori VIII. 204.

Kövér Gyula

l

Szépmüvèszet

1943.94.l.

kétszer

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Kövér Gyula

festő

wód

Vámossy Klára

A harai bábjáték,

Bp. 1941. 39. l.

Kövér Gyula

koll. kiáll. a Nemzeti Szalonban.

zrôd

Ujság. 1927 okt. 9.

(e. a. Háromfestő a Nemzeti Szalonban.)

Kövér Gyula

festő

koll. kiáll. Pécsett 1931-ben

Emlékére

Pécsi Képzőm. Társ. 1933 tavasz

VINA

DELLA SOCIETÀ UNGHERESE-ITALIANA

CORVINO

APEST, I., Horthy Miklós-út 49

dott. L. ZAMBRA.)

Kövér Gyula

kiáll.

Nemzeti Szalon

1919. márc.-ápr.

Fov. kejst.

Kövér Gyula

kiáll.

Nemzeti Salon

1927. okt.

Föv. képt.

A grafikai művészetekről általában

Kövér Gyula

Tábori Kornél = Magyar humor. Pesti Napló 1913. márc. 23. (Kövér Gy. önarcképpel.

U. 541. 545

ZABOLA

Kastély

Képe VU 1867, 565 l.

Kövér Gyula

Tájkép

Kopp

MAGYAR MŰVÉSZET
1937. 29. l.

1720

76

Melgen nemret?

Kövér Gyula

Kövér Gyula: Fiora.

Kovacsics Ernő: Hetivásár.

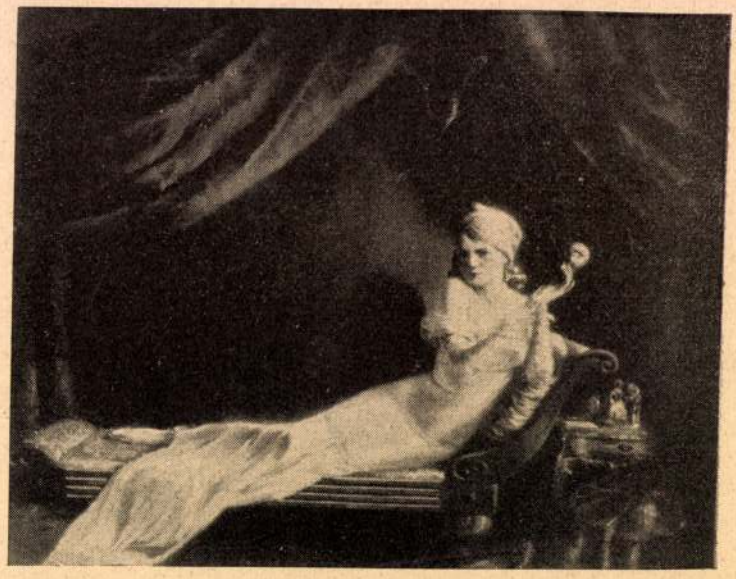

Kövér Gyula: Ezüstruhás nő.

zérkari főnökök megegyeztek: el a természettől! Erről a legjellegzetesebb tulajdonságáról ismerszik az új művészet. De pikturával, mely ezt az elvet a kisérletnél többre vitte volna és művészetté érlelte volna, sehol se mi, se az avantgardisták nem találkoztak. (Ami se nekünk, se az avantgardistáknak nem baj, mert mi lenne belőlük, ha már meg lenne az új művészet! Bélistás avantgardista, — ezt már igazán nem lehetne elviselni.).

A Nemzeti Szalon első kézből, Párisból érkező avantgardista kiállítása tehát kétszeres érdeklődéssel töltött meg bennünket. Lelkünk rajta, nem mi vagyunk az oka, hogy ismét nem találkoztunk az új művészettel. Először is: az anyag nem is másod-, hanem harmadrendü. Nem, nem első kéz. Mi ennél a kiállításnál sokkal többre becsüljük az avantgardista franciákat. Megbocsássanak a kiállítás derék rendezői, de Besnard, Bonnard, Braque, Denis, Derain, Maillol, Matisse, Picasso, Puy, Utrillo és Vuillard egész biztosan szégyelnék magukat ezen a kiállításon bemutatott „reprezentáns" képeik előtt. Másodszor: ez a kiállítás nem az új művészet bemutatása. Ez a legszintisztább naturalismus abban az értelemben is, hogy a képek 90 százaléka a természetszemlélet alapján áll. Természetesen itt is megvan az a 10%, mely nélkül ma nem illlik „avantgardista" kiállítást rendezni. Ez a 10% azonban szintén nem avantgarde. Nagyon is vieuxjeu már. Nem is francia, biztosan valami exterritoriális területen berendezett nemzetközi felügyelet alatt müködő gyár készíti őket, húsz év óta mindig ugyanazt a patront kizáróan avantgard használatra. Az ég szerelmére, frissítsék már fel őket! Ez igazán a legkevesebb, amit az avantgardistáktól elvárhatunk. Dicséretére legyen mondva a Nemzeti Szalon rendezőinek, ezt a 10% avantgardot igyekeztek elrejteni. Jogos igyekezet volt. A kiállítás másik 90%-a nem birt el sok hendikeppet. *(gy.)*

NÁDLER RÓBERT: A SAN MARCO KAPUJA

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

KEMÉNY NÁNDOR: ÖNARCKÉP

A stockholmi magyar kiállításon megvette Stockholm város

A TAVASZI TÁRLAT VERNISSAGE BANKETTJE. *József Ferenc* királyi herceggel az élén a társadalmi élet és a művészvilág szine-java jelent meg a Műcsarnok Tavaszi Tárlatának vernisszázsi estélyén. *Lukács* György v. b. t. t. mint az Országos Magyar Képzőművészet Társulat elnöke üdvözölte a megjelenteket és zajosan megtapsolt toastjában egy inaugurálandó művészetpolitika körvonalait bontakoztatta ki. Utána *Wälder* Gyula műépitész, a Magyar Képzőművészek Egyesületének elnöke üdvözölte meleg szavakkal *József Ferenc* kir. herceget, aki válaszában arra kérte a művészeket, hogy ne csupán a külvilágot fessék le, hanem vetítsék vászonra hazafias lelkük belső világát is, mert ez a fajtájú művészet lesz a leghatékonyabb fegyver Trianon ellen. Utána *Zala* György tiltakozott a sajtónak olyan kritikusai ellen, akik durva kézzel nyúlnak a művészeti kritika tollához, holott annak nem ledorongolás, hanem tanítás a célja. *Dr. Gyöngyösi* Nándor reflektált Zala mester szavaira, hangoztatva, hogy van magyar sajtó, amelyik tiszteli és megbecsüli a becsületes művészi meggyőződést. Ami pedig a királyi herceg magasztos, gyönyörű szavakban foglalt felhivását illeti, azt hiszi, minden magyar művész legszebb álma az ilyen kompoziciók megfestése. A hiba ott van, hogy a művészeknek nem teszi lehetővé sem az állam, sem a társadalom az ilyen sok idő és pénzáldozatot igénylő kompoziciók megalkotását.

A bankett közönsége megtapsolta a toastokat és a reggeli órákig maradt együtt a Gellért-Szálló kupolatermében.

KÖVÉR GYULA: A SZTÁR

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

Képzőművészet
1929. 18. sz.

KÖVÉR GYULA

116. Fájdalom, olajf.
117. Tübingeni házak, olajf.
118. Varennai sikátor, olajf.

Nemzeti Szalon

1939-es Szalon

Kövér Gyula K

261 **Zord Arnold.** Önarcképem. Olajf. Eladó.
262 **Mányay József.** Nagybányai rész. Olajf. Eladó.
263 **Plány Ervin.** Májusban. Olajf. Eladó.
264 **M. Vészi Margit.** Arcképvázlat. Olajf. Magánt.
265 **M. Vészi Margit.** Arcképvázlat. Olajf. Magánt.
266 **Telek Antal.** Délután. Olajf. Eladó.
267 **Juszkó Béla.** Esthangulat. Olajf. Eladó.
268 **Kövér Gyula.** Kilátás ablakomból a St. Sulpice templom tornyára. Olajf. Eladó.
269 **Kövér Gyula.** Sárgakendős hölgy. Olajf. Eladó.
270 **Kövér Gyula.** Sevillai nők az ablakban. Olajf. Eladó.
271 **Pécsi János.** Részlet a Tauern-alpokból. Olajf. Eladó.
272 **Mátrai Vilmos.** A Melocco-gyár. Olajf. Eladó.
273 **Kandó László.** Utcarészlet. Olajf. Eladó.
274 **Kandó László.** Késmárki részlet. Olajf. Eladó.
275 **Kandó László.** Tájkép. Olajf. Eladó.
276 **Vesztróczy Manó.** Tere-fere. Olajf. Eladó.
*277 **Juszkó Béla.** Szoboszlai ötös fogat. Olajf. Eladó.
278 **Vesztróczy Manó.** Vasárnap Olajf. Eladó.
279 **Vesztróczy Manó.** Partfő Kenesén. Olajf. Eladó.
280 **Vesztróczy Manó.** Délután. Olajf. Eladó.
281 **Baranski E. László.** Falurészlet. (Mezőség.) Olajf. Eladó.
282 **Udvary Géza.** Fehérmegyei részlet. Olajf. Eladó.
283 **Telek Antal.** Alkony. Olajf. Eladó.
284 **Udvary Géza.** Nem stimmel. Olajf. Eladó.
285 **Miesz Frigyes.** Arcképtanulmány. Eladó.
286 **Udvary Géza.** Tékozló fiú. Olajf. Eladó.
287 **Mérő István.** Meggyszedő gyerekek. Olajf. Eladó.
288 **Mérő István.** Női arckép. Olajf. Magánt.
289 **Mérő István.** Még egy szál virágot! Olajf. Eladó.
290 **Kúnfy Lajos.** Szerelmesek. Olajf. Eladó.

Képzőm. Társ. 1909/10. téli kiáll. kat.

239 **Csillag István.** Dupla gyermekportrait. Bronzplakett. Magánt.
240 **Beck Ö. Fülöp.** Férfiarckép. Szobormű. Magánt.
241 **Beck Ö. Fülöp.** Plakettek. Eladó.
242 **Beck Ö. Fülöp.** Férfiarckép. Eladó.
243 **Murányi Gyula.** Vámbéry Ármin. Plakett. Eladó.
244 **Vágó Dezső.** Női arcképtanulmány. Szobormű. Eladó.
245 **Berán Lajos.** Dr. Prof. S. A. gyermekei. Szobormű Magánt.
246 **Fadrusz Jánosné.** Férfi mellszobor. Szobormű. Steinacker Arthur angol konsul tulajd.
247 **Bánszky Sándor.** Hangulat. Szobormű. Eladó.
248 **Körmendi Frim Jenő.** Tanulmány. Szobormű. Eladó.
249 **Kozma Erzsébet Veress Zoltánné.** Bláthy O. Titusz úr portraitja. Márvány-reliefszobormű. Magánt.
250 **Gecső Sándor.** Tanulmányfej. Szobormű. Magánt.
251 **Beszédes J. László.** Dr. Halász Aladár képmása. (Mellszobor.) Magánt.
252 **Holló Barnabás.** Testvérkék. Szobormű. Magánt.
253 **Istók János.** Fiúnk. Szobormű. Magánt.
254 **Pásztor János.** Fadrusz János. Szobormű. Eladó.
255 **Philipp István.** Gyermekfej. P. Lili. Szobormű. Magánt.
256 **Vas Viktor.** Krisztusfej. Bronz-szobormű. Eladó.
257 **Istók János.** Antal Gábor dunántúli ref. püspök. Szobormű. Magánt.

IX. TEREM.

258 **Zord Arnold.** Vetköző nő. Olajf. Eladó.
259 **Zord Arnold.** Fahíd. Olajf. Eladó.
260 **Zord Arnold.** Templomrészlet. Olajf. Eladó.

KÖVÉR GYULA

116. Egy kis ruzs, olajf. 1937. XI. 2000.–

Nemzeti Szalon

Téli tárl.

1938. jan. febr

A XLVIII-IK

CSOPORTKIÁLLITÁS

KATALÓGUSA

nek az érzéseknek művészi megnyilatkozása talán csak pasztellben élethű. *Poll* Hugó anyagismerete s technikája festő anyagában ezekhez mérten tökéletes. Az ő alkotásait azzal az örök egyenességgel nézzük, amely a természetben, a jelenségek észleletében a kosmikus felfogást jellemzik. A horizont gömbvonala, a szemlátás nagy egyenes távolsága, a természet nyári végtelen zöldje, a napfény aranysárgája, az égbolt kék, a felhő fehér színtömege. Lehet, hogy a modern érzés Poll természetimádását akadémikusnak tartja, de ha a művészet örök célja a minél egyszerűbb kifejezése a legbonyolultabban jelentkező művészi érzésnek, *Poll* Hugó talán modernebb minden újítónál. *Boross Mihály.*

KARLOVSZKY BERTALAN: Dr. Nékám Lajos

A Műcsarnok Téli Tárlatáról

III.

ÉPÍTÉSZEK

Tizenegy darab műtárgy a Műcsarnok leghátsó félkörű csarnokában, az árkádok alatt, oszlopok árnyékában, súlyosbítva a ködbeborult decembervégi »legrövidebb nap« borongós sötétségével. Szóval téli hangulat a téli tárlaton, a IV. számú teremben — egyúttal büffében — ahol kong a lépés a kőpadlón. Abban az egyetlen helyiségben, ahol valóban »visszhangra« találnak a diszkrét kritikusi megjegyzések. Szóval ugyanaz a miliő, amelyet már valószinüleg megszoktak ugyanazok az építőművészek, akik állandó és türelmes szállítói az építészek számára fenntartott görbe falaknak.

Itt láthatók *Ray* Rezső interieur rajzai, amelyeknek tiszta és élénk színei nagyon jól esnek a szürke hangulatban. Ezek a festmények — építész kezéből — igyekeznek eltüntetni azt a határvonalat, amely az építőművész és a technikus között van. Nem jut tehát eszünkbe megkérdezni: igaz méreteket mutat-e a perspektiva, valók-e a színek, és van-e konstruktiós összefüggés a rajz és a megépítés között.

Szivessy Tibor és *Janszky* Béla. — Ők azok az építészek, akik nemcsak a műteremfalak számára dolgoznak, de a valóságban is kivitelezik az ábrázolt elgondolásokat. Mégpedig majdnem olyan szindus formában, amint azt a rajzpapiron elképzelik.

Gregersen Hugót a Képzőművészet már méltatta egy korábbi számában. Ő az egyetlen akinek egy építészeti rajzát egy másik kelleme-

sebb teremben is felfedeztem. Tehát külön is bizonyítja, hogy ő nemcsak építész, hanem festőművész is. Sőt. A minap a londoni *Studio* egyik számában láttam munkáját reproduktióban.

Mindezeken kívül *Lechner* Jenő dr. és *Szabolcs* Ferenc munkáit látjuk még értékes, az előbbiét gipszmodellekben is megmintázva.

Ismételten vetődik fel most már a kérdés, nincs-e több kiállításra érett építészünk a láthatáron? Igaz, tudjuk, hogy az építészeknek egyéb dolguk is van, nemcsak tárlatok, de az élet számára is dolgoznak. Mégis úgy gondolom, akad köztük egynehány, aki nemcsak művelője, de tudósa is mesterségének, és akiket a művészet csarnokába nemcsak beengedni, de behívni is illenék. *Becz Jenő.*

eredményeinek — még mindig feljebb vezeti művészi pályájának meredek ívét. *Komáromi Kacz* Endre hatalmas méretű vászna az első terem másik szenzációja herceg Esterházy Pál mecénási kezdeményezéséből. Hogy Komáromi Kacz Endre jó művész, azt eddigi munkásságának eredményeiből mindig módunkban volt megállapítani, mégis meglepetés lehet mindenki számára, hogy ezt a hatalmas méretű feladatot ennyire nagyigényüen, a komponálásnak ilyen elegáns könnyedségével és epikus bőségével sikerült megvalósítania. A több méteres kép több mint egy tucat életnagyságú figurája a térelosztás és a képszerkesztés művészetének olyan értékét revelálja, mely bármely mesternek becsületére válna. A levegő tónusának

CZENCZ JÁNOS: Heverő akt

A Műcsarnok Téli Tárlatáról

VI.
FESTMÉNYEK

Az első terem kimagasló művészeti eseménye *Karlovszky* Bertalan öt portréja és *Komáromi Kacz* Endre hatalmas méretű Beethoven képe. *Karlovszky* négy férfiarcképének mindegyike ennek a nagy mesterünknek nem csökkenő erejéről adnak bizonyságot. Valamennyi az utolsó hónapok termése és valamennyi egyenlő szinten álló muzeális darab. Nékám Lajos, Lenhossek Mihály és Kenyeres Balázs professzorok egyéniségének mélységeket feltáró lélektanulmánya valamennyi portré. Férfiarcképe is az ő őszinte, vesékig látó ábrázolásának egy jó példája. Mind a négy arcképe mesteri tudásának olyan fölényével készült, mely nyilvánvalóvá teszi, hogy Karlovszky — dacára ragyogó multja fényes ezüstös átszűrődése különösen finommá teszi a színek valeurjét és erősen hozzájárul ahhoz, hogy a művész epizódikus felfogását közel érezzük Beethoven martonvásári tartózkodásának történelmi emlékéhez. A művész ugyanis nem a Beethoven monumentális figurájának akart emléket állítani, hanem azt a történelmi epizódot, Beethoven életének egy kiemelkedő epizódját, a martonvásári séjourt kívánta átmenteni a hálás emlékezés számára. Ezt az epizódikus felfogást az ecset elbeszélő, epikai nyugalmával száz percentes sikerrel oldotta meg Komáromi Kacz. Sajnos, nincs terünk rá, hogy részleteiben is méltassuk ezt a szép képet, melynek — ismételjük — legnagyobb értéke a szerkesztés nagyvonalusága, a térelosztás hatásossága és a színek értékelése. Az első terem fő falát *Kuk*án Géza kis gyűjteménye foglalja le. A hat kisebb

kép között megboldogult IV. Károly király életnagyságu képe kapta a főhelyet. Ez a nagyméretű portré — épp úgy mint tavaly a szolnoki vármegyeház díszterme számára készült kormányzó-arckép — ismét igazolja azt a megállapításunkat, hogy az ilyen megbizás arányai túlszárnyalják Kukán Gézának nem közönséges képességeit. Ez a királykép ebben a megoldásában nem királyi. Inkább pompőz, mint fejedelmi. Inkább teatrális, mint magasztos. Dekorációja kitünő, de a lélek hiányzik az aranyos palást alól. Kisebb képei közül nagyon jól sikerültek a férfiarcképek, különösen Márton Ferenc művészi ábrázolás számára igen hálás feje nyert megértő tolmácsolásra. Egy orvostanár portréja szintén karakterben jól megtalált, viszont Péchy a teremben *Áldor* János László Holló Jucit ábrázoló artisztikus izléssel megfestett arcképe, *Czencz* János egyéni színragyogásában előadott fiatal lány portréja és *Tatz* Lászlónak egy női arcképe, mely ugyancsak ennek a nagytudású piktornak sikerült műve. *Kövesdy* Géza „Birkanyírás" c. képe színes vizió, melyben nagy érték a színek biztos szemmel értékelése. *Szlányi* Lajos „Szántóföldek" c. képe a mesternek egyik legfrissebb alkotása, melynek élénk színei a humus tavaszi dalát éneklik. *Szüle* Péter br. Wlassics Gyuláról festett portréján a színek finom harmóniáját kell dicsérnünk. *Gábor* Móric gyermekarcképe, *Barkász* Lajos esti hangulata, *Czencz* János szépvonalú aktképe, *Gy. Sándor* József artisztikus velencei képe, *Burghardt* Rezső festői

Komáromi KACZ ENDRE: Beethoven Martonvásáron. 1802.

A Műcsarnok Téli Tárlatáról

Erzsi szépsége már kevesebb kvalitásra ihlette a művészt. A női portré annál hivatottabb mesterének bizonyul *Tatz* László Zólyomi Ily rendkívül finom színhatásban megoldott, választékos izléssel előadott, szinte szuggesztiv erejű arcképével. A lélekábrázolás ereje és az izlés graciőzitása adott találkozót ezen az arcképen. Hogy a portréknál maradjunk, *László* Fülöp bravuros Rákosi-portréjáról kell még szólnunk. Ez a legjobb Rákosi-portré, amit eddig láttunk. László Fülöp ezt a portréját is boszorkányos gyorsasággal, két óra alatt készítette. A príma húzások tökéletes biztonsága jellemzi ezt az arcképet is. Különösen fel kell hívnunk a figyelmet arra a mesteri rögtönzésre, mellyel László Fülöp Rákosi Jenőnek bal, beteg szemét érzékíti meg a modell minden karakterisztikus sajátosságával. Jó portré még ebben kvalitásokkal ékes tengeri képe és *Bosznay* István poétikus téli tájképe adják meg az első terem reprezentativ karakterét.

A Műcsarnok festőművészei kiállításának folytatása az *ötödik teremben* vezet bennünket. Itt *Krusnyák* Károly öreg parasztjának jellegzetes képe, *Rottmann* Mozart érdekes beállítású női feje, *Gimes* Lajos ragyogó színű alpesi tája, *Kemény* Nándor hangulatosan stilizált felhőtanulmánya, aradi *Édvi* Illés szépen kidolgozott templomrészlete, *Kunffy* Lajos festői kvalitásokkal excelláló vásznai, *Kacziány* Aladárnak finom női portréja, *Krafft* Károly reprezentatív Rudnyánszky-arcképe, *Szabó* Dezső tartalmas és hangulatos tájképei, *Gaál* Ferenc tehetséges természetstudiumai és csallóközi *Farkas* Lőrinc nagyon ügyes téli tája állítanak meg bennünket. Külön kell kiemelnünk *Harangby* Jenő »Nagyvásár a Hajdu-

SASSY ATTILA: Dr. Gerlóczy Zsigmond főrend

földön« című nagyméretű vásznát, mely mozgalmasságával, impresszionisztikus beállításával, nagy rajzértékével, tompított színeinek összehangolásával és az egész tömegjelenet egységes komponálásával a téli tárlat egyik legsikerültebb műve.

A hatodik teremben Udvary Géza kis kompozíciói kötik le elsősorban a figyelmet. Gyümölcsszüret, Leányok és Akt c. kis kompozíciói a mester ismert és méltányolt kvalitásainak szép példái. *Romek* Árpád Az ősz c. gyümölcsesendélete a mesterség tudásának meggyőző dokumentuma. *Márton* Ferenc Napkelte és Estefelé c. tájképei hangulatos átérzései a természetnek. *Kövesdy* Géza portréja találóan karakteres. *Nagy* Vilmos Fiatal anya c. képe, Gy. *Sándor* József Velencéje, *Áldor* János László olasz tájképei, *Gaál* Ferenc Régi templom c. interieurje kvalitásos, jó képek. Ennek a teremnek kiemelkedő értékei *Bosznay* István egyéni jegyű költői tájképei, *Nádler* Róbert szép vásznai, *Edvi* Illés Aladár pompás állatképei, *Neogrády* László piros színben tartott kitünő női portréja és *Éder* Gyula szenzációsan sikerült női arcképe, melyen az ülő figura ruhájának erős kék színéhez a környezet és a háttér barna színeiben pompás kontrasztokat talált az Éder Gyula gyakorlott szeme.

A kilencedik terem tájképei közül *Vidovszky* Béla, Gy. *Sándor* József, *Barkász* Lajos, *Burghardt* Rezső és *Szlányi* Lajos, meg *Kövesdy* Géza képei mutatják a legtöbb festői értéket. Szentgyörgyvári *Gyenes* Lajos nagyméretű csendéletét ezúttal nemcsak a nagyvonalúságra való törekvés, hanem a művészi látás válogató izlése is jellemzi. Színeinek tüze hangulatossá és változatossá teszi képét. *Vigh* Bertalan egyre feljebb kerül a festői ranglétrán. Páholyban és Manon c. képei a tárlat legérdekesebb színharmóniáju képei közé tartoznak. A festői látás erőteljesen nyilatkozik meg színproblémákban mindig tartalmas és érdekes zsánerszerű képein. *Sárkány* Gyula női portréjának hatalmas sáfrányárnyalatú, barna színfoltja túl erős, majdnem brutális hatást tesz. *Komáromi Kacz* Endréné virágcsendéletei kedvesek. *Áldor* János László paraszt-menyecskéje színeinek ragyogásával a szimpati-

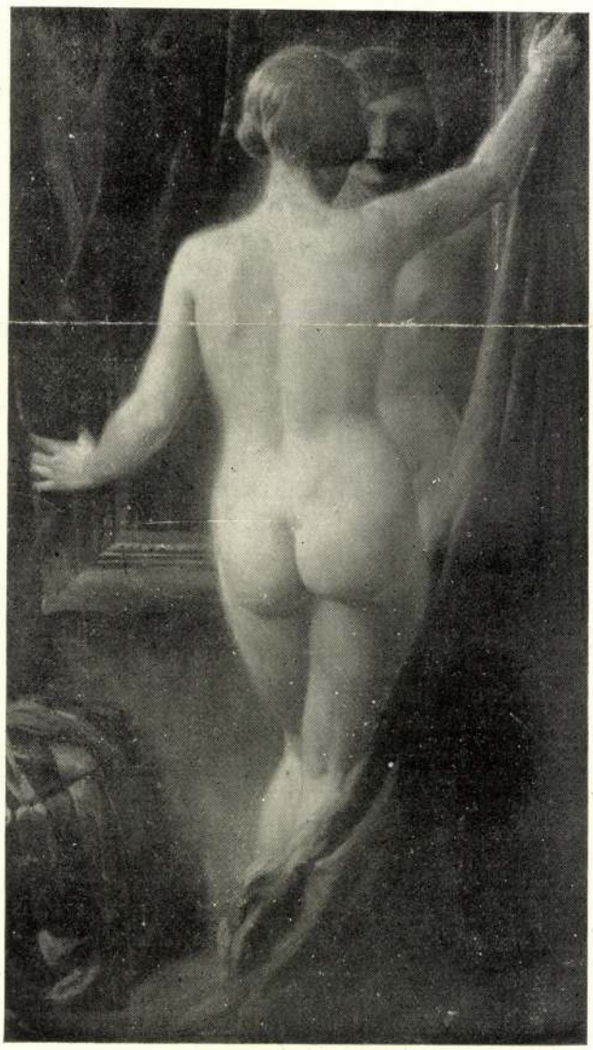

KÖVÉR GYULA: Tükör előtt

A Műcsarnok Téli Tárlatáról

MDK

Kövér Gyula, 2o. sz.

Mosás, festm.

Ernst Múz. 21. aukc. 22 l.

MDK

Kövér Gyula, 1883-

Ruhaszáritás, festm.

Ernst Muz. 22. aukc. 22 l.

MDK

Kövér Gyula

Falusi táj, of.

Árv.Közl. 1940. dec. 7.rk.sz. 96. auko.

26 l.

MDK

Kövér Gyula, Verpelét 1883-

Dordrechti részlet

Az Egri Kaszinó kiáll. kat. Eger, 1924. aug.

13.1.

Kövér Gyula

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - a Műcsarnokban -képével szerepel.
Emlitésre méltó aktja.

Magyarság
1930.VII.21.

~~Endrey Sándor~~

Kövér Gyula

Rát Str. 145. l.

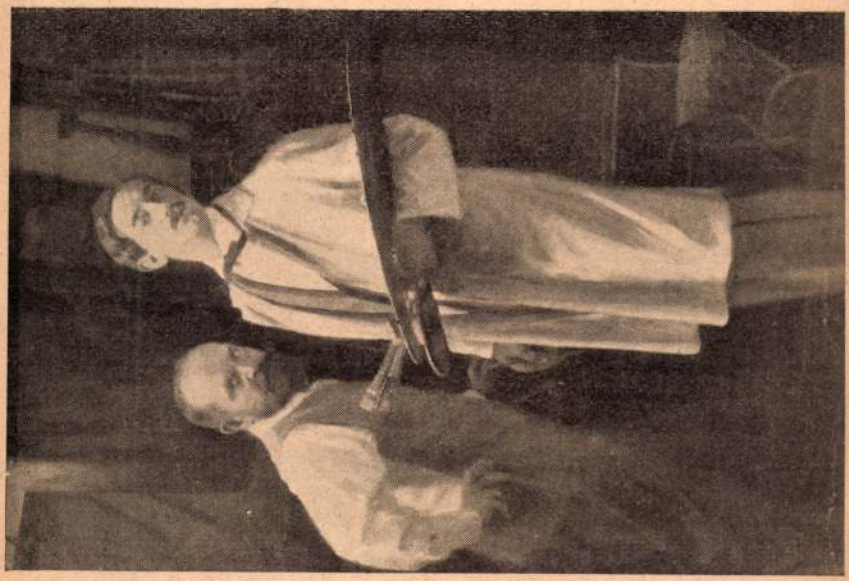

Endrey Sándor:
Endrey Sándor és Kövér Gyula.

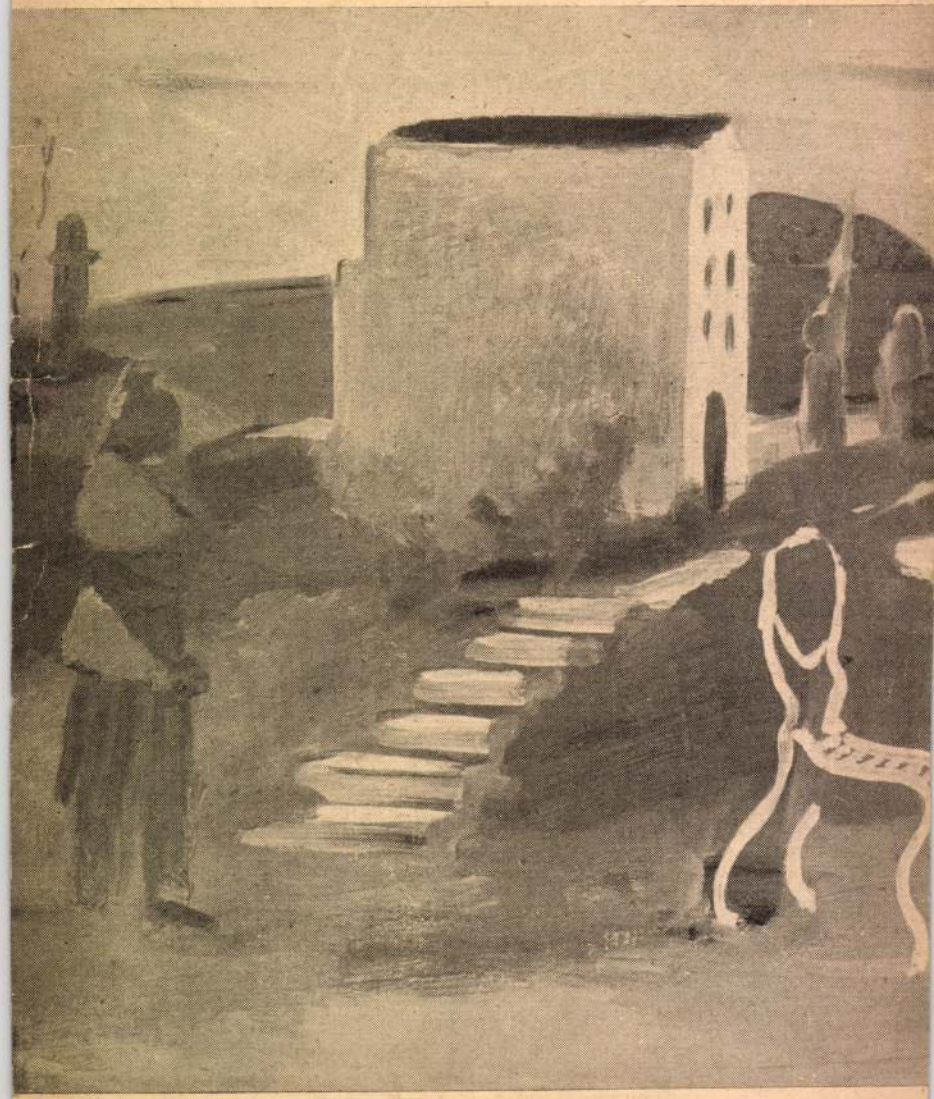

Farkas István: Kisértetek h

FŐRENDEZŐ: BAJOR GIZI

„Rongyosbál" a Müvészcsere akció javára a Fészekben

A *Fészek Klub* termeinek sarkaiban napok óta összeesküvőknek tünő csoportokat látni. Az *„összeesküvők"* nem a tisztességes társadalom ellen irányuló nagyarányu akcióról tárgyalnak, bár a felületes szemlélő, illetőleg hallgatódzó ilyen szavakat leshet el titokban:

— *...Te zsebmetsző leszel!... én pedig kocsimosónak, vagy csaposlegénynek öltözöm...*

— *...Jó, nagyszerü! A Dönci lesz a betörő... a felesége utcalány... a Károly pedig... Mi legyen a Károly?...*

— *Tán rablógyilkos haramia...* — véli egy ötletes.

— *Remek!...* — hagyja rá örvendve mindenki.

Szóval ne tessék, kérem, azt gondolni, hogy itt a hölgyek és az urak egy *társadalomellenes akció* főszerepeit osztogatják ki egymás között, annál is inkább ne tessék ezt hinni, miután az összeesküvők között a legelkesebb, a legötletesebb és a legtalálékonyabb dr. *Germán* Tiborné, *Bajor* Gizi méltóságos asszony.

Az összeesküvők

Áruljuk el végre: a Fészek összeesküvői a február 18-iki «Rongyosbál» előkészületeiről tárgyalnak. A rendezőség, amelynek *egyetlen hölgytagja: Bajor Gizi*, a Fészek Klub legkiválóbb tagjaiból áll, az egész gépezet mozgató rugója pedig: *Korcsmáros* Nándor, a kitünő sikerü *Müvészcsere*-mozgalom apostola. Maga a *Rongyosbál* jövedelmét is a *Müvészcsere*-akció javára fordítják és igy ujból jónéhány magyar müvész tölthet hónapokat külföldön és fejlesztheti tudását.

Magyar képzőművészek jólétét szolgálja a Fészek ezidei Rongyosbálja, egészen természetes tehát, hogy a rendezőség tegnapi összejövetelén *közfelkiáltással Bajor Gizit választották meg főrendezőnek*, aki nemcsak mint színésznő, hanem mint társaságbeli urisasszony is nagy barátja, patrónusa a nem tulságos rózsás körülmények között élő magyar képzőművészeknek.

Bajor Gizi, aki közismert *«müvészpiknikjeinek»* segitségével már oly sok fiatal tehetséget segitett érvényesülni, persze nagy ambicióval látja el a *Müvészcsere*-mozgalom érdekében főrendezői tisztségét és kitünőnél kitünőbb ötletekkel járul hozzá a *Rongyosbál* sikeréhez.

Bizony a *Fészekben*, ahol a *Rongyosbál* idejére *vurstlivá alakulnak át a halk, előkelő termek*, nincs hiány ötletben. A nagyteremre a legősibb *Fészek*-lakó sem fog ráismerni, mert a *„Trieszti nő"* cimü lokállá varázsolja át *Czumpf* Imre. De müködni fog ezenkivül a mult évről emlékezetes *„Harlem bár"* is, viszont ujitás lesz a *„Zöld vadász"*. *Vogel* Erik *„Céllövöldéjében"* pedig, ahol közéleti, politikai és társaságbeli ismert előkelőségekre lövöldözhetnek a *„rongyosok»*, kitünően fog szórakozni a közönség. Ehhez hasonlóan talán csak *Biai Föglein* István *„Panoptikuma"* lesz kacagtató. A vurstli tökéletes lesz, hiszen a körteremben *szabályos, emberi erővel hajtott vándorringlispil fog keringeni.*

A „muzsák"

Ezen a bálon — felhivjuk alőre a *«szives érdeklődők»* figyelmét — *az lesz a legelőkelőbb, aki a legrongyosabban öltözik és azoknak, akik elegáns estélyi ruhában érkeznek*, büntetésül

«Rongyosbál» a Fészekben. (Biai Föglein István rajza az Esti Kurir szá mára.)

dupla belépődijat kell majd fizetniök.

Kövér Gyula festőművész szerint a *Rongyosbálnak* a szórakozáson kivül az a célja, hogy végre a *«muzsák»*, a szerény müvészfeleségek, akik eddig elmaradtak a *Fészek*-bálakról, mert nem konkurrálhattak a társaságbeli hölgyek eleganciájával, — szintén jól szórakozzanak egyszer.

— Itt viszont a többiek — mondotta *Kövér* Gyula — nem kacaghatnak rajtunk olcsón, ha nem jönnek el szintén rongyosan, mert ha nevetni akarnak azon, hogy mi esetleg oszlásnak induló csavargónak öltözünk, akkor meg kell fizetniök. *Legalább több müvészünk jut majd ki külföldre.*

Értesülésünk szerint tegnap óta a Teleki-téri ócskás piacon hirtelen magasr aszöktek az ócska, de csakis a legócskább ruhák árai...

(l-nt.)

— **Házasság.** *Gárdonyi* Gizella és *Dóra* Béla, a Sternberg Hangszergyár tisztviselője, vasárnap a Rózsák-terén lévő Erzsébetvárosi plébánián fél 1 órakor házasságot kötnek.

— **Előadás a Virágkedvelőknél.** A Virágkedvelők Egyesületében *február 9-én*, csütörtökön d. u. fél 5 órakor VIII., Eszterházy-u. 4. sz. alatt *Füredi* Jenő tart előadást. *«Miért pusztult el a karácsonyi ajándék-növény?"* cimen.

— **Irassa be hozzátartozóját** az «Alfa» kölcsönkönyvtárba. *«Alfa»* magyar, német, francia és angol nyelvü *kölcsönkönyvtár*, Budapest, V., Személynök-utca 25. sz. Telefon: 116-863. (Legalkalmasabb idő 12 és fél 3 között.)

— **Jegyespárok!** Uj kötelességek várnak rátok. Sulyos felelősség nyugszik vállatokon. A mindennapi élet gondjai és küzdelmei között segédkezet nyujt számotokra: *az életbiztositás.*

Váratlan bonyodalmak az ipari átképzések frontján

Az ipartestületek és a „magántanfolyamok"

Három héttel ezelőtt, amikor helyzetképet adtunk az átképzés frontjáról, hetvenöt kisiparos szakmában kezdték meg, illetve folytatták az állásukat vesztett kereskedelmi és irodai alkalmazottaknak ipari pályákra való átképzését. Azóta ez a szám körülbelül *120-ra emelkedett.* Nem vitás ennélfogva, hogy

ma már majdnem valamennyi kisipari szakmában akad néhány olyan iparos, aki tanoncán kivül másokat is tanit.

Az *Esti Kurirban* már felsoroltakon kivül három hét óta többek között kárpitosok, müköszörüsök, asztalosok, szücsök, porcellánfestők, vizvezetékszerelők, neoncsöveket készitők, órások, továbbá *kirakatrendezők, reklámtervezők, garázs-kezelők* is szerepelnek már mint átképzők.

A magánátképzőtanfolyamoknak hetekkel ezelőtt észlelt terjedésére való tekintettel határozták el magukat egyes ipartestületek *egy fontos figyelmeztetésnek a közzétételére.* Ebben többek között azt mondják: függetlenül attól, hogy *átképzési oktatás csak engedéllyel volna tartható, árt a szakmájának*, aki arra vállalkozik, hogy egy vagy három hónap alatt „megfelelő" kiképzést nyujt.

Átképzés lakásért és kosztért

Az egyes iparosok által kiállitott müködési bizonyitványt tehát — amint ez ugyis tudható volt — *az ipartestület nem láttamozza*, mert

ipari képesitést csak szabályszerü tanszerződéssel és munkakönyvvel igazolt gyakorlattal lehet szerezni.

E figyelmeztetés után kérdést intéztünk az ipari átképzés ügyében több kisiparoshoz és néhány olyan egyesülethez, amelynek sok tagja kénytelen régi állását elhagyni. A *Magyarországi Magántisztviselők Szövetségének* titkári hivatalában azt a felvilágositást kaptuk, hogy a szövetséghez is sok kisiparos fordult azzal a bejelentéssel, hogy méltányos feltételekkel vállalná az állásukat vesztett tagok, könyvelők, levelezők, gyors- és gépirónők ipari átképzését. Feltünő azonban — mondották nekünk —, hogy

ezekkel az ajánlatokkal szemben néhány nap óta nagyobb tartózkodás nyilvánul meg, mint egy hónappal ezelőtt.

Az állásukat vesztett tagok közben ugyanis meggyőződhettek arról, hogy *a távol külföldre való utazás lehetőségei sokkal bizonytalanabbak, mint hitték.* Nem tudják emiatt elhatározni magukat, *milyen ipart tanuljanak*, mert ugyszólván minden országban más és más iparág az, amelynek keretében idővel talán el tudnának helyezkedni.

Nagyjában ugyanezt a felvilágositást kaptuk *a többi alkalmazotti szövetségtől is*, ami pedig a magánátképzéssel foglalkozó kisiparosokat illeti, az egyes ipartestületek által közzétett *figyelmeztetésre* azt mondják, hogy

tanitványaik nem itt, hanem külföldön kénytelenek az uj mesterséget gyakorolni és folytatni

és igy nem is akarnak idehaza mestervizsgát letenni.

Ami pedig a *magánátképzők* nagy keresetéről szóló hireket illeti, ezeket fantasztikusoknak tartják. Eltekintve ugyanis attól, hogy ma már

sok kisiparos lakásért és kosztért is hajlandó átképezni,

a legtöbb tanitványnak kevés a pénze, e kevés pénzért pedig legtöbben nem három-négy hétig, hanem három-négy hónapig tanitják őket.

Iparosok mint képességvizsgálók

Sőt, ha azt látják, hogy az illetőnek nincs megfelelő képessége az illető szakma elsajátitására, inkább abbahagyják a tanitást *(nehogy az iparnak ártsanak)*, ami azt jelenti, hogy a *hátralékos tandijrészletről is lemondanak.* Utaltak arra is, hogy a legtöbben közülök, mielőtt megkezdenék a tanitást, illetve átképzést,

mint képesség-vizsgálók is szerepelnek,

de az ő megállapitásaik szerint is pillanatnyilag ritkult a jelentkezők ostroma, ami a külföldre való utazás akadályaival van összefüggésben.

Ezért akad ezidőszerint kevesebb reflektáns azokra a nagy üres szobákra, amelyeket a főbérlők, hogy olcsóbbitsák a házbért, mint *«átképzésre alkalmas tantermet»* akarnak kiadni. Ezért olvashatunk ismét több és több kapun olyan hirdetést, hogy

átképzés céljából ideérkező vidéki családok olcsón jó kosztot és megfelelő szobát kaphatnak.

Mindez persze korántsem jelenti azt, mintha az iparra való magánátképzésben nagyobb redukció állott volna be. Akik megkezdték az egyes ipari szakmák tanulását, folytatják a magántanfolyamok látogatását.

Pillanatnyilag csupán az ujabb jelentkezők száma kevesebb,

ami azonban még mindig sok tanitványt jelent, mert négy-öt héttel ezelőtt tudvalevően *tömegesen* tódultak az ipari átképzésre azok a kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők, akik vagy a mult év végén távoztak, vagy most a tavaszi hónapokban távoznak állásukból.

Némely vonatkozásban azonban még emelkedés is mutatkozik a magánátképzés vagy foglalkozásváltoztatási kisérletek tekintetében. Az állástalanná vált könyvelők és levelezők közül *kereskedelmi képviseletet* még többen iparkodnak elnyerni, a volt gyors- és gépirónők közül pedig az angol és spanyol nyelvet, továbbá *az angolok részére való ételkészités müvészetét* még többen próbálják elsajátitani, mint egy hónappal ezelőtt.

Rácz Géza

ÚTLEVELE

lehet az angol nyelv területére a most, rövid idő alatt második kiadásban megjelent *Pátria Audio-Vox* hanglemezes nyelvtanfolyamon. Az első kiadás előző hiradásunkat követő néhány napon belül elfogyott.

Könnyen, gyorsan tanit, tökéletes kiejtéssel: hajnalban, reggel, délben, este, ahol Önnek tetszik. Vidáman kalauzolja — szemléltető képekkel, élő angol beszéddel, a szükséges magyarázatokkal — egyelőre egy képzeletbeli utazáson. Fárasztó tanulásra nincs szükség, csak arra, hogy: használja szemét és fülét,

legyen tehát szemfüles!

A tanfolyam bevezetési kedvezményes készpénzára P 98.— (15 lemez, a szükséges könyvekkel, füzetekkel, lezárható táskában, vagy spirál lemezalbumokkal). Esetleg kényelmes fizetési feltételt is nyujtanak. Bemutatja minden jó gramofon-szaküzlet, szükség esetén részletesebb felvilágositással szolgál: Kelen Péter Pál, Andrássy-ut 19, telefon: 11-88-00.

— **Rendkivüli tenyészállatbeszerzési kedvezmények a Mezőgazdasági Kiállításon.** A március 22-én megnyiló mezőgazdasági kiállitás a hazai állatállomány minőségének továbbfejlesztése szempontjából ismét kiemelkedő jelentőségü szerepet fog játszani. *A kiállitáson vásárolt tenyészállatok hazaszállitásának vasuti fuvardiját teljes egészében a rendezőség fogja viselni* és csak a fuvardijon kivül felmerülő kisebb kölségek (állatorvosi dij, esetleg a kisérő dija) fizetendők. A kiállitás vásári forgalmának további értékes támogatását jelenti, hogy a földmivelésügyi minisztérium a magántenyésztők számára *kedvezményes tenyészállatbeszerzési* hitelt engedélyezett. Aki ezt a hitelt igénybe óhajtja venni, igénylését *legkésőbb február 15-ig* jelentse be a rendezőbizottságnál. (IX., Köztelek-utca 8.) Végül rendkivüli kedvezményben fognak részesülni *a községek és közbirtokosságok vásárlásai is*, amennyiben a földmivelésügyi minisztérium a gazdasági felügyelőségek közbejöttével történő vásárlásaiknál előre megállapitott keretben az apaállatok vételárából 20%-ig terjedhető, átlagban 15% *rendkivüli kedvezményt* engedélyezett.

Hideg a lakása? Rossz a kályhája!?

MÉG MA RENDELJEN FOLYTONÉGŐ

„Termokobra" KÁLYHÁT.

BÁRMELYIK CSERÉPKÁLYHÁS MESTERNEL!

FELVILÁGOSITÁST AD:

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS GÁZMŰVEI MELLÉKTERMÉK OSZTÁLYA

TEL: 132-301 TISZA KÁLMÁN TÉR 20

film szinház társaság

VIA MALA...

John Knittel drámája a Nemzeti Szinházban

Érdemes megismerni Svájc ezidőszerint legolvasottabb s valóban kitünő iróját, John *Knittel*-t a Via mala regényalakja után szinpadon is. A cim, a rossz ut, talán a sorstragédia jelleme. Minden ember azon az uton jár, amit a sors vág eléje s minden ember rossz uton jár. „Ha csak egészséges és becsületes emberek élnének a földön — sóhajt föl a dráma hőse, a vizsgálóbiró —, nem volna szükség sem orvosra, sem ügyvédre, sem biróra . . .“

John *Knittel* regényének elterjedését az a különlegessége adta meg, hogy tulajdonképpen a maga nemzete előtt is fölfedezi hazáját, amely nemcsak idegenforgalmi látnivaló, hanem egyéni életet élő nép, sőt nemzet.

Amit a remek regény könnyüszerrel elér, a dráma, amelyet maga a kitünő iró alkotott meg könyvéből, csak hézagosan tud érzékeltetni, de kiemel egy drámai magot, amely tulnő hazai határain, egyetemes emberi drámává magasodik s a világ minden népe számára otthoni levegőt sugároz. A dráma a *kötelességteljesités*, a *szerelem* és az *emberi érzés* hármas összeütközése.

A vizsgálóbiró elhalt kollégájának hagyatéki ügyeit köteles átvizsgálni, s az eltemetett akták között talál egyet, amelyben a nyomozás kutat a felesége atyjának eltünése miatt. Lehet, hogy elődje is tudta, de nem akarta hivatalosan tudomásul venni, ő azonban, a kötelességteljesités szolgája, kideriti, hogy az eltünt embert a családja megölte, s erről a bünről a felesége is tudott. Minden ok megvolna rá, hogy ő is ugy kezelje ezt az ügyet, mint elődje. Az eltünt ember állati vadsággal viseltetett családja iránt, réme volt mindenkinek, s a család önvédelemből ölt, tehát az áldozat megérdemelte sorsát, amelyet már a feledés kezd befedni, s ha ő felszinre hozza, nemcsak a feleségét és annak családját, hanem önmagát is elveszíti. A kötelességteljesités mártirja, a szerelem szenvedője, az emberi érzés drámai hőse viaskodik a vizsgálóbiró lelkében, s érzi a *via mala*, a rossz ut sorsát, de nincs ereje kötelességszegés árán menekülni.

A végén mégis a szerelem győz, s a biró megalkuszik lelkiismeretével, a látszat-becsületesség csavarja ki kezéből a megváltást igérő revolvert, megszegi az irott törvényt a magasabbrendü, az isteni törvény, az emberszeretet javára s a *via mala*-ról a jó uton indul el.

A Nemzeti Szinház fiataljai élén ezuttal is *Uray* Tivadar vezeti ezt a sötét, fojtott levegőjü drámát. Nemcsak külsőben, de hévben és lendületben is teljes képét adja a szerelmesszivü, drámai helyzetü vizsgálóbirónak. A bünös család tettes tagjai: *Timár* József és *Lukács* Margit magasrendü drámai játéka, *Szeleczky* Zita bünsegédi öntudatából fakadó szenvedő drámaisága és *Gobbi* Hilda megint egy *százesztendős anyó* brilliáns megrajzolásával, meggyőző erejü élethüséggel kapcsolódtak be a vizsgálóbiró drámai problémájába. *Nagy* Adorján a rendezés pompás munkáján kivül egy törvénykezési ember természetes megrajzolásával is elismerést érdemel, s feltünik apró szerepében is *Zádor* Györgyi. Az együttesben még *Bazsay* Lajos és *Zala* Karola is szerepel. *Rédey* Tivadar forditása hibátlan irodalmi nyelv, mely lehetett volna valamivel közvetlenebb, szinpadibb, *Rédey* kezén ez a lazitás is irodalmi maradt volna. *Horváth* János diszletei igen jók. John *Knittel* drámájával a Nemzeti Szinház müsora csak gazdagodott.

Boross Mihály.

MONDJ IGAZAT!

Vaszary János komédiája az Andrássy Szinházban

Az angyal ezuttal a vőlegény, aki nekivadult őszinteséggel mindenkinek megmondja az igazat s mily meglepetés: ez egészen kellemetlen. Ebből aztán kerekedik háromfelvonásnyi komédia. Viszont meg kell adni, *Vaszary* János mégis vérbeli iró és ragyogóan mutatja meg, hogy egy sokszor átjátszott ötletet — vagy ha ugy tetszik, társadalmi paradoxont — hogyan lehet jobban, sőt igen jól, eggyel többször átjátszani. Ez megvesztegeti a közönséget, amely nem törődve motivumokkal, kitünően mulat s megenyhiti a mérlegelőt, mert jelentős kvalitásokat kell megállapitania.

Mindenekelőtt azt, hogy *emberek* mozognak a szinpadon. De nemcsak hogy emberek, hanem a bravur is van ebben, hogy a szokványos szinpadi szerzők gyalupadján papirfigurákká vált fajankók válnak itt élő emberekké. A legelfakultabb papirfigura is ugy él, olyan egészen emberi ebben a komédiában, hogy szinte süt eleven létével. Ez a titka, hogy ha sok kifogásolni valónk lenne is, *Vaszary* János uj komédiája kikövetelí nemcsak a tapsokat, de az elismerést is.

Nagyon ügyes a megokolása, exponálása annak, hogy derék épitészünk miért csap fel bősz igazmondónak; mert menyasszonyát alapos hazudozáson csipte s nagyon ágál, hogy ő igenis nem szokott hazudozni, mire jeles leányzónk felszólítja, hogy csak 24 óráig mutassa meg ezt a nagy erényt. Azt már tudjuk, hogy ebből milyen földindulás lehet, — nagyon helyes, a harmadik felvonásban már a szanatóriumban vagyunk. S hősünknek csak egyet kell hazudnia: minden helyrejön. Egyébként, — persze, persze, Vaszary-darab, — mindenkinek rémesen sok vaj van a fején; csodáljuk, a szerző elmulasztja azt a meglepő fordulatot, hogy legalább egy valaki tisztességes és nem tökkelütött legyen.

Az ismert jó együttes játssza robogó tempóban az ujdonságot. *Törzs* Jenő őszinteséggel tölti meg a darab talán egyetlen nem egészen őszinte figuráját, az épitészt, aki (az ötlet abszurdumig való fokozása kedvéért) az igazmondásnak olyan fanatikusa lesz, hogy a földindulással sem törődik. Hogy ezt teljesen őszintévé tudjuk tenni, nagy müvészet.

Sennyei Vera hazudozója kitünő és nagyon szépen beszél. *Kiss* Manyi egyéni komikuma jól érvényesül. *Sivó* Mária egyszerüsége hat. *Haraszthy* Mici, *Szatler* Kató jók. *Bilicsi* Tivadar figyelemreméltó ötletes alakitást nyujt, *Hajmássy* Miklós kis szerepében találó, *Pataki Miklós*, Bihari *Nándor*, Földényi László, Z. *Molnár*, *Sugár* Lajos, *Sala* Domokos, *Baló* Elemér s a többi szereplő mind emeli az együttes sikeres játékát. *Upor* diszletei, különösen a csónakház, nagyon szépek. A szerző mint rendező is sikerrel szerepel.

n. a.

Ünnepel a Bubus

Jelentőségteljes előadása lesz Vaszary Gábor bohózatának, a „Bubus»-nak pénteken este. Az Andrássy Szinház szinpadán századszor adják a vidám darabot.

Kálmán bácsi szakálla

Az elmult éjszaka igen zárt körben levetitették *Bolváry* Géza uj filmjét, a *Tiszavirágot*, annak is magyar verzióját, amelyet a nyáron készitettek hónapokon keresztül a *Tisza* mellett.

Igen fontos szerepet játszik az uj *Bolváry* filmben *Rózsahegyi* Kálmán, akire egy öreg tiszai hajós figuráját osztotta *Bolváry*. A nagynevü rendezőnek egyetlen kikötése volt — *Kálmán bácsinak szakállt kellett növesztenie! Rózsahegyi* Kálmán hetekkel a forgatás megkezdése előtt látott neki a nagy feladatnak és mint ahogy a film bizonyitja, *pompás Kossuth-szakállt növesztett*, egyenesen kár, hogy meg kellett válnia tőle!

Süt a nap

Zilahy Lajos, amikor a *Süt a nap* talán kétszázadszor került szinre a *Nemzeti Szinház* szinpadán, a darab mondanivalóját abban jelölte meg, hogy *be akarta mutatni a nagy háboru utáni magyar falu életét*. Milyen hatalmas segitőeszközt kapott most ez a szándék a filmfelvevőgép lencséjében! Milyen hüséges követője az irói fantáziának a büvös, modern müszer, amely pontosan megmutat mindent, amire a képzelet csak gondol. A szinpadon egyetlen felvillanó jelenetbe fér bele csupán *Sámson* Mihály vitézzéavatásának hétfaluraszóló ünnepsége, a filmen azonban végigkigyózhat a lovasbandériumos menet a bogárhátu házak hosszu sorfalán, rezesbandaval énekkórusokkal. És máshol is, ahol a szinházban csak képzeletserkentő szó hallatszik, itt munkába lép a mindent bemutató objektiv. És hogy ez valóban a szerző szolgálatában álljon, arról gondoskodott az, hogy a forgatókönyvet maga a szerző, *Zilahy* Lajos irta. Megfüszerezte a szinpad meséjét mindazzal a lehetőséggel, amit a film nyujt. Ünnepel a falu? Nosza, beiktat olyan kórusokat, amelyek diszére válhatnak bármely világsikernek: *Kodály mestermüveit*.

Zilahy Lajos toborozta össze részben a szereplőgárdát is. Mindenesetre az ő felfedezettje a két főszereplő: *Olasz* János, aki meglepően határozott, kitünően talpraállitott figurát ad és *Nagy* Alice, aki a csodagyermekség határán alig valamivel tul nyujt első főszerepében máris meglepő alakitást. *Berky* Lili, *Kiss* Manyi, *Pethes* Sándor, *Rózsahegyi*, *Mihályffy*, *Mály* Gerő, *Kürthy* József elevenitik meg a többi hires és jólismert alakot. *Kalmár* László rendezése hiven és nagyvonaluan követi az illusztris szerző intencióit s munkáját nagyban támogatta a minden dicséretet megérdemlő nivós és gondos produkcióvezetés, amely Falus István kezében összpontosult.

Ellis Island filmje

Egy *Amerikába* kivándorló európai lány és egy *New-Yorkba* hazatérő ujságiró a főhősei a *Fox* ujszerü, erősen aktuális témáju filmdrámájának, amelynek már a cime is elárulja tendenciáját: *Kivándorlók*. Az uj film az európai közönségnek bemutatja a valóságban is az uj hazát keresők álmainak beteljesedését, a tengeri utazást, a különféle vizsgálatokat és a vesztegzárt, a *New-York* küszöbén lévő Ellis Island szigetén, ahová azok kerülnek, akik nem kapták meg a beutazási engedélyt. Ide kerül a két főhős is, Don *Ameche* és az uj *Fox*-sztár, Arleen *Whelan* is, itt alakul ki a szines dráma frappáns megoldása.

Horváth László a rádióban

A rádióban tegnap este *Horváth* László, a belgrádi királyi operaház zenekarának magyar koncertmestere, a kiváló csellista hangversenyt adott. *Bach-*, *Lalo-*, *Chopin-* és *Rimszky-Korzakov*-müvekkel állott a mikrofon elé. Elmélyedő, müvészi játékával rendkivüli sikere volt.

* **Weisz Margit** zongorahangversenyciklusának második estjén nagy műsorral ajándékozta meg hallgatóságát. Valamennyi mű előadásában kitünően érvényesült *Weisz* Margit művészetének sokszor elismert nagyvonalusága, kifinomult technikája, elmélyülő érzésvilága, hangszinezésének sokrétüsége. A termet teljesen megtöltő közönség lelkesen ünnepelte a művésznőt, aki az ovációt egész sereg ráadással köszönte meg.

AZ ASSZONY ÉS AZ ÖRDÖG

Somerset Maugham és Zoe Akins szinmüve a Pesti Szinházban

A probléma — a nő viaskodása az ösztönnel, amely erősebb az akaratánál — nem érdektelen, de nem is egészen ősök nélkül való az irodalomban, hiszen ez a téma megfordult már nem kisebb müvészek, mint Strindberg és Maupassant kezén. Ez persze nem lett volna ok arra, hogy az olyan fajsulyu iró, mint Somerset Maugham, meg ne próbálkoznék vele. Csak — ugy erezzük — segitségre nem lett volna szüksége. Mert ahogy a téma felvetésénél, a vérbő és ideges alakok megformálásánál az az érzésünk, hogy a hang a müvész hangja, ugy a cselekmény nyers, brutális, tulfeszitett bonyolitása azt a leküzdhetetlen gyanut ébreszti, hogy a kéz a rutinirozott szinpadi mesterember kezе, amely nem sokat törődik finomságokkal.

A darab anyagának és strukturájának ez a kettőssége azonban végeredményben nem hat zavaróan. Ellenkezően: különös és ritka élményben részesiti a közönséget, amelyet ugysem a megcsinálás miértje és mikéntje, hanem a kész mü érdekli: a darab, ugy, ahogy azt az előadás nyujtja. Ebből a szempontból pedig *Az asszony és az ördög* elejétől végig érdekes, fordulatos, sőt izgalmas mesét és egész sor kitünő és szines alakitást prezentál — az első vonalban *Karády* Katalinnal, a szinház uj sztárjával, aki első szinpadi fellépésére rácáfoló biztonsággal mozog és él a szuffitafényben. Dekorativ megjelenésével, intelligenciájával, meggyőző hangjával és a hang mögül kicsillogó szivvel teljes győzelmet aratott és maradéktalanul igazolta a vele szemben támasztott várakozást. A másik örömteljes meglepetése volt az estnek *Básthi* Lajos remekbeformált ifju férje — ez a rokonszenves, nagyon tehetséges fiatal szinész megszabadult minden gátlástól és ösztönös, vérbeli müvészete végre a maga egyszerüségében, töretlen tisztaságában érvényesülhetett. Teljes mértékben rászolgált a sürün felhangzó nyiltszini tapsokra, épp ugy, mint *Somló* István, akinek hüvös, férfias tartózkodása élethüvé tudta varázsolni a szerelemes, szemérmes angol orvos kissé passziv szerepét. E vezető trió mellett *Somlay* Artur impozáns, ezüsthaju öreg hercegéről, *Köpeczy-Boócz* Lajos alázatosságában megható görögprofesszoráról, *Gárdonyi* Lajos divattervezőjéről, *Fáy* Béla iró-diplomatájáról, *Gonda* György kedves, egyszerü, keresetlen öreg üzletemberéről, *Pártos* Erzsi kisegér-szobalányáról és *Ladomerszky* és *Beleznay* Margitok harsogó, nagyvilági hölgyeiről kell megemlékezni. *Gregus* Zoltán igyekezett elfogadhatóvá tenni ellenszenves szerepét. *Tarján* György lüktető ütemü rendezése kitünően érvényesült a *Vörös* Pál tervezte artisztikus és finom szinpadi keretek között.

Gaál Andor.

AXEL A MENNYORSZÁG KAPUJÁBAN

Benatzky bemutató a Terézköruti Szinpadon

Ralph *Benatzky* feltalált egy modern operettstilust, amely szövedék bohózatból, sanzónokból, kuplékból, sok-sok tréfából, cseppnyi érzelmességből és hamisitatlan, csipkefinom franciás szellemből. Ugy látszik, ő nyert, az ő uj müfaja foglalja el a régi nagyoperett helyét, legalábbis ezt bizonyitja világsikere. Nincs egyetlen zenés darabja, amely ne szaladt volna százon felül, akárhol került is szinre. Ez a legujabb, háromrészes és szintén sokképes „benatzkyzmus“, az „Axel a mennyország kapujában“, Bécsből kiindulva, egyenesen lepusztithatatlan a világszinpadokról és kiindulópontját jelzi egy olyan figyelemreméltó karriernek, mint Zarah Leanderé.

A Terézköruti Szinpad nagy érdeme, hogy felfedezte, mennyire illik Benatzky a kis szinpadokhoz, amelyeknek tövében két zongora kiséri az előadást és ahol, ha tetszik, a szinész minden különösebb megerőltetés nélkül lejöhet a nézőtérre, mert a szinpad és nézőtér között alig van választóvonal.

Éppen ezért robban az Axel sikere teljes erejével a Terézköruti Szinpadon. No meg azért is, mert nincs az előadásnak olyan pontja, amelyen ne a legkiválóbbak gondoskodnának a legkényesebb igények kielégitéséről. Az átdolgozó: *Stella* Adorján. A versek: *Harmath* Imre. A zongoránál: *Bródy* Tamás. A primadonna: *Mezey* Mária. A bonviván: *Dénes* György. A komikusok: *Gárdonyi* Lajos, *Peti* Sándor, *Kőváry* Gyula, *Bihari* Nándor, *Fülöp* Sándor, *Fenyő* Árpád. A komikus hölgyek: *Kökény* Ilona, *Rajna* Alice. A darab szépei: *Náray* Teri, *Andrássy* Mária. A rendező: *Tarján* György.

Szinház és darab, vagy ahogyan mondani szokták: az egész produkció biztositék arra, hogy Axel Budapesten is ragaszkodni fog külföldi szériáihoz és a Terézköruti Szinpad sok estén át lesz olyan forró siker szinhelye, mint a főpróbán volt.

(bende)

Müterembe megy az Aranysárkány

Néhány nap mulva megkezdik végre az *„Aranysárkány“* felvételeit hosszu hónapok gondos előkészitése után. A *Prizma—Radó István*-produkció gyártási vezetője: *Szalontai Kiss* Miklós tegnap az utolsó szerződést is aláirta és igy most már teljesen kialakult az uj magyar film szereplőlistája.

A három nő: *Muráti* Lili, *Egry* Mária és *Lantos* Ica lesz a filmen. *Perényi* László, *Rajnay* Gábor és *Makláry* Zoltán játsszák a férfi főszerepeket. Rajtuk kivül jelentős szerep jutott még *Vizváry* Mariskának, *Ladomerszky* Margitnak és a kis *Berky* Harrynak is.

Mától kezdve már az *„Aranysárkány“* rendezője: *Pünkösti* Andor is kinn tartózkodik a Hunniában és résztvesz a próbákon a forgatókönyv irója, *Felkay* Ferenc is. Ugyanakkor a zeneteremben is folynak már a próbák, a nagy kórusok tanulják a film kisérőzenéjét alkotó *Vincze*-dalokat, igy elsősorban *Vincze* Zsigmond legendáshirü szerzeményét, a *„Szép vagy, gyönyörü vagy, Magyarország“*-ot, amely különben az *„Aranysárkány“* főmotivuma.

kép között megboldogult IV. Károly király életnagyságu képe kapta a főhelyet. Ez a nagyméretű portré — épp úgy mint tavaly a szolnoki vármegyeház díszterme számára készült kormányzó-arckép — ismét igazolja azt a megállapításunkat, hogy az ilyen megbizás arányai túlszárnyalják Kukán Gézának nem közönséges képességeit. Ez a királykép ebben a megoldásában nem királyi. Inkább pompőz, mint fejedelmi. Inkább teatrális, mint magasztos. Dekorációja kitünő, de a lélek hiányzik az aranyos palást alól. Kisebb képei közül nagyon jól sikerültek a férfiarcképek, különösen Márton Ferenc művészi ábrázolás számára igen hálás feje nyert megértő tolmácsolásra. Egy orvostanár portréja szintén karakterben jól megtalált, viszont Péchy a teremben *Áldor* János László Holló Jucit ábrázoló artisztikus izléssel megfestett arcképe, *Czencz* János egyéni színragyogásában előadott fiatal lány portréja és *Tatz* Lászlónak egy női arcképe, mely ugyancsak ennek a nagytudású piktornak sikerült műve. *Kövesdy* Géza „Birkanyírás" c. képe színes vizió, melyben nagy érték a színek biztos szemmel értékelése. *Szlányi* Lajos „Szántóföldek" c. képe a mesternek egyik legfrissebb alkotása, melynek élénk színei a humus tavaszi dalát éneklik. *Szüle* Péter br. Wlassics Gyuláról festett portréján a színek finom harmóniáját kell dicsérnünk. *Gábor* Móric gyermekarcképe, *Barkász* Lajos esti hangulata, *Czencz* János szépvonalú aktképe, *Gy. Sándor* József artisztikus velencei képe, *Burghardt* Rezső festői

Komáromi KACZ ENDRE: Beethoven Martonvásáron. 1802.

A Műcsarnok Téli Tárlatáról

Erzsi szépsége már kevesebb kvalitásra ihlette a művészt. A női portré annál hivatottabb mesterének bizonyul *Tatz* László Zólyomi Ily rendkívül finom színhatásban megoldott, választékos izléssel előadott, szinte szuggesztiv erejű arcképével. A lélekábrázolás ereje és az izlés graciőzitása adott találkozót ezen az arcképen. Hogy a portréknál maradjunk, *László* Fülöp bravuros Rákosi-portréjáról kell még szólnunk. Ez a legjobb Rákosi-portré, amit eddig láttunk. László Fülöp ezt a portréját is boszorkányos gyorsasággal, két óra alatt készítette. A príma húzások tökéletes biztonsága jellemzi ezt az arcképet is. Különösen fel kell hívnunk a figyelmet arra a mesteri rögtönzésre, mellyel László Fülöp Rákosi Jenőnek bal, beteg szemét érzékíti meg a modell minden karakterisztikus sajátosságával. Jó portré még ebben kvalitásokkal ékes tengeri képe és *Bosznay* István poétikus téli tájképe adják meg az első terem reprezentativ karakterét.

A Műcsarnok festőművészei kiállításának folytatása az *ötödik teremben* vezet bennünket. Itt *Krusnyák* Károly öreg parasztjának jellegzetes képe, *Rottmann* Mozart érdekes beállítású női feje, *Gimes* Lajos ragyogó színű alpesi tája, *Kemény* Nándor hangulatosan stilizált felhőtanulmánya, aradi *Edvi* Illés szépen kidolgozott templomrészlete, *Kunffy* Lajos festői kvalitásokkal excelláló vásznai, *Kacziány* Aladárnak finom női portréja, *Krafft* Károly reprezentatív Rudnyánszky-arcképe, *Szabó* Dezső tartalmas és hangulatos tájképei, *Gaál* Ferenc tehetséges természetstudiumai és csallóközi *Farkas* Lőrinc nagyon ügyes téli tája állítanak meg bennünket. Külön kell kiemelnünk *Harangby* Jenő »Nagyvásár a Hajdu-

Képzőművészet
1929. 16. sz.

SASSY ATTILA: Dr. Gerlóczy Zsigmond főrend

földön« című nagyméretű vásznát, mely mozgalmasságával, impresszionisztikus beállításával, nagy rajzértékével, tompított színeinek összehangolásával és az egész tömegjelenet egységes komponálásával a téli tárlat egyik legsikerültebb műve.

A hatodik teremben Udvary Géza kis kompozíciói kötik le elsősorban a figyelmet. Gyümölcsszüret, Leányok és Akt c. kis kompoziciói a mester ismert és méltányolt kvalitásainak szép példái. *Romek* Árpád Az ősz c. gyümölcsecsendélete a mesterség tudásának meggyőző dokumentuma. *Márton* Ferenc Napkelte és Estefelé c. tájképei hangulatos átérzései a természetnek. *Kövesdy* Géza portréja találóan karakteres. *Nagy* Vilmos Fiatal anya c. képe, Gy. *Sándor* József Velencéje, *Áldor* János László olasz tájképei, *Gaál* Ferenc Régi templom c. interieurje kvalitásos, jó képek. Ennek a teremnek kiemelkedő értékei *Bosznay* István egyéni jegyű költői tájképei, *Nádler* Róbert szép vásznai, *Edvi* Illés Aladár pompás állatképei, *Neogrády* László piros színben tartott kitünő női portréja és *Éder* Gyula szenzációsan sikerült női arcképe, melyen az ülő figura ruhájának erős kék színéhez a környezet és a háttér barna színeiben pompás kontrasztokat talált az Éder Gyula gyakorlott szeme.

A kilencedik terem tájképei közül *Vidovszky* Béla, Gy. *Sándor* József, *Barkász* Lajos, *Burghardt* Rezső és *Szlányi* Lajos, meg *Kövesdy* Géza képei mutatják a legtöbb festői értéket. Szentgyörgyvári *Gyenes* Lajos nagyméretű csendéletét ezúttal nemcsak a nagyvonalúságra való törekvés, hanem a művészi látás válogató izlése is jellemzi. Színeinek tüze hangulatossá és változatossá teszi képét. *Vigh* Bertalan egyre feljebb kerül a festői ranglétrán. Páholyban és Manon c. képei a tárlat legérdekesebb színharmóniáju képei közé tartoznak. A festői látás erőteljesen nyilatkozik meg színproblémákban mindig tartalmas és érdekes zsánerszerű képein. *Sárkány* Gyula női portréjának hatalmas sáfrányárnyalatú, barna színfoltja túl erős, majdnem brutális hatást tesz. *Komáromi Kacz* Endréné virágcsendéletei kedvesek. *Áldor* János László parasztmenyecskéje színeinek ragyogásával a szimpati-

KÖVÉR GYULA: Tükör előtt

A Műcsarnok Téli Tárlatáról

II.—III.

A *második teremben* nagyrészt ugyanazok a kiállítók, mint az első teremben. Áldor, Czencz, Benkhardt, Háry, Vidovszky, Kacz, Burghardt, Bory, Szüle érvényesülnek itt is ugyanazokkal a törekvéseikkel. Az egyik oldalfalat erősen dominálló, hatalmas méretű vászon állítja meg a szemlélőt. *Kövér* Gyula egy ezüstruhás nőt ábrázol fekvő helyzetben baldachinszerű háttérrel. Komoly ambició, nagy elmélyedés eredménye a kép. Színeinek gondos lemérése és összehangolása, a szerkesztés egyszerűsége és hatásossága feledtetik az itt-ott mutatkozó hiányosságokat. Az az érzésünk, hogy ez a nagy vászon Kövér Gyulának legfejlettebb, legkiérettebb munkája. *Szabó* Dezső poétikus festői egyénisége ezúttal is egy hangulatos tájképen nyilatkozik meg. *Gyügyei Nagy Zsiga* színes, előkelő ízlés alakította művészetének most is két szép példáját látjuk egy csoport jelenetén és egy gyöngéd vonalvezetésű, lehelletfinomsággal színezett aktján. *Nyilassy* Sándor szokott témájának ügyes variációjával, napfénycsókolta, táncos parasztmenyecskéivel van ezúttal is kellemes találkozásunk. *Merész* Gyula ismét igazolja, hogy magas célkitűzései vannak a pikturában. *Kárpáthy* Jenő zebegényi képei nemcsak hangulatosak, de festői szemmel látott és tartalmas előadású természetkivágások. *Gy. Sándor* József azok közé tartozik, akiket mindig érdemes megnézni. Festészete mindig érdekes, formanyelve kifejező és gazdag, témái változatosak, egy piktor, akinek mindig van mondanivalója. A vele való találkozás mindig érdekes és élvezetes. Az öregebb mesterek közül *Szlányi* Lajost, *Juszkó* Bélát és *Tury* Gyulát említjük elismeréssel.

A szobrászati anyag kevés, de válogatott. Különös örömöm tellett *Szamosi Soós* Vilmos gyönyörűen faragott márványaiban. Megbecsült művészetének leszűrött eredményei, legjobb darabjai ezek a nagy formaérzéssel, finoman faragott márványai. *Lux* Elek portréja és *Siklódy* Lőrinc zsánerje ugyancsak jó munkák. Az üvegszekrényből *Esseő* Erzsébet terrakottáit, *Kaszab* Károly, *Kaiser* Lajos figuráit és *Gajdácsné Borbély* Gizella művészi impressziójú Dürer-plakettjét dícsérjük.

A *harmadik terem* szobrai közül kétségtelenül kiemelkedik *Petri* Lajos Pygmalionja és *Nemes* György Páduai Szent Antalja. *Sződy* Szilárd egy sorozat sikerült plakettel szerepel. *Berán* Lajosnak ezúttal egy szép márványfeje van a tárlaton. *Maugsch* Gyula, az ismert állatszobrász ezúttal egy ügyesen mintázott táncosnő figurával is szerepel.

KÖVÉR GYULA: EZÜSTRUHÁS NŐ
A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

Képzőművészet 1931.

Lux Elek Ad astrája az ő szubtilis művészetének sikerült, szép darabja. *Andréjka* József bronza lendületesen mintázott. *Szamosi Soós* Vilmos itt is két karakteres arcmással szerepel. *Tóth* Gyula Dörre Tivadarról készített mellszobra boszorkányos telitalálat. Karakteres és művészi meglátású.

A festmények között találjuk *Horváth* Bélának egy kis kollekcióját. Különösen téli képei rendkívül hatásosak. Poétikus látású természetszemléletének vonzó darabjai ezek. *Kunwald* Cézár arcképének értéke a karakter erőteljes ábrázolásán kívül az erős kontrasztu színfoltok kellemes hatása. *Nádler* Róbert Berán Lajosné arcképét festette meg igen hatásosan. *Gimes* Lajos tájképei ezúttal is erős színhatásúak és rajzban is jól megoldottak. *Brüll* Aladár, *Viski* János, *Gulyás* Sándor, *Müller* Ágosta, *Gachal* József, *Aradi Edvi* Illés művein nyugszik a terem nívója.

IV.—VII.

A negyedik termet *Czencz* János plein-air képei, *Udvary* Pál egy eredeti látású, nagyon szép kompoziciója és *Szánthó* Mária portréi meg finom impressziójú aktja reprezentálják. *Kézdi Kovács* László tájképei, *Benkhardt* Ágost érdekes plein-air tanulmánya, eölvedi *Gachal* József, *Kárpáthy* Jenő, *Szász* István, *Győrffy* István, *Prohászka* József, *Viski* János, *Kövér* Gyula és *Szabó* Dezső képei állítják meg a nézőt.

Az ötödik teremben *Zombory* Lajos néhány tökéletes alföldi képével találkozunk, melyek közül különösen a Zagyvapart c. köti le az érdeklődést. Az idősebb mesterek közül *Szlányi* Lajos, *Pállya* Celesztin és *Kacziány* Ödön állítottak ki néhány színvonalas szép képet. *Dietrich* Adolf, *Edvi Illés* Aladárné, *Gulyás* Sándor, *Wellmann* Róbert pedig két karakteres portréval járul a tárlat sikeréhez.

A hatodik terem színvonalát *Edvi Illés* Aladár mesteri állatképei, *Wellmann* Róbert nagyszerű készségű fejei, *Vigh* Bertalan temperamentumosan színes női arcképe, *Tury* Gyula hangulatos természetszemléletet hirdető tájképei, *Nádler* Róbert, *Szabó* Dezső, *Klammer* Mariska, *Gy. Sándor* József, *Szász* István, *Dolányi Benczur* Ida (különösen tökéletes virágjai), *Csalány* Béla és *Mányay* József munkái emelik a terem értékét.

A hetedik teremben mindenekelőtt *Gábor* Móric karakteres és művészi szemmel nézett arcképeiről számolunk be. Különösen jól sikerült a Scheuer Róbert portréja. *Prohászka* József érett művészetét egy érdekes beállítású fekvő akt képviseli. *Rottmann* Mozart egy szépen komponált csoportot állított ki. *Gosztonyi* Alice markánsan mintázott magyar gazda fejét öntötte bronzba. *Kolár* Nándornénak különö-

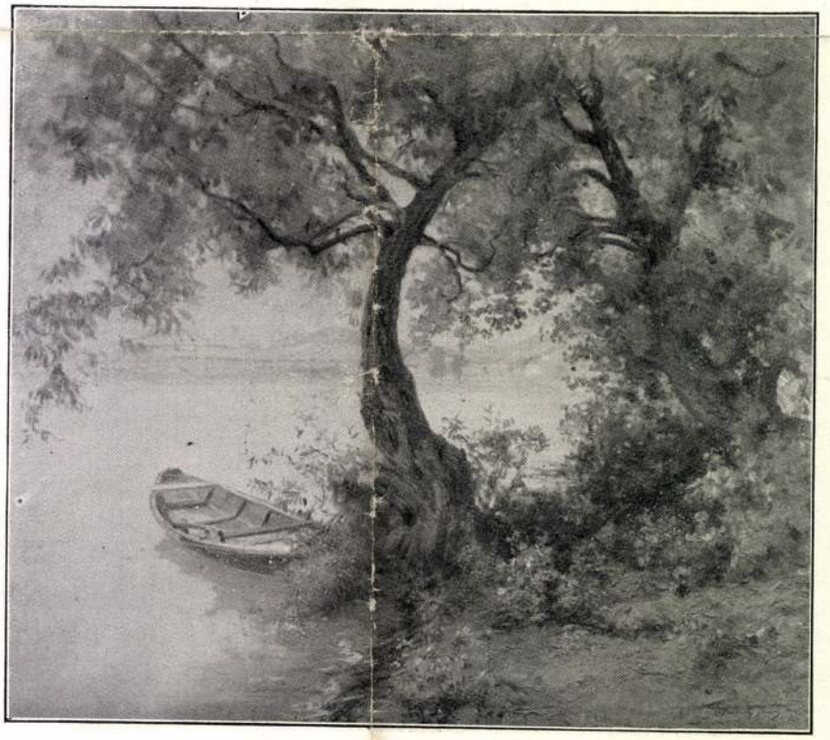

KÁRPÁTHY JENŐ: NYÁRI ÁRADÁS ZEBEGÉNYNÉL
A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

Kövér Gyula

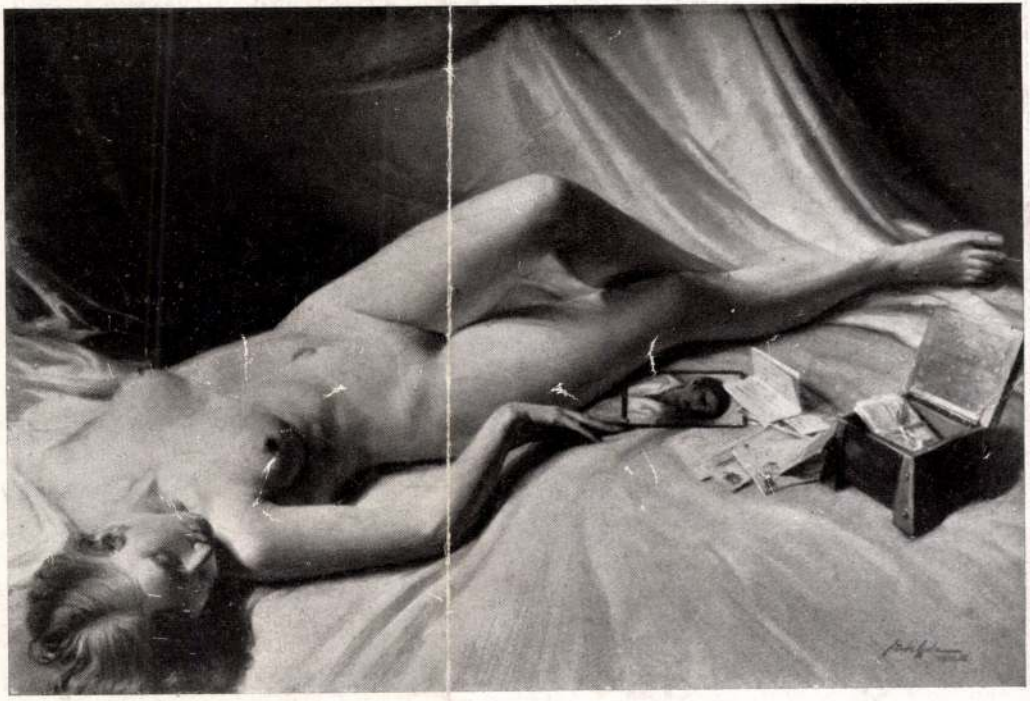

Kövér Gyula: Emlékek.

Aradi Edvi Illés: Csendélet.

HELIKOPTER

Un des plus grands obstacles du développement de l'aviation est le fait que les avions ne peuvent s'élever en l'air qu' à l'aide d'une vitesse de départ remarquable et que leur vitesse subsiste également lorsque l'avion est en voie d'atterrissage. L'avion de „moulin à vent" du type De Cierva était sur le point de résoudre ce problème. En effet pour s'élever son appareil n'a besoin que d'une vitesse bien inférieure à celle des avions ordinaires.

Mais la solution idéale c'est l'Helicoptère qui permet la diminution sensible de la surface d'ailes des avions, ainsi que leur élévation de position stationnaire et les rend capables d'atterrir verticalement.

Nous pouvons nous imaginer en quelles dimensions se développerait l'aviation en cas de la réalisation de ces visions d'atterissage des taxi-avions sur une place, au milieu d'une ville, ou bien sur les toits plats des maisons, et se trouvant partout dans les conditions leur permettant de continuer leur vol.

L'ingénieur hongrois Oscar Asbóth a presenté en septembre de l'année 1930 son avion de type AH4 au capitaine RN Liptrot, rapporteur général des affaires d'Helicoptère au Ministère de l'Aviation anglaise et le capitaine — dans le No 247 du „The Journal of the Royal Aeronautical Society", paru au mois de juillet, dans une série d'articles où il récapitule toutes les tentatives d'Helicoptère accomplies jusqu' alors, — juge de la façon suivante l'Helicoptère d'Asbóth:

„Quoique l'Helicoptère d'Asbóth soit, en ce qui concerne sa réalisation, un appareil presque primitif, il est toutefois le seul de ce genre pouvant fonctionner avec succès L'Helicoptère s'élève de la terre avec une vitesse surprenante d'environ 300 pieds par minutes, il peut s'immobiliser en n'importe quelle hauteur pendant la durée voulue et, enfin, il est parfaitement dirigeable. Étant donné son extrême simplicité et les résultats déjà obtenus il y a lieu de considérer l'Helicoptère d'Asbóth comme le plus parfait parmi tous les appareils construits jusqu' à nos jours. Je l'ai essayé personnellement."

L'article a produit un effet retentissant et l'attention de l'étranger fut attirée d'un seul coup sur l'Helicoptère d'Asbóth. L'Office de l'Aviation anglaise puis les Offices d'Aviation Francais, Tchéco-Slovaque et Américain, le

A repülés fejlődésének akadálya, hogy a repülőgépek csak nagy indulási sebességgel emelkedhetnek a levegőbe s nagy a sebességük akkor, amikor oda visszaérkeznek. A De Cierva-féle szélmalom-repülőgép a megoldás felé vitte ezt a problémát. Gépének a felszálláshoz sokkal kisebb sebesség szükséges.

Az ideális megoldás a Helikopter, amely lehetővé teszi, hogy a repülőgép sokkal kisebb szárnyfelülettel rendelkezzék; álló helyzetből emelkedjen fel és a függőleges irányt megtartva ereszkedjen le a földre.

Elképzelhetjük a repülés fejlődését, ha megvalósulhatnának mindazok az ábrándok, amikor a légi járművek, taxik a város közepén, egy téren, vagy a lapos tetejü házak tetejére leszállhatnak s onnan folytathatják útjukat.

Asbóth Oszkár magyar gépészmérnök 1930. év szeptemberében R. N. *Liptrot* kapitánynak, az angol légügyi minisztérium helikopter referensének bemutatta az A. H. 4. típusú gépet a kapitány 1931 július hóban megjelent 247. számú *The Journal of the Royal Aeronautical Society* szaklapban egy cikksorozat keretében — ahol felsorolja az összes eddigi Helikopter kísérleteket — a következőképen emlékszik meg az Asbóth-féle Helikopterről:

„Dacára annak, hogy az Asbóth Helikopter kivitelezésében meglehetősen nyers, az összes ilyen gépek közül az egyedüli eredményesen működő. A Helikopter meglepő sebességgel, percenkint körülbelül 300 láb sebességgel, függőleges irányban hagyja el a földet, minden magasságban tetszőleges ideig mozdulatlanul lebeg és tökéletesen

M. Jules Kövér obtint par son oeuvre la „Coquetterie" le Prix Balló.
Kövér Gyula „Kacérkodás" cimü művével a Balló dijat nyerte.
Julius Kövér's „Coquetry" won the Balló prize.

The greatest obstacle to the development of aeronautics is that aeroplanes cannot ascend unless the speed at starting is high and that they require the same high speed to descend again. This problem was brought nearer solution by *De Cierva's* windmill — aeroplane. His machine needs a much lower speed for the ascent.

The ideal solution would be the helicopter which would permit of aeroplanes having much less wing area, of their ascending from a standing position, and of descent to the ground again in a vertical line.

Imagine what flying might come to be if all our dreams of aerial conveyances and air taxis descending on squares in the centre of towns or upon flat-roofed houses and continuing their flight from these places were to come true.

In september 1930 Oscar *Asboth*, a Hungarian engineer showed his A. H. 4. type of machine to Captain R. N. Liptrot, the *rapporteur* on helicopters to the British Air Ministry, and in July 1931. Captain Liptrot referred to Asboth's helicopter in the 247th number of a technical review: „The Journal of the Royal Aeronautical Society" in an article enumerating all the experiments hitherto made with the helicopter.

He stated that in spite of Asboth's helicopter being fairly rough in its execution, it was the only machine of the kind to operate succesfully. His helicopter could leave the ground in a vertical direction with the remarkable speed of about 300 feet a minute; it could stay suspended and motionless at any height and for any leugth of time, and was perfectly dirigible. In consequence of its extreme simplicity and the results achieved, this helicopter was to be regarded as the most valuable of all the machines made till then. Its action was proved by the Captain himself, who had flown in it.

Owing to this article, the attention of foreign nations was directed towards Asboth's helicopter. The British, French, Czech and American Air Ministries; Professor *Schrenk*, head of the German D. V. L.; the New-York University College of Engine-

docteur Prof. Schrenk, directeur du D. V. L. allemand, l'University College of Engineering de New-York, M. Daniel Guggenheim, le professeur Klemin se hatèrent d'entrer en relations avec le constructeur, en vue de l'acquisition du brevet.

Des contrats furent passés dont la mise en vigueur dépend des tentatives de l'ingénieur Asbóth étant actuellement en cours en Angleterre, où l'on examine le degré d'efficacité d'autorotation de la vis de l'Helicoptère. Les tentatives ont eu un succès satisfaisant.

La convention No 00972/R/inv./01042, conclue avec le Ministère français le 17 mars 1932, est tout à fait particulière et sans précédent. En effet il y fut stipulé que l'État francais achètera l'ensemble des tableaux, des formules, des diagrammes et des descriptions nécessaires à la constructions de la vis de l'appareil d'Asbóth pour une somme dépendant du degré d'efficacité de ladite vis. La somme prévue par cette convention est établie dans la formule suivante:

150/100q—32/⁴ francs francais.

M. Oscar Asbóth terminera bientôt ses travaux préparatoires exécutés dans les salles d'expérimentation de l'Office de l'Aviation anglaise, après quoi l'on commencera en peu de temps de construire l'appareil de type AH5, qui fournira à l'aviation des possibilités absolument nouvelles et transformera radicalement nos idées relatives à l'aviation.

kormányozható. Extrem egyszerűsége s az elért eredmények alapján az összes eddigi gépek közül ezt a Helikoptert kell a legértékesebbnek tekinteni, amelynek működését személyesen is kipróbáltam és vele repültem."

A cikk hatása révén a külföld figyelme egyszerre az Asbóth-féle Helikopterre terelődött. Az angol légügyi hivatal, majd a francia, cseh és amerikai légügyi hivatal dr. Prof. Schrenk, a német D. L. V. vezetője, a New-York University College of Engineering, Daniel Guggenheim, a School of Aeronautics tanszék tanára, prof. Klemin egymás után léptek érintkezésbe a feltalálóval, hogy a szabadalmat megvásárolják.

Megállapodások jöttek létre, amelyek érvényessége azoktól a kísérletektől függ, amelyeket Asbóth most folytat Angliában, ahol a Helikopter csavarjának autórotációs hatásfokát vizsgálják. A kísérletek kielégítő eredménnyel folynak.

Különösen nagy jelentőségű az Asboth Helicopter a hadászatban, mint a felderítő, megfigyelő szolgálat nélkülözhetetlen segédeszköze. A gépnek nincsenek szárnyai és így az egy helyben lebegő Helicopter — ha a földhöz közel lebeg — már kis távolságról sem nyujt megbizható célpontot, repülőgépről nézve pedig a környezettől meg sem különböztethető.

A gép akár a lövészárok megfelelő helyén is leszállhat és onnan nagy sebességgel felemelkedve 100—200 kilométer gyorsasággal elrepülhet. Ezért hírvivő szolgálatra is kiválóan alkalmas.

A Helicapter megszerkesztésénél el kellett hagyni a vizszintes szárnyfelületeket, mert szárnyakkal a gép függőleges irányban nem emelkedhet. Ezért minden Helicopternél a felfelé vontató és fentartó erőt légcsavarokkal pótolják. Mi történik azonban akkor, ha a motor nem működik jól, vagy üzemzavar következtében megáll? — A gép menthetetlenül lezuhan.

Ezt a kérdést is megoldotta Asboth autórotációs csavarjával, amely gépi erő nélkül is képes a gép egyenletes leszállását biztosítani.

Egészen különleges és példa nélkül áll a francia minisztériummal 1932 március 17-én kötött 00972/R./inv./01042. számú megállapodás, amely szerint az Asbóth-féle csavar készítéséhez szükséges táblázatot diagrammot, képleteket és leírásokat tartalmazó munkát a csavar hatásfokától függő összegért vásárolják meg. A megállapodás összegszerűsége egy képlet:

150/100 q — 32⁴ francia frank.

Asbóth Oszkár a közeli napokban befejezi az angol légügyi hivatal próbatermeiben folytatott kísérleteit és ezután rövidesen megkezdik az A. H. 5. típusú gép építését, amely a repülésnek egészen új lehetőségeket nyujt s a repülésről alkotott fogalmainkat gyökeresen átalakítja.

Hermann Oszkár.

ering; Daniel *Guggenheim,* Professor of the School of Aeronautics, and Prof. *Klemin,* one after another, sook up correspondence with the inventor in order to buy the patent rights from him.

Agreements were arrived at the validity of which depends on the results of the experiments now being made by Asboth himself in England to discover the degree of the auto-rotational effect of the helicopter screw. These experiments are going on with satisfactory results.

The peculiar agreement is unprecedented which was made with the French Ministry on the 17th March 1932, under No. 00972/R/inv./01042, in terms of which the schedules, diagrams, formulae and descriptions needed to construct an Asboth screw were to be bought for a sum depending on the degree of effect of the screw.

This agreement may be expressed in one formula:

150/100 q—32/⁴ French Francs.

Oscar Asboth will soon have finished his experiments in the experimental workshops of the British Air Ministry. Afterwards the building of the A. H. 5. type of machine will begin, which will open up new vistas in the field of aeronautics and radically alter our ideas about flying.

Les statues de la Blenheureuse Marguerite de la dynastie des Arpad et de Saint—Eméric, par M. Jean Csiszér de Zsákod sont la noble incarnation de figures légendaires.

Zsákodi Csiszér János Árpádházi Boldog Margit és Szent Imre szobra áhitatos finomsággal testesiti meg a legendás eszményi alakokat.

John Csiszér de Zsákod's sculptures „Saint Margaret of the Heuse of Árpád" und Saint Emericus are finely executed in a spirit of reverence for the ideal legendary figures.

Kövér Gyula K

KÖVÉR GYULA : HIÚSÁG

KMT 1928. tav. Kiall

IFJ. VASTAGH GYÖRGY : HONFOGLALÓK ELŐŐRSE

KÖVÉR GYULA: A SZTÁR.

Évk. Kut. 1930.

zött. A tárlatnak, mely november hó 9-től december 8-ig tartott, óriási jelentőséget és értéket adott Dürer Albert és kortársai válogatott alkotásainak bemutatása.

A kiállítás anyagát Friedrich Traugott *Schul* tanár, Nürnberg város múzeumának igazgatója válogatta össze, Adam *Zahn*, a nürnbergi Germanisches Museum főtitkára és Anton *Kiesel*, a nürnbergi városi gyüjtemények felügyelője közreműködésével, akiket Társulatunk november hó 6-án, az Országos Kaszinóban adott vacsorán külön megünnepelt. A kitűnően rendezett kiállítás főékessége a Műcsarnok első nagy terme volt, ahol Dürer Albertet és korát 38 válogatott műalkotás képviselte, köztük 8 Kupeczky-arckép. A II. teremtől a XIII. teremig Nürnberg újabb művészete vonult fel, fokozatos fejlődésben, a jobb mesterek kisebb kollekcióival, külön teret engedve Nürnberg újabb szobrászatának, építőművészetének s iparművészetének. Mindössze 694 mű került így bemutatásra s egy hónap alatt 55.348 látogatója volt a tárlatnak. A magyar kormány ez alkalomból külön kitüntetéseket adott a tárlaton szereplő nürnbergi művészek jutalmazására, és pedig egy nagy aranyérmet, melyet *Vittler* Philipp szobrászművész nyert el, a két kis aranyérmet *Benedickt* Paul festőművész és *Ruff* Ludwig építőművész kapta; ezüstérem *Müller* Hans szobrász és *Pöhlmann* Joseph akvarellfestő, bronzérem *Ort* Georg, *Wertner* Johann és *Körner* Max, kitüntető elismerés *Schiestl* Rudolf, *Dotzler* Karl és *Nida-*

HORVÁTH BÉLA: BUDAPEST TÉLEN.

Képzőművészet
1927. I. évf. 1. sz.

VI.

Céhbeliek.

Nevük magában rejti művészi törekvésük célkitüzését. Náluk a mesterség üzésének elengedhetetlen feltétele a mesterségbeli tudás. És valóban itt mindenki letette a céh mestervizsgáját. Elsősorban *Kató* Kálmán két kvalitásos tájképét kell említenünk. *Mérő* István olaszországi tájképei, *Major* Jenő hangulatos természetmegfigyelései, *Déry* Béla érdekes északi-tengeri tanulmányai és *Edvi-Illés* Aladár Balatoni tája, mind alkalmas arra, hogy mestereik művészi tekintélyét növeljék. *Szlányi* Lajos négy képe közül csak a »Káposztáskert« c. éri el a mester nivóját. A céhbeliek figurálistái közül *Gábor* Móric és *Kövesdy* Géza szerepelnek. Kövesdy feleségének viff, hatásos portréjával és nagy méretü balatoni képével, Gábor Móric Hegedüs Gyula bravurosan rajzolt arcképével tünik ki.

VII.

Paál László-Társaság.

Sokan ugy tekintik ennek a művészcsoportnak a törekvéseit, mintha átmeneti jellege lenne a természetet megtagadó expresszionista irányzat felé. Erre a tévhitre erősen rácáfol mostani kiállításuk is. *Vesztróczy* Manóban is, mint a társaság valamennyi tagjában, van sok stilizálási készség, de művészetének ereje éppen a természet érdekes megfigyelésében, a művészi ábrázolás artisztikus kiválogatásában van. Egyébként érdekes, hogy ennek a csoportnak tagjai nemcsak törekvésben azonosak, de szinte ugyanegy nivón állnak tehetség szempontjából is. A mély intellektusu *Belányi* Viktor, a nagy rajztudásu *Barta* Ernő, az egyéni utakon haladó *Feszty* Masa, a kitünő pasztellista *Szigeti* Jenő, a formaproblémákkal birkozó *Gara* Arnold, a hangulatos tájfestő *Lakatos* Artur, a dekorativ *Biró* József, kinek »Az Egyptomi uton« c. képe különösen sikerült, — mind valamennyien egyivásu tehetségek, talán még azonos generációnak is számitanak. A fiatalabb generációhoz tartozó *Jeges* Ernő és *Csizik* Gyula erős talentumok. Jeges Urvacsorája nagy ambiciókról beszélő, igen érdekes kisérlet.

VIII.

A Képzőművésznők.

A legnagyobb művészcsoport. Több száz tagja van. Az idén lépett az akreditált társaságok közé s mint ilyennek ez az első szereplése a Műcsarnokban. Ezuttal csak a törzstagok állithattak ki s igy csaknem kivétel nélkül jól ismert nevekkel találkozunk. *Somló* Sári, *Zilzer* Hajnalka szobrászművészek és *Mészárosné Kisfaludi* Aranka, *R. Istvánffy* Gabriella.

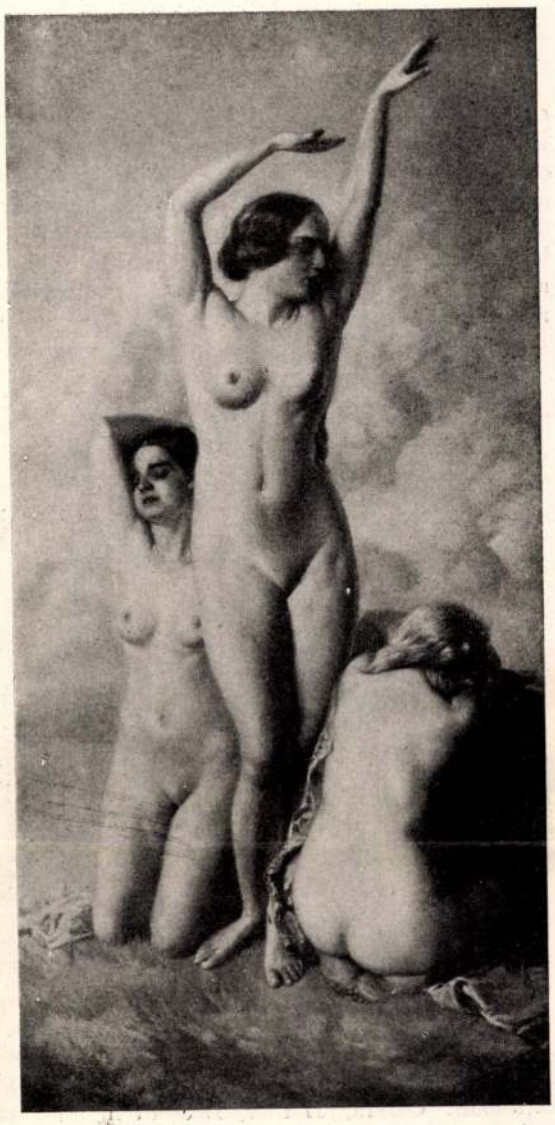

KÖVÉR GYULA: *Rajongók*

Z. Hadzsy Olga, *Dolányi* B. Ida, *Schütz* Julcsa, *Bruck* Hermina, *Klammer* Mariska, *Paric* Erzsi, *Degen* Árpádné, br. *Ponarácz* Sarolta, *Rauscher* Juliska, E. *Komádi* Etel, *Bendéné* K. Friderika, br. *Splényi* Erneszta, *Komáromi Kacz* Endréné, *Büttner* Helén, özv. *Feszty* Árpádné, *Kacziány* Adrienne, *Béli Vörösné*, valamennyien régóta szereplő kiállitók, akik most is ismert értékeiket vitték harcba az első »akreditált« kiállitás alkalmából. *R. Bachmann* Henrietta, *B. Schwarcz* Elza, *Pataky* Katalin, *R. Geönczy* Ilona, *Kozma* Erzsébet, *Vastagh* Éva, *Nessner* Ida, *Kallósné* A. Adrienne, *Thomasné* W. Margit és *N. Fodor* Olga ugyancsak hozzájárultak a csoportkiállitás sikeréhez. *(x.)*

IX.

Szobrászati és Grafikai Terem.

Itt találkoznak ugyszólván az összes társaságok szobrászai. Jó anyag van együtt. *Zala* György id. Andrássy Gyula és Tisza Kálmán mellszobrai nyitják meg a sort. Büszkeségei a kiállításnak ezek a szobrászi finomságokban gazdag mellképek, melyek meggyőzően hirdetik, hogy nem a művészi alkotás »iránya«, hanem a tehetség teszi naggyá a művészt. Kiemelkedő momentuma a szobrászati teremnek *Horvay* János kollekciója is. Ez az izig-vérig szobrászi talentum bőven termi a figyelemreméltó alkotásokat. Calvin, Luther, Beethoven, Magvető szobrai és siremlékei eruptiv temperamentum és intuitiv elmélyedés kiváló eredményei. *Gárdos* Aladár »A forrás« c. márványa tehetséges szobrász munkája, *Telcs* Ede ezuttal is számot ad régóta méltányolt képességeiről, Szent Kristóf kőszobra kiváló munka. *Vastagh* László nem remekelt, portréi elég primitivek, különösen a Zala György képmása cimü, *Vaszary* Lászlónak is még sokat kell tanulni. A hősi emlékek közül *Orbán* Antal dunaföldvári emléke vált ki legmélyebb hatást. Orbán szoborműve nemcsak méreteiben monumentális, a figurák térbeli elosztása és szerkezetbeli hangsulya szerencsés harmóniával fejezik ki a művész gondolatát. *Cser* Károly váci emléke szobrászi elgondolás, *Gách* István hajduböszörményi emléke becsületes munka, *Lányi* Dezső esztergomi emléke ennek a vérbő tehetségnek érdekes műve. *Damkó* József »Előre« c. csoportozata lendületes, *Somló* Sári szimbolikus szoborművei sikerült megoldásai a szobrászilag látott gondolatnak, *Lőte* Éva »Fájdalom« c. aktja megkapóan finom munka, *Bory* Jenőnek frappáns sikere volt Gulyás Sándor festőművész mellszobrával. A kis plasztikát ismét a boszorkányosan termékeny *Berán* Lajos reprezentálja. *Szamosi Soós* Vilmos, *Sződy* Szilárd, *Koncz* Antal, *Farkas* Zoltán, *Astuto* B. Maja, *Tonzor* Eszter, *Tóth* Gyula, *Nemes* György, *Tóth* István, *Siklódy* Lőrinc, id. *Vastagh* György, *Schmiedmann* László, *Seregély* Dezső, *Lukácsi* Lajos, *Csillag* István, *Cserhalmi* Jenő, *Putz* János, *Konkoly* S. József, *Hajdu* Károly, *Rayki* István, *Wigand* Edith, *Kunvári* Lia és *Kaszab* Károly művei emelkednek még az átlagtermés fölé.

MÁRTON FERENC: *Merész Gyuláné Corveth Erzsébet grófnő* Vajda M. Pál felvétele

A Grafikusok között *Márton* Ferenc nagyszerü kartonjaié az első hely. *Baranszky* László akvarelljei artisztikusak, *Vámossyné Elöd* Karola Assisi-ja hangulatos, *Tichy* Kálmán illusztrációi fantáziabő munkák, *Lókayné* Egyed Erna Pellengér c. rajza szellemes (a háttér kissé üres), *Makoldy* József egyike legtehetségesebb grafikusunknak, *Lühnsdorf* Károly tanulmányfejei kitünő rajzok. *Barcsay* Jenő, *Reményi* József, *Barna* Ilona, *Pataky* Sári, *Gerhardt* Alajosné, *Thomas* Antal, *Ráth* Olga, *Mezei* Ilus, *Lukács* Stefi, *Biczó* Ilona, *Schwarcz* Elza, *Bauer* Erzsébet, *Fábián* Gyula, Reismann Gizella, Pentheim Arthur, Takács Béla, Dörre Tivadar, Fried *Balogh* Margit, ifj. Richter Aladár és Gregerson Hugó grafikai műveit jegyeztük még meg.

Kövér Gábor

festő

Réthától (Temes m.)

1852-ben 18 éves

lásd

Fleischer Béla 6 t. l.

T. 1105.

prajzához és keresztmetszetéhez e
dták. Felirata

lar Plan
aus mit gut gebranten Mauerziegeln
en angetragenen National Schull
dem Lande von der mitleren Gattung
e Anzahl von 80 bis 100 Kinder
n.
te: A. Schullzimer és befejezése: B.
hel des Lehrers.

a vk. 28.4 : 35.8 cm.

Kövér Gabriel

Geb. in Réthát

187. alt.

1853-54.

Bécsi akadémia
könyv

Krenner József dr. II. 238.

MDK

Kövér Ernő 24 é. tisztv.

Szolnok

Cukorgyári részlet, szén

Hegesztő, szén

Ifjusági Képzőm. és Iparm. kiáll. N.Szal. 1950. jun. 14.I.

Kövér Gyula

K

KÖVÉR GYULA : HIÚSÁG

Műcsarnok 1930/31 jub. Ünák

GÍMES LAJOS: PÉKUDVAR

Aradi Edvi Illés: Csendélet.

Kövér Gyula: Emlékek.

KMTárs. jub. kiáll. 1936.

Kövér Gyula 72

KÖVÉR GYULA: BŰSTRUHÁS NŐ

KM Tan 1931. Tav. Eiall

GYŐREFY ISTVÁN: FEHÉR UDVAR

KÖVÉR GYULA: TÜKÖR ELŐTT.

Ezt követi még ugyanabban az évben a «Képzelt beteg», amely méreteiben messze felülmúlja miniatűrjeit, de technikai kivitelében mégis azokhoz tartozik. Ez a műve a nagy magyar Maecenas, gróf Zichy Nepomuk Jánosban talál vevőre. Két ízben magyar tárgyú művekkel is próbálkozik, amelyek azonban nem hozzák meg a várt művészi sikert: «Hazatérés» (1886) és «Zöldséges kofánál» (1889) című művei nem számítanak sikerültebb alkotásai közzé.

Rövid párisi tanulmányútja 1887-ben döntő befolyással volt további munkásságára, mert ez alkalommal ismerte meg, közvetlen benyomások után azt a korszakot, amelyért eddig is legjobban lelkesedett : az empire-t. Szemtől-szembe láthatta magával az eredeti Meissonier-ket, Mierist, amelyek követendő irányt jelöltek ki számára további pályafutásán. Visszatér Münchenbe és pár hónap mulva nagy csoportosulás árulja el újabb sikerét «Egy kis vihar» című művével, amely a müncheni Kunstverein-ban az első napon vevőre talál — egy várva-várt angol műkereskedő személyében, aki ettől kezdve hűséges barátjává lesz, aki minden képére opciót szerez és akinek módfelett imponál, hogy a művész soha semmiféle előleget elfogadni nem akar.

Ez az esemény sorsdöntő volt a művész életében és következményeivel rendkívüli módon sarkalta további munkálkodását. További művei a «Két naplopó» (1889), a «Szerzetes bajban» (1890), «Après vous Monsieur!» (1890), «Őszinte vallomás» nedves állapotban indulnak Angolországba, a türelmetlenül váró vevők gyüjteményébe. «Garden party» (1891), «Légyott»

213 Kövér Gyula: Arckép.

206 Jendrássik Jenő: K. M. k. a. arcképe.

Kövér Gyula

Kövér Gyula: Modellek.

Műcsarnok 1913/14. téli kiáll.

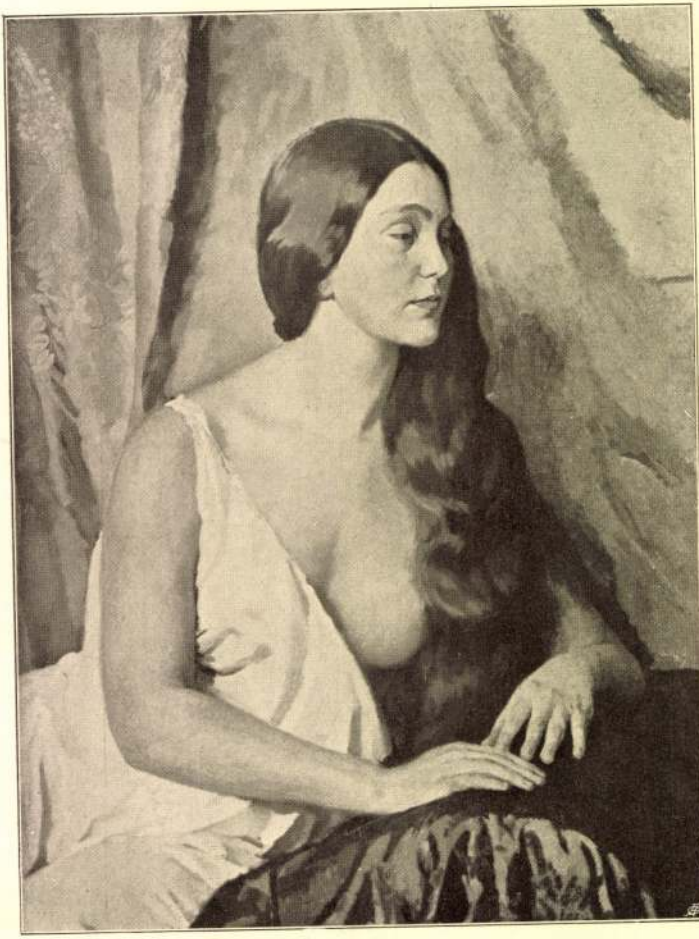

Jávor Pál: Vöröshajú nő.

Kövér Gyula
Magyar Ünnep 1944. 1-2

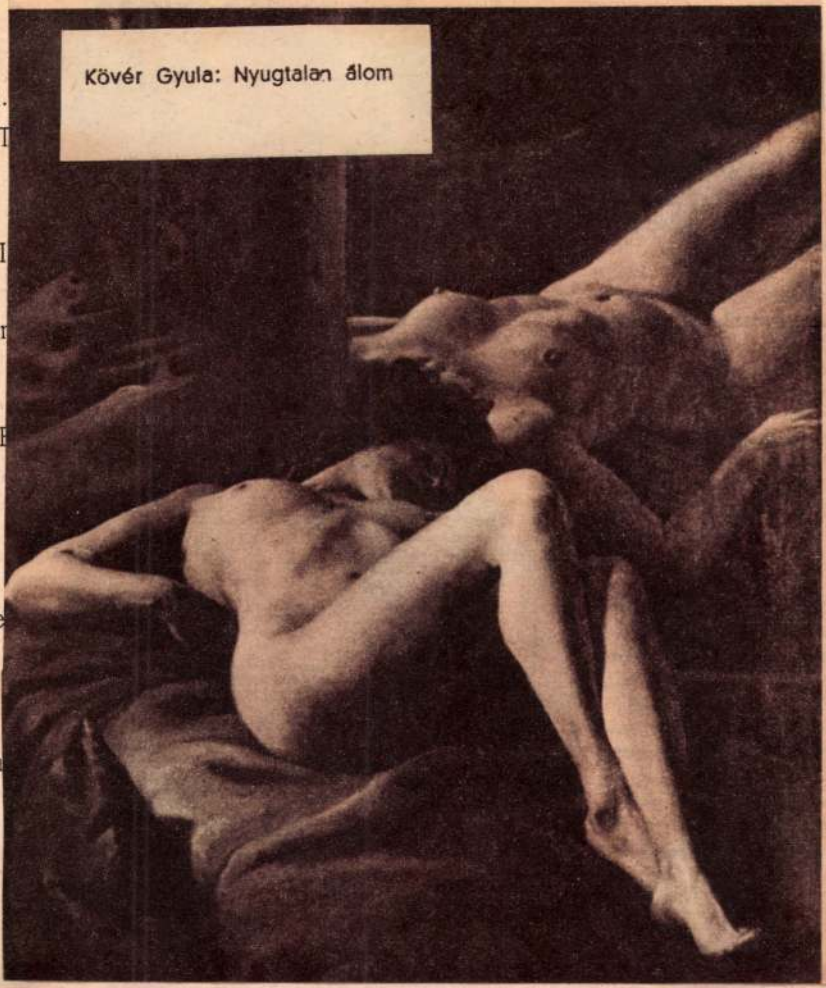

Reni, Guido, (1575—1642) után régi másola

416. ECCE HOMO.
Vászon (Leinwand). 75×58 cm.

Reni, Guido, (1575—1642) után (Nach).

417. KÉT TANULMÁNYFEJ (Zwei Stud
Rézkarc (Radierung). 14×19 cm.

Reni, Guido, (1575—1642) után (Nach).

418. KÉT TANULMÁNYFEJ (Zwei Stud
Rézkarc (Radierung). 14×19 cm.

Réti István, szül. (geb.) 1872.

419. TÁJKÉP (Landschaft). Jelezve (Bez
Vászon (Leinwand). 91×79 cm.

Révész Imre (Emerich), szül. (geb.) 1859.

420. CIGÁNYOK (Zigeuner). Jelezve (Bez
Fa (Holz). 16×20·5 cm.

Révész Imre (Emerich), szül. (geb.) 1859.

421. AZ ALKU (Die Verhandlung). Jelez
Vászon (Leinwand). 36×54 cm.

Ribon, Mathias, XIX. sz. (Jh.)

422. GYÜMÖLCSCSENDÉLET (Früchtes

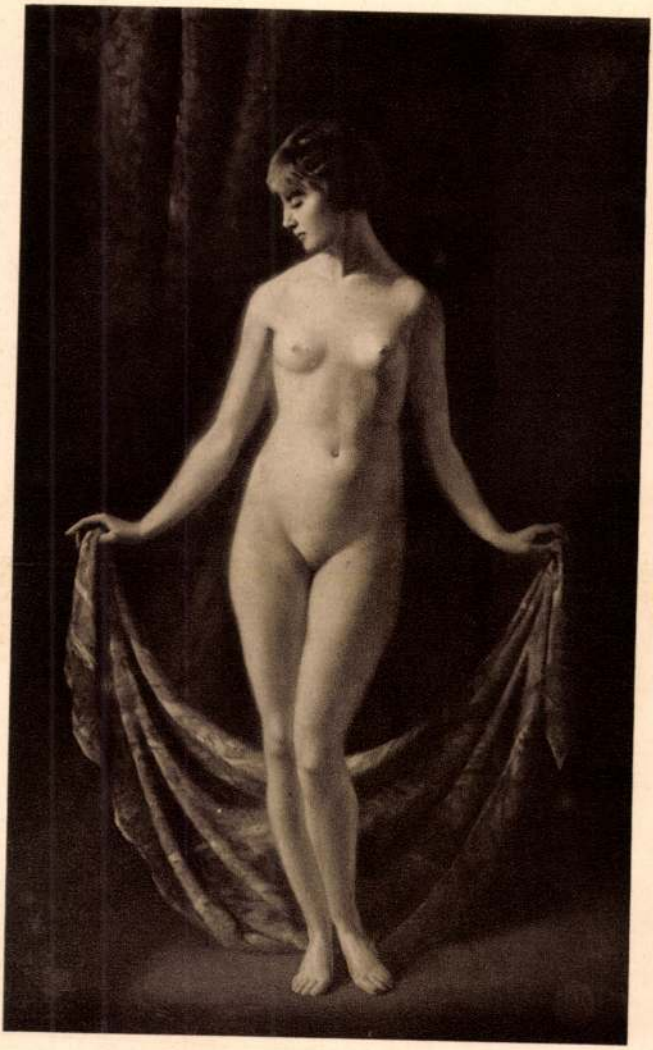

KÖVÉR GYULA: ÁRTATLANSÁG

Képzőműv. Tais. 1930.
tav. kiáll.

Kövér Gyula

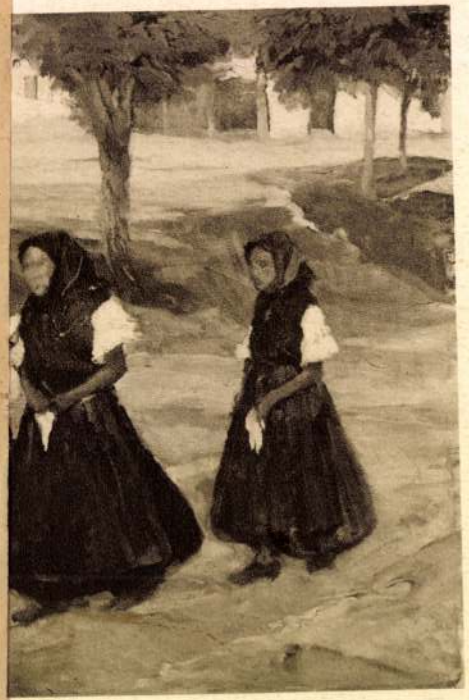

PLOMBAMENŐK

Gyula

Kövér Gyula kiállítása

A Fészek termeiben Kövér Gyula gyüjteménye van soron. Ami a multban olyan természetes volt, hogy szóba sem kerülhetett, ha müvészről volt szó, — ma szinte revelácio olyan müvészről irni, akiről elsősorban azt lehet megállapitani, hogy bravurosan rajzol. Kövér Gyula a formatökély hihetetlenül mesteri ábrázolója. Figurális müveinél a kezek stilusos, karakterképző és jelző beállitásai klasszikus értékűek. Pontosan ebben a bravurjában jelentkezik Kövér Gyula festőművészete. Amint ő figuráinak jellemét a kéztartásban figyeli meg és fejezi ki, minden jelenséget, igy tájat is, abban az egy kiugró mozzanatban fog meg, amely domináns része az egész tájnak. Az őszi alkony vörösre festett levegőjét például azzal a harsogó vörös fénnyel és szinnel ábrázolja, amelynek egyszeri látása is elmulhatlan emlékként él a szemlélőben. Ez az elemző, tanulmányos, szinte boncoló erő vezeti e kiváló müvész kezét, a talán ezért rideg, kissé professzoros, s igy válik előadása szemléltetően, oktatóan illusztrálttá. Egy csepp poézis nyomban feloldaná a tanáros komolyságot, egy csepp elágyulás, egy kis lira meleggé, bársonyosan kellemesebbé tenné Kövér Gyula szinte felbecsülhetetlen értékü müvészi tudását.

(b. m.)

E. K. 931. XII. 4.

E. K. 931. XII. 4.

ugy ismételte meg, hogy «Keserü szenvedő

26)

Kövér Gyula festőművész

gyűjteményes

műterem-kiállítása

Budapest V. ker. Visegrádi-utca 23.

1922. IV. 25 —

KÖVÉR GYULA: BUDAPEST LÁTKÉPE A SVÁBHEGYRŐL

A „TÁRLAT LEGJOBB KÉPE" PÁLYÁZAT DÍJAI

zőművészeti életet.

Természetesen, eleinte minden szem Nagybánya felé tekintett és a nagybányaiaktól várta mindenki a megváltó iránymutatást.

De rövidesen belátták, hogy Nagybánya mégsem egész Erdély. És nem is képviselheti az egész erdélyi képzőművészetet. A vezetést ugyan mindmáig megtartotta, — de már az imperiumváltozás első éveiben megalakultak azok a kisebb-nagyobb művészeti csoportok, amelyek összeségéből nőtt ki aztán az a művészet: amelyre ma már bátran rámondhatjuk, hogy ez az erdélyi képzőművészet. Legelsőnek a nagyváradi festőművészek alakították meg a nagyváradi művész-koloniát. Még 1919 őszén önálló kiállítást rendeztek Nagyváradon és *Tibor* Ernő, *Mikes* Ödön, *Barát* Móric, *Macalik* Alfréd, *Udvardy* Ignác és az azóta Párizsban elhalt fiatal *Váradi* Albert többszáz képpel léptek a nyilvánosság elé. Bátor föllépésüket a legteljesebb siker koronázta. Az anyagi siker mellett kiállításuk a nyilvánosság előtt és csak egyes, rosszvilágitású klubokban tudnak kisebb kiállításokat rendezni, de reprezentativ tárlatról Nagyváradon belátható időn belül szó sem lehet. Temesvárott, Aradon, és Kolozsváron jó világitású, kellemes fekvésű kultúrpaloták termeiben lehet kiállítást rendezni és Marosvásárhelyen is szép kultúrpalotai terem áll erre a célra rendelkezésre. Más: milyen az erdélyi művészet tíz éves termésének művészeti mérlege? Erről, sajnos, a szűkreszabott keretek között egy cikkben lehetetlen megemlékezni és így erről más alkalommal fogunk a *Képzőművészet* olvasóinak beszámolni.

Egyelőre csak ennyit: Erdélyben uj, életerős talajból uj, színes lombozatú képzőművészet van kialakulóban. Sok uj név, uj erő tör felfelé, hogy vajudó idők küszöbén békét és vigaszt, hitet és bizodalmat hintsenek a szépségeket áhitozó lelkekbe.

KERTÉSZ PÁL

császári és királyi udvari szállító • Úridivat és fehérnemükülönlegességek

BUDAPEST, VI. Teréz-körút 12. / Alapitási év: 1895.

KÖVÉR GYULA

szül. Verpeléten, 1883. Tanulmányait Bpesten és Párisban végezte. Bpesten 1909-ben mutatkozott be és újszerű műveivel, feltünést keltett. Munkáival állandóan szerepel a tárlaton. 1908-ban Münchenben 1909-ben Marseille-ben kapott kitüntető oklevelet. Bpesten 1914-ben elnyerte a Ferencz József jubileumi díjat, 1922-ben az Erzsébetvárosi Kaszinó díját, 1924-ben a Erzsébetvárosi Kaszinó akt-díját, 1929-ben a Lipótvárosi Kaszinó díját és végül 1931-ben ezüstéremmel tüntették ki. Ismertebb munkái: Tükör előtt, Fürdés után, A sztár stb.

KÖVÉR GIULIO

nato a Verpelét, nel 1883 i suoi studi a Budapest ed a Parigi. Ha esposto per la prima volta a Budapest nel 1909, destando sensazione con le sue opere molto originali. Partecipa a tutte le più importanti esposizeioni. Ha avuto menzioni d'onore nel 1908 a Monaco, nel 1909 a Marsiglia, nel 1914 a Budapest ha ottenuto il premio giubilare Francesco Giuseppe, nel 1922 il premio del Casino Erzsébetváros, nel 1929 il premio del Casino Lipótváros ed infine nel 1931 una medaglia d'argento. Le sue opere più note sono: „Salomè", „Innanzi allo specchio", Dopo il bagno", „La stella" ecc.

-1-

M.D.K.

Kövér Gyula, festő

„egész csomó rajzzal, metszettel és képpel horahodik elő" a Könyves Kálmán képkereskedésben megnyílt kiállításán. „... önmagát dolgában biztosnak érzi, ami, különösen jele annak, h. a mai művészet kemény, forrongóbb kérdéseibe nincs kedvesem elég erejé és teretsége belepillantani... képei egyáltalán nem jelentenek újságokat ... meg csak reménységeket sem ... besorozzák gazdájarat ./.

Bölöni György: Képek között, Bp. 1967. 112. old.

/ acikk megj.: „Magyar Nemzet", 1909. szept. 18./

M.D.K.

Kövér Gyula, festő

... fiatalon oda, ahová való, a tucat magyar festők sorába." [Ezt a megjegyzést csaris azért írtam le ennyire hosszan, mert bámulatosnak találom Bölöni ólas nemét, mellyel puszta a piktúrán keresztül ennyire meg tudja ítélni az egész embert: később modellek panaszkodtak nekem K.Gy.-ra, mint a legbrutálisabb, durva emberre, Bne.]

— Bölöni György: Képek között, Bp. 1967. 112. old.

— /a cikk szerz.: „Magyar Nemzet", 1909. szept. 18/

Kövér Gyula
festőművész

— **Kövér Gyula kiállítása a Fészekben.** Újabb műveit mutatja be *Kövér* Gyula a Fészek Klub kiállítási helyiségében. Aktok, olasz tájképek, városrészletek, balatoni tájak, tengeri hangulatok és arcképek sorakoznak egymás mellé. A rokonszenves művésznek tehát széles skálája van, ami megóvja kiállítását az egyhangúságtól. *Kövér* Gyula újabb képei azt mutatják, hogy a művész tehetsége örvendetes fejlődés és új kiformálódás periódusába lépett. Kiállításán nem egy olyan képe van, amely előtt igaz élvezet vár a nézőre.

Az Est
1929 II. 15

Képzőművészet.

* **(Kövér Gyula kiállitása.)** A művészeti saison beköszöntője az a gyüjteményes kiállitás, melynek keretében *Kövér* Gyula mutatkozik be közönségünknek a Könyves Kálmán társaság nagymező-utcai művészeti szalonjában. Kövér Gyula jelenleg 27 éves és a neve nálunk egészen ismeretlen. A budapesti mintarajziskola elvégzése óta külföldön barangolt, Münchenben, Párizsban, Itáliában, Spanyolországban. A művészetek klasszikus földjén természetesen egy kissé észrevette, hogy a nagy mesterek nem azokat az ultra-nyerseségeket márolják a vásznaikra, mint ahogy ő itt Budapesten az „uj művészet“ apostolától látta. Kövér Gyula művészete tehát most van az igazi erjedésében. Még forr, még keres — és hogy szépen kibontakozik, kezesség erre az ő kitünő rajztudása. Egy talentumos fiatal erőt ismerünk meg benne, aki első sorban illusztrátor tehetség. Rajzvázlatai és grafikai művei a kollekciójának legbecsesebb részei. Festményei még tulnyomó részben ahoz a modern *átlag-festészethez* tartoznak, melyet művészifjuságunk most annyira kultivál: durva vásznak, nyers festékmasszák, pozitiv szinek rikitó tarkaságban [illegible] olyan chablon itt nálunk, mint husz év-

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök
alá

8. sorsz. Műhelyi minta

MAGYARSÁG

Melléklet a Magyarság 1934 február 11-i számához. (6.)

NŐI PORTRAIT

Kövér Gyula festménye

A Magyarság galériája

Kövér Gyula

KÖVÉR GYULA

Verpeléten született 1883-ban. Tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán kezdte, ahol rajztanári oklevelet is szerzett, amellyel azonban sohasem élt. Elhelyezett Münchenbe ment az Akadémiára, ahol Peter Halm rézkarc osztályán, majd Párisba, ahol Henry Martin oldalánál működött. Több évi külföldi tartózkodás után 1909-ben rendezte első, bemutatkozó kiállitását Budapesten s attól kezdve mint a — főleg kosztümös — női portrék és aktok specialistája állandó szorgalmas és méltányolt kiállitója a nagy tárlatoknak. Mint a női báj és vonzóerő festő-trubadurja teljes rajztudás és a dekorativ, ünnepi szinek utáni rajongás jegyében állitja elénk az emberi faj szebbik nemét, mely iránti hódolatát a felfogás patetikus lelkesültségével, a fény-árnyék hatások hizelgő alkalmazásával s a ragyogó drapériák keleti pompájával igyekszik kifejezésre juttatni. Optimista, idealista lélek, akinek művészete nemcsak a nagyközönség körében szerzett magának híveket, de számos dija bizonyitja, hogy a szigoru művészi megitélés szemszögéből is komoly értéket jelent. (P. Z.)

Ezüstruhás nő

V I T É Z I B Á L

Díszemelvény

Először bálozó leányok felvonulása

A Jeruzsálemi Szt. Sir Lovagrend tagjai a bálon

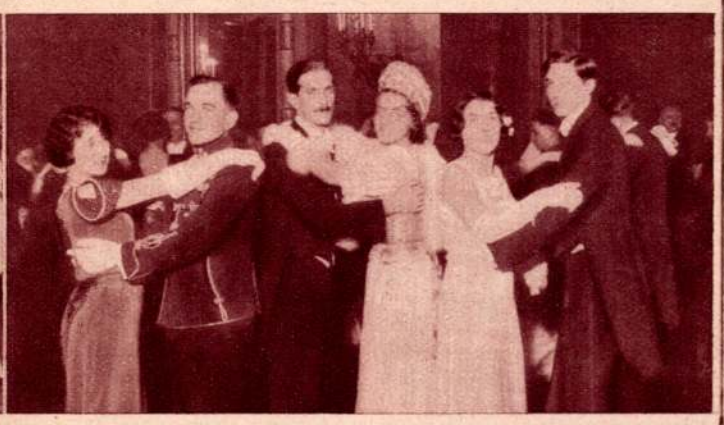

Táncol a Vitézi Bál közönsége

Schäffer felvételei

A Magyarság galériája

Kövér Gyula

Fióra

A star

Fürdés után

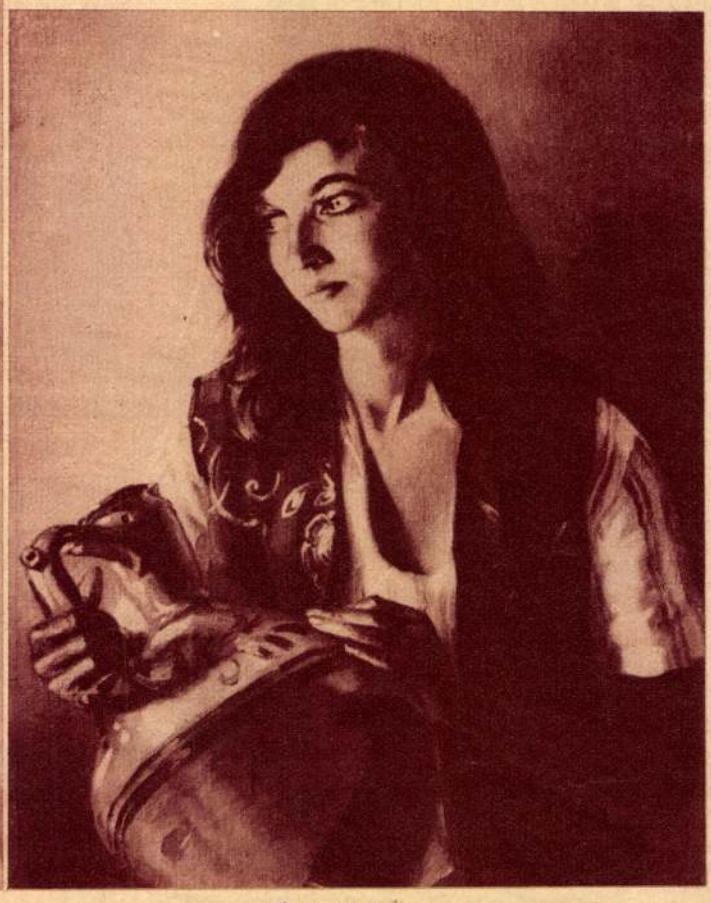

Eltörött korsó

RÁDIÓ MŰSOR

Állandó műsorszámok Budapest I-en hétköznapokon. 6.45: Torna. 7.20: Étrend. 10.00: Hirek. 12.00: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.40: Hirek. 1.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.40: Hirek, étrend, élelmiszerárak. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hirek. 12.05: Hirek.

Péntek, december 2

BUDAPEST I.

Délután. 4.15: Diákfélóra. 5.00: Gombás Pál egyet. m. tanár. felolvasása. 5.30: Hanglemezek. 5.50: Sportelőadás. 6.20: Sportközlemények és beszélgetés Pelle Istvánnal. 5.35: Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál. 7.00: Hirek. 7.10: Hirek szlovák és kárpátorosz nyelven. 7.50: Sik Sándor verseiből ad elő.

Este. 8.15: Zenekari est közvetitése a Városi Színházból. Közreműködik Francescatti. Szünetben hirek, utána időjárásjelentés, hanglemezek. 10.30: Hirek német és olasz nyelven, majd angol és francia nyelven. 11.10: Dénes József és cigányzenekara muzsikál, Szánthó Gyula énekel.

BUDAPEST II.

7.15: Gyorsirótanfolyam. 7.45: Hanglemezek. 8.15: P. Bangha Béla előadása. 9.00: Hirek. 9.25: Balázs Gyula magyar nótákat zongorázik. 9.50: Időjárásjelentés.

Szombat, december 3

BUDAPEST I.

Délelőtt. 7.00: Hirek, hanglemezek. 10.20: és 10.45: Felolvasás.

Délután. 12.10: Szimfónikus zenekar. 1.30: Hanglemezek. 4.15: Mesék. 5.00: Horváth Dudás József cigányzenekara. 5.30: Közvetités a Magyar-Lengyel Cserkészkör otthonából. 6.20: Teofana Caltcheva zongorázik. 7.00: Hirek. 7.10: Hirek szlovák és kárpátorosz nyelven. 7.25: Géczy Barnabás-hanglemezek.

Este. 8.00: Juhász Pétör legendája (hangjáték). Utána hirek, időjárásjelentés. 10.00: Vörös Elek cigányzenekara. 10.30: Hirek német és olasz nyelven. 10.40: Budapesti Hangverseny Zenekar. Közben hirek angol és francia nyelven.

BUDAPEST II.

4.30: Horváth Dudás József cigányzenekara. 5.00: Misszijós előadás. 5.30: Közvetités a Zeneművészeti Főiskoláról. 7.30: Mezőgazdasági félóra. 8.00: Szalonzenekar. 9.00: Hirek.

Szerencsés kényszerleszállás

Ma hajnalban 4 óra 30 perckor a *Lufthansa* nagy *Junkers* utasszállitó repülőgépe, amely *Berlin* és *Bagdad* között bonyolitja le az utasforgalmat, a Bécs melletti *Kahlembergen* kényszerleszállást hajtott végre. A kényszerleszálló repülőgép négy utasa és személyzete csupán egészen könnyü sérüléseket szenvedtek. A repülőgépet *Völkersdorf* pilóta vezette.

Bevezetik a vérvizsgálatot az angol törvényszékeken

Londonból jelentik: Lord *Merthyr* a felsőházban törvényjavaslatot terjesztett elő, amely *elrendelné a vérvizsgálat bevezetését az angol törvényszékeken.* Ennek a módszernek elsősorban *a gyermektartási pereknél az apa személyének megállapitása esetében van nagy szerepe,* s annak ellenére, hogy más országokban ez a módszer már beválhatatlannak bizonyult, az angol törvénykezésbe mégsem vezették be.

Ezenkivül azonban *a bünügyekben is gyakran van alkalom arra,* hogy a tettest a vérvizsgálat segitségével állapithassák meg. A vérvizsgálat ugyanis a vérsejtek különbözőségén alapul és *tudományos bizonyitó ereje épp olyan kétségtelen, mint az ujjlenyomatnak.*

— **Aki tulsokat evett vagy ivott és ezért rosszul érzi magát,** annak egy pohár természetes **„Ferenc József“** keserüviz igen gyorsan és alaposan kitisztitja a gyomrát és a beleit és felfrissiti egész szervezetét. Kérdezze meg orvosát.

— **Az Egyesült Izzólámpa és Villamossági** *munkássága* és *tisztviselőkara* 4510 pengőt gyüjtött össze a *„Magyar a magyarért!“* akció hazafias céljaira. Ezt az összeget illetékes helyre eljuttatta.

SZÖVETSÉGI ÁLLAM LESZ CSEH-SZLOVÁKIA

Prága, december 2.

A cseh közvélemény bizakodással fogadja az uj kormányt, amelynek megalakulásával — mint a sajtó irja — lezáródott a cseszlovák köztársaság első korszaka és kezdődik a második köztársaság élete.

Ennek az uj életnek legjellemzőbb tünete, hogy «Csehszlovákia» hivatalos neve — mint azt a hivatalos lap is közli — ezentul «Cseh-Szlovákia» lesz, tehát az eddigi centralista állam helyett szövetségi állam. A másik tünet, amit a lapok kiemelnek, hogy az uj köztársasági elnök hivatalbalépése után szentmisét hallgatott és hódolt Szent Vencel király ereklyéi előtt. Husz év tapasztalatai után rájöttek végre — irja a jobboldali sajtó —, hogy Isten segitsége nélkül az emberi munka nem vezethet sikerre.

A leszámolás a multtal, az elfordulás az eddigi hibáktól, tovább tart. A brünni Sloboda cimü politikai hetilap követeli, hogy mindazok, akik Benesért exponálták magukat, vele együtt tünjenek el végre a közéletből, ugy, ahogy eltüntek a huszéves kormányzat legfőbb támogatói, a szabadkőmüves páholyok és a kommunista párt, amelynek a hradzsini körökkel fenntartott szoros kapcsolatai sulyosan kompromittálták az államot a világ szemében.

Azt a körülményt, hogy uj miniszterelnökké Beran volt agrárpárti képviselőt, az uj cseh nemzeti egységpárt vezérét, helyettes miniszterelnökké pedig Sidor szlovák képviselőt nevezték ki, ugy kommentálják, hogy a második köztársaság politikája a jövőben főleg e két pártra fog támaszkodni.

Három kormány

Prága, deceember 2.

A Cseh Távirati Iroda jelenti:

A köztársaság elnöke csütörtökön Sirovy hadseregtábornok miniszterelnökhöz intézett kéziratában elfogadta a csehszlovák kormány lemondását és ugy a miniszterelnököt, mint a kormány tagjait felmentette hivataluktól.

A köztársaság elnöke ujabb kéziratában Beran képviselőt a csehszlovák köztársaság kormányának elnökévé kinevezte.

A köztársaság elnöke egyben a kormány tagjaiul a következőket nevezte ki:

Külügyminiszter: dr. Chvalkovsky követ.

Belügyminiszter: Fischer Ottokár minisztériumi osztályfőnök.

Pénzügyminiszter: dr. Kalfus József minisztériumi osztályfőnök.

Iskola- és népnevelésügyi miniszter: Kapras János egyetemi tanár.

Igazságügyminiszter: Krejci Jaroszlav egyetemi tanár, aki egyben átveszi a törvényegységesitési és a közigazgatási szervezés miniszteri tárcáját.

Kereskedelem- és iparügyi miniszter: Sadek Vlastimil, a cseh gyáriparosok országos szövetségének főtitkára.

Vasut-, posta- és távirdaügyi miniszter: Élias Alajos, hadosztálytábornok.

Közmunkaügyi miniszter: Cipera Domonkos, polgármester.

Földmivelésügyi miniszter: Feierabend László, a csehszlovák gabonatársaság elnöke.

Nemzetvédelmi miniszter: Sirovy hadseregtábornok.

Népjóléti, közegészségügyi és testnevelésügyi miniszter: Klumpár Uászló, a központi társadalombiztositó intézet igazgatója.

Tárcanélküli miniszterek: Sidor Károly eddigi képviselő és Havelka György dr.

A köztársaság elnöke Tiso Józsefet a szlovák kormány elnökévé nevezte ki és megbizta azoknak az ügyeknek vezetésével, amelyek Szlovákiában a belügyminisztérium, a népjóléti és a közegészségügyi minisztérium hatáskörébe esnek. A szlovák kormány tagjaiul kinevezte:

Toplansky Pál képviselőt, Durcsanszky Nándor dr. ügyvédet, Csernak Mátyás tanárt és Vanesco Milos képviselőt.

A kárpátorosz kormány elnökévé a köztársaság elnöke Volosin Ágostont, s kárpátorosz kormány tagjává pedig Révai Julián eddigi képviselőt nevezte ki.

Prága, december 2.

A Sirovy-kormány tagjai csütörtökön este bucsukihallgatáson voltak a köztársaság elnökénél. Sirovy hadseregtábornok szavaira Hácha köztársasági elnök válaszában hangsulyozta, hogy az elnöki tisztet kötelességérzetből vállalta, majd a köztársaság nevében köszönetét fejezte ki a Sirovy-kabinet tagjainak azért, amit az állam érdekében tett. A köztársaság — mondotta az elnök — a szakadék szélén ugyszólván közvetlenül a zuhanás pillanata előtt állott. Az önök határtalan áldozatkészsége — mondotta — megmentette az országot a végromlástól. Az önök magatartása bizonyságát szolgáltatta annak, hogy Csehszlovákia nem nélkülözi azokat a férfiakat, akik a végveszély pillanatában megőrzik hidegvérüket és tisztánlátásukat.

Az uj kormány az eskütétel után a Hradzsinban első minisztertanácsra ült össze.

Volosin és Revai, a ruszin kormány ujra kinevezett miniszterei letették az esküt.

Beran miniszterelnök hir szerint hozzájárult ahhoz, hogy a harmadik ruszin minisztert Volosin ruszin miniszterelnök nevezze ki.

Átmenetinek tartják a Beran-kormányt

Prága, december 2.

A Beran-kormány, amely az éjszaka folyamán megalakult, éjfél után letette az esküt Hacha köztársasági elnök kezébe. Ezt megelőzően az elnök bucsukihallgatáson fogadta a távozó Sirovy-kormány tagjait.

A péntekre virradó éjszaka a Beran-kormány a Hradzsinban megtartotta első minisztertanácsát. Az uj miniszterelnök nagyobb beszéddel nyitotta meg a minisztertanácsot. Beszédében hangoztatta, hogy a kormány első feladata az állam biztonságának elérése lesz. A nemzet életének folytonosságát a szlovákokkal és a kárpátoroszokkal való őszinte együttmüködéssel akarja a kormány elérni.

Leszögezte, hogy már ma is teljes egyetértés áll fenn abban a kérdésben, hogy valamennyi szomszéd állammal külpolitikai téren a legjobb kapcsolatokat tartsák fenn. Az állam létfontosságu kérdéseiben is fennáll ez a teljes egyetértés — állapitotta meg a miniszterelnök.

A Beran-kormányt a sajtó általában megelégedéssel fogadta. Néhány lap azonban, igy a népszocialista Lidove Noviny és a Ceske Slovo szükségesnek tartja kiemelni, hogy a kormány csak átmeneti jellegü s rövidesen sor kerül a kormány átalakitására. A Ceske Slovo sürgeti, hogy a politikai pártok képviselői helyett a kormányban nagyobb számban legyenek képviselve szakférfiak.

Átalakitják a Szokolt

Prága, december 2.

Az az átalakulás, amely jelenleg Csehországban végbemegy, nem hagyta érintetlenül a legnagyobb cseh testnevelési szervet, a Szokolt sem. Az egyesület vezetői az egész szervezet gyökeres átalakitását vették tervbe. Mindenekelőtt arra fektetnek sulyt, hogy szorosabb együttmüködést teremtsenek a többi hasonló egyesülettel, mint a katolikus tornász-szövetséggel, az Orellel, valamint a volt szocialista és a légionista tornászegyletekkel. Ezenkivül azonban megváltoztatják a Szokol egész felépitését alapjaitól kezdve és uj szellemi tartalommal is igyekeznek az egyesület céljait kitölteni. Nagy sulyt helyeznek a tagok jellemnevelésére is a jövőben s azonkivül kötelezővé teszik a tagoknak, hogy bizonyos korhatárig nemcsak a testnevelési gyakorlatokon vegyenek részt, hanem a fegyvergyakorlatokon is.

Az uj név: cseh-szlovák köztársaság

Prága, december 2.

Csütörtökön jelent meg először a köztársaság törvénygyüjteménye a következő cimmel: „A cseh-szlovák köztársaság törvényeinek és rendeleteinek gyüjteménye.» Ezzel hivatalosnak tekinthető a köztársaság nevének kötőjellel való irásmódja.

Ujabb száz menekült érkezett a Ruszinföldről

Nagykőrös, dec. 2.

Ókécskére és Ujkécskére közel száz ruszin menekült érkezett. A menekültek megrázó részleteket mondtak el a ruszin nép szenvedéséről. A községek népe nagy szeretettel fogadta a kiüldözött ruszinokat.

— **Hasmütétek utáni időszakokban** a régóta bevált, tisztán természetes **„Ferenc József“** keserüviz kitünő hashajtó, amely a belek tartalmát biztosan felhigitja és azt csakhamar fájdalommentesen levezeti. Kérdezze meg orvosát.

---

x: **A Népegészségügyi Muzeum** szociális előadássorozatában e hó 5-én este 6 órakor az Intézet (VI., Eötvös-utca 3) földszinti előadótermében *Pillitz* Dezső okl. vegyészmérnök ur «A munkahelyek megvilágitása» cimen előadást tart.

TARAKANOVA

A CÁRNŐ KEGYENCE

•

AZ ASSZONY

SUZY PRIM

az érett nő forró erotikájával

A LÁNY

ANNIE VERNAY

hamvas ártatlanságával hódit

A FÉRFI

PIERRE RICHARD WILLM

életét kockáztatja a szerelemért!

MILLIÓS FRANCIA FILM

MA PREMIER!

Harmonia-film

•

ROYAL APOLLO

TARAKANOVA

film szinház társaság

Házassággal végződött Kövér Gyula festőművész romantikus regénye

— Házassági hir. Rétháti Kövér Gyula festőművész nőül vette özv. Sternberg Oszkárné Stünkel Alicet. Budapest—Wiborg.

A rövid házassági hir mögött valóságos *kis regény* huzódik meg, amely visszanyulik harminc esztendőre, amikor *Stünkel* Alice festőművésznövendék a finnországi Wiborgból és rétháti *Kövér* Gyula festőnövendék Budapestről összetalálkoztak *a müncheni festőakadémián.* A szép fiatal hölgy és az előkelően karcsu magyar fiatalember egy pillanatra megálltak egymás mellett. *Kövér* Gyula bemutatkozott, a beszélgetés ezzel meg is szakadt, mert az akadémista festőnövendék-hölgy csak *finnül,* az akadémista festőnövendék-fiu pedig csak *magyarul* tudott... Néhány napig nem találkoztak, azután ismét egymás mellé került festőállványuk... Ekkor már a lány valamit tudott magyarul, a fiu valamit gagyogott finnül. Néhány hét mulva már szakadatlanul együtt voltak.

Azután mind a ketten elutaztak Münchenből azzal, hogy egyszer megint összekerülnek, de akkor már örökre. A végzet azonban másként határozott: *Stünkel* Alice Helsinkiben férjhezment *Sternberg* Oszkárhoz. Ettől kezdve sem az ecsetet nem vette többé kézbe, sem a tollat, amellyel *Kövér* Gyulának Budapestre annyi levelet irt.

Amikor a háboru kitört, *Sternberg* Oszkárné a finn Vörőskeresztnél érdeklődött, hogy egy magyar katonatisztről, *Kövér* Gyuláról tudnak-e valamit. Pontosan egy év mulva jött meg a válasz: *rétháti Kövér Gyula* magyar katonatiszt a Kárpátokban vitéz küzdelem után *hősi halált halt*...

*

Harminc esztendő telt el azóta. Egy napon valamiféle képzőművészeti ujság került *Stünkel* Alice kezébe. A finn hölgy ekkor már *özvegy volt,* férje Helsinkiben elhunyt. Az ujság az egyik cikkben *Kövér* Gyulával, a kiváló magyar festőművésszel foglalkozott. A finn hölgy sürgönyzött Budapestre. *Él-e Kövér Gyula?* Megjött a válasz: *él.* Ekkor *felpakkolt és eljött Pestre.* Harminc év után, *ezüstfehér hajjal összetalálkozott ismét a müncheni akadémia két szerelmese.* Megkezdődött a levelezés a finn hatóságokkal és rétháti Kövér Gyula festőművész *tegnap feleségül vette Stünkel Alice wiborgi urhölgyet*...

*

A Fészek-klub *Korcsmáros* Nándor művészcsere-intézménye tegnap este tartotta szokásos esti vacsoráját. A háziasszony *Tolnay* Klári volt, a borgazda *Pásztor* Béla. Ennek a vacsorának különleges ünnepi diszt adott az a körülmény, hogy Kövér Gyula nagyaranyérmes festőművész azon először jelent meg — *feleségével.* Lelkesen ünnepelték mindkettőjüket. *Korcsmáros* Nándor mint a Fészek követe csokorral üdvözölte az uj házaspárt, amelynek romantikus regénye házassággal védződött.

Madách ismeretlen szinmüvének bemutatásával kezdi évadját a Független Szinpad

Hont Ferenc érdekes vállalkozása, a Független Szinpad, amely most a *Magyar Munkaközösség* szervezet kebelében müködik, ma kezdi meg előadásait a Zeneakadémia kamaratermében. Az első müsor rendkivüli érdekességének igérkezik: három, a nagyközönség előtt ismeretlen magyar remekmü kerül szinre.

Az est megnyitó darabja a legrégibb magyar dráma, «*A három kőrösztyén leán*», amelyet ismeretlen szerző irt. Kéziratát a Sándor-kódexben fedezték fel. A darab a mohácsi vész utáni időkben játszódik és arról szól, hogy a török szultán hiába akarja hódolatra kényszeriteni a magyar leányokat a bálvány előtt, azok inkább a vértanuságot választják. A darab *Hont* Ferenc rendezésében kerül szinre.

Az est második darabja a «*Kocsonya Mihály házassága*» cimü tizenhetedik századbeli komédia, amelynek szerzője ugyancsak ismeretlen. Ennek az érdekes darabnak, amely az első magyar *commedia del'arte, Bartók* Béla unokaöccse, *Bartók* János szerezte a zenéjét.

Rendkivüli érdeklődéssel várja a szinházi világ az est harmadik darabját, *Madách* ismeretlen müvének, «A civilizátor»-nak a bemutatását. Ezt a darabot Madách két hónappal *Az ember tragédiája* megkezdése előtt irta. Madách mint képviselő beszédet dolgozott ki a nemzetiségek ügyéről, minthogy azonban a parlamentben nem mondotta el beszédét, feldolgozta szinmünek. A darab a magyar gazda udvarát ábrázolja, amely *szimbólikusan az egész Magyarország.* A szinpadon szerepel álnév alatt *Bach* is, aki felbujtogatja a nemzetiségeket.

A Független Szinpad az első előadás tiszta jövedelmét a *Magyar a magyarért!*-akció javára forditja.

Kodály-est

A Székesfőváros Népmüvelési Bizottsága csütörtök este ismét bebizonyitotta, hogy fel tud emelkedni hivatásának magaslatára: feledhetetlen Kodály-estet rendezett a Vigadóban.

Kodály gyermekkarait nem lehet elég gyakran előadatni. A huszadik század zeneköltészetének rendkivüli szépségü alkotásai ezek a kis remekmüvek, maiak, magyarok, müvésziek. A magyarság lelke nyilatkozik meg bennük egy nagy költőn keresztül. Természetesen csak mintaszerü előadásban szabad megszólaltatni őket, kitünő énekesegyütteseknek. Ilyen kitünő énekes-együttes a legtöbb fővárosi középiskolai énekkar. Ezek a diákkórusok is megérdemlik a nyilvánosságot. A Népmüvelési Bizottság évente többször is szerepeltethetné őket. *Az egyes kerületekben is.* Hü és jó apoktolai ők a magyar müvészetnek.

A gyermekkarok után a „*Nyári este*" előadására került a sor. A Székesfővárosi Zenekar szólaltatta meg, *Vaszy* Viktor finom, megértő és megértető vezénylésével.

Finis coronat opus. Az est a *Budavári Te Deum* előadásával ért véget. Gyönyörü volt! Kodály Zoltán vezényelte, bizonyára ez volt az oka annak, hogy talán még sohasem tett ilyen mély hatást hallgatóira. Ha többet foglalkoznék vezényléssel, a világ legkülönb előadómüvészeinek egyike lehetne. Tudja, mi a lényeg és ki is tudja fejezni. Eszközeiben egyszerü, közvetetlen, sallangtalan, a lényegre rávilágitó, nagyvonalu, sugalló erejü karmester!

Ezt a remekbe sikerült hangversenyt matinék alakjában meg kellene ismételni. Többször is! A diákokat — a főiskolásokat is! — megfelelő iskolai propagandával el kellene vinni ezekre a matinékra. Ennél hatásosabb módját a népmüvelésnek, müvészibb eszközét a lelket alakitó nevelésnek mi nem ismerjük. **f. gy.**

Mégegyszer!

Moziban eddig ismeretlen fogalom volt az *ujrázás,* bármennyire is szivesen látta volna a közönség a színészek produkcióját mégegyszer, vagy hallgatta volna meg ujból az elhangzott zeneszámot. Most azonban igen érdekes módon minden nap megujráztatnak egy zeneszámot a Fórumban, ahol a *Warner* nagy zenés filmjét, a *Hollywood Hotel*-t játsszák.

A filmben szereplő ismert amerikai zenekar a *Fekete szempár* cimü népszerü dalnak jazz-átiratát játssza el, s rendesen nagy taps kél nyomában a nézőtéren. Erre egy pillanatra kigyullad a villany, a következő másodpercben ujra elalszanak a lámpák és — *a zenekar megismétli a számot*...

Az Örök melódiák

A Moulin Rouge-ban, a főváros népszerü szórakozóhelyén tegnap este került először a közönség elé az uj *Örök melódiák* cimü operettrevü, amelynek előző részét több mint *kilencvenszer* hozták szinre a közönség egyhangu lelkes elismerése mellett. Az uj *Örök melódiák Offenbach* halhatatlan dalaival kezdődik és *Strauss* János, a keringőkirály, *Lehár, Fall, Jacobi, Kálmán, Lincke* feledhetetlen muzsikáján át elérkezik a legujabb korig. A gyönyörü dalok, amelyek sohasem fognak elmulni, a boldog béke varázslatos idejét hozták vissza arra a néhány órára, amig a parketten megelevenedtek a klasszikus operettek alakjai. A közönség emlékezett a gondtalan multra, könnyezett és nevetett, aszerint, hogy a nagy, immáron klasszikussá lett szerző vidám vagy bánatteli melódiáit szólaltatták meg a szereplők és a zenekar. Falrengető tapsokat kaptak az örök melódiák, amelynek előadói *László* Lola, *Szömörkényi* Franciska, *Gábor* Magda, *Bródy* Juci, *Solthy* György, *Feleky* Camill, *Egressy* Tibor müvészetük legjavát adták. A mellettük szereplő *Bodnár* Piri, *Somogyi* Irén, *Linder* Magda, *Dolly Hopkins* és a mindig vidám *Halmay* Imre kitünő volt. A revü összeállitója *Bródy* István, rendezője *Jimmy,* tervezője *Vogel* Eric, valóban mesterit produkált. De kitett magáért a Moulin Rouge igazgatósága is, amely tündöklően szép és korhü kosztümökben hozta a közönség elé ezt a finom és minden elismerést megérdemlő, igazán nemes produkciót.

„Válóok." A Magyar Szinház ujdonságából. (Törzs Jenő és Dayka Margit.)

Dizőz lett Szokolay Olly

Az egyik dunaparti kávéház hirdeti: Szombattól kezdve minden este *Szokolay* Olly énekel.

Tehát *Szokolay* Olly is meghódolt a ma divatja előtt és dizőz lett. Beszéltünk erről a kedves és tehetséges szinésznőről, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— Őszintén szólva én *nem találok semmi különbséget a pódium és a szinpad között.* Hiszen végeredményképpen az operettszinésznő pódiumnak tekintheti a szinpadot is, amelyen önálló számokat ad elő. Az összekötő prózák az operettben, főként a táncos operettekben nem fontosak. Amit ezekben az operettekben a szinésznő előad, az amugyis szólónak, duettnak, esetleg tercettnek számit, kis önálló produkciónak, ami bármikor kihagyható, vagy a mese egy másik részéhe illeszthető. Mármost, ha a szerző, tegyük fel, kihagyja a prózai részeket, valamint a táncosjeleneteket, megmaradnak az *énekek,* amellyel a szinésznő, ha kiáll a közönség elé, *már dizőznek számit.*

— Amikor a dizőzi pályára rászántam magam és elfogadtam a dunaparti kávéház igazgatójának meghivását, arra gondoltam, hogy kaptam egy szerzőt, aki *a prózát és a táncokat kihuzta a darabból és meghagyta a dalokat, amelyeknek* előadását rám bizta. Én igyekezni fogok a megbizást jól teljesiteni.

Heidi

Shirley *Temple,* az ennivalóan kedves kis gyermekszinésznő ismét megörvendeztet bennünket egy filmjével. Minden filmje eddig is biztos siker volt, mert bájával, mosolyával, tehetségével meghóditja a legnagyobb igényü közönséget is.

Legujabb filmje rengeteg alkalmat ad kedvencünknek sokoldalu tehetsége érvényesitésére. A humoros és drámai jelenetek egész sorában gyönyörködhetünk a pufok arcu *Shirley* közvetlen, szivhez szóló játékában. Ez a kisleány nem mesterkélt, nem müvészieskedő, hanem izig-vérig müvész és főképpen azért szeretjük ennyire, mert kiforrott tehetséggel, öntudatosan, mindig élettel telt gyermekszerepet kreál.

Legujabb filmje Johanna *Spyri* ismert irónő szövegkönyve alapján készült. A történet is nivós, érdekes és a rendezés érdeméül kell irni, hogy a sikert nemcsak Shirley *Temple* alakitásától várja, hanem *a többi szerep is gondosan előkészitett.* Egész sor kitünő színész segiti diadalra Shirley *Temple* filmjét, különösen Marcia Mae *Jones,* aki egy béna kisleány szerepében könnyeztetően megható.

Rozmaring

Az asszony verve jól — mondja a régi közmondás és a *Rozmaring,* az uj magyar film, amelynek tegnap, tegyük rögtön hozzá, zajos sikerrel, volt meg a premierje, azt bizonyitja, hogy *a leánynak sem árt meg — ha megverik!* Sőt...

Körülbelül ez a meséje a *Rozmaringnak,* amelyben kellemesen keveredik az amerikai filmek nyers férfi parfömjének szaga a falusi kertek nemes és egyszerü rozmaringillatával. *Harsányi* Zsolt és a forgatókönyvet iró *Békeffi* István pompásan adagolták mindkét véglet dózisát és a mixturából *nagyszerü magyar film született.* Igaz viszont, hogy ehhez kellett az az áldozatkész bőkezüség is, amellyel a producer *Pless* Ferenc és vállalata, a *Harmónia Film* jubiláris, tizedik magyar filmjét kiállitotta.

A nyers férfierőt *Páger* Antal reprezentálja az uj magyar filmben, a rozmaring viszont *Turay* Ida. Az ő szerelmi kettősük uralkodik a történeten és a lehetőségek, szinészi adottságok rengeteg szinü skáláján viharzanak végig burleszk szerelmükben, amig elérkezünk a happy endhez. *Kabos* Gyula és *Mály* Gerő, a magyar filmek robusztus humoroszlopai, most is jólesően, minden gondot elüzően kacagtatják öt percenként a közönséget. Igen szép és nagy szerepe van a meghatóan egyszerü *Somlay* Arturnak. Rajtuk kivül még *Vaszary* Piri, *Dénes* György, *Pethes* Sándor, *Peti* Sándor főerősségei az együttesnek, amelynek cigánybanda (a Magyari bandája), jazz- és hangversenyzenekar még a kiegészitői, mert a mesét sokszor és okosan sok fülbemászó zeneszám szakitja meg.

Martonffy Emil gondos rendezésében készült ez a mintaszerü magyar film, amelyen meglátszik erősen a müvészeti vezető: *Vajda* László tehetséges kezenyoma is.

A nagy ábránd

A háborus filmek kora már lezajlott és most, évekkel a nagy korszak lezárulása után kapjuk a legtisztább, legszebb háborus filmet. Ez a *Nagy ábránd,* amely a velencei világversenyen az első dijat nyerte. Azt is meg kell állapitani, hogy nem csupán a háborus filmek sorában jelent felsőfokot, klasszikus tisztaságot ez a képszalag, hanem egyben a francia filmgyártás csucsát is jelzi. Alig volt még film, amelyben nagyobb lelket lendítő erővel jelentkezett volna a francia látás tiszta emberiessége, őszinte világossága.

Az eddigi háborus filmek inkább a *pokol* külsőségeit ábrázolták, a testi szenvedés és a test mártiromságának és hősi erőfeszitéseinek époszai voltak. A technikai csodákat láttuk, a bravurokat, a férfiakarat megfeszitett küzdelmét. Ez a film — *a háboru lelkét hozza.* Ebben a háborus filmben — nem látunk lövészárkot, nem hallunk egyetlen ágyudörgést sem. A front mögött játszódik a kép és elmondja a haza szeretetét, az ellenfél megbecsülését, akiben hazájának szeretete ugyanugy lobog, mint abban, aki velük szemben áll.

Nincsenek sztárjai ennek a filmnek, a «sztárok», a főszereplők minden nemzet katonáit és népeit képviselik. Jean *Gabin,* Erich von *Stroheim,* Dita *Parlo* és az a színész, aki *Rosenthalt* játssza, viszik ezt a szerepet. Jean *Renoir,* a rendező, a tiszta müvészet klasszikus példáját adta a legmodernebb müfajban. A magyar *Kozma* József kisérőzenéje stilusosan alkalmazkodik a monumentális keretekhez.

dr. Kövér Béla.

bábtervező.

A békéscsabai Bábjátékos Napok keretében a Szegedi Kamara Bábszínház Kästner-Mándy: Balond csütörtök c. előadás tervezője és rendezője; III. díjat nyerte az együttes.

Emlétve.

Népművelés, 6. sz. 42. old.

A Kövér—Forster család síremléke.

A következők nyugosznak benne:

Kövér János polg. isk. tanár, akad. festő * 1848. † 1921.

Forster Rezső nyomdatulajdonos, újságíró * 1833. † 1911.

Kövér Ferencné * 1823. † 1911.

Forster Rezsőné * 1835. † 1915.

a Kassai új köztemetőben -

A Wick család sírboltja.

A szürkegránit kereszt talapzatán e felírást olvassuk:

Itt nyugosznak az Úrban: Wick Ede 1840. II. 16.—1927. IV. 23. és neje sz. Apáthy Cecilia 1840. II. 22.—1929. VI. 7.

A fedőlapon:

Adj Uram örök nyugodalmat nekik.

E sírbolttal szomszédosak a Lux, Vozáry, Kemény, Schubert, Karsa családok kriptái.

Kövér János festő

Wick temetők 106 p.

Sterpka János, élt 68 évet † 1920. IV. 9.

Sterpka Jánosné, élt 76 évet † 1923. X. 5.

Szilva Józsefné szül. Sterpka Anna, élt 43 évet, † 1925. II. 2.

A Rostár család sírboltján:

Tepliczky Istvánné szül. Rostár Mária élt 28 évet, † 1899. V. 7.

E sírbolt mellett találjuk egyenes irányban a Lehrner, Széman, Vargha, Fagulya s a temetőkápolna mögött a Burger és Kuchár-családok kriptáit.

A Zichy család sírboltja.

Benne nyugosznak zichy és vásonkeői gróf Zichy Károly szül. 1854. jan. 4. megh. 1918. dec. 2. és

Özv. zichi és vásonkeői gróf Zichy Lászlóné szül. sárvári felsővidéki Széchenyi Ernestina szül. 1836. ápr. 25. megh. 1910. aug. 12.

II. 3720. Kövér János, 21 éves, kath., szül. Vadkerten, Magyarországon, atyja orvos, élő modelles osztály, 1879 okt. 25.

Som 183. l.

elhalt, szobrászati osztály, 1882 okt. 21.

II. 4225. Szoboryna Mihály, 26 éves, kath. szül. Nemesoroszin, Magyarországon, atyja ur

Kövér János

fertő Kassa

Oltárképek

lásd

Művészet 1908. 133.l.

Székesfehérvári czéhzászlók

VIII. 186.

Kövér

K. 2. *János*, festő és illusztrátor. • Vadkert 1858 febr. 1. A bpesti mintarajziskolában és a müncheni képzőm. akadémián tanult. 1881. Magyar életkép c. olajfestményét állította ki a bpesti Műcsarnokban. Utóbb Kassán telepedett le s főleg egyházi képeket festett.

K. G. I. 1907

lovon. Jobb kezében kivont kardiát tartja s
kantárját fogja. Prémes kucsmáját for-
kipödrött s szakála le van beretválva. Mente-
rőse brokát, czipője hegyes orrú s oldalán kard
a szerszámon a lófark felett „E. T" betűk lát-
k erődökkel, a melyek-en innen lovas
harsonát fúvó hír lebeg mondatszalag-
állnak: „Emericus Tőkeli."

a vonalkeretnek 35.7 : 28.6 s a reilap-

4343.

Kövér János

1873/74 – 1876/77

Ferképzomfoiskèvk
105. l.

gazdaságos volt. [illegible]
öntött masszával dolgoztak, ami boltozataik szerkesztését lényegesen meg-

A FEJEDELEMNÉ GALAMBJAI.

TÖRTÉNETI RAJZ.

Irta **P. SZATHMÁRY KÁROLY.**

Jut-e eszébe a tovarobogó kocsin utazónak, hány féreg él az ut porában s hány esik ezek közül a sebesen forgó kerekek áldozatául? . . . Ilyen viszony van a magas politika elvei — s a családok és egyesek élete között.

Ez ugy nevezett magas politikai elvek érvényesültek hazánkban a XVII-ik század végén és okozták a nagy nemzeti és a száz meg száz családi tragédiát.

A török egyre tért veszitett; a Bethlenek, Rákócziak fényes kora, a Gyalunál elesett II. Rákóczi Györgygyel lejárt; Thököly és Zrinyi Ilona mint számüzöttek élnek a Pontus partjain s az egyetlen Rákóczi gyermek, ki trónjára igényt tarthatott, Prágában, a jezsuiták kolostorában, igen jó kezekben. A jeles erdélyi fejedelemnét, Bornemissza Annát, a Teleki Mihály által behivott császári hadak vezére, Caraffa halálra ijeszté; és a neje elvesztése miatt búskomorságba esett Apaffy Mihály mérgezés gyanuja mellett hirtelen elhalva, immár Almakeréken aluszsza örök álmát. Csak egyetlen gyermek volt még, ki a megszerzendő Erdély fejedelemségének czimét viselte: II. Apaffy Mihály.

Az egész ország szeme e gyermekre nézett. Figyelemmel kisérte a császári őrség vezére; figyelemmel a nemzet, mely egész kormányzó tanácsot rendelt melléje; de még inkább őrizték nagybátyjai a Bethlenek, legkivált pedig Bethlen Gergely, az ország generálisa, kinek az atyja halálakor alig 15 éves ifju fejedelem növendéke, védencze és szeme fénye vala, kit mint valami mesebeli drágakövet őrzött az Apaffy szép küküllői várában.

A nagyravágyó főur a szó középkori értelmében fogta fel családja érdekeinek biztositását; egyaránt kaczérkodott a nemzeti függetlenséggel ugy, mint Leopold tanácsosainak terveivel. Nagyobbik leánya, Klára, az Apaffy — vagy tulajdonképen Teleki Mihály által kivégeztetett Bánffi Dénes fiának, a bécsi udvari körök által teljesen megnyert Bánffi Györgynek volt neje; igy ezen oldalról biztositva volt családja jövendője; de a nemzeti párttal sem akart végkép szakitani, mely az ifju Apaffy Mihályt Erdély függetlenségének talizmánjául tekinté, és egyátalában nem volt kedve ellenére, hogy második leánya, Katalin és Erdélynek leendő fejedelme együtt növekedve, a legbensőbb vonzalommal közeledtek egymáshoz; hogy a kora fejlettségü 16—17 éves leányka akkor volt boldog, ha «Mihály bácsikájával» együtt időzhetett; hogy az ifju fejedelem Katalint tréfásan akárhányszor «kis menyasszonyának» nevezte és kedveskedésével minden alkalommal elhalmozta.

Igy érzett és gondolkozott Bethlen Gergely uram belül; de szinleg szigoru arczot mutatott, ha a két gyermeket együtt és nyájas csevegésen, vagy épen igenis bizalmas beszélgetésben találta.

I.

Az 1694-ik év egyik legszebb májusi estéjén a két szép gyermek együtt ült a küküllői vár első emeletének nyugatra fekvő széles, oszlopos tornáczán.

Az ugynevezett küküllői vár mintapéldánya volt főuri kastélyainknak ugy Erdélyben, mint Magyarországon a XV. és XVI. században. Mint a pozsonyi, selmeczi, zólyomi, radnóti, vagy ózdi kastélyok, vagy a gyalui és vécsi vár, négyszöget képez az, szegletein kerek tornyokkal, melyek kupalaku tetői messziről beláthatók a Küküllő völgyében. Ma is egyike legszebb és legépebb várkastélyainknak, mely tágas előudvarával, lombos és virágos kert közepette mély árok által körülvetten áll.

Kedvesebb és vonzóbb képet látni, mint a virágokkal rakott széles tornácz keretében röpkedő galamboktól körülvett bohóskodó két gyermeket, alig lehetne.

Az ifju Apaffy Mihály inkább kora, mint késő fejlettségü gyermek volt. A 19-ik év nála már meghozta a finom szőke pelyheket, melyek arczának már is férfias kifejezést kölcsönöztek, de gazdagon vállaira hulló gesztenyeszin fürtei, és az értelmet, érzelmet egyaránt kifejező nagy kék szemek s az üde, gyermeteg arcz, melyen a szenvedély még nyomokat nem hagyott, kora fiatalságát elárulák. Sötétkék selyem kamuka rövid dolmányt és nadrágot viselt, mely szin a kihajtott nagy fehér gallérral igen jól állt fiatal arczához; az öltöny, a kor divatja szerint, mely a nyugat-európaihoz kezdett hajlani, egészen zsinórtalan és paszománt nélküli volt ugyan, de a dolmányt igen szép mivü filigrán ezüst csatok és ugyanolyan öv tartották össze.

Bethlen Katalin az ifju fejedelemmel majdnem egykoru, de még sokkal fejlettebb leányka, a Bethlenek vonásait és epedő szemeit öröklé, melyeket nála szászszorosan megnemesitve találunk. A szemekben mondhatni emberfölötti tűz, mely gyakran ád méla ábrándnak helyet. A vonások szokatlan lágyság mellett sok ábrándra hajlót mutatnak fel és a finom fehér arczbőr, melyen az erek mintegy áttetszenek és a gyakori megrezzenés, mely rajta minden idegenszerü vagy ujnál jelentkezik, egyikét jelzik azon végetlenül finom természeteknek, melyek ugy tünnek föl, mintha nem e sárgolyóra lennének termtve, hol tulgyöngéd érzékeik és idegzetöknél fogva reájok nézve néha még ez élvezet is csak szenvedés Nyilt arczán és örök mosolyában, szivig ható tekintetében és hangjában teljes megtestesülése van a szeretet ama kifejezésének, melyet nagyhirü festők is oly ritkán találtak el Madonna-képeiken.

Katalin ritka szövetü fehér ruhát viselt, mely számtalan fodrával, mint valami habtömeg ölelte körül a légies, emelkedett termetet; s a két kis fehér buggy, melyek a hófehér kart ékiték, olyanok, mintha félben hagyott, vagy félig nőtt angyalszárnyak lennének a szép gyermek vállain. Fényes, fekete haja természettől göndör fürtökben hull alá s egyetlen gyöngysor által van összetartva, melynek szalagja a homlokon gyémánt csillag boglárban fut össze.

A szép gyermekpár beszélgetésének tárgyát épen azok a szelid fehér galambok képezték, melyek ha Katalint a tornáczon megpillanták, a kastély külső udvarának kapujáról azonnal csoportosan siettek kis pártfogónőjök üdvözletére, kitől mézes buzát vagy más kedvencz eledelt szoktak kapni, s ezért oly hálásak voltak, hogy versengtek, melyik tud előbb jutni a kis kezekhez, vagy lökdösődtek és dulakodtak a diszhelyért a leányka vállain.

— Szép állatok, — mondja Apaffy Mihály, — de egy kissé talán el is kényeztették őket.

— Hát nem érdemlik meg bácsikám? — kérdi a leányka a galambok egyik legszelidebbjét megfogva és Apaffy elé tartva. — Nézze csak ezeket a kis okos szemeket, milyen szeliden néznek az emberre; ezt a végetlen fehérségü hópelyhet a kis sárga orr körül; s ezeket a gyönyörü szárnyacskákat, minőkkel csak angyalok birnak. Hiszen, uram bocsáss, még a szentlelket is ily fehér galamb alakjában festik. Aztán nemcsak szépek és szelidek ezek, hanem hasznosak is; mi Klárikával mindig galambok által levelezünk; pedig Bonczida Bodontól vagy Küküllővártól csak szép kis távolság; és látja, ezek a kis ártatlan jószágok pontosan elhozzák a leveleket egy kis mézes buzáért; pedig ez csak olcsóbb, mint a megbizhatlan czigány postának fizetni.

— S valóban elhozzák a levelet? — kérdi Apaffy. — Én is hallottam postagalambokról, de nem hittem, hogy ezek a kis bohó házi galambjaink is képesek erre.

— Persze hogy képesek.

— Jó, hogy tudom, — mondja élénken Apaffy, — ha Ebesfalvára vagy Fogarasra megyek, viszek egy párt magammal és leveleket váltunk velök.

— Igen; majd adna édes apám, ha megtudná! — mond a leányka elpirulva.

— És miért ne? Nem vagyunk mi egymásnak kedves, vérszerinti atyafiai? És nem vagyunk-e mi már megáldva, még pedig a templom földjén, a pap keze által? Nem emlékszel már reá, mikor együtt konfirmáltunk a gyulafehérvári templomban? Én sohasem fogom elfelejteni, milyen szép czeremóniát csinált volt Tófeus püspök uram azon alkalommal. Egy szép áldozó-csütörtöki napon, virággal volt koszoruzva az egész templom, mert még akkor élt szegény édes anyám, ki a virágokat oly nagyon szerette. Gyönyörü imát és prédikácziót mondott az öreg ur a kikérdezés előtt; utána pedig hosszu sort állottunk, ünnepélyes fogadást tettünk s letérdepeltünk, egyik felől a fiuk, másik felől a leányok. Te voltál első a leányok között, én pedig a fiuk között; és igy, mint minden tanitás alkalmával, ekkor is szembe estünk egymással. Tófeus uram pedig sorba ment és minket, mint két elsőt, együtt áldott meg . . . Emlékezem, ugy megdobbant a szivem, midőn két kezét egyszerre fejünkre téve mondá: «Járjatok a jó erkölcs és igazság utain és az ur ti veletek lészen». Szemeim a tieiddel találkoztak, melyekben könyüket láttam; s hófehér arczoddal, reszketeg ajkaiddal, összetett kezeiddel akként tüntél föl nekem, mint valami mennybeli angyal. Én a püspök szavait ugy értettem, hogy mi *együtt járjunk* a jó erkölcs s igazság utain és szivemben kettős fogadást tettem . . . . . Hát te Katinka? Hát te? . . Vagy te már nem is emlékezel reá?

— Nagyon is emlékezem, — mondja alig hallhatóan a leányka, s elfordult, hogy felfakadt könyeit elrejtse.

— Na ne légy oly szomoru! — vigasztalja az ifju. — Hála Istennek, nincsen mi közöttünk oly nagy árok, melyen én át ne tudnék ugrani. Jer csináljunk lánczot abból a kötény virágból, melyet a kertből hoztál; ti leányok ugy is szerettek lánczot kovácsolni a fiuk számára.

Katinka hirtelen és észrevétlenül letörlé könyeit s az asztalra halmozott sárga virág csomaghoz lépett, melynek száraiból a gyermekek lánczot szoktak készitteni.

És hogy korábbbi felindulását elrejtse, a többi közül kiválasztott egy virágszálat, mely már el volt viritva s virága helyét fehér pehelygömb foglalta el.

— Tudja a bácsika milyen a ferfihűség?

— Milyen te — kis angyalom?

— Ilyen ni! — s egy lehelettel a gömböt szétfujta, hogy szálai százfelé röpültek.

— No megállj te kis csintalan; bizonyosan a leány hűségre akartad azt mondani!

A láncz egyesült erővel gyorsan készült s pár percz alatt igen hosszura nyult ki. Mikor aztán egészen kész lett, Apaffy előbb Katinka derekán csavarta körül s majd önmagát füzte vele játszó társához.

— Ime az összekötő láncz közöttünk — mondja örömmel, miközben a leánykához simult. — Igy leszünk mi Katinka egymással örökre összekötve.

*

BAJCS, A HERCZEGPRIMÁS NYARALÓJA.

— Ha azt a kemény sors ilyeténképen szét nem szakitja — mond egy erős hang hátok mögött.

Bethlen Gergely, Katinka atyja volt az, ki a játszó gyermekektől észrevétlenül lépett be s a virágláncot kétfelé választotta.

A két szerelmes gyermek pedig ijedten lépett el egymás mellől.

— Katinka — folytatja az öreg ur megrettent leánya haját simogatva — eredj csak be szobádba; egy kis komoly beszédem van uram öcsémmel.

Bethlen Gergely jellemző alakja volt egy ekkori erdélyi főurnak; s ruházata, külseje mintegy kifejezése amaz ingadozó politikának, melyet követni voltak kénytelenek. Még megvolt fején a törökösen hosszura hagyott boncsok: de a többi rész sem volt leborotválva, hanem csak rövidre nyirva. Igy ölelte a gondokat képviselő ránczoktól barázdált homlokot a félig ősz haj körül; de a szakáll már hiányzott s helyét nagy bozontos bajusz akarta pótolni lecsüngő szárnyaival. Az egykori tüzet és a hajdani vitézséget csak az arisztokratikus kevélységgel égő fénylő szemek és előre domborodó áll képviselték.

Az arczhoz hasonló jelentőségü volt az öltözet is: a sötétzöld posztó dolmányon megvoltak a lefüggő öreg ezüst gombok; de a dolmány szabása már francziás volt és a zsinórt teljesen nélkülözte; a tavaszi időhöz mérve nem is volt egészen felgombolva és nyilásából kakastaréjhoz hasonlító keményitett ingfodor lógott elő. Többi ruhája magyaros szabásu volt, csak a csizmák helyét pótolta a könnyebb és lágyabb börü sötétvörös salavári.

(Folytatása következik.)

A HERCZEGPRIMÁS NYARALÓJA.

Érsekujvártól mintegy félórányi távolságra fekszik *Bajcs* helység, hol az ország primásának nyaralója van. Még *Szcitovszky* érsek alatt épült az egyszerü lak, melyet jelenlegi utódja kidiszitett és megnagyobbitott. *Simor*, mint győri püspök, a *rákosi* elhagyatott püspöki nyaralót is a birtokos méltóságához illőn helyreállitotta, ugy, hogy az kellemes nyári tartózkodásul szolgál utódainak.

Ugyanezt tette ő, mint esztergomi érsek a bajcsi nyavalóval, melynek rajzát im itt közöljük.

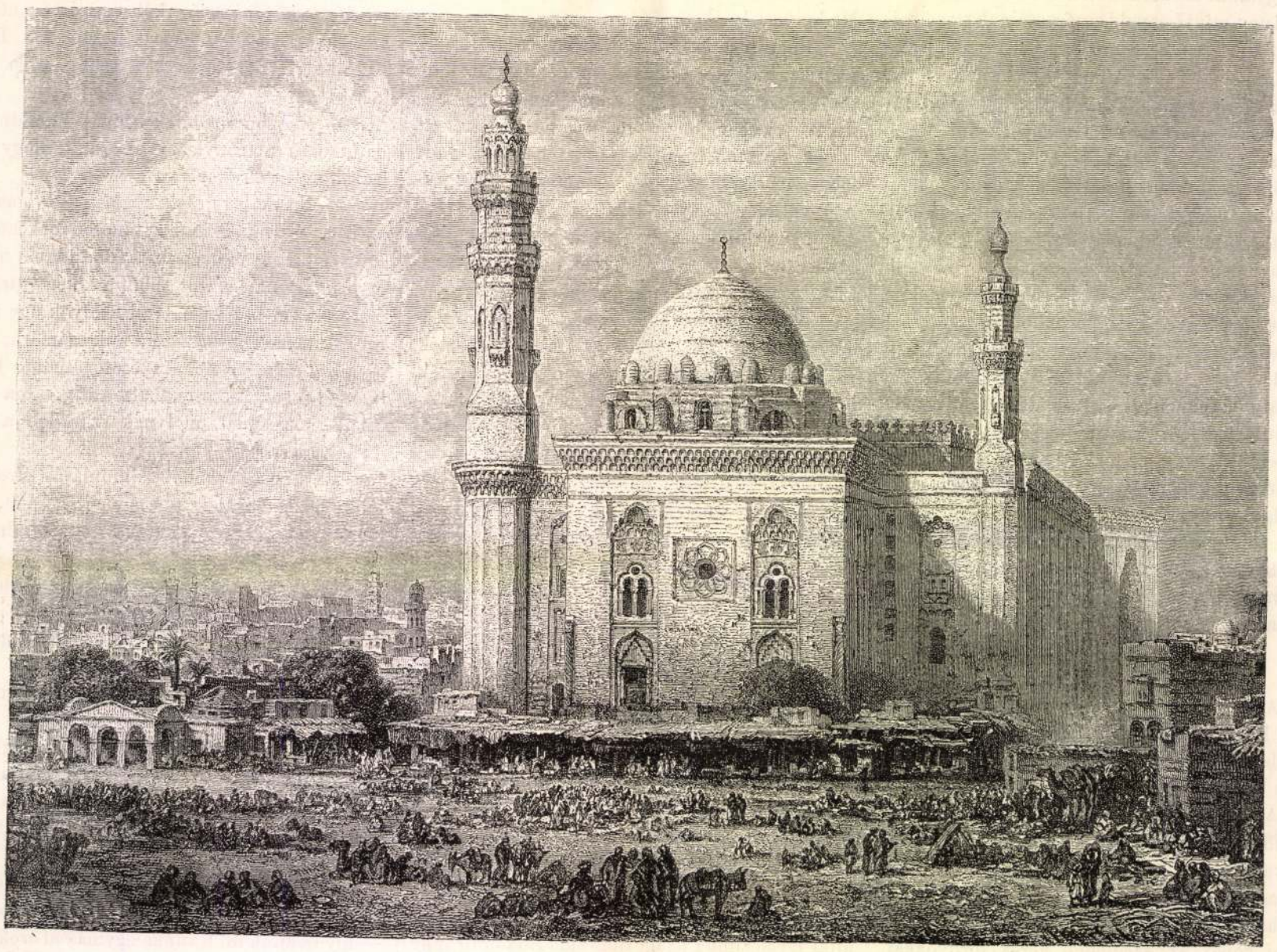

EGYIPTOMBÓL. — A RUMELIEH-TÉR ÉS HASSZÁN MECSETE KAIRÓBAN.

EGYIPTOMBÓL.

A KHEDIVE PALOTÁJA ALEXANDRIÁBAN.

A KONZULSÁGI TÉR ALEXANDRIÁBAN.

A karcsu tornyu templomhoz közel látjuk az emeletes uri lakot, valamint a különféle gazdasági épületeket. E pontról teljesen el van takarva a fiatal ültetésü, de már is lombos, terjedelmes park, melyet Simor bibornok-érsek létesitett nyári lakása körül. A parkot több ponton árnyas fasorok és tavak ékitik, melyeken át csinos hidak vezetnek. Különösen a füz és ákácz szeret e homokos talajban tenyészni, de ezeken kivül különféle diszfák és cserjék is szépen virulnak.

Bajcsnak van jól felszerelt népiskolája, hova a helységben lakó cselédség gyermekei járnak. Különösen a primás mintagazdasága nevezetes, melynek egyik főbb pontja Bajcs. Van jeles ménese, tehenészete és a gazdasághoz tartozó különféle állatok istállói.

Egyátalán Bajcs egyaránt nyujt kényelmet és gazdasági örömöket.

—*b*—

EGYIPTOMBÓL.

Mig Oroszországban egész üldözéssé fajult az antiszemita mozgalom s ezrével vándorolnak ki a zsidók keleti Európából, nyugati Európában jóformán ellentétes hirek keltenek közérdeklődést: a keresztények üldözéséről a szemitákhoz tartozó arabok által. Londonban és Párisban hetek óta nem volt esemény, mely a közvéleményt jobban érdekelte volna, mint e mozgalmak a messzefekvő országban és idegen világrészben; nemcsak faji és vallási rokonszenv, de főkép politikai tekintetek tették e mozgalmat oly nevezetessé. Egyiptom, mert erről van szó, régi nagy nevén és hires gazdagságán kivül ma a szuezi csatorna által jelentőségében még növekedett; angolok és francziák egyaránt szemet vetettek a szép országra, ha egyszer a «beteg ember» halála után osztozkodni kell, s ime most ez ország lakói mintegy megkezdik a harczot saját önállóságuk kivivására s mintha tudnák, hogy tervök kivitelének nem a gyenge török, hanem az európaiak a főakadálya, hazafiui indokokból származó mozgalmukat az országukban letelepedett európaiak üldözésével, kiüzésével kezdik. Valószinü, hogy a hosszu időre tervezett «nemzeti reakczió» első fölvonása az európaiak győzelmével fog végződni, kiknek tudós államférfiai Konstantinápolyban most tanakodnak a fölött, mit tegyenek a veszedelmes Arabi pasával és követőivel; de az első felvonás is eléggé érdekes, hogy a minden tekintetben nevezetes országra ismét visszatérve, abból egyetmást ujolag is bemutassunk, különösen azon részeiből, melyek az európai közvéleményt most annyira foglalkoztató események szinterét képezik.

A legelső hely, melynek képét adjuk, Alexandria városának nagy tere, a konzulsági vagy gyakrabban ugynevezett Mehemed-Ali-tér. Nemcsak mint e szép város legszebb helye, de abból az okból is érdekel bennünket, mivel az európaiak ellen intézett támadást junius 11-ikén itt kezdették meg a benszülöttek. A tér 575 lépés hosszu és 95 lépés széles, s két szökőkuton kivül a mai dinasztia alapitójának, Mehemed-Alinak lovagszobra is disziti. Bármily szokatlan is a szobrok iránt ellenséges mohamedán világban egy igazhitü fejedelem lovagszobrát nyilvános téren látni, el kell ismernünk, hogy e szobrot nem a hizelgés állittatta fel. Mehemed-Ali Alexandriának második alapitója. A Nagy Sándor által létesitett s a Ptolemeusok idejében oly virágzásra vergődött város, a középkorban fokról fokra hanyatlott s e század elején a francziák rövid ideig tartó birtoklása után alig volt 7000 lakosa, azok is nyomorult agyagkunyhókban laktak. Mehemed Ali hatalmas kikötőt, számos erődöt, óriási csatornát, sok középületet készittetett, s mindenekfölött a város kereskedelmét oly virágzóvá tette, hogy Alexandria ma már ismét nagy város, több mint 200,000 lakossal s az európai fény és müveltség Egyiptom, sőt egész Afrika más városában sem található föl oly mértékben, mint e helyen. A konzulsági tér különösen olyannyira nagyvárosi jellegü, hogy bankházai, kávéházai s más modern épületei közt a sok keleti öltözetü járó-kelő nélkül bizonyosan Európa valamelyik székvárosában képzelnők magunkat.

Vannak azonban Alexandriában még oly városrészek is, hová az európai kultura nyomai kevéssé hatottak el. S e helyen a régi emlékek is eltüntek lassankint. Két utolsó obeliszkjét, a hires Kleopatra tűit, nemrég szállitották idegen országokba, a világhirü könyvtárnak és a világ csodái közé számitott világitó toronynak semmi nyoma; az egyedüli régi emlék jóformán csak az ugynevezett Pompejus oszlopa, melyet Pompejus præfectus Diocletian császárnak állittatott, de azért névrokonság folytán átalában Cæsar nagynevü ellenfelével kötik össze. Az oszlop 67 láb magas, vörös gránitból van.

A két nagy kikötő közt levő földnyelv nagy része már ismét tele van épitve és hatalmas paloták is emelkednek az egyes kunyhók közt. Zárdák, templomok, kórházak és szinházak nagyrésze európai jellegüek. A legérdekesebbek közé tartozik a khedive palotája Pharosz félszigeten, melyet Mehemed-Ali a konstantinápolyi szeráj mintájára épittetett s a hol most utóda szorongva várja a nemzeti forradalom kifejlődését, mely esetleg az ő bukását vonhatja maga után.

A forradalom embereinek s köztök Arabi pasának székhelye és állandó lakása nem az európai jellegü Alexandriában van, melyet a tenger felől különben is már ostromzár alá vettek az európai nagyhatalmak hadihajói, hanem a nemzeti jellegét inkább megtartott Kairóban. Kairó Egyiptomnak valódi fővárosa. 360 ezer lakosa közt természetesen sok európai van, de aránylag sokkal kevesebb, mint Alexandriában s e mellett a város piszkos és szemetes zugutczáival, tömérdek mecsetével s távolban a gutákkal, kétségtelen keleti jellegü, csak itt-ott látszik egy-egy modern palota és diszitett hely. A legszebbek közé tartozik a képünkön bemutatott Rumélieh-tér s az épületek közt a mamelukok bukása folytán történeti nevezetességüvé vált czitadellán kivül (melynek rajzát f. évi 21-ik számunkban mutattuk be) különösen érdekes Hasszán szultán óriási, de e mellett igen kecses épitésü mecsete. 1357-től kezdve három éven át folytonosan épitették a szép mecsetet s mondják, hogy minden nap mintegy háromezer forintba került épitése. Egyiptom számos középkori nevezetessége közt kevés van, mely vele versenyezhetik. Hajdan a mekkai zarándokok egész Afrikából itt gyülekeztek össze, hogy utra induljanak a szent város felé.

Szaisz (fulajtár).

Még egy negyedik képet is bemutatunk: egy mezitlábos fulajtárt (szaisz), ki, mint a régi időkben, most is a gazdagok kocsija előtt fut, hogy azok hatalmát és vagyonát hirdesse.

A harcz a nemzeti és idegen elem befolyása közt tényleg megkezdődött. Az Alexandria utczáin lefolyt verekedést leszámitva, nem véres küzdelem ez még most, de mindenki érzi, hogy élet-halál harcz kezdődik; s hogy a küzdelem nagy lesz, tanusitja az a körülmény, hogy még az európai jellegü Alexandriában is oly nagy az ellenszenv az európaiak iránt, hogy a mintegy 50,000 főre menő európai lakosság a kikötőben horgonyzó hadihajók oltalmát sem találja elégségesnek s kivándorolni készül, sőt a kivándorlást tényleg meg is kezdette már.

UJ ÉSZAKSARKI EXPEDICZIÓK.

Az uj osztrák-magyar északsarki expedicziót czélja, mint lapunkban már emlitettük, abban áll, hogy a grönlandi tengerben fekvő *Jan Mayen* szigeten tudományos kisérletek és észleletek számára állomást szervezzenek.

A Ferencz József-föld hires fölfedezője, Weyprecht sürgette főkép az ily állomások létesitését. Igen helyesen hangsulyozta, hogy ama rendkivüli áldozatok, nemcsak pénzben, de emberéletben is, melyet a sarkvidékek kikutatására forditanak, nem mutatnak fel eddig kellő eredményt, mert az, hogy időről-időre egy-egy fölfedezett sziget nevével többet tudunk, ismereteinket kevéssé gyarapitja: sokkal helyesebb volna egyszerre több expedicziót szerelni fel, melyeknek feladata volna az észak- és déli sarkvidék különböző pontjain egyenlő tudományos eszközökkel és egyenlő utasitás mellett delejességi, csillagászati és meteorologiai kutatásokat tenni, hogy azok eredményét összevetve, a sarkvidék természetéről egészen határozott tudományos képzetünk lehessen. Egyes kirándulásoknak ily tudományos vizsgálatokra rendesen nincs idejök, mert többnyire csak egy nyárra szerelvék fel, de ha tesznek is kutatásokat, a mint hogy egyeseknek s különösen Nordenskjöldnek igen sokat köszönhetünk e tekintetben, azok belbecse épen elszigetelésöknél fogva nagyon kétes.

Weyprecht időközben elhalt ugyan, de eszméje termékeny talajra esett s ugy a kormányok, mint magánosok a jelen évben szokatlan nagy áldozatokat hoztak a tudományos czél elérésére. Már eddig 14 expedicziót indult el vagy készül elindulni. Ausztria-Magyarország, mint emlitettük, Jan-Mayen szigetén, Svédország Spitzbergán a Mosel-öbölnél, Norvégia Rosakoknál, Hollandia Novaja-Zemlyában, Oroszország a Léna torkolatánál (Szibériában) s a karai tengernél, az Egyesült-államok Barrow foknál és Discovery-kikötőnél az északi szél 80° alatt, Dánia Grönland nyugati partjánál, Anglia Simpson-erődnél és a Hudson-öbölnél, Francziaés Olaszországok kormányai pedig a déli sarkon állitanak fel ily tudományos megfigyelő állomásokat.

A mi expedicziónkat nem a kormány költségén küldik ki, hanem egy tudománykedvelő főur, Wilczek János gróf szerelte fel az egészet, ugyanaz, ki az 1872—4-ki osztrák-magyar északsarki expedicziő költségeihez is legtöbbel járult. A kisérleti munkálatok már meg is indultak. Ápr. 2-án ment ki, mint annak idején jelentettük, a «Pola» nevü hadi szállitó gőzös minden szükséges dologgal fölszerelve, az Adriai-tenger hasonnevü kikötőjéből s jelenleg már közel van kitüzött állomásának helyéhez. Az expedicziő vezetője Wohlgemuth Emil kapitány s a tiszteken kivül 12, nagyrészt Fiume környékéről való matróz van vele. A lakó házak és obszervatorium a pólai fegyvergyárban készültek s azután szétszedve helyezték el a hajó födélzetén. Épitésöknél tekintettel voltak arra, hogy fedelök esetleg a hó nyomását kiállja s ajtajukon szabadba lehessen jutni még akkor is, ha a hó annak alját bizonyos nagyságig befujja. Belől e házakat parafával és flanellel bélelték ki, hogy a lakosok a rendkivüli hideg és nedvesség ellen is védve legyenek. A kamarában a szükséges élelmi szereknél különös tekintettel voltak az északi sarkon uralkodó skorbut betegségre, de e mellett elkészültek arra is, hogy esetleges hajótörötteken segithessenek.

Jan-Mayen szigetét már régóta ismerik, mivel Izlandtól aránylag nem nagy távolságra esik. 1633 óta e szigeten különösen hollandiak fordultak meg többször s nem egy expedicziő tagja pusztult itt el teljesen. Legutóbb az 1877-ki norvégiai északsarki expedicziő látogatta meg s ez alkalomból Mohn H. térképet is készitett róla. Az északi szél. 70° 53′ 55″ alatt s a nyugoti hosszuság 8° 27′ 40″ (Greenwichtől számitva) alatt fekszik. Partjai mellett mindenütt mély tenger van, némely helyen 2000 fonalra (egy fonal körülbelől 5 láb) nyulik. A sziget iránya északkeletről délnyugat felé tart a Hekla-vonallal párhuzamosan. Kétségtelen, hogy vulkanikus eredetü, de ujabb keletü, mint a faröi szigetek vagy Izland. Hosszusága mintegy 7½ földrajzi mérföld s legnagyobb szélessége körülbelül 2 mérföld. Legfontosabb és legnagyobb az északi rész, melynek közepén emelkedik az 1943 méter magas Medvehegy, egy

Kövér János
München

A Képzőművészeti Társulat tárlatain a Következő műveivel vett részt:

1887. tavaszi kiáll. II. sor.: Magyar életkép, 300 ft.

Kövér János

Művészet 1908. 133

– 1912. 183

Kövér Ianos

igen ügyes tolmagyarlat

Arch Ert. 1893 évfben.

Kövér I

sollvapolat Lenzitett

1893 ban az Arch

Egy szamara

Mihalek József

bunyára

ismeri

Kövér I.

festő

Bajcs, a hercegprimás nyaralója. Felzése: Kövér I 81. és a mettző: Morelli G. Fametszet. Vas. Ujs 1882. 424. l (szöveggel)

Kövér Jakab

Somogyi Miklós: Magyarok a müncheni Képzőművészeti akadémián. Művészet. 1912. 183. l.

Kövér János, festő; szül. 1858-ban Vadkerten, hol atyja orvos volt.

1879 okt. 25-én iratkozott be a münchemi képzőművészeti akadémia élő modelles osztályára.

Kövér János

szül. 1858. febr 1.

1876/7 I. osztondijas rajztanat-
jelolt - 3 ~~[illegible]~~ félevé
volt.

1876/7. II. dtto 4. félév -

Köver J.

a müncheni Képzőművészeti Akadémia magyar növendéke;

beiratkozás éve 1906.

Jászai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis 1945. Ungarn-Jahrbuch, Mainz, 1970 10 1, 149 1

Kövek J.

a müncheni Képzőművészeti Akadémia magyar növendéke;

beiratkozás éve 1879.

Jászai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis 1945. Ungarn-Jahrbuch, Mainz, 1970 10 1, 149 1

Kövér József
Hajdú-Bihari Napló 1998. IX. 29

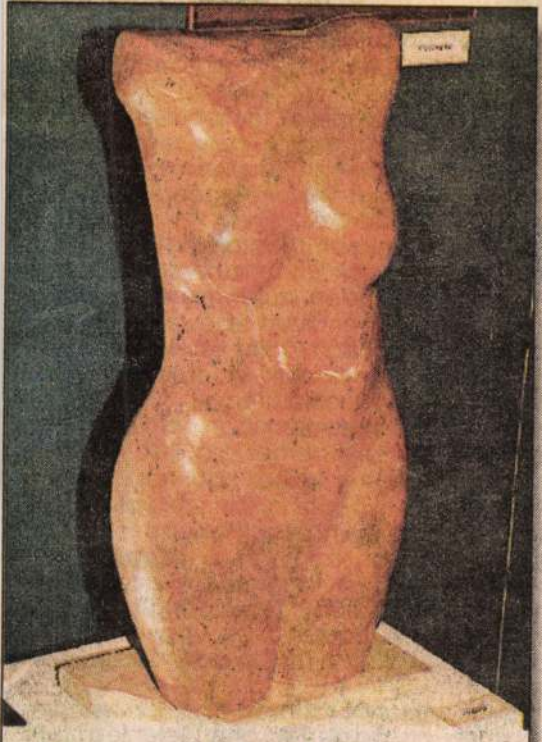

Megszólal a kő, a kőben is meg tud szólalni a nő – mint ahogy Kövér József szobrászművész vörös márvány torzója is bizonyítja ezt Fotó: Kovács László

ómé
gete
ször
így
el.

POROTHERM termékek további előnye, hogy ndszerben vásárolhatók, azaz segítségükkel z építőanyag pincétől a födémig egyszerre eszerezhető és rendszerjellegéből adódóan eépítése egyszerű és gyors.

ermékpalettánkban megtalálható a pince- glától a belső és külső teherhordó falakon át válaszfalig minden szükséges elem. Egyre edveltebbek a rendszert teljessé tevő, kerá- iaburkolatú nyílásáthidalók és kerámiaburko- tú vasbeton gerendák, valamint béléstes- k és hőszigetelt koszorútéglák.

ödémrendszerünket azonban nem csupán a **PORO**THERM -rendszerhez ajánljuk, más ter- nékekből épített falakhoz is jól használható. gyenes mennyiségszámítási szolgáltatásunk egítségével az Ön házának terveire testre sza- ottan, pontosan kiszámítjuk a **PORO**THERM- ermékek anyagszükségletét. (Küldje el ter- eit a WIENERBERGER Téglaipari Rt. címére, 119 Budapest, Bártfai u. 34. vagy kérjen to- ábbi információt a 06 (1) 4-647-040-es tele- onszámon).

További szaktanácsadásért forduljon kereske- őinkhez országszerte, ahol jelenleg futó kcióink keretében jelentős kedvezménnyel náljuk termékeinket.

WIENERBERGER

Téglaipari Rt.

522763/1H

Kövér János

rajztanár

Kassa

l. Lykaközöns

111. l.

115. l.

6. Trotzdem engste Ank
gewohnheiten. Antikisierende Tendenzen un
schiedenfarbigen Gestein, weissem und rot
7. Überzeugende Paralle
und schliesslich zusammenfassend
8. völlige Konkordanz m
Viertel des XIII. Jahrhunderts. Das Grabmal
formen und technischen Mitteln ein Monume
mentationswert.

Kövér Jánvi

nobrász

Szabad Művészet

1950. 212. l.

szter 201.167/1948.sz. rendelete alapján
tanácsától alakitott kastély-bizottság

Kövér János festő

Pesti Hirlap. 1881. máj. 10.

az új tavaszi tárlat

Kövér János festő

Pesti Hirlap. 1881. ápr. 8.3.

A tavaszi tárlat I-só sorozatára....

MDK

Kövér János, köb.sörgyári munkás. szobrász.

Lovast ábrázoló gipszrelédefje jó kompoziciós készségről tanuskodik.
A kiáll. megrendezésének célja,h. a rejtett tehetségek elötörjenek és képzömüvészetünk fejlödését biztositsuk.
Leányfeje pedig monumentális, zárt kifejezö alkotás.

Végvári Lajos: Ifjusági képzö- és ip.müv. kiáll. Nemzeti Szalon. A népmüv. miniszt.által rend.kiáll. Magyar Nemzet. 1950. jun.16.

MDK

Kövér János 21.é.munkás

Kőbányai Sörgyár

Lovas, gipsz

Röplabdás, "

Leányfej, "

Ifjusági Képzőm. és Iparm. kiáll. N.Szal. 1950.

um. xkkck. 11.1.

MDK

Kövér János festő

KT 1881-es kiállítására egy népélet-kompozíciót akar küldeni.

MDK-A-I-1/888.

Kövér János MDK

Magyar életkép,

Műcsarnok 1881. Tavaszi kiáll.
második sorozat.

Kövér János.

F. M. B. 2.

Kamai rajzt.
1880 Bp. – : „Magyar élettép."

Kövér István, asztalos

Hajdúböszörményben a házakhoz szabvány ajtókat és ablakokat és bútort is készített testvérével Imrével együtt 415 old.

Dankó Imre: Hajdúböszörmény népi épitkezése. 367.o.

Déri Múz. Évkönyve. 1968. Debrecen. 1968. Alföldi Nyomda Debrecen

Kövér Hajnal

iparművész
textilmunkás

1914-ben 20 évés

Stul. Kolozsvár (?)

lásd

Vizy Elemér

Levente művészek

111. l. képpel

115. l. képpel

2038-909-8
I. em. szolgai öltöző.

554. Tisztogatási eszközök.

Különféle tisztogatási eszközök és pedig:
a) 4 darab vizes kanna horganyozott lemezből per 4.40 K.....17.60 K
b) 4 darab szemétlapát per 1 K..... 4.00 K

összesen.....21.60 K

Vétetett Weinberger Marktól 1907. április 18-án (693-907).-- Kifizettetett 1907. április 30-án a 319 sz. nyugtára.-- Elszámoltatott 1907. május 20-án 1111 szám alatt.

MDK

Kövér Lajos

Ferenc József-dij.

Szépmüvészet, 1942. 2o5 l.

MDK

Strasser Clarisse szobrász
Öröm, bronz

B.A: XII. Tavaszi Szalon... Magyarság, 1937. máj. 16. 24 l.

MDK

Kövér Lajos, festöm.

Vadkanvadászat. Olf. Jelz.

Árv. Közl. 1936.márc. 76.sz.2.rk.sz. 42.l.

Kövér Lajos

Vadkanvadászat, olaj

Árverési Közlöny, 1936. márc. 2. rendk.sz.

42 1.

MDK

Kövér Lajos, festöm.

6o2. Vadkanvadászat. Jelz. Olf.

Árverési Közlöny. 1936. 2. cz. 42.1.

Kövér Lajos (aradi), M.D.K. építész

tervei nyomán Körös-bánya körönsége új vendéglőt építtet.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1898. XIX. évf.

máj. 18. sz. 4. old.

Kövér Sajos, réthati

épitész Arad

Magyar Pályázatok

1906. 8. sz. (Joszás-helyi Purgly László soffronyai kastélya. – Esztelneki Bíró Albert kupai kastélya, képekkel.)

Terverte fenti

Nevlithkori telep. versecri IX. 127

KÖVÉR JÓZSEF Hajdú-Bihari Napló 1998 IX. 22

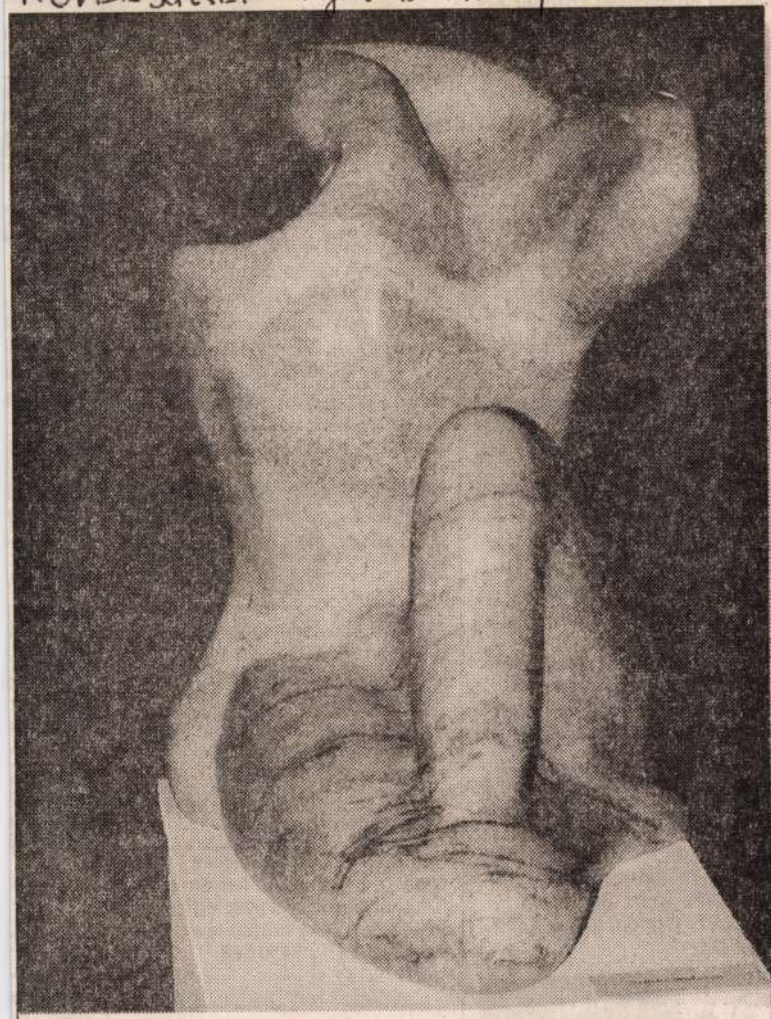

Kövér József szobrászművész (képünkön egyik alkotása) és Szilágyi Imre grafikusművész kiállítása október 28-ig tekinthető meg Debrecenben, a Déri Múzeum kupolatermében

Reprodukció: Kovács László

Kölcsey művelődési központ ok-
ber elején 120 órás nyelvtan-
yamokat indít kezdő, középha-
ó, nyelvvizsga-előkészítő szinte-
n angol, német, olasz, orosz,
nnyol és francia nyelvből. Érdek-
ni a 413-802-es telefonon, je-
tkezni az információban lehet.
21894/1H*

mély- és vagyonőri vizsgára fel-
zítő tanfolyam indul október
én a Debrecen, Vikár B. u. 4–6.
alatt. Munkanélküliek egyéni
nogatást igényelhetnek. Tele-
: (52) 448-613, (30) 9687-102.
21764/1H*

Szabadidő, sport, utazás

fesztivál Münchenben október
-ig, nonstop utazással, luxus-
szal, Debrecenből 8500 Ft/fő,
izs busszal Debrecenből október
25-ig csak 24.900 Ft vagy
900 Ft. Görögország szeptember
vagy 28-tól, egy hét csak
900 Ft. Grand Tours, Debrecen,
vin tér 3/B. Telefon: 52-448-348.
1939/1H*

brecenből induló autóbuszos Pa-
ama-ajánlatok: Párizs október
27. Versailles-i kirándulással
350 Ft. Erdélyi csillagtúra októ-
22–25., mindössze csak 16.500
Panorama Tours, Debrecen,
pó u. 27. Telefon: (52) 414-087.
1465/1K*

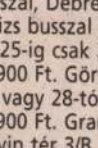

Ház, háztartás

Építkezés

Állatok

40 vemhes üsző holstein-fríz eladó. Telefon: 06 (30) 9731-743. *521679/1H*

Gépek, felszerelések

E–512 kombájn gabonaasztallal, megkímélt állapotban eladó. Érd.: 06 (44) 300-551. *521253/2K*

MTZ–52-es kisfülkés 2 év műszakival eladó. 06 (52) 366-357, 06 (60) 610-806. *521699/2K*

HL 61–02 pótkocsi 80 cm-es aluoldalas friss vizsgával eladó. Debrecen-Józsa, Pál u. 10. *521895/1K*

Vállalkozás

Működő adósságmentes kft. alapítási áron 100.000 Ft-ért eladó. Tel.: (52) 440-317, (30) 587-350. *521162/2K*

Üzlethelyiség lakás eladó. Debrecen, Hatvan u. 52. Érdeklődni: a helyszínen. *521492/4H*

Bt. ingyen átadó. 06 (30) 355-960. *521634/2K*

Kálvin téri üzletközpontban I. emeleti, 29 nm-es, jó helyen lévő üzlethelyiség eladó (részletfizetés lehetséges) vagy hosszú távra bérbe adó. 06 (30) 9450-588. *521774/1K*

Pénzügyletek

Se
bontot
(

Eladó az
képércsi
Ingyen bi
tartás, ár
nagyobb
kereskedé
az OMV-
*519080/

Akció! A
nali készl
Tel.: (30)

Autómot
gesztés,
színvonal
rész-kere
(52) 471-
471-293,
*521518/

Opel Ast
kiváló áll
06 (45) 4

Lökhárító
gati tech
Kassai–Já
Tel.: 414-

Mazda 6
des 123/
550-650
sai Zoltán

IFA–W50
tehergép
eladó. Ér
geti u. 1
*521898/

Kövér József

Hajdú-Bihari Napló
1998. IX. 22.

Szilágyi Imre grafikusművész és Kövér József szobrászművész kiállítása október 18-ig – hétfő kivételével – naponta 10-től 18 óráig látogatható Debrecenben, a Déri Múzeum kupolatermében.

Metamorfózisok

Kövér József szobrairól

ARANY LAJOS

Amatőr – vallja magáról a Debrecenben élő és dolgozó fogorvos s Nyíracsádon alkotó szobrász, Kövér József. Ám a Hajnali tánc, a Szégyen, az Ősz, a Metamorfózis, a Csigalét és más munkáinak esztétikai nívója egyértelműen tanúsítják a fogász művésszé lényegültségét. Az alkotás megszállottságából eredő, a minőség hozta metamorfózis ez... Legjobb művein a hagyományos ábrázolásmódot úgy hozza szimbiózisba a modernnel, hogy sokáig vizslatható, eltöprengtető művek születnek keze alatt. Feltételezve: a művé érlelési folyamat kezdetén elemzi, virrasztja a világot. Az elvont fogalmakhoz, természeti jelenségekhez s a cselekvésekhez – metamorfózis, szégyen, álom, unatkozás, diktatúra, szél, kiáltás – hozzáteszi a maga értelmezését, a meglevő fogalmak egyfajta metamorfózisát hozva létre. S az ihletben való vizsgálat nyomán lehetséges, hogy a hagyományos, anatómiai pontossággal leképező módszerű portrék belső tekintetet hordoznak, tulajdonságaik kiülnek az arcukra.

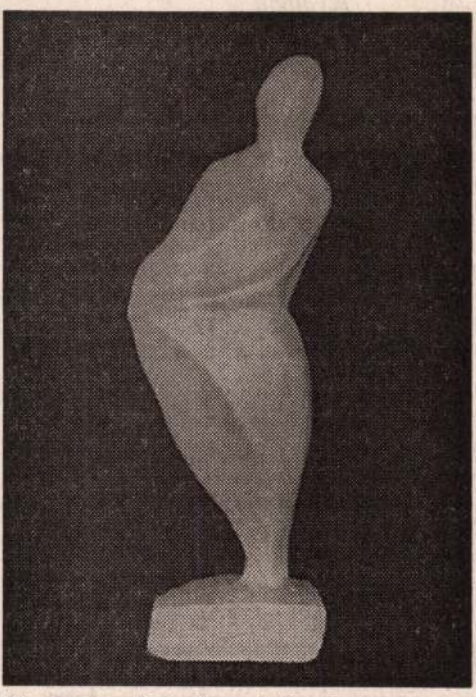

Kövér József: Szélben (márvány)
Fotó: Magánarchívum

S az embercentrikus alkotások archéhelyzeteket hordoznak, ugyancsak kiegészülve Kövér József összituációkról vallott gondolataival. Ott a születés a szobrokon (Ébredés, Hajnali tánc), ott a szerelem (szintén a Hajnali tánc, amelyik összekötő elem a születés és a szerelem között, vagy az Eljöttem érted), s ott az elmúlás (Ősz). Az őselemi, mítoszi jelképek pedig, mint a metamorfózis, a szégyen, az unalom a teljesség minőségi átélését sürgetően s segítően gondolatsarjasztók: változásért kiáltanak, változtatásra serkentenek. A Hajnali tánc úgy hív föl az igazi szerelemre, hív-visz táncba, hogy az egymás mellett élés helyett erőteljesen sugalmazza az „egymásban élés" igényét, s jelzi a pár szételemezhetetlen eggyéolvadását, a Társban oldódás ritka szép élményét. Egyúttal azt: míg élünk, az új Nap-hajnal esélyéről nem mondhatunk le.

Nem politizál közvetlenül a szobrász, nem is dolga ez, ám a Diktatúra, a Kiáltás vagy a Szégyen minden olyan időben aktuális, amelyikben az önkibontakoztatási lehetőségek korlátozottak vagy az értékrenddel bajok vannak. S ilyen a mi időnk is. Az elszalasztott lehetőségek sokaságának, az adys eljátszott öregségnek, a lehetőségeink alatt élésnek a kora. Nem véletlenül mottója az alábbi néhány sor minden, az életet, az időt óvni vágyó szobrának, azaz az összes eddigi, 1991 óta született termésének: „Eltelt egy Másodperc... – Nem történt Semmi / Eltelt egy Perc... – Nem történt Semmi/ Eltelt egy Óra... – Nem történt Semmi / Eltelt egy Nap... – Nem történt Semmi / Eltelt egy Hét... – Nem történt Semmi / Eltelt egy Hónap... – És nem történt Semmi? / Eltelt egy Év... – Még nem történt semmi? / Már eltelt egy Élet... – Már nem történhet semmi."

Kövér Józsefet „nyugtatja a szobrászat, mint narkóst a narkotikum". S e gondolati töltetű szobrok, legyenek erotikus vagy elvontabban politikai sugalmúak, maguk is harmóniavággyal telítik műbefogadójukat. Ám mint közvetetten sugallják: az eredendő emberség eltorzulhat, szégyenné szegényülhet, az ember metamorfózison átjutva szörnnyé éppúgy lényegülhet, mint angyallá. Ő maga is szereti Beckettet idézni: az emberben két pojáca, két lény lakozik. József Attilával: a szívében egyaránt megfér a tigris és a szelíd őz. S amint megtörténhet, hogy magányában a pusztába kiált az ember, éppúgy esélyes járni a könnyed, mindig új s új életre csókoló táncát.

(Kövér József tárlata április 4-ig tekinthető meg a nádudvari Ady Endre Művelődési Központban.)

KÖVÉR JÓZSEF
HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ 1996 III. 28

EZŐK

emelés előtt
Ft/db

7500 Ft/m³
85 Ft/m²
3600 Ft/m³

k
180 Ft/m²
290 Ft/m²
360 Ft/m²
510 Ft/m²
45 Ft/db

10-es 68 Ft/db
100 Ft/m²

és tartozékok
edménnyel
m termékek
engedménnyel.
es P. u. 3.
411-947

'418782/1K'

Gazdásztalálkozó '96

kiállítás, vásár,
szakmai tanácskozás április 3–4.
Debrecen-Pallag.

Bővebb felvilágosítás:
Balásházy János Mezőgazdasági Szakközépiskola.
Telefon: (52) 316-255.
Kölcsey Ferenc Művelődési Központ.
Telefon: (52) 413-977.

A programok és a kiállítás látogatása díjtalan!

'418322/1H'

Jó forgalmú
kocsma
Debrecenben
bérbe adó.
Érdeklődni:
(52) 410-106

'418701/1K'

RT.

A Hunép
Hajdúsági Univerzális Építőipari
Részvénytársaság igazgatósága

tisztelt részvényeseit, hogy a társaság
1996. április 29-én 16.00 órakor
ebrecen, Simonffy u. 34–36. sz. alatt tartja
996. évi rendes közgyűlését.

'418816/1H'

s napirendi pontjai:

ág jelentése a társaság 1995. évének gazdasági tevékenysé-
ny a mérleg megállapítására, az eredmény felosztására.
bizottság jelentése a mérlegről és a nyereségfelosztás in-

gáló jelentése a társaság gazdálkodásáról, a mérlegről, vala-
ségfelosztási indítványról.
mérleg megállapítása, az eredmény felosztása és az oszta-
ítása.
tségviselők 1996. évi tisztségviselői tiszteletdíjának meghatá-

tervjavaslat beterjesztése és elfogadása, az 1996. évi jöve-
s elveinek meghatározása.

yűlésen szavazati jog csak úgy gyakorolható,
vényesek részvényeiket a közgyűlést megelőző
de legkésőbb a közgyűlést megelőző egy órával
óság képviselőjének bemutatták és a szavazásra
jogosító jegyeket átvették.
ülés anyagát 1996. április 10-től megtekinthetik
a részvénytársaság székhelyén
– Debrecen, Simonffy u. 34–36. sz. –
a jogi csoportvezetőnél.

HUNÉP RT. IGAZGATÓSÁGA

NAPLÓ

ÁRÓVÁSÁR
IELŐNÉL!
k 6600 Ft-tól,
ettás, bejárati
000 Ft-tól.
AKOK:
4500 Ft,
nyíló **17 000 Ft.**
zárók készítését
agból vállaljuk!
készletre
vezmény.
SLY Bt.,
zoboszló,
(52) 363-104

'418801/1K'

ELADÓ
Debrecen,
Piac utcán
utcára nyíló
100 m²-es
üzlethelyiség.
Érdeklődni:
(52) 410-106

'418705/1K'

ÖRZE!
–GYERMEK
ABBELIK!
asztékban!
EDVEZMÉNYES
KON!
8. és 29-én
áig KÖLCSEY
KÖZPONTBAN
00–18.00 óráig,
00–14.00 óráig
ER KFT.
rja vásárlóit!
-Éva utca sarok.

'418754/1K'

Baromfihús-akció!

Libaszárnytő	**90 Ft**
Kövérlibafarhát	**70 Ft**
Pulykamell	**520 Ft**
Pulykaapróhús	**340 Ft**

HÚSBOLT,
Debrecen,
Létai út 46.

'418773/1K'

ecen
mában,
160 m²-es,
gből álló,
eleti,
KIVITELŰ
DA
ADÓ
gy
E ADÓ.
52) 410-106

'418835/1K'

Vezető minőséget gyártó cég keres területi képviselőt Észak-Magyarország területére.

– Kiemelkedő intelligencia,
– megnyerő fellépés,
– tulajdonosi szemlélet,
– nagy gépkocsi, garázs szükséges.

Amit ajánlunk:
folyamatos képzés, előbbieknek megfelelői vállalkozói díj.
A pályázatot „Jeans 418535" jeligére kérjük a kiadóba április 5-ig.

'418535/1K'

M.D.K.

Kövér Leó festőművész

Az "Artes" művészeti társulat egyik vezetője Bálint József dr. igazgatóval együtt, akivel szervezik a különböző vidéki kiállitásokat. A cikk beszámol arról, hogy a szegedi és miskolci nagysikerü kiállitás után a legközelebbi kiállitást Nagyváradon tervezik.

/Egy másik hiradás, amely az "Artes" müködéséről szól Kóber Leó nevet ir, igy nem lehet tudni, hogy melyik a helyes név./

Mire készül az "ARTES"? c.
Szinházi -Élet. Bp. 192o. május 3o. junius 5. I
IX. évf. 22. sz. 24. lap.

1021

Kövér Mária: Illusztráció

szerephez, mert ... Hegedüs Gézával... Azóta Lajos... Filmhez mehetnék, de ... én világom.

Legyint.

Jaj, hányan vannak il... laha magához babonázt... lamely művészeti ág s ... hetség, vagy kedvező ... vagy akaraterő híján, ... tak az ígéret földjétől karny... nyira — mással keresik ken... ket.

Munkám gyakran összehoz velük. Némelyiken mosolygok, néhányuk elől menekülnöm kell, s akadnak köztük, akiktől nem ta-

1967 JUL 22
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Kézirat Mellékelve
ÉLET ÉS IRODALOM

... levő székb... valaki.

Akinek az enyémhez hasonlóan rossz az arcmemóriája, azt bárk... lekollegámozhatja, letegezheti, d...

ÉLET ÉS IRODALOM

Irodalmi és politikai hetilap
Főszerkesztő:
NEMES GYÖRGY
Szerkesztő:
JOVÁNOVICS MIKLÓS

Szerkesztőség: Bp. V., Alpári Gy. u. 22. Tel.: 111—424; 310—920; 314—164; 111—087; 113—221. Kiadja: Lapkiadó Vállalat. Lenin körút 9—11. Telefon: 221—285. Felelős kiadó: Sala Sándor. Nyomta: Szikra Lapnyomda. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető: a helyi (Budapesten a kerületi) kézbesítő postahivataloknál és a kézbesítőknél. Előfizetési díj 1 hónapra: 8.— Ft. ¼ évre 18.— Ft. Külföldön terjeszti: Kultúra Könyv- és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat, vagy a Kultúra külföldi képviseletei. Csekkszámlaszám: egyéni: 61 210, közületi: 61 066, vagy átutalás az MNB 8. sz. fiókjánál vezetett egyszámlára.

Megjelenik minden szombaton.

KÉZIRATOKAT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
INDEX: 23 264.

Színes, szélesvásznú francia—olasz filmvígjáték

Főszereplők:
Brigitte Bardot
és Jeanne Moreau

Csak 16 éven felüliek látogathatják

BEMUTATÓ: JÚLIUS 27.

Kövér Mária: Kalapos nő

ÉLET ÉS IRODALOM
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
JAN 13

a napok elnevezése: ke
sárnap vagy péntek e
halál vigiliája lehet
hét hónappal előbb, 1
12-én indultunk el, v
a pompázó Vágvölgyé
lonkai hágón, a néma
tes lengyel síkságon
egy belorusz kisvárosi
s onnan gyalogmenetb
lométeren át, tűző nap
gok között Kurszkig, majd eg
sen a frontvonalba, Voronyez

Attól kezdve, hogy július 10-én elértük a Dont, fél éven át hídfőcsatákat és védelmi harcokat folytattunk. A 2. magyar hadsereg Hitler kívánságára és Horthy készségéből alakult a szovjetellenes náború segítésére; kilenc könnyű gyaloghadosztályból és egy páncélos hadosztályból állt, összlétszáma körülbelül 200 ezer ember volt, parancsnoka vitéz Jány Gusztáv vezérezredes. Jány vezérezredes úr, mint Hautzinger Gusztáv főhadnagy, vitézül verekedett az első világháborúban, de mint vezérezredes, a maga személyét illetően már óvatosabb volt: a frontvonaltól ezer kilométerre, a biztonságos Kijevből vezényelte a hadműveleteket. A hadműveletek már azt a bizonyos január 12-ét megelőzően is súlyos veszteséget okoztak a rosszul felszerelt 2. magyar hadseregnek. A 12. könnyű hadosztály, melynek zöme Szekszárd környéki parasztemberekből állt, s amelybe büntetőszázadosként néhány ezer magamfajta értelmiségi, zsidó és fegyenc is belekeveredett (mondanom se kell: akaratán kívül), tépázódott meg a legjobban végig a harcok során s január 12-e után is. Már január 12-éig elvesztette harcos állományának húsz százalékát. Az 5000 lóból, pedig azokra nagyon ügyeltünk, elhullott 1000; ez is húsz százalék. A zsidó és fegyenc munkásszázadokra már e hat hónap alatt sem fordítottak elég gondot, s így itt a veszteség már addig valamivel több volt: 70 százalék. Hasonlóan a mi hadosztályunkhoz, vesztette el január 12-éig állománya egy részét a többi magyar hadosztály is.

Aki 1943 január 12-én reggel még élt, ember, ló, zsidó, illetve fegyenc, az a január 12-től számított négy hét, a fejvesztett visszavonulás során nagyobbrészt elesett, megfagyott, tisztjeitől felkonzoltatott vagy fogságba került. Február 9-ére gyakorlatilag meg semmisült a 2. magyar hadsereg. Vesztesége hivatalos megállapítás

...ban
...ette
...szovjet vilanmabo-
...tőségét? (Ha még él Amerikában, gondol-e vajon rá?)

Az történt ugyanis, hogy a magyar hadsereg egységei minden délután és éjszaka a vonalban inspekcióztak, felkészülten a támadásra. Mindig délutánra vagy éjszakára várták a támadást. Azon a január 12-én regel 9-kor, a csapatok jó része alvási pihenőt kapott. Kilenc óra 45 perckor megnyílt a poklok kapuja: elsöprő erejű aknavető és tüzérségi tűz kezdődött, majd háromnegyed óra múlva Urivool kiindulva a szovjet csapatok összpontosított támadása. Mindez teljesen váratlanul érte a német és a magyar hadvezetést. A gyors áttörés napok alatt hadműveleti atkarolássá fejlődött, a 2. magyar hadsereget kettévágták, s megpecsételődött mindnyájunk sorsa.

Megkezdődött rugalmas elszakadásunk. Elszakadás az ellenségtől, aki sokunknak egyáltalán nem volt ellenség, elszakadás a verholsáni erdőtől, ahol a hazaszálló sóhajok jégcsapként csüngtek a szállásul szolgáló juhhodály eresze alatt, s ahol a hazajáró álmok hócsillagokká dermedtek a fák száraz lombjai között. Elszakadás az élettől, amelyhez nem volt szabad kötődni, mert aki halálra rendeltetett, annak előbb-utóbb meg kell halnia.

Hozzánk, mert a fronttól kissé nyugatra voltunk, másnap, 13-án ért a tömegmenekülés sodra. Irány — mi is az irány? Subnoje? Trosztyanka? Alekszejevka? Nyikolajevka? Irány: egy rés, ahol ki lehet bújni a harapófogóból, az egérfogóból. Irány: az élet. Irány: a halál.

●

„Ezt a háborút nem mi kerestük. A magyar sors vezetett bennünket ide, ahol valamikor távoli őseink éltek. Nem véletlen tehát az, hogy épp itt állunk, hanem az Isten rendelése. Ezért mindenkinek meg kell állnia helyét ott, ahova rendel-

(Folytatás a 2. oldalon.)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG

Kövér Mária

1021

1968. június 7, péntek

A legmodernebb kisváros képzőművészeti körében

Tavaly nyilvánították várossá a Tiszai Vegyikombináthoz épített új települést, Tiszaszederkényt. Az új városban sok szórakozási, tanulási lehetőséget kínál a művelődési ház. A képzőművészkörben Pataki János Kövár Mária képét elemzi.

(Kovács László felvétele. — MTI foto.)

Névadó ünnepség Angyalföldön

(Tudósítónktól.)
Vadas Mártonnak, a Tanácsztársaság közellátási népbiztosa munkatársának, a később irtírhalált halt forradalmárnak vét vette fel a *XIII., Vág utca —14. szám alatti ipari szakmunkástanuló iskola kollégiuma.* A csütörtöki névadó ünnepsén elmondták, hogy az intézet SZ-szervezete már korábban vette a 19 éves korában a forlalomért életét áldozó fiatalber nevét. A kollégiumi címet rébként több évi áldozatos nkával szerezték meg a fiata-: ehhez a kitüntető jelzőhöz a KISZ *akcióprogramjának maradéktalan teljesítése* révén jutottak.

Az intézetben a *hajóépítő szakma kovács-, hegesztő- és különféle lakatosszakmák jövendő mesterei* tanulnak. A tanulmányi versenyben — országos viszonylatban is — kimagasló eredményt értek el, s hamarosan *300 vietnami ifjúmunkás* is náluk sajátítja el a „profiljukba vágó" szakmák csínját-bínját.

A névadó ünnepségen megjelentek és felszólaltak Vadas Márton legközelebbi hozzátartozói és egykori harcostársai.

Új távírószabályzat

Egy táviraton két címzett — A posta kötelezettségei, az ügyfél jogai — Hatályba lép: szeptember elsején

A közlekedés- és postaügyi miszter rendelete a postatörvény ipján *új távírószabályzat* kiadá-ról intézkedik. A rendelet, s ezegyütt az új szabályzat szepnber 1-én lép hatályba.

Az új szabályzat a postai táv-

nem a feladó által megjelölt napon kézbesíti, *a teljes díjat* köteles visszatéríteni.

Az új szabályzatot a posta a közönség részére is hozzáférhetővé teszi, könyvalakban kiadja, amely valamennyi postahivatal-

Kövér Mária
grafikus

M.D.Y.

„Kalapos nő"

Élet és Irodalom, 1968. jan. 13 - 2 lap.

Kövér Márta
grafikus

M.D.K.

Illusztrációk

Élet és Irodalom, 1967. jul. 22 - 11 lap

Kövér Mátyás

lakkozó

Pestről, 1845–47. ben
virágfestést tanult.

lásd Fleischer Béla 61. l.

T. 982.

czimere közt kétfejü sassal di-
CHMEISTER UND andere Meister des
n Tischlern und Lezeltern kezdetü
osának látképét szemléljük az elő-
három hajóval. Jelzése alól

0 cm.

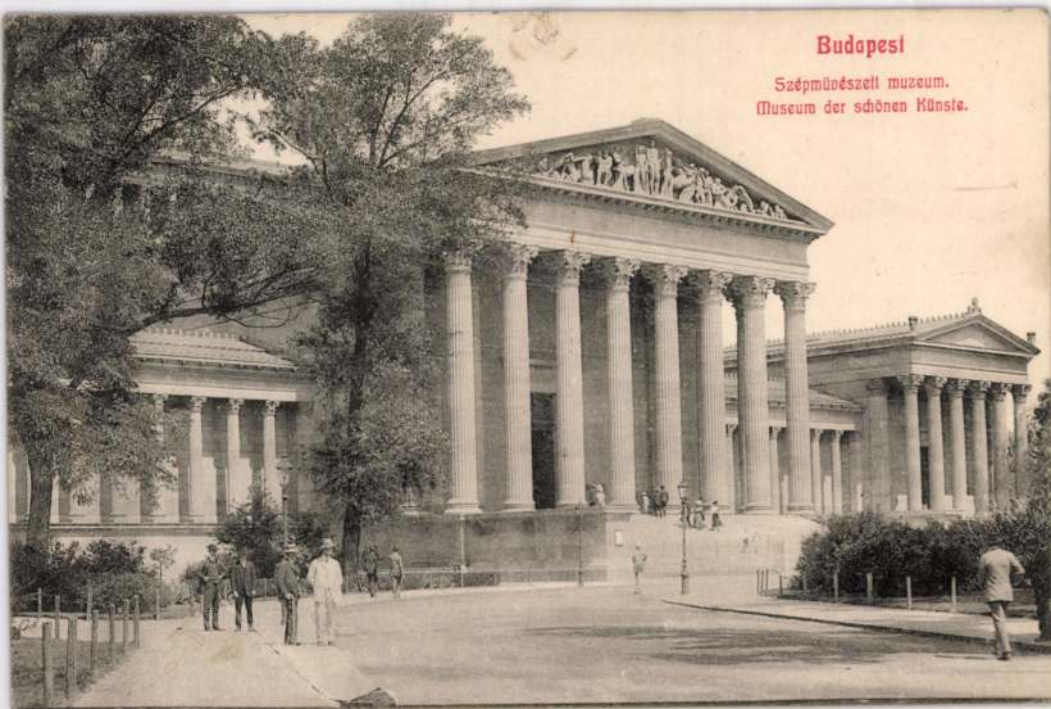
Budapest
Szépmüvészeti muzeum.
Museum der schönen Künste.

Nagyon kérem szíves
értesítését, egy
Kövér Pál nevű fes-
tőt a mult század
elejéről ismer-e.
Egy keleti tájkép üppé-
ben tudakolják, melyen
„F. Kövér Pál" signatura
áll. Csak egy levelező lapon
kérem a szíves választ.
Igaz tisztelettel, [illegible]

Szeged
Tekete sas utca 19
Nagyságos
Szentiváni Gyula
Urnak
Szeged
~~[illegible]~~
~~[illegible] 23.~~
Tekete sas utca 19

Kövér Pál

Kövér Pál MDK

arcképfestő

1898-99 Hmvásárhelyen arcképeket fest.
és eljegyzi Hoffer Etelkát.
"Vékony Józsefről" arcképe .
"Mayerffy Jó zsef és neje Ollik Emilia képe
a hmvásárhelyi ev. egyház tanácstermében.

Kiss L.: Vás.müv. 34.o.

Kövér Pál MDK

Balogi Soma arcképe, o.v. 75x58

Balogi Sománé arcképe, o.v. 75x58

Tornyai János Muzeum 1965. 2o év szerzeményei

Kövér Pál

arcképfestő 1898 - nept. jott
V-re. Jómódu gazdát élet-
mennyiben zapét festette Kovács
művészi ítéletet.

Kiss Lajos, Vásárhelyi művészi-
élet, Bp. 1957.

34 l.

4		5	6
igényeltetik az év	hetében összesen drb	Az összesen igényelt hetijegyek ára: á 30.— K	Jegyzet
hetére darab			
Áthozat			

BUDAPESTI EGYESITETT VÁROSI VASUTAK.

Jeg

a Budapesti Egyesitett Városi Vasu
a tényleges szolgálatban álló állam
alkalmazottak által igényel

1	2	3
Sorszám	**Az igénylő neve**	1922. évben kedvezményes hetijegy váltására jogositó igazolvány száma
1	Sztehlo Ottó	18226
2	Sabáth Ferencz	18227
3	Németh Sándor	18228
4	Szönyi Ottó dr.	33559
	Tizenhat |:16:|	darb. négys

Kövér Róza

1914/15 - 1917/18

Ferkèpzomfoiskèvk

.105. l.

alakítva át minden idegen formát.
Ahova a rómaiak értek, ott a művé-

Rövér Sándor festő

Pesti Hirlap. 1881. ápr. 29. 4.

A tavaszi tárlat II-ik sorozatára....

Kövér Tibor

építész

1920 – 1932 Ezt
szegedi pályázaton
vett részt –

Emlitve

Szeged 1932

21. l.

KÖVÉR Tibor építén

Ásotthalom, vk. tpl 1927 Szajka Jenővel

CSMÉE 17.

[7] *Trogmayer* 1980. (5. jegyzet
közlés e másodlagos felhasználá
kerengő két végét egy török ko
szobrok többi, feltehetőleg nag
elpusztította. A sekrestye köze
kormos köveiből hatalmas pillér
valószínűleg a bordázatot tartó

[8] *Trogmayer* 1980. (5. jegyzet

[9] További datálási támpontot
említett vörös márvány tagozato
ugyanis, hogy ennek az anyagnak
III. Béla idején, az esztergomi
Lővei Pál: A tömött vörös mészk
magyarországi művészetben. In:
skk.

[10] *Trogmayer* 1980. (5. jegyze

[11]. E tekintetben alapvetök C
Les grands portails romans. Ge

KŐVÉR Tibor epiten

Bátyai Gitta: Épultek a Speyer-kolónia-nákból. Kővér Tibor és a 20-as évek szegedi építészete. = Szeged, 1995/7-12. 96-98. ill

Magyar Akadémia (Róma)	18 000
Svédország	
Északi Magyar Archívum (Stockholm)	25 000

A következő nagyságrend a 4000-6000-es gyűjtemények köre. Ebben a kategóriában is Németország vezet 4 könyvtárral, Franciaországban 3, Ausztriában, Nagy-Britanniában 2-2 és Svájcban, Svédországban, Finnországban, Dániában 1-1 ilyen méretű gyűjtemény található.

Részletezve:

Németország	
Ludwig-Maximillians-Universität. Institut für Finno-Ugristik (München)	6000
Freie Universität. Abteilung Balkanologie (Berlin)	4000
Universität zu Köln. Seminar für Osteuropäische Geschichte (Köln)	4000
Universitätsbibliothek (Marburg)	4000
Franciaország	
Bibliothèque Interuniversitaire de la Sorbonne (Paris)	5000
Université de la Sorbonne Nouvelle (Paris IV.) Centre Interuniversitaire d'Études Hongroises (CIEH = Hungarológiai Központ)	5000
Université de la Sorbonne Nouvelle (Paris IV.) Bibliothèque de l'École des Langues Orientales	5000

KÖVÉR TIBOR

BATTHYÁNY GITTA: K. T. ÉS A 20-AS ÉVEK SZEGEDI ÉPÍTÉSZETE.

SZEGED 1995, jul-dec. 96-98

Magyar
Iparművészeti
Főiskola

Budapest X
Zugligeti út
H-1121

Tisztelt Munkatársunk!

Kérjük, hogy a **megváltozott lakossági folyósz**
betétszámla) legkésőbb **1996. január 20-ig** a C
Jakubcsákné Gabihoz eljuttatni szíveskedjék.

Az új számlaszám az 1995. október havi OTP ér

XI. 6-10.

Budapest, 1996. január 10.

MDK

465. r.Kövér Tibor,ép.

Szül.: Bąttonya,1885 Okl.kelte: 1909 Sz.:4769

A m.kir.József műegyetemen oklevelet,absolutoriumot vagy oklevélhonosítást nyert építészek névjegyzéke 1873-1928-ig.

MP-I - MP-MÜV 1931.márc.1. 41.1.

rétháti Kövér Tibor

építész

szül Battonya 1885

oklevelet nyert 1909.

Névjegyzmüegyetem 12 l.

Kövér Vendel, építész

Cikke a témánkról.

↓

Házunk – kertünk

Kövér Vendel: Betonozás a ház körül

1. 848-849.

Élet és Tudomány, Bp. 1973. máj. 4. XXVIII/18.

Kövér Vendel, építész

Cikke a témáról

↓

Házunk-kertünk

Kövér Vendel: Betonozás a ház körül

2.

900 - 902

Élet és Tudomány, Ap. 1973. máj. 11.

XXVIII
19.

Kövér Vendel, építész

A cikk témája

↓

Házuk – kertünk

Kövér Vendel: Betonozás a ház körül
3. 996–998.

Élet és Tudomány, Hu 1973. máj. 25. XXVIII / 21.

Kövér Vendel, építész

A cikk lelőhelye

↓

Házunk - kertünk

Kövér Vendel: Betonozás a hűvös körül

5. 1090-1091.

Élet és Tudomány, Bp. 1973. jún. 8. XXVIII/23.

Kövér Vendel, építész

A cikk témája

↓

Házunk - kertünk

Kövér Vendel: Betonozás a hideg körül

4. 1046-1047.

XXVIII

Élet és Tudomány, 1973. jún. 1. 22.

Kövér Zsigmond

Kobrák

1907.

Érmiek 1930. 85. l.

Wesselényi Miklós.

Mellig van ábrázolva,
rövid, kis bajuszát fölfelé
fekete, ugyanilyen atillája
aranyzsinór-
vállvetőjét kétszer ~~van~~ csavarta (nyal

Olajfestmény, vászonra,
Kleinberger Ferenc ája

9641.

429/97. N°3.

Kövér Zsigmond

szül. Egerbegyen 1886 máj.

2. Ref. iparisk. Kolozsvár

1911/12. I. első osztálybeli

művésznőv. Radnai Bélánál

1911/12. II. első osztálybeli Radnai Bélánál.

1912/13. I. másodoszt. n.o. és

Bory J.

1912/13. II. n.o. " " "

Legio XX pr.) VI. 210

(tábori olvasa

Kövér Zsigmond

1911/12 – 1912/13

Ferkèpzomfoiskèvk

105.1

MUK

Kövérné Lukács Ilona, kerámikus

Négy dekorativ kerámiát
állított ki

Magyari Vilmos: A hajdusági művésztelep és
tárlata 56 – 58.

ALFÖLD, Debrecen 1970. okt. XXI/10.

Kövérné Lukács Ilona

A Hajdúböszörményi Hajdusági Művésztelep Tagja

Székelyhidi Ágoston: Motívumok a Hajdusági Művésztelepről

Alföld 1969 10 sz. 65 old.

Köves

divattervei

l.

Interieur

1912. 9 st

12, 13 il.

Bizottsága tekintetes
gének

Budapest.

esésére a Szentháromság szobor
ására vonatkozó határozatunkat

ztus hó 30.
székesfőváros tanácsa:

Köves András, építész

Rideg Gábor: Építészeti kiállítás a pécsi Művészetek Házában.

[illegible] Boly, egészségügyi gyermekotthon. /szept./

✓ 8 Köves András: Boly, egészségügyi gyermekotthon

Művészet, 1989. 9., 36-old.

Köves

Divatrajzok, két nőt ábrázol bundában.
Repr.-ók.

Divat és Müvészet
~~Szinház és Divat~~, Bp. 1912. dec. hó. 12. sz.
49. lap

KÖVES András épitész

K.A.[KÖVES András]: OTP Fiók Bonyhád, Szabadság tér : Épitész: Köves András, belsőépitész: Uherkovich Ágnes. = Magyar Épitőművészet,1992. 5. 25.p. ill. E

K.A.[KÖVES András]: Családi ház,, Pécs, Mecsekoldal : Épitész: Köves András. = Magyar Épitőművészet, 83,1992,5. 32. ill.

tespüspökiben dolgozik → Pichler György egri kőművesmester legényeként.

VÁRALLYAY József asztalos. Gyöngyöspüspökiben írják össze 1825-ben az országos iparos összeírás alkamával.

VÁRY Antal pesti fegyverkovács. Egerben 1773-ban a megyei hajdúk részére történt rablázadás után a megyei hajdúk részére kardokat készít. → Nitschmann, → Dobrotka.

VEICHSELBERGER (WEISSBERGER) András kőművesmester. 1820-ban nyújtja be számláját az edelényi kastélyban és temetőben végzett kőművesmunkájáért. (OL Dessewffy cs. L. I./rationes, Ser. I. f. 4.)

VEINER Ádám egri kőművesmester. Egerben 1766—75 közötti adóösszeírásokban találkozunk nevével.

VEINER Dávid fazekas. Egerben 1730—65 közötti adóösszeírásokban mutatható ki.

VEIPPERT lakatos. Egerben 1832-ben az egri érseki palota déli szárnyának átépítésénél találkozunk nevével.

VEISZ György egri kőműves. Egerben 1766—75 között működik a városi adókönyvek szerint.

VEISZNER György kőműves. Az 1800. évi adóösszeírás említi.

VENCZEL Frigyes kőfaragó. Egerben 1721-ben szerepel az adóösszeírásban.

VENCZEL József egri ács. Egerben 1775—80 között szerepel az adókönyvekben.

VENCZEL Pál egri kőműves. Az 1761. évi adókönyvben találkozunk nevével.

VENDL Antal mezőkövesdi kőművesmester. 1887-ből fennmaradt a szihalmi néptanodai tervezete. (EÁL ÉrsKápGazd L tvj. II. 76/a.)

VENTIMAN, Pietro olasz kőműves → Fontana mester mellett dolgozik az egri várban 1552-ben. (Détshy, Munkások I. 176. old.)

VERES György ács. Egerben működik 1771—75 között a városi adóösszeírások bizonysága szerint.

VERNER

KÖVES András épitész

K.A.[KÖVES András]: OTP Fiók Bonyhád, Szabadság tér : Épitész: Köves András, belsőépitész: Uherkovich Ágnes. = Magyar Épitőművészet,1992. 5. 25.p. ill. E

beállításához. (Uo.) 1771-ben a rezidenciát fazsindellyel befedi. (Uo.)

VAJSZ Ignác II. kőműves. Erdőkövesden említik 1827-ben. (EÁL Vegyes összeír. 12. 1827.)

VAJSZ János lakatos. Az országos összeírás alkamával 1827-ben Gyöngyösön veszik számba.

VAJT (VAJTH) János gyöngyösi asztalos. Gyöngyösön 1825-ben a város I., ill. II. negyedének 4. fertályában lakott és 1827-ben az általános összeírás alkalmával is szerepel.

VAKA József kőműves. Az egri 1824. évi adóösszeírásban találkozunk nevével.

VAKA Mihály kőműves. Az egri városi adókönyvek 1834. évi kötetében találkozunk nevével.

VALASIK Antal kőműves. Az egri városi adóösszeírás 1800. évi kötetében szerepel.

VALENTIN Antal kőműves → Valtolinus

VALK Mátyás bécsi bádogos. Egerben 1838—46 között átfesti a főszékesegyház bádogtetejét.

VALTELIN, Balthasar bécsi rézműves legény. Egerben 1768-ban, mint az egri rézművescéh legidősebb segédje említtetik → Schajrer rézműves mester mellett. (EÁL Eger v. ir. 1758. 26. XXXII.)

VALNER (WALLNER) József 1753-ban Egerben a kőművesceh jegyzőkönyve szerint az ács-, kőműves- és kőfaragócéh céhmestere. Az 1753—56. évi összeírás a város IV. negyedének 4. fertályában vagyontalanként tartja számon mint kőművesmestert, majd telekvásárlásáról értesülünk. 1754—56 között a → Hofner Antal puskacsináló által bírt Dobó u. 3. sz. ház kertjére felvett adósságát fizeti és a kertet egy évig használja. (EÁL Eger v. ir. 1754. no. 78.)

Egyik legtöbb legénnyel dolgozó egri kőművesmester a XVIII. századi Egerben. Egy fennmaradt kimutatás szerint (EÁL Heves vm. Közig. iratok 1752. No. 160) 1752-ben az alábbi legényeket foglalkoztatta: → Liczky, → Jencs, → Pründl, → Funk, → Liczky M., → Polczhoffer, → Juráme, → Polyák, → Schneider J., → Promberger, → Princz, →

KÖVES András épitész

U.Á.[UHERKOVICH Ágnes]: Kossuth Lajos utcai OTP fiók átalakitása, Pécs. Épitész: Köves András, belsőépitész: Uherkovich Ágnes. = Magyar Épitőművészet, 1992. 5. 83. évf. 31.p. ill.

K.A.[KÖVES András]: Családi ház,, Pécs, Mecsekoldal : Épitész: Köves András. = Magyar Épitőművészet, 83,1992,5. 32. ill.

hoffer A., → Pilvein, → Niedernovszky, → Kollermann, → Janek, → Schmidt János, → Miller, → Kohaida, → Mundl, → Falk János, → Klement, → Prükl, → Pék, → Haring, → Rauschel, → Fogler, → Mizel, → Englizki, → Strelitzer. — Valner azon legényeit is felsorolja az összeírásban, „akik elmentek" tőle: → Strochayr, → Fielberger, → Pentzinger, → Strumm, → Springer János, → Lorber, → Puher, → Rittermayr, → Frieznpauer, → Leblich, → Zahuber. Valner József kőművesmester építi 1750-ben a felsőtárkányi templomot (amelyet a XVIII. század végén lebontottak) Barkóczy püspök számára → Wildinger áccsal együtt. (EÁL ÉrsGazd L szd.) 1750-ben a püspöki mázsaházat és a felnémeti pálinkaházat → Wildinger Illéssel és → Steinhagen Keresztéllyel együtt. (EÁL ÉrsGazd L szdm. 1750.) 1751-ben a Szala-parton az egri püspöki téglaházon dolgozott. (EÁL Uo.) 1751-ben építi a szikszói hidat a megyének. (EÁL 1747—48. szdm. Heves vm. szdm.) 1755-ben javaslatára → Pichler Györgyöt kizárják a céhből. Valner ekkor ismét az egri kőművescéh mestere. (EÁL Eger v. ir. 1755. 33.) 1756-ban Eger város és Barkóczy püspök perében a város képviselőit a per végeztével mindörökre száműzték a városból. Többek között Valnernek is menekülnie kellett. Javait elkobozták. (EÁL irgalmasrendi hist. dom.) Valószínűleg azonos a később feltűnt Valner József diósgyőri kőművesmesterrel, aki Edelényben 1763-ban a kastély becsüseként szerepel. (ÖL Dessewffy cs. L. II. (ratimes. Ser. II.)

VALTER Ferenc fazekasmester. Gyöngyösön 1827-ben az általános összeíráskor találkozunk nevével, majd a → Rabl Károly által helyreállított tarna-

KŌVES András építész

Pécs Siklósi varosrész – Szociális otthon

Építész Felújítás 1995 V. 14–19. ll

oltár 34

MAGYAR grafikusok a világban, Keszthely, Helikon Kastélymúzeum, 1986. **ism.** SZIJ Rezső: Kiállítás Tóthpál István gyűjteményéből. = Kisgrafika, 15, 1986, 3. 12-14. ill.

361. Tretyakov, Pavel Mihajlovics

SZANISZLÓ Ferenc: A képtáralapító. = Magyar Hírlap, 1986. május 24. melléklet 8.

Műkereskedelem

362. FEKETE Judit: Minden eladó. A kortárs művészet londoni vásárán. = Magyar Nemzet, 1986. július 10. 4.

363. MOLNÁR Vera: Képek és kereskedők. Párizsi képzőművészeti levél. = Magyar Nemzet, 1986. december 4. 4.

364. WAGNER István: Artfórum '86. Fesztiválvárosok képviselői Európából. = Magyar Hírlap, 1986. március 19. 4.

365. WAGNER István: Harmadszor a kétmillióról [beszélgetés Kádasi Éva keramikussal az ARTEX-ről]. = Magyar Hírlap, 1986. február 22. 6.

366. WAGNER István: Merre tart az Artbureau? = Magyar Hírlap, 1986. január 31. 9.

367. WAGNER István: Vadonatúj Dominion és társa. Mit árul a Galéria ? = Magyar Hírlap, 1986. március 6. 6.

EGYETEMES MŰVÉSZET-TÖRTÉNET

KÖVECS Antal épitész, Makó

Magyarcsanád, ref. t. neoromán, 1911

VÁRADY József: Tiszántúl református templomai. I-II.köt. Debrecen [Sajószentpéter] : Borsodi Református Egyházmegye, 1991 275-276., ill.

Andrássy Kurta János szobrai.

47.	Piéta, gipsz	300.—
48.	Paraszt Vénusz, gipsz, magántul,	
49.	Kubikus, gipsz	120.—
50.	Botond (csak bronzban eladó)	500.—
51.	Ady, gipsz	150.—
52.	Gyerekfej, terracotta, magántul.	
53.	Csók, gipsz, márványban	500.—
54.	Portré, gipsz, magántulajdon	
55.	Tanulmány	150.—
56.	(Vitrinben) Mátyás király plakett	40 —
57.	„ Apám, magántulajdon	
58.	„ Halottvivők, relief	60.—
59.	„ Paripa	60.—

Csikász László kerámiái.

60.	Este (terracota)	120.—
61.	Szerzetes („)	100.—
62.	Néger gyerek (mázas)	35.—
63—80.	Kerámiák	3.—tól 12-ig

Felelős kiadó: Káldor László

Kövesi Boldizsár
festő.

Nagyméltóságu
Méltóságos
Nagyságos

urnak — urnőnek

Magyar Képzőművészet
Káldor László Galéria
Budapest, V., Nádor-utca 14.
Telefon: 23-7-94.

Iványi Lajos
Georg György
Köves Boldizsár
Andrássy Kurta János
Csikász László
gyüjteményes kiállítása.

1935. szeptember 16-tól 30-ig
A kiállitás nyitva hétköznap:
reggel 8-tól este 6-ig.
Megtekintése dijmentes!

Iványi Lajos festményei.

1.	Genezareth	800.—
2.	Irigység	800.—
3.	Büntetés	800.—
4.	Boldogok	800.—
5.	Erőszakosság	800.—
6.	Önzők	800.—
7.	Paráznák	800.—
8.	Gőgösek	800.—
9.	Fösvények	800.—
10.	Léhák	800.—
11.	Pihenő a Pokolban	800.—

A „Pokol" széria 2—11. műve csak együttesen vásárolható meg.

Georg György rajzai és képei.

12.	Baker, szines	25.—
13.	Nizzai korzó	40.—
14.	Montekarlói casino	40.—
15.	Montekarlói játékos, szines	30.—
16.	Nő cicával	40.—
17.	Pénz és szerelem	300.—
18.	" " "	
19.	" " "	
20.	Szép fiu	80.—
21.	Nő zöld sállal, szines	40.—
22	Nő bundában	40.—
23.	Olvasó nő	60.—
24.	Tengerparton, szines	50.—
25.	Lány piros puloverben	60.—

Köves Boldizsár festményei.

26.	Műteremsarok	400.—
27.	Férfi akt	300.—
28.	Az uj kalap	100.—
29.	Marika	300.—
30.	Ülő akt	150.—
31.	Nagymarosi utca	100.—
32.	Nagymarosi templom	100.—
33.	Olvasó akt	50.—
34.	Tükrös akt	120.—
35.	Táncosnő	350.—
36.	Coloredoi táj	50.—
37.	Tavagnaco	50.—
38.	Udine	60.—
39.	Tricesimo	60.—
40.	Leszakadt hid	50.—
41.	Olasz táj	50.—
42.	Olasz táj	50.—
43.	Olasz kastély	50.—
44.	Olasz erőd	60.—
45.	Tanulmányfej	60.—
46.	Tanulmány	50.—

Kövés Emil, építész 2.) Folytatás

1. Megyei Kórház rekonstrukciója, Kaposvár, Sebészeti szárny (Kövés Emil)

1

4. Megyei kórház hotelszárnya, Cottbus, NDK (Kövés Emil) (repr.)

6. Megyei Kórház szülészeti és nőgyógyászati épülete, Schwerin, NDK (Kövés Emil) (repr.)

Magyar Építőművészet, 1984.4., 24-25-old.

Köves Emil, építész

1. Folytatás.

Magyar Építőművészet, 1974, 4, 24-old.

3. Járási Kórház főépülete, Nagyatád, (Köves Emil)

2. Szigetvári kórház elme- és ideg-osztálya, igazgatási szárny (Köves Emil)

1960-as évek elején megépült 7 db egyenként 300 ágyas tbc-kórház. A népgazdaság anyagi lehetőségeit szem előtt tartva gazdaságos, gyorsan megépíthető, ismételt felhasználásra alkalmas terv készült. A tervezési program elfogadását követően alig egy év leforgása alatt rendelkezésre állt a kiviteli tervdokumentáció, amely alapján az első 300 ágyas önálló tbc-kórház Zalaegerszegen épült meg nem egész két év alatt.

csi befogadására alkalmas mentőállomás épült többek között Debrecenben 8500 légm³-rel.

Az egészségügyi ellátásban különös jelentősége van a szanatóriumok és gyógyfürdők tevékenységének. E téren igen rossz körülményeket örököltünk.

Az elmaradottság felszámolása érdekében Sopronban új szanatóriumot hoztunk létre és folyamatosan fejlesztjük, mert szubalpin klímájá-

Köves Emil, építész

4. Köves Emil: Kórház, Dombóvár
1969

Magyar Építőművészet, 1984. 1. 26-old.

Hogy a szalagablakos homlokzatot, vagy a rasztert meg is lehet hajlítani, sőt hengerpalást mentén körbefordítani, eddig igen kevés sikeres épület bizonyítja (pl. Szrogh György Budapest körszállója*) — az ilyen épületek nagyobb része inkább azt, hogy a kör alaprajzzal és a hengeres tömeggel nem is könnyű feladat bánni. Szinte minden esetben szerencsés tervezői döntésnek tűnik ezzel szemben a téglaburkolat alkalmazása, nem pusztán azért, mert ezek a homlokzatok jobban átvészelték az idő múlását. A burkolótéglával építőiparunk jobban tud bánni — ha hajlandó — mint a látszó betonnal, fémekkel és műanyagokkal, a téglahomlokzatok pedig — elsősorban Budapesten — egy, a historizmus idején elindult tradíció folytatói. A tégla ezen kívül lehetőséget ad a szabadabb formálásra, ami az attikák falbaépítésétől*

Két kiállítás

Kontempláció a zajban

*Karátson Gábor*nak az elmúlt négy-öt évben festett képei – technikájukat és témáikat tekintve – nem különböznek a korábbiaktól. Csupa régi anyag és eljárás: tojástempera, fatáblára ragasztott vászon, lassan „fejlesztett" felületek, s a kép tárgya mindig valami hír a világból, a nagyvilágból egészen pontosan. A nagyvilágot, vagyis a rikító és zajló külsőt a legbanálisabb, egyúttal a legemblematikusabb *eseteket* termelő politika, bűntan vagy sport szcénáinak vizuális törmelékein keresztül engedi magához Karátson – az újságok fényképein át, vagyis azok tükrében és értelmezésében. Így a festőnek és magába oldja a köztörténeteket. Az első lépés még régről ismerős: a kommunikáció által megnevezett jelenetek és szereplők a pop artnak (meg a nouveau réalisme-nak) is kedvelt elemei voltak, s rendesen használódtak a hír és a személyiség, vagyis és más szempontból a történelem konzumálódásának, ornamentálissá válásának illusztrálására. Karátson második lépése ebből a szempontból azonban már más irányba visz: számára – azt hiszem – *a hír és a híres* eleve külsődleges, és csak díszítőfunkcióval rendelkezik, pusztán csak szimbolizálja a világot, a külsőt. A profán realitást, az azonos

FOTÓ: LUGOSI LUGO LÁSZLÓ

Karátson Gábor: VI. Pál szembeszáll a viharokkal

– a lényeg látszatát illetően – csak a valóság rontott mása, a triviálisnak hamis és színtelen lenyomata jut (választja azt ő maga, igaz, hogy máshoz évtizedek óta nemigen lehet hozzájutni), s aztán valamiképp szétrugóra járó eseményeket, melyek ugyan léteznek, de amelyek bensővé téve, interiorizálva jelentőségüket vesztik. Arra azonban alkalmasak, vagyis csak arra alkalmasak, hogy *benne marasztalják a világban a művészt*, hogy Karátson fönntarthasson és megőrizhessen egy hagyományos, mondhatnám konzervatív viszonyt a festészet tiszta absztrakció előtti elveivel és gyakorlatával, s hogy – nem formai szempontból – befuthassa az interiorizáció teljes pályáját. Ez annál is inkább fontos, mert miután a festő végeredményben csak az értelmezéssel, a képpel, s nem az eredeti világgal kerül kapcsolatba, az újságnyomat valósága – halottsága miatt is – nem leképeződik, hanem megemésztődik. A pápák, királynék, elnökök, teniszbajnokok, terroristák és egyéb népségek gesztusai, mozdulatai így lesznek valamifajta szögletesre merevedett parkinsonos balett cél nélküli pas-de-deux-i a tettektől végképp elszakadva.

A hetvenes-nyolcvanas években festett képek meglehetősen színesek, egyben rajzosak is voltak, úgy emlékszem, szép régiesen követték a flamandok, M. S. mester és Paul Klee színharmóniáit. Az újabb festmények jóval visszafogottabbak, s a rajzosságot valami furcsa mozaikszerűség, egyben tartott töredezettség váltotta föl. A (múlt)századforduló francia festészete – a nabis – néhány mestere és persze Rippl-Rónai dolgozott ilyesformán egy időben. Úgy tetszik, mintha Karátson attól a féntől is szabadulni igyekezne, ami korábban ki-kiröppent munkáiról, s a tört színek tompaságával-komolyságával akarná teljesen elfedni, időn és téren kívülivé rekeszteni a feledésre méltó világ maradékait is.

*

Köves Éva festményei ugyancsak egyfajta interiorizáció eredményei, ám e munkák nem az ágáló ember világának elemeit, nem a művi realitás morzsáit, hanem univerzálisabb, egyszersmind eleve időtlenebb „tényeket" formálnak bensővé.

A nagy, majdnem monochrom képek hol örvénylő, hol éppen csak borzolt felületükkel halvány táji asszociációkat sugallanak, ám egyetlen mozdulatnak sincs narrativitása. A sugárzó, fehér mezők inkább az *elemekre*, az elemek mozgására és viszonylataikra utalnak – a jó kis mákonyosságnak is utat nyitó panteizmust elkerülve – különösebb misztikus függelék nélkül, tiszta festői eszközökkel. Néhány képén sajátos formák, pontosabban formamaradványok utalnak valamiféle *szilárd helyzetre*, mintha egykor volt és valaha értelmezett jelek árnyékai rögzülnének az emlékezetben.

Úgy tetszik, Köves Éva érzékenységénél csak fegyelmezettsége erősebb, meg a verbalizmustól idegen puritanizmusa, mely még korábbi, sokkal színesebb és *zajosabb* képeit is egyszerűségre szorította. Szép és komoly festményei mintha valami őrületes méretű tájkép téli egéből szakítottak volna ki felületeket, máshova nyíló síkokat.

HAJDU ISTVÁN

(Karátson Gábor képei az Óbudai Társaskör Kiskorona utcai galériájában, Köves Éva munkái a Fiatal Művészek Klubjában láthatók.)

KÖVES Éva

KÖVES Éva

Szeretettel meghívjuk Önt Köves Éva festőművész kiállítására, mely 1994 február 23-án 18 órakor nyílik és március 14-ig tekinthető meg. Cím: Fiatal Művészek Klubja, Budapest VI. kerület Andrássy út 112.

MAGYAR KÖNYVSZEMLE
KÖNYVEK

www.budapestgaleria.hu
Deloitte.
Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága
SUMMAartium
nka Nemzeti Kulturális Alap
Raiffeisen BANK

A Budapest Galéria meghívja Önt
Köves Éva *festőművész*
Berlin-Budapest-Moszkva
című kiállításának megnyitójára a
Budapest Kiállítóterembe
(V., Szabad sajtó út 5.)
2007. május 10-én, csütörtökön 17 órára.
A kiállítást megnyitja: Gács Anna irodalomkritikus

A kiállítás megtekinthető 2007. június 24-ig
hétfő kivételével naponta 10-18 óráig.

Köves Boldizsár

Alkotása a Balatoni Társ. képkiállitásán.

P.H.934.X.2.

Kövesi Boldizsár

Magyar Képzőművészet Kálder László Galéria katalógusából: Olvasó akt festmény

Tükrös akt -"-

Táncosnő -"-

Coloredoi táj -"-

Tavagnacco -"-

Udine -"-

Tricesimo -"-

1935. IX.

Köves Boldizsár

Magyar Képzőművészet Kálder László Galéria. Katalógusából: Műkereskedők festményei

Férfi akt —"—
Az új kalap —"—
Marika —"—
Ülő akt —"—
Nagymarosi utca —"—
Nagymarosi templom —"—

1935. IX.

Köves Boldizsár

Magyar Képzőművészet Kaldor László Galéria.

Katalógusából: Leszakadt híd festmény
Olasz táj -"-
Olasz táj -"-
Olasz kastély -"-
Olasz erőd -"-
Tanulmányfej -"-
Tanulmány -"-

1935. IX.

Köves Boldizsár
Jestő

Kiállít a „Magyar képzőművészet" gyűjteményes csoportkiállításán a Káldor tárló-galéria Vádor utcai helyiségében.

Magyarság 1935. IX. 18.

MDK

Köves Boldizsár

Nagymarosi templom

Olvasó akt

Tükrös akt

Gyüjteményes kiáll. Káldor László Galéria. Bpest. 1935. szept.

MDK

Köves Boldizsár

Marika

Ülő akt

Nagymarosi utca

Gyüjteményes kiáll. Káldor László Galéria. Bpest. 1935. szept.

MDK

Köves Boldizsár

Udine

Tricesimo

Leszakadt hid

Gyüjteményes kiáll. Kéldor László Galéria. Bpest. 1935. szept.

MDK

Köves Boldizsár

Táncosnő

Coloredoi táj

Tavagnaco

Gyüjteményes kiáll. Kéldor László Galéria.
Bpest. 1935. szept.

MDK

Köves Boldizsár

Olasz erőd

Tanulmányfej

Tanulmányfej

Gyüjteményes kiáll. Kéldor László Galéria. Bpest. 1935. szept.

MDK

Köves Boldizsár

Olasz táj

Olasz táj

Olasz kastély

Gyüjteményes kiáll. Kéldor László Galéria. Bpest. 1935. szept.

MDK

Köves Boldizsár

Müteremsarok

Férfi akt

Az uj kalap

Gyüjteményes kiáll. Káldor László Galéria.
Bpest. 1935. szept.

MDK

Köves Bildizsár

B.J.: Az Uj Szalon őszi tárlata. Képzőművészet
1934. 77. sz. 207.l.

MDK

Köves Boldizsár

Ülő akt, of.

Műterem 4.csop.kiáll. 1937. ápr.

MDK

Köves Boldizsár, festöm.

528. Vásár. Olf. 60x80 J.l.j.

Árv. Közl. 1933. dec. hó 4.rk.sz. 68. aukció 26.l.

Köves Boldizsár MDK

Szt. Márk tér, olf.
Velencei hid, olf.

A Műterem XVI. Csoportkiáll. 1938.

Köves Boldizsár MDK

Delelés a Balatonnál, olf.

Balatoni Társaság V. kiállitása
Nemzeti Szalon 1933. május

MDK

Köves Boldizsár

Akt, paszt.

Akt, "

Müterem őszi kiáll. 1938. okt.

MDK

Köves Boldizsár

Napnyugta a Dunán, olaj

Duna-kiáll. N.Szal. 1933. jan. 6 l.

CSÖKMŐ /Hajdu/

Ref. templom, homlokzat előtti hagy
2 ónkanna 1730, 1752. Barokk stilü,

/Kováts J. István: Magyar reformátu

Köves Boldizsár

79. Napnyugta a Dunán, olaj

Duna Kiállitás katalogusa, Nemzeti Szalon
1933. január 26, 4 lap

Köves Boldizsár

85. Marika, olaj

89. Menyecske, olaj

87. Judit, olaj

Uj Szalon, Őszi Kiállitása, 1934. szeptember katalogusa
, Budapest

Dura Kiállítás kata logusa, Nemzeti Szalon
1933. január hó lap

MDK

Kövess Boldizsár

Akt, of.

Férfi akt, of.

Ifjuság, of.

Akt kiáll. Uj Szal. 1934. nov. 4-5 l.

Köves Boldizsár festményei

Müteremsarok
Férfi akt
Az uj kalap
Marika
Ülő akt
Nagymarosi utca
Nagymarosi templom
Olvasó akt

Magy. Képzőművészet. Káldor László galéria. 1935. szept.

Köves Boldizsár festményei

Tükrös akt
Táncosnő
Coloredoi táj
Tavagnaco
Udine
Tricesimo
Leszakadt hid

Magy. Képzőművészet. Káldor László galéria. 1935. szept.

Köves Boldizsár festményei

Olasz táj
" "
Olasz kastély
Olasz erőd
Tanulmányfej
Tanulmány

Magy. Képzőművészet. Káldor László galéria. 1935. szept.

MDK

Köves B.

Hátas akt, paszt.

Akt, "

Fekvő akt, "

Grafikai kiáll. Müterem, 1937. aug. 3 l.

MDK

Köves Boldizsár

Tehenek a Balatonnál, of.

Reggel, of.

Balatoni Társ. 6.kiáll. Uj Szal. 1934. okt.
8 l.

MDK

Képzőmüv. Főisk. grafikai gyüjt. 2. kiáll.
1943. jun. 7 l.

MDK

Köves Boldizsár, festö.

Akt.	Of.
Jutka.	"

Az Uj Szalon Szent István-i Kiállitása. 1934. aug.
Katal.

MDK

Köves Boldizsár

Esti hangulat

Balatoni Társ.3. N.Szal. 393.kiáll. 1928. ápr. 18. 1.

MDK

Köves Boldizsár

Öreg néni, of.

Uj Szalon...karácsonyi kiáll. 1934. dec.

7. 1.

Köves Boldizsár,festö

118. Csendélet. Olf.

12o. Patak. "

Uj Szalon. Megnyitó Kiállitás. Bp.1934.ápr. Kat.

MDK

Köves Boldizsár

Nagymarosi uccarészlet

Erdei ut

Reggeli hangulat

N.Szal. kiáll. 1927. jun. 15. 1.

Köves Boldizsár

festő

cód

=

Képrőmüvészet

1934. 79. n. 252. l.

(Az Uj Szalon

akt - kiáhlitása.)

Köves Boldizsár

Képzőművészet. 1933. 58. k. 70. l.

KÖVES BOLDIZSÁR: NAPNYUGTA A DUNÁN

sőbútorgarnitura és a *Magyar Kender-Len és Jutaipar* yár szőnyegei. A télikertszerű üvegfülkékben virágok özt *Orbán Antal tanár* tanítványainak nagy dekoratif erámiái egészítik ki a nagy Hall képét. A Hallból nyilik z interieurök sorozata a *Gázművek és Fellegi János* onyhájával az élen. Mellette egy kis Hall és egy hálóoba, szürke jávorból kellemes egyszerű vonalakban *Peesztegy József* tervezete után *Kozma Károly* mester ivitelében. Mellette van a *Vas Béla* tervezetében kézült női lakószoba, mely a kiállítás szobái közt a legszebek egyike; készítője, a *Magyar Iparművészek Boltja* emekelt a kivitellel, mely a tervező művész szinakkordait, korallpirosra lakkcsiszolt bútort sárga damasztszövetel kárpitozott ülőgarniturájával és kombinált ágy-divánával méltón testesítette meg. Ezt követi *Nagy Károly* mindenfajta lakásban elhelyezhető munkáikkal és emelik a kiállítás kvalitását. Külön ki kell emelni itt a bőrtárgyak közt *Kiss Erzsi, Pader Emma* munkáit. Artisztikus elsőrendű játékokat állított ki *Graboviczky Leon, Furherr Olga,* fatárgyakat és játékot *Nádor Lajos, Vladár Sándor. — Gobelinek Lakatos Arturtól* és *Korody Györgytől.* Mindkettőét az *Iparrajziskola* kvalitásos kivitelében készítette.

A lakásberendezési nagy keramiát képviseli kandallóval, kályhával és fűtőtestburkolattal a *Lloyd keramia,* mely *Kozma Lajos* tervei után készült munkáival a kiállításon résztvevő magyar gyárvállalatok kiváló képességeit e téren is bizonyítja. Vas- és fémmunkák terén *Tiringer Ferenc, Kovács Erzsi* tervei után készült lámpái és gyertyatartói, a *Magyar Fém- és Lámpaárugyár,* a *Világítási rt.* tün.

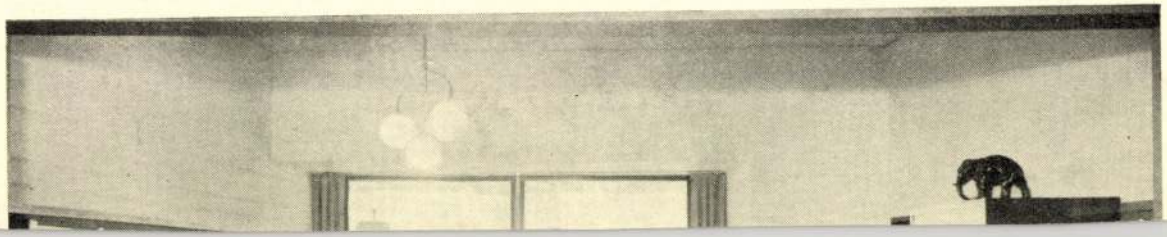

Köves Boldizsár

Kisplasztikus

1906.

Érmisk 1930. 85. l.

kissé fordult
s jobbra ~~nez~~. Haja és szakálla rövid, ba-
rett. Inge álló gallérjának sarkai lehajt-
tűt kordon s oldalzsebes kabátja egyelőre.

sorban:

?

rammul: „A G. ph."

r „Allgemeinen Sport-Zeitung" (Victor Silberer) (Wien.)

- Dr. M. Werthner.

Kretnek 16·9 : 11·9 cm.

B

428/97: 8.

Köves Boldizsár

1928. Balatoni Társaság
kiáll.
Esti hangulat

Esterülés en
vezet
Köves Jozsó
fia

Laposhalom, gyulavarsándi V. 173

Kövesi Zoltán

1907/8 – 1910/11

Ferkèpzomfoiskèvk

105. C

Még szélesebb ür választja el a francia és német vagy az angol és olasz R.-t, s még azok a szerzők is, akik a román művészetet a római parafrázisának, átírásának mondják, hozzáteszik, hogy az utóbbinak különböző fokú ismerete s az egyes nemzetek és néptörzsek többé-kevésbbé egyénj sa-

Köves Emil építész (Pécsi Terv. Váli)
A dombóvári kórházat tervezte
1969-ben (rajzok)

Bálint János: A siófoki és a
dombóvári kórház

Magyar Építőművészet 1970/2 46 old.

Köves Emil

K(öves) E(mil): Panelszerkezetű ömevont 125 fős óvoda, 60 fős bölcsőde a pécsi Szigeti-városrész rekonstrukciójában. (Köves Emil építész) - Műszaki Tervezés, 1967. 12.sz. 16-17. l.

Az 1967. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája /Müvtört.Ért. 197o. 1.sz. 68-1o7. l./ 74. l.

Köves Emil

K/öves/ E/mil/: Pécs városközpont I/a ütem és egyes létesitményei. A Megyei Tanács Székháza és vendéglátó kombinát. /Köves Emil, Gerő Balázs, Tillay Ernő épitészek./ - Müszaki Tervezés, 1967. 12.sz. 18-19. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

76. l.

Kövcs Emil építész

Ybl díjas. A Pécsi Terverő Vall. terverője

Magyar Nemzet 1970 VIII. 19 Gold.

M. D. K.

KÖVES Emil építész

Országos lakásvályázat 6. Épület-kategória (III. díj)

Magyar Építőművészet 1959. 1/2. sz. 80 l.

M. D. K.

KÖVES Emil építész

Iskola

n. c. Vidéki tervező vállalatok építé-
szeti vándorkiállítása
Magyar Építőművészet 1960. 5. sz. 54-58.

M. D. K.

KÖVES Ernő építész

16 tantermes iskola-pályázata

(II. díj)

Magyar Építőművészet 1959. 1/2. sz. 80. l.

M. D. K.

KÖVES Emil építész

Pécs, Bányaipari Kollégium (1956.)

Repr.

Major Máté: „Nidéki" építészet

Magyar Építőművészet 1958. (VII.) 4/5. sz.

125. l.

M. D. K.

KÖVES Emil építész

Komló, 16 tantermes ált. iskola.
(1957.) Repr.

Major kálé: „Vidéki" építészet
Magyar Építőművészet 1958. (VII.) 4/5. sz.
127 k. 128. l.

K. D. K.

KÖVES Emil építész

Zalaegerszeg, Központi sajtérlelő
Repr. (1957.)

Társtervezők: Szigetvári J., Szőke Gy.

Major Máté: „Vidéki" építészet

Magyar Építőművészet 1958. (VII.) 4/5. sz.

132. B.

KÖVES Emil épitész M.D.K.

-észtvett a pályázaton / III. dij 20 000 Ft/

Tástervező:Kiss Tibor-Horváth Miklós

Döntöttek a tatabányai megyi kórház épitési pály zatáról
Magyar Nemzet 1962. december 24. 13.l.

Köves Emil

MDK

építész

Pécsi Tervező Vállalat

1962 évi Ybl Miklós dij 1. fokozatával tüntették ki.

Népszava. 1962. ápr. 1.

Köves Emil, építén MDh

Garzonház-tervéből típusterv lett.

At.: Tovább építik az óbudai kísérleti lakótelepet 3. l.

ESTI HIRLAP, bp. 1961. márc. 2.

Kövesi Emil, építész

MDk

A Dunántúli Kőolajipari Üzem Nagykanizsa
főterén épült székházának tervezője.

T. J.: Violéki építőművének állomásai 9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. okt. 12.

Kőves Emil

Ybl díjas építész

Pécsett nyílt Tiállítása

- Napló -

Magyar Nemzet 1971 március 11

2. old.

Kövesi Emil építész

kiállítása lesz a Hírlapolvasóban

N. N.: Elkészült a képzőművészeti kiállítások programja

Dunántúli Napló 1971 I. 7

Kôves Emil

Dombóvári járási 448 ágyas kórház, 17 munkahelyes rendelőintézet, 80 férőhelyes nővérotthon. Építész: Kôves Emil, munkatársa Freivogel Mihály, statikus Takács János, kertterv Fekete Géza. -Ismertetés, képekkel.

Magy. Ép. Ip. 1971. 1. sz.

28.1.

SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPESTI HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1971 MAR 11

Kövesi Emil

NÓGRÁD

Salgótarján

— **Tárlat.** Pécsett újabb kiállítás mutatkozott be a közönségnek: Kövesi Emil Ybl-díjas építész, a Pécsi Tervező Vállalat tervezőmérnöke. A tárlatot kedden Csorba Győző József Attila-díjas költő nyitotta meg.

4021

— A TÖRÖK FŐVÁROS

Löves Emil

tervezte a pécsi tanárképző főiskola kollégiumát. 1964. 407. p. reprodukció.

Mekényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Budapest 1970.

1360

MDK

Kövesi Emil, építész

Kiállítása nyílt meg Pécsett.
[Makettek, fotók, tervrajzok
mutatják be az általa tervezett
épületeket.]

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1971. március 11.

M.D.K.

Köves Emil épitész
/Ém. Pécsi TV/

40 fös bölcsöde, Dunaujváros
repr.
Belsö berendezés: Vida Gyula

Magyar Épitömüvészet 1964/3. 28. l.

MOK

Kövess Emil épitész

lakóházterv, 3. dij.

A M.épitőmüv.Szövetségében... Népszava, 1939, jan.17.
1. o. képek

M.D.K.

KÖVES Emil epitész

Járási tanácsház terve, amely tipustervként sorozat épitésre alkalmas

/ 18 000 forinttal dijazva/

Döntés két érdekes épitészeti tervpályázat felett

Magyar Nemzet 1962. január 4. 3. l.

Kövesi Emil, építész

MDG

A díj 1. fokozatát kapta.

–: Kiosztották az idei Ybl-díjakat

6.(

NÉPSZABADSÁG

Bp. 1962. aug. 1.

M. D. K.

KÖVES Emil építész

Pécsi Tervező Iroda.

Ybl-dij I. fokozat

Kiosztották az Ybl -dijakat

Magyar Nemzet 1962. április 1. 4.l.

Köves Emil M.D.K.

Pécsi T.V.

A balatonföldvári Kaszino tervpályázaton dijazva részvételi dij megtéritése

Társtervező: Tillai Ernő

Magyar Építőművészet 1967/3. 2-5.l.

Köves Emil építész M.D.K.

Általusi egészségügyi létesítmények tervpályázatán
díjazva 12ooo Ft

Társtervező: Oláh Erzsébet

Magyar Építőművészet 1965/6. 2.l.

MDK

Köves Emil, építész

A Harkányban felavatott turistaszállót tervezte.

– : Hír

12.

Népszabadság, Bp. 1969. jún. 28.

Köves Emil épitész M.D.K.

/ÉM Pécsi Tervező V. /

Pécs, Pedagógiai Főiskola diákotthona.

repr.

Magyar Építőművészet 1965 /2. 14-15.l.

Köves Emil épitész M.D.K.

/Pécsi Tv/

Zalaegerszeg, Központi Sajtérlelő üzemi szociális épülete ált. diszpozició és üzemi épület

repr.

Tervezés ideje:1957-58, kiviteleés:1959-/1.

Magyar Épitőmüvészet 1962 /4. 36.l.

Köves Emil épitész M.D.K.

/Pécsi TV. /

Nagykanizsa, Vállalati székház

r pr.

Belsőépitész : Vida Gyula

Tervezés éve:1958-59, kivitelezés: 1959-60.

Magyar Épitőművészet 1962 / 4. 32-33.l.

M.D.K.

Kőves Emilépitész

/Pécsi Tervező Vállalat/

Az 1962.évi Ybl Miklós dijjal kitüntetve

I fokozat

Magyar Épitőművészet 1962/5.2

Köves Emil épitész M.D.K.

Ybl-dijas pécsi épitész

12 tantermes tipuiskola terve

Az alkotók megbecsülése

Dunántuli Na pló 19656 január 10.

KÖVES ÉVA

GYÖRGY PÉTER: VISSZASZERZÉS

ÚJ MŰVÉSZET 1995. 7-8, 40-41

t igényesebb, a köznemesi szintnél előkelőbb (308), 80
ımás *szászrégeni* festett felirata: „Az Úr 1330.
is mesternek, az egyház kegyurának javaival".
rökítette meg a felirat: „Az Úr 1350. évében 79
:zdte el az egyháznak építését." A *szászbogácsi*
!) plébános". Hasonló módon plébánosok és
1299. évi *gerendi* feliratok is. 77
gy olyan ábrázolás, amely rendkívül jellemző a 1360
tár fölött Szent Bertalan és a Vir dolorum képe
élban, bíborpalástban, koronával és királyi
zefogott tunikába öltözött, apródként ábrázolt
vár közelében trónoló Szent László király előtt
László-legendaciklushoz. A donátor devóciója
, familiáris jelenik meg a szent király oldalán. A
nének", a hatalmasoknak való alávetésének, de
a függőség elismerésének általános formáját
k ez a társadalmi viszonyokat átható formája
atalmakhoz való viszonyát is, elemévé vált

DECEMBER

KELLEMES ÜNNEPEKET KÍVÁNUNK KLUBTAGJAINKNAK ÉS KEDVES CSALÁDJUKNAK!

Galéria

KÖVES ÉVA

festőművész

kiállítása

Megtekinthető:
december 4-ig, naponta 14-19 óráig
(szombat, vasárnap kivételével)

FÉSZEK GALÉRIA

PÁRIZSI ÁRNYÉKOK '97

KÖVES ÉVA

festő
kiállítása

Megnyitja: **TÓTH KRISZTINA**
1998. november 10-én kedden délután 6 órakor

Megtekinthető: december 4-ig, naponta 14-19 óra között
szombat, vasárnap kivételével

A kiállítás támogatói:
Nemzeti Kulturális Alap
Fővárosi Közgyűlés Kulturális Bizottsága

FÉSZEK MŰVÉSZKLUB
Budapest VII., Kertész utca 36.
Postacím: Budapest
Postafiók 8.
1400

98 XI.-3
P.I/341

MAGYARORSZÁG
0020
FORINT

Timár Árpád

Bp.
Üllői út 119

1091

F.k.: Galambos Tibor /2T Bt. - Nyomda T.: 342-51-26/

Köves Éva

ru!

l a kertészeti egyetemen

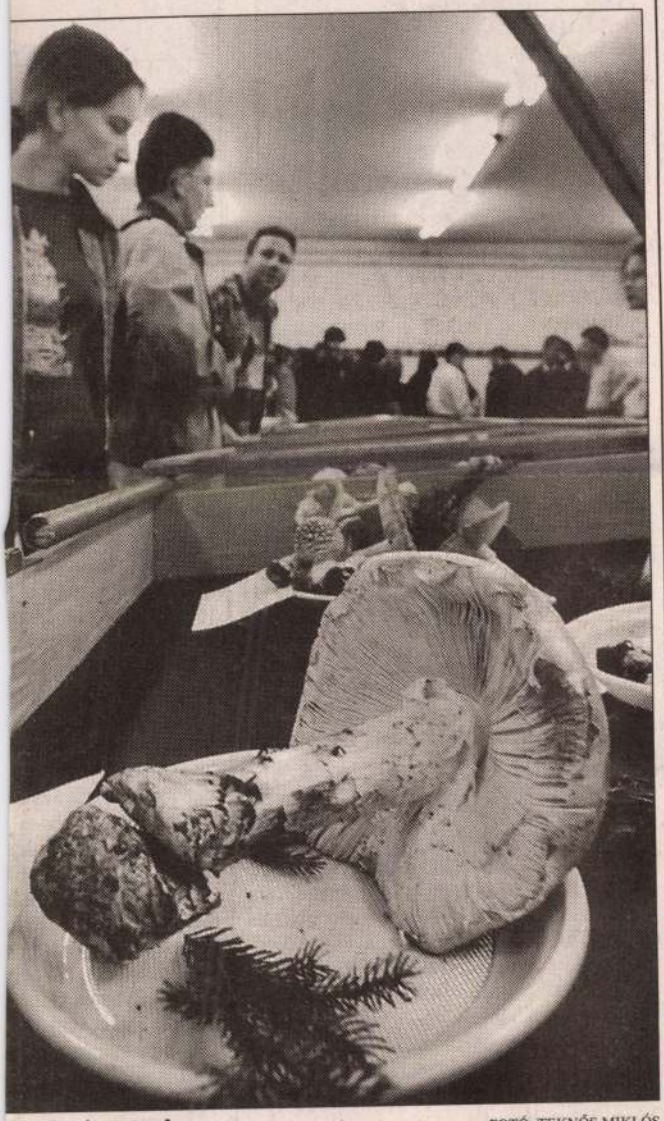

íval is riogatnak

FOTÓ: TEKNŐS MIKLÓS

nunkatanácsra

ék. Az újjászülető szer-
z összekötő szerepet a
lomeráció jelentős fej-
ési, beruházási, szabá-
ak megoldásában. A
fővárosi vezetői és a
990 óta azért rossz a vi-
zik az intézményesített
cs pénzügyi alapjait a
ővárosi telkek haszno-

sításából származó meghatározott részesedés adta. A készülő törvényjavaslat hasonló elvekre épül, és hatpárti konszenzussal kellene elfogadni, hiszen hosszú távra szóló intézmény felállításáról rendelkezik – mondta Szőke László.

A fővárosi MSZP–SZDSZ koalíció vezetői nem zárkóznak el a gondolattól, de érdemben csak a szakmai koncepció kidolgozása után reagálnak rá. (*Tirts Tamás,* a Fidesz–MDF–MKDSZ-frakció vezetője hasonlóan fogadta a kezdeményezést.) *Gy. Németh Erzsébet,* a szocia-

Árnyékok festője

Ma este adják át a Madách Színházban a Pro Cultura Urbis 2000 díjat. A fővárosi önkormányzat idén először adományozandó díját azok az alkotók kapják, akik kiemelkedő szerepet játszottak a kulturális értékek védelmében, illetve gazdagításában. Az első kitüntetettek egyike Köves Éva festőművész, aki Göncz Árpád, Jancsó Miklós és a Fonó Budai Zeneház képviselőjének társaságában veheti át a díjat, Ligeti Erika kisplasztikáját. A művésznővel a belvárosi lakása fölötti padlástérben, egy mosókonyhából kialakított, apró műteremben beszélgettünk.

– Mit szeret a legjobban Budapestben?

– Ezt a látványt – mutat ki az ablakán a háztetőkre, kéményekre. – Elképesztő fények, színek, árnyékok jelennek itt meg, és alakulnak át.

– Szinte valamennyi festménye fotóra készül. Hogyan választ témát?

– Gyerekkorom óta imádok fotózni. A főiskola után én is festettem hagyományos képeket, majd eljutottam a fotóra épített festményinstallációig.

– Ezért kevés a szín?

– Nekem is volt harsány korszakom. Aztán kifehéredtek a képeim. Most pedig a fekete-fehér árnyékok játéka, hangulata, rejtelme izgat.

– Nem látok embereket a képein.

– De remélem, hogy ettől nem személytelenek.

– Mi köti ehhez a városhoz?

– Minden. A kövek, a párkányok, az ablakok, a tetők, és természetesen a múltam.

– Végigtekintve párizsi, római képeit, mintha ott is Budapestet kereste volna.

– Inkább úgy mondanám, hogy pesti voltam Párizsban, Rómában is. Egyébként gyakran megesik velem, hogy különböző városok egy-egy apró pontján ugyanaz az érzés, hangulat tölt el, megismétlődnek a gondolataim.

– Mit hiányol a városból?

– A Városliget régi, gyermekkoromban megszeretett hangulatát, arcát.

– És minek örül?

– Hogy végül is jól érzem magam.

Szendrei Lőrinc

UTAK ÉS UTASOK

❶ A Kacsóh Pongrác úti felüljáró középső ágát felújítják, ezért a Hungária körútról nem lehet jobbra kanyarodni az M3-as autópályára, az autópályáról pedig nem lehet lehajtani a Hungária körútra az Árpád híd felé. A kerülő útvonalakon torlódásra számítsanak! A városligeti Kós Károly sétányról továbbra is zavartalanul el lehet érni az autópályát. Korlátozás miatt a 32-es autóbuszok az Árpád híd felé terelőúton közlekednek. A 32gyors autóbuszok rövidített útvonalon járnak.

❷ A Kerepesi úton a Keresztúri út után a kifelé vezető külső sávot lezárták, mert gázvezetéket építenek.

❸ A 6-os főút fővárosi szakaszán az M0-ás autóút és a Vilmos utcai felüljáró között szélesítik az útpályát, emiatt a városközpont felé vezető oldalon útszűkületre számítsanak. A Növény utcánál sárgán villognak a jelzőlámpák.

● A Ráckevei HÉV vonalán Szigetszentmárton–Szigetújfalu és Ráckeve között 23-án üzemzárásig autóbuszok viszik az utasokat.

● A Bécs–Budapest Szupermaratoni befutója miatt időszakos forgalomkorlátozásra számítsanak október 23-án 9.00–11.30-ig a Budakeszi út–Jánoshegyi út–Mátyás király út–Istenhegyi út–Kékgolyó utca–Krisztina körút–Lánchíd utca–Lánchíd–József Attila utca–Andrássy út–Hősök tere útvonalon. Az érintett BKV-járatok rövidített, illetve módosított útvonalon viszik az utasokat.

● Az Örs vezér terénél is sávlezárások lassítják a forgalmat. A Kerepesi úton és a Fehér úton is torlódásra számítsanak.

● A Thököly úton a Nefelejcs utca és a Hernád utca között felbontották a városközpont felé vezető külső sávot gázvezeték-építés miatt.

● Az M5-ös autópálya fővárosi szakaszán, a Hungária körúton és a Róbert Károly körúton helyenként munkaterületet kell kikerülni, mert megszüntetik a nyomvályús szakaszokat.

● A Váci út újpesti szakaszán a Kemény Zsigmond utcánál a belső sávot mindkét irányban lezárták, mert csatornát építenek.

● A Baross utcát a Vasvári Pál utca és a Thaly Kálmán utca között csatornaépítés miatt lezárták. A Baross utcát ugyanakkor egyirányúsították a Gárdi Jenő utcától a Vasvári Pál utcáig. A Fóti út felé a kerülőút a Vasvári Pál utcán, a másik irányba továbbra is az Irányi Dániel utcán át vezet.

● A Szentlőrinci út egy-egy szakaszán útépítés miatt csak a fél útpályán közlekedhetnek. A munkaterületeknél a váltakozó irányú áthaladást jelzőlámpa szabályozza.

● A Pesti úton a Göröngyös utca és a Tömalom utca között a városközpont irányába két sávban, kifelé pedig egy sáv járható, mert csatornát építenek.

● A XIII. kerületben, a Gömb utcában és a Szegedi úton a Pap Károly utca és a Tatai utca között kerékpárutat építenek, ezért a Béke téri és a Reitter Ferenc utcai csomópontban időszakosan forgalomkorlátozás van.

● Soroksáron a Grassalkovich úton az Ócsai úti felüljáró közelében felújítják az útpályát. Mindkét irányban sávlezárásra készüljenek.

● A XXII. kerületben, a Gádor utcában a Promontor utca és a Háros utca között tart a csatornaépítés. Emiatt a Budafoki temetőt a 7-es főút felől nem lehet megközelíteni, erre a Nagytétényi út felől van lehetőségük.

● Az M1-es autópályán hídjavítás miatt a Hegyeshalom felé vezető oldalon Biatorbágynál csak a belső sáv használható. A főváros felé a 89-es és a 86-os kilométer között több szakaszon sávlezárás lassítja a haladást.

● Az M3-as autópályán Budapest felé Hatvan után és Gödöllőnél csak a belső sáv járható. Az 51-es kilométernél lévő benzinkutak néhány napig nem működnek.

● A 3-as főúton Aszódnál körforgalmú csomópont építése miatt szűkül le az út. A dunai kompok általában 7.00 és 18.00 óra között járnak. Szobnál 17.4[illegible] segrádnál 18.2[illegible]

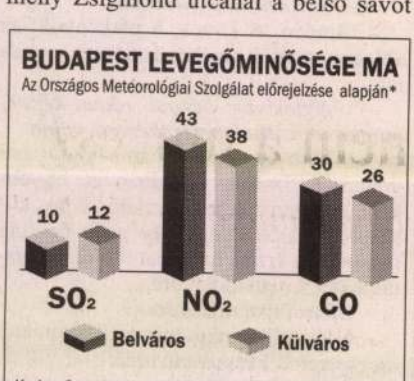

Hi[illegible] a tul[illegible] sze[illegible]

MUNK[illegible]

Megérett az idő a[illegible] dosítására – foga[illegible] rosi Közgyűlés f[illegible] bizottságának mi[illegible] amelyen több civi[illegible] elhangzott: a társ[illegible] rán az egyik legna[illegible] ti, hogy a lakástul[illegible] mindmáig nem al[illegible] tulajdonosi szemlé[illegible]

Rusznák Imre b[illegible] foglalójában jelezt[illegible] zetek konkrét mó[illegible] megismerése után [illegible] latokat a közgyűlés[illegible] városi testület pedig[illegible] si jogával élve kezd[illegible] szabály módosítását.

Az elmúlt egy-két [illegible] geként említették a r[illegible] tőkeerős cégek és m[illegible] vásárolják a társash[illegible] gét. A kisebbségbe[illegible] esetenként havi töb[illegible] közös költséggel vag[illegible] tások beszüntetéséve[illegible] üldözni. Az Országo[illegible] Egyesület budapesti [illegible] ke szerint „ebben a [illegible] ügyvédek nyújtanak [illegible]

A Budapesti El[illegible] (Elmü) Rt. új számlá[illegible] részben eltérő véleme[illegible] társaság, illetve a civ[illegible] ban mindkét fél eg[illegible] éves leolvasási rendre[illegible] mutató lépés volt. A [illegible] azonban számos gon[illegible] dául a fogyasztók táj[illegible] számlázás terén.

Az Elmü kommuni[illegible] *Boross Norbert* bejel[illegible] ken belül tovább bőv[illegible] félszolgálatukat, ame[illegible] kintve már ma is az eg[illegible] országban. A bővítés[illegible] ják a fogyasztókat ab[illegible] non jelezzék, ha év kö[illegible] vagy vissza akarnak lé[illegible] havi leolvasási rends[illegible] hogy az új leolvasási[illegible] tos gondokról noven[illegible] asztal-megbeszélést [illegible] szervezetekkel.

Állásbörze

Köves Éva

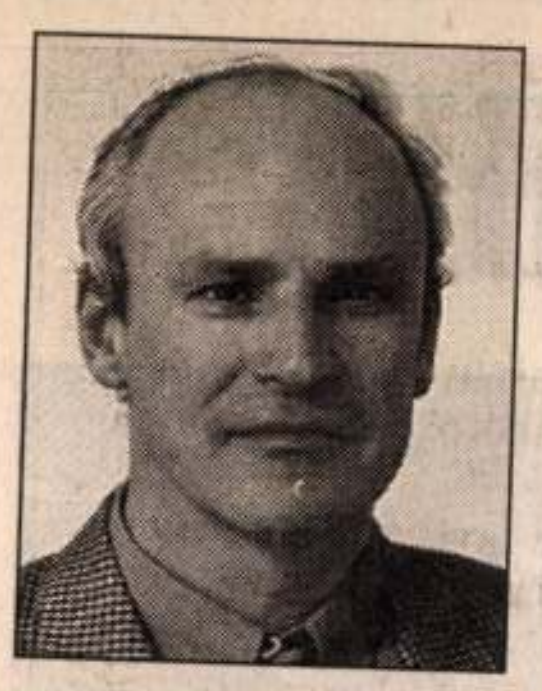

Magas István

Termőföld és közgazdasági egyszeregy

Újra felkorbácsolódtak a kedélyek a magyar termőföld külföldi tulajdonba jutásának következményeit firtató össznépi vitában. Itt az ideje az egymásnak feszülő indulatokat lehűteni, némi hűvös közgazdasági logikával, s az ügyet – stílszerűen szólva – „parasztosan" egyszerű, mindazonáltal tudományos igényű logikával szemügyre venni.

Egy ilyen, korántsem XX. századi, de már kapitalista népi (s egyúttal tudományos) bölcsesség szerint a termőföld ugyan különleges termelési tényező, ám mégse piaci szent tehén, amely különleges elbánásra jogosult. A termőföldet a tőkével, a munkával egyenrangúnak illik tekinteni, s nem kell védeni, elzárni a piaci hatásoktól. Ha egyszer elfogadtuk a piacgazdaság szerveződésének és az erőforrások elosztásának az árakon, jövedelmezőségen és a mobilitáson nyugvó alapelveit, akkor nem lehet egy kitüntetett szektort, jelesül az agráriumot elkülöníteni, és azt állítani, hogy ott egyéb elvek és szabályok érvényesek. Az elkülönítés és a kirívóan „páNázott" elbánás körülbelül avval egyenértékű, ha mondjuk a tőzsdén kínált részvények között egyesekre azt mondanánk, hogy csak a személyazonosság tisztázása mellett és csak belföldieknek eladók!

Az ilyen lépés riadalmat keltene a külföldi befektetők körében, akik a pesti tőzsde emelkedő „hőlégballonját" szinte egyedül hevítették. Miért ne szerethetnék e befektetők az agráriummal vica versa összefonódott élelmiszeripart vagy a szállítást, avagy a hűtőipart? Piacgazdaságban a termékek és termelési tényezők árait befolyásoló nemzeti és nemzetközi tényezőktől csak ideig-óráig lehet elkerülni – ezek az erők egy idő után így is, úgy is, de felülkerekednek. Olyan ez, mintha valaki sokáig az ár ellen próbálna úszni. A szocializmusban egyszer már megpróbáltuk a világpiaci tendenciákat megállítani határainkon, ám a forgatókönyv és a végkifejlet a KGST tragikomédiájából ismert...

EU-csatlakozásunknak bármennyire érzékeny pontja is a mezőgazdaság, nem lenne baráti integrációs gesztus a külföldi földtulajdonlással szemben támasztott, más ágazatokban nem tapasztalt s így indokolatlan szigorúság.

Érvelésünk mentségére nem politikai, hanem közgazdasági érveket próbálunk felhozni. Állításunk lényege, hogy nem külföldi vagy belföldi tulajdonos-, hanem hatékonyságpártinak kell lennünk a döntés- és törvényhozóknak. Ha a külföldi tulajdonos a termelékenyebb, a piaci erők előbb vagy utóbb, de úgyis érvényesítik ezt az előnyt.

De miben is leledzik a klasszikus „parasztosan" egyszerű közgazdasági logika, amelyet a szimpla földművelő-bérlő gazdálkodó ember évszázadok, pontosabban a kapitalizmus kezdete előtti időkből ismer? Amióta a

A földtulajdon és földbérleti díj áralakulása mindig a földkereslet változásának irányát követi (miután a termőföld kínálati görbéje az ár függvényében is gyakorlatilag függőleges): az ár keresletnövekedés esetén mindig növekszik, -csökkenés esetén az ár is mindig csökken.

Ha a keresleti dominancia elvét elfogadjuk, akkor nem marad más hátra, mint megnézni, mitől függ, azaz hogyan határozható meg a föld kereslete? A majd kétszáz éves gondolkodás logikája szerint, melyet a modern közgazdaságtan is magáénak vall, a föld iránti kereslet „származékos kereslet", amely az illető földet használatba venni igyekvő termelő határtermék értékétől függ. Az utóbbi nem más, mint az utolsó még művelésbe vont egységnyi földdarabon termelt termékmennyiség szorozva a termék piaci árával. Minden földművelő ember tudja, hogy igazi befolyása csak az egységnyi földdarabon megtermelt termékmennyiség felett van, mert a termék árát többnyire az erős és monopolizált felvásárlók számára szabják.

A legfontosabb és így leginkább kalkulálható keresleti tényező tehát az egyes termelők saját termelékenységükről, pontosabban jövőbeli termelékenységi potenciájáról alkotott kép. Ha valaki bízik saját jövőbeli termelékenységében, vehemens keresletével felverheti a föld árát és fordítva. (Nem véletlenül faggatnak bennünket az EU-kérdőívek pl. olyan nüánsznak minősülő kérdésben is, mint legelőink átlagos dőlésszöge, amely a termelékenységet bizony befolyásolja.) Nem zavarja a piacot és így a keresleti kalkulációkat az sem, hogy a termelékenység nemcsak gazda és technológia, hanem éghajlat- és fekvésfüggő: a termelékenyebb földek kereslete azonnal igazodik árban (és a különbözeti földjáradékban) felfelé, elismervén a természet áldását. A piac tehát annyiban áldásos az agráriumban, amennyiben a hatékonyabb termelőnek igyekszik kedvezni, s nem rest kiszorítani a kevésbé termelékeny gazdát. A piac e semmivel nem helyettesíthető vívmánya persze nem a termelők bosszantására, hanem a fogyasztók kegyeinek keresésére szolgál, és ennyiben mi, fogyasztók, hálásak lehetünk neki.

„Ha egyszer elfogadtuk a piacgazdaság szerveződésének és az erőforrások elosztásának az árakon, jövedelmezőségen és a mobilitáson nyugvó alapelveit, akkor nem lehet egy kitüntetett szektort, jelesül az agráriumot, elkülöníteni..."

A piacnak az erőforrás-elosztás helyes irányba tereléséért, azért, hogy a jobb termelő kapja a jobb földet az egész gazdaság hálás, mindenki, aki a mezőgazdasággal kapcsolatban áll: bank, jelzálogintézet, biztosító, adóhivatal, konzervgyár, külkereskedő és persze újra a fogyasztók. Az értékelendő végeredmény tehát a hatékonyságnövekedés, az, hogy vagy több áru kínáltatik ugyanazon az áron, vagy ugyanannyit, de olcsóbban! Alig hiszem, hogy egy ilyen végeredménytől bárki is ódzkodna. E végeredményt – melynek még egyszer hangsúlyozom, örülni kell! – az biztosítja, hogy engedjük, a földet az kapja tulajdonba, aki a saját termelékenységében bízva többet kínál. Ha így járunk el, azaz a termelékenyebbet részesítjük előnyben, akkor a társadalom és a gazdaság összességében biztosan jól jár. A nyugat-európai és a magyar földárak kiegyenlítődési tendenciáit, azaz a magyar föld árának növekedését biztosra vehetjük.

De az erre való spekulációban már senkinek sincs információs előnye, mert integrációs törekvésünk nyílt titok. Ha csak erre a gazdagodási lehetőségre gondolunk (amely igen valószínű fejlemény, de az áremelkedés pontos időbelisége nem látható), és kizárjuk a termelékenységgel összefüggő kalkulációt, bárki, magyar vagy külföldi holnaptól lihegthet, hogy földhöz jusson. De a kását nem eszik azért olyan forrón...

Az persze már fogas kérdés, hogy a hatékonyabb termelő vajon a magyar termelő, vagy a külföldi, és a probléma alágazatonként és termékenként erősen differenciált. Noha bizonyos termékek esetében a magyar termelők (pl. a gyümölcs) világszínvonalon állnak, az egész agrárágazat termelékenysége (szektor által megtermelt GDP/agrárfoglalkoztatott) a fejlett országok átlagának felelharmada. Pusztán ezen logika mentén, tehát a külföldieknek történő szálláscsinálás mint közgazdasági cél helyes, bár hazafias érzelmeket tényleg nem gerjeszt.

Vegyünk azonban egy nagy levegőt, mert innentől kezdve jön a dolog neheze, ahol a steril közgazdasági logika ugyan segít, de a követett lépések hatásaitól nem mentesít. A politikai cselekvéshez és törvényhozáshoz ugyanis már nemcsak értékmentes józan közgazdasági logika kell, hanem az érdekeket kellően artikuláló politikai gazdaságtani érvelés is szükséges. Ennek számba kell venni a hatékonyságnövekedés társadalmi költségét, mérlegelvén, hogy a hatékonyabb külföldi termelők benyomulásával keletkezett fogyasztói nyereségek és a magyar termelők részleges kiszorításával járó átalakulási-termelői károk egyenlege tartható-e; vagy a szektorzsugorodás szociális ára elviselhető-e. Számolni tehát nem csak illik, de muszáj is! Ha az egyenlegben az átalakulás regionális társadalmi költsége túl nagynak minősül, akkor nem a folyamat leállításával vagy lassításával kell beavatkozni, hanem kompenzációval az átalakulási költségek időleges össztársadalmi átvállalásával és a nemzetközi integrációs tehermegosztás bevett brüsszeli módozataival kell válaszolni.

Hosszú távon a nemzetközi agrárintervenciótól várható nyereségek bizonyosan felülmúlják a veszteségeket. Mint ahogy két évszázada a belső piacok tágulása termelési tényezők fokozott belső mobilitásához kötődött, úgy Nyugat-Európa második világháború utáni időszakának történelmi példája is azt sugallja, hogy a termelési tényezők és kultúrák nemzetközi mobilitásának segítése az értékképzés és gazdagodás bővízű forrásává tud válni. Az EU-integrációban tehát inkább lendítőerőt és modernizációs forrást kell látni a mezőgazdaságban éppúgy, mint más szektorokban. Mint ahogy az autógyártástól kezdve, a gyógyszer- és vegyiparon át-

Hamlet

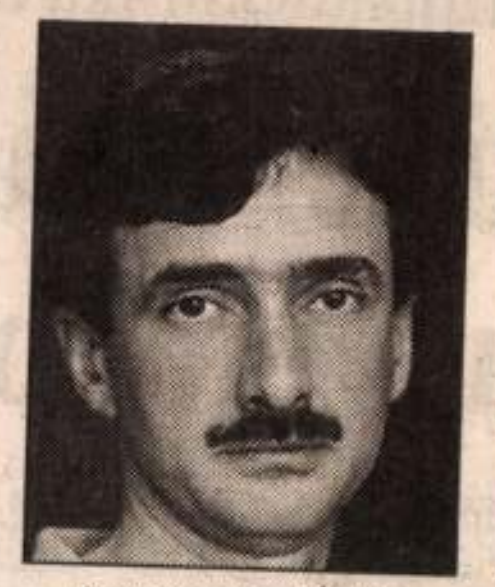

SZAKONYI PÉTER

Éhesek

Rá sem ismertem Karcsi barátomra. A mindig vidám és optimista üzletember hamuszürke arccal vonszolta magát a belvárosi utcán. Kérdésemre a szokásos udvarias válaszokat hadarta, s hosszas győzködés után mondta el szomorú históriáját. Ritka hazai sikersztori bontakozott ki szavaiból. Különleges májkrémkonzervet és szalámit gyártó cége néhány évvel ezelőtt egy jó nevű nagykereskedővel lépett üzleti kapcsolatba. A próbaszállítások után a külföldi tulajdonos éves szerződést kötött vele, s mivel elégedett volt, a következő évben is tőle rendelt – dupla mennyiséget. Majd a harmadik üzleti évben ezt is megduplázta. Karcsi szekere tehát szaladt. A gyárat fokozatosan bővítette, szerződéseket kötött a környékbeli állattenyésztőkkel, korszerű vágóhidat épített fel. Eközben persze kicserélte Ladáját, emeletet húzott a régi családi házra, és Amerikában töltötték a téli szünidőt.

Az idei tavasz azonban gyökeres változásokkal köszöntött be. A megrendelő cég magyar kereskedelmi igazgatót vett fel. Talpraesett huszonéves menedzsert – nyelvtudással, magabiztos fellépéssel. Mindössze egy hónap telt el, s Karcsi sorsa bevégeztetett. Az új „kisfőnök" azonnali hatállyal felmondta szerződést. Nem is strapálta magát az indoklással. Hajánál fogva előráncigált ügyeket említett, s meg sem hallgatta az ellenérveket. A cég egy csapásra az összeomlás szélére került, hiszen termelésének immár hetven százalékát szállította – volna – nagy rendelőjének.

– De, miért rúgott ki? – kérdeztem naivan, mire Karcsi lemondóan intett:

– Éhes! De erre én csak később jöttem rá!

Nem értettem. Vajon miért éhes egy májkrém- vagy szalámivásárló kereskedelmi igazgató? Karcsi elmagyarázta a szó új értelmét: azt nevezik éhesnek, aki – még – nem kap vagy nem kapott kenőpénzt vagy más néven jattot. Aki ezt idejében észreveszi, és csillapítja az éhséget, az benne marad az üzletben, aki nem – lásd Karcsit –, az egy perc alatt taccsvonalra kerül.

Az eset nem egyedi. Az új kereskedelmi igazgatóhoz hasonlóan „éhes" a reklámügynökséghez forduló nagyvállalati menedzser, a forgalmazó cégeket „versenyeztető" kizárólagos importőr, a polgármesteri hivatal illetékes és „felgyorsítható" ügyintézője, a gázóraellenőr is. A különböző társadalmi rétegből származó éhezők közös jellemzője az, hogy jó vagy kevésbé jó fizetésük mellé százalékot kérnek az üzletből...

Az egyre általánosabb „zsebpénz" nagyságrendje szinte mellékes. Az „éhes" embereknek csak a vagyoni és társadalmi helyzete, valamint pillanatnyi pozíciója határozza meg azt, hogy mennyit kér vagy követel. Az pedig külön szociológiai tanulmányt érdemelne, hogy ezt milyen módon juttatja kifejezésre. Zsebére mutat, fájó anyagi gondjairól vagy népes családjáról mesél, egyszerűen átadja bankszámlaszámát vagy füstös presszóban nyálazza át a bankókat.

Voltaképpen a módszer teljesen mindegy, hiszen kifinomult vagy durva formában ugyanarról van szó: korrupcióról. Ez mindig volt, és talán lesz is, de az, hogy a zsebpénzt immár szükségesnek és elkerülhetetlennek tartják, igen az elszomorító.

A korrupció teljesen beleivódott a hazai gazdaságba és közéletbe, s éppen olyan kísérőjelensége lett mindennapjainknak, mint a hangos szitkozódás, a durvaság, a tiszteletlenség vagy a kivagyiság. A kis és nagyobb kenőpénzek „bekészítése" napi rutinná vált, ennek elfogadása már szemlesütésre sem készteti az átadót és átvevőt. Mindketten közösen elfogadott játékszabálynak tartják az ügyet, s azon lepődnek meg egy percre, ha valaki nem képes dekódolni az amúgy félreérthetetlen üzenetet. Ha a helyzet így kívánja, esetleg más

Öt cég jelentkezett a színpadtechnika tervezésére

Az új Nemzeti tervpályázatai a Kongresszusi Központban

Várhatóan tavasszal megkezdődhet az Erzsébet téri új Nemzeti Színház építése – állítja Szabó István, a kormánybiztosi iroda főtanácsosa. Csütörtökön a Budapesti Kongresszusi Központban megnyílik az új Nemzeti tervpályázatait bemutató kiállítás, amely mind a hetvenegy érvényes pályamunkáról tájékoztatást nyújt az érdeklődőknek. Szeptember végére a tervpályázat dokumentumai önálló kiadványban is megjelennek.

Mint arról már korábban beszámoltunk, a nemzetközi zsűri május végén úgy döntött, hogy az új Nemzeti Színházat Bán Ferenc Kossuth-díjas építész és szakértő csapata tervezheti meg. Májusban a Művelődési és Közoktatási Minisztérium a közbeszerzési értesítőben felhívást tett közzé a teátrum színpadtechnikájának tervezésére és kivitelezésére. Szabó István lapunkat úgy tájékoztatta, hogy a pályázat eredményét csupán két hét múlva hozzák nyilvánosságra, mivel öt cég jelentkezett, s ezért két fordulót kellett rendezni. A második fordulóba két pályázó került be, közülük választja ki a szakértőkből álló testület a győztest.

Az viszont már eldőlt, hogy az építkezés munkálatait szinte jegyzőkönyvszerűen dokumentálják, vagyis filmre veszik. A kivitelezés képi rögzítésének jogát három pályázó közül a Stúdió 33 Kft. nyerte el. Szabó István úgy véli, hogy novemberre rendelkezésre áll majd az új Nemzeti végleges engedélyezési tervdokumentációja. Ezután kiírhatják a pályázatot az építkezés kivitelezésére. Szintén véglegesnek tekinthető, hogy az Erzsébet téri buszpályaudvar a Népligethez, a szanált Movi egykori telephelyére költözik, a területet az ÁPV Rt. az elmúlt hetekben megvásárolta.

• B. Gy.

Anglia rózsájából: egymillió

MH-London

Az „Isten veled, Anglia rózsája" című érzelmes dal először Lady Diana búcsúztatásán hangzott el, Elton John előadásában. Egy hanglemezgyár azonnal elkészítette a CD-t, amelyet szombaton már árusítottak az angliai üzletekben. A tiszta bevételt a stúdió, Bernie Taupin szövegíró és a zeneszerző-előadó Elton John a walesi hercegnő által patronált jótékonysági szervezeteknek ajánlotta fel. Az angol adóhatóságok pedig bejelentették, hogy az áfát szintén ezek számára utalják át. A legelső napon egymillió példány kelt el. Előfordulhat, hogy a lemez megdönti a három és félmilliós CD-példányszám csúcsot. Magyar pénzre átszámítva 315 millió forintos bevételre számítanak. Elton John bejelentette, hogy közönség előtt többé nem énekli a dalt.

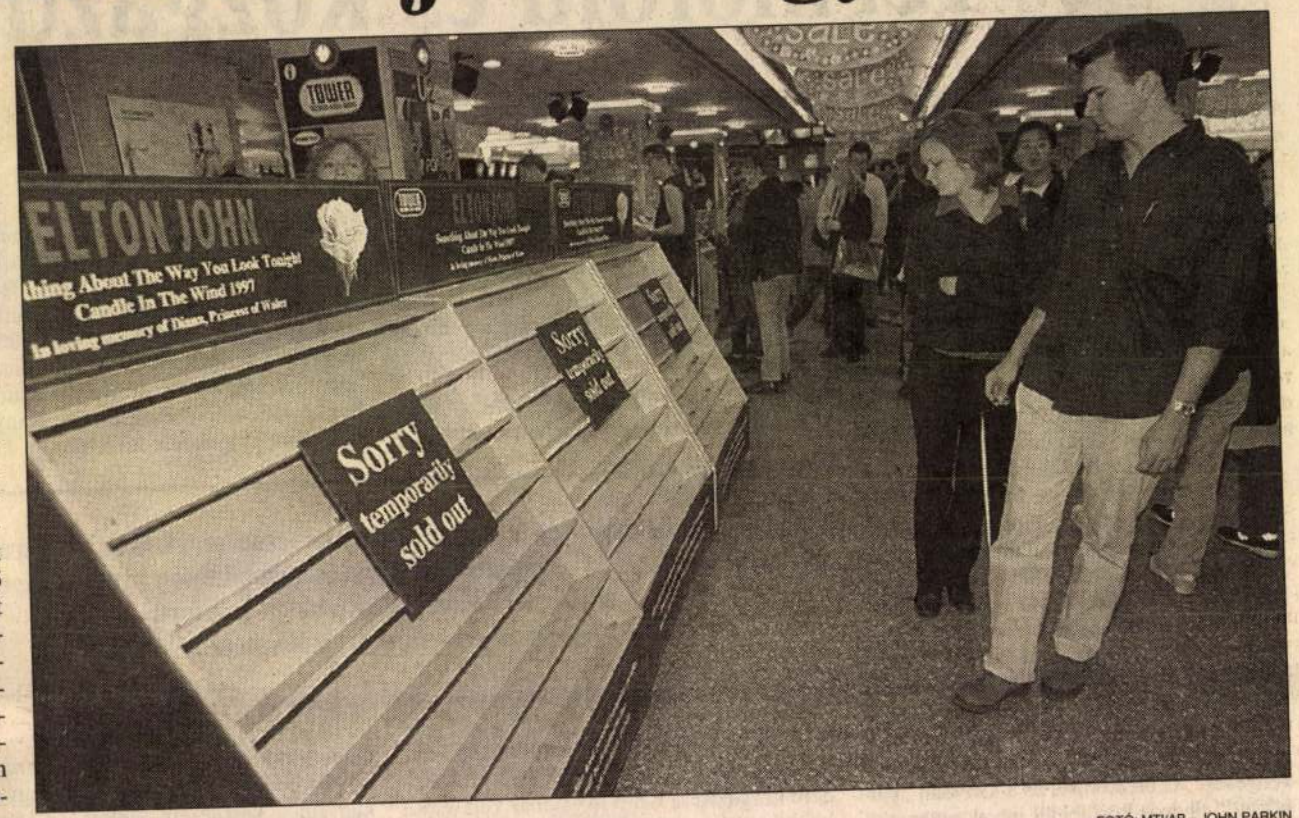

Sajnálják, de elfogyott Elton John Diana-búcsúztatója

FOTÓ: MTI/AP – JOHN PARKIN

Köves Éva kiállítása Bécsben

Az angol Coutts Bank kelet-európai képzőművészeket támogat

MH-Bécs

Köves Éva 24 munkájából nyílt kiállítás: az idei Velencei Biennálén sikerrel szerepelt fiatal művésznő az első a magyar festők közül, akinek az angol Coutts Bankház hagyományos szponzortevékenységének kelet-európai kiterjesztésekor megadta a bemutatkozási lehetőséget.

A vernisszázs helyszíne a patinás brit magán pénzintézet svájci leányvállalatának bécsi irodája. Az osztrák művészeti élet képviselői, a pénzintézet ügyfelei, a bécsi magyar és az angol nagykövet jelenlétében Néray Katalin, a Ludwig Alapítvány budapesti múzeumának igazgatója méltatta a fiatal művészt. A belvárosi iroda falaira a Budapest árnyai témájú sorozat kiemelkedő darabjai kerültek: a fekete-fehér konstruktivista gyökerű ábrázolás azon az élményen alapult, amit Köves Éva párizsi ösztöndíja idején szerzett. Néray Katalin örömmel számolt be arról, hogy a Coutts Bank, amely a közép-európai üzleti tevékenységgel párhuzamosan a térség kortársművészetének felkarolására is figyelmet fordít, nemrégiben megvásárolta, és a budapesti Ludwig Múzeumnak adományozta Köves Éva egyik munkáját. A bécsi közép-európai képviselet vezetője, Pierre H. Stomborough, ezzel kapcsolatban örömmel mesélte el a megnyitó közönségének, hogy a bank előbb jelentette be igényét Köves Éva munkáira, mint ahogy a művésznő részvétele a biennálén köztudottá vált.

A Coutts már csak ebből is bizonyosságot szerezhetett arról, hogy jól választott. A pénzintézet a művészetpártolást tartja a legalkalmasabbnak a új típusú reklámtevékenységre. Köves Éva csak az első a felkarolt magyar művészek közül, de nem az utolsó: a következő kiállítás Bak Imre képeiből nyílik. Ő maga egyébként szintén jelen volt a megnyitón.

A tárlatot, mint már korábban is, a bécsi galériákkal együttműködve rendezték meg: az ő címlistájuk a jelen lévő művészek számára is hasznosan szélesíti a kapcsolatteremtés lehetőségét – vélik a bank vezetői, akik maguk is fontos szerepet szánnak a műpártolásnak saját kapcsolataik bővítésében. A bankház 1992-ben, fennállásának 300. évfordulója alkalmából alapítványt tett, amely kétévente három-három díjat ad ki: az idén tavasszal Monte Carlo lesz a díjkiosztás helyszíne, s egy kaliforniai, egy kanadai és egy holland művészt kap kitüntetést. Kelet-Európa sem marad ki a díjkiosztásból: várhatóan 2000-ben kerül sor a térségre.

• Szászi Júlia

Lélekvizsgálat a Páternoszterben

A napokban jelent meg a Szemimpex Kiadó gondozásában Korzenszky Richard Páternoszter című műve. A Tihanyi Bencés Apátság házfőnöke 1991 és 1994 között a művelődési tárca miniszteri biztosa volt, s mint ilyen vett részt a NAT előkészítésében, s az egyházi iskolák újraindításának munkálataiban. Richard atyával a könyv szelleméhez híven a minisztérium páternoszterének közelében beszélgettünk.

• Ez a könyv nem emlékirat, mint mondta, hanem sokkal inkább esténként végzett komputeres lelkivizsgálat. Mi indította erre?

Számba akartam venni, mi is történt azokban a nagyon gyorsan pergő napokban, hónapokban. Érdemes volt-e?

• Aki csak futólag pillant bele ebbe a vastag kötetbe, rögtön tapasztalhatja, hogy a naplóíró ugyancsak két végén égette a gyertyát…

Igen azt többen megjegyezték, hogy fizikai teljesítményben is elég derekas tett volt ez. Cikázni Budapest, Pannonhalma és a vidéki iskolák között. Akkoriban nem gondolkoztam ezen, feladat volt, kihívás, és megpróbáltam tenni valamit.

• Ez a napló 1994-ben véget ér. Most '97-et írunk. Mi történt önnel azóta?

1994 őszén még a katolikus iskolaüggyel foglalkoztam, nagyon intenzíven. Aztán szerzetesi elöljáróm, a pannonhalmi főapát úr Tihanyba helyezett, az apátságot próbáljuk újjáéleszteni. Ez egyszerre jelent fizikai újjáépítést és lelki-szellemi központ kialakítását. Ez most a tennivalóm. De nem szakadt meg kapcsolatom az iskolaüggyel, nagyon sokfelé hívnak előadásokat tartani, egyházi iskolákba, tanári továbbképzésekre, konferenciákra. Igyekszem, amennyire erőm engedi, részt vállalni az iskolaügyből.

• Politikai pártnak ad-e tanácsot oktatásügyben?

Korábban sem voltam párttanácsadó, most sem vagyok. A katolikus egyház tisztségviselője vagyok. Ennek ügyét képviselem, mindenféle pártpolitikai felhangtól függetlenül. A meggyőződésem köt az evangéliumhoz, és reménem, hogy megnyilvánulásaimban is ez érződik.

• Részt vett-e egykori otthonának, Pannonhalmának a jubileumán, vagy akkor már Tihany volt az otthona?

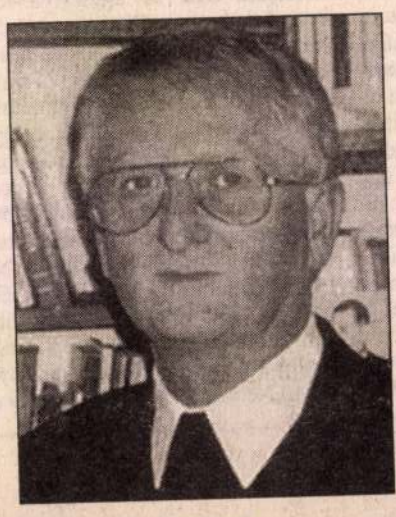

Korzenszky Richard

A készülődés során még Pannonhalmán voltam, a jubileumi évben már nem. De nem csupán figyeltem a jubileumi eseményeket, hanem szakértőként, szereplőként vettem részt.

• Mi a véleménye a kormány és a Vatikán megállapodásáról?

Jelentős lépés. Ha a tartalmát tekintem, semmi új nincs benne, csupán a hatályos törvények megállapításai egy államközi szerződés szintjén. Kétségtelen, hogy egy ilyen dokumentum hangsúlyt ad az állam és az egyház viszonyának.

• Ön igen régen foglalkozik az egyházi iskolákkal. Mi a véleménye, melyik szinten a legszínvonalasabb most az egyházi oktatás?

Azt mondanám, hogy az egyházi oktatást nehéz kategorizálni. Nem állíthatom azt, hogy mondjuk a középfokú oktatás magas színvonalú, az alsó fok meg gyengébb. Minden szinten találunk jó és gyengébb iskolákat, miként a világi oktatásban is. Az egyházi iskola önmagában nem jobb, mint a világi, hanem egyedülálló lehetőség a világnézeti alapú nevelésre. A közvéleménynek meg kell szoknia azt, hogy a régi egyházi iskolák sem mind voltak elit intézmények, s az újraszerveződők sem mind azok, ami a szellemi teljesítményt illeti. Ellenben az elit iskola iránt igénye van a legalsóbb és a legeldugottabb faluban lévőnek is, ha az emberi minőségét a tehetségtől függetlenül fontosnak tartja.

• V. Bálint Éva

KÖVES ÉVA

1996 MÁJ. 9

Termékeny rendetlenség

Aritmia 4: fesztiválnyitó tárlat a dunaújvárosi Uitz Teremben

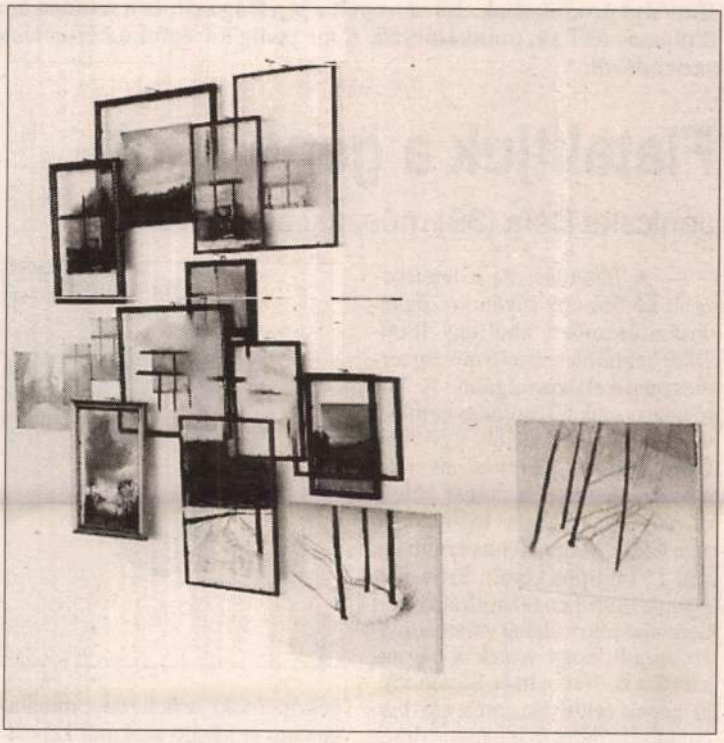

Nincs uralkodó stíl, zavarbaejtő tarkaság fogadja a betérőt e napokban a dunaújvárosi Uitz Teremben. A Modern Művészetért Közalapítvány szervezte Aritmia 4 fesztivál programja idén ugyan karcsúbb lett az álmodottnál — az elektroakusztikus zenei koncertet megrendezik ugyan, de a fesztiválzáró „technodisco" úgy tűnik, őszre csúszik —, az egységesnek ugyan csak erős túlzással mondható, de összességében jó tárlatot viszont már és még láthatják a kortárs művészet kedvelői.

Trendek azért akadnak: az alkotók sokszor egészítik ki műveiket szövegekkel, cím mellett, helyett, olykor ellenében. Például *Ravasz András* Cím nélkül című munkáján kártyákból rak feliratot, luxuscsavargó, elitbohém, a fotórészleten napszemüveges arc (gondolom, Ravasz), limuzinrészlet, egy kártya mutatja a lényeget, The Jolly Joker, no comment. Vagy *Koronczi Endre* összeállítása, a pontos, gondos magyarázó szövegekkel: minden roncsolt és minden roncsol, kölcsönhatás, találkozás, „elemek csatája", kispróza. Leharcolt falrészlet és a teherautó, ami leharcolta a felületet; óraszíj csuklót koptat, miközben kopik; cipő parkettet nyű, parkett cipőtalpat — és így tovább, a végtelenségig. A farkába harapó kígyó metaforájának vulgáris-ironikus, hétköznapi újragondolása.

Meddig magyar a magyar zászló? — kérdezzük *Németh Hajnallal*. Magyar-e, ha undorító csipkéből készül, magyar-e, ha a színek, arányok nem pontosak, képesek vagyunk-e nem magyarnak látni, kérdezzük. *Hegedűs 2 László* több munkával jött az Aritmia 4-re, a két remeklést — a „Hogy múlik az idő" az én „olvasatomban" a negyedik dimenzió szubjektív megéléséről, a „25-26-27" (tájképben számozott fakkok) az élmény öntudat- és szakadatlan rendszerezéséről „szól" — Növekvők címmel egy látványos alibimunka kíséri, sajnos.

A végére hagytam a két „csemegét". *Máriás Béla* Apám, megmosnám az arcodat című összeállítása külön tanulmányt érdemelne, elsősorban a több sík, nézőpont, a látványvilágok rendhagyó találkozása okán. A hagyományos eljárások (grafika, kollázs) mellett a magánmitológia, az „én vagyok én, ettől vagyok én" nagyon is valóságos kellékei: cipő, kalap, plusz vetített kép, az alvó alkotó ábrázata épp´ a fekete fejfedőre vetül. Aprólékos műgonddal készítette el tájkép-installációját *Köves Éva*, két festmény-torzó, fotók a „kezelt" üveg mögött, számolhatjuk, hány kép, hány tűzfal és behavazott táj, hány felhőjáték és útrészlet, morfondírozhatunk, mennyi űr a részletek között. Melankólia, báj a felszínen, filozófia a mélyben, minden megmaradt, csak nem tud (képes) összeállni eggyé, mégis, a termékeny rendetlenségből születhet gyönyörű struktúra. Születik is.

-nyulasi-

Euro-búza és Euro-sertéshús a

A Székesfehérvári Vörösmarty Mezőgazdasági Szövetkezet 1995-ben 23 milliós eredményt realizált, é megismételni, ha lehet valamelyest növelni is. Euro-minőségű sertéshúst és búzát, kedvező halászati ere sítményt produkáltak. Jól szerepelt a tejelőágazat, és a minden ágazatot kiszolgáló műszaki „társaság diplomás férfiak, munkatársaik zöme pedig középfokú képesítéssel rendelkező ember. Ők beszélnek esztendőről.

Fiatalítjuk a gépparkot

Janicska Béla (39) műszaki ágazatvezető

— A fiatalítás ma a legnehezebb kérdés egy olyan mezőgazdasági üzemben, ahol egy 1800-2000 hektáron termelő növénytermesztést kell kiszolgálni. A Vörösmarty-nak 50 motoros járműve van, ebből a legrégibb, egy John Deere, amely 22 éves, de még mindig megteszi a dolgát vele a növénytermesztő, a legfiatalabb az a Claas-Mega 208-as kombájn, ami 15 millióba került. Szövetkezetünk 1995-ben 60 milliót költött beruházásokra, dehát valamennyien tudjuk, hogy ennek a háromszorosa is elférne itt is, hiszen a régi gépek felújítása, műszaki karbantartása mára már nagyon drága lett.

Az ágazathoz tartozik a szárítóüzem, a szolgáltató részleg, aminek az a dolga, hogy a tagsági és a kívülállói megbízásokat teljesítse. A műszaki bázis évente 30-33 milliót „fogyaszt", ezért sokszor heccelődnek is velünk más ágazatbeliek, de ők is értik a lényeget; gépek nélkül semmire sem juthatnának. A mi munkánk is benne van az eredményekben. Ilyen körülmények között valóban igen nagy szükség van a jó szakemberekre. Társadalmi ösztöndíjasként elvégeztem a műszaki egyetem gépészmérnöki szakát, de a munkatársaim is kiváló szakmai képesítéssel rendelkeznek. Szükség is van rá, hiszen leleményességre, szakmai tapasztalatra óriási igény van itt is. Aranykezű esztergályos és motorszerelő ma nagy kincsnek számít. Ilyen, szerencsénkre, nem egy dolgozik nálunk.

A 10-15 éves Ifákat is működtetni kell valakinek, mert nincs mód arra, hogy lecseréljük egyszerre valamennyit. Huszonheten vagyunk 1996-ra is, és közülük nagyon sokan érettségizettek, és szakmunkás képesítéssel is rendelkeznek. A szürke állománynak itt is működnie kell.

Euro-búza a Felsővárosból

Fodor Pál (38) növénytermesztési ágazatvezető

nyünk a búza, 40 százalékban, továbbá nagyobb területet képvisel a kukorica és a napraforgó. Búzából tavaly rekordévünk volt, étkezési minőségben hektáronként 6,2 tonnát értünk el.

Mi 1995-ben 28-as sikérrel szerepeltünk a piacon, ami Euro-minőségnek felel meg, sőt 2 százalékkal túlhaladtuk a nyugatit. Erre büszkék vagyunk, szerénytelenség nélkül, hiszen a világ legjobb búzatermelői ehhez hasonló produktumot csak nagyon ritkán könyvelhetnek el. Itt jó tradíciói vannak a kalászosok termelésének, több éve ez is nagy szerepet játszott abban, hogy termelési nagydíjat kapott szövetkezetünk.

Sajnos az árakban ezt a minőséget nem tudtuk érvényesíteni. A pénzre nekünk is gyorsan szükségünk van. Túl sokat nem tudtunk vele várni. Aratáskor még nem érzékeltük azt, hogy búzaár-robbanás lesz a világpiacon. Tonnánként így is 11.750 forintot értünk el. A terméskilátások most távolról sem olyan jók, mint tavaly, de a búzaár több mint a duplája is lehet

Önállóan 10 n

Fekete István (34) serté

— Hagyományos, szalmás, háromszáz kocás sertéstelepen 1995-ben Euro-minőséget produkáltunk. Kívülállók valószínű nem is hinnék ezt, hiszen ez a telep éppen 35 éve áll, és már két éve, de az is lehet, hogy már három éve, amikor lepusztulásra volt ítélve. Egy kis akarattal, a szükségszerűség erejével mégis megtartottuk

Tisztelettel meghívjuk Önt

az Óbudai Társaskör Galériájába

Budapest, III. Kiskorona (volt Magyar Lajos) u. 7.

Köves Éva

festőművész kiállításának megnyitójára

1990. szeptember 24-én, 18 órára

Megtekinthető 1990. október 14-ig, naponta 14 - 18, szombat-vasárnap 10 - 18 óráig, hétfőn zárva.

1997-ben a Magyar Aszfalt Kft. fennállása óta először festészeti pályázatot írt ki fiatal, 40. életévét még be nem töltött festőművészek számára. A pályázaton csak hivatásos alkotók: a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének illetve a Fiatal Képzőművészek Stúdiója Egyesületnek a tagjai vehettek részt.
A Magyar Aszfalt Kft. a magyarországi mélyépítő piac egyik vezető cége, amely szeretné szakmai sikerein túl a képzőművészet pártolását is megvalósítani. Úgy hisszük egy ország fejlődése nem csak materiális javakban mérhető, hanem a kulturának, a művészeteknek is - anyagi lehetőségeinkhez mérten - meg kell adni a segítséget, hogy támogatásunkkal még jobb produkciók jöhessenek létre.
Reméljük, hogy példánk követőkre talál, hasonló vagy ennél jobb ötletektől vezérelve más vállalkozások is áldoznak a művészetekre.
Elképzelésünk szerves folytatása tulajdonosunk: az osztrák Bau Holding AG (melynek székhelye Spittal/Drau) korábban megkezdett támogatói munkájának. 1989-ben Ausztriában létrehozták a Bau Holding AG művészeti gyűjteményét, melyhez hamarosan csatlakozott egy, a kortárs osztrák festészetet segítő művészeti díj, majd egy galéria megalakítása Klagenfurtban.
Szeretnénk mi is hasonló utat bejárni, a festészeti pályázatot már megszerveztük, következő lépésünk a kortárs magyar festészet gyűjteményét, illetve a Magyar Aszfalt Kft. galériáját életre hivni. Erre a Bau Holding AG tulajdonosától Dr. Hans Peter HASELSTEINER úrtól a lehetőséget megkaptuk, amely jelentős anyagi támogatást is jelent.
A Magyar Aszfalt Kft. 1997. évi festészeti pályázatára 79 művésztől 209 mű érkezett.
A zsüri - melynek tagjai KOVALOVSZKY Márta, Dr. HEGYI Lóránd, NÉRAY Katalin és PINCZEHELYI Sándor voltak - a beadott művek szinvonalát megfelelőnek találta, amely tükrözi a fiatal magyar festőgeneráció szemléletét. A zsüri a következő díjakat adta ki:

KÖVES ÉVA

I. díj.	SZŰCS Attila	1.000.000.- Ft
II. díj.	KÖVES Éva	750.000.- Ft
III. díj.	GÁL András	500.000.- Ft
Különdíj.	KÁLDI Katalin	250.000.- Ft

SZŰCS Attila művei egyértelműen kiemelkedtek a bemutatott alkotások közül, a magyar festészet legjobb hagyományait folytató és megújító hangvételükkel, KÖVES Éva képei újabb bizonyítékát adták annak, hogy az utóbbi években elért sikerei megalapozottak.
GÁL András alkotásai a magyar festészetben szokatlanul nagyvonalú felfogásukkal az elvont festészet nemzetközi szinvonalát is képviselik. A fiatal KÁLDI Katalin finom és érzékeny munkái kisméretük ellenére is erőteljes, szinte archaikus hatást keltenek.

A zsüri úgy itélte meg, hogy a Magyar Aszfalt Kft. ujonnan létrehozandó galériájában a díjazottakon kivül az alábbi alkotók tevékenységét tartja bemutatásra érdemesnek:
HECKER Péter, HERNÁDI Réka, WECHLER Ákos festőművészek. E művészek díjazásra nem került, ugyancsak szinvonalas műveit a zsüri ezzel a meghívással is elismeri.

A kiállítás sajtóbemutatóját 1997. március 18.-án kedden délelőtt 11 órakor tartjuk a Kortárs Művészeti Múzeum - Ludwig Múzeumban (1014. Budapest, Szent György tér 2.), melyen az osztrák Bau Holding AG tulajdonosa, a Magyar Aszfalt Kft, a Művelődési és Közoktatási Minisztérium és az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium vezető munkatársai is jelen lesznek, így a tisztelt sajtó képviselői számára lehetőség nyílik, hogy e rendezvény kapcsán feltegyék kérdéseiket.

A kiállítás megnyitója délután 5 órakor lesz.

Magyar Aszfalt Kft

Köves Éva 2. kategória

A kilencvenes évek egyik, par excellence "festőiségéről" elhíresült alkotója, számos kis- és középméretű, harmonikus színvilágú, a fehéret és a szürke különböző árnyalatait már a 80-as évek végi "színpompás" korszakában is kitüntetett figyelemmel kezelő, minimalizmusában olykor a monokrómhoz közelítő, informel jellegű, ám a faktúra plasztikusságára, az impastóra nagy hangsúlyt fektető olajkép után (kiemelkedő jelentőségű sorozat az 1992-ben bemutatott *Időtlen idők*) monumentális kísérletbe kezdett. A Ludwig Múzeumban 1993-ban *Falfestmény* címmel kiállított műve a szó szoros ugyanakkor átvitt értelmében is falfestmény: Köves Éva a kiállítótér teljes falfelületét kitöltötte falfelületet imitáló, illetve a valódi falfelület arányait módosító festménnyel, ezzel a (geometrikus) alapformákra redukált "koncept" és a vérbeli érzékeny festőiség különös szintézisét hozta létre. Értelemszerűen már ezen az installációnak is nevezhető munkáján jelentős szerepet kapott az árnyék, mint festői minőség (és vele olyan művészeti területek, mint építészet, freskófestészet, fotó, díszlettervezés), a fénnyel és árnyékkal kapcsolatos problémák továbbgondolása éppúgy kiállítások során át valósult meg, mint ahogy a fallal is több tárlaton foglalkozott (Stúdió Galéria, 1992 ; Ernst Múzeum, 1993; Gallery by Night, Stúdió Galéria, 1993). E folyamat a tér transzformálásán és egy másik tér illúziójának felkeltésén keresztül tulajdonképpen a már az expresszív-informel korszak örvénylő-pasztózus vásznain tematizált probléma, az "árnyék megragadására" tett kísérlet továbbvitelét jelenti. Az árnyék az a művészi probléma, melyben konfrontálódik az érzékeny festői felület a geometrikus szerkezet, a struktúra problémájával. Ez a feszültség élteti Köves Éva azon újabb munkáit is, melyek a fotó-átfestésektől (építészeti struktúrák, ablakok, állványok, korlátok, ipari illesztések), a vászonba épített kollázs elemeken át az emulziós vászonig terjedően számtalan műfaj ötvözésével (pl. a Lánchíd illesztéseit vagy a Műcsarnok beállványozott képét alapul vevő művei, a *Budapest árnyékai* c. sorozat) végül a Velencei Biennálé nagy lehetőségéhez juttatták őt, ahol Herskó Judittal és El Hasszán Rózával a magyar pavilont Natura Morta hívószó mentén "rendezték be".

FALFESTMÉNY
Köves Éva kiállítása a Ludwig Múzeumban

október 28–november 14.

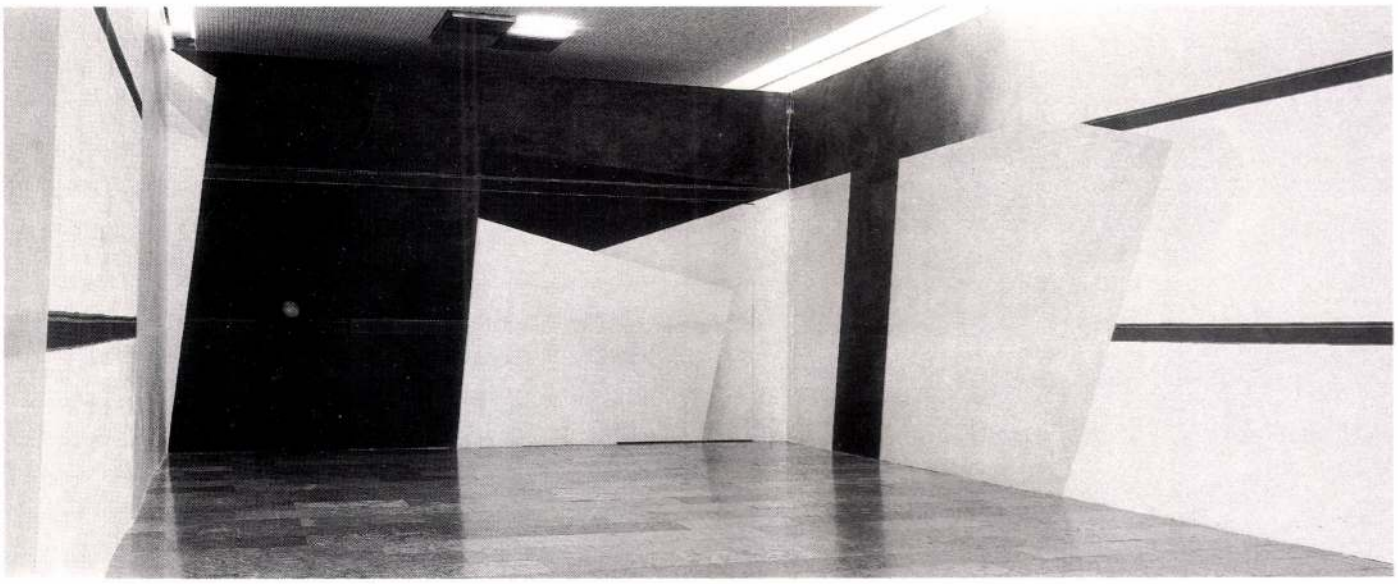

Köves Éva kiállítása (interieur), fotó: Rosta József

Köves Évát már régóta foglalkoztatja a fal műalkotásba való bekapcsolásának, a falra való festésnek gondolata, e koncepció köré épülő műveket az utóbbi másfél évben többször is láthattunk tőle (Stúdió Galéria, 1992, egyéni kiállítás: Stúdió 93, Ernst Múzeum; Gallery by Night, Stúdió Galéria). Mostani kiállításán azonban az elgondolás kiteljesített, monumentálissá növelt változatával találkozhattunk.

Köves Éva a kiállítótér határoló falfelületét teljesen kitöltötte. Az üres teremben a tér lüktetni kezd a néző körül, a műalkotássá vált falak körbefogják, intenzív figyelemre késztetve őt. A kép nem csupán a falra van téve, Köves Éva magát a falat teszi képpé. Nem hoz a múzeumba máshol született, műteremben vagy másutt festett, máshonnan kihasított tárgyat, hanem ő maga vonul be a múzeumba, s alakítja át a rendelkezésére álló teret. Nem használja ki a hely területét, még a hagyományos festmény vastagsága sem szorít helyet a légtérből. Betölti azonban a falfelületeket: két körbefutó vízszintes csíkkal stabilizálja, rögzíti a teret, jobbra vagy balra dőlő geometrikus formákkal azonban kifelé tolja,-majd visszarántja, lefelé húzza, majd magasba emeli azt.

A síkszerűnek és térbelinek, a mozdulatlannak és a dinamikusan megmozgatottnak e furcsa viszonyából keletkezik a különleges térélmény, a szabályos négyszögű terem merőben új, többszörösen illuzionista térré alakul. A mű tovább bonyolódik azzal, hogy Köves Éva többrétegű falképet alkot: a vízszintes csíkok a falon teljesen körbefutnak, és tompán átderengenek a "rajtuk lévő" geometrikus formák alól is, melyeknek árnyékát is látjuk a falon, így újabb térmélység jön létre. Különös hatást kelt, hogy a szabálytalanná tépázottság illúzióját felkeltő tér csupa geometrikus, higgadt formából, és csak a fehér és fekete szín különböző árnyalataiból épül fel. A felépítő elemek hűvös objektivitása és szigorú visszafogottsága kiemeli, még szembeszökőbbé teszi az elrendezés és az árnyalatok szenvedélyességét és gazdagságát.

Köves Éva tulajdonképpen felszámolja, anyagtalanítja a kiállítóterem falait, oly módon, hogy több tér jelének egymásra vetítéséből egy valójában nem létező másik tér illúzióját hozza létre. A vízszintes csíkok házfalak homlokzatának plasztikus díszítését idézik, vagy épületek lábazati ornamentikájára rímelnek, mintha kifordulna a tér, átlátszóvá válnának a falak. A szögletes formák ellenben a belső térben falhoz támasztott képek hatását keltve egy galéria enteriőrjét hozzák létre. A képzelt, jelzésszerű külső és belső téridomok egymásra vetítésének pikantériáját az adja, hogy ez a folyamat mégis a valóságos térhatároló szerkezet felületén történik: a térillúzió létrehozásához, vagyis a falak eltüntetéséhez ugyanezeknek a falaknak a léte alapfeltétel.

Köves Éva, fotó: Rosta József

Köves Éva nem a szó hagyományos értelmében vett képet hozott létre, műfajilag szokatlan eszközökkel dolgozott. Falfestménye ötvözi az alapformákra redukált, visszafogott koncept elemeket a vérbeli, érzékeny festőiséggel. A festményt megfosztja tárgy-voltától, más monumentális műfajokhoz építészet, freskófestészet, díszlettervezés közelít, ugyanakkor mégis festményt hoz létre.
A Festészet illúzióját létrehozva az igazi festészet valóságát erősíti meg.

Merhán Orsolya

NYOMJELZŐ LÖVEDÉKEK
Kéri Ádám kiállítása

BUDAPEST GALÉRIA KIÁLLÍTÓHÁZA
III., Lajos utca 158.
november 5–december 20.

Kéri Ádám gyerekkora óta babrál lőszerekkel. Társai közül többen csonkolva élték túl a háború gyerekszobáját. Mások már angyalként, örökre belefeledkeztek a játék örömébe. A gyerekek most is szeretik a hadtörténeti múzeumi tárlatokat, haditechnikai bemutatókat, piff-puffos filmeket. Ezekben lehet azonosulni a hősökkel, azok sohasem halnak meg, sohasem töltenek, csak lőnek. Vagy minden töltény vak. Vak, mint a gyermekhit. A tapasztalatlan ifjonc saját sérthetetlenségének mitologikus tudatával el sem tudja képzelni, hogy a lövedékek útjának végén az élő ember - a terv szerinti hulla - éppen ő is lehet. Kéri Ádám itt, Közép-Kelet-Európában felnőve, sok mindent el tud játszani képzeletében a lövedékekkel. Például e gyűjteményes kiállítás címével: "Lövedékek/ Projectiles". Az angol fordításban szójáték rejlik: a "projektre", a tervre, a koncept művészet attitűdjére gondolok, amelyben a lövedékekkel eltervezett ölögető játék is benne van.

Kéri Ádám: Töltények, I-II., 1980, 61x100 cm, vegyes technika (MNG tul.), fotó: Rosta József

A kiállításon Kéri eljátszik a lövedékekkel: végigfut a művészi mesterségeken, milyennek is mutatják azok a lövedéket? Vagy milyennek mutatják a lövedékek a mesterségeket, egyebek közt a halál mesterségét? Végül töltényei a meghalást is eljátsszák (mint például a fűbe harapott töltény makrográfiája), legtöbbször maguk is szétrobbant-szétrozsdált roncsok, akik az enyészpontban eltűnt, - a műveken sohasem látható - áldozatok szerepeit is megformálják. A lövedék és az ellene kitalált páncéllemez semmivé porladnak, mint az ember, akihez a saját fajtájabéli megölése specifikusan ugyanúgy hozzátartozik, mint az, hogy műveket képes alkotni. Csakhogy míg az ölésben az áldozatot személytelenné idegeníti a modernitás, addig a műhöz éppen a személyességet adja a legújabb kor.

Az ipari tárgy ezzel szemben par excellence emberidegen. A funkció elsődlegessé tétele a lét fizikai síkra szorítását jelenti, és az ember eltárgyiasításáig vezetett már a század elején, az első, még inkább a tömeggyilkos második világháború frontjain és halálgyáraiban. Amikor Kéri Ádám a katalógus előszavában így fogalmaz: "A töltény nagyon szép. Esztétikai szempontból tökéletes. Tartalom és forma egysége. Áramvonalas! Működik. És szép. Önmagában szép. Sorozatgyártása megoldott, mindenkihez el tud jutni, esztétikai értéket közvetít. Megfizethető." – akkor végsőkig fokozza azt az őrült iróniát, amelyet a Paul Virilio által leleplezett "tiszta háború" öncélú vagy már-már vallásos áhítattal imádott modern logisztikája is magában rejt (csak nála tudományos máz mögött keresendő a szarkazmus). Szinte látom a szépre áhítozó habituét, aki – mit megfizetve? gratis! – keblére öleli, szívébe zárja a lövedéket. És mert demokrácia van, az ártatlan "nem műértők is megkaphatják a golyót, nekik sem kell fizetniük azért, hogy belehalhassanak"– az igaz, számukra erőszakos – szépségbe. Kéri nemcsak szóban állítja, hogy "talált tárgya, a lövedék szép",hanem Pygmalionként idolt is alkot, hogy azt megszemélyesítve életre is keltse. Már '77-ben anyaméh-méretre nagyított fel egy "tölténydobozt" s benne a fából esztergált lövedéket. Mintha egy aranyos kis csecsemő feküdne ott a golyó helyett, úgy van puhára bélelve e főmű doboza. "Bölcsőd az, s majdan sírod is..." Ugyanannyira szarkofág is ez a láda, amint mumifikált hullák azok a"repeszdarabok",amelyeket bomlásuk egy "termékeny pillanatában" krómmal balzsamoz Kéri Ádám. Az egyik gránáton dögcédula is fityeg: "MM.89157, Magyar Nemzeti Galéria".

Termékenység és teremtés halálos fintorral dialektikus egységben ábrázoltatnak abban a kettős képben, amelyen szinte céljuk felé igyekvő spermáknak látjuk a töltényeket egy rozsdás páncéllemez-sivatag lövészárkában. Mint a kép párja mutatja, ez a "szituáció" – ez Kéri kísérleteinek egyik kulcsszava – egyben tömegsírjukká is lesz, befedi a sivatag homokja az arctalan töltényhullákat. A futuristák pusztítás- és háborúimádata, illetve áramvonalasság-haladás-szépség bűvölete közötti kibékíthetetlen ellentét Kéri utolsó ítélete szerint igazsággá változik: a bűnösök és ártatlanok végül/ eleve elnyerik büntetésüket. Amint a"talált tárgy" szürrealista mániája is új értelmet kap nála. Ő az identitás nélküli tömegtermeket sorsokkal egyéníti. A vak szerencse kiemeli a névtelen tölténykatonák mártírmilliói közül azt a néhányat, akik egy múzeum raktárának magasztos porában porladnak tovább. Éppen a Kéri által elvégzett megtalálás-új kontextusba helyezés-feltámadás misztikus alkotófolyamatában. Kéri persze a halállal kíván szembeszállni. Mágiájának lényege, hogy a gyilkos "talált tárgyak" halálukkal elveszítsék mind gyilkos jelzőjüket, mind tárgy voltukat. Egyedül "talált" mivoltuk marad változatlan. De Európa jövőjét szemlélve, feltehetően csak átmenetileg. Van esély rá, hogy ismét elvesszenek (bombázás, háború, fosztogatások, munícióhiány, stb.), elveszítsék a művészet által nyert személyiségüket. Csak gyilkossá nem lehetnek már, mert Kéri Ádám eleve kioltotta ezt a funkciójukat, amikor nem rekonstruálja, vagy fegyvergyűjtőként nem restaurálja ezeket, hanem összemossa sorsukat azokéval, akiket ezek vagy társaik megöltek.

A Kéri-féle közvetett kegyetlen színház másik jelenetében a tömegsírokat fertőtlenítő mésszel, a hadi érdemekért járó kitüntetéseknél használt arannyal, a meghaláshoz tapadó vérrel emeli ki a díszletképpé előléptetett katonai pokrócok lövésnyomait. A fekete lyukakat, ahol a "bornyún áthatolva célbaért a lövedék". Sisakokon és páncéllemezeken is megkülönbözteti a rozsda és az erőszakos halál munkájának nyomait. A golyóütötte lyuk széle – feltehetően az erőhatás következtében keletkezett anyagsűrűsödés miatt – nem porlad, a gyilkos nyomok eltüntethetetlenek. Ez ma önmagában teljes üzenet. Az elképesztően képtelen nyomozói munka teljes képet eredményez ("Elesett katonák emlékére I-III 1993, „Sisak I-II.",1991).

Máskor eltűnik a kép. Mint azokon a tökéletes illúziót nyújtó ofszet lapokon, ahol a képbontás három fázist ragad meg. Az első rajz 1908-ból származó talált fotó/ képes levelezőlap alapján készült. Ezen sérthetetlenségének naiv tudatával csoportképen üdvözli a világ közepének hitt Pilis-Csabáról egy szakasz katona távoli szeretteit. Tréfásan célra tartanak, a néző, vagy a szemközti, ellenséges fal irányába. Mégis, a következő képen őket üti át a zsánerkép címéül választott "Sortűz".Tintaceruzával írt új szöveg Náday főhadnagy úr lemanovói elestéről számol be a hátországiaknak. Harmadik kép: a képeslap és a katonák hűlt helye, csak az eltűnt ábrát tartó fekete ragasztócsíkok gyászszászlócskái maradnak mementóként. Sem itt, sem a II. magyar hadsereg "Tiszt"-jét vagy "Közlegény"-ét (1993) ábrázoló lapokban, vagy az azokat felidéző rozsdamarta nyomólemezeken semmi manapság szokásos nosztalgia. Az áramvonal szépségét magasztaló művekben sincs semmi erotika. Egyetlen, ami emberivé emeli a tárgyat és a portrékat, az a sorsanalízis, amely Szondi Lipóttal ellentétben azt állítja, hogy itt és ezentúl, karaktertől függetlenül, bárki ágyútöltelék lehet. Netán céltábla, noha most még lakó vagy lakóház, igaz , ötven éve éktelenkedő lelki vagy valós belövés-flastromokkal. (A"Lövésnyomok I-VII." színes xeroxai és polaroidjai 1993)

Ezt üzenik a hullatárolásnál szokásosan nylonba zsák"Fatöltények"(1977) és a friss "Arcképek"(1993) is, amelyeken a katonaportrék úgy égtek bele a fémtepsi-előhívótálakba, mint a torinói lepel emberének körvonalai a halotti gyolcsba. A történelem a nyomhagyó technológiák harca. Most éppen a nyomjelző lövedékeknél nyílt ki az a történelmi képes lexikon, amelynek illusztrációit talán az összes létező képzőművészeti technológiák felhasználásával Kéri Ádám készítette. Mert sors/kép analízise pontos, az ábrák szöveg nélkül is egy történetté, az "egyetlen metaforává" állnak össze. Ez pedig ezredvégi nézetünkből és Kéri Ádám kegyetlen következetességű munkásságának optikáján át: a logisztikus, a tervszerű, a totális töltényesülés története.

Szegő György

KÖVES Éva

Új Művészet 1992.6

Köves Éva: Időtlen idők, 1991, olaj, vászon, 150 × 300 cm

...án, Győry Eszter), valamint egy ...mburgi galériában *Lakner László* szerepelt Miami Beachen. Közép-Európa, úgy tűnik, nem érintette meg az amerikai piacot. Itt nem érvényesül a segítőkészség, a bushi ígéretek szava ide nem hallik — itt fizetni kell. Itt a horgászok alapelve működik — jó beetetés, türelem, jó fogás, plusz szerencse. Ezt a kinti magyarok már ismerhetik — no meg azt is, hogy ez a vásár a dél-európaiaké és a latin-amerikaiaké volt. Itt nem a közép-európai szenvedés és erő — ha van ilyen —, de a latinos szenvelgés és *Botero* vaskos életvidámsága dominált. Máskülönben a hangulat, a látogatottság a tetőfokán volt, annak ellenére, hogy, mint hallani lehetett, az USA-ban gazdasági recesszió van, nem üzlet a kép és szobor, a Los Angeles-i vásár befulladt, és egyáltalán. Miami Beach azonban — mint tudjuk — nem Amerika, így hát jövőre ugyanitt, talán más művekkel találkozik a galériás világ. Ugyanis mindig akad olyan szép új terület, melyre bizton számíthatnak, akik felkészülnek.

Képet, szobrot akár kell, akár nem, el lehet adni. Csak tudni kell — eladni. *SINKÓ ISTVÁN*

Időtlen idő

Köves Éva fehér képei

Köves Éva festményein vastag ecsettel egyenetlenül felvitt, sűrű, fehér festék látható. A képek eltéveszthetetlenül anyagszerűek; nem a fantázia, a képzelet képei, nem jelek, nem másai semmilyen látványnak, káprázatnak, lehetőségnek, hanem elsősorban saját maguk legszigorúbb érzéki valóságosságát képviselik. Vizuális hatásra, szavakat nem kívánó élményre hivatkozva azonban ezúttal nem takaríthatjuk meg magunknak a „miért ilyen" kérdését. A képek létét ugyanis a felhasznált formai elemek és felkeltett hatások összessége, egy szóval az alkotás „hogyan"-ja önmagában nem igazolja, csak a „miért"-tel együtt, mikor tehát már nem formai elemekre, hanem a formaelvek értelmére, a részben önkorlátozó, részben rafináltan invenciózus közlésmód funkciójára, végső soron gondolatokra kérdezünk. A fehérrel festett kép ezzel egyszerre állítja és tagadja a saját létén túlmutató jelentés lehetőségét.

Ki ne érezné olykor a megformáltságunk véglegességében rejlő szomorúságot? A bevégzett teremtés világát éljük, a lehatárolt és megszilárdult formákét, ahol a lehetőségek és a vágyak számára igazából nincs többé hely. És ki ne érezte volna a dolgok önazonosságát megrendítő erőt, a teremtés előtti formátlanság emlékeként kísértő vonzást, a földhözragadt bizonyosságok elvesztése izgalmát? Hiszen mégiscsak tudunk vágyakról és lehetőségekről. Az egyetlen élni adatott valóság alternatívája azonban nem a képzelet, ahogy azt vágyaink szeretnék, hanem a formátlan és formálni való anyag. A jelenben minden az, ami, és nem más; ami lenni akar, azt meg kell csinálni, fel kell idézni a teremtés emlékezetéből, mint egy gyermekkori élményt. A tárgyak, a színek, a formák, a funkciók be vannak zárva a felfoghatatlan jelenlét megszámlált idejű valóságába. A „csak így lehetséges" kábulatában élve a kezdet, a keletkezés, a rendet megszülő káosz, tehát a rendet megelőző értelem — távoli, felidézhetetlen emlék. A fogalmi gondolkodás addig enged a mélyére hatolni ennek a múltnak, amíg pontos fogalmakat hagyunk útjelzőként, hogy biztosan oda találjunk vissza, ahonnan elindultunk;

hogy véletlenül se veszíthessük szem elől, amit pedig legjobban szeretnénk, ezt a reális biztonságot, a tiszta tudat homályos emlékezetét.

Az a művészet, amely ebben a homályban akar látni, tudatosan eltörli az útjelző fogalmakat. A jelek, melyekről lemondtunk, hiányként utalnak mindarra, amire ezután, vagyis most születhetnek csak jelek. Az idő, melyből kiválunk, megnyílik annak a létezésnek, melyről semmit sem tudunk, csak azt, hogy van. Sem azt, hogy káosz vagy rend, sem azt, hogy fehér vagy színes, sem azt, hogy felszíni vagy mély, sem azt, hogy titok vagy lelepleződés, sem azt, hogy kezdet vagy vég, tudatos vagy tudattalan, felfénylik vagy elhomályosul, csak azt, hogy van, és hogy látható. Így beszélhetünk a hozzá vezető útról. Arról, hogy mit jelent, ha a festék sűrű, nem ivódik bele a vászon réseibe, tehát a kép nem is a vászon*ban*, hanem a vászon előtt van, és nem lehet tudni, hogy már megmutat, vagy még eltakar valamit. Hogy mit jelent, ha felismerhető az anyagban az ecsetvonás nyoma, tehát maga a személyességében felülmúlhatatlan mozdulat, az érintés, amely ezúttal mégis egy minden közvetlen személyességet megtiltó, az egyetlen igazi ismerős, a mindenkori jelenlét nyilvánvalóságát felszámoló merénylet eszköze. Hogy mit jelent *egy* színben a felfénylő és belső árnyékot vető ecsetvonások felületjátéka. Hogy hogyan jelennek meg színek az abszolutum teologikus jelképében, a fehérben. Hogy hogyan jelennek meg formák, vonalak, rendszerek a formátlanságban. Hogy milyen etika ösztönöz egy minimalizált eszközkészlet lehetőségeinek maximális kiaknázására. Hogy milyen játék ez, ahol valaki nem a részeken keresztül akar utalni az egészre, hanem egyben és közvetlenül akarja nem felmutatni, hanem a semmiből visszaidézni, és nem azt, *ami* van, vagy *ami* nincs, hanem azt, *abogy* van, vagy *abogy* nincs minden; a létezésnek azt az aspektusát, amelyről, részektől elvonatkoztatva csak a hiány, az abszolutum, a keletkezés vagy a semmi terminusaiban nyerhető tapasztalat.

Akár megmutatkozás, akár ellepleződés, időtlen időben *van*. Ideje pedig az a múlt, amely a jelenlét semmilyen értelmében, sem valóságban, sem képzeletben nem volt jelenvaló soha. Mindig csak utólag, csak nyomain keresztül nyilvánul meg, így lehet meglátni, és így lehet megismerni.

(Elhangzott Köves Éva kiállításának megnyitóján a Fészek Galéria Herman Termében, 1992 márciusában.)

TURAI TAMÁS

Unicornis

Boros István kiállításáról

1974 óta készít grafikákat és festményeket, a nyolcvanas évek második felétől folyamatosan jelen van a hazai és külföldi kiállításokon. A Műcsarnok munkatársa, mégis azt vallja, hogy autodidakta. Szellemi vezetője, vallomása szerint Frank János.

Most kilenc művet állított ki a Stúdió Galériában. Ezek Boros legújabb alkotói periódusáról adnak képet. Az *Unicornis*-sorozat 1991 decemberében, a többi kép 1992 januárjában készült. Ez a frissesség, naprakészség az eredetiség és a megújulás mindenkori igényére vall, olyan művésszel találkozunk, aki nem akarja ismételni önmagát, sosem állítja ki kétszer ugyanazt a képet.

A terem kicsi, voltaképpen három falfelületből áll. Boros mindegyikre három-három művet helyezett, így jól tagolt ritmikát, szellősséget, áttekinthetőséget biztosított a kiállításnak, de az egységességen belül három jól megkülönböztethető szférát is létrehozott. Ezek a „hármasok" tematikus, formai és színezésbeli kapcsolatot alkotnak egymással.

A bejárattól balra lévő falra az *Arc*, a *Vicsorgó fül* és a *Kéz* című képek kerültek. Józan visszafogottságuk, idillikus, meditatív jellegük finom ellentétet alkot a másik falon látható *Unicornis*-sorozat tépettségével, zaklatottságával. Az előbb említett képeken az emberi test egy-egy részlete emelődik ki és absztrahálódik líraian. Az *Arc* festője a gondolatok áramlásának vizuális kivetítésével kísérletezik, a *Vicsorgó fül* kagylószerű képződményét erotikus szimbolika hatja át. A *Kéz* egyszerre ébreszt fel bennünk egy elnyúló hegyvonulat, egy zsiráffej vagy egy emberi kképzetét.

Ezeken a képeken az emberlakt megtisztította világ jelenik meg biztonságosan antropomorf terszet — az *Unicornis*okkal egy arc kus, mitikus állati létezés és az em feletti világ atmoszféráját együsen érzékelteti a művész. Borost lóban megihlette *Hamvas Uni nis* című írása. Ebben a műben a egyszarvú misztikus jelentőségű lat, ő vezeti az embert az öröklét felé Van, akit itt a földön sorsdémonként hajszol, van, akit kézenfogva vezet, mikor azonban az emberi lélek megszabadul földi kötöttségeitől, az unicornis mutatja számára az utat a túlvilág felé.

Az *Unicornis* képeiben összemosódnak a formátlanul gomolygó létegység és a durván mozgó-alakuló állati bőrfelszín képzetei, majd a középső képen misztikus jelképként felragyog az unicornis csillag-szarva, az a nem bizonyos reménység, hogy ez a mitikus halálszimbólum átvezeti a lelket az életből a létbe.

A kétféle világlátás közötti ellentét a felületkezelésben és a színezésben is megjelenik. Az *Unicornis*oknál drámaibb, mozgalmasabb felületkezeléssel, összegyűrt, redőzött felszínnel, komorabb sötétzölddel, szürkével dolgozott a művész. Az *Arc*, a *Vicsorgó fül* vagy a *Kéz* megmunkálásában simább és könnyedebb felületek, világos kékek-zöldek és szürkék dominálnak.

A kiállítóteremben a harmadik oldalra került a kétrészes *Néma fal* meg a *Hang* című kompozíció. Bo-

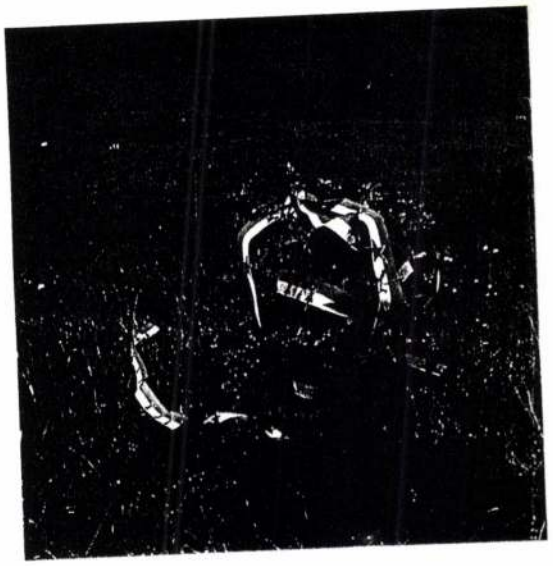

Szombathy Bálint: Zászlók, 1972

nek, emlékeket hívnak elő s egyszersmind véglegesen el is törlik azokat.

Más lett a jelentősége a színhibás jugoszláv zászlónak, a fal előtt álló embernek, a letakart szemeknek, a döglött halaknak. S mást fogalmaz meg a játék közös élményének reprodukciója is: a *hiányt*, a be nem teljesült ígéretet. De ugyanakkor *esély* is mindez. A művészet eszközei, ha nem is hangosak, ha csupán csak meditációra késztetők és ideáink hiátusaira figyelmeztetnek, akkor is elmondanak valamit arról, aminek lennie kellene, amiért lenni érdemes.

Szombathy Bálint jelenlegi kiállításával is meggyőzően bizonyítja, hogy méltán van több évtizede már a nemzetközi alternatív művészek „élcsapatában". Érzi és tudatosan vállalja, hogy a hérakleitoszi paradoxon ellenkezője is igaz lehet: *hiába lépünk más és más folyamokba, ugyanaz a víz árad.*

(Most [Híd] Galéria, Újvidék, 1993. VI. 10—24.)

Magyarország — Idő — Művészet

A Konrad Adenauer Alapítvány kiállítása • *Nasinszky Dezső*

Az utóbbi évek Közép- és Kelet-Európa egész régióját érintő politikai és gazdasági változásainak köszönhetően a magyarországi művészet a térség többi országától eltérő, sajátos fejlődési irányt vett. A más utak keresését hivatott bemutatni a *Konrad Adenauer Alapítvány* által szervezett *Magyarország — Idő — Művészet* című, Vigadó Galéria-beli kiállítás, melynek anyagát német szakértők válogatták ki több száz magyar alkotás közül, s talán nem véletlen, hogy ezekre a művekre esett a választásuk. Az itt kiállító művészek egy generáció tagjai (mindannyian a 80-as évek legelején indult „új festészet" hazai képviselői), akik alkotásmódjukban, életszemléletükben különböznek ugyan egymástól, mégis az általuk készített képek egyfajta közös mondanivalót, szellemiséget tükröznek.

Fehér László monumentális képeit expresszív színhasználat jellemzi. A sárga és a fekete erős kontrasztjából adódóan a szigorú elvek szerint szerkesztett kompozícióin — nyugodtságuk ellenére — egyfajta szorongással, félelemmel teli feszültség érezhető. A homogén fekete háttér komor, nyomasztó, áthatolhatatlan sötétségű éjszakai hangulatot teremt. Alkotásai a múlthoz kapcsolódó árnyékszerű víziók és felsejlő emlékek képben történő megfogalmazásai. A mozdulatlan csendéletek momentumba merevedett alakjai Fehér szubjektív történelméből lépnek elő — régi fényképekből ismert, valaha élt ősök, rokonok, a családi anekdoták hősi figurái. Emellett feltűnnek a mindig visszaidézhető gyermekkori élmények motívumai és a tágabb értelemben vett történelem, a világháborúk és az üldöztetés tragikus emlékei, a jelképpé vált helyszínek is. A képfelületek személyhez köthető emocionális tartalmakkal telítődnek. Önmagát is odafesti — kisgyermekként — a valóságos életben soha nem ismert emberek mellé, az általa soha be nem járt helyszínekre, s így „elbeszélő jellegű" képei meseszerűvé válnak, a ténylegesen megtörtént események összemosódnak, összekeveredtek a csupán a képzeletben létező dolgokkal. Az álomszerűen felsejlő, csak a kontúrokkal ábrázolt emberi alakok a természet formáira rávetítetten jelennek meg, megszegve ezáltal a festészeti ábrázolás hagyományosan kialakult-elfogadott konvencióit, semmibe véve az előtér és a háttér fogalmait, egy térben ábrázoltnak tűnnek; jelen vannak ugyan, de egyúttal nincsenek is jelen. Átlátszó mivoltukban belesimulnak a környezetbe — rajtuk keresztül láthatjuk a mögöttük lévő tájat, s egyben magát a világot, amely megmaradt, túlélte a pillanatot, miközben a múlt alakjai régen füstté, ködé váltak. Ez a

„mintha-jelenlét" a képeknek különös metafizikai légkört kölcsönöz, amit a színek méginkább fokoznak, expresszívvé tesznek. Az itt-ott érezhető gyengéd irónia ellenére ezek az alkotások inkább megrendítően, drámaian hatnak, mert témáik szomorúsága a megváltoztathatatlan dolgok, az elmúlás, az idő megállíthatatlansága és visszafordíthatatlansága felett érzett fájdalomból fakadnak.

Mulasics László az enkausztika (viaszfestés) technikájával készített képei egyszerre mutatnak modern és archaizáló hatásokat. Ez a finoman kidolgozott plasztikus alap szolgál hátteréül a mértani formák redukálásával létrehozott rejtélyes emblematikus jeleknek, melyek hol megfestve, hol csupán vonalakkal bekarcoltan, hol csak utalásszerűen, csillogó ezüst és aranyfóliával jelezve lebegnek a képben. Hiába rendezi el kompozícióin a geometrikus formákat aszimmetrikusan, azok mégis mozdulatlanságot mutatnak, s egyfajta ősi mitikus sejtelmességet, feloldhatatlan rejtélyt sugallnak.

Szirtes János festészete szorosan kapcsolódik performansz-tevékenységéhez, képei olykor a performanszok eredményeként születnek (szertartásos akciói tulajdonképpen az önmegvalósítás kiteljesedésére irányuló rítusok). Előszeretettel alkalmazza vásznain a festékek mellett a kormot, amit úgy nyer, hogy a vakkeretre feszített, majd lealapozott vásznat (máskor üveglapot) gyertyaláng fölött egyenletesen mozgatva alakítja ki a formákat, alakzatokat, melyek néha sejtelmes, páraszerűen homályos, fátyolszerű árnyakat, néha pedig teljesen átláthatatlan, misztikus, sötét, titokzatos mélyfekete tónusokat képeznek. A gyertya ez esetben közvetítő szerephez jut, az égetésből származó korom, a füst megjelenése a vásznon (mint sík felületen) a tűz „lenyomataként", előhívott képeként értelmezhető. A tűz a négy őselem egyike és a lélek, az élet, a megtisztulás, a megújulás szimbóluma. Szirtes nagyfokú érdeklődést, vonzódást mutat az ősi kultúrák rítusai, szertartásai és az ún. „primitív művészet" iránt. Performanszain a művészet keletkezésének, eredetének mágikus-rituális mozzanatait megismételve a művészet lényegét, értelmezési lehetőségeit keresi; a létezés gyökereit kutatva a mélységekbe ás és az alapokig, a kezdetekig „megy vissza". Képein is megjelennek a prehisztorikus, archaikus motívumok, de új kontextusba átültetvén az idő mélyéről előhívott, megidézett szimbólumok eredeti jelenésüktől megfosztatnak és új jelentést kapnak. Műveinek megszületését szellemi felkészülés, összpontosítás előzi meg, és ezért keletkezésük felér egy teremtésaktussal.

Tudatos előkészület eredményeként keletkeznek *Olescher Tamás* képei is. Bár a szemlélőnek első pillantásra játékosnak tűnhetnek, alaposabban megvizsgálva s értelmezve, átfogó koncepció fedezhető fel bennük. Olescher multimediális művésznek tekinthető, hiszen foglalkozik színházzal, zenével, tánccal, képzőművészettel, videóval; komplex előadásokat szervez, melyeknek belső terét önmaga tervezi, rendezi meg, ahol a különböző művészeti ágak egyenrangú és önálló alkotóelemként szerepelnek. Célja a mai értékvesztett, kaotikus világban élő ember visszavezetése az eredethez, az „édenbe"; a visszatalálás a kezdetekhez térben és időben az egyre magasabb szellemi szférák meghódításával. Kompozíciói felépítésében megfigyelhető a rendre, a harmóniára, a szimmetriára és a világ-egész teljességének megmutatására való törekvése, amit az általa alkalmazott szimbólumrendszer (kereszt, kör, négyzet, átló) tökéletesítése révén vél elérhetőnek.

Bernát András az emberi megismerés határterületeit kutatja, a tapasztalati úton történő megismerést vonja kétségbe, kérdőjelezi meg, amikor egy adott formát több nézőpontból egyszerre ábrázol alig megkülönböztethetően a háttértől, szinte egybeolvadva, összemosódva vele. Ez a kvázi-megjelenítés a szemlélőben riadalmat, bizonytalanságot ébreszt, érzéki csalódásokat idéz elő, illúziókba kerget a már eddig megismert világot illetően.

Ősz Gábor tudatos érzékiséggel komponálja meg alkotásait és vastag ecsettel különös, érdes felületeket, faktúrákat hoz létre. Képi világának meditatív jellegét az adja, hogy a sötét-világos ellentétpárjára helyezi a hangsúlyt. A sejtelmes szerkezetű háttér előtt, mintegy a semmiben lebegő sötét tónusú alakzatok (négyszögek, téglalapok) a világos háttérből sötét foltokat hasítanak ki.

Köves Éva festményein a fehér szín kitüntetett helyet foglal el. A művész mintha tudatosan el akarna titkolni valamit a néző elől, mintha tejfehér sűrűségű lepel vagy köd fedné el a szemünk elől a képen valóban ott lévő vagy csak vélt, a szemünk által megszokásból odaképzelt formákat. Színérzékenységével (a fehérbe nagyon finoman más színeket is belevisz, ezeket csak közelről vehetjük észre) még titokzatosabbá teszi számunkra a fehérségbe öltöztetett festmények létezését.

A tárlat egészére a színbeli visszafogottság, az inkább komor, rejtőzködő színek használata jellemző.

Hungary – Time – Art

Exhibition of the Konrad Adenauer Foundation

Owing to the political and economic changes affecting the whole region of Central-Eastern Europe art in Hungary has entered on a course of development particular to itself and different from the other countries of the region. The exhibition *Hungary — Time — Art* organized by the Konrad Adenauer Foundation is called upon to present the search after other ways and means;

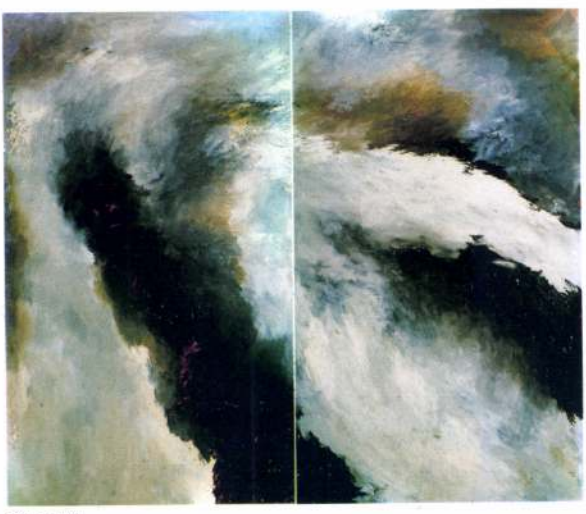

Stanstill
oil, canvas
240 × 200 cm

Landscape in Autumn
oil, canvas
360 × 200 cm

Winter Run
oil, canvas
480 × 150 cm

White Picture
oil, canvas
300 × 110 cm

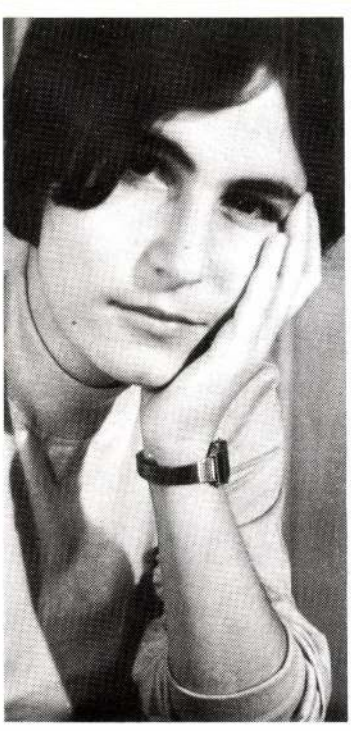

Kōves

ÉVA KÖVES
Bródy Sándor u. 36.
Budapest 1088
Hungary
Tel.: 36-1-138-0693

Layout and Graphics: Krisztina Lőrinczi

BORN: 1965.
SCOOLS: Hungarian Academy of Fine Arts (1984–89)

DERKOVITS SCHOLARSHIP for young Hungarian Artists from 1989

GROUP EXHIBITIONS

1985: Pécs (Hungary), Teachers Training College
1986: Budapest, Hungarian Academy of Fine Arts
1987: Nyíregyháza (Hungary), "Art Weeks"
Budapest, Centre of the Association of Hungarian Architects
1988: Vienna, Collegium Hungaricum
Budapest, Bartók Galery
Eger (Hungary), Hungarian Aquarelle Biennale
1989: Budapest, Józsefváros Exhibition Room
Szeged (Hungary), Hungarian Panel Painting Biennale
1990: Budapest, Museum Ernst, Exhibition of Derkovits Scholars
Budapest, Museum Ernst, Annual Exhibition of the Studio of Young Artists

PERSONAL EXHIBITIONS

1990: Budapest, Cellar Galery in Óbuda

Peaceful Times
oil, canvas
120 × 100 cm

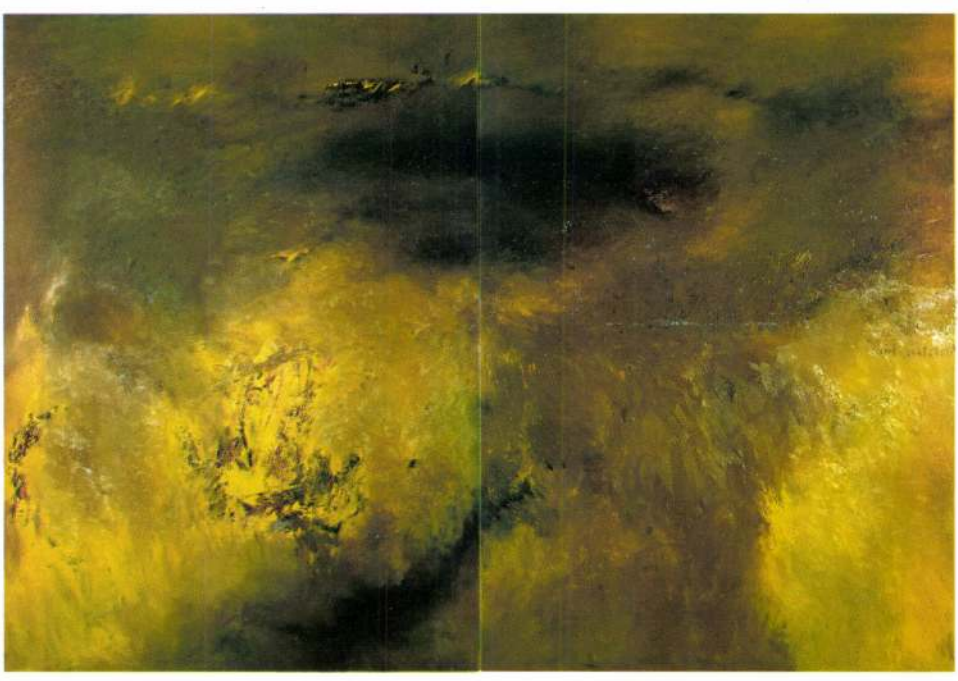

Advance in Yellow
oil, canvas
300 × 200 cm

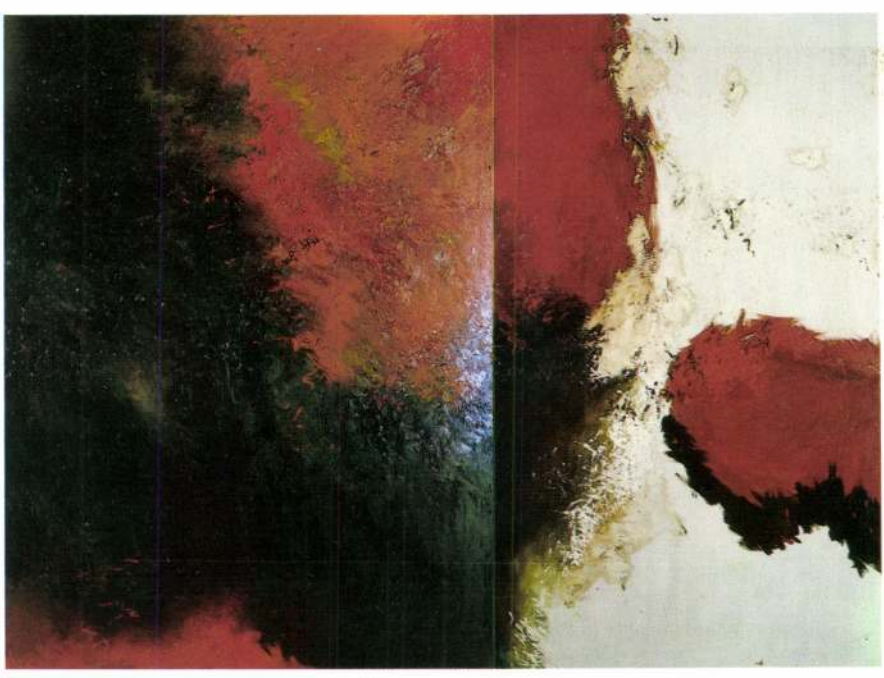

Red and White
oil, canvas
270 × 200 cm

Tension
oil, canvas
250 × 120 cm

MEGHÍVÓ

Köves Éva és Baksai József
kiállítására,

amely 1994. szeptember 16-án 18 órakor nyílik
a szentendrei Aktív Art galériában.
A kiállítást megnyitja:
Andrási Gábor művészettörténész

Cím: Pest megyei Közművelődési Információs Központ,
2000 Szentendre, Pátriárka utca 7., telefon: 06 26 310294

Megtekinthető: 1994. szeptember 16-tól október 10-ig
vasárnap kivételével naponta 10-16 óráig

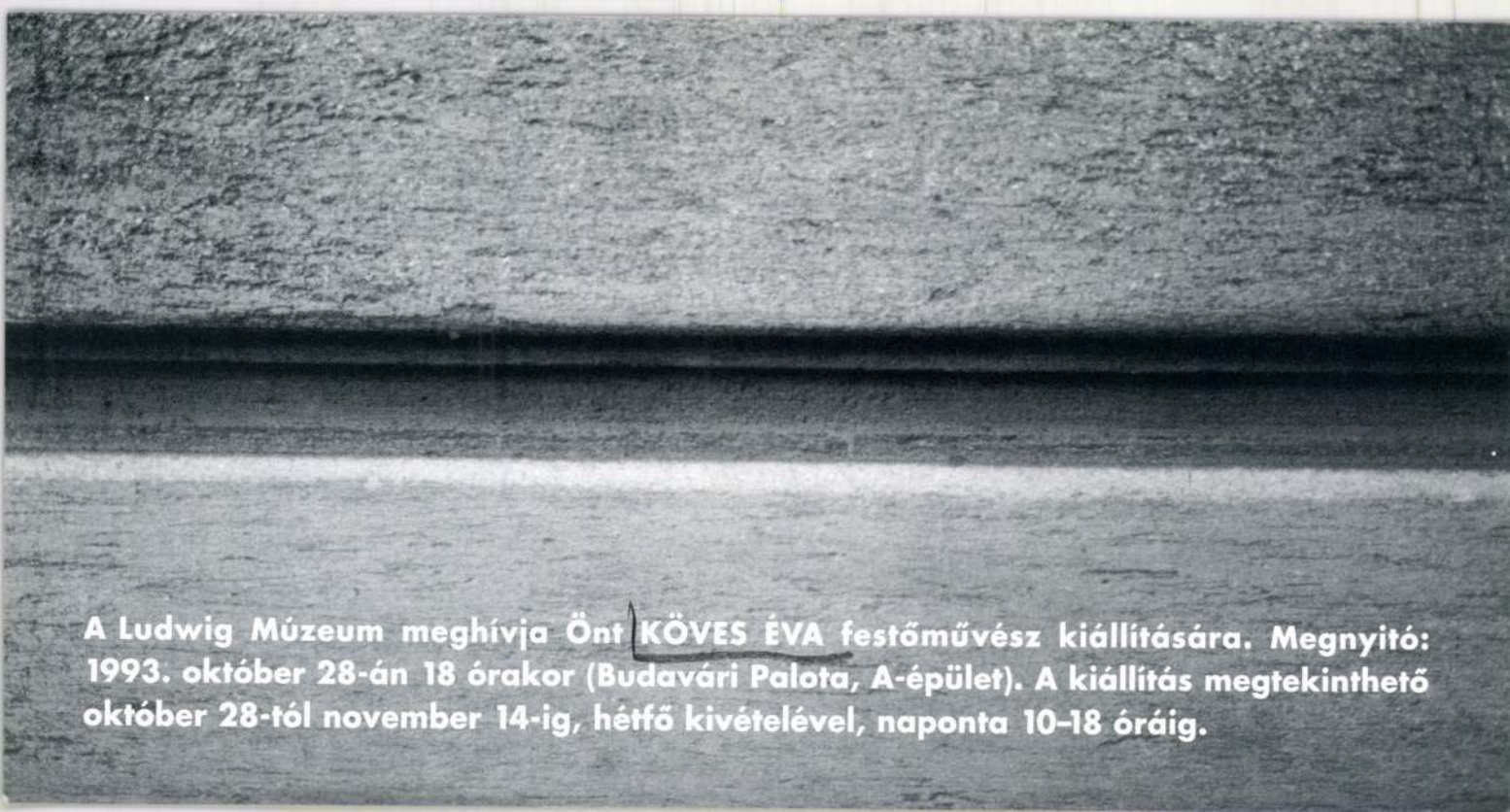
A Ludwig Múzeum meghívja Önt KÖVES ÉVA festőművész kiállítására. Megnyitó:
1993. október 28-án 18 órakor (Budavári Palota, A-épület). A kiállítás megtekinthető
október 28-tól november 14-ig, hétfő kivételével, naponta 10–18 óráig.

LUDWIG
MÚZEUM
BUDAPEST

H.T.

KÖVES
ÉVA

KÖVES ÉVA

A székesfehérvári Szent István Király Múzeum
meghívja Önt

Köves Éva festőművész kiállítására,

melyet Hegyi Lóránd
a bécsi Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig Wien igazgatója
nyit meg 1999. április 17-én szombaton délelőtt fél 12 órakor
a múzeum Országzászló téri épületében. *(Országzászló tér 3.)*
A kiállítás megtekinthető 1999. június 6-ig hétfő kivételével
naponta 10-14 óráig.

F.k.: dr. Fülöp Gyula

Szent István Király Múzeum
8002 Székesfehérvár, Fő u. 6.
DÍJ HITELEZVE
1999.04.03.

Sinkovits Péter
főszerkesztő úr
Új Művészet
Budapest V.,
Báthori u. 10.
1054

Köves Éva

• HANGVERSENYEK • PÓDIUM • BULI VAN

yűjtemé-
nyek, ér-
a. Göncz
kai a mú-
Ford autó
ony.
AL (I., Tán-
sz és resta-

) Múzeumi

Czeizel Ba-
tása.
TATÓKÖZ-
5 éves Ze-

ŰVÉSZE-
niel Spo-
Új képek
Közép-
ó László

éti u. 8.,
vemkol-

II., Ka-
chnika
ház-
elek és
gyasz-
ai ta-
alan!)
Ó HÁZ
óság
Fotó-

város-
a) Az
k há-
szar-
e és
uban.
észeti
ikodás
rorszá-
és az
Boldog
törté-

ta, C
tikus
nyas
Mun-
és
vich

krt.
or-
tó-
ótár.
últat
sszi-
mlék
m. A

VIII.,
ror-
rva-
sei-
za-
gu-
um
e-
–

s

i
)

PORTÁL GALÉRIA (I., Várfok u. 8.) Gábor Imre: Éjjeli strand.

RÁTH GYÖRGY MŰZEUM (VI., Városligeti fasor 12.) Keleti műgyűjtés Magyarországon. Ráth György-emlékszoba. A kínai kerámia művészete.

RÉKAI GALÉRIA (MOM-Park, XII., Alkotás utca 53.) Kortárs ipar- és képzőművészek kiállítása.

RÓTH MIKSA-EMLÉKHÁZ (VII., Nefelejcs u. 26.) Róth Miksa – századfordulós polgári enteriőr – szobái, jelentősebb művei.

SCH GALÉRIA (VI., Bajcsy-Zsilinszky út 37.) Kortárs művészek alkotásai (Szász Endre, Deák B. Ferenc, Szegvári Péter, Radnai József, Mág Tamás), régi képek, Morvay Zsuzsa – kerámiák, ajándéktárgyak, képkeretezés.

STÚDIÓ GALÉRIA (V., Képíró u. 6.) Gróf Ferenc Franz-Joseph-Land című kiállítása.

SZÉKELY HÁZ (VII., Csengery u. 15.) Sz. Kovács Géza, Szép Zoltán és Nagy Ildikó festőművészek kiállítása.

SZÉPMŰVÉSZETI MŰZEUM (XIV., Hősök tere) A sokszorosított grafika története I.: A fametszet.

SZINYEI SZALON (VI., Szinyei u. 2.) Kádár György festőművész Szín-terek – Válogatás a 40-es, 60-as, 90-es évek festményeiből.

SZOBORPARK MŰZEUM (XXII. Balatoni út–Szabadkai u. sarok) A kommunista diktatúra gigantikus emlékművei.

TEXTILMŰZEUM (III., Lajos u. 136–138.) A textilnyomás története.

TRAFÓ – KORTÁRS MŰVÉSZETEK HÁZA (IX., Liliom u. 41.) Kvízió.

Kurtág György: Jelek, játékok, üzenetek – részletek.

FÉSZEK MŰVÉSZKLUB (VII., Kertész u. 36.) 20-án 19 órától Kolonits Klára, Heim Mercedes (ének), Hegedüs Gönczy Katalin (zongora). Műsoron Mahler, Joseph Marx, Zemlinsky, R. Strauss, Schönberg dalai.

MAGYAR NEMZETI MŰZEUM (VIII., Múzeum krt. 14–16.) 22-én 19 órától Évszakváltó koncertek – Tél: Concerto Brass rézfúvós quintett koncertje.

MÁTYÁS-TEMPLOM (I., Szentháromság tér 2.) 20-án 20 órától Magyar Virtuózok, Pérchy Kornélia, Gregor József (ének), Geiger György (trombita), Szenthelyi Miklós (hegedű), Kovács Endre (orgona). Műsoron Bach, Händel, Corelli, Albinoni, Liszt, Scarlatti, Dvorák műveiből. 21-én 20 órától Magyar Virtuózok, Pérchy Kornélia, Gregor József (ének), Geiger György (trombita), Szenthelyi Miklós (hegedű), Kovács Endre (orgona). Műsoron Karácsonyi hangverseny Daquin, Bach, Händel, Albinoni, Vivaldi, Scarlatti, Liszt, Dvorák műveiből. 22-én 15 órától az MR Gyermekkórusa. Vezényel: Thész Gabriella és Nemes László Norbert.

MILLENÁRIS PARK (II., Fény utca 20–22.) 19-én 19 órától a Liszt Ferenc Kamarazenekar karácsonyi koncertje. Vezényel: Rolla János. A belépés díjtalan (előzetes helyfoglalás szükséges).

MŰCSARNOK (XIV., Dózsa Gy. út 37.) 21-én 19.30-tól Decsényi János szerzői estje – az MR HEAR Stúdiójának hangversenye.

ÓBUDAI TÁRSASKÖR (III., Kiskorona u. 7.) 18-án 19

A Deák Erika Galériában (VI., Jókai tér 1.) Köves Éva Arcképek című kiállítása január 18-ig látható.

Frankó Tünde, Meláth Andrea, Fekete Attila, Rácz István (ének), az MR Énekkara. Vezényel: Ligeti András. Műsoron Beethoven: Missa Solemnis. 19-én 19.30-tól Matáv Szimfonikus Zenekar, Frankó Tünde, Meláth Andrea, Fekete Attila, Rácz István (ének), az MR Énekkara. Vezényel: Ligeti András. Műsoron Beethoven: Missa Solemnis. 20-án 19.30-tól Budapesti Vonósok. Műsoron Bach: 1., C-dúr szvit, BWV 1066; 1., 3., és 5. Brandenburgi verseny, BWV 1046, 1048, 1050. 21-én 19.30-tól Budapesti Vonósok. Műsoron Bach: 3. h-moll szvit, BWV 1067; 6., 4., és 2. Brandenburgi verseny, BWV 1051, 1049, 1047.

PÓDIUM

BÁLINT ZSIDÓ KÖZÖSSÉGI HÁZ (VI., Révay u. 16.) 17-én A lélek-test tudósainak vallomásai – Mit hagynak örökül a XXI. századnak: dr. Erdei Edit urológus-andrológus. Moderátor: Perlaki Tamás. 18-án 19 órától Mestereim, barátaim, kedvenceim: Albert Györgyi vendége Sándor Pál. 19-én 19 órától Költők a cicaszéken. Felolvas: Garaczi László, Németh Gábor. 21-én 19 órától dr. Buda Béla A szexualitás pszichológiája című előadás-sorozata: A szexuális tudatlanság területei.

KASZ MŰVELŐDÉSI KÖZPONT (VI., Eötvös u. 25/A) 20-án 15 órától karácsonyi magyarnóta- és operettműsor.

MILLENÁRIS PARK (II., Fény utca 20–22.) 17-én 10 órától Vándorjátszó: Muzsikáló esztendő – Karácsonyi mesék, muzsikák, játékok Gulyás Lacival és Környei Alizzal. 19 órától Kitörés... – A Magyar Nemzeti Balett Alapítvány Stúdióegyüttesének műsora. Koreográfusok: Delbó Balázs, Lukács András, Andrea Paolini Merlo, Gáspár Orsolya, Bacskai Ildikó, táncosok: Hágai Katalin (Kossuth-díjas), Végh Krisztina (Harangozó-díjas, érdemes művész), Újszászi Dorottya, Koháry István, Delbó Balázs, Gyarmati Zsófia, Macher Szilárd, Molnár Zsuzsa, Andrea Paolini Merlo, Gáspár Orsolya, Komarov Alexander, Boros Ildikó, Liebich Roland, Szakács Attila, Emmanuel Gázquez. 19-én 21 órától Felolvasószínház: Nagy András: Arad, éjjel. Házigazda: Upor László. A belépés díjtalan.

PESTI VIGADÓ (V., Vigadó tér 2.) 21-én 18 órától I. rész: Balettcipő nélkül – táncdráma egy táncosnő naplója alapján. Isadora Duncan szerepében: Bodor Johanna táncművész, Mme Duncan: Mikes Lilla. Koreográfia, rendező és közreműködik: Szakály György. II. rész: Áldozat vagy tigrisasszony – Maria Callas élete. Főszereplő: Pitti Katalin, továbbá: Póka Balázs, Mikes Lilla. Zongorán kísér: Ács János.

PETŐFI CSARNOK (XIV., Zichy M. u. 14.) 17-én 10 órától Gyertek velem Betlehembe – a Nevesincs Színház előadása 17 órától Mikulás-parti – Eszményi Viktória és Heilig Gábor koncertje.

POSTÁS MŰVELŐDÉSI KÖZPONT (VI., Benczúr u. 27.) 19-én 19 órától Titokfejtő VHK Kör: A természetes világítás. Előadó: Grandpierre Attila.

TRAFÓ – KORTÁRS MŰVÉSZETEK HÁZA (IX., Liliom u. 41.) 17-től 21-ig 20 órától Frenák Pál Társulat: Tricks & Tracks. 22-én 19 órától Demonstráció a Műhely Alapítvány Modern Tánc Órák programjából.

BULI VAN

ÁRKÁDIA (XI., Fehérvári út 120.) 19-én Karaoke-show, házigazda: Vilmányi Gábor. A belépés ingyenes. 20-án Bulizenék a hatvanas évektől napjainkig. Házigazda: Asterix Live Music Band. 21-én 17 órától Tini disco, házigazda dj. Soviet. 23 órától Buli a köbön, házigazdák: dj. Leveeman, dj. T-Boy.

BESZKÁRT KLUB (VII., Akácfa u. 15.) Minden pénte-
kon és szombaton 20-tól 2 óráig élő zenés tánc-

Megállj, Kati, megbánja

Törzskávéházamból zenés kávéházba – séta a rég

A Dob utca sarkán 1907-ben egyszerre két kávéház nyílik: Sátor Teréz Petőfi kávéháza az Erzsébet körút 42.-ben, a Földesi kávéház pedig a 44.-ben. Sátor Teréz egy év után átkereszteli üzletét a hangzatos Andrássy névre (hátha az segít föllendíteni a forgalmat?), ám 1910-ben eltűnik a kávés névsorokból. Nem így a szomszéd, amely a városrész polgárainak kaszinója, a közeli Erzsébetvárosi Kör tiszteletére ugyancsak nevet változtat, s bár gazdái sűrűn cserélődnek, Kör kávéházként egészen 1930-ig működik. Mielőtt bekukkantanánk, pillantsunk föl tisztelettel a ház szép homlokzatára. Jeles építész, Quittner Zsigmond tervezte 1892-ben. (Az ő nevéhez fűződik a mai Belügyminisztérium épülete és a Gresham-palota is, amelynek tervein a Vágó fivérekkel dolgozott együtt.) A ház Dob utcai oldalán tábla őrzi Jókai Mór emlékét, aki hetvennégy esztendősen vette feleségül 1899-ben az alig húszesztendős kis színésznőt, Nagy (Grosz) Bellát, s odaköltözött hozzájuk a Dob utca sarkára. Micsoda család, nagy ég... Grosz mama és három lánya, köztük Bella – és Jókai, aki apja lehetett volna az anyósának... A szomszédok egybehangzó állítása szerint az öreg írónak pokollá vált az élete. Öt évig kellett tűrnie a rémséges némberek uralmát: 1904 májusában szabadította meg tőlük a tüdőgyulladás. Hogy ki volt az emléktáblát állító háztulajdonos, Berger Leó? Hamarosan találkozunk vele megint: az övé volt az Erzsébet körút utolsó nagy kávéháza, a tüsténtpizza-nagyüzem helyén, a Király utca sarkán.

A Kör kávéház alighanem csöndesebb hely volt, mint a Grosz-lakás. Sakkozók tanyájaként és a szocialista tanítók, tanárok törzshelyeként őrzi az emlékezet. A Dob utcai homlokzat másik emléktáblája előttük tiszteleg: itt alakult meg a tanítók szakszervezete, abból pedig 1918 decemberében a Pedagógusok Országos Szervezete.

Hogy 1930-tól 1937-ig mi volt ezen a sarkon, nem tudjuk. Egy biztos: nem kávéház. 1937-ben azonban egy kft. itt próbálta újjáéleszteni a hajdani Meteort, kevés sikerrel. Közönsége fél- és alvilági figurákból, kétes vagy a legkevésbé sem kétes foglalkozású körúti nőcskékből toborzódott.

Álljunk hát tovább egy háztömbbel. A Király utcánál véget ér az Erzsébetváros. Szépen, elegánsan búcsúzott: kávéházzal, persze. A hatalmas saroküzlet 1899-ben nyílt, s a derék tulajdonos nem sokat vacakolt a névadással. Berger Leó kávéháza, punktum. A törzsvendégek, a Király Színház színészhada és közönsége persze átkeresztelte egy kicsit a hangsúlyozottan magyaros berendezésű üzletet: becenevében a századforduló félig német kultúrája találkozott az új, franciás szellemmel (mely a Városligetet „lizsé"-nek tisztelte, ahol az úrigyerekeket „guvernánt" sétáltatta), de a zsidónegyed csípős ízei se maradhattak ki a kavalkádból, így lett a Berger-féle intézményből „Berzseráj". A művészek hosszú asztalánál Beöthy László „prezideált" – meséli Balla Vilmos –, s persze csatlakozott hozzájuk a „librettisták, zeneszerzők, ujságírók népe". Ha csak a János vitéz bemutatójának nagy csapatára gondolunk: Kacsóh Pongrác, Heltai Jenő, Bakonyi Károly, Fedák Sári, Medgyaszay Vilma, Szamosi Elza, Csatai Janka, Papp Miska, a karmester Konti József...

A Berzseráj másik nagy asztalánál egy sereg fiatal és kevésbé fiatal újságíró 1910-ben forradalmasítja a magyar újságírást. „Eddig ismeretlen, sohasem hallott énekkar zendített rá egy új melódiára, amelyet talán külön karnagyok tanítottak eleinte a hírlap iskolájában, amíg azt a rikkancsok megtanulták. Egy ezertagú dalárda fújta szoprán és basszus és tenor hangján a város különböző részein ugyanazt a szöveget, amelyet majdnem huszonnégy óra alatt tanultak meg a pesti hallószervek. – »Estazest!« – körülbelül így hangzott a harsány trombitajel, amellyel a friss és nagyon érdekes utcai hírlap

A Pátria kávéház régi képeslapon

a világra jött, mint mikor a négy és fél kilós fiúgyermek elkiáltja magát, hogy még a szomszéd házban is meghallják a gyermekkiáltást..." – számol be Krúdy az újszülött első perceiről. „...az új lap szerkesztősége szinte éjjel-nappal együtt ült, hogy a Miksa utcában vagy a Berger kávéházban, de sohase hiányosan vagy elválva egymástól, azon tanakodjon, hogyan lehetne még érdekesebbé tenni az újság tartalmát, amely újságszöveg amúgy is olyanformán hatott az olvasóra, mintha odáig még nem olvasott volna hasonlót... az akkori Budapest legjobb hírlapírói álltak össze szövetségbe..." Miklós Andor főszerkesztő mellett Szabó László, Tarján Vilmos (aki innen áll majd a New York élére), egy női úttörő, Vészi Margit és írók, de milyenek! A névadó és ötletgazda Molnár Ferenc, Bródy Sándor,

Szép
pád,
volt a
és leg
porte
össze
pincé
tek a
sebb „
némely
lett a r
ki, mi
A l
1911-
feld A
sa ut
Est l
a Do
tősé
Ber

DOKUMENTUM

A nők némán vonuljanak a

Dr. Pogány Péter bencés szerzetes 1956-os

Ott állnak az emberek – az egykorú fényképen is – a romba dőlt házak és remények előtt. A járókelők botladoznak. Félelem és riadalom, remegés. A puskás gyerekek nem játszanak. Újra felbukkanó vörös zászlók? Hol vannak az „amik"? Mire vetemedett Kádár? November 4-én, hajnalban lódultak meg a szovjet csapatok, velük az ÁVH-s fegyveres egységek, a magát a

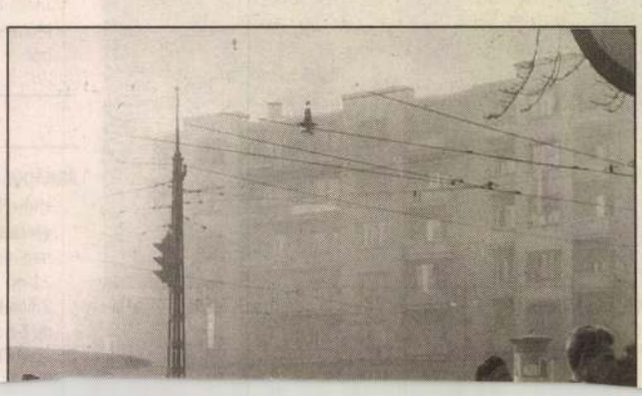

1956. december 4. kedd. Déle
11-re, most látom, egy falragasz
ka nők számára tüntetést hirdet.
ez van rajta: a kormány ellenforr
lomnak, fasizmusnak bélyegzi d
forradalmunkat. Ma van a más
szovjet orvtámadás egy hónapos
dulója. A nők, a leányok, asszo
némán vonuljanak a Hősök t
egy szál virággal.

1956. december 5. szerda.
után tüntetés volt az amerikai
gol követség előtt. A forradal
zottságokat a mai újság szer
ságszerte betiltották. Sötéte

Magyar Hírlap 2004 szept 20 hétfő 14.

Köves Éva festőművész kiállítása október 30-áig látható a veszprémi Csikász Galériában (Vár u. 17.). *(mh)*

	clinical trial analytical part (s.n.: 0202)	PK1
	Final study plan: Evaluation of the effects of a high-calorie, high-fat died on the oral bioavailaability of Talampanel in healthy volunteers analytical part (s.n.: 0328)	PK2
	Talampanel (KA 94, 9g) GYKI-47373 (Só-2289; 0,5 g)	
	Talampanel (TAL-022003; 10 kg) Talampanel (TAL-032003; 10 kg) TAL-020701 újraminősítése	certificate
	Talampanel (TAL(6)-012003; 1 g)	
el	Talampanel (TAL(6)-01/02-v; 6,868 g)	

2003. 12. 19.

Innen Nézve *Szimpózium*

2002. NOVEMBER 15., PÉNTEK, 10 – 18 h

A FOTOGRÁFIA HELYZETE: 10 – 13 h

Catherine Evans, Columbus Museum of Modern Art; Olga Malá, Karel Srp, City Gallery, Prága;
Török András, Magyar Fotográfusok Háza, Budapest; Jokesz Antal, művész és művészeti író, Veszprém

MŰVÉSZEK ÉS A LOKALITÁS: 14 – 16 h

Lucia Benická, House of Photography, Poprád; Karolina Lewandowska, Zachęta Gallery, Varsó;
David Fraher, Wayne Lawson, Arts Midwest, Ohio; Susan Channing, SPACES, Cleveland;
Mary Gray, Riffe Gallery, Ohio; Vance Gellert, Minnesota Center for Photography, Minneapolis;
John Vanco, Erie Art Museum, Pennsylvania

KEREKASZTAL BESZÉLGETÉS A KIÁLLÍTÓ MŰVÉSZEKKEL 16 – 18 h

Köves Éva, Bozsó András, Gerhes Gábor, Zuzanna Janin, Wojciech Prażmowski, Krzysztof Zieliński,
Míla Preslová, Lukáš Jasanský & Martin Polák, Robo Kočan, Andrej Bán, Stephen Szoradi
Moderátor: Robert Stearns, Arts Midwest, Ohio

SZINKRONTOLMÁCSOLÁST BIZTOSÍTUNK

KÖVES ÉVA

THE *View* FROM Here *Symposium*

FRIDAY NOVEMBER 15, 2002, 10 AM – 6 PM

THE STATUS OF PHOTOGRAPHY: 10 AM – 1 PM

Catherine Evans, Columbus Museum of Modern Art; Olga Malá, Karel Srp City Gallery, Prague;
András Török House of Hungarian Photography, Budapest; Antal Jokesz, artist and writer, Veszprém

ARTISTS REPRESENTING LOCALITY: 2 – 4 PM

Lucia Benická, House of Photography, Poprad; Karolina Lewandowska, Zachęta Gallery, Warsaw;
David Fraher, Wayne Lawson, Arts Midwest, Ohio; Susan Channing, SPACES, Cleveland;
Mary Gray, Riffe Gallery, Ohio; Vance Gellert, Minnesota Center for Photography, Minneapolis;
John Vanco, Erie Art Museum, Pennsylvania

ROUND-TABLE DISCUSSION WITH THE ARTISTS, 4 – 6 PM

Éva Köves, András Bozsó, Gábor Gerhes, Zuzanna Janin, Wojciech Prażmowski, Krzysztof Zieliński, Míla Preslová,
Lukáš Jasanský & Martin Polák, Robo Kočan, Andrej Bán, Stephen Szoradi
Moderator:Robert Stearns, Arts Midwest, Ohio

TRANSLATION WILL BE PROVIDED

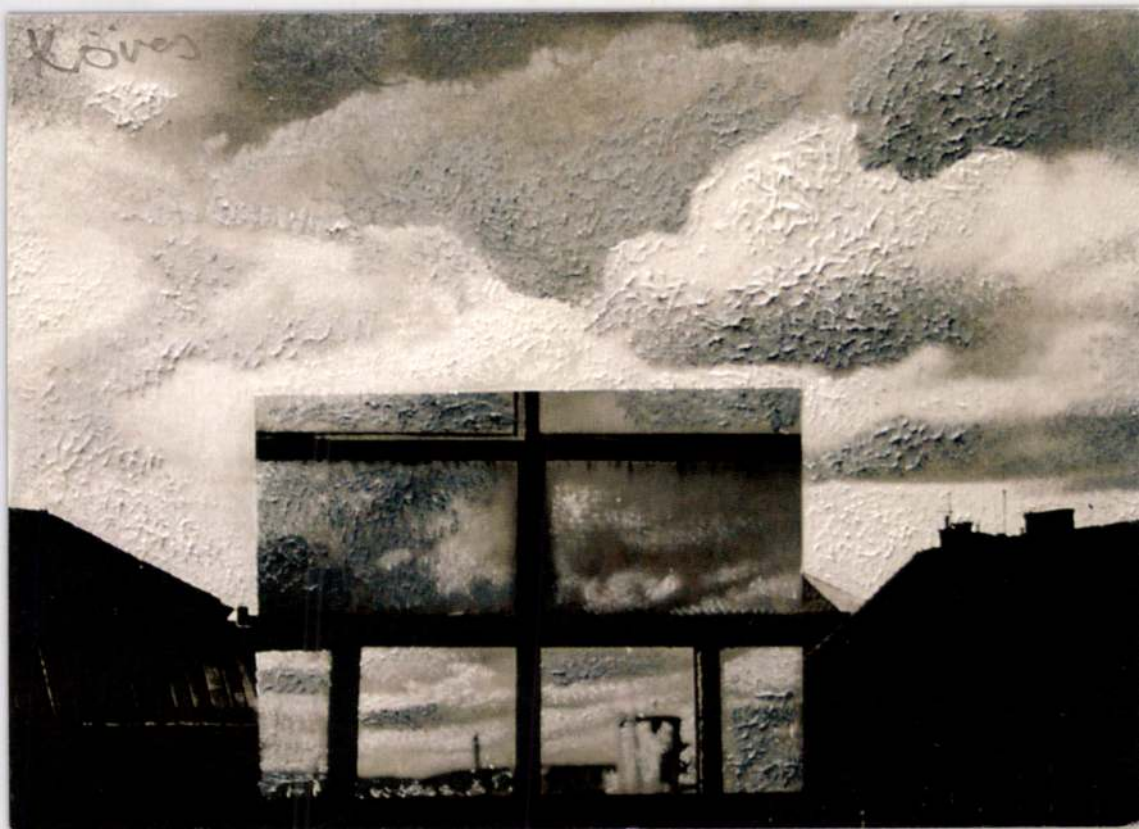
Köves

KÖVES ÉVA
Új képek / New Paintings

Megnyitó / *Opening*:
2004. március 11. 18 – 20 óra

Megnyitja / *Opening speech*:
Tóth Krisztina, költő

Megtekinthető / *On view*:
2004. március 12 – április 17.

Csendélet, 2004, vegyestechnika, vászon, 30x40 cm

DEÁK ERIKA GALÉRIA

1061 Budapest, Jókai tér 1. • tel./fax: (36-1) 302 4927 • e-mail: deakgal@c3.hu
Nyitva / *Open*: szerda – péntek 12 – 18 óra / *Wednesday – Friday 12 – 18 PM*
szombat 12 – 15 óra / *Saturday 12 – 15 PM*

Raiffeisen
Galéria

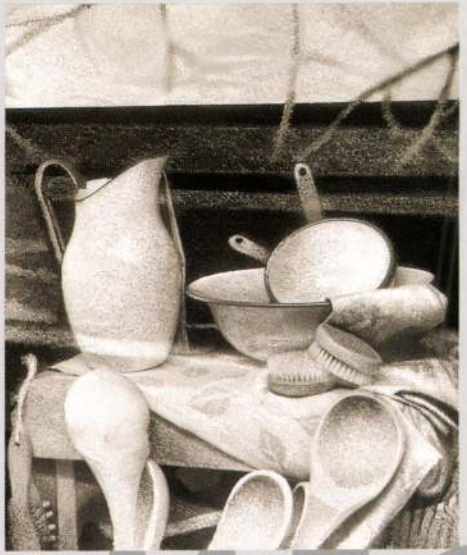

Köves Éva

MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívjuk Önt a **Raiffeisen Galériába**
2004. március 22-én, hétfőn 17 órára
Köves Éva kiállításának megnyitójára.

A kiállítást megnyitja: **Passuth Krisztina**

A kiállítás 2004. március 22. és május 2.
között látogatható – hétvégén is.

Raiffeisen Bank Rt.
1054 Budapest, Akadémia u. 6.

VELÜNK KÖNNYEBB Raiffeisen BANK

KŐVES ÉVA

ÚJ MŰVÉSZET

1998/aug.

P – 9396

18.0.

A helynév értelemszerűen kiegészítve.

OSzK Kézirattár Fopd 45/188. 2.sz.

Kézírás.

Fitz József ld. 861.sz.

1. Ld. 861/1. ill. 2.

KŌVES ÈVA

ÚJ MŰVÉSZET
2000/dec.

P - 9765

9.0.

KŐVES ÉVA

Új művészet

1998. aug.

18.o.

le aus Ungarn könnten

KŐVES ÉVA

Új művészet

1997. jan.-febr.

18.o.

(3) 34 ss.; *G. András*
zázadban, Bp. 1999;
Jh.-Wende (K), Ulm
eti Galéria Évkönyve
1; Lumières Magya-
n der Salle St-Jean,
V. Majoros, F., Bp.
Gy. Szücs

k wurde bei Majoros als
gt man so wirklich, wenn
n denke, ja 1. Művésház
nit Wiener Künstlerhaus,
mus" sei kein Fachbegriff,
Mann, ja? (wegen id. bei

oly (1862)

KŐVES ÉVA

Új művészet

1997. ~~nyár~~ május-június

71.o.

KŐVES ÉVA

Új művészet

2001. okt.

40.o.

KÖVES ÉVA

GOETHE INSTITUT BUDAPEST

A Goethe-Institut Budapest szeretettel meghívja Önt és barátait

KÖVES ÉVA - WEBER IMRE

kiállításának megnyitójára

csütörtökön, 1997. február 6-án 18.00 órára
a Goethe-Institut Budapest-*be*
(Budapest, VI., Andrássy út 24.)

Bevezeti: **Beke László**

A kiállítás február 21-ig szombat és vasárnap kivételével 10-18 óráig tekinthető meg.

GOETHE INSTITUT BUDAPEST

Das Goethe-Institut Budapest lädt Sie und Ihre Freunde herzlich ein
zur Eröffnung der Ausstellung von

ÉVA KÖVES - IMRE WEBER

am Donnerstag, dem 6. Februar 1997, um 18.00 Uhr
ins Goethe-Institut
(Andrássy út 24, Budapest, VI.)

Einführung: **László Beke**

Die Ausstellung ist bis zum 21. Februar außer samstags und sonntags täglich von 10.00 bis 18.00 Uhr geöffnet.

KÖVES Éva

MVilág 1999/2

lékait. Az ellenzék nem szedi össze magát, készületlen éri a váratlan hatalomváltás. Programvíziók és stratégia híján a káosz prolongálódik, csak éppen mások fognak ülni az első sor bársonyszékeiben. (Nem túl hosszú ideig.) Azaz hangulati alapú, előkészítetlen hatalomváltás történik.

2 A koalíció nem tanul, folytatja az offenzívát, szaporodnak és egységesülnek ellenfelei. Az ellenzék fölkészül a váltásra személycserékkel, programokkal és szövetségi rendszerekkel. Következhet a negyedik „normál váltás" tizenkét éven belül, annak összes problematikus vonásával.

3 A koalíció tanul a hibáiból. Képes korrekciókra a legfontosabb területeken. Békét köt az összes fontos hatalmi intézménnyel. Nem vonul azonban vissza a megszerzett pozícióiból, s továbbra is a politikai élet domináns tényezője marad. Észhez tért ellenfelei sem képesek kibillenteni ebből az „egyszer már kivívott" kezdeményező szerepkörből. Ily módon a jelenlegi kormányzat a hosszabb távú konszolidáció intézményesítője lesz. További húsz évig ugyanazt az öt-hat személyt fogjuk a kulcspozíciókban látni, legfeljebb időnként cserélik egymást. (Áder lesz a MEH vezetője, Stumpf a parlament elnöke, Kövér a frakcióvezető – nagyjából kitalálhatóak a lehetséges mozgások – csak Orbán marad örök...)

4 A koalíció tanul az első év hibáiból. Megpróbál vonzóvá válni a középre húzódó döntő többség számára is. (Ez a többség azokból áll, akik nem kormánypártiak és nem tekinthetők az ellenzék híveinek sem.) Az ellenzék is összeszedi magát, és a jövő évtől megpróbál a kormányzattal egyenrangú kormányzati alternatívaként is megjelenni. Ez esetben 2000 után minden korábbi politikai küzdelmet fölülmúló hevességű harc kezdődik a középre húzódott többség kegyeiért. A kampány elkezdődik már a jövő évben, minden esemény, minden gesztus, minden egyes részsiker döntő jelentőségűnek fog látszani. Megint átpolitizálódik a társadalmi élet valamennyi szegmense, aktuális politikai kérdés lesz az útépítéstől a biológiatanításig minden, ami csak konfliktuskapacitással bír.

Mi a valószínűsége az egyes változatoknak? Ma még nem tudni. Tizenkét hónapnyi kormányzás után épp annyi esély adható a csúfos, idő előtti bukásnak, mint a jelenlegi kormányzás negyedszázados konszolidációjának. Az idei év hátralévő része sokat változtathat az egyes alternatívák valószínűségén. El kell például fogadtatni a három évre tervezett gazdaságpolitikai elképzeléseket. A választási ígéretek lelepleződnek, s ezt a csalódást is valahogyan el kell fogadtatni – erre talán azért jó lesz az elhúzódó háború is... Kiderül továbbá, hogy az 1999-es év tényleg a konszenzuskeresés és a konszolidáció éve lesz-e. S az év végén már az is látható lesz, hogy az ellenzéki oldal csöndje a választási vereség okozta sokknak volt köszönhető, avagy egy mélyebb válság következménye.

E sorok írója most úgy véli, hogy a négy esély erősorrendjét visszafelé érdemes megadni. Vagyis a negyedik és a harmadik változat a leginkább valószínűsíthető. Ha az Orbán-kormány nem találkozik számottevő ellenerővel, akkor a harmadik változatnak az esélyei nőnek meg, mert a kialakult politikai-hatalmi formációt csak erős korlát rettentheti, a racionális megfontolás sokkal kevésbé. (Illetőleg az erőkultusz is egyfajta racionalitás – csak éppen olyan koordinátarendszerekben, melyektől már éppen készültünk búcsút venni.) Ha az ellenzéki alternatíva úgy formálódik meg, hogy közben párhuzamosan növekszik a társadalmi elfogadottsága is, akkor olyan évek elé nézhetünk, amelyekhez képest 1993/94 a Barbie-babák csöndes zsúrja volt csupán. Fél év múlva már többet tudunk.

Az elkúpolt fotósarkok

/ KÖVES ÉVA tablóiról /

A félig nyúzott bakkecskével platform modernkori képrongálás ösztönszerűleg követeli a kérdést: — Látta-e már Ön az Eiffel-tornyot sintérperspektivából?

Mielőtt megvárnánk bármi személyzeti Lárva blaszfémikus válaszát, savón hízott szociálfunerális emlékeinkre hagyatkozva (előlegezvén a fölső ész magakorlátozását) bátran állíthatjuk: nem csupán esztétikai jogunk a szinkronikus szemléletből kiszilárdulva tájazni, hogy a szemközt látottaktól csalárdulva lobogónkat ama transzpireneusi régióba hajtogassuk, mely legkivált a póluskutató műszerész avagy a szétdarabolt regényhős analóg terjesztvényű térszeglete.

Pillanatfölfogásunkat megtéveszthetí ugyan a belkörzeti fitogó szöget záró tekintete, mellyel holmi sváncer eklektikum ömlesztő pártfogása alatt misebornyat mutat a fraktál-analízisnek, ám tova-tagozódva a felületi rendben, konstatálhatjuk, hogy az egymás utáni rétegek sebességi indexe a centrifokális terjedtség illúzióját fokozva sztereoszkopikus egységet hoz létre.

KÖVES ÉVA képein ez a szélesvászonközeli, mozgási aktivummal rendelkező torziós képzet uralkodik s az időbeli szekvenciák ésszerű egyesítése kerül túlsúlyba, így munkái méltán nevezhetők a klimatizált ereály típusmutatványainak.

Szemethy Imre

Köves Éva munkái

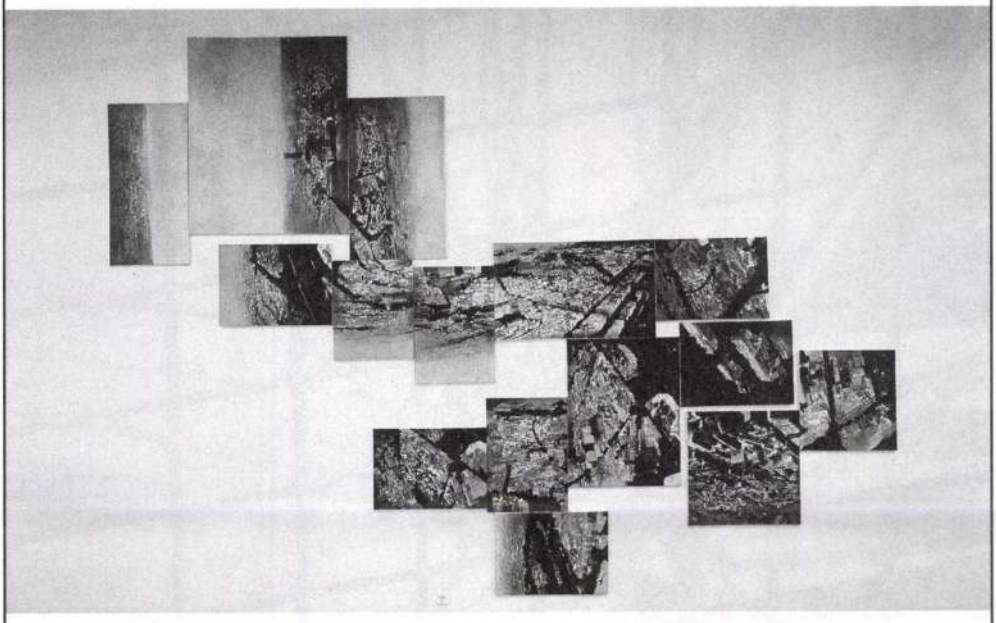

Párizsi árnyékok 1998

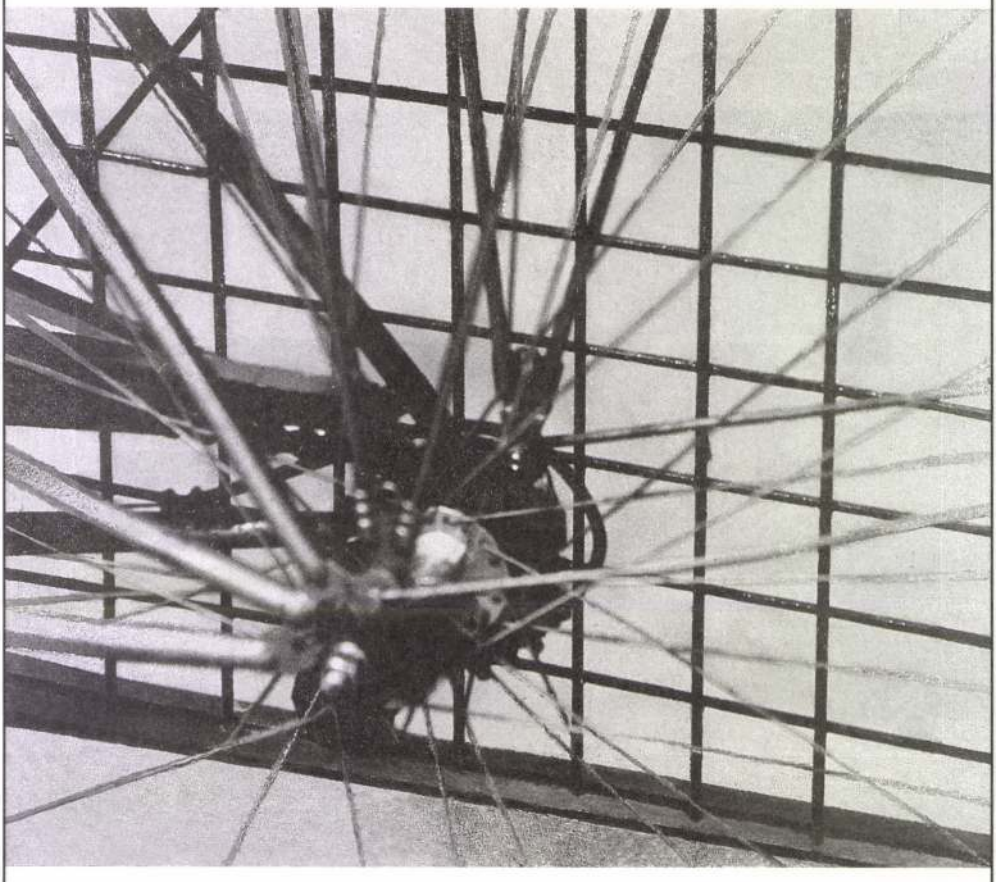

Párizsi árnyékok 1997

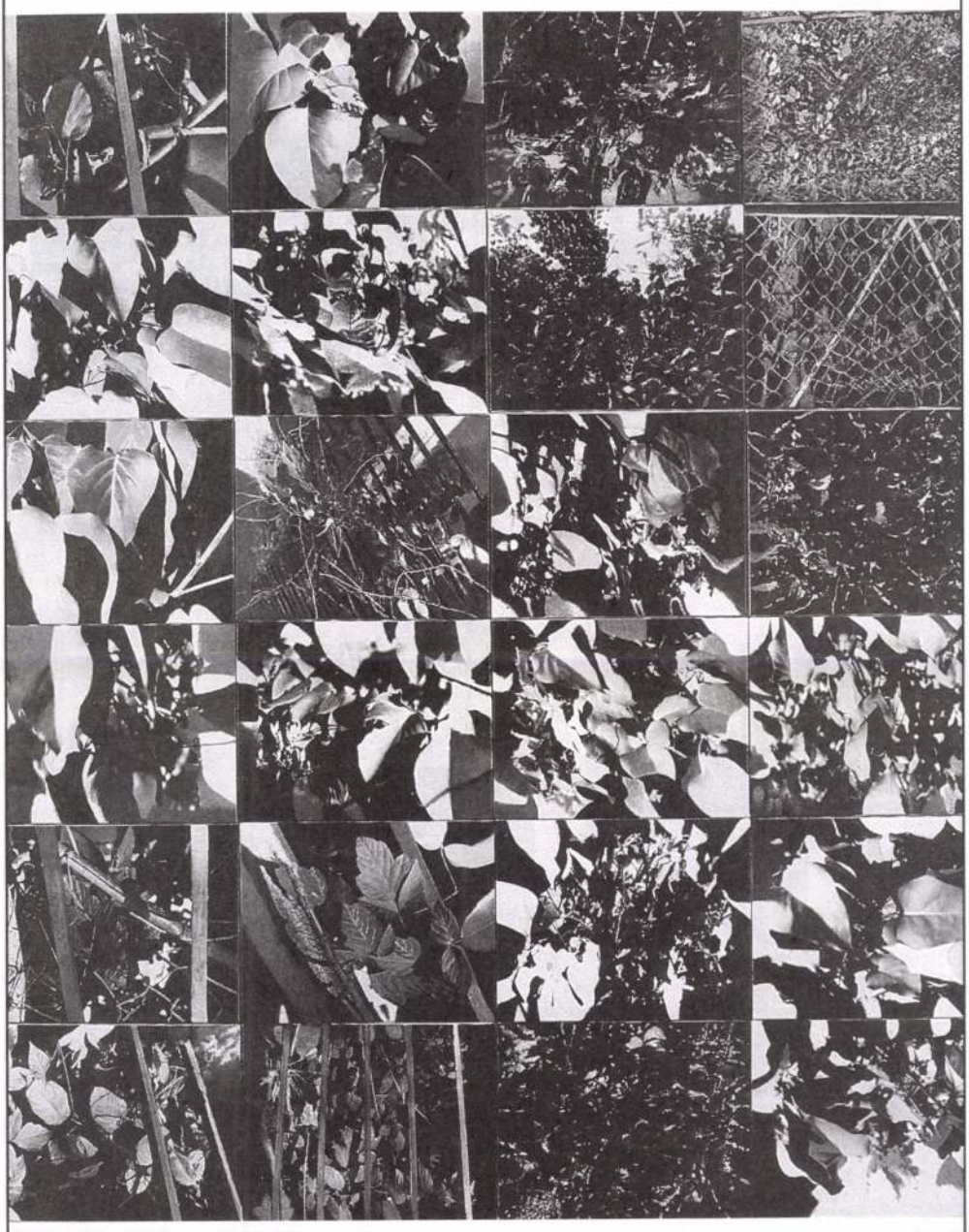

Levelek 1999

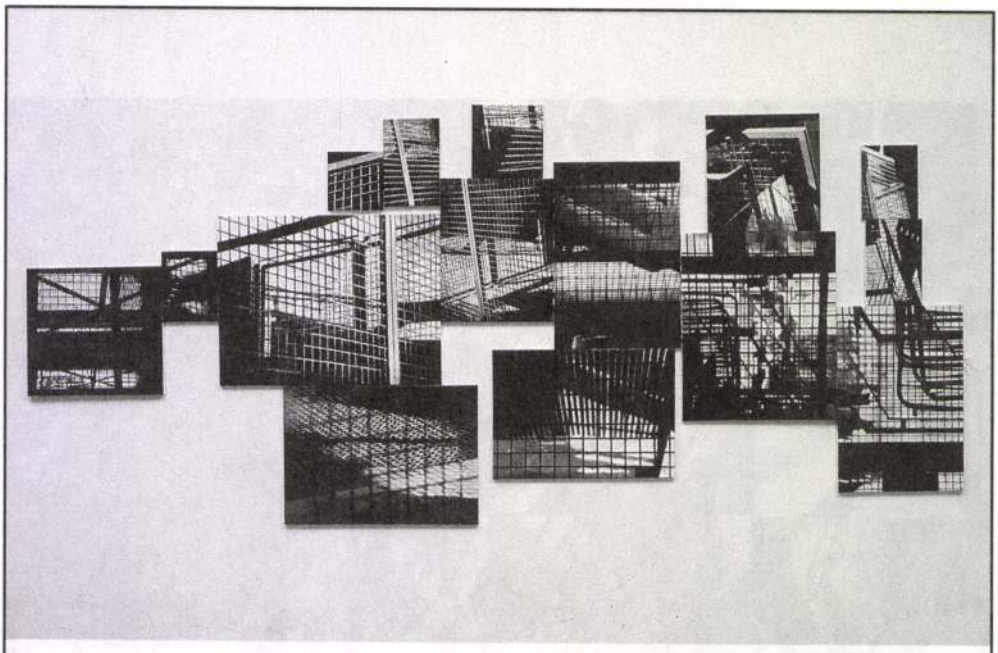

Párizsi árnyékok 1998

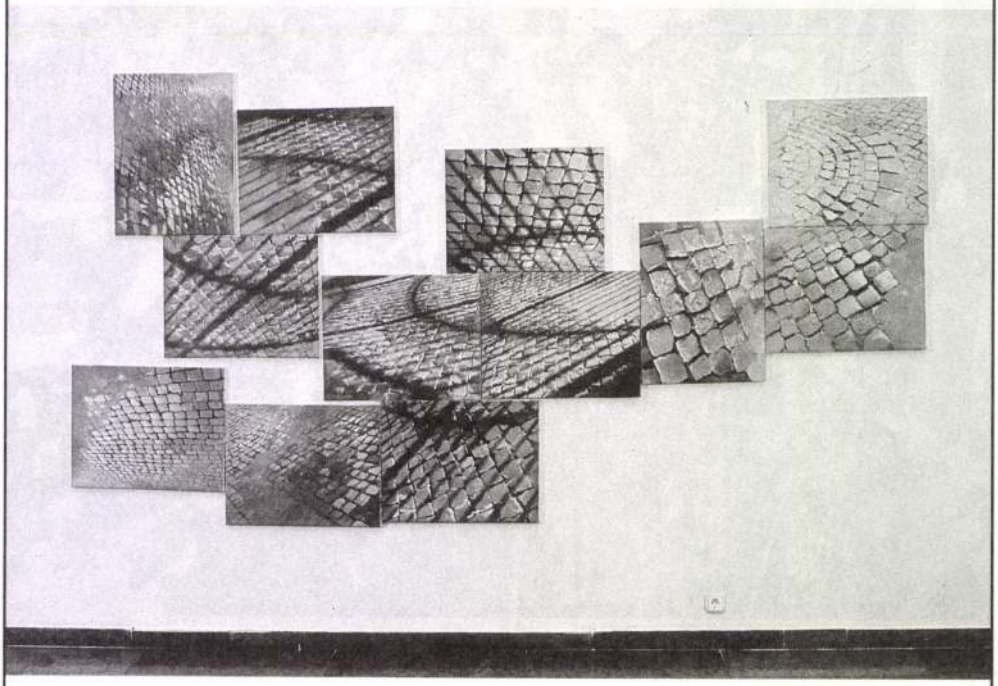

Római árnyékok 1999

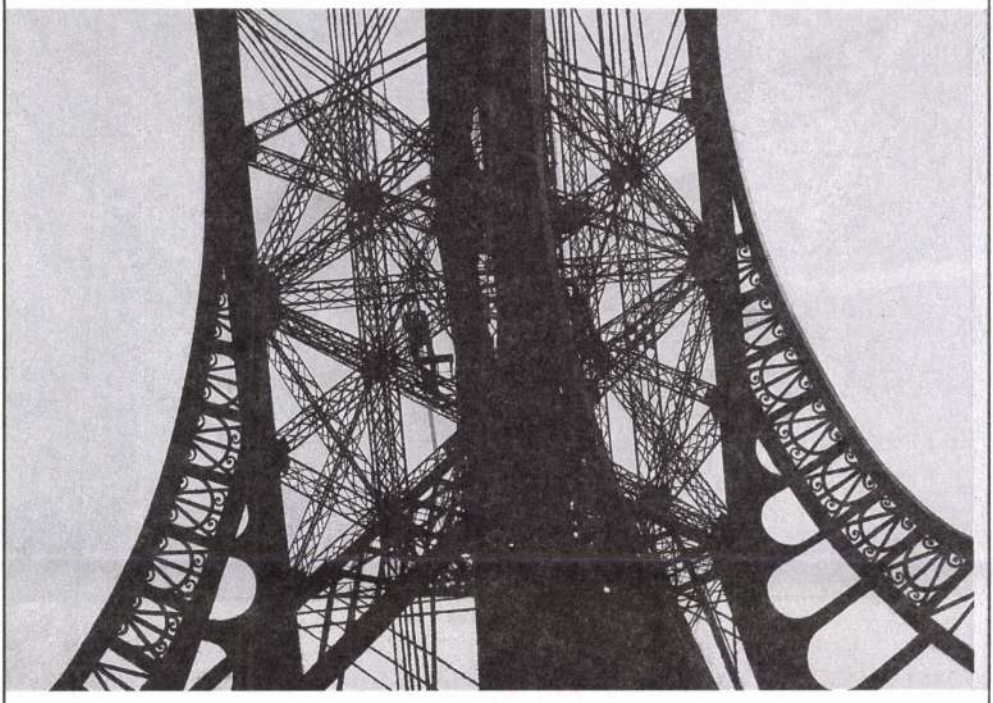

Párizsi árnyékok 1997

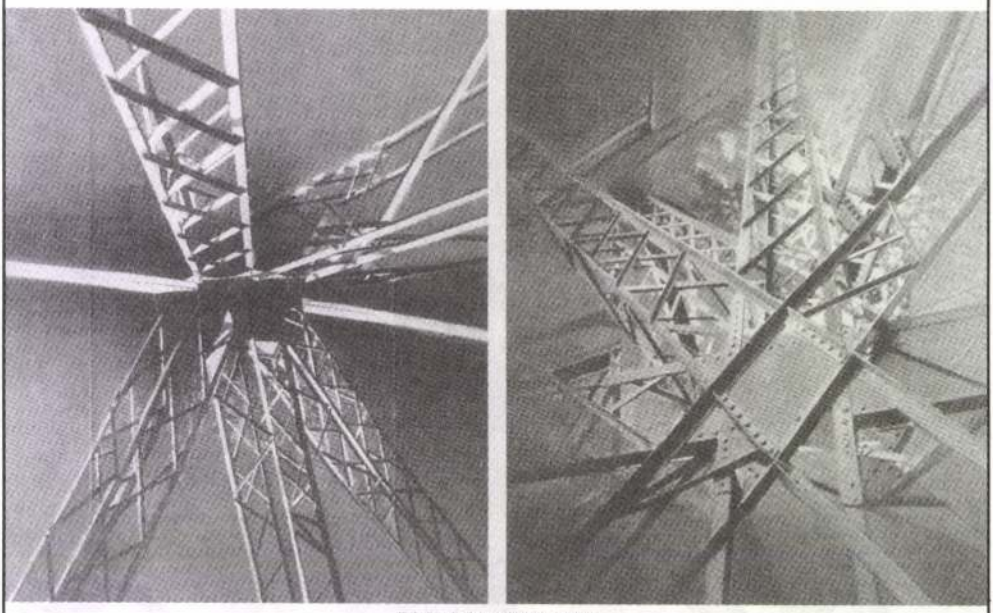

Párizsi árnyékok 1997

Fotók: Rosta József

KÖVES ÉVA

A székesfehérvári Szent István Király Múzeum
meghívja Önt

Köves Éva festőművész kiállítására,

melyet Hegyi Lóránd
a bécsi Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig Wien igazgatója
nyit meg 1999. április 17-én szombaton délelőtt fél 12 órakor
a múzeum Országzászló téri épületében. *(Országzászló tér 3.)*
A kiállítás megtekinthető 1999. június 6-ig hétfő kivételével
naponta 10-14 óráig.

F.k.: dr. Fülöp Gyula

Szent István Király Múzeum
8002 Székesfehérvár, Fő u. 6.
DÍJ HITELEZVE
1999.04.09.

Timár Árpád
művészettörténész

Budapest II.,
Tárogató út 60.fszt. 1.
1021

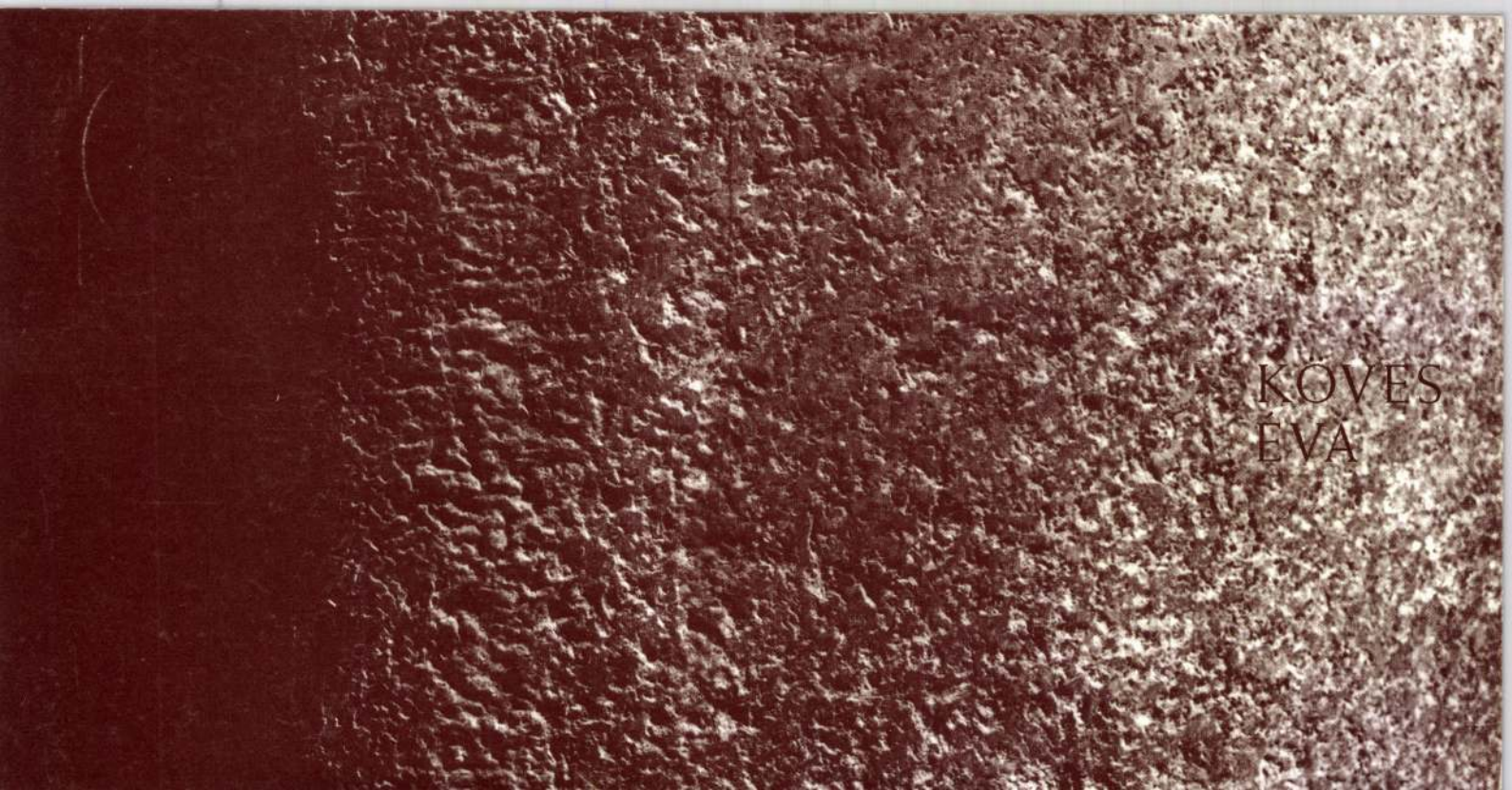
KÖVES
ÉVA

KÖVES Éva

Ziáll. Bp. Ludwig M. - 1993
ism. Vadas József: Képel - falból.
= M. Hírlap 1993. nov. 3. 13

KÖVES ÉVA

ZWICKL ANDRÁS: MENET KÖZBEN.
KÖVES ÉVA KIÁLLÍTÁSA

MŰVÉSZET 1996, 6, 69

EURÓPAI Iskola - kiállitás

Székesfehérvár, Csók I. Képtár, 1973.

Rend. Kovalovszky M.-LÁncz S.
Kat.bev. Körner É.
Fejér m.Ny. Szfv. 28 lev. ill. 24 cm

KÖVES Éva

kiáll. Fészek Galéria, 1992

ism. TURAI Tamás: Időtlen idő. Köves Éva fehér képei. /megnyitó/

= Új Művészet, 3,1992, 6. 65 - 66.ill.

1839. Csáky József

SZELESI Zoltán: Régi vizitek emlékezete : Csáky és Tóth külföldi otthonában. = Hevesi Szemle, 12, 1984, 2. 9-12., ill.

1840. **Csáky Lajos**

CSÁKY Lajos grafikusművész kiállítása, Baja, Mozigaléria, 1984 február 17. - február 29. Bev. Pintér Lajos. Baja : Moziüzem Vállalat, 1984 [4]p., ill.

1841. **Csavlek Etelka**

RAJK András: A keramikus énekesnő. = Új Tükör, 1984. április 8. 27., ill.

1842. **Cseh Gusztáv**

HATVAN Főember : Cseh Gusztáv rézkarc kiállítása, Veszprém, Eötvös József Megyei Könyvtár, 1984. A katalógust összeállí. Boros Edit. Veszprém : Eötvös József Megyei Könyvtár, 1984 25 p., ill. (Kisgrafikai Galéria ; 15.)

KÁNTOR Lajos: Cseh Gusztáv időgépe. = Művészet, 25, 1984, 5. 45-47., ill.

1843. **Cseke Gáborné**

TAKÁCS Béla: Cseke Gáborné úrasztali abrosza. = Reformátusok lapja, 1984. szeptember 23. 4., ill.

1844. **Cserba Dezső**

CSABA László: Cserba Dezső, 1908-1983. = Magyar Építőművészet, 1984, 2. V.,ill.

1845. **Csete György**

ACSAY Judit: Rossz épületekkel ölni is lehet [interjú]. = Magyar Ifjúság, 1984. szeptember 28. 27-29., ill.

CSETE György: Rétegből ragasztott fenyőfa ívekből épített félgömb-kupola. = Magyar Építőipar, 33, 1984, 5. 298-302., ill.

1846. **Csikós András**

CSIKÓS András kiállítás, Hódmezővásárhely, Tornyai János Múzeum, 1984. február 5.-március 31. Bev. Dömötör János Hódmezővásárhely : Tornyai János Múzeum, 1984

CZIRÁKI Lajos festőművész kiáll
Galéria, 1984. január 18. - feb
tást rend. Jurecskó László. Mis
Galéria, 1984 [12] p., ill.

BUDAPEST GALÉRIA

F. k.: Zsigmond Attila

A Budapest Galéria tisztelettel
meghívja Önt

KÖVES ÉVA
festőművész
kiállításának megnyitójára

1996. február 1-én 17 órakor
a Budapest Galéria Kiállítóházába
(Budapest III., Lajos u. 158.)

A kiállítást megnyitja:
Néray Katalin
művészettörténész

A kiállítás megtekinthető 1996. február 29-ig
hétfő kivételével naponta 10-18 óráig

Köves Éva

Köves Éva

HAJDU István: Kontempláció a zajban : Két kiállitás.
= Beszélő II. évf. 51/52.sz. 1991 60. p. ill.

Bp.,Óbudai Társaskör Galérija, Karátson Gábor kiáll.1991
Bp., Fiatal Művészek Klubja, Köves Éva kiáll.,1991

nuár 20-ig kérem benyujtani a

Marosi ErnŐ s.k.
igaygató

KÖVES ÉVA

FÉSZEK GALÉRIA

PÁRIZSI ÁRNYÉKOK '97

KÖVES ÉVA

festő
kiállítása

Megnyitja: **TÓTH KRISZTINA**
1998. november 10-én kedden délután 6 órakor

Megtekinthető: december 4-ig, naponta 14-19 óra között
szombat, vasárnap kivételével

A kiállítás támogatói:
Nemzeti Kulturális Alap
Fővárosi Közgyűlés Kulturális Bizottsága

FÉSZEK MŰVÉSZKLUB
Budapest VII., Kertész utca 36.
Postacím: Budapest
Postafiók 8.
1400

F.k.: Galambos Tibor /2T Bt. - Nyomda T.: 342-51-26/

98 XI.-3
P.T./341

MAGYARORSZAG
0020
FORINT

Uj Müvészet

Bp.

Báthory u. 10

1054

Kövés Éva

MV 1999/7

lékait. Az ellenzék nem szedi össze magát, készületlen éri a váratlan hatalomváltás. Programvíziók és stratégia híján a káosz prolongálódik, csak éppen mások fognak ülni az első sor bársonyszékeiben. (Nem túl hosszú ideig.) Azaz hangulati alapú, előkészítetlen hatalomváltás történik.

2 A koalíció nem tanul, folytatja az offenzívát, szaporodnak és egységesülnek ellenfelei. Az ellenzék fölkészül a váltásra személycserékkel, programokkal és szövetségi rendszerekkel. Következhet a negyedik „normál váltás" tizenkét éven belül, annak összes problematikus vonásával.

3 A koalíció tanul a hibáiból. Képes korrekciókra a legfontosabb területeken. Békét köt az összes fontos hatalmi intézménnyel. Nem vonul azonban vissza a megszerzett pozícióiból, s továbbra is a politikai élet domináns tényezője marad. Észhez tért ellenfelei sem képesek kibillenteni ebből az „egyszer már kivívott" kezdeményező szerepkörből. Ily módon a jelenlegi kormányzat a hosszabb távú konszolidáció intézményesítője lesz. További húsz évig ugyanazt az öt-hat személyt fogjuk a kulcspozíciókban látni, legfeljebb időnként cserélik egymást. (Áder lesz a MEH vezetője, Stumpf a parlament elnöke, Kövér a frakcióvezető – nagyjából kitalálhatóak a lehetséges mozgások – csak Orbán marad örök...)

4 A koalíció tanul az első év hibáiból. Megpróbál vonzóvá válni a középre húzódó döntő többség számára is. (Ez a többség azokból áll, akik nem kormánypártiak és nem tekinthetők az ellenzék híveinek sem.) Az ellenzék is összeszedi magát, és a jövő évtől megpróbál a kormányzattal egyenrangú kormányzati alternatívaként is megjelenni. Ez esetben 2000 után minden korábbi politikai küzdelmet fölülmúló hevességű harc kezdődik a középre húzódott többség kegyeiért. A kampány elkezdődik már a jövő évben, minden esemény, minden gesztus, minden egyes részsiker döntő jelentőségűnek fog látszani. Megint átpolitizálódik a társadalmi élet valamennyi szegmense, aktuális politikai kérdés lesz az útépítéstől a biológiatanításig minden, ami csak konfliktuskapacitással bír.

Mi a valószínűsége az egyes változatoknak? Ma még nem tudni. Tizenkét hónapnyi kormányzás után épp annyi esély adható a csúfos, idő előtti bukásnak, mint a jelenlegi kormányzás negyedszázados konszolidációjának. Az idei év hátralévő része sokat változtathat az egyes alternatívák valószínűségén. El kell például fogadtatni a három évre tervezett gazdaságpolitikai elképzeléseket. A választási ígéretek lelepleződnek, s ezt a csalódást is valahogyan el kell fogadtatni – erre talán azért jó lesz az elhúzódó háború is... Kiderül továbbá, hogy az 1999-es év tényleg a konszenzuskeresés és a konszolidáció éve lesz-e. S az év végén már az is látható lesz, hogy az ellenzéki oldal csöndje a választási vereség okozta sokknak volt köszönhető, avagy egy mélyebb válság következménye.

E sorok írója most úgy véli, hogy a négy esély erősorrendjét visszafelé érdemes megadni. Vagyis a negyedik és a harmadik változat a leginkább valószínűsíthető. Ha az Orbán-kormány nem találkozik számottevő ellenerővel, akkor a harmadik változatnak az esélyei nőnek meg, mert a kialakult politikai-hatalmi formációt csak erős korlát rettentheti, a racionális megfontolás sokkal kevésbé. (Illetőleg az erőkultusz is egyfajta racionalitás – csak éppen olyan koordinátarendszerekben, melyektől már éppen készültünk búcsút venni.) Ha az ellenzéki alternatíva úgy formálódik meg, hogy közben párhuzamosan növekszik a társadalmi elfogadottsága is, akkor olyan évek elé nézhetünk, amelyekhez képest 1993/94 a Barbie-babák csöndes zsúrja volt csupán. Fél év múlva már többet tudunk.

Az elkúpolt fotósarkok

/ KÖVES ÉVA tablóiról /

A félig nyúzott bakkecskével platform modernkori képrongálás ösztönszerűleg követeli a kérdést: — Látta-e már Ön az Eiffel-tornyot sintérperspektivából?

Mielőtt megvárnánk bármi személyzeti Lárva blaszfémikus válaszát, savón hízott szociál-funerális emlékeinkre hagyatkozva (előlegezvén a fölső ész magakorlátozását) bátran állíthatjuk: nem csupán esztétikai jogunk a szinkronikus szemléletből kiszilárdulva tájazni, hogy a szemközt látottaktól csalárdulva Lobogónkat ama transzpireneusi régióba hajtogassuk, mely legkivált a póluskutató műszerész avagy a szétdarabolt regényhős analóg terjesztvényű térszeglete.

Pillanatfölfogásunkat megtéveszthetí ugyan a belkörzeti fitogó szöget záró tekintete, mellyel holmi sváncer eklektikum ömlesztő pártfogása alatt misebornyat mutat a fraktál-analízisnek, ám tova-tagozódva a felületi rendben, konstatálhatjuk, hogy az egymás utáni rétegek sebességi indexe a centrifokális terjedtség illúzióját fokozva sztereoszkopikus egységet hoz létre.

KÖVES ÉVA képein ez a szélesvászonközeli, mozgási aktivummal rendelkező torziós képzet uralkodik s az időbeli szekvenciák ésszerű egyesítése kerül túlsúlyba, így munkái méltán nevezhetők a klimatizált erély típusmutatványainak.

Szemethy Imre

Köves Éva munkái

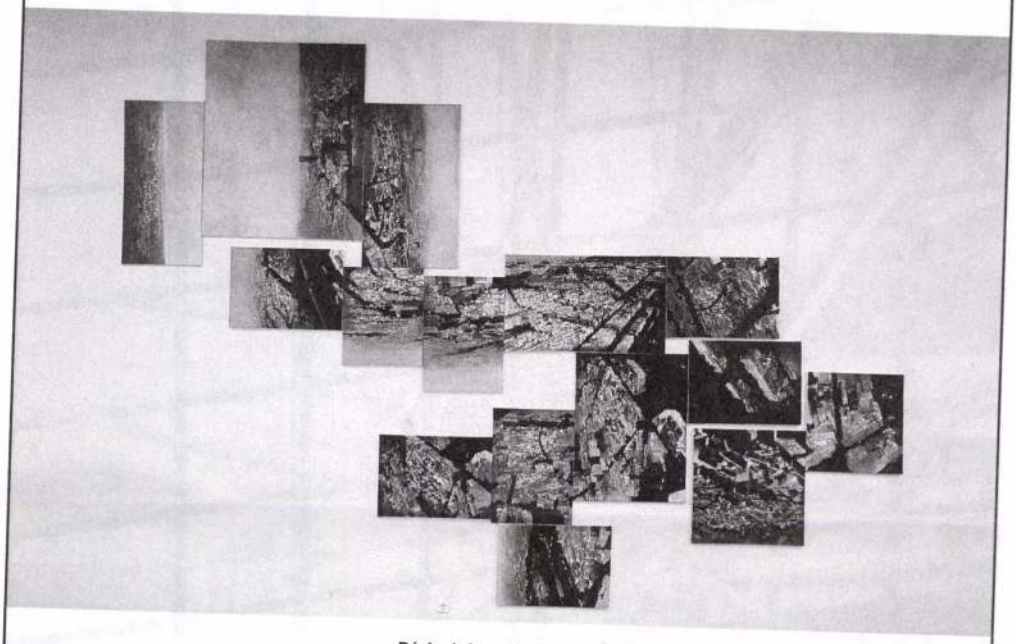

Párizsi árnyékok 1998

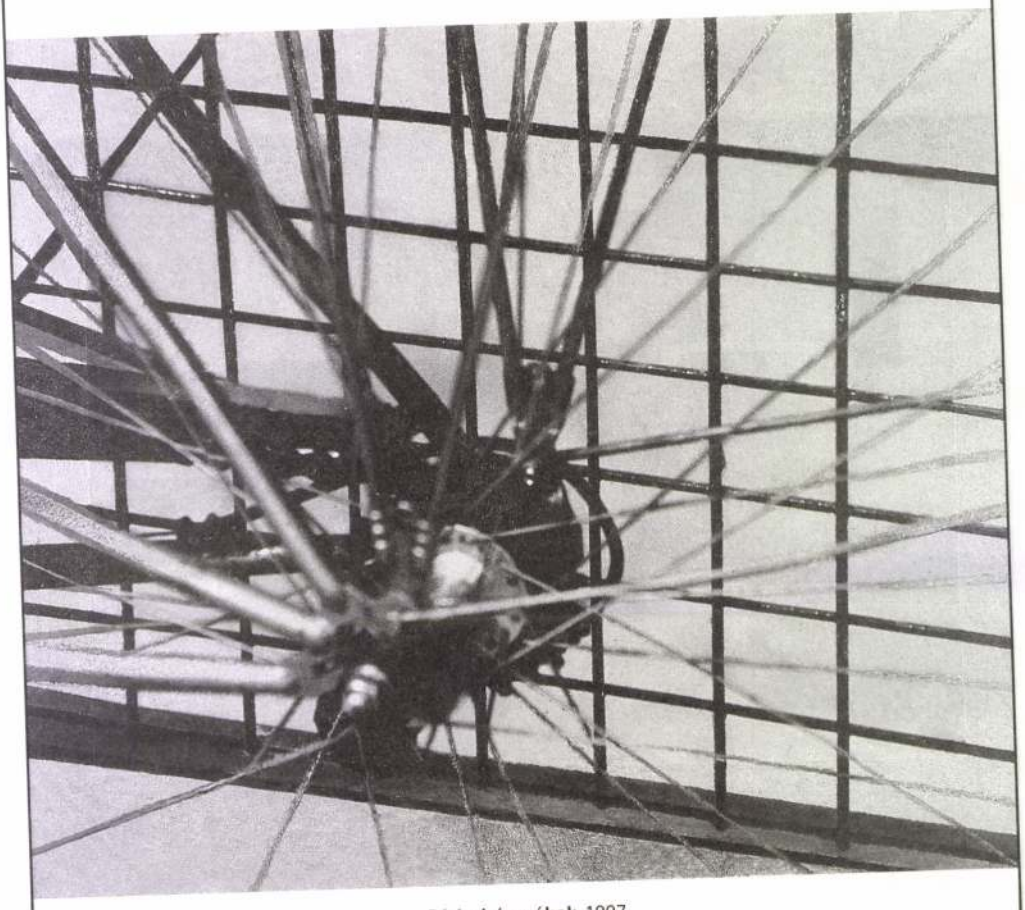

Párizsi árnyékok 1997

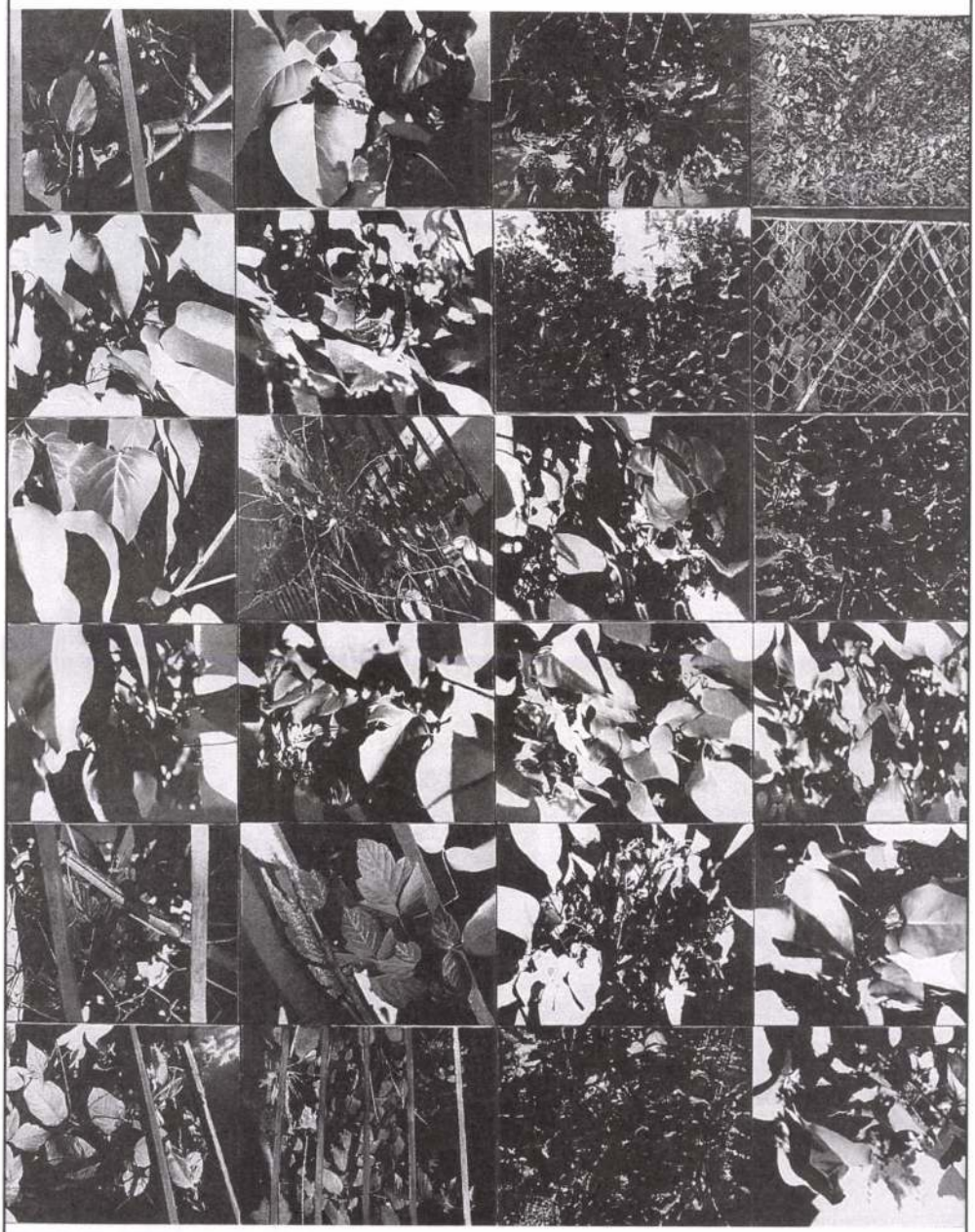

Levelek 1999

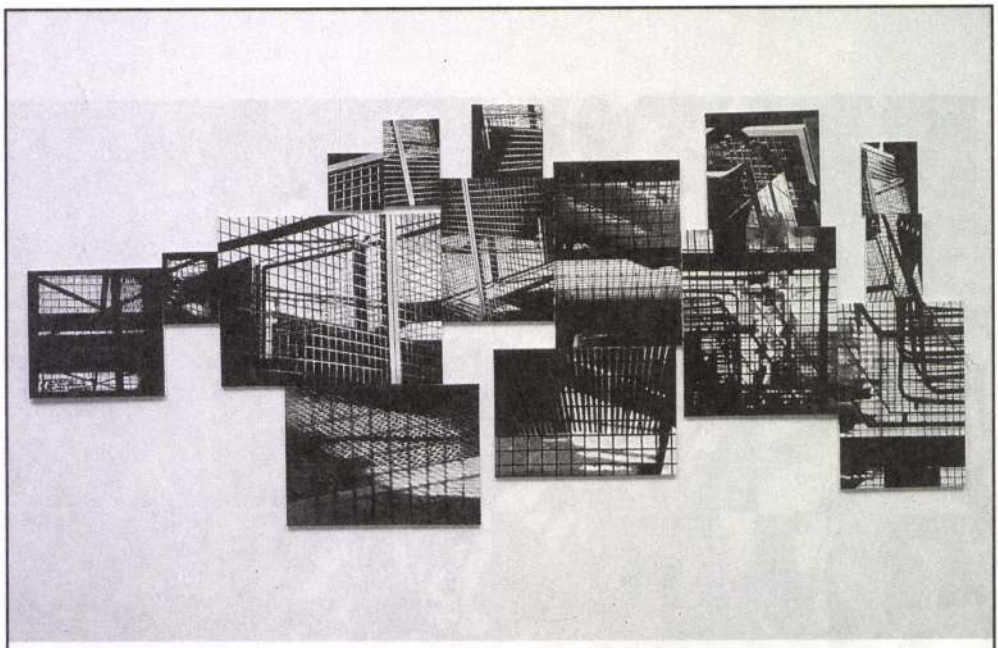

Párizsi árnyékok 1998

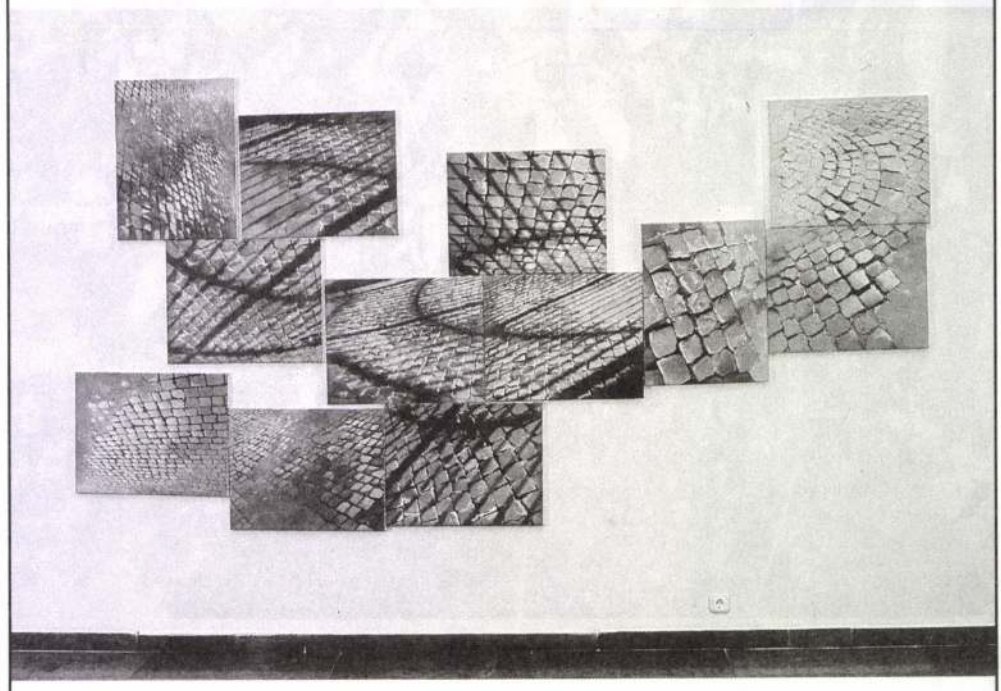

Római árnyékok 1999

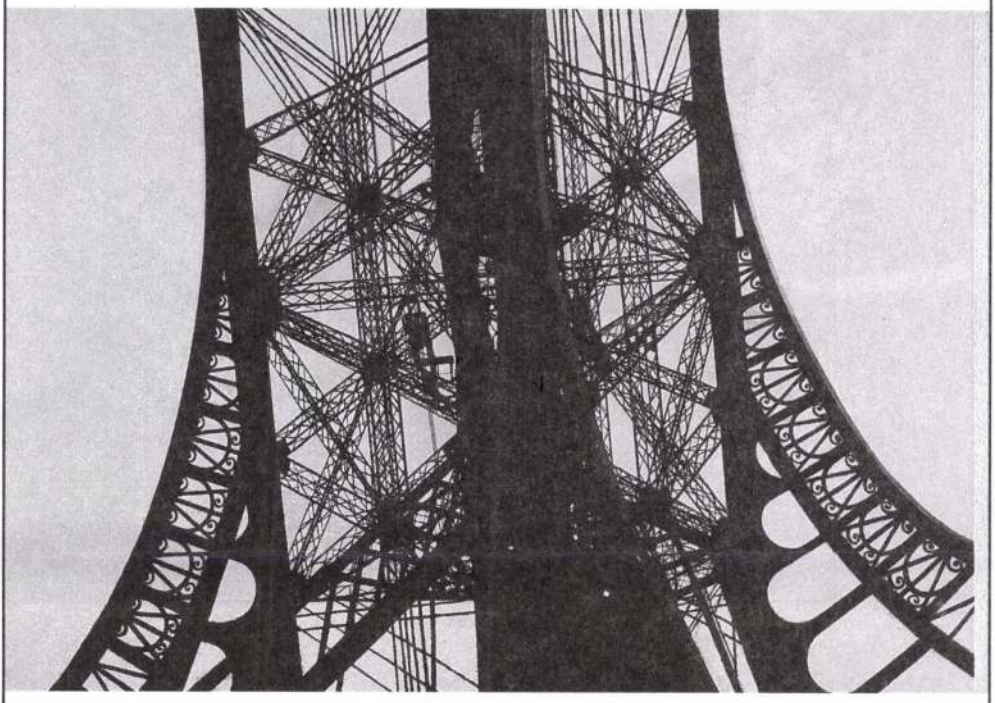

Párizsi árnyékok 1997

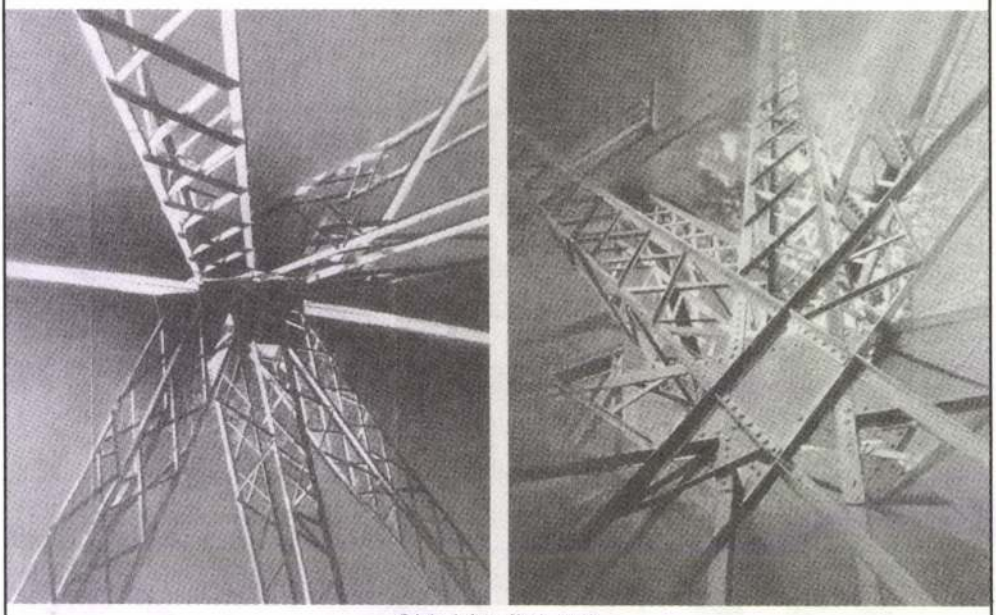

Párizsi árnyékok 1997

Fotók: Rosta József

Érzékelhetők a viták csírái

Washington az emberi jogok miatt aggódik

(Tudósítónktól)

WASHINGTON – Republikánus törvényhozók egy csoportja Newt *Gingrich* házelnök megbízásából megkezdte azon elképzelések gyakorlati kidolgozását, amelyek nyomán az Egyesült Államok elkerülhetné, hogy *gazdasági szankciókat* alkalmazzon Kína ellen, de nem adná fel az emberi jogokba és a demokráciába vetett hitét. A legnagyobb kereskedelmi kedvezmény évenkénti elbírálása és a körülötte felizzó vita minduntalan *feszültségeket kelt* a kapcsolatokban. Az idén, Hongkong visszakerülése évében a törvényhozók többé-kevésbé megállapodtak abban, hogy 40 millió dollárt szavaznak meg az Amerika Hangja és a Szabad Ázsia Rádiók fejlesztésére. Az állomások a négy fő nyelven sugároznának *napi huszonnégy órában* Kínába. Öt–tízmillió dollár jutna a Nemzeti Demokrácia Alapítványnak, amely nem kormányzati szervezetek demokratikus programjait támogatná. Az Egyesült Államok szorgalmazná a kölcsönös utazásokat, magán- és hivatalos jelleggel. A külügyminisztérium azonban nyilvántartaná a kínai politikai foglyokat. Közzétennék azt is, hogy az Egyesült Államokban működő kínai cégek közül melyek tartoznak a hadsereg ellenőrzése alá. Washington megtagadná a vízumot azon kínai politikusoktól, akik megsértik az emberi jogoka t vagy részt vesznek fejlett fegyverrendszerek vagy technológia tiltott átadásában. E légkörben kérdeztük David *Hitchcock* Ázsia-szakértőt, a washingtoni Stratégiai és Nemzetközi Tanulmányok Központjának főmunkatársát, a térséget ismerő volt diplomatát a nemzetközi aggodalmakról.

– Az Egyesült Államokban mind a kormányzat, mind a kongresszus *nagy figyelemmel követi* a hongkongi eseményeket. A kérdés az, hogyan alakul a politikai és a jogrendszer, hogy az ideiglenes közgyűlés elvesz-e az emberi jogokból, s megkérdőjelezi-e a közvetlen választásoknak az intézményét, amelyet a brit kormányzó megerősített. S kérdés, hogy az üzleti élet menete politikamentes lesz-e, aminthogy egyelőre nem sejthető, *átszivárog-e a korrupció.*

– Mit vár ön a koronagyarmat státusának megszűnésétől?

– Egyelőre minden jel arra utal, hogy Kína *nem akarja levágni* az aranytojást tojó tyúkot. Legalábbis akarattal nem. Mind a hongkongiak, mind a kínaiak stabil, normális kapcsolatra törekednek. A hongkongi kínai üzletemberek mindent megtesznek annak érdekében, hogy a jelenlegi viszonyok ne boruljanak fel. Nehéz azonban megjósolni a fejleményeket. Az 1984-es egyezmény értelmében Kínának *ötven éven át* tiszteletben kell tartania Hongkong különleges státusát.

– Hatással lehet-e a Nyugat Kína Hongkong-politikájára?

– Közvetlenül nem. De ha az emberi jogi helyzet rosszabbra fordul Kínában, akkor az erre a témára szakosodott társadalmi szervezetek új kampányba kezdhetnek, s nyomást gyakorolhatnak a nyugati kormányokra, hogy lépjenek fel keményebben Pekinggel szemben. Ám emlékezetes, hogy az ENSZ genfi emberi jogi bizottságában nem sikerült érdemi határozatra jutni. A Nyugat nyilván nem kívánja a kereskedelmi kapcsolatokat megzavarni, de az esetleges emberi jogi hadjáratra is reagálniuk kell. Kérdés megintcsak, hogyan válaszol majd Kína az esetleges politikai bírálatokra.

– Milyen következtetések vonhatók le a kínai nyilatkozatokból?

– Peking megnyugtató megoldást ígér szavakban, de máris érzékelhetők a viták csirái. Kína szerint a britek szervezte közvetlen választás szerződésszegés, de London is hivatkozhat arra, hogy ideiglenes parlamentről, nemzetgyűlésről sem volt szó 1984-ben. A nyugati felvetések azonban nem Kína visszaszorítását szolgálják, s remélhetőleg Peking sem fogja fel ilyen szélsőségesen ezt a kiélezett párbeszédet. Nem hiszem, hogy a vita elmérgesedhet.

(blahó)

Világra nyíló ablak Kína számára

Az utolsó gyémánt

(Folytatás a 9. oldalról)

Ám közben, 1989-ben a Tienanmen téren a kínai hadsereg – amely most átveszi majd Hongkong védelmét – vérbe fojtotta a demokratikus mozgalmat, és ez *mélypontra hűtötte* a brit–kínai viszonyt is. Peking később – elítélve az új brit főkormányzó, Chris *Patten* által kezdeményezett demokratikus reformokat – nem vá- útján hasem marad magára". Maga Kína is tudatában van azonban annak, hogy az elmúlt 156 év alatt Hongkong mindvégig a *„világra nyíló ablak"* szerepét játszotta számára, hogy az ottani intézmények és közigazgatási rendszer tönkretétele a legtöbbet neki ártana, és még sok-sok időnek kell eltelnie ahhoz, hogy a nagy erőkkel fejlesztett sanghaji tőzsde átvehesse hongkongi szerepét.

Tajvan lesz a következő?

A tajvaniak alighanem mindenki másnál feszültebben figyelik majd az elkövetkező időszak hongkongi fejleményeit. Peking többször értésre adta, hogy Hongkong, majd 1999-ben Makao visszatérésével *már csak Tajvan marad hátra* ahhoz, hogy beteljesedjék az egységes Kína álma.

Tajpej azonban – bár hivatalosan egy valamikori egyesítés híve – nem hajlandó el[illegible]

Az anyaország virágzó kereskedelmi központot nyer

„Kleopátra hozománya"

Hongkonggal egy virágzó kereskedelmi és pénzügyi központot nyer Kína, amely a földön a leggazdagabbak közé tartozik 25 ezer (amerikai) dolláros egy főre jutó GDP-jével. Mintegy kétezer nemzetközi konszernnek vannak itt érdekeltségei, a helyi kikötőt, a világ legnagyobb átrakóhelyét több mint 100 ezer cég használja. Tőzsdéje világon a nyolcadik, Ázsiában pedig a második legnagyobb börzének számít. A 6,4 milliós városállam 500 milliárd hongkongi dolláros devizatartalékával a hetedik a világranglistán. Erre mondta Chris *Patten*, az utolsó brit kormányzó, hogy ez a legnagyobb hozomány Kleopátra óta. S ezt szerzi meg most Kína 155 éves brit fennhatóság után.

A 100 évvel ezelőtt még „terméketlen szikla" attól vált valóságos kincsesbányává, hogy az itt élők *eredményesen ötvözték* a kínai vállalkozói kedvet a nyugati értékekkel. A gazdasági sikertörténet gyökerei a második világháború utáni időkre nyúlnak vissza, amikor a térségben még teljes volt a zűrzavar, s ebből a maga biztonságával és rendjével csak Hongkong emelkedett ki, *mágnesként vonzva* a külföldi és a kínai üzletembereket. Ennek nyomán dinamikus fejlődésnek indult a kereskedelem, aztán az ipar. Az igazi fordulópontot az ötvenes–hatvanas évek világkeresleti növekedésére épülő exportorientált gazdaságfejlesztési stratégia jelentette. Kezdetben a textil-, ruha- és cipőipar volt a fejlődés motorja, hozzájuk társult a hetvenes években az óra-, játék-, tranzisztorosrádió- és műanyaggyártás, majd a nyolcvanas évek struktúraváltásával a szolgáltatószektor. Ennek tulajdonítható, hogy Hongkongot az Egyesült Államok és Szingapúr mellett *a világ legversenyképesebb gazdaságai közé* sorolták 1996-ban.

Kitűnő infrastruktúrája, alacsony adóterhei és a Kínához fűződő különleges viszony miatt a túl bonyolítják, Pekingnek sem érdeke annak gyengítése. Emellett szól az is, hogy a hongkongi cégek ma már 250 ezer közös vállalkozásban érdekeltek Kínában. Ráadásul a hatalmas kínai piaccal való kapcsolatnak különleges értéke van a befektetők szemében. Ez magyarázza *a helyi tőzsde idei szárnyalását*: az itteni forgalom

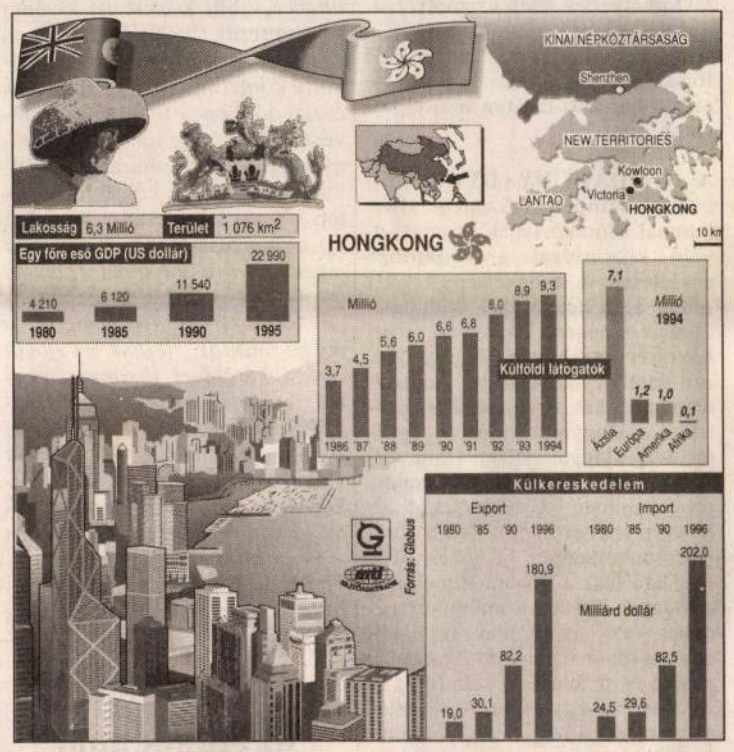

1997 első negyedében 800 milliárd hongkongi dollár volt, jó 75 százalékkal nagyobb mint egy esztendővel korábban. Jelzésértékűek az ingatlanárak is, amelyek az év eleje óta 30 százalékkal emelkedtek, miként az is, hogy a vásárlók zöme *gazdag kínai az anyaországból*. Előrelátásukat az magyarázza, hogy a pekingi ígéretek szerint az *„egy ország, két rendszer" elvének megfelelően* Hongkong különleges irányítású övezet lesz, és *pénzügyileg autonóm* marad, saját központi bankkal és saját valutával, a hong-

kintenek vissza. Gyors iramú fejlődésüket segíti, hogy érzelmileg a hongkongiak – minden fenntartásuk dacára – a kínaiak országegyesítéseként élik meg a jelenlegi eseményeket. Úgy tekintik, hogy ennek állomása most Hongkong átadása, de ezzel az úgynevezett Nagy-Kína megteremtésének folyamata nem ér véget: Makao és Tajvan „visszatérése" még hátravan. Szemük előtt egy hatalmasnál is hatalmasabb gazdasági potenciál, s az ázsiai–csendes-óceáni térségben várható kínai befolyás meghatározó súlya lebeg.

Nagy kérdés, hogy mit akar Kína Hongkonggal? Az ezredfordulóig szóló ötéves terv növeli a gazdasági önállóság esélyét, a jövőt reálisan előre látni a szakértők szerint azonban csak 2002-ig lehet. Utána a kínai államkapitalizmus lassú, de megállíthatatlan térnyerése várható, gyaníthatóan inkább hátrányaival, semmint elő-

NAPLÓ

KÉTEGYHÁZÁN mától két héten át működő nemzetközi művésztelep nyílik meg. A hazaiakon kívül osztrák, német, romániai és izraeli képzőművészek is munkálkodnak majd az Almássy-kastélyban, a tábor helyszínén.

AZ ELTE egyetemi tanácsa hétfői ülésén az oktatási rektorhelyettesről és a gazdasági főigazgatóról tárgyalt. Az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat elnöksége fenntartásainak adott hangot az oktatási rektorhelyettes jelölt személyét illetően, akit egyébként három kar, a természettudományi, a tanárképző főiskolai és az állam- és jogtudományi kar kari tanácsa sem támogatott.

A VAJDAHUNYADVÁR szabadtéri színpadán tizenkét alkalommal szórakoztatják a zenekedvelő közönséget a különböző együttesek. A hangversenysorozat július 3-án kezdődik a budapesti Strauss zenekar előadásával, amelyen két Beethoven- és egy Mozart-darabot mutatnak be. Augusztus végéig két alkalommal ad koncertet a Magyar Virtuózok együttes és a Magyar Állami Hangversenyzenekar. Ez utóbbi augusztusi programjában Csajkovszkij és Rossini művei mellett Nino Rota Harsonaversenye is megszólal. Hallható lesz a Sonora Hungarica, a Magyar ifjúsági szimfonikus zenekar, az Akadémiai szólisták együttese, a Camerata Transsylvanica és a Szolnoki szimfonikus zenekar egy-egy estén. A különleges hangszereket is megszólaltató Amadinda ütőegyüttes tradicionális polinéz zenét, dzsesszmuzsikát, valamint Rolf Wallin és Ravel egy-egy művét adja elő. A Benkó Dixieland Band örökzöld slágereket játszik.

DONIZETTI SZERELMI BÁJITAL című, olasz nyelven előadott vígoperájával kezdődik július 4-én az Opera Viva fesztivál Budapesten, a Hilton Szálló dominikánus udvarában. Július 5-én és 11-én Mozart, Rossini, Verdi és Gounod műveiből tartanak operagálát, 10-én, a barokk esten Bach és Vivaldi darabjai hangzanak fel, 12-én Évfordulók címmel Schubert, Do- [illegible] Brahm-

Szép, ködös parti vizeken

Velencei biennálé – a jövő, a jelen és/vagy a múlt?

Húsz amerikai, tizenhárom olasz művész a központi kiállításon: egy kvízjáték során ha másból nem, ebből bizonyára sokan kitalálnák, hogy a június 15-én megnyílt, november közepéig nyitva tartó 47. velencei biennálé főkurátora az a Germano *Celant*, aki Genovában született 1940-ben, s a hatvanas–hetvenes években az arte povera ideológusaként lett közismert, aki azonban nemzetközi hírnevét végül az Egyesült Államokban alapozta meg. A mintegy hetven művész munkáiból rendezett *Jövő, jelen, múlt* című központi tárlattal a többi között azt kívánta érzékeltetni, hogy a '60–70-es években az Európa–Amerika közötti konfrontáció, a '70–80-as esztendőkben a férfi és női művészet közötti ozmózis, a '80–90-esekben a multikulturalizmus jellemezte a kortárs képzőművészetet, s hogy tekintettel a fentiekre *„a csoportosítás egyetlen módja megmutatni a folyamatot, amely a folyamatosság és megszakítottság dialektikájából születik, a maga múltat, jelent és jövőt egyesítő erejével. E választás egy másik, a diszkontinuitáson alapuló folyamatosság felé fordított: a művészgenerációk felé, melyek művei nem különíthetők el életkorok szerint, hanem a művészetet gazdagító nyelvi hozzájárulás szerint kell megítélnünk őket"*.

A kis kínaiak továbbra is mindenen nevetnek – a spanyol Juan Munoz munkája a művészet jövőjének szánt fejezetben

A szerző felvétele

Hogy a rohammunkával létrehozott biennálé főkurátorának szándékai hogyan váltak valóra, arról meglehetősen megoszlanak a vélemények. Vannak, akik a festészet visszatérését ünnepelték az eseményről szólva, s vannak, akik azért dicsérik, mert bátrabban elszakad a „halott, múzeumi művészettől", mint a két évvel ezelőtti kiadás. Ebben is, abban is van valami, hiszen revelatív hatása elsősorban Anselm *Kiefer* hatalmas méretű festményeinek volt, amelyeket alighanem kifejezetten a *Museo Correr* tereihez méretezve alkotott meg – s a nemzetközi zsűri egyik kiváló tagja, az olasz Maurizio *Calvesi* éppen azért mondott le, mert a festészeti díjat nem az 1945-ben született német művész kapta.

Ellentmondások nélkül persze nem is lenne biennálé a biennálé, ahogyan nem hiányozhatnak a váratlan élmények, kellemes meglepetések sem. Ezek sorában elsőként kell említeni a magyar pavilont, amelynek kínálatáról előzetesen a hazai szakmai közvélemény jó része is meglehetősen szkeptikusan nyilatkozott, s amely végül – *Néray* Katalin nemzeti biztos döntésének, *Köves* Éva, *El Hasszan* Róza, *Herskó* Judit műveinek köszönhetően – az egyik legszínvonalasabb nemzeti bemutató lett. Hasonló hatást gyakorolt a látogatókra feltárt alapjaival a görög pavilon, Ivan *Kafka* nyílerdejével a cseh kiállítás, Rachel *Whiteread* plasztikáival Nagy-Britannia épülete.

Immár hagyománnyá vált, hogy a biennálé a hozzá kapcsolódó rendezvények sokaságával az egész várost birtokba veszi. Az idén is így történt, több nemzet bemutatójának, néhány nagy, visszatekintő tárlattal együtt deszakralizált templomok, kiállítótérré alakított paloták adtak helyet. A *Palazzo Fortuny* például az ötvenes–hatvanas évek velencei művészeti színtereit, híres-hírhedt figuráit idézte meg, míg a köztársaság egykori börtönének mélységes csöndjét a tajvani nemzeti bemutató változtatta át lunaparki zenebonává.

Apropó, átváltozás. A biennálét mostanában alkalomról alkalomra olyan akciók is kísérik, amelyek az eredeti városi környezet helyreállítását, az ipari létesítmények okozta károk felszámolását célozzák. Az idén Maghera volt a célpont, a szárazföldön épült hatalmas olajfinomító s a körülötte elterülő szlömös negyedek. Hogy azután megvalósul-e valami a tervekből? Nos, ez egyelőre éppen olyan titok, mint az, hogy a több évtizede tartó polémiák után mikor kezdenek végre hozzá a várost a tenger felől fenyegető veszedelmek elhárításához. Vagy éppen az, hogy a mostani ködös – olykor megejtően szép szín- és fényhatásokat kínáló, olykor a zátonyra futás veszélyeivel fenyegető – parti vizekről merre kormányozza a biennálé hajóját a következő évek ma még ismeretlen kormányosa.

P. Szabó Ernő

Új igazgató az Akadémiai Kiadó élén

Sós Péter Jánost nevezte ki július 1-jétől az *Akadémiai Kiadó Rt.* ügyvezető igazgatójává a többségi tulajdonos holland *Walters Kluwer* cég. A döntést Willem *van Zanten* közép- és kelet-európai regionális igazgató jelentette be hétfőn. Az új igazgató feladata, hogy folytassa a kiadó modernizálását.

Sós Péter János újságíróként kezdte pályafutását, dolgozott a *Magyar Híreknél*, a *Képes 7-nél*, a *Dunubius* [illegible]

EB EUROBAU

Hőhídmentes nyílászárók, tolóajtók, portálok, kupolák, télikertek, előtetők,

Jean -Luc Soulé
A Magyarországi Francia Intézet Igazgatója
tisztelettel meghívja Önt

Köves Éva
festőművész
kiállításának megnyitójára

1995. február 14-én kedden 18. 30 órakor a Francia Intézetbe.
A kiállítást megnyitja Zwickl András művészettörténész.

A kiállítás megtekinthető 1995. március 10-ig,
hétfőtől péntekig 13-tól 19 óráig.
(Francia Intézet, Budapest I. Fő utca 17., első emeleti kiállítóterem.)

SMOHAY JÁNOS ALAPÍTVÁNY

KÖVES ÉVA

A székesfehérvári
Szent István Király Múzeum
meghívja Önt

KÖVES ÉVA
Smohay-díjas festőművész
kamarakiállítására.

A kiállítást bemutatja
és a Smohay János Alapítvány
1997. évi díját átadja:
GÁBOR ESZTER
művészettörténész,
1997. szeptember 19-én,
pénteken délután 4 órakor
a Fekete Sas Patikamúzeumban.
(Székesfehérvár, Fő utca 5.)

A kiállítás megtekinthető: október 19-ig
hétfő kivételével, naponta 10-18 óráig

Szent István Király Múzeum
8002 Székesfehérvár, Fő u. 6.
DÍJ HITELEZVE

KÖVES Éva festő

Magyar Nemzet, 1990.szept.24. 8.p.

Köves Éva festőművész kiállításának megnyitójára szeptember 24-én, hétfőn 18 órakor kerül sor az Óbudai Társaskör Galériájában, Budapest III., Kiskorona (volt Magyar Lajos) u. 7. alatt. A kiállítás október 14-ig, naponta 14—18, szombat—vasárnap 10—18 óra között tekinthető meg, hétfő kivételével.

≈

Budapest, 1990

KÖVES ÉVA 1088 Budapest, Bródy S. u. 36.

1965-ben születtem.
1979–83. Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola. 1984–89. Magyar Képzőművészeti Főiskola, festő szak. 1989. Derkovits ösztöndíj.

I was born in 1965.
From 1979–1983 I studied at the Training School of Industrial and Fine Arts.
Between 1984–1989 I attended the painting course of the Hungarian College of Fine Arts.
In 1989 I was given the „Derkovits" Scholarship.

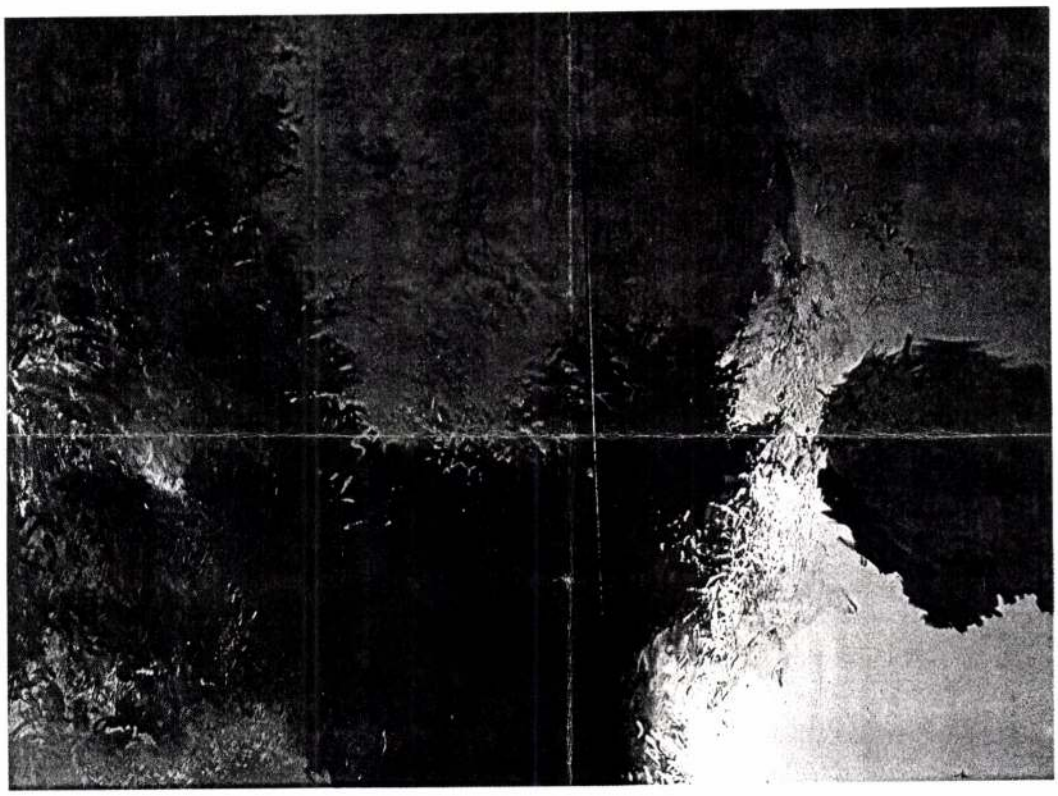

Csoportos kiállítások/Group Exhibitions:

1986. „Csak mi", Képzőművészeti Főiskola, Budapest
1987. „Alternatív 9x2", MÉSZ-székház, Budapest
1988. Collegium Hungaricum, Bécs
1989. „Vágy '89", Józsefvárosi Kiállítóterem, Budapest Képzőművészeti Főiskola, Budapest
Táblaképfestészeti Biennálé, Szeged
1990. Derkovits ösztöndíjasok beszámolója, Ernst Múzeum, Budapest

Studii 90

KÖVES Éva

KÖVES Éva

MARKÓJA CSILLA:

Képzőművészet

Averroës nyomában

„Alexandriában úgy mondták, hogy csak az képtelen valamely bűnre, ki már elkövette, és meg is bánta; ahhoz, hogy megszabaduljunk egy téves elképzelésünktől, alkalmasint ki kell fejtenünk."

Borgestől minden bizonnyal nem állt volna távol egy olyan értelmezés, mely ebben a mondatban tizennégy (végtelen számú) definícióját fedezi föl a valóságnak és a kultúrának, nem bánta volna, ha kései szorgos kutatója ezt a mondatot szerényen Alefnek nevezte volna, egy helynek, mely minden más helyre utal. Az élet az a vékony pillanat, melyben elfér bűn és bűnhődés teljes szimmetriája, a kultúra az a hely, ahol megszabadulunk téves elképzeléseinktől, vagyis interpretálunk, hiszen minden értelmezés és szövegmagyarázat inszinuáció, minden értés a félreértés lehetőségét hordozza magában, a kultúra szövegromlás, az Egy Könyv alakváltozatainak összessége, romlott kópiája. Az Egy Könyv a barokk emblémája, avagy a könyvtár, az interpretációk és félremagyarázások avagy az emberi tudás gyűjtőhelye, egy szó, egy mondat, egy ige. Borges szerette volna hallani Marno Jánost, ahogy Somlyót citál, Somlyó Györgyöt, aki pedig Borgest interpretál, van egy mondat, amely tizennégy (végtelen) értelmezést és emlékezetet von maga után, „Én, aki annyi ember voltam, sose lehettem Az, / akinek ölelésében elalélt Matilde Urbach." És egy a lehetséges értelmezések közül, „hogy nekem mindig épp annak kell(ett) lennem (az örökös vágyakozásban), akit az egyszeri — női! — valóság (Matilde Urbach) csupán kivetni tudhat(ott) magából, s ekként, mint az önnön árnyékainak világához hozzáláncolt férfi, a héroszok boldogtalan bolyongására ítéltetem."

A Stúdió Galéria falán Köves Éva fehér olajfestménye, előtte a földön Baksai József homokplasztikája. Az elhelyezés szakrális benyomást kelt, mintha oltárról lenne szó, a mű enigmatikus hangulatot ébreszt, mintha a világ megfejthető lenne általa. A fehér festményből plasztikusan kivehető egy fehér kör, megfelelője a földön homokból, a körből plasztikusan kivehető egy emberi alak sziluettje oldalnézetből, oráns tartás, sötétkék porfestékből formázva. A kivágatok árnyjátékra emlékeztetnek, az önnön árnyékainak világához hozzáláncolt férfi kivetve az egyszeri — női! — valóságból, a földből, és be nem fogadva az égi — isteni! — valóságba, a föld az ég szimmetriáját ismétli, kettejük között, valami, ami csak árnyékában létezik, gyökértelen és távlattalan, valami emberi, ami csak átmenet, közeledés, létrázás, valami lebeg a felületen, a test-lélek-szellem hármasságból, a testből, a földből már kivágva, kikanyarítva, de a sugárzó fehér szellembe még be nem emelve. Lélekrelief.

Ahogy Borges félreértelmezi Borgest, az allegória iránti fanyalgásban, Crocét citálva, aki szerint „Az allegória nem közvetlen szellemi megnyilvánulás, hanem az írásnak vagy a titkosírásnak egyik válfaja." Az allegória — mindannyiunk szemében — esztétikai tévedés. — Így Borges, s aztán Chestertonon keresztül eljut 1382-ig, egy ideális, absztrakt időpontig, amikorra az ember eljut az allegóriától a regényig, a fajtól az egyénig, a realizmustól a nominalizmusig. A kissé didaktikus sémából kivehető Borges idegenkedése attól, ami írásművészetének legfőbb anyaga, és az az elképzelés, mely az allegóriát individuumellenesnek minősíti. A kortárs művészet egyik legfontosabb jegyénél vagyunk, emblematikusságánál, amely valóban speciális viszonyt feltételez az individuumhoz, és speciális viszonyt a verbumhoz, az igéhez, mely önmagát interpretálja tizennégy (végtelen) változatban. Az a kép, melyet egyetlen ember tud csak megformálni, az senkire sem hat. Végtelen sok minden van a világon; bármi bármivel hasonlítható — mondja Averroës, az allegóriát, mint konvencionális hasonlatot és önálló kifejezési módot rehabilitálva. Borges művészetének enigmatikus jellege letagadhatatlan, Baksai kézzel gyúrt olajfestményein a látható mindig láthatatlant takar. Hekaté című képén ősöreg nő lép elénk a Bemutatás fényébe, csak bizonyos szögből látni, hogy felénk fordított arca három arcból áll össze, két profil és egy elölnézet; hogy a sötét háttérből sötét körvonalú láthatatlan kéz nyúlik ki. Minótaurosz című képén az álló harcos feje köré a háttér formáz szinte láthatatlan bikafejet: van is a kép, meg nincs is, verbum van mögötte, ahogyan az allegória sem más, mint szó és kép travesztiája.

Nem véletlen a barokk idecitálása. Közeledünk a hideg barokk felé. „A tág végtelenség, a puszta tér, a puszta anyag félelme egy pillanatra megérintette Averroest. A szimmetrikus kertre tekintett; öregnek, haszontalannak, valószínűtlennek érezte magát."

A szimmetrikus kert, a könyvtár, a világ emblémája. Baksai József és Köves Éva közös installációja egyetlen éjszakán át létezett a Stúdió Galériában. A tizennégy életű Averroës Arisztotelészt végül rosszul interpretálta. Ami marad a futó emlékezet számára, csak egy mondat: „Bármi lehetnék. Hagyjatok homályban."

(Baksai József és Köves Éva installációjáról, mely látható volt a Gallery by Night-on, a Stúdió Galériában.)

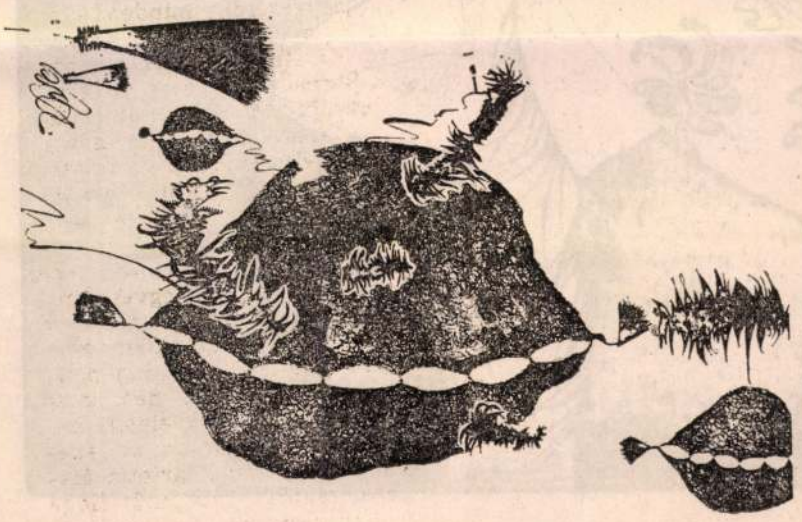

Makó Judit rézkarca (részlet)

ség is visszavonult, mert jól tudta, hogy áradás idején nem tanácsos átkelni a túlsó partra, és fáradtan, vizesen ütközni meg Pisti seregével.

— Nincs semmi itt... — mormolta Pisti, amint a víz szélét kémlelte. Levonulóban az ár, Pistin kívül nincs senki már a töltésen, döglött disznót, rohadt törzseket hoz már csak a Duna.

A kapitány csüggedten nézelődik. Jó volna találni valamit. Az idén még csak egy mosóteknőt talált, persze üresen, sőt azt sem itt a falu előtt, hanem ott feljebb fogta, ahol a szántóföldekről vezet fel az út a töltésre. Pisti újra vállára emeli a gereblyét, arrafelé indul.

Elmarad az utolsó ház is. Jobbra a szántóföldek, balra a víz; Pisti továbbmegy, egyre nézegeti a vizet, itt találta valahol a teknőt...

— Az... az ott...

Megtorpan. Néhány lépésre tőle emberalakot ringat a víz a töltés mellett. Pisti közelebb lép, előrehajol. Asszony. Arca a vízben, a haja szétterül. Puffadt, lila kézfej úszik a válla mellett. Ing feszül a feldagadt testen, a szoknya lefelé húzza az alsótestet, csak térdhajlatig látszik a durvaharisnyás láb. Hullámzik a víz, ütemesen ringatózik a test, kopasznak tűnő fejebúbja a töltéshez ütődik.

Pisti leguggol, megszólítja.

— Néni... — suttogja. — Néni...

Halkan csobban a víz Pisti lábánál.

— Néni... mit csinál?

Pisti rémülten nézte az asszonyt. Ez lenne az? Ez lenne az, amit úgy mondanak: meghalt? Néha már hallott valamit a konyhából, ez halt meg, az halt meg, volt néhány ember, aki egyik pillanatról a másikra eltűnt az életéből, arra is azt mondták: meghalt... Ez lenne az? Ő lenne az, aki „meghalt"?

— Néni... — súgta. — Él még?

Guggolt az asszony fejénél. Fázott a keze, reszketett a lába. Minden, ami körülvette, ellene támadt. A víz feléje kapkodott, a gereblye nyele a nyakára tekeredett, a szél a torkában sípolt, valami kívül-belül ütötte, a töltés omlani készült, hogy ökölnyire préselje...

De... de talán a sereg?... Pisti hátrafordult, a ház, a kert felé néz. A sereg?... Itt az idő. — Heeeej, gyerünk, fiúk, riadóóó, ide hozzám mindenki, hijjijijijijj, tűz a palánkról, tűz, tűűűűz!... — Pisti felugrik, hosszút füttyent, magasra emeli a gereblyét, riadóóó, riadó, ide hozzám mindenki, mindenki, védjetek meg, fiúk, védjetek meg!...

A gereblye táncol a magasban; aztán lejjebb száll, a töltésre támaszkodik.

— Heeeej, hol vagytok?

Szürkül, sötétedik az ég alja a falu felett. Pisti még mindig arrafelé néz, ahonnan a sereget várja.

— Hol vagytok?

Már halkan suttog, mozdulatlanul áll.

— Nem jöttök?...

Félve fordul vissza az asszony felé. Újra leguggol, átfogja a térdét.

— Itthagytatok?

Már tudja, hogy a sereg elhagyta. Menekülnek, porzik a látóhatár a lábuk alatt, amint egyre messzebb kerülnek Pistitől, a háztól, a kerttől. Pisti meggörnyed. Mindjárt elsőre... mindjárt elsőre megfutottak. A diófa diófa lett, a vályú moslékra vár, a málnásban görény bújik meg alkonyatkor, a ház tetején macskák panaszkodnak, denevér ütődik az ablaknak, odabenn ég a lámpa, Pisti kezéből kicsúszik a könyv, hiszen hazugság az egész, nincs már serege, megfutott, mind megfutott... És ki lesz, aki elkíséri, ha majd a városba viszi a poros autóbusz?

— Lehet... Lehet, hogy én is meghalok?

Reszketve guggol az asszony mellett. Szorosan átfogja a térdét, a halott szétterülő haját nézi. Egyedül maradt, vesztesen. A sereg már messze a határban porol, végképp magára hagyva *Istvánt*, az utolsó várkapitányt.

A Fészek Galéria
tisztelettel meghívja
1995. január 17-én d.u. 6-8 óráig

KÖVES ÉVA

festőművész
kiállításának megnyitójára

A kiállítás megtekinthető február 17-ig,
naponta 14-20 óráig

FÉSZEK MŰVÉSZKLUB
Budapest VII., Kertész utca 36.
Postacím: Budapest
Postafiók 8.
1400

Lóska Lajos

Bp.

Felső Zöldmáli út 61/65

1025

KÖVES Éva

BUDAPEST ART EXPO
1992. március 22-26.

Közgazdaságtudományi Egyetem
1093 Budapest, Fővám tér 8.

MŰVÉSZEK / KÜNSTLER

BAKSAI József
GENDOVA Mira
KOPASZ Tamás
KÖVES Éva
MAZZAG István
MÁTHÉ Zsolt
SZURCSIK József
SZENTGYÖRGYI József
TENK László
VILHELM Károly
VÉGH András

Galériavezető / Galerieleitung: TÓTH Éva
eveART Galéria
H-1068 Budapest, Király u. 98/b
Tel.: (361) 122-84-66
Fax: (361) 121-46-67

Kétségtelen, hogy Köves Éva a legfiatalabb magyar festőnemzedék kiemelkedő tagja, joggal kapott Derkovits-ösztöndíjat, volt már önálló kiállítása, felfigyeltek rá a kritikusok, beválasztották külföldi kiállításokba is – elindult a szabályos festőkarrier pályáján. Mindez rendjénvaló, és nyilván azzal magyarázható, hogy Köves olyan festészetet művel, amely ma aktuálisnak tűnik.

Miért lehet aktuális egy ilyen festészet? Nagyon nehéz lenne erre a kérdésre egyértelmű választ adni – legalább olyan nehéz, mint jellemezni ezt a festészetet. Én az utóbbi feladattal is beérem.

Ha Köves Éva képei negyven évvel ezelőtt készültek volna, az informelhez sorolhatnánk őket, ám ez a megjelölés a mai festészetre már nem érvényes. Mindenesetre döntő jelentőségű itt a festék anyagszerű megjelenése, néhol rendkívül sűrű, rücskös, tapintható faktúrája. Nem absztraktak, de nem is figuratívak ezek a képek (így tulajdonképpen nem is „képek" a szó „leképezés" értelmében), még meghatározható „formákat" is alig fedezhetünk fel rajtuk, legfeljebb bizonytalan szélű foltokat és szabálytalan görbe vonalakat. A festmény természeti képződményekre emlékeztet, talajmintákra, melyeket a szél, az eső és az idő megdolgozott, vagy – távolabbról – felhőgomolygásra, csillagködökre. Persze nem vagyunk naívak, és tudjuk, hogy ezek festmények, és közelről nézve azt is megállapíthatjuk, hogy igen gondos, tudatos munka eredményeként jött létre ez a „természeti" hatás.

A színek látszólag kevéssé foglalkoztatják Köves Évát. Képein általában fehér vagy fehéres-szürkés alapba ágyazva jelenik meg egy-egy sötétebb barna vagy barnás-feketés folt, törésvonal vagy spirális alakzat, így színekről nála ugyanolyan kevéssé beszélhetünk, mint figurativitásról vagy absztrakcióról. A fehér-fekete összképen belül azonban mégis megjelenik egy-egy melegebb színárnyalat vagy kékes-zöldes tónus, szürke „fátyol" alól vagy „felhők" közül előderengve.

Semmi információm nincs arra nézve, hogy Köves Éva mit akar a képeivel „ábrázolni" vagy „kifejezni". A legvalószínűbbnek tartom, hogy semmit. A kérdést nála sem (mint ahogy sok más mai festőnél sem) lehet így feltenni. Munkája feltehetőleg arra irányul, hogy FESTMÉNYEK kerülhessenek ki a keze alól, és felismerhetővé váljék, hogy az Ő keze alól kerültek ki. A „keze nyoma" különösen fontos, mert csakis egyfajta „duktussal", „festékkezeléssel" lehet elérni, hogy a különböző szürkés-fehéres tónusok egymásba olvadjanak is, meg nem is, hogy valamilyen természeti folyamat eredményeinek tekinthessük faktúráit, de a gondos felületmegmunkálás tudatosságát is érzékelhessük rajtuk.

Köves Éva szemmel láthatóan vonakodik attól, hogy festményeibe konceptuális vagy szimbólikus elemek kerülhessenek. Ennek ellenére megkockáztatható, hogy olykor Armando fekete-fehér „zászlói" jutnak majd róluk a néző eszébe (különösen, ami az „ecsetkezelést" illeti), vagy még inkább Erdély Miklós Armageddon-sorozatának egyes darabjai. Erdély kísérletezett különböző felületmegmunkálásokkal, így kerülhetett a képeibe ragasztó vagy éppen szurok – Köves Éva képein a sötétbarna festék időnként hasonló „csurgásokat" és erezeteket hoz létre. És amennyire Erdély is szerette, hogy a megfestett formái ambivalensek vagy fogalmilag megragadhatatlanok maradjanak, ugyanúgy Köves Évánál is megnevezhetetlenek a „foltok", „spirálok", „erek", a különféle festékáramlások, örvénylések és lazuros „ködök".

Olyan festészet ez, amely – már nem először a festészet történetében – azt a lehetetlent célozza meg, hogy a festmény semmivel össze nem hasonlítható, mégis érvényes valósággá váljék. És tekintve, hogy e képek nézése rendkívül jól esik a szemnek, a kívülálló néző semmiképpen sem marad vesztes ebben a „lehetetlen" vállalkozásban.

1992. január

Beke László

É

va Köves is undeni
has received a De
critics; she was als
that is in order, and obvio

Why is this such
– at least as difficult as de

Would have Éva
classification, however, d
extraordinary dense, roug
figurative (and, as a cons
any distinguishable "form
seen. The paintings are
greater distance, of cloudb
work. On closer examinat

It seems that colo
brown or brownish-blacki
it is as difficult to speak o
shades of colour, for in

I have no informa
question cannot be address
at in her work is to produce
is especially important, s
tonalities are achieved wh
the brushwork can be rega

Éva Köves is visi
that the spectator occasion
more some pieces of Mikl
way adhesive or even pitc
of Éva Köves. And as Erd
"spirals", "ribs", different

This kind of pain
defies any comparison but
will become the loser in th

January 1992

KÖVES Éva

KÖVES ÉVA (1965)

1979–83: Képző és Iparművészeti Szakközépiskola, festőszak
1984–89: Magyar Képzőművészeti Főiskola, festőszak
1989–92: Derkovits-ösztöndíj

Egyéni kiállítás:

1990: Budapest, Óbudai Pince Galéria
1991: Budapest, Fiatal Művészek Klubja
1992: Budapest, Fészek-Galéria „Hermann-terem"

Csoportos kiállítások:

1985: Pécs, Pedagógiai Főiskola
1986: Budapest, Magyar Képzőművészeti Főiskola
1987: Nyíregyháza, „Művészeti Hetek"
1987: Budapest, Magyar Építészek Székháza
1988: Bécs, Collegium Hungaricum
1988: Budapest, Bartók Galéria
1988: Eger, „Akvarell-Biennálé"
1989: Budapest, Józsefvárosi-Galéria
1989: Szeged, „Táblaképfestészeti Biennálé"
1990: Budapest, Ernst Múzeum, „Derkovits-ösztöndíjasok beszámolója"
1990: Budapest, Ernst Múzeum, „Stúdió '90"
1991: Budapest, Stúdió-Galéria, „Gallery by Night"
1991: Budapest, Ernst-Múzeum, „Derkovits-beszámoló"
1991: Dallas, Modern Művészet Múzeuma
1991: Budapest, Magyar Nemzeti Galéria, „Stúdió '91"
1992: Németország Adenauer-Alapítvány

ÉVA KÖVES (1965)

1979–83: Special High School for Fine and Applied Arts, Budapest
1984–89: Hungarian Academy of Fine Arts, Budapest
1989–92: Derkovits Scholarship

Personal Exhibitions:

1990: Budapest, Obuda Cellar Gallery
1991: Budapest, Club of Young Artists
1992: Budapest, Fészek Gallery, Hermann Room

Group Exhibitions:

1985: Pécs, Teachers' College
1986: Budapest, Hungarian Academy of Fine Arts
1987: Nyíregyháza, "Art Weeks"
1987: Budapest, Headquarters of Hungarian Architects
1988: Vienna, Collegium Hungaricum
1988: Budapest, Bartók Gallery
1988: Eger, "Water Colour Biennale"
1989: Budapest, Józsefváros Gallery
1989: Szeged, "Panel Painting Biennale"
1990: Budapest, Ernst Museum, Account of Derkovits Scholars
1990: Budapest, Ernst Museum, "Studio 90"
1991: Budapest, Studio Gallery, „Gallery by Night"
1991: Budapest, Ernst-Museum, Account of Derkovits Scholars
1991: Dallas, Texas: Museum of Modern Art
1991: Budapest, National Gallery, "Studio 1991"
1992: Germany; Exhibition Series of the Adenauer Foundation, "Hungary, Time, Art"

KÖVES ÉVA

FEBRUÁR 14 - MÁRCIUS 10.

Kétségtelen, hogy Köves Éva a legfiatalabb magyar festőnemzedék kiemelkedő tagja, joggal kapott Derkovits-ösztöndíjat, volt már önálló kiállítása, felfigyeltek rá a kritikusok, beválasztották külföldi kiállításokba- elindult a szabályos fetőkarrier felé. Mindez nyilván azzal magyarázható, hogy Köves Éva olyan festészetet művel, amely ma aktuálisnak tűnik. Ha képei negyven évvel ezezlőtt készültek volna, az informelhez sorolhatnánk őket, ám ez a megjelölés a mai festészetre már nem érvényes. Mindenesetre döntő jelentőségű itt a festék anyagszerű megjelenése, néhol rendkívül sűrű, rücskös, tapintható faktúrája. Nem absztraktak, de nem is figuratívak ezek a képek. A festmény természeti képződmé-nyekre emlékeztet, talajmintákra, melyeket a szél, az eső és az idő megdolgozott, vagy- távolabbról- felhőgomolygásra csillagködökre. Semmi információm nincs arra nézve, hogy Köves Éva mit akara képeivel "ábrázolni".A legvalószínűbbnek tartom, hogy semmit. Munkája feltehetőleg arra irányul, hogy FESTMÉNYEK kerülhessenek ki a keze alól, és felismerhetővé váljék, hogy az Ő keze alól kerültek ki. Olyan festészet ez, amely - már nem először a festészet történetében - azt célozza meg, hogy a festmény semmivel össze nem hasonlítható, mégis érvényes valósággá váljék.

Beke László

14 FÉVRIER - 10 MARS

Il est sans doute vrai qu'Eva Köves s'affirme comme l'une des figures dominantes de la jeune génération : cela n'est pas par hasard qu'elle a obtenu la bourse Derkovith, qu'elle a déjà à son instar plusieurs expositions personnelles, tant à l'étranger qu'en Hongrie, et que les critiques d'art l'ont déjà découverte - elle a commencé une grande carrière. Tout cela s'explique par le fait qu'elle pratique une méthode qui semble "actuelle". Si les tableaux d'Eva Köves avaient été peints il y a quarante ans, j'aurais dit qu'ils étaient "informels", mais le mot n'est plus pertinent de nos jours.

Le plus important réside dans la surface des tableaux, une surface rêche, dense, pleine d'aspérités. Ses oeuvres ne sont ni abstraites ni figuratives. Elles nous font penser à des éléments naturels : à la surface terrestre, creusée, modelée par le vent, par la pluie, par le temps - ou, quand on les regarde de plus loin, à des formations nuageuses, ou à la brume étoilée. Je ne sais pas exactement ce qu'elle cherche à représenter. Probablement rien. Elle ne veut que créer des TOILES qui portent l'empreinte de son esprit, sur lesquelles on reconnaît les traces de sa main. Ce genre de peinture - ce n'est pas la première fois dans l'histoire de la peinture - tente d'atteindre l'impossible : créer des images indépendantes de la réalité, créer un nouveau monde aussi valable que l'autre.

László Beke

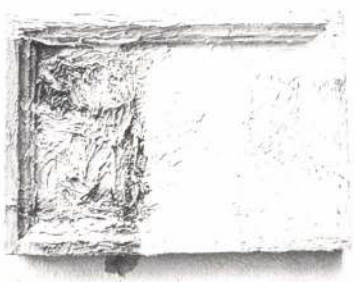

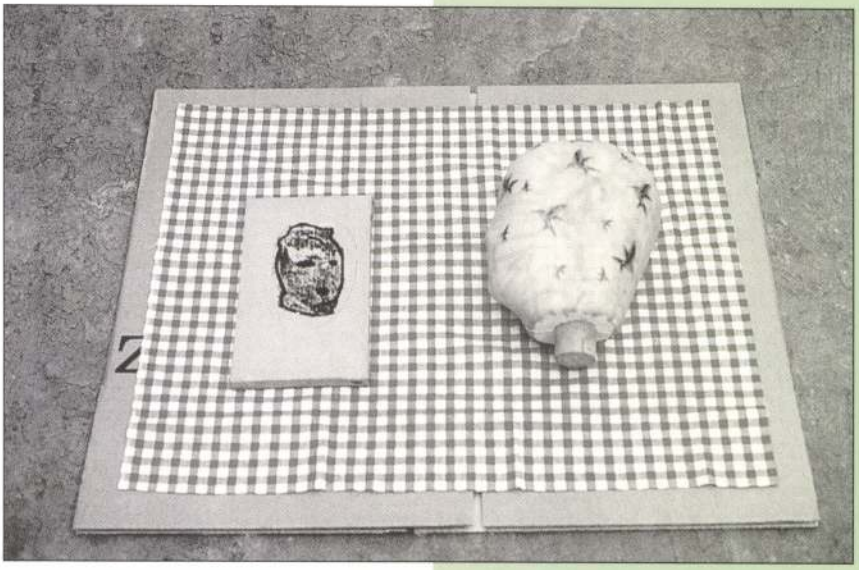

STEPHANE LE MERCIER

DEDANS / DEHORS

14 FÉVRIER- 10 MARS

J'ai deux sortes de pratiques, ou plutôt deux sortes d'attitudes face à une pratique, qui elle, ne change guère, dont les centres d'interêt sont toujours les mêmes: l'artiste, sa relation à l'autre. La première me fige au-dedans, je passe le plus clair de mon temps à l'atelier à recomposer un univers domestique, une espèce de lieu utopique. Des nappes vichy disposées sur des tables ou même sur le sol, des vêtements de travail, des moulages en plâtre: tout un ensemble de gestes et de techniques désuètes: (mouler, découper, coudre, disposer les objets comme on range sa chambre). La seconde me pousse littéralement "dehors". Il s'agit de photographier dans différentes villes d'Europe, des motifs qui ne sont ni de l'ordre du paysage, ni du portrait mais celui de la nature morte. Photographier des solderies, des vitrines marchandes, des arrière-cours. Zones interlopes, lieux d'errance. Dedans, dehors. La frontière est mince. Dans l'atelier je m'intéresse à l'idée d'accumulation marchande et dans la ville, je recherche les symptômes de ce qui peut me ramener à l'intimité de l'atelier.

Stéphane Le Mercier

BENT ÉS KINT

FEBRUÁR 14 - MÁRCIUS 10

Két féle módszert alkalmazok, két felől jutok el magához a művészi cselekvéshez, amelynek célja mindig ugyanaz: kapcsolatot teremteni a művész és a többi ember között. Az első módszert "belsőnek" nevezném. Időm nagy részét a műteremben töltöm, ahol valami ismerős, meghitt világot, valamiféle utópikus közeget próbálok újrateremteni. Asztalra vagy földre terített kockás abrosszal, munkaruhával, gipszöntvényekkel módszerek és gesztusok együttesét hozom létre: úgy öntök, szabok és varrok, rakosgatom a tárgyakat, ahogy az ember a szobáját rendezgeti. A másik módszer "külső", a szó szoros értelmében. Fényképeket készítek különböző európai nagyvárosokban, amelyekben nem a tájakat vagy az arcokat keresem, hanem a csendéleteket. A kiárusításokat, az üzletek kirakatait, a hátsó udvarokat. A csavargásra csábító eldugott helyeket. Bent és kint. Keskeny a kettő közt a határ. A műterembe a várost, az áruk halmazát kívánom becsempészni, míg a városokban azokat a jeleket kutatom, amelyek visszavezethetnek a műterem meghitt világába.

Stéphane Le Mercier

Jean-Luc Soulé
Directeur de l'Institut Français en Hongrie
a le plaisir de vous inviter au vernissage de l'exposition du peintre

Éva Köves

le mardi 14 février 1994 à 18 heures 30 à l'Institut Français.

L'exposition sera inaugurée par
András Zwickl,
historien d'art.

L'exposition est ouverte jusqu'au 13 janvier 1994, du lundi au vendredi de 13h à 19h
(Institut Français en Hongrie, Budapest I. Fő utca 17., au premier étage)

KÖVES ÉVA

Jean -Luc Soulé
A Magyarországi Francia Intézet Igazgatója
tisztelettel meghívja Önt

Köves Éva
festőművész
kiállításának megnyitójára

1995. február 14-én kedden 18. 30 órakor a Francia Intézetbe.
A kiállítást megnyitja Zwickl András művészettörténész.

A kiállítás megtekinthető 1995. március 10-ig,
hétfőtől péntekig 13-tól 19 óráig.
(Francia Intézet, Budapest I. Fő utca 17., első emeleti kiállítóterem.)

KÖVES ÉVA

a Liget Galéria meghívja Önt Hübner Teodóra és Köves Éva kiállítására, melyet Maurer Dóra nyit meg 1994. május 20-án, pénteken 6 órakor. Megtekinthető: június 3-ig, kedd kivételével naponta 14–18 óráig. XIV. ker. Ajtósi Dürer sor 5.

F.k: Reszler Ernesztin

Markoja Csilla

Bp. Hevesi György 46.
1156

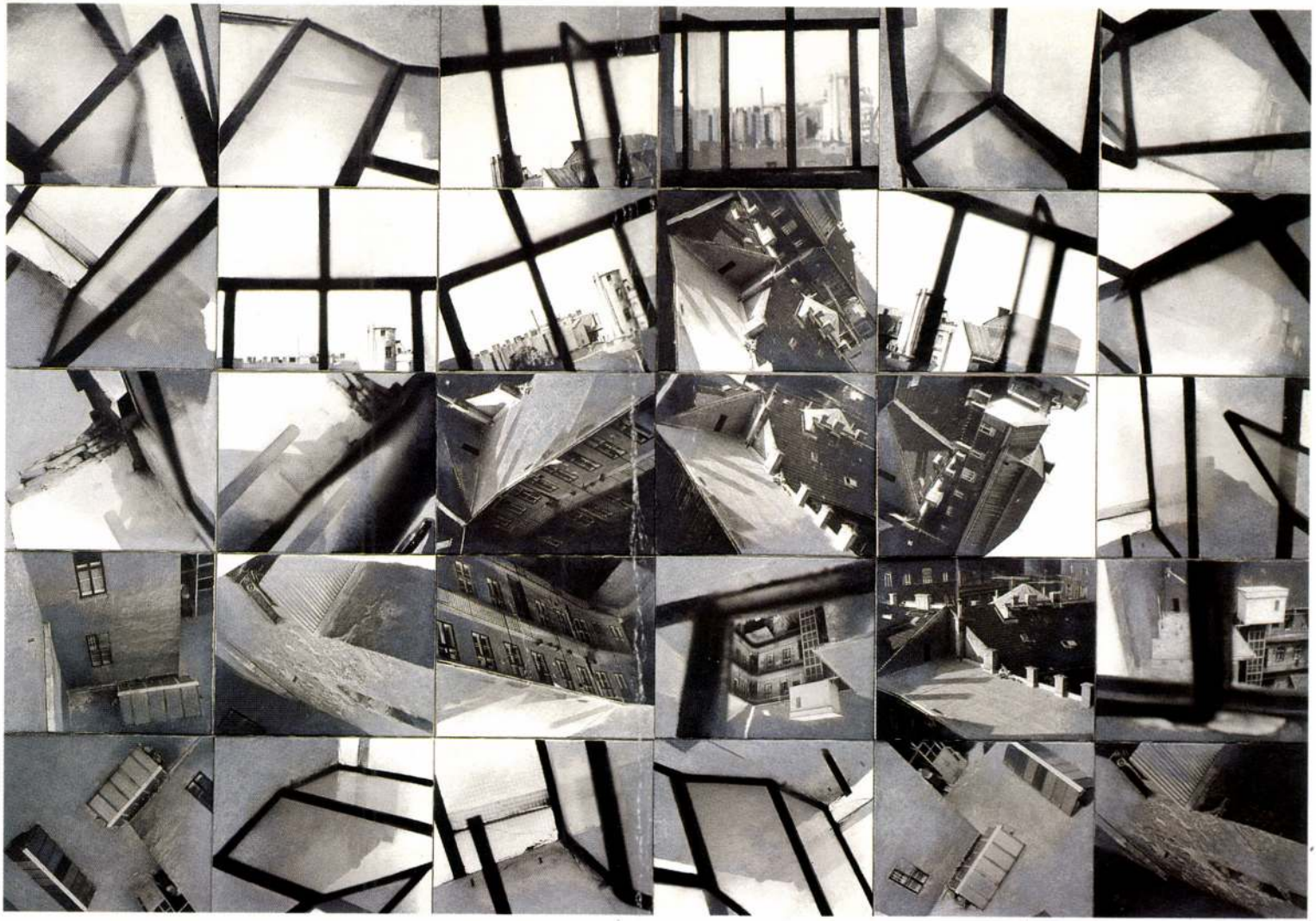

KÖVES ÉVA: Csendélet, 2001 • olaj, fotó, vászon, 250×360 cm

A Ludwig Múzeum Budapest – Kortárs Művészeti Múzeum
tisztelettel meghívja Önt

KÖVES ÉVA
Csendélet

című kiállításának megnyitójára
2001. június 15-én 18 órára

Megnyitja
DR. HEGYI LÓRÁND
a Museum moderner Kunst
Stiftung Ludwig Wien igazgatója

Megtekinthető
2001. augusztus 26-ig
hétfő kivételével naponta 10–18 óráig

Ludwig Múzeum Budapest – Kortárs Művészeti Múzeum
Budavári Palota 'A' Épület
tel.: 375 9175 • fax: 212 2534
e-mail: ludwig@c3.hu

The Ludwig Museum Budapest – Museum of Contemporary Art
cordially invites you to the opening of the exhibition

ÉVA KÖVES
Still Life

on 15th June, 2001, at 6 p.m.

By DR. LÓRÁND HEGYI
director of Museum moderner Kunst
Stiftung Ludwig Wien

Open till 26th August, 2001
from 10 a.m. to 6 p.m., closed on Mondays

Ludwig Museum Budapest – Museum of Contemporary Art
Royal Palace, Building 'A'
phone: +36 1 375 9175 • fax: 212 2534
e-mail: ludwig@c3.hu

LUDWIG MÚZEUM KORTÁRS MŰVÉSZETI BUDAPEST MÚZEUM

A MÚZEUM FENNTARTÓJA:
NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTÉRIUMA

Budapest Panorama

LUDWIG MUSEUM CONTEMPORARY BUDAPEST ART

KÖVES ÉVA

MEGHIVÓ

Szeretettel meghívjuk Önt és kedves családját
KÖVES ÉVA festőművész kiállítására
Megnyitja: TURAI TAMÁS, 1992 márc.3-án 18 órakor
a Teszek Klub Hermann termében
Megtekinthető: 1992 márc.3-tól 27-ig, Budapest,
1073, Kertész u.36. du. 14-20-ig
szombat, vasárnap zárva

Baranyi Judit, a kiállítás rendezője

José Rodrigues:
Emlékérem / Medal

KÖVES ÉVA

Csendélet / Still Life

Megnyitó / *Opening*:
2002. január 31. 18 – 20 óra

Megtekinthető / *On view*:
2002. február 1 – 2002. március 24.

MTA Mûvészettörténeti
Kutatóintézet
1250 Budapest
Bp. 1 Pf. 27.

Köves Éva: *Csendélet / Still Life*, 2001, olaj, fotó, vászon, 140x100cm

DEÁK ERIKA GALÉRIA 1061 Budapest, Jókai tér 1. • tel./fax: (36-1) 302 4927 • e-mail: deakgal@c3.hu
Nyitva / *Open*: csütörtök - szombat 12 - 18 óra / *Thursday - Saturday 12 - 18 PM*

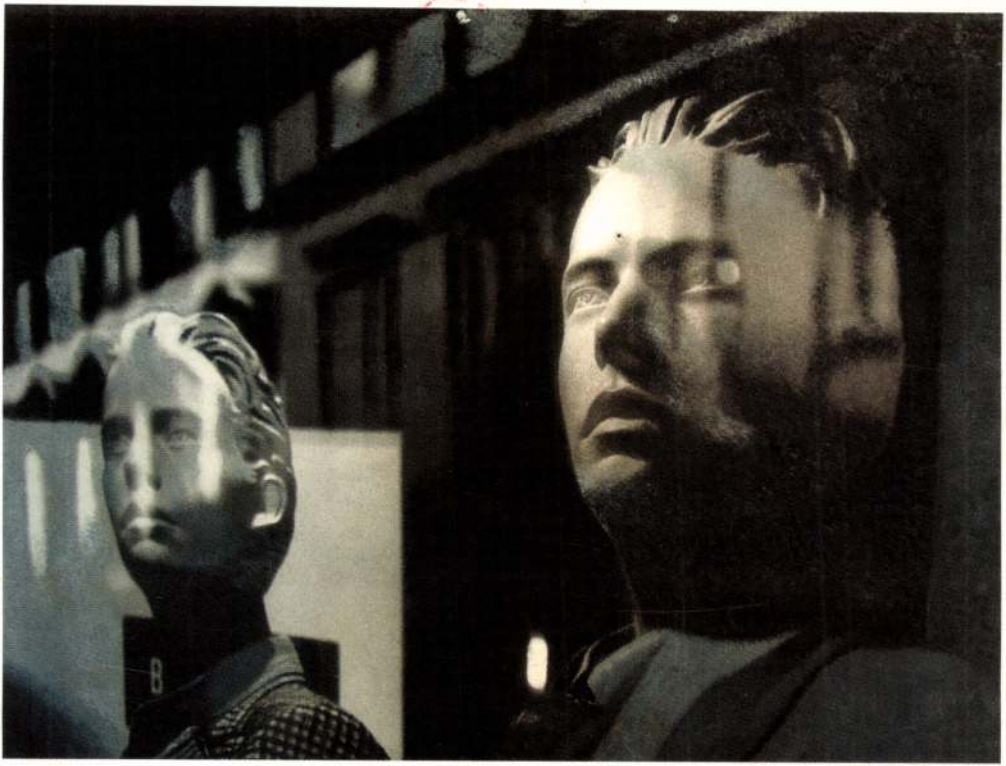

KÖVES ÉVA

MEGHÍVÓ

Köves Éva és Baksai József kiállítására,

amely 1994. szeptember 16-án 18 órakor nyílik
a szentendrei Aktív Art galériában.
A kiállítást megnyitja:
Andrási Gábor művészettörténész

Cím: Pest megyei Közművelődési Információs Központ,
2000 Szentendre, Pátriárka utca 7., telefon: 06 26 310294

Megtekinthető: 1994. szeptember 16-tól október 10-ig
vasárnap kivételével naponta 10-16 óráig

SZERETETTEL MEGHÍVJUK

Köves Éva

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁRA

FIATAL MŰVÉSZEK KLUBJA

1991 DECEMBER 4. 19[00]

BP. 1062 ANDRÁSSY ÚT 112.

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA: Gyönyi Éva

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ: '91 DEC. 4-22. KÖZÖTT.

KÖVES ÉVA

MEGHÍVÓ

KÖVES

S Z P O N Z O R O K

Külkereskedelmi Bank RT., Mücsarnok, Művészeti Alap, Fiatal Művészek Stúdiója Egyesület, OPAQUE DESIGN STUDIO

KANSAN
PUNAISEN PUOLUSTUSLIITTO

www.budapestgaleria.hu
Deloitte.
Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága
SUMMAartium
nka Nemzeti Kulturális Alap
Raiffeisen BANK

A Budapest Galéria meghívja Önt
Köves Éva *festőművész*
Berlin-Budapest-Moszkva
című kiállításának megnyitójára a
Budapest Kiállítóterembe
[V., Szabad sajtó út 5.]
2007. május 10-én, csütörtökön 17 órára.
A kiállítást megnyitja: Gács Anna irodalomkritikus

A kiállítás megtekinthető 2007. június 24-ig
hétfő kivételével naponta 10-18 óráig.

A székesfehérvári Szent István Király Múzeum
meghívja Önt

Köves Éva festőművész kiállítására,

melyet Hegyi Lóránd
a bécsi Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig Wien igazgatója
nyit meg 1999. április 17-én szombaton délelőtt fél 12 órakor
a múzeum Országzászló téri épületében. *(Országzászló tér 3.)*
A kiállítás megtekinthető 1999. június 6-ig hétfő kivételével
naponta 10-14 óráig.

F.k.: dr. Fülöp Gyula

Szent István Király Múzeum
8002 Székesfehérvár, Fő u. 6.
DÍJ HITELEZVE
1999.04.03.

Lóska Lajos
művészettörténész

Budapest II.,
Felsőzöldmáli út 61-65.A.
1025

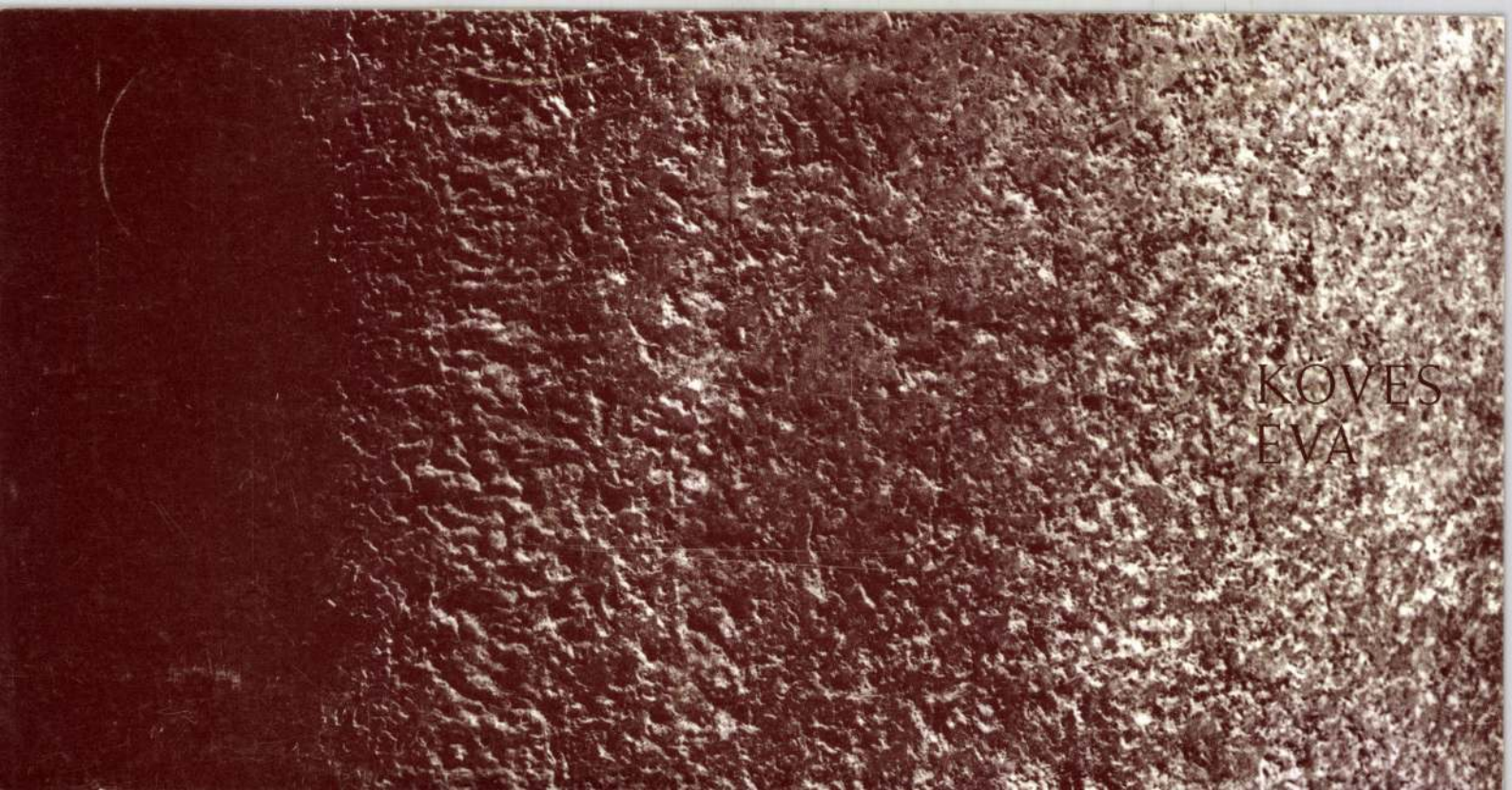
KÖVES
ÉVA

KÖVES ÉVA

Szeretettel meghívjuk Önt és kedves családját Köves Éva kiállításának megnyitójára október 12-én 19 órakor. Megnyitja Nagy Zsuzsa. A kiállítás megtekinthető: október 12-től október 27-ig naponta 10-18 óráig, vasárnap zárva. A kiállítás helye: Stúdió Galéria, Budapest 1054 Bajcsy Zsilinszky út 52.

A kiállítás támogatói: Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete, Fiatal Képzőművészek Stúdiójának Egyesülete, Külkereskedelmi Bank.

DRUCK - ÁLLAMI

KÖVES ÉVA

GALLERY BY NIGHT 1993. MÁRCIUS 18-TÓL 28-IG

HÜBNER TEODÓRA ÉS KÖVES ÉVA ÉJSZAKAI KIÁLLÍTÁSA A STÚDIÓ GALÉRIÁBAN.
MEGNYITÓ 1993. MÁRCIUS 26-ÁN ESTE 10 ÓRAKOR. NYITVA MÁSNAP 11–15 ÓRÁIG.
STÚDIÓ GALÉRIA, 1054 BUDAPEST, BAJCSY-ZSILINSZKY ÚT 52. TEL.: 111-9882

KÖVES ÉVA

A RÁTZ STÚDIÓ GALÉRIA MEGHÍVJA ÖNT

Köves Éva

festőművész

„Budapesti árnyékok" című kiállításának megnyitójára

1996. június 12-én, 18 órára.

A kiállítást megnyitja:
NÉRAY KATALIN

A kiállítás megtekinthető:

1996. június 27-ig, keddtől péntekig 10–18 óráig,
szombaton 10-től 13 óráig.

RÁTZ STÚDIÓ GALÉRIA
H–1075 Budapest, Madách I. u. 3. Tel/fax: 342-2342, 322-8814

Köves Éva

MAGYAR HÍRLAP
2.004. április 17-18.

Csendélet
fotó, olaj, vászon,
100 x 120 cm, 2002

Deák Erika Galéria közreműködésével

Csendélet
fotó, olaj, vászon,
100 x 120 cm, 2002

Jászkun Krónika 1994. X. 27

Kövesdi József

A LETŰNT PARASZTI VILÁG FELELEVENÍTŐJE

Szobrai, festményei beszélnek helyette

A Kunhegyesi Művelődési Központban október 23. alkalmából nyitották meg a nyári Legénybot Alkotótábor kiállítását. A gyűjteményes tárlat mellett két egyéni kiállítást is láthatnak az érdeklődők, köztük *Kövesdi József* amatőr fafaragó alkotásait.

T.I.

Kövesdi József Ceglédbercelen született, majd Vecsésre költöztek, s 1933 óta ott lakik. A budapesti Corvin Mátyás Gépipari Technikum elvégzése után az Ikarus mátyásföldi gyáregységénél, majd a MEO Idegenáru átvételi osztályán, ezt követően pedig a Dömsödi Dózsa Tsz-ben dolgozott.

A művészetekhez való közeledés lehetőségét, alkotói tevékenységének kibontakozását csak nyugdíjas évei tudták meghozni számára. „Életútja, művészi pályája szép példája annak, hogy az emberben rejlő tehetséget rövidebb-hosszabb időre elnyomhatják az élet kötelező tennivalói, de idővel teret kell kapjon az éveken át dédelgetett alkotásvágy" — írják a művészről a kiállítás megnyitója alkalmából kiadott rövid ismertetőben.

S aki megtekinti a hihetetlenül szép anyagból összeállított tárlatot, az minden bizonnyal egyetért a fenti sorok írójával. Elsősorban fából faragott szobrai hívják fel magukra a figyelmet, melyek a paraszti világ századeleji életébe engednek bepillantani. Ezek közül a Kubikos alakja magában hordozza a az egész életét nehéz fizikai munkával töltő emberek sorsát, míg például a Betlehem című alkotás az ünnepek hangulatát idézi fel. A témákat elsősorban gyerekkori emlékeiből meríti a művész.

Kövesdi József a faragás mellett festészettel és grafikával is foglalkozik. Képei talán nem olyan értékűek, mint szobrai, de feltétlenül figyelemre méltóak.

Betlehem

Cigányzenekar

FOTÓ: CSABAI

BÉKESI LÁSZLÓ A JÖVŐ ÉVI PÉNZPOLITIKÁRÓL

Cél: a gazdasági növekedés alapjainak megteremtése

Idén várhatóan 2-3 százalékkal nő a bruttó hazai termék (GDP). A gazdaságban az év elején tapasztalt negatív tendenciák azonban folytatódnak, tovább romlik az egyensúly, így a folyó fizetési mérleg hiánya az év végén várhatóan 3,5 milliárd dollár lesz. A növekedés mögött azonban kétharmad részt olyan tényezők húzódnak meg — a növekvő fogyasztás, az államháztartás túlköltekezése — melyre alapozva jövő évre a gazdasági növekedés nem folytatható. Ezt hangoztatta *Békesi László* pénzügyminiszter szerdán Budapesten azon a konferencián, melyet „Gazdasági realitások" címmel a Trainex Kft. rendezett a Thermal Hotel Aquincumban.

Kétségtelen — hangoztatta a pénzügyminiszter, hogy az elmúlt évek gazdasági folyamatai hatására pozitív változások is megindultak a gazdaságban. A pótköltségvetés és a forint augusztusi leértékelése nélkül azonban még ennél is nagyobb lett volna a folyó fizetési mérleg hiánya. A leértékelés előnyt biztosított az exportőrök számára, így idén az export erőteljes mintegy 12-13 százalékos növekedése várható az év végére a tavalyi évhez képest. A költségvetés hiánya azonban jelentős terhet jelent, ebből a lakossági megtakarításokkal csupán 250-260 milliárd forint finanszírozható. Év végére a hazai megtakarítások várhatóan 290 milliárd forintot tesznek ki, így az államháztartás túlköltekezése mintegy 800-900 millió dollárral ront az ország egyensúlyi helyzetén. A bruttó bérek 25-26 százalékkal, a nettó bérek 27-28 százalékkal nőnek éves szinten, a reálkeresetek növekedése 6-7 százalékos szintet ér el, a reálbérek pedig 5 százalékkal emelkednek idén, miközben az árszínvonal emelkedése 19-20 százalékos lesz év végére.

Jövőre a kormányzat meg akarja teremteni a tartós gazdasági növekedés alapjait. Ez csak úgy lehetséges, hogy a GDP végső felhasználásában, a beruházások, befektetések aránya nő, miközben a fogyasztásé csökken. Jövőre 3-4 százalékos csökkenést tervez a kormányzat az összfogyasztásban. A lakossági fogyasztásnak 2 százalékkal kell mérséklődnie, miközben a közületi fogyasztásnál 10 százalékos mérséklődést terveznek. Ha ez tartható lesz, a beruházások 6 százalékkal növekednének, az export pedig 6-8 százalékkal emelkedne az ez évi mértékhez képest.

Békesi László szerint elengedhetetlen az, hogy jövőre hozzáfogjon a kormányzat a nagy elosztási rendszerek reformjához. Ennek első lépéseként 1995-ben a központi költségvetés kiadásai lényegében az ez évi nominális szinthez képest csupán 10 százalékkal emelkednek. Ez a jövő évben várható 20 százalékos infláció mellett a központi költségvetés kiadásaiban, reálértékben 10 százalékos csökkenést jelent. Meg kell kezdeni a korengedményes nyugdíjrendszer, a jelenlegi táppénzrendszer, a munkanélküliek ellátásának átalakítását. Változtatások szükségesek a családi pótlék kiutalása, a gyógyszertámogatások és a felsőoktatás finanszírozása terén is. A bérek esetében a pénzügyminiszter a közalkalmazottak közül csupán a fegyveres testületeknél lát lehetőséget egy 10 százalékos béremelésre. A központi költségvetés más területein csak 5-6 százalékos béremelés képzelhető el, ennél nagyobb béremelés csupán létszámcsökkentés mellett lehetséges.

Jövőre a pénzügyminiszter szerint azok a cégek élveznek majd előnyt a társasági adózás terén, amelyet a nyereség minél nagyobb részét visszaforgatják a cég beruházásaiba. Több különböző elképzelés létezik. Közös jellemzőik, hogy a mostani 36 százalékos társasági adómértéket csökkentik.

SZOCIALISTÁK AZ IPOSZBAN

Segítség a kamarák szerveződéséhez

Az IPOSZ vezetőivel folytatott megbeszélést tegnap *Szekeres Imre*, az MSZP alelnöke, frakcióvezetője. Az MSZP sajtóirodájának tájékoztatása szerint a találkozón áttekintették a kamarai szerveződés helyzetét. Ennek kapcsán fontosnak tartották a kamarák finanszírozási módjának felülvizsgálatát, s annak végiggondolását, hogy a kötelező tagdíjakat az adóból vagy az adóalapból lehessen-e levonni. Szükségesnek ítélték a kamaráknak átadandó államigaz-

zánkban megfelelően működjenek a nagy munkaadói szakmai szövetségek és a jövőben is hatékonyan betöltsék az érdekegyeztetési mechanizmusban szükséges szerepüket. Az MSZP ennek kapcsán jelezte, hogy hozzá kíván járulni a munkaadói oldal szövetségi rendszerének stabilizálásához, s a szövetségek megfelelő szintű elismeréséhez. A jelenlegi adózási és társadalombiztosítási rendszert áttekintve a felek egyet-

dekeit és hozzájárul a gazdasági növekedés gyors megindításához. A szakképzés helyzetét megvizsgálva pedig egyaránt úgy látták, hogy a szakmai képzésnek és finanszírozási rendszernek követnie kell a gazdasági változások igényeit.

Az MSZP és az IPOSZ képviselői végezetül megállapodtak abban, hogy a jövőben szakértői szinten rendszeres egyeztetést folytatnak. Az IPOSZ felajánlotta szakmai

EGYHÁZ ÉS ISKOLA

Július 1-jén *dr. Könözsy Lászlónak*, Esztergom polgármesterének javaslatára városunkban tartotta tanácskozását a volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezésére létrehozott Egyeztető Bizottság. A helyszín kiválasztása nem véletlen: a Magyar Katolikus Egyház igényeivel foglalkozó április 29-i miniszterelnökségi tárgyaláson hívta meg a polgármester a bizottság tagjait, az érdekelt fele-ket a magyar katolicizmus fővárosába.

A kihelyezett értekezlet céljai a következők voltak:

– áttekinteni a Magyar Katolikus Egyház Esztergom város Önkormányzatának tulajdonát érintő igényeit;

– egyeztetni és rangsorolni az ismert igényeket;

– helyszíni ismeretek alapján előkészíteni az Egyeztető Bizottság döntését a tulajdonrendezés módjáról, ütemezéséről.

Az értekezletet a Miniszterelnöki Hivatal politikai államtitkára, *dr. Pálos Miklós* vezette. A Magyar Katolikus Egyház tárgyalócsoportjának élén *dr. Paskai László* bíboros, prímás, esztergomi érsek állt. Jelen voltak az Igazságügyi, Belügy- és Pénzügyminisztérium, az Országos Műemlékvédelmi Hivatal és az esztergomi Önkormányzat illetékesei.

Dr. Pálos Miklós az Egyeztető Bizottság tagjai nevében első szavai között köszönte meg azt a pontos, jó, színvonalas előkészítést, amelynek írásos anyagát, a fotókkal, térképekkel, számadatokkal ellátott dokumentációt a bizottság tagjai időben megkapták. A tanácskozás kezdete előtt dr. Könözsy László légi és földi videófelvételek segítségével az Esztergomot kevésbé ismerőknek mutatta be a várost és egyházi épületeit. A közel két órás tanácskozás után a résztvevők a Bazilikát övező Szent István tér épületeibe, az egyik megoldási variáció helyszínére látogattak.

Mit kell megoldani?

A Szatmári Irgalmas Nővérek Tartományfőnöksége igényt tart korábbi tulajdonukra, a víziárosi iskolatömbre, melyben jelenleg négy, önkormányzati fenntartású, városi és körzeti igényeket kielégítő középiskola működik: a Szent István Gimnázium, az Árpád-házi Szent Erzsébet Humán Szakközépiskola, a Kereskedelmi Szakközépiskola és a Berzeviczy Gergely Közgazdasági Szakközépiskola. Az ingatlanegyüttes egyházi tulajdonba kerülése után az épületben tovább működne – a Tartományfőnökség fenntartásában – a Szent István Gimnázium és az Árpád-házi Szent Erzsébet Humán Szakközépiskola. A másik két iskola számára kell új helyet keresni.

Két változat lehetséges. Az egyik: új épületek építése. A másik elképzelés szerint a megüresedett, nem egyházi tulajdonú, volt MIKROMED épület működhetne gazdagabb feltételrendszer megteremtésével új iskolablokként.

Esztergom vezetői számos szempontot tartottak szemük előtt: humánusan rendeződjenek az egyház és az iskolák problémái, ne romoljanak tovább a Szent István téri épületek. Ezzel együtt *rendkívül fontos, hogy Esztergom iskolaváros jellege megmaradjon és tovább erősödjék!* Éppen ezért lenne jó, ha a Katolikus Egyetem egyik kara megtelepedne városunkban.

Az esztergomi tárgyalás légköre nyugodt volt. Jellemző, ahogyan dr. Pálos Miklós egyik mondatában fogalmazott:

– Eredményes tárgyalások következtében egyszer és mindenkorra megoldható lenne a város és a katolikus egyház ingatlanainak helyzete, s ezen a kis szigeten, a Bazilika környezetében létrejönne egy kis Vatikán!

Hasonlóan vélekedett a Művelődési és Közoktatási Minisztérium főosztályvezetője, *Platty Iván* is:

– Esztergom azon városok egyike, amelynek önkormányzata valóban korrekten áttekintette, mintegy tíz évre szólóan! ingatlanainak ügyét, s a gondok egy részét már rendezte is. Ha ezen az értekezleten konszenzusra jutunk, akkor gyakorlatilag megoldódik Esztergom város ügye, az összes itteni katolikus ingatlanok kérdése. Példamutató, amit a város a törvény szellemében és az egyház helyi szerepének újraélesztésében kifejtett.

Dr. Könözsy László polgármester:

– A tárgyaláson számos dologban egyetértettünk.

– Milyen megállapodások születtek?

– A Balassa Bálint Általános Iskola helyzete nem változna, maradna a volt egyházi épületben. Az épületért és a volt egyházi tulajdonú lakásokért kárpótlásként kapott összegen megvásárolnák a volt MIKROMED épületét, amelyben egyrészt a városban szétszórtan lévő, kiváltandó lakásingatlanok pótlása történhetne meg. Itt eredendően is lakások voltak. Az újra egyházi tulajdonú főiskolával egy építészeti egységet alkotó épület másfajta pedagógiai funkciókra is megfelelne; épülhetnek benne oktatói lakások, abba az irányba is bővülhetne a főiskola-egyetem stb.

– A két szakközépiskola (kereskedelmi és közgazdasági) esetében milyen megállapodás született?

– Még nem megállapodás, de mindenképpen elmozdulás: első koncepciónk egyik eleme valósulhatna meg: új iskola építése.

– A pannonhalmi bencéseké volt a mai Bottyán János Szakközépiskola által használt épület.

– A bencés rend nem tart igényt erre az épületre, elfogadnak helyette másutt – akár Esztergomon kívül is – csereingatlant.

– Ez az értekezlet – Pálos államtitkár urat idézem – „a lehetőségek felvázolásának szándékával" indult. Sikerült továbblépni?

– Igen, mindenképpen. Azt hiszem, szeptemberre, októberre megszületnek a végleges, kölcsönösen megnyugtató megállapodások.

*

Ezen a héten volt egy másik, esztergomi közintézményt érintő tárgyalás is: megtörtént a tanítóképző főiskola egyházi tulajdonba adása. *Gárdai László* főigazgató nekünk elsőként egy, a sajtó számára összeállított ***Közleményt*** adott át, ebből idézünk:

Az 1993. június 28-án aláírt megállapodások értelmében két tanítóképző főiskola kerül a Római Katolikus Egyház tulajdonába.

A zsámbéki és az esztergomi tanítóképző főiskolák központi épületei korábban egyházi tulajdont képeztek, s így eredeti tulajdonosaik joggal igényelték vissza. A közel egy évig tartó előkészítés során olyan megállapodást sikerült kötni, amely szerint az egyház funkcióval veszi át a főiskolákat, tehát a magyar felsőoktatás általános érdekei nem sérülnek meg.. Az új, katolikus szellemiségű főiskolákon az érvényes képzési követelmények teljesítésével államilag elismert, tehát bármely általános iskolában való tanításra képesítő oklevelet adnak ki. Ugyanekkor ezzel az egyház lehetőséget kap arra, hogy az egyházi kezelésbe került iskolák számára tanítókat képezhessen.

– Főigazgató úr! Sokat fogunk még beszélgetni , hiszen közösek a gondjaink. Arra kérem, most két kérdésben adjon eligazítást. Az egyik elvi kérdés: mit jelent a katolikus szellemiség?

– Szögezzük le: az egyház eredendő missziós tevékenységéről van szó. Nyugaton egyébként két fogalmat használnak: katolikus (református stb.) iskola és egyházi iskola. Az előbbi a szabadabb. Mi is ezzé válunk. A katolikus szellemiség azt jelenti: mindenkinek nyitott, aki nem áll vele szemben. Nem alapkövetelmény a hitélet, de ***itt alkalma lehet, lesz a hitéletre bárkinek.***

– Másik, esztergomiakat izgató kérdés: igaz, hogy a kollégiumért egy fillér sem jár?

– Félreértés. A telek eredendően egyházi tulajdon, az oda épült diákszálló értékét pedig a művelődési tárca kilenc év alatt, folyamatos törlesztéssel megkapja.

– Köszönöm! Nyugodt tanévkezdés után: folytatjuk.

Rafael Balázs

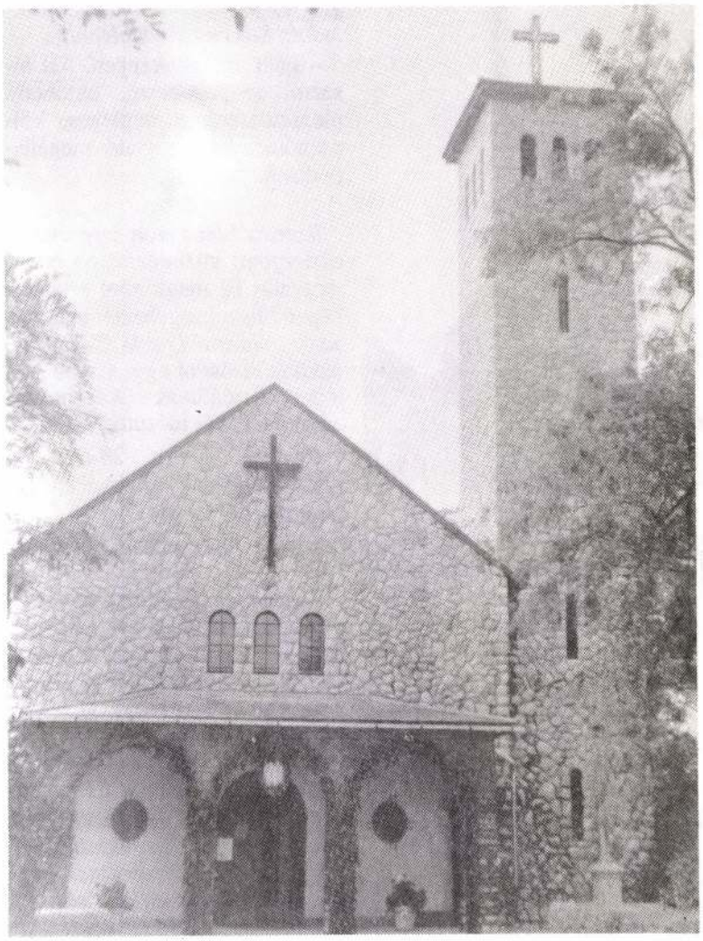

ÖTVEN ÉVES A KERTVÁROSI SZENT ISTVÁN TEMPLOM

A kertvárosi templom előterében korabeli márványtábla hirdeti:

Templomunk
Isten dicsőségére és Szent István
királyunk
tiszteletére 1941-1943 években
épült
főmagasságú és főtisztelendő
dr. Serédi Jusztinián
Magyarország bíboros
hercegprímása, esztergomi érsek
és más jótevők áldozatkészségéből.
A templomot bíboros főpásztorunk
1943. június 29-én benedikálta.

A templom felszentelésének 50. évfordulóján a kertvárosiak ünnepi szentmisét és templomkerti megemlékezést tartottak.

Vasárnap délelőtt hamar megtelt a templom, a késve érkezők már csak a bejáratnál kaptak helyet. De a hangosításnak köszönhetően az ott állók is követni tudták a mise menetét. A szentbeszédet dr. Dékány Vilmos püspök mondta, az orgonamuzsikát Cséfalvay Pál vízivárosi plébános szolgáltatta; közreműködött a Szent István ifjúsági klub gitár- és énekegyüttese.

A híveken kívül ott volt az önkormányzati képviselő-testület több tagja, több esztergomi és néhány környékbeli plébános, valamint számos vendég, akik valamilyen szállal kötődnek a kertvárosi Szent István plébániához.

Az egyházközség a harmincas évek második felében szerveződött, majd 1937-ben az esztergomi Szent Anna plébániához csatolták.

Dr. Kiscelli Ferenc plébános működése idején kezdődött az építkezés; 1941. november 30-án volt a templom alapkőletétele. 1942-ben már álltak a falak és a külső tetőzet is elkészült.

1943-ban tovább építkeztek, elkészült a főoltár is, ám pénz hiányában a torony csak a kórus magasságáig épülhetett meg. Június elsejével létesítette a bíboros a Szent István városi önálló lelkészséget, teljes plébániai jogkörrel. Gyimesi Gyula lett az első lelkész.

A háború nagy károkat okozott az új templomban. Majd 1945 végétől Körös József plébános vezetésével megindult a helyreállítás, sok-sok ember áldozatkész munkájával.

1948. augusztus 8-án Mindszenty József bíboros hercegprímás szentelte fel a tornyot, melyet Köves Gyula kőművesmester épített.

A keresztet Moró Béla bányalakatos készítette. A harang is a helyére került, majd 1949 húsvétján megszólalt az orgona is, ami előtte a Bazilika kápolnájából került oda. Az oltárkép, mely dombormű és Szent Istvánt ábrázolja, Szent Imrével, Szent Gellért püspökkel, 1953-ban került a templomba az államosított bencés gimnáziumból. Ott leszedték a falról és az iskola udvarán hevert.

Köves Gyula állította fel 1957-ben a templomkertben és restaurálta azt a XVIII. századi szobrot, mely előtte a tábori vasútállomás közelében állt.

Az egyházközséget 1972-től Móder Mihály esperes-plébános vezeti; Nádai Demeter a templomgondnok. A templom körüli teendőket Margit nővér látja el.

Számtalan segítőre találnak a kertvárosiak között. Az ünnepségre külön is készültek. Napokon keresztül kívül-belül serényen takarítottak. A templomkert egy jól gondozott arborétumhoz hasonló.

Az ötvenéves évforduló ünnepségén sokan voltak az idősebb korosztályból, akik maguk is kétkezi munkájukkal járultak hozzá, hogy templomuk most díszkivilágításban ragyoghat.

A fiatalok pedig jól érezték magukat a meghitt, családias légkörben. Mindenki megtalálta a maga örömét.

(Pálos)

Sandokán megint a régi

Ne kerteljünk: a Prímás-sziget legszebb részén lévő „Sandokán" játszótér az elmúlt években ebek harmincadjára jutott. Oda és a volt Aköv-telepre egy hét nyelven beszélő szállodát terveztek, amiből tőke hiányában természetesen nem lett semmi.

Baják István, a Városüzemeltetési és Műszaki Iroda nyugdíjas társadalmimunka-felelőse arról értesítette lapunkat, hogy e témával foglalkozó cikkünk nyomán megszervezte a régi szép időkben oly népszerű játszótér újjáépítését.

– Ősbozót volt itt, kérem. Mivel a belvárosban nincs játszótér, ezért feltétlenül szükség volt a terület átmeneti hasznosítására. Az elmúlt években innét mindent elloptak: több száz járdalapot, a szemétgyűjtőket, de még a szánkozódomb földjének egy részét is! Pedig annak idején itt javarészt minden társadalmi munkában épült. Szerencsére a 280 méter hosszú kismama-korzót nem tudták felbontani.

A cikk megjelenése után megkerestem a kereskedelmi és vendéglátóipari iskola igazgatóját, *Kurucz Lászlót* és helyettesét, *Meszes Balázst*, akik nagy jóindulattal segítettek.

Ötven-hatvan tanuló mintegy 350-400 órát dolgozott itt. A Gamesztől kaptuk a kéziszerszámokat. A gyerekek fűrésszel, sarlóval, kapával irtották az embermagasságú gazt, a fásult növényeket, a vízrá-hordással idekerült megkeményedett iszapot és a mindenfajta törmeléket. Végül a diákok védnökséget is vállaltak a terület fölött.

A Dunakanyar Mgtsz-től egy szombat reggel hatalmas autógumikat kértem. Kedden reggel már itt is voltak – ingyen. Ezeket – kettő kivételével – már félig beástuk a földbe és meg is töltöttük homokkal. Sajnos e kettőt, mielőtt közepüket megtölthettük volna, ellopták. Pedig ezeket, méretük miatt, csak teherautóval lehet elvinni. Rövidesen padok is kerülnek ide.

A gyerekeket és a szülőket csak biztatni tudom: vegyék birtokba a játszóteret! Ha lehet, csúszdát is, hintát is szerzünk ide. Nemcsak homokvárat építeni, hanem labdázni is lehet itt – miközben a korzón jó nagyokat sétálhatunk. Kár, hogy a környéket vaksi épületek látványa csúfítja.

s.j.

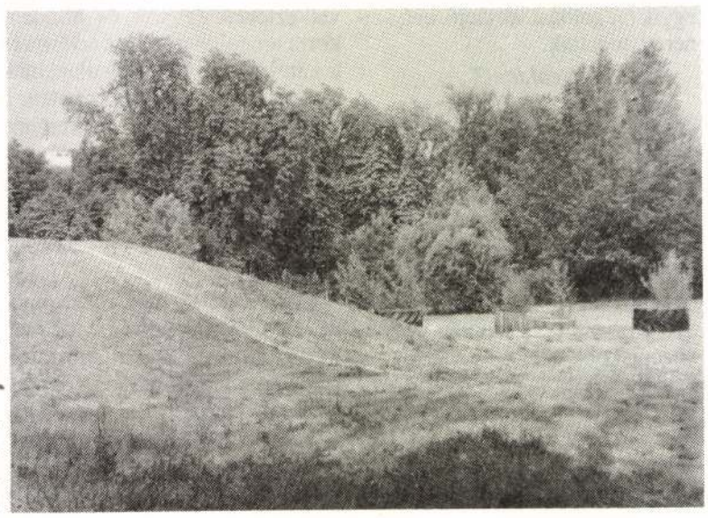

Kövesi Gyuláné
Rosenberg Sára
46 éves
grafikus
(aggyérzés)
† 1949. III. 17.
Rákoskeresztúri izraelita temető

Kövés Imre, asztalos

M.D.K.

Hajdúböszörményben a házakhoz szabvány ajtókat, ablakokat és bútort is készített testvérével Istvánnal együtt - 4/5 old

Dankó Imre: Hajdúböszörmény népi épitkezése. 367.o.

Déri Múz. Évkönyve. 1968. Debrecen. 1968. Alföldi Nyomda Debrecen

Köves Iván gondolataiból

"Az időszerű képnyelvnek kevés a kapcsolata a művészetek örökölt misztikumaival: - nem kötődik a bigott izmusok vallásához. Lényege a társadalom a maga történéseivel, dialektikus folyamatával és céljaival. - Elsuhan a művészet mellett, érinti azt és a saját tartalmához szükséges komponenseket felveszi."

"A képnyelv vizuális kommunikáció. Egy képszerű irodalom, amelyben az aktív szókincs helyébe egy aktív képkincs lép. Az egymás mellett álló képkomponensek vagy képek megfelelése, úgy mint például a lírában egy irodalmi jellegű közlés gondolat követéséhez és felfogásához vezet. Szándékunk megvalósítására, gondolatunk kifejezésére maguk a képek folytatnak egymással párbeszédet vagy maguk a motívumok a tartalmukhoz alkalmazkodó tulajdonságokon keresztül /pl. formális, ritmikus, strukturális tulajdonságok/."

"A konfrontáció együtt haladó és ellentétes megnyilatkozásával logikus folyamatként vezet egy téma vagy kompozíció létrejöttéhez."

"A dialektikus képnyelvben maguk a képek vagy pedig a képekben rejlő komponensek a mondatok, mint ahogy egy költeményben is egy mondat vagy egy verssor része az egésznek."

"Több komponens értelemszerű összekapcsolásával nyerünk - mint költő a sorok között - új - nemes - tartalmat, - egy absztrakt gondolatot."

ÚJLIPÓTVÁROSI

KLUB-GALÉRIA

SAROKHÁZ DÉLUTÁN

1136 Budapest, Tátra utca 20/b.

KÖVES IVÁN

Szeretettel meghívjuk Önt

a *SAROKHÁZ DÉLUTÁNOK*

első rendezvényére

1998. február 16-án, 18 órakor.

Előadást tart *KÖVES IVÁN* professzor

a KÉP - NYELV - TANa...

címmel.

Bevezetőt mond *GYERTYÁN ERVIN*

József Attila és Balázs Béla-díjas

író, filmesztéta.

Munkásságáról

Budapesten Zeneművészeti Akadémiát végzett. Csellista. Bécsben zenetudományt és filozófiát hallgatott, és Rozsnyai Zoltán barátjával megalapította a **Philharmonica Hungaricát**.
Itt találkozott a fotózással. 1958-ban a párizsi **"Realité"** nemzetközi fotókiállításon a 6.000 pályamű közül ő nyeri el az 1., 3. díjat és 7. helyezést. A zsűri egyik tagja **Pablo Picasso** volt. 1960-ban a német parlament meghívására a vesztfáliai Marlban telepszik le.
1962-ben a palermoi nemzetközi versenyen a **Világ legjobb fotója** címmel ismerték el a **"Jövővízió"** c. alkotását. Bel - és külföldi múzeumokban számos kiállítása volt. 1963-ban a híres dortmundi Fritz-Henzler-Hausban **"Tézis-antitézis"** címmel a filozófiai képnyelvről nyílt kiállítása, melyet **Theodor Adorno** professzor nyitott meg. 1963-tól 1969-ig megjelent több képes dokumentációja, didaktikai, művészetfilozófiai írása. Nevéhez fűződik a **vizuális kommunikáció** fogalma. Elsőként alkalmazta az alkotó fotográfiát építészeti elemként. **"Justítia"** című 180 négyzetméteres fotófreskója egy gimnázium mennyezetén, másik alkotása a **"Best Zeit Story"** c. fotófreskó pedig egy uszoda belső falán látható. 1972-ben az Osnabrücki Kultúrtörténeti Múzeumban volt **"Absztráció"** című nemzetközi kiállításának premierje s ugyanakkor jelent meg azonos címmel egy tanulmány, mely a dialektikus képnyelv analízisét tartalmazza. 1976-ban **Kommunikatív meditáció** c. könyve a münsteri püspökség megbízásából készült. 1969 és 1988 között látott napvilágot több képnyelvű könyve. Többek között a német parlament, Yehudi Menuhin, Leo Tindemans (az Európa Tanács akkori elnöke), elismerését nyerte el. 1979-ben az Európa Unió XXV. kongresszusán "Kulturális Konceptus Európa számára" címmel előkészítette tervét az Interkontinentális Kommunikációs Fórummal /IKF/ kapcsolatban, majd kezdeményezésére különböző német városokban IKF szimpózionokat rendeztek. 1990-ben behatóan foglalkozik vele a külföldi média mellett a magyar TV, rádió és sajtó. 1990 októberében a katolikus egyház megbízásából a hippokratészi etika és a mai orvosi gyakorlat tanulmányozása alapján képnyelvű filozófiai művet alkot, **"Leben Kreislauf Dialóg"** (Élet, vérkeringés, dialógus) címmel.
A 70-es évektől jár haza Magyarországra, néhány éve Budapesten él. Felsőoktatási intézmények előadója.

"Volt, aki elment és nem tudván feledni sérelmeit, szakított a magyar kultúrával. Volt aki elment, de megőrizte kulturális gyökereit, s új karrierjének gyümölcseiből most visszajuttat ide."

/Élet és Irodalom, Albert Mária/

Kövesi Zsó

EGYVELEG.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Készülő könyvek. Olvasóink bizonyára nagy élvezettel olvasták multkori füzetünkben *Abonyi Árpádnak* nagy bravourral megirt rajzát: «Az alvó regiment»-et. Ez azonban csak részletét képezi egy egész cziklusnak, melyet *Bosnyák képek* czímmel a fiatal nagytehetségű szerző sajtó alá rendez. Felhivásában a következőket mondja: «Az okkupált tartományokból érkező minden aprócska hír az ujság ingerével hat a magyar olvasó közönségre, mely e szokásaiban és morális lényében egyaránt érdekes népet csak gyéren érkező, s majdnem kizárólag katonai tudósításokból ismeri eddig. Ez a szempont birt reá főleg arra, hogy egy kötetbe foglalt hosszabb cziklusban mutassam be ezt a mitőlünk messze elütő, s még nemzeti sajátságaiban is rendkivül érdekes népfajt, a melynek benső természetrajza magyar irodalmunkban teljesen ismeretlen, s melyre a boszniai hadjárattal kapcsolatban hol vig, hol szomorú emlékezéssel számosan gondolnak vissza. Azok, kik a hadjáratban résztvettek, e bosnyák képekben sok oly ismerős vonást fognak találni, a melyekről, a múltra való reflexiók közben bizonyára ma is szivesen emlékeznek me[illegible].» A kötet előfizetési ára példányonkint 1 forint. Az előfizetési összeg f. évi október hó 15-ig, legczélszerűbben posta-utalványon, a szerző nevére (Budapest, VIII., Bérkocsis-utcza 30. sz.) czimezve küldendő. — *Palágyi Lajos* harmadik kötetére hirdet előfizetési felhivást. Olvasóink figyelmét azt hiszszük, fölösleges ismételten felhivnunk e fiatal és már is népszerű költő verseire, melyek ugy hangjuk eredetisége, mint tartalmuk mélysége által jóval felülemelkednek a Palágyival egy csapáson haladó költők termékein. Érdekesnek találjuk a felhivás következő részét, melyben új kötetének irányát jelzi: «Szivesen látná a poéta az életet ama bizonyos rózsás színben, szivesen nézné birálói szemüvegén keresztül, ha múltja, egész fejlődése, kedélye, s a való élet küzdelmei ezt neki megengednék. De a mig ott vannak lelkében az átélt ifjúkori szenvedések nyomai, a meddő harczok s hiábavaló lázongások emlékei, a mig látnia kell, hogy milliók meg milliók mikép küzdenek kétségbeesetten s mikép pusztulnak el, a mig hallania kell azok jajszavát, kik ki vannak zárva a társadalom haladásának áldásaiból, a mig tapasztalnia kell, hogy az emberiség többsége tűr, nyomorog, állattá aljasul: — ha még szivéből ki nem halt az embernemmel való együttérzés utolsó szikrája, mély bánatot kell hogy érezzen s érző szive egész gyászával, testvéri szeretete egész fájdalmas megilletődésével kell, hogy oda forduljon, hol küzködő, szenvedő embereket lát. Megvallom, mindig abban láttam a poéta hivatását, hogy midőn saját érzéseinek ad kifejezést, egyuttal a szerencsétlenek millióinak lelkében öntudatlanul, kifejezhetlenül lappangó érzéseket szólaltasson meg. Csak az lehet poéta, ki azonosnak érzi magát egy körülötte küzdő s benne visszatükröződő sokasággal s ki azt tűzi ki czélul, hogy csekély erejével s tehetségével e sokaságot öntudatra kelteni igyekszik s egyidejűleg e sokaságra az ugynevezett hatalmasok, a nagyok figyelmét fölkelti. Nem kivánok egyebet, mint, hogy könyvem egy szerény részes legyen abban a munkában, mely a jövőt akarja előkészíteni. S ha azt elérem, jutalmam lesz az öntudat, hogy nem hiába éltem.» A könyv előfizetési ára 1 frt 20 kr. — Az előfizetési pénzek lehetőleg három héten belül czimemre (József-körút 71. szám I. emelet 24. ajtó) küldendők. — *Zempléni Árpád* fiatal költő második kiadást rendez költeményeiből, melyek annak idejében feltünést keltettek. Az előfizetési ár 50 kr., mely összeg szerző czimére küldendő (Röck Szilárd-utcza 25 szám). Olvasóink figyelmébe ajánljuk.

A magyar szépirodalom története. Irta: *Kardos Albert.* (Az Athenaeum kézi könyvtára.) Elég csodálatos és elég sajnálatra méltó tény, hogy nincsen kimerítő magyar irodalomtörténetünk, hogy a művelt magyar olvasóközönségnek be kell érnie azokkal a nagy ritkán megjelenő essaykkel, melyek az irodalomtörténet egy eseményével vagy alakjával foglalkoznak. Toldy Ferencz még csak az adatgyüjtésnél tartott; dolgozatai mindenesetre a legszámbavehetőbbek e téren s könyvei minden időre alapvetőkesznek. A többi irodalomtörténetek többé-kevésbbé iskolai tankönyvek, melyek nem is készültek oly czélból, hogy a magasabb igényeket is kielégítsék. Annál örvendetesebb jelenség, hogy egy fiatal tanár, kinek szakdolgozatai sürün látnak napvilágot irodalmi kérdésekben, könyvet irt a magyar szépirodalom történetéről, mely sok jeles tulajdonsága miatt bizonyára hamar népszerű lesz. Kardos irodalmunk régi búvára, nagy szorgalommal kutatta át a régi irodalmat s igen értékes, új adatokat hozott napvilágra. De könyvén éppenséggel nem látszik meg az adatkeresés nehéz munkája; oly könnyed, élvezetes formában tudja előadni tárgyát s oly vonzó képet nyújt irodalmunk fejlődéséről, hogy érdeket tud kelteni a régi magyar irodalom iránt is, melyben kevesen látják alapját és feltételeit a mai irodalomnak. Könyve a legkedvezőbb kilátást nyújtja arra, hogy valamikor megirja nekünk az egész magyar irodalom történetét.

Inczédi László: *Versek.* (Szépirodalmi könyvtár.) Az egészséges, józan reálizmus, mely mai irodalmunkat magas európai színvonalra emelte, akármennyire érezhető is a prózai műfajoknál, mégis leginkább a verskötetek iróinál áll előtérben. Mert a hogy a költők mindig legélesebb kifejezői voltak a kornak, melyben éltek: ugy minden új irány, minden új világnézlet az ő verseikben ragyog kristálytisztasággal és általuk lesz első sorban népszerűvé mindazon kormozgató eszme, melyet a novellairó egyes jelenségeiben mutat csak be, mig a költő a maga egész nagyságában. Fiatal költőink között az egyikkel, Inczédi Lászlóval, már régóta találkozhatott e téren az olvasó közönség. Versei, melyeket szépirodalmi lapjainkban közzé tett, az eszmék gazdagsága és a gondolatok mélysége, az élet megfigyelése és a valóság hű tükrözése által mindig feltünést keltettek és igazán őszinte volt az öröm, melylyel irótársai első

A «Magyar Szalon» részére fába metszette Bálint Benedek.

Festette Köves Izsó.

VENDÉGEK A NYARALÓBAN.

1892. okt.

Szilágyi Dezsőről

Bajos volna politikai jellemrajzot írni róla csak úgy hevenyében, mikor még gondolkozni sem érünk rá, csak nézzük az események gyors futását és belemerülünk az izgalmakba, a miket minden óra, minden percz bőven meghoz számunkra.

Úgy fordult a nagy politika sora az utolsó napokban, hogy minden kilátásba helyezett kompromisszum, minden kabinet-alakító törekvés egy sziklán törött meg: Szilágyi Dezső személyén.

A reformminiszterium legradikálisabb embere, a liberális szellemű egyházpolitikai javaslatoknak egyszerűen oszlopa, mindene.

Az ő műhelyéből kerültek ki azok a javaslatok, melyek családi életünket, gondolkozásmódunk és hitvallásunk szabadságát akarták új, szabadelvű, biztos alapra fektetni.

Micsoda hallelujával fogadtuk ezeket a javaslatokat annak idején, megszületésükkor! S micsoda aggódással lessük ma a félhivatalos bulletineket válságos állapotukról.

Az ország tapsolt, a képviselőház óriási többségében meghajolt a nagy és messze időkre szóló alkotás előtt; a főrendiház megforgatta egy kicsit, aztán durván visszalökte:

— Nekem nem kell!

S mert nekik nem kell, nem kapjuk meg mi sem. Pedig nem Szilágyin mult, hogy nem tetszett nekik.

Ő váltig ajánlotta. S azt mondják, hogy épen ennél az ajánlásnál történt a baleset.

Felhoztak a javaslatok ellen nyomósnál-nyomósabb, logikusnál-logikusabb érveket. Persze főrendi felfogás szerint voltak nyomósak és logikusak azok az érvek.

Szilágyi sorban felelt valamennyire. De édes Istenem, mikor egy ily nagyeszű sé nagytudású ember olyan ellenfelekkel áll szemben, a milyenek ott a főrendiházban akadtak, csak nem kívánhatjuk tőle, hogy egész komolyan és higgadtan kezdjen vitatkozni? Hogy azokat a papirgalacsinokat, a mikkel megdobálták, igazi bombáknak nézze s úgy is kezdjen védekezni ellenük!

Bizony Szilágyi modorán itt-ott megérzett, hogy nem tartja valami nagy dicsőségnek ilyen argumentumok ellen harczolni. A mi persze a főrendeknek nem tetszett. Az ő nyomósnál-nyomósabb és logikusnál-logikusabb argumentumaikat így semmibe se venni?

Azt mondják, ez is oka volt, hogy a javaslat a főrendek táblájánál megbukott.

S most, hogy új kabinetalakításra került a sor, Szilágyi Dezső körül fordul meg a válság. Megmarad-e ő miniszternek, vagy sem?

Ha megy, a főrendek tán örömükben megszavazzák másodszor a javaslatokat.

De hát mehet-e Szilágyi Dezső? A ki csinálta a javaslatokat, végzett óriási munkát érdekükben, azt most a megoldásnál nyugalomba lehet-e csak úgy egyszerűen küldeni?

Szilágyi Dezső nevével össze van nőve a javaslatok sorsa. Mi lesz belőlük, ha ez a nagy oszlop nem támogatja többé?

Kérdés és újra csak kérdés. De hiszen mikor ezeket a sorokat irjuk, kérdés még minden. A levegőben kaczéran görbe kérdőjelek úszkálnak és gúnyosan mosolyognak le a kiváncsi fővárosra.

Különben legyen bár mekkora a bizalmatlanság, mire ez a kis czikkely napvilágot lát, akkorra jobbra vagy balra, de eldől a válság.

A görbe kérdőjelek kiegyenesednek: a bámulat és meglepetés felkiáltójeleivé változnak.

Mert hogy meglepetés számba fog menni a holnapi vagy holnaputáni nap döntése, az bizonyos.

Ha Szilágyi megmarad: áh, hát sikerült megtörni az ellenállást. Nem hittük volna!

Ha Szilágyi megy: áh, hát még is mertek új kormányalakításra vállalkozni ő nélküle! Sohase hittük volna!

Ezekben a válságos és kérdőjeles napokban aligha lesz érdektelen bemutatni kitünő igazságügyminiszterünket. Arczképét annak az embernek, a ki dialektikája erejével, szónoki képességeivel és nagy tudásával jóformán egyedül áll parlamentünkben; és dolgozó-szobáját, a hol megszületett a nagy munka, melynek sorsára most az egész nemzet, sőt Crispi szerint egész Európa aggódva figyel.

Szilágyi Dezső dolgozószobája

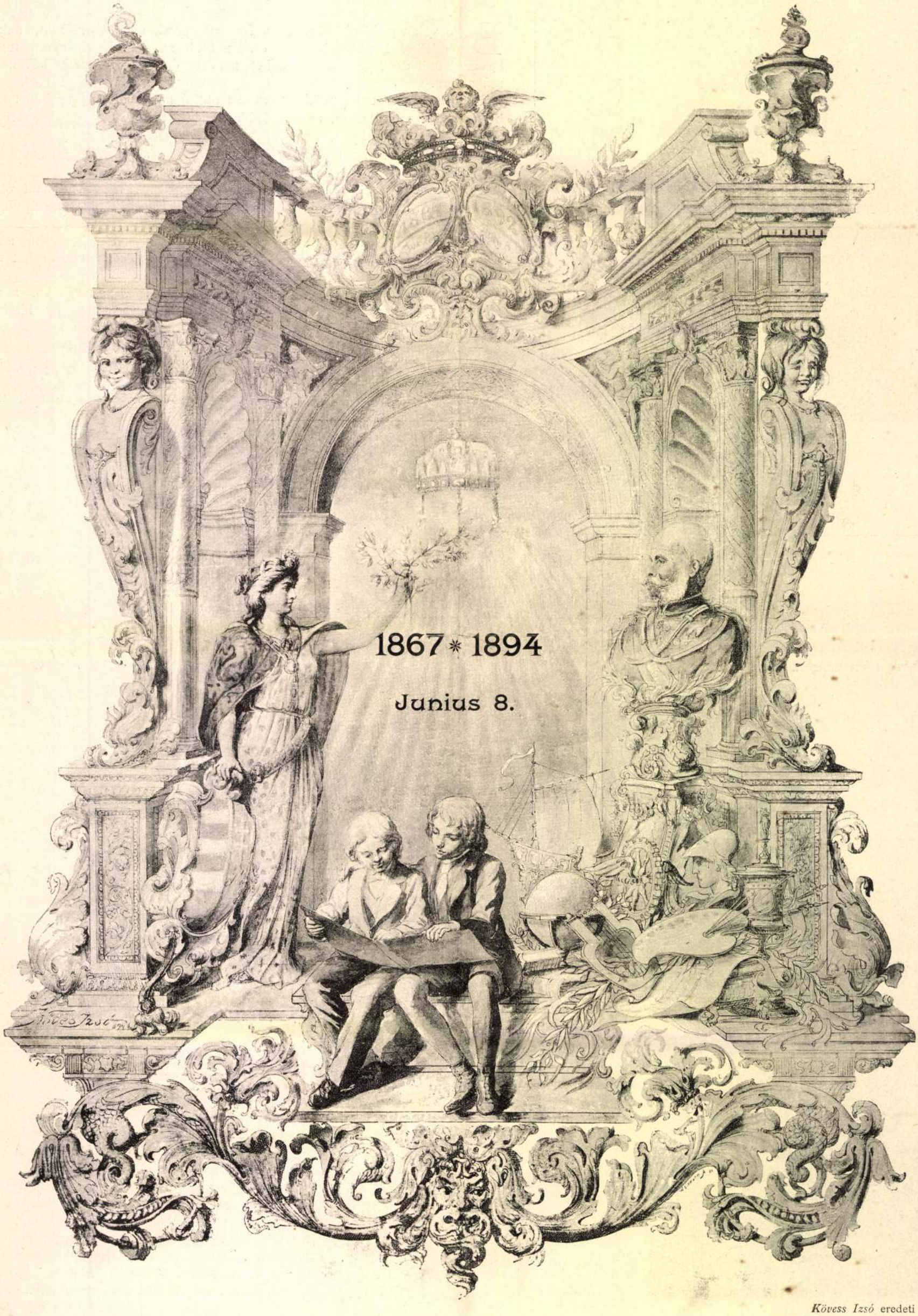

Kövess Izsó eredeti rajza

A KORONÁZÁS ÉVFORDULÓJÁRA

Kövesi Pál

DR. MOLNÁR ERNŐ:
A MULT ÉS JÖVŐ ÉS A ZSIDÓ TUDOMÁNYOS IRODALOM.

Időn a *Mult és Jövő* első, gyönyörű számai annak idején megjelentek, Ludwig *Stein*, a világhirü svájci egyetemi tanár, a *Nord und Süd* c. folyóirat kiváló szerkesztője úgy nyilatkozott, hogy a *Mult és Jövő* már bemutatkozásakor egy csapásra fölibe emelkedett az egész világ zsidó sajtójának. *Stein* megállapítása főkép a *Mult és Jövő* elsőrangu, művészi nivójára és megjelenési formájának előkelő választékosságára vonatkozott. A *Mult és Jövő* tényleg ma is úgy él a köztudatban, mint a zsidó művészet és szépirodalom lapja, és valóban magunk csodálkozunk el legjobban, ha az eddig megjelent gyönyörű, vaskos köteteket átlapozzuk és azt vesszük észre, hogy a *Mult és Jövő* egyben egyike legkomolyabb, tudományos revüinknek is. A *Mult és Jövő* 1910-től 1919-ig terjedt minden egyes évfolyama a zsidó tudomány, a zsidó művészet, filozófia, folklore, zene, történelem, muzeális irodalom, szociológia — és a tudomány sok más ágának valóságos tárháza.

Magától értetődik, hogy a *Mult és Jövő*, a zsidó művészet lapja, elsősorban a művészeti irodalom becses tárháza lett. A *Mult és Jövő* művészeti kiállításaival *(Lilien, Struck, Becallél)* szoros kapcsolatban állt a kiállító művészek és műveik kritikai megbeszélése. *Lilien, Struck, Wachtel* saját gyűjteményéből jeles művészet bibliai tárgyu képeiről és sok másról, *Feleky* Géza, a jeles esztétikus *Fényes* Adolfról, *Mezei* Sándor a klasszikus *Katona* Nándorról, dr. Karl *Schwarz* a berlini művészekről és műgyűjtőkről, *Wolf* Sándor a kismartoni ghettó művészetéről irnak... S igy folytathatnók még sokáig e felsorolást, melyből kitünik, hogy a *Mult és Jövő* hasábjain született meg a magyar zsidó képzőművészeti irodalom.

De nem csupán a képzőművészeti irodalom művelői szólaltak meg a *Mult és Jövő* hasábjain, hanem a *zenei*, sőt *színművészeti* irodalom is lelkes művelőkre talált. *Gál* Gyula, *Beregi* Oszkár és mások *Kainz, Schildkraut, Sonnenthal* és más nagy zsidó színészek művészetének zsidó forrásait ismertetik meg a magyar zsidó közönséggel. A *zsidó faji zenéről Déri* Imre ir avatott tollal. Goldmarkkal kapcsolatban, *Fabó* Bertalan fantáziáját *Reményi* és *Rózsavölgyi*, a XIX. század két nagy magyar zsidó muzsikusa ihleti meg, dr. *Richtmann* Mózes az első magyar zsidó szimfónikust, *Major* Gyulát méltatja, akinek nagy zsidó szimfóniája «Az utolsó főpap» a *Mult és Jövő* kottamellékleteként jelent meg és a *Mult és Jövő* első nagy kulturestélyén került bemutatásra, *Beregi* Benjámin a zsidó zene ősi hangszeréről, a *sófárról*, az ősi zsidó zenemotivumok fejlődéséről és hatásairól cikkezik...

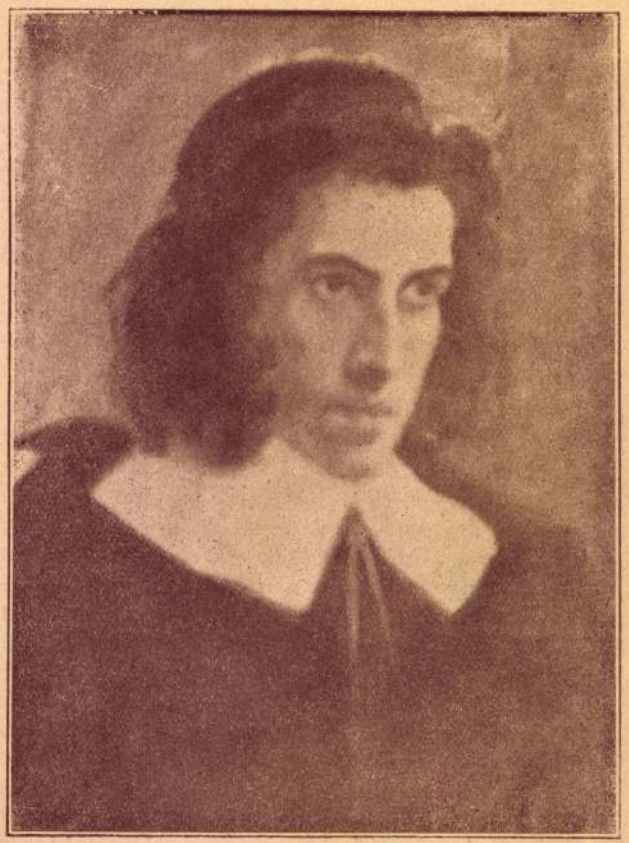

Köves Izsó: Spinoza.

De a specifikus *zsidó tudomány* különböző

életét ismertetik. *Hevesi* Simon dr.-nak, az országos tekintélyü tudósnak és gondolkodónak legtöbb irása a *Mult és Jövő* hasábjain látott napvilágot: mély filozófiai elmélkedései, melyek a ma bölcsészeti kérdéseibe (neonizmus) is belekapcsolódnak, mélyreható bibliai tanulmányai (Koheleth, Jób, Ezekiel stb.) díszei a zsidó bölcselkedő és gondolkodó szellemnek. A *Zsidó Muzeummal* összefüggő kérdésekről dr. *Mezey* Ferenc, *Fabó* Bertalan, *Mandl* Bernát, dr. *Weisz* Miksa avatott tolla ir. *Zsidó irodalomtörténeti* kérdésekkel *Kiss* Arnold, *Kecskeméti* Ármin, *Heller* Bernát, *Patai* József, dr. *Pollák* Miksa foglalkoznak; zsidó *szociológiai* problémákat dr. Franz *Oppenheimer*, a világhirű német zsidó közgazdász, Felix *Salten*, a jeles bécsi iró, *Madarassy-Beck* Gyula báró (a kereskedelem civilizatórikus hatása és a zsidók), *Lakos* Alfréd (a francia antiszemitizmus) és *Forró* Pál tárgyalnak; *filozófiai* problémákat *Hevesi* már emlitett irásain kivül dr. *Schweiger* Lázár, *Guttmann* Mór és mások beszélnek meg; zsidó *történeti* tárgyat dr. *Löwy* Ferenc, dr. *Büchler* Sándor, dr. *Vajda* Béla, dr. *Bernstein* Béla, dr. *Fürst* Aladár, dr. *Goldberger* Izidor, dr. *Eisler* Mátyás, dr. *Richtmann* Mózes választanak; dr. *Frisch* Ármin és különösen dr. *Patai* József a zsidóság *belső problémái*-nak szentelik figyelmüket; a zsidó *folklore*-nek dr. *Kohlbach* Bertalan, *Vadász* Ede, dr. M. *Grünwald* bécsi rabbi a jeles munkásai; ugyancsak ezeken a hasábokon bonyolódik le a két nagy oroszlán: Max *Nordau*

KÖVES *Izsó*, festő, * Nagykároly 1853, † 1917 jan. Budapesten, hol a mintarajziskolában Lotz Károlynál s azután Párizsban tanult. 1891 óta rajztanár volt Budapesten. Történeti (Spinoza bírái előtt, Titus diadalmenete stb.) arc- és genreképeket festett.

f. f. I. 5951

Thurzó György:

Egész alak, balra fordult
tartja s baljával ágaskodó lov
kócsagforgó díszíti; rövid hajat, b
prémgallérú, nadrágja szűk, s rövi
kasztyú van. Oldalán kard lo
eröddel. Fölül „V. V. V." betük a
ra Virtus" szavakkal. Felira

„Georgius Thurzo De Be
Eiusdemq. Com: Sup: A

mit négy soros vers követ e sz

Iustitiae fulgens
Görgius antiqu
Hic Comes est M
Lumen et ô in

salól balra: „E. Kieser e
s jobbra: „Dan. Meis

Réimethet, mére
nak 18.5: 12.6 cm.

Spinoza birái előtt. = Köves Izsó olajfestménye a téli műtárlaton. =

Kövs Irsó

festő.

1, Spinoza bírái előtt. l. repr.

KÖVES IZSÓ (1853—1917).

219. *Emese álma.* — Kréta.

Szépm. Muz. graf. o.

158. Lallem

M.D.K.

Köves Izsó

"Női arckép" c. művét kiemeli N. Istvánffy Gyula festőművész "A Képzőművészeti Társulat kiállitása" c. kritikájában.

Magyar Salon, Bp. 1895. május hó, 23. kötet 230-254. lap

Köves Izsó

rajztanár

VII. ker. polg. isk.

Bpest

1905.

latás
os Bizottsága alkal-
nyairól a II. Rákóczi

Állás.	Adományozott összeg.	
	P.	f.

Köves Izsó

U. 1981.

„Judea capta" c. Rejle (óriásméretű) az alábbi kiállításon. 20 évig dolgozott rajta.

Pesti Hirlap 1916. máj. 2.

(k.k.l.: Zsürinélküli kiállítás.)

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
Érkezés
1930 ápr. 15.
Szám 1939

'ÉGLA- ÉS CSERÉPGYÁR
TÁRSASÁG

*Budapest, 193*9. április 14.

intetes

Müemlékek Országos Bizottsága,

ánlott.

Budapest.
Hőgyes Endre-u. 10.

13.-án kelt 662/1938.sz. b. ügyiratuk-
számláinkból levonásba hozták a szám-
óváltságot P 549.01 összegben, amikor
sügyi minisztérium 11.471/1938. és
hivatkoztak.
ügyirata alapján a Budapest V.B.ker.

Köves Izsó

Gyulai Pál költeménye után megfestette "Pókainé"-t, irja Dr. Nyáry Sándor: "Utógondolatok" c. kritikájában a Mücsarnokban rendezett téli kiállitásról, s kiemeli a "tehetséget mutató" müvet.

Képes Családi Lapok, Bp. 1891. febr. 1.
XIII. évf. 5. sz. 68-7o. 1 p

Köves Izsó

fesső

1853 – 1917

Ujv. Wzs. L.

509. l.

és julius hó 16-án kelt bejelen-
müszaki tanácsosunk,Dr.Lux Kál-
vom a nagytiszt. Lelkészi Hiva-
től tartózkodjék,mert egyes beá-
intve,arra szükség nincs.Ellen-
egrongált esővizcsatornák kija-
arról sürgősen gondoskodni szi-

atatlan munka a templomon nics.
ábbi teendőkre nézve a Müemlékek
pontban tartandó helyszini szem-

a nagytiszt.Lelkészi Hivatal
a Müemlékek Országos Bizottsá-
nélkül semmiéle munka nem végez-

Kövesi Imre

Thieme Becker

XXI. 196. l.

(Lyka)

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Kőves Izsó

szül. Nagyrárolyban 1853

nov. 22.

1883/84. I. Lotz-féle festé-
szeti osztály

1883/84. II. u. o.

Halászati eszközök IV. 125.

Kövesi Jenő

Jenő
meghalt állítólag
1916-ban
fia Kövesi Boldizsár
Erdélyi.

nem tudta
bizonyos

Köves Imre

festő

† 1917

Lásd

Művészet

1917. 35 l.

Soroksári tűzoltókör VI. 227

Köves Izsó

Ferto

+ 1917. január

Bpesten

Művészet 1917. 36. l.

Kördivásárhelyi kath. főgimnázium

IX. 186.

Kövesi Izidor

1882/83 – 1884/85.

Ferkèpzomfoiskèvk

105. l.

Köves Izsó

Munsarnok Bpest.

1900-1. téli kiáll

Festetics György levele VI. 141.

Köves Zsó

festő

1889, Budapest.

1. A fekete kávé mellett. Arcképek. Olaff.

2. A pártfogonó előtt. Olaff.

Téli kiállítás 1889/90.

1890. Budapest.

(40) Pókainé. Gyulai Pál költeménye nyomán. Olaff. 1000 frt

Téli kiállítás 1890.

1891. Budapest.

(270) Vendégek a nyalóban. Olaff.

Téli kiállítás 1891/92

1892. Bpest.

(303) A hontalanok. Olaff 1000 frt

Téli kiállítás 1892/93

Grósz Béla

festō.

Köves Jasó

festő, szül. 1853 szept. 15

Nagyharsky

ind

Krück - II. 91. l.

Stark IV. 245

Köves Irsó

1884/85. II - Festenetiontág
Loth

Hódmezővásárhelyi ref. főgimnázium
régi könyvtára IV. 122

Köves (Schreiber)
Izidor

1882/83. I. Lotz-féle
festészeti ontály
1882/83 II. " "
1883/84. II. " "

Hajóskönyvtárak segélyei 1913-ban

VII. 288.

Kövesi Irsó

U. 1987

~~Ausztria térképe a XVIII. századból~~

~~V. 27[redacted]29.~~

Köves Izso

IROD.

Iza. 430 l.
arcak

Kövesi Izis

ivad

Losonci Lipot der

Muvészeth Magyar

Szemle 1892. 33 4

..... *műhely.*

yfőnökség!

év ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

tam

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

M.D.K.

Köves Iván, festőművész

Az 1903-as győri képkiállitáson szerepelt.

Csatkai Endre: "Győr város kultúrképe". Az 1903-as képkiállitás. 237.o.

Arrabona, 8. A Győri Múz. Évkönyve. Győr. 1966. Antus János Múz.

MDK

Köves Izsó

Spinoza birái előtt, olajf.

KMTárs, 1900/1. téli kiáll.kat. 53.l.

MOK

Köves Izsó festő

Műcsarnok 1900/1901. téli kiáll. 59.l.

Köves Izsó MDK

Spinoza birái előtt, olf.

Mücsarnok 1900/1901. téli kiáll.

Köves Izsó MDK

A hontalanok, olf.

Mücsarnok 1892/93. téli kiáll.

Köves Izsó MDK

A pártfogónő előtt, olf.

Műcsarnok 1889/90 téli kiáll.

Köves Izsó

MDK

A fekete kávé mellet, Arcképek, olf.

Műcsarnok 1889/90. téli kiáll.

Köves Izsó MDK

Pókainé, olf.

Mücsarnok 189o. téli kiáll.

Köves Izsó

MDK

Női arckép, olf.

Mlcsarnok 1895. tavaszi kiáll.

Köves Izsó MDK

Vendégek a nyaralóban, olf.

Mücsarnok 1891/92. téli kiáll.

Köves Izsó

Köves Izsó festőművész, rajztanár január hóban halt meg Budapesten. Egy nagy kompozicióját, amely hosszú évek munkája — «Titus diadalmenete» — a múlt év juniusában láttuk

a Nemzeti Szalonban, a zsürimentes kiállításon. Művei közül megemlíthetjük a «Mendelssohn Nagy Frigyes előtt» című kompoziciót (jelenleg a budapesti «Zsidó Múzeum» tulajdonában), a «Spinoza bírái előtt» s dr. Glücksthal Samu birtokában lévő festményt, s a rabbiképző olvasótermében lévő arcképeket. —

Művészet 1917
35, 36. l

Köves Tibor

Máv főmérnök

tervezte a szeged-
kiralyhalmi rk.
templomot 1930.

erod
Biertempl

XIV. 1.

Köves Sarolta építész

Terverőcsoportjának tervét 20000 ft-ért megvették az alábbi pályázatban

Kovács Ferenc: A tabáni Rácz gyógyfürdő tervpályázata 1969

Magyar Építőművészet 1970/4 2 old.

Köves Sarolta építész

Tervezővsoportjának tervét megvették az alábbi pályázaton (rajz, szepró)

Ulrich Ferenc: Bölcsődék Orsz. hódszertani Intézetének terv-pályázata, 1969

Magyar Építőművészet 1970/2 18 old.

Kövesi Piroska

részt vett a Rómában
élő magyar képzőművészek kiállításán

Magyar Nemzet
1946. jún. 22.
(Római magyar levél)

BUDAPEST, 1941. január 2.

IX., RÁKOS-UTCA 10

TELEFON: 81-5-95

Pistain!

kor intézett kaligrafikus irá-

n, hogy

Köves Piroska

nobrázt

lárd

Orsz. Öszböndytanács

1933-34. évi jelentése

30. l.

rszágos Bizottságának.

Budapest. I.

Rákos utca 10

Köves Piroska

nobrain

Lásd okv.

Osmószt 1931/32

38. l.

A KÜLFÖLDI MAGYAR INTÉZETEK MŰKÖDÉSE ÉS A MAGAS MŰVELTSÉG CÉLJÁT SZOLGÁLÓ ÖSZTÖNDÍJAK AZ 1933—34. TANÉVBEN

AZ 1927. ÉVI XIII. T. C. 7. §-A ALAPJÁN ELŐTERJESZTI
A MAGYAR KIRÁLYI VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTER

ÖSSZEÁLLÍTOTTA
AZ ORSZÁGOS
ÖSZTÖNDÍJTANÁCS

Köves Piroska

nobrán

1929

Éjmisk 1930. 85. l.

~~xx~~ néz~~ve~~ ~~[illegible]~~. Jobb kezét az asztalon
annak s gyűrűs baljában felemelt
gját ékköves forgó s mellét érdemkereszt
la rövid, bajusza hosszú. Nyakkendője
kátfél való s vállra vetett gallérs mentéje prémes.
~~[illegible]~~. Felirata a kép a-

ER JÁNOS
ármester.
JÁNOS

Veréby Sománé
nás tilos
dy Testvérek Budapesten.

alak nagysága: 30 cm.
(chin. pap.).

8/98 No 1.

Köves Piroska

nobrán

1930

Iparm Isk Évk.

1930–34. 45 l

3. l. — Gerevich: Az prímási képtár külföldi mesterei. Vasárnapi Újság, 1916., 825. l. — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 231. l. (Képe 228. l.) (Credi, nyers műhelyvázlata a római Sterbini gyüjteményben.) — Décsei: Könyvismertetés. MM, V., 1929., 172—173. l. — Exhibition of Italian Art. Royal Academy of Arts. London, 1930., 369. szám. — Rónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931., 6. l. — Berti—Toesca, 954. l. (Képe 953. l. Credi, a filadelfiai Johnson gyüjteményben replikája.) — Van Marle, XIII., 1931., 312—314., 316. (Képe 313. l. Credi.) — Lepold—Lippay 55. l.

CRESPI, GIUSEPPE MARIA (bolognai festő, 1665—1747)

Jézus születése
Királyok imádása

Fa, olaj, egyenként 24×32 cm.
Maszlaghy II., 346. és 347. szám. — Gerevich: Az Újság, 1916., júl. 20, 3. l. — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 240. l. (G. M. Crespi.) — Décsei: Könyvismertetés. MM, V., 1929., 173. l. — Lepold—Lippay 55. l.

CRIVELLI, CARLO (velencei festő, 1440—1494 körül)

Szent Bonaventura, Bernardin és Domokos (73. kép)

Három predellaképecske, fa, tempera, 29×18,

Sz. Kövesi Piroska

Nobrak

V. Falk Miksa u. 3.

MKSz 1947

Sz. Köves Piroska

Nobrait

Pihenő nő, rajz
Gyermekfej, már-
vány vagy gipsz?
nobor repr.

Varga Sándor: Fia-
talok művészete.
[Bp. 1942.] XXVI, XXVII. t.

Eletrajz n. o. 42. l.

. Birottságának

Budapest.

Lamly.

B. Künstlerlexikon

kötése

P. I. –

MDK

Sz. Köves Piroska, festő – mohrán

kréta rajz

32. Akt,

(l. Szobrokmál 16. m.)

Omike. – III. Képzőm. kiáll. 1942. I. – Tárgymutató

MDK

Sz. Tövis Piroska, festő-restaurátor

Serdülő lány, gipsz

(l. képeknél, 32. n.)

MDK

Sz.Köves Piroska szobrásznöv.

e.a: Festő- és Szobrászképző Isk. kiáll.
Ujság, 1941. dec. 18.

M.D.K.

Sz. Kövesi Piroska, szobrász

sz. Pozsonyban 1915 —

ezen fiatalon a párizsi Ecole des Beaux Arts-on, később rövid ideig Kisfaludi Strobl Zsigmondnál tanult. 1932-ben a római Collegium Hungaricumba került, olaszországi kiállításokon olasz állami ösztöndíjat nyert, több műve olasz magántulajdonban van. A Galleria Corsini grafikai gyűjteményében krétarajzokkal és rézkarcokkal szerepel. 1938-óta ismét ./.

Fiatalok művészete, Szerk.: Varga Sándor
Bp./é.n./ Zsidó fiatalok szellemi közössége kiad.
48 old. + XXXII t.

42. old.

- 2 -

M.D.K.

Sz. Kőves Piroska, nobrán

... Budapesten tartózkodik. Nagyapja Kőves Izsó „a századfordulós ismert festője".

Közölve: „Pihenő nő" c. vonalas tollrajza és „Gyermekfej" c. nobor-portréja.

Fiatalok müvészete, Szerk.: Varga Sándor,
Bp./é.n./ Zsido Fiatalok szelèlmi közössége kiad.
48 old. + XXXII t. XXVI.-XXVII. t. 42. old.

MDK

Köves Piroska, szobrásznöv. 1911, Bp.

IV.Római Coll. Hung. Olaszorsz. ösztöndijasok.
Orsz. Ösztöndijtanács jel. 1933/34.

3o l.

KÖVES Orkán műgyűjtő

222

Oltványi 1991

76.

Bp. 1956 [a továbbiakban:
. Miklós terve Budapest Fővá-
Ybl Miklós tervhagyatéka
V. 331] 32.

émia Könyvtára, Kézirattára és
e: RAL K 1272-13/a.

Pester Lloyd 1862. jan. 21.;
an. 26. p.45., 1862. aug. 3.

ug. lo. pp.378-38o.

Tudományos Akadémia jegyző-

KÖVES Oszkár műgyűjtő

91 4. 23

KÖVES OSZKÁR műgyűjtő

FODOR András: A Kollégium :
Napló, 1947-1950. Bp. Magvető,
1991 263-264.

Látogatói gyűjteményjele Fülöppel

Kövesi Miklósné

textil

1932-33

Iparm. Isk. Évk.

1930-34. 45 l.

Kövesi Károly

festő

1918-19.

Életrajz 1930. 85. l.

L a vértbe öltözött

ontakozó globuson kissé balra ~~nézve~~ fordultan áll L III.
~~n öltözve~~ Kinyujtott jobb kezében jogart tart
ályos palástjának alját szoritja magához. Gön-
rállaira omlanak, bajusza és szakálla leberet-
nygyapjasvend jelvényét nyaklánczon viseli.
ódol a „PACATORI MODERATOR ORBIS"-nak. Kezében
dettel s „Eques de Dobtženitz" befejezéssel. Tőlül
delem felé két Amorette röpül koronával, jo-
ötérben balról Constantia belsiéget Neptunnal s körülöttük
fel caduceussal, térképpel s rajzolóeszközökkel; jobb
int Pallas Athenae kezében oszloppal s lábainal
k tengeren hadihajók közlekednek, a parton
oszlopon sai épületen ünnen, a negy Keppel diszitett emlek lépcsőzétén egy
edig zászlót tart „S P. Q. R" betükkel. Alól a kétfejű sas
. UNIVERSA ARISTOTELIS PHILOSOPHIA Quam sub
TISSIMI INVICTISSIMI & GLORIOSISSIMI ROMA-
REGIS" kezdetü szöveg áll s oldalt a tudori ezte-

elyezve, méretei 240 : 160 cm.

48.

428/97. Nº B : i.

Köves Izsó.

OMKT.1895.tav.

Köves Izsó festő.

Női arckép. Olajf.

OMKT.1895.tav.

MDK.

Köves Jozó fertő

~~Párisi~~ Tanulmányainak folytatására (Párisban)

segélyt kér a KT-tól.

MDK-A-I-1/1869.

Köves Izsó

Két müvész kiállitásáról számol be a Kultura c. rovatban m. sign.-val /Margitay Ernő/: A Nemzeti Szalonban Czóbel Margit kollekciója "valóságos oázis a rámasivatagban." Igen nagy elismeréssel ir a müvész mesemondó fantáziájáról, rendkivül üde stilizáló erejéről. Kiemeli "Erdőinteriör" és a "Temetőben" c. festményeit.

Köves Izsó: "India Capta" c. képe "régen eltemetett festői irányok utolsó kisértete." A kritika szerint: Josephus Flavius leirása után készitette, s ez a „piktori felfogás legalább egyidős az irott kutfővel."

Élet, Bp. 1916. május 21. VIII. évf. 21. sz. 507. lap.

Köves Izsó

rajztanár

l.

Lyka körös

131. l.

768.

I
362.

768. Juan Carrene de Miranda.

Sz. Avelisben 1614-ben. † Madridban 1691 után.

Szent Domokos.

Egész alak, áll és szembe néz. Jobb kezét felemelte és baljában bőrkötésű könyvet tart. Feje fölött láng lebeg, haja rövid, bajusza és szakálla sötétbarna. Az általa alapított rend öltözetét viseli, mely fehér csuha s fekete köpeny. Lábával a lépcső felső fokára lép és olyan mozdulatot tesz, mintha Isten igéjét hirdetné. Alól balra a mester ezen jelzését olvassuk:

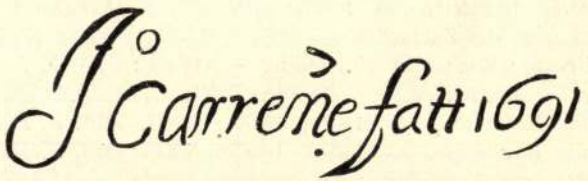

Vászon, méretei 201 : 127 cm. — Mündler: XIV. 56.
Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

Páris: Köves Jisó festő
tanulmányútja:

261/1887. K.I. 1887.
Sebr. 14.

MDK

Köves Izsó

"Judaea capta" A zsidó foglyok Titus diádalmenetében, of.

N.Szal. 2. zsürimentes kiáll. 1916. máj.

15 l.

M.D.K.

Köves Izsó

"A formákkal küzködik, aki a legélesebb konturokban vezeti Spinózát birái elé"-irja Lázár Béla: "Téli tá lat"-ról szóló cikkében.

Magyar Salon, Bp. 19o1. január
797-8o6.lap

Köves Irsó, festő

M.D.K.

Sz. Köves Piroska szobrász nagyapja, a századforduló ismert festője, Piloty-tanítvány. Kizárólag zsidótárgyu történelmi képeket festett.

Fiatalok művészete, Szerk.: Varga Sándor,
Bp./é.n./ Zsido Fiatalok szellemi közössége kiad.
48 old. + XXXII t.

42. old.

K

Köves Tivadar
Márton Ferenc
Moldován Béla
Payer Gizella

KITÜNTETÉSEK. Az 1908. évi londoni magyar kiállítás plakátjára a kiállítás igazgatósága pályázatot hirdetett az orsz. Mintarajziskola és Rajztanárképző növendékei közt. Az első 150 koronás díjat Hönigschmid Oszkár, a második 100 koronás díjat Moldován Béla, négy 50—50 koronás díjat pedig Márton Ferenc, Payer Gizella, Bálint József és Köves Tivadar nyerték.

Művészet 1908. 64. l.

9

Bacchiacca 306,
Baditz Ottó 179.
Bája István 419.
Bálint Zoltán 70, 134, 216, 268.
Balkay Pál 349.
Barabás Miklós 34, 179, 182, 419.
Barta Ernő *263*.
Bartolommeo, fra 387.
Baruzzi 139.
Baumerth Keresztély 209.
Baumhorn Lipót 268.
Bazzi, Giov. Ant. l. Sodoma.
Beardsley 70.
Becca, Michele de 405.
Beck Ö. Fülöp 69. 70.
Belányi Viktor *262*.
Bellini Giovanni 306.
Beltraffio 390, *397*, 398, *400*, 400, 402, 403.
Benczúr Gyula 179, 217, 337, *353*, *356*, *357*, *360*, *361*, *364*, *365*, *368—371*, *369—371*, 355—373.
Benkó István l. Medgyaszay
Berán Lajos 70.
Berény Dezső 339.
Bernardino di Mariotto 417.
Bernini 71.
Betlen Gyula 70
Bevilaqua Ambrogio 305.

Boltraffio l.
Bonfigli 417
Borgognone
307, 308,
Borgognone
Bornemissza
Boros Rudol
Bottka Mikl
Bouguereau
Bramante D
Bramantino
Brandl Gusz
Brocky Kárc
Bugatti Carl
Buttinone B
Cano Alonzo
Canova 10,
Caradosso l.
Cariani 306.
Casagrande
Cézanne Pa
424.
Chabada Bél
Civerchio Vi
Collett Fredr
Conrad Gyu
Conti, Bern
390, 400.
Correggio *5*

Kövesdi paszthoforium
(Felsőfehér m.) 1537.

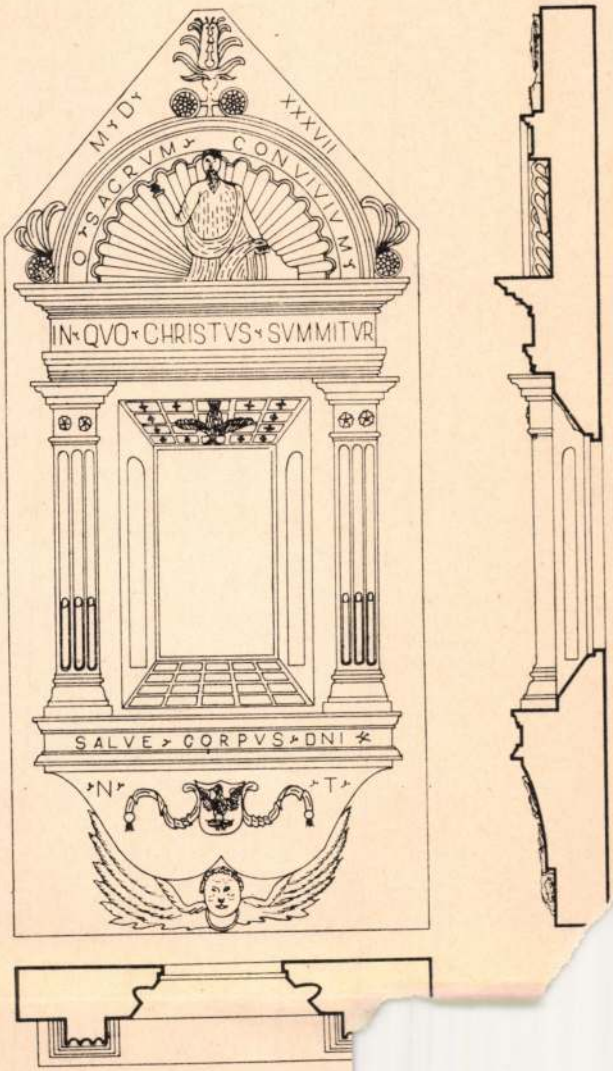

Lábla

Rados Jenő: Kolozsvári műemlékek.
A m. kir. állami felsőfőpitőipar-
iskola 1941-42. évi műnidei fel-
vételei [Dp 1943

Kövesd vár

Zemplén vm

l.

Hadtört. Közl

1914. 630. l.

véres cirkusz — nem tarthat sokáig, felhivtam az öcsémet, hogy jól figyelje meg a fegyvergyüjtő hely felé tolakodó alakokat, ezeknek a jeleneteknek a rekonstruálására még szükség lesz.

Az Otthon-klubból már kimaradtam, hozzátartozóim figyelmeztettek, ne menjek oda, ne játszak a tüzzel, mert bizonyosan nem tudom türtőztetni magam és baj lehet belőle. Tény, hogy kerestem a helyeket és alkalmakat, ahol dühös ellenzékiségemnek hangos és provokáló kifejezést adhatok. Március huszonharmadika, az ugynevezett proletárdiktatura első napja pompás tavaszi napsütésben uszott. Aznap délután az Abbazia-kávéházban adtam randevut régi barátomnak és kartársamnak, dr. Margitay Leónak, aki szintén földije volt Kun Bélának és nem tudta belehelyezni magát abba a lelki állapotba, hogy a vörös diktátort komolyan vegye, — és miután a feketekávénkat elfogyasztottuk, ezt mondtam neki:

— Te, Leó, folytassuk ott, ahol pár nap előtt abbahagytuk. Menjünk ki kocsikázni a Stefánia-uti korzóra.

Csakugyan, fizettünk és elmentünk az első fiakkerállomásra.

M. D. K.

KÖVESDI Endre építész

Társtervező ~~Lázár~~ : Seidl Ambrus. ~~Svastits~~ Svastits

Víztorony - pályázat

Rácz Péter: Százköbméteres víztorony

Terepályázata

46-48. l.

Magyar Építőművészet 1956. (V.) 2. sz.

Kövesdi Endre épitész M.D.K.

Részt vett a városi kábelhálózati transzformátor-állomások tervezésére kiirt tervpályázaton

11 ezer forintért megvásárolva

Két tervpályázatról döntött az Épitésügyi Minisztérium

Magyar Nemzet 1963. junius 11. 3.1.

Kövesdi vár

Nagykövesden

l.

Lad Sárosp

178-l.

Méret
Más szám

<Kövesdi ref. templom>

Galavits Gyula:

A. Kövesdi ref. templom. Erdélyi Museum 1915. 101–106. l.

10
MAGYAR KIR POSTA
10
MAGYAR KIR POSTA
10
MAGYAR KIR POSTA

Kövesdi ref. templom

és alaprajza

Repr.

Erdélyi Múzeum

1915. 103. l.

Pastophorium.

u.o. 104. l.

Kövesdi vár

Petri Szilágy

II. 106 – 1361.

Fölhivás

MŰVÉ

HAVI

az Országos Magyar Ipa

Iparművész

A vallás- és közoktatásügyi

Kövesd vára

Kövesd várának látképe 1665-ben

III. 208. Muz. és Kvt-Ért

Kövesdi rk-
templom

Restaurálták 1875
(Győri egyházmegye)

Velics 1894

72 l

2.
Ipoly

2. Duccio di Buoninsegna (?).

Élt a XIII. sz. második és a XIV. első felében.

Könyvtábla.

A sienai községi számadások egyik kötetének, állítólag az 1282-dikinek fedele, melyen jobbról az asztal mellett látjuk Ghiffolino apátot, a mint a bal kezében lévő sárga zacskóba rakja az öt rakás arany- és ezüst pénzt. Mögötte boltozott kapu van. A fal kék, a boltozat zöld, a párkányok és a pillérek vörösek fehér vonal-díszszel. Balról fehér alapon ez a felirat olvasható:

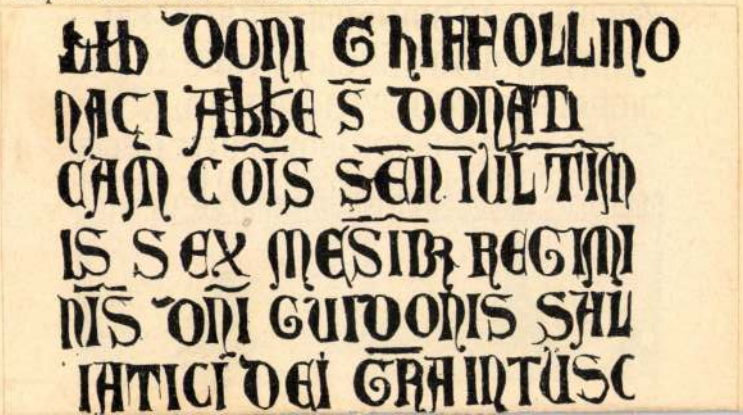

T: 434

Halaváts Gyula: A kövesdi református templom.

8°, 3K, 6L, Budapest, év nélkül

Kövesdi ref. templom

126. Kövesd, g. k. fatemplom.

1733. „ligneum". (O. L.; C. P. D. A. 1733. jan. 26.)

1737. „Ecclesiae structura est lignea, existit in statu bono." (O. L.; C. P. D. A. 1737. szept. 4. No. 1.)

1738. „Ecclesiae structura lignea in statu bono." (O. L.; C. P. D. M. 1738. máj. 14. No. 1.)

1747. „Ecclesia lignea in statu mediocri." (O. L.; C. P. Tab. et Conscr. 1747. No. 8.)

1839. „. . . cum Eccl. Lig. ad Protectionem B. M. V." (Schem. Munk. p. 23.)

1902. „Eccl. a. 1902. mur. antea lign. . ." (Schem. Munk. 1908. p. 73.)

Lásd még: Lehoczky IIIb. p. 377.; Gerecze p. 188.

(Bereg m.)

Domaéz

Kövesd (Bereg m)

Gör. kath. templom

l.

Lebegyleltkészségek

119. l.

3.

4.

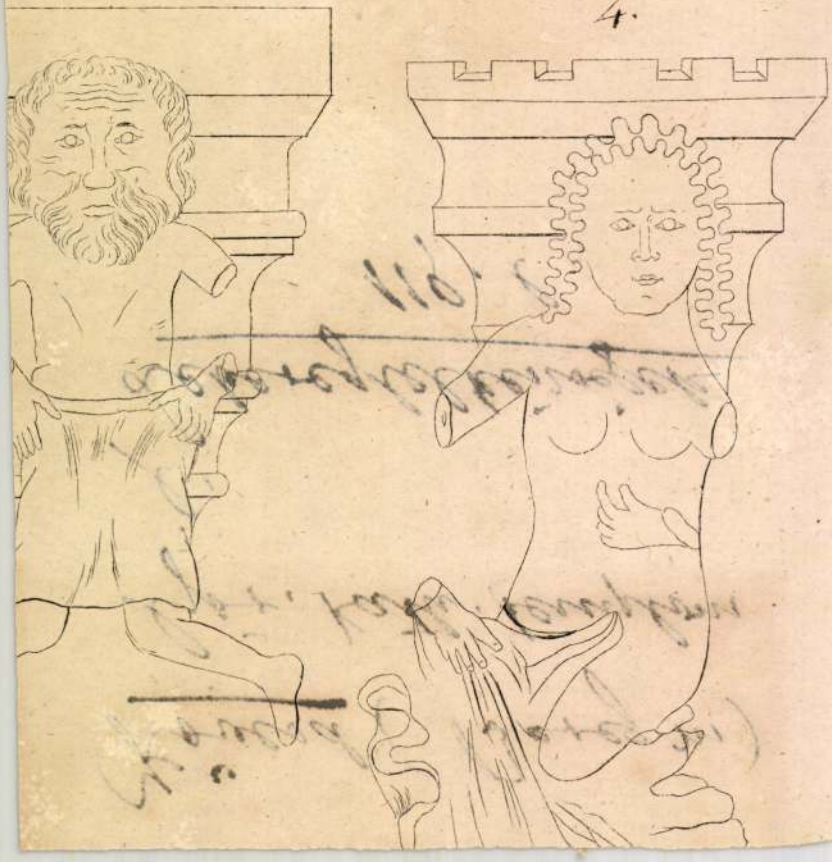

Kövesdi templom

l.

Balogh Endelyi ven

nevm.

ma könyv és lapterjesztő

r t.

Budapest V

Rothemere u 12 - III. 2.

Kövesd vára

(Hrad Kamenica)

Sáros vm.

2 képpel

Janota II

5 – 10. l.

HELYSÉG

VÁRMEGYE

ÓRZÉSI HELYISÉG

TULAJDONOS

SZAKCSOPORT

KOR

MÉRET

ALCSOPORT

SZÁRMAZÁSI HE

MESTER

SZEMÉLYI VONA

TÁRGY

EGYÉB ADAT

LEIRÁS (ANYAG, ALAK, MEGMUNKÁLÁS, DISZITÉS, FELIRAT, JELZÉS):

Kövesd N. Kutkulló

Kagyk

Szekelyb. 1916.

1) alapnagy hosszmetszet és keresztmetszet 1:100

ugyanerről másolatok.

2) 1 déli homlokzat és keresztmetszet.

~~hosszmetszet~~ másolata

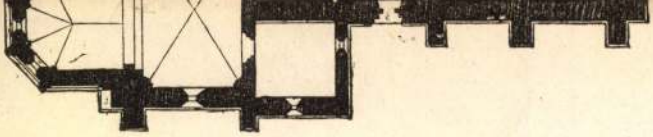

31.

52.

51.

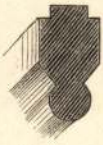

50.

49.

47.

Köves Tibor

Reklámrajzát bemutatja a lap. Divatkalapos női fejet ábrázol, "Holzer kalapok" cimmel készitett plakáton.
Repr.

A HÉT, Bp. 1911. ápr. 16.
XXII. évf. 16. sz. 264. lap.

Kövesárki Ferenc MDK

Futó gépnél, akv.

Mücsarnok 1960.Képző- és Diszitőművészeti körök kiáll.

MDK

Kövesárki Ferenc felszolgáló

Furógépnél

Szentendre, diópác

5. Nemzetk. vasutas képzőmüv. kiáll. Mücs. 196o. jul.

Kövesárki Ferenc felszolgáló MDK

Furógépnél

Szentendre, diópác

Mücsarnok 1960.Vasutasok V.Nemzetk.Képzőm. Kiáll.

Kövesárki Ferenc fetmolgáló

Fúrógépnél, 20 x 30 cm

Szentendre, diópác, 21 x 39 cm

Vasutasok 5. Nemzetközi Képzőmiv Kiáll. Bp 1960

Kat. szerk Kovács János

28.

Köves Tivadar

rajztanár

külföldre távozott,

a tagok sorából

törölték.

Rajzoktatás

1930. 114. l.

A MAY 9 KIR. VALLÁS. ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISTERIUM
Művészeti Ügyosztálya.

titkár.-

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
242 /1925 számi
Érk.: 1925 év aug. hó 13 n.

Köves Tivadar Mintarajzisk. növ. MDK

londoni m.kiáll. plakátjára pályázat.

50 koronás díjat kapta

Kitüntetések 1908. 64 l.

Művészi chj: Londoni magyar kiállítás plakát pályázata 1908, Köves Tivadar.

Művészet VII. éof. 1908. 64 l.

[illegible]

Köves Tivadar tanár, Ügynök-u.8. IV.8.

Plakátfestők, reklámgrafikusok.

Reklámélet 1929. II.évf.12.sz. 1o l.

MDK

Rosner K: Idegenforg. és idegenforg-i propaganda.
Magy.Ipatmüv. 1935. 2o2-2o3 l.

MDK

Kövis Tivadar
rajztanár

Plakát pályázat
A londoni magy. kiállítás plakát pályázatán
50 K-ás díjat nyert.

Vegyesek: Az idei londoni magy. kiállítás plakátja.
Grafikai Szemle 1908. 1. 140.

Köves Tivadar

Magyar lövészárok
a sabáci uton, vízf-

Nemzeti Szalon 1916. jan.
Sajtóhadiszállás
műkiállítása.

Köves Trivadar

1916. jan. sajtóhadiszállás
kiáll. N. Halon.

Magyar lövészárok a sabáci
uton, vvf. 100.–

nem Köves Hermann fia?

Vésö bronzból X. 148.

Köves Tivadar

Lásd

Müveszet

1908. 64l

Kövess Tivadar

1904/5 - 1907/8

Ferképzomfoiskèvk

105. l.

módjával; legnagyobb jelentőségű újítása, hogy visszaidézte a művészetbe az elmúlt korok nagyjainak — Tizianónak, Rubensnek stb. — a színesség-

Köves Tivadar

Müvénet 1908.64

el

10879588

SEPARATUM

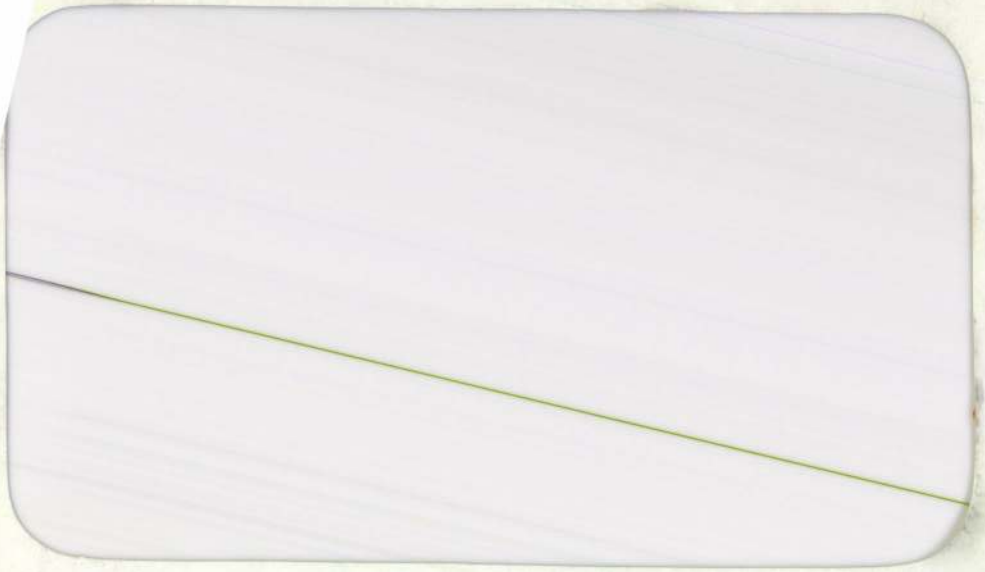

AKADÉMIAI KIADÓ, BUDAPEST
PUBLISHING HOUSE OF THE HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES
VERLAG DER UNGARISCHEN AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN
MAISON D'EDITIONS DE L'ACADEMIE DES SCIENCES DE HONGRIE
ИЗДАТЕЛЬСТВО АКАДЕМИИ НАУК БЕНГРИИ

Ars Hungarica 1978/2

INTERJÚ KÖVES OSZKÁR MŰGYŰJTŐVEL

KÖVES OSZKÁR: Mindenekelőtt meg kell Önnek mondanom, hogy mikor először értesültem az Akadémiának erről a kívánságáról, őszintén meghatódtam, hogy a működésemet alkalmasnak ítélik arra, hogy az Akadémia archívumába ezt rögzítsék. Nagyon sajnálom, hogy már korábban nem tudtam eleget tenni az Önök kívánságának, de közismert okok miatt, a betegségem miatt erre csak most kerülhetett sor. De ma sem késő. Így hát a kívánságuknak eleget téve én el is kezdem.

A 20-as évek elején, a gimnáziumi érettségi után sikerült bejutnom a Jogtudományi Egyetemre. De ez a siker rövid életűnek bizonyult, mert a korábban életbe léptetett numerus clausus és a politikai viszonyok erős jobbratolódása következtében el kellett hagynom az intézményt. Az intellektuális pályának búcsút kellett mondanom. És meg kellett találnom ott a helyemet, ahol az akkori mérgezett légkör ellenére is elindulhattam. A gazdasági életben helyezkedtem el. E számomra idegen világban csak az vigasztalt, hogy ifjúságom szellemi környezete, melynek felejthetetlen tagjai Fenyő László, Szegi Pál, Pán Imre és Fehér Pál voltak, együtt maradt, legalábbis egy jó ideig. Ők biztosították az ellenpontot gazdasági munkám szürkesége mellett. Összejöveteleinken gyakran nyílt alkalmam képzőművészeti orientációra is. Akkori felkészültségemre a szerény elméleti tudás és a tárgyismeret volt jellemző, de ugyanakkor a témához való ösztönös vonzódásom is. A népszerű képzőművészeti kiadványok és a Szépművészeti Múzeum klasszikus anyagának rendszeres látogatása, meglehetős bázisai voltak kezdeti tudásomnak. Főleg arra szolgáltak, hogy minőségi érzékemet fejlesszék. Azonban máig sem tudom magyarázatát, miért nem kerestem fel a kortársművészet nagyszerű vonulatát tartalmazó termeket. Hírből ugyan ismertem a mestereket, de képeikkel akkor még nem találkoztam. Nagybánya, a Nyolcak, Rippl-Rónai, Csók stb., homályos fogalmak voltak számomra. Talán azért történhetett ez így, mert akkor még inkább az irodalom, a zene és főleg a társadalom tudományok kötötték le érdeklődésemet.

Barátaim révén ismerkedtem meg Márffyval, Zilcer grafikussal és Scheiber Hugóval. Minthogy a fiúk között egyedül én jöhettem vásárlóként számításba, éltem is az alkalommal és mind a három művésztől vettem néhány képet. A biztató kezdet azonban nem folytatódott. A gazdasági verseny kíméletlen körülményei dupla erőfeszítést kívántak a botcsinálta üzletembertől. A nap tizenkét óráját arra kellett fordítanom, hogy versenyben maradhassak a lényegesen jobban felkészült üzemekkel, de tíz év példátlan erőfeszítése után végre úgy éreztem, hogy a konkurrencia már nem tud eltaposni. És akkor eljött az ideje, hogy szigorú életrendemen végre lazítsak. Így történt, hogy hosszú szünet után kilépve az üzem kapuján, újra szét mertem nézni a szellemi élet különböző területein. De egyet meg kell jegyeznem. A kényszermunka legkeményebb idejében sem szűntem meg minden nap, rendszeresen olvasni. Sőt! Hogy biztosítsam szellemi állományom ütőképességét, kiszabtam a napi penzumot. A harminc oldalt, ha kellett az éjszakába abszolváltam. A módszeres tanulást, a program szerint való haladást és a máig sem szégyelt szorgalmat tevékenységem minden területén alapvető követelménynek tekintettem. De azt is, hogy minden jelenséget komplex összefüggésében vizsgáljak.

Anyagi viszonyaim javulása és a gazdasági életben megszerzett rutinom lehetővé tették, hogy egyre több szabad időt biztosítsak magamnak. Gyors egymás utánban két tanulmányutat tettem Olaszországban és ezekre is módszeresen felkészültem. Pontosan tudtam, mit kell megnéznem. Szakirodalom és

vasúti menetrend, törvény volt a számomra. Tehát tudtam, hogy mi vár rám Itáliában. Ennek ellenére álmomban sem gondoltam arra, hogy az építészeti és képzőművészeti remekművekkel való személyes találkozás oly nagy mértékben ki fogja tágítani látóhatáromat. Megtanultam, mi a különbség a valóság és a reprodukció között, hogy – és itt idézem egy barátom mondását – "Jelen kell lenni, ha megérteni és értékelni akarjuk a nagy alkotásokat. A tárgyak egy városkép összefüggésében, atmoszférikus sugárzásában úgy viszonylanak fotóikhoz, mint a szerves anyag a szervetlenhez." Mindez azonban csak termékeny előkészület volt elhatározásom megvalósításához, hogy a tíz évvel korábban alig megkezdett gyűjtői tevékenységemet folytassam, sőt magasabb szinten újrakezdjem. A 30-as évek közepe táján már kezdtem figyelni a hirdetéseket. Az újságok képzőművészeti rovatait és ezek nyomán, de úgyszólván találomra, két kiállítás megnézését határoztam el. Mind a kettő telitalálat volt. A két művésznek még csak a nevét sem hallottam, nem hogy jelentőségükkel tisztában lettem volna. Szerencsés embernek kell tartanom magam, hogy gyűjtői tevékenységem motorjai ők voltak. Bernáth Aurél kiállítása, biztosan tudom az Ernst Múzeumban, Derkovitsé, remélem, jól emlékszem, a Tamás-galériában volt. Negyven év távolából és az értékelés művészettörténeti rögzítését megszokva, bizonyára túlzásnak hat a megállapításom, hogy a két kiállítás anyaga elementárisan hatott rám és világossá tette számomra a követendő utat. Még csak az élő művészet kapuján léptem be, de már éreztem, tudtam, hogy mindenekelőtt e legfrissebb irányzatok legjobb darabjait kell felkutatni, megismerni és megszerezni. És szerencsém folytatódott. A Bernáth kiállításon Frukhter Lajossal, a Derkovitsén Tamás Henrikkel ismerkedtem meg. Az előbbiről kiemelt hangsullyal kell szólanom. Az embert lehetetlen volt nem megszeretni. És mint a korszerű művészet lelkes és értő propagátorát, követendő példának tekintettem. Sokat köszönhetek neki. Elsősorban azt, hogy csodálatos gyűjteményét a Nap-hegyen gyakran láthattam, de azt is, hogy rajta keresztül jutottam a többi jelentékeny kollekció megismeréséhez. Ugyancsak neki köszönhetem, hogy megismerhettem Berényt, Egryt, Dési Hubert, Bernáth Aurélt, Diener Dénest, Hoffman Editet, Oltványi Artingert és Kassák Lajost.

Vasárnap délelőttönként nyitott házat tartott barátai részére, ahol ideális környezetben sorra lehetett venni a posztimpresszionizmus válogatott darabjait és megtárgyalni a kor képzőművészeti eseményait. Felejthetetlen napok voltak. Tamás Henrik lakásán pedig Vaszary, Mednyászky, Nagy István és Koszta művészetének jelentőségét tanulhattam meg. Ezek lázas hetek, hónapok voltak és utána újra felkerestem a Szépművészeti Múzeumot, de most már a kortársi művészetet vettem szemügyre. Hát volt is mit. Rippl-Rónai, Ferenczy, Kernstok, Vaszary, Csók vásznait úgyszólván hetenként látogattam és ezzel párhuzamosan megkezdődött elméleti lemaradásom felszámolása. Könyvek, folyóiratok, monográfiák, folyamatos és összefüggő tanulmányozása napirenden volt. Amit antikváriumokban nem tudtam megszerezni, könyvtárakból kölcsönöztem ki. A Magyar Művészet számait 1925-ig visszamenőleg felkutattam. Az Ars Hungaricával ugyanezt tettem a 30-as évek elejétől kezdődően. Fülep Lajos, Kállai Ernő, Elek Artúr minden elérhető írását megkerestem. A "Szinyei Társaság," a Kut valamennyi tárlatát megnéztem. A Tamás-galéria vasárnap délelőtti törzslátogatója lettem. Ez a könyörtelen, de lelkes tanulmányozás körülbelül két évig tartott, amelynek izgalmait és meg-megújuló élményeit sem művészettörténész, sem kritikus meg nem értheti. Csak a gyűjtő érezheti át igazán, mit is jelenthetett ez. És csak azután, amikor már feltételezni merészeltem, hogy kellő anyagismeret és ítélőképesség birtokában vagyok, kezdtem kijelölni a keretet, amelyen belül megkezdhettem vásárlásaimat. De mielőtt folytatnám, Czóbelről kell szólnom, akire Diener Dénes hívta fel a figyelmemet, sőt ki is vitt hozzá Szentendrére.

Természetesen eleinte olyan képek is falra kerültek, amelyeket később le kellett cserélnem. Ez a tanulóévek elkerülhetetlen velejárója. De nem is volt haszontalan fordulat, mert végül is elvezetett a felismerésig, mik legyenek gyűjtési szempontjaim legkomolyabb ismérvei. Elsőként el kellett döntenem, hogy melyik korszakkal foglalkozzam. Utána ki kellett választanom a művészeket, akik e korszak, megítélésem és ízlésem szerint, legjelentékenyebb képviselői voltak. Nem akartam a választott korszak teljes keresztmetszetét adni, hiszen ez múzeumi feladat és falfelület kérdése. Továbbá törekednem kellett, hogy a kijelölt művészek legjobb darabjaikkal szerepeljenek, amelyek ugyanakkor fejlődésük jellegzetes állomásaira is jellemzőek. De, ha korlátoztam is a különböző stílusok számát, attól óvakodtam, hogy a kollekció hangsúlyozottan egyoldalú legyen. A döntő szempont a kvalitás volt és hogy az összkép egységes koncepciót mutasson. Végül a létszámot is limitáltam és így a gyűjtés folyamatosságát a lecserélés, a finomítás biztosította. Úgy határoztam, hogy gyűjtésem Ferenczy-

től Derkovitsig, a XX. század első négy évtizedét fogja bemutatni. Már a 30-as évek vége felé jártunk, mikor egyre erősebben jelentkezett a vágy, hogy a vátozatlanul tartó tanulás, tájékozódás mellett most már demonstráljak is s a magam szerény eszközeivel hitet tegyek a jelenkori magyar képzőművészet legkiemelkedőbb vonulata mellett. A válogatás és megszerzés technikai végrehajtását megkönnyítette, hogy a nagyközönség és a műkereskedelem abban az időben nem érdeklődött választott művészeim alkotásai iránt. Rippl-Rónai, Ferenczy, Gulácsy, Derkovits, Mednyánszky figurális képei, Nagy István, Márffy, Czóbel, valamint a greshamisták művészete csak egy kis számú társaság megbecsülését élvezte. Csak ily módon sikerült Rippl-Rónait tíz olyan darabbal bemutatnom, amely felölelte a korai párizsi fekete-szürke korszakát, "Ibolya csokros öreg hölgy," "Kossuth imádó Riplibácsi", "Egy párizsi hölgy színvázlata", az ún. kukoricás periódus, "Fivéreim", "Lazarin asztalnál szundikál" és olyan pasztelleket, mint a "Martin testvérek", "A párizsi babák" és a "Kaposvári kert". Vaszary is helyet kapott, de vigyáznom kellett, hogy az eklektikus életmű melyik periódusát választom. Úgy érzem, helyesen döntöttem, mikor a 20-as évek három gyönyörű expresszív képét választottam. "Lovasok az erdőben", "Virágcsendélet", "Parkban". Ezek mélytűzű színeikkel, viharos ecsetkezelésükkel, drámaiságukkal a legmagasabb színvonalon képviselték őt és a magyar festészetet. Márffytól hat képet vásároltam. Mikor a Málna utcai műtermében felkerestem, már túladtam az első darabon, amely jellegzetes példája volt korai kubista expresszionista korszakának és amely vastagon felrakott színeivel annak idején annyira megragadott. A hat kép kivilágosodott színei, álomszép fény, levegő megoldásai mellett még a korábbi konstruktivista Márffy-erényeket is megőrizte. Az ő szomszédságában Egry öt olajpasztelljét kell megemlítenm. A két művész munkái ugyanis egymás társaságában kivételes hatást tettek. Egryt gyakran látogattam József Attila utcai és badacsonyi műtermében, s vele való barátságomat estébe nyúló beszélgetéseinket, mint ahogy az előbb említettem, Frukhternak köszönhettem, aki szeretettel ajánlott a nagyszerű művész és a különleges ember figyelmébe. Később már én voltam az, aki látogatókat vittem Badacsonyba, akik közül a legkiemelkedőbb személyiség Czóbel Béla volt. A két művész beszélgetése, évődése felejthetetlen számomra. Ha megengedi, egyet, a legjellemzőbbet el is mondanám. Megérkezésünk után, ahogy túlestünk a bevezető beszélgetés üresjáratain, visszafogott türelmetlenséggel rátértem utazásunk számomra legfontosabb céljára. Megkértem Egryt, mutatná meg legújabb kartonjait. Szívesen megtenném, mondotta, de vajon Bélát érdekelni fogják-e? Kelletlen dünnyögés volt a válasz, de a képek egymás után kerültek fel a staflira. A friss Egry-látomásokat elragadtatással figyeltem. A nyolcadik vagy tizedik darabnál a kivételes hangulatot Egry gunyoros kérdése törte meg: "Te Béla! Bírod még ezeket a vékonyan feltett faktúrákat? Hiszen ez nem a te világod? De tudod-e, hogy miből építettem én ezt a házat? Az isten tudja, hány mázsa festéket használsz el évenként. Nos. Amennyivel én kevesebbet, abból futotta az építkezésre." Czóbel, a festő, az ember és Szentendre elválaszthatatlanok lettek a szememben. Első találkozásunk napja óta festészetének modernségét, erejét, színeinek alig elemezhető szerves gazdagságát rögtön felismertem. E ma már naivnak ható közlésemet azért tartom jogosultanak, mert nemcsak hogy a greshamistákhoz hasonlóan még csak a nevét sem hallottam, de magyarországi népszerűsége ez idő tájt igen gyenge lábon állott. Ön még fiatalember, ezt meg sem érti. Vele kötött barátságom valamennyi között a legmelegebb volt. És kiállta az évtizedek próbáját. Művészete iránti tiszteletemet bizonyítja, hogy Rippl-Rónai mellett a legnagyobb számban ő szerepelt a gyűjteményemben. És ismételten hangsúlyozom, a 30-as években még a moderneket gyűjtő kisszámúak körében is Czóbel nem tartozott a sztárok közé. Párizsi népszerűségét meg sem közelítette a pesti. De a vele való kapcsolatom intenzitását az is fokozta, hasonlóan Márffyéhoz és Egryéhez, és szeretném, ha ezt Ön most nagyon figyelemmel kísérné, hogy csak nála adatott meg a gyűjtő legnagyobb öröme és izgalma: a műteremben való válogatás, a frissen készült anyag között. De nemcsak izgalmat és örömet jelentett a válogatás, hanem felelősséget és vizsgát is. Mert itt olyan darabokról volt szó, amelyek a nyilvános kiállítás közvéleménye és a sajtó kritikájának szűrőjén még nem mentek át. Úgy gondolom, hogy itt a helye, hogy a Gresham-társaság három nevezetes tagjához fűződő viszonyomról beszéljek, épp az előbb említett műtermi látogatás kapcsán. Ide tartozik. Bernáth művészetének döntő hatásáról már az előbb hallott Ön. Berény festészetét ugyancsak nagyra értékeltem és Szőnyit is választottjaim csoportjába soroltam. Ez utóbbit kivéve a másik két kiválósággal igen megtisztelő barátságba kerültem. Mind a kettő a maga közismert módján közel engedett magához. Meghívásomat elfogadták, vendéglátásukat élvezhettem. Kitüntetésnek tartottam, hogy nemegyszer készülő művek problémáját megbeszélték velem. De a műteremben való

válogatás és kockázatvállalás öröme már nem adatott meg nekem, amikor az évtized vége felé a kollekció kiteljesedésének ideje elérkezett. Barátságunkat tehát nem a tőlük történt vásárlásom indította el, hanem az értesülésük, hogy művészetüknek új tisztelője és gyűjtője jelentkezett. (Érzi, hogy miről van szó?) Gyűjteményem Bernáth, Berény és Szőnyi anyaga két-három darab kivételével nem közvetlenül e művészektől került hozzám. Szorgalommal és sok kutatással a legkülönbözőbb forrásokból kellett megszereznem azokat. Akkor még csak sejtettem, de később bizonyossá vált, hogy pályájuk korábbi szakaszán születtek azok a képek, amelyeket én a legjelentősebbeknek tartottam és megszerette. Így került hozzám a "Tél", nem tudom, hogy ismeri-e? az "Angyalos önarckép" a "Parkban", a "Húsvéti kosár", a "Svájci tó" stb. Berénytől a "Piros blúzos, könyöklő önarckép", "Gyümölcscsendélet vázával", "Ház a fenyvesek tövében", a "Gordonkás nő", s végül Szőnyitől a nagyméretű "Favágók a ház előtt" és "Pétert lavórban fürdetik". Valamennyi a 20-as évek végén, ill. a 30-as évek elején született. E nagyszerű mesterek sugallatos világát, megejtő kolorizmusát olyan színvonalon képviselték, amilyent ők később már nem értek el. 1940 körül jártunk, amikor a Kossuth Lajos téri ideiglenes műtermében felkerestem Berény Róbertet, akit munka közben találtam. Ezzel a történettel is igazolni akarom azt, amit az előbb hallott. Egy nagy méretű akton dolgozott, amelynek tárgya egy gyönyörű fiatal leányka volt. A félig kész kompozíció, Ferenczyre emlékeztető szépsége egy befejezendő remekmű ígéretét mutatta. Végre, gondoltam, és habozás nélkül megvettem. Beleegyeztem, hogy a közelgő Szinyei társulat kiállítására kölcsönadom a képet. Pár héttel később boldogan szállítottam haza a Géberth által illően keretezett képet. Nem tudom, tudja, hogy ki az a Géberth? A kor legdrágább és legkitűnőbb, legstílusosabban keretező mestere volt. És első dolgom volt Diener Rudi barátomat értesíteni: a beharangozott festmény megtekinthető. Ő nyomban el is jött, öt percnyi alapos szemlélődés után, elhangzott a vérfagyasztó ítélet. "Félre fogtál." Nem részletezem a csalódás és hitetlenkedés egymást váltó párbeszédét. Végül is meg kellett nyugodnom barátom javaslatában. Várjuk meg a Nemzeti Szalon megnyitó kiállítását, ott fog majd vizsgázni a kép. Türelmetlenül vártam a következő vasárnap délelőttöt, amikor majd eldől a kép sorsa. Természetesen elsőként érkeztem a helyszínre, egyenesen a terem felé tartottam, és ahogy beléptem, pontosan a főfal közepén megpillantottam a nagy zsákmányt! Abban a percben rádöbbentem: megbuktam. A kép előtt álldogálva és gondosan elhallgatva, hogy én vagyok a tulajdonos, egymás után üdvözöltem Egryt, Hatvany Ferencet, Kmettyt, Ferenczy Bénit stb. Egybehangzóan gyengének minősítették az aktot. Egry még hozzátette, idézem őt: "Róbertnek a Műcsarnokba kellett volna küldenie ezt a képet." Önnek tudnia kell, csak emlékeiből, a Műcsarnok és a Nemzeti Szalon között nemcsak színvonalbeli különbség, hanem világnézeti különbség is volt. A progresszió a Nemzeti Szalonban, az akadémikus és a közhelyek a Műcsarnokba kerültek. Tehát Egrynek ez a megjegyzése devalválta a képet. Egy óra múlva a tömegben összesodródtam a művésszel, aki közölte, hogy a képet hazaviszi és átdolgozza. Azóta sem tudom, hogy mi lett a sorsa. Kötelességemnek tartom elmondani, hogy Berény ugyanezen a kiállításon további öt képpel szerepelt és mind az öt, még a legjobb formájában mutatja a mestert. Talán még jellemzőbb a Bernáth-eset. A felszabadulás után 1946-ban, Rippl-Rónai kiállítást rendeztek az Ernst-ben. A halott mester képei a belső teremben kaptak helyet, az övéi a Nagymező utcai fronton helyezkedtek el. Fontos megjegyezni, hogy Bernáth ez alkalommal csak az utolsó négy–öt év termését mutatta be. A kritika mérsékelt lelkesedéssel fogadta. De Kállai Ernő minden udvariasságot és tapintatot félretéve, keményen bírálta az anyagot. Bernáth, aki tudott szoros barátságomról Kállaival, szinte könnyezve panaszkodott a nyers támadás miatt. Kényes helyzetemben nehéz volt megtalálnom a gyógyító hatású szavakat. Hiszen magam is láttam, milyen kockázatos vállalkozás volt ezzel a teljesítménnyel, éppen Rippl társaságában állni a nyilvánosság elé. Az elragadó korábbi korszak után ezek a képek most még feltűnőbben mutatták a hanyatlás jeleit. Kállai Ernővel pár nappal később beszélgettünk az ügyről és arra a megállapításra jutottunk: ha egyáltalán szükség van az effajta páros kiállításra, Rippl elementáris szomszédságát legfeljebb a képességének teljében levő 62 éves Czóbel tudta volna kiegyenliteni. Bernáth akkor 52 éves volt.

És most visszatérek a folyamatos elbeszélésre.

1938 májusában hosszas keresgélés után megtudtam Derkovits Gyuláné címét és felkerestem a külső Thököly úti szobakonyhás lakásában. Nem tudom, járt-e maga arra, a Hungária krt.-i vasúti átjárónál még jól látható a folyosói bejárati ajtó. Én a "Dunai homokszállítókat" akartam megszerezni. Ismeri ezt a képet? Fő műve Derkovitsnak. És bizony letört az özvegy közlése, hogy három nappal eze-

lőtt már megvették. De a nagy művész halála után öt évvel még bőségesen lehetett válogatni a hagyatékban és ez volt a szerencsém. Így került hozzám egyszerre a "Hajnal", a "Külváros", a "Barkács csendélet", és a "Hídépítők" egy változata. Nehezen találok szavakat, higgye el, amelyek visszaadnák a hatást, amit a négy mű nyújtott nálam a szobám falain.

Gulácsy Lajos felfedezését Lehel Ferenc könyvének és Keleti Artúr fáradhatatlan segítségének köszönhetem. Ön hallott már valamit Keleti Artúrról egyáltalán? Ő költő volt, könyvész és a képzőművészet nagy híve. És Gulácsy Lajos barátja. Homályos kapcsolata is volt Gulácsyval, amit a Lehel a könyvében meg is írt. A műkereskedelmet akkor Gulácsy sem érdekelte és ezért csak a lappangó darabok utáni nyomozás vezetett eredményre: az Ernst Múzeum pincéjében, a Központi Zálogház Kinizsi utcai raktárában. Most a Bizományi Áruház van ott. És egy Kossuth Lajos utcai régiségkereskedő kacatjai között találtam meg Gulácsy álomvilágának legszebb darabjait. Amelynek mindegyike a preraffaelita és a "na-conxipan" korszakban született. Derkovitsokat, Gulácsykat és a Mednyánszky figurális képeket, ezt mindig hangsúlyozom, egy szobába akasztottam. Tamás Henrik magángyűjteményéből válogattam Koszta, Perlmutter, Mednyánszky és Nagy István műveit. Perlmuttertől csak a ragyogó színekkel festett tündéri kis vásznak érdekeltek.

RIPORTER: Ekkor körülbelül mennyi darabja volt a gyűjteménynek?

KÖVES OSZKÁR: 70. Ferenczy Károlytól sajnos csak három képet tudtam szerezni, de mind a három nagybányai plein air átszellemített sorozatához tartozott. A "Hazatérő favágók", "Ábrahám áldozatának" egy kisebb változata és a "Fürdőző fiúk" egy vázlatosan festett, zseniális tanulmánya. Ez utóbbi Ferenczy Béni kedvence volt. Az 1950-ben végérvényesen kialakított gyűjteményről szólva kisplasztikáim együttesérői is meg kell emlékeznem. Ferenczy Béni, Medgyessy, Maillol egyes darabjai mellett Bokros Birman kilenc művel szerepelt.

RIPORTER: Ez a Maillol hogy került a gyűjteménybe?

KÖVES OSZKÁR: Kérem ez egy nagyon szerencsés véletlennek köszönhető. Az akkori kor egyik legízlésesebb és leglelkesebb gyűjtője egy pécsi orvosnak az özvegye, felesége. Bizony a nevére már nem emlékszem, pedig Pestre került és itt rövidesen meghalt. A Rózsadombon telepítette ő a kollekcióját. A férje kíméletlenül likvidálta a felesége halála után és ott találtam ezt a Maillol-szobrot. Szobrocskát, kisplasztika. A politikai és a gazdasági helyzet, valamint a kultúrpolitika közismert alakulása lehetetlenné tette tevékenységem folytatását. Úgy éreztem, életem értelmét jelentő korszak lezáródott. A számtalan, felejthetetlen élményt, barátságot, és hozzá kell még tenni, megbecsülést hozó 15 év lezárult. Új tehetségek nem mutatkoztak a láthatáron, akik pedig érdekeltek volna, azok meg gyakorlatilag nem jöhettek számításba. A 40-es évek végén Kállai Ernő kívánságára még elmentem az "Európai Iskola" kiállítására. Erről tud? De meg kell vallanom, hogy az ott látottak teljesen hidegen hagytak. Sőt taszítottak. Történt ez annak ellenére, hogy működésem egész ideje alatt a minőség és a progresszió érdekelt elsősorban. Mindezek után be kellett érnem a passzív és kétes értékű dicsőséggel, hogy a legkülönbözőbb korú érdeklődők szemében haladó hagyományaink bemutatója lettem. De azért még az 50-es években sem szakadt meg a kapcsolatom az élő művészettel. Én nem tudom, hogy ön hány éves, de talán erre még emlékszik. Vagy hírből tudja, hogy ez a dogmatikus kornak a megjelenése. A műcsarnokban rendezett kollektív és egyéni kiállításokat rendszeresen látogattam, de alig emlékszem egy darabra is, amelyik stílus és minőség dolgában megközelítette volna elképzeléseimet. Egy alkalommal a hátsó teremben mégis rábukkantam egy képre, amelynek alkotójával szerettem volna megismerkedni. De azt, hogy mi okból, már nem tudom. Elmaradt. Csernuss Tibor volt a festő, aki később Párizsba költözött. Hallott róla? Ez talán már az ön korosztálya. Ebben az időben történt, hogy Pán Imre, aki gyakori látogatóim egyike volt, Kassák üzenetét hozta, hogy látogassam meg Békásmegyeren, mert készülő kiállítása anyagát szeretné megmutatni nekem.

RIPORTER: Ekkor még nem volt Kassákkal kapcsolata, ugye? Vagy Kassák nem volt a gyűjteményben?

KÖVES OSZKÁR: Nem, hogy nem volt, de később sem került oda, ami ebből a beszélgetésből az ön számára világosan ki fog derülni és ez nem egy lényegtelen kérdés volt. Nagyon köszönöm. A régi barátság, ha szabad ezt a szót használnom, és tisztelet, arra kötelezett, hogy még azon a héten kimenjek hozzá. Meglepetésemre Kassák nem a képarchitektúráit sorakoztatta fel, hanem tájképeit, melyek ha jól emlékszem, akvarellek voltak. Fekete színekre és szálkás vonalvezetésre emlékszem. Egyáltalán nem volt könnyű dolgom a szigorú és nagy tekintélyű szakértő jelenlétében a sa-

ját dolgairól nyilatkoznom. Különösen, ha arra gondolok, hogy majd minden képnél részletes és persze pozitív véleményt várt tőlem.

De volt annak az időnek egy ragyogó fénypontja is. A Kassák rendezte Gadányi-kiállítás az Ernstben. Ott ismerkedtem meg a kiváló művész életművével, amely egyszerűen elragadott. A képek, a tájképek, csendéletek és absztrakt kompozíciók, szerkezetükben konstruktívak, de a rend szigorát szikrázó kolorizmussal oldották. 1957-ben családom jelentékeny része elhagyta Magyarországot.

RIPORTER: Egy pillanat, még ide a Kassákhoz tartozóan azt szeretném kérdezni, hogy a Bauhaus-körrel nem volt érzelmi vagy vásárlói kapcsolata?

KÖVES OSZKÁR: Kassáknak?

RIPORTER: Nem, önnek.

KÖVES OSZKÁR: Kérem, még egyszer azt mondom, nagyon köszönöm a kérdést és nem akarok mondjuk formabontással élni, azért ezt a későbbre halasztom. De ön erre is választ fog kapni, sőt még hozzáteszem, nogy dramaturgialilag a legizgalmasabb pontja lesz ennek a beszélgetésnek. Meg fog róla győződni. Remélem, egyet fog velem érteni. Tehát 1957-ben családom jelentékeny része elhagyta Magyarországot. A világ szinte minden tája felé. Ez a szétszóródás, de különösen a fiam távozása, mélypontra süllyesztette érdeklődésemet az új és a legújabb jelenségek iránt. Idegileg, helyesebben lelkileg nagyon megviselt a magunkra maradás és így történt, hogy a 60-as évek elején, mikor fiam sürgetése egyre nyomatékosabbá vált, úgy döntöttünk, hogy csatlakozunk az USA-ban élő családunkhoz. A legnagyobb és legérzékenyebb gond – ezt, azt hiszem, hogy megérti – a gyűjtemény likvidálása volt. A tudat, hogy meg kell válnom a közel 30 éves együttléstől mélységesen csüggesztő volt. De a tárgyak vagy a személyekhez kötődés konfliktusában ez utóbbi mellett döntöttünk. A likvidálás technikai része nem okozott gondot. A Nemzeti Galéria, a Kiscelli, a Kaposvári Múzeum, a Minisztérium Képzőművészeti Főosztálya az anyag nagy részét átvette. De a gyűjteményem számottevő része ajándékozás útján került a Nemzeti Galériába, minek ellenszolgáltatásaként a Czóbel-festményeimet magammal vihettem. Most figyeljen, mert most jön az, amire ön az előbb kíváncsi volt. Az útrakészülődés epilógusaként még elmondom, hogy Kassák Lajos, mikor értesült elhatározásunkról, ismét üzent értem. Ezúttal a Bécsi utcai lakására invitált. Arra kért, hogy propagáljam a festészetét az USA-ban és e célból működjem együtt dr. Singer professzorral, aki neki lelkes híve és az indianapoliszi egyetem tanszékvezetője. Most is felvonultatta nagy számú vásznait, amelyek ezúttal kivétel nélkül geometrikus absztrakciók voltak. Nos, sajnálattal állapítom meg, nyilván ízlésbeli elfogultságom miatt, ezt mindjárt hozzá kell tennem, ritkán akadt életemben fárasztóbb konzultálás. Kassák számos fotójával is ellátott, fotóval, a képeinek a fotójával, hogy misszíómnak megfelelhessek. Időrendben az eseményeket elébe kell vágnom, hogy befejezhessem megbizatásom történetét. New Yorkban és Mineapolisban próbálkoztam a feladattal és bár a múzeumigazgatók érdeklődéssel és elismeréssel nézegették a fotókat, kiállításra nem vállalkoztak. Eleinte arra gondoltam, hogy ennek az oka akkor még fogyatékos angol tudásom és mérsékelt lelkesedésem lehetett. Később tudtam meg, Singer professzor, .. leveléből – meg is mutathatom önnek –, hogy ő is eredménytelenül próbálkozott a chicagói múzeumnál. Kassák képeit megőrzésre sem vették át. 1963 szeptemberében az Egyesült-Államokba távoztam. Öt évig éltem Amerikában. És sokáig úgy nézett ki, hogy biz én ott maradok. Feleségem halála azonban életkörülményeimet, az amúgy is idegen környezetben gyökeresen megváltoztatta, és úgy határoztam, hazajövök. Ennek az öt évnek az eseményeit szeretném röviden összefoglalni. Bevezetőül engedje meg, hogy hazaírt levelem egy mondatát idézzem. Amerikát sem megszokni, sem megunni nem lehet. Magától értetődik, hogy beszámolóm természete és jellege nem engedi, hogy társadalmi, politikai és kiváltképpen gazdasági tapasztalataimat itt szóvá tegyem. Következésképpen most csak képzőművészeti témák kerülnek sorra. Pestről való távozásom első napjaiban fogalmam sem lehetett a látnivalók félelmetes tömegéről és összetettségéről. Lassan nyílt ki a szemem, ahogy úti céljainkhoz közeledve időt kerítettem a bécsi, párizsi, New York-i és chicagói múzeumok megtekintésére. De csak futólagos alkalom volt. Ott tartózkodásom idején többször látogattam a New York-i, chicagói, washingtoni múzeumokat és ugyanezt tettem hazautazásom napjaiban is, sőt még fokozottabban, mikor megbízásból időközben négy hétre visszarepültem Európába. Nyugodtan elmondhatom tehát, hogy az öt év alatt sohasem álmodott tapasztalatokra, élményekre bukkantam, amelyeket az amerikai könyvtárak legendásan gazdag elméleti és reprodukciós anyagával egészítettem ki. Megismétlődött tehát a 30 év előtti gyakorlat, amely ugyancsak egy addig nem ismert világ gazdagságát tárta elém – de ezúttal nem a hazai poron-

don, hanem nemzetközi méretekben. A képzőművészetnek egy világméretű halmaza olyan változatossággal és árnyaltsággal és olyan magas színvonalat hozott tudomásomra, amely csak az eredeti alkotók sajátja lehet és sohasem az epigonoké. Kényszerűen vállalt emigrációm startjánál nem lehetett tudomásom a végső mérleg e nagyszerűségéről. Igaz, egy-egy kirándulással begyűjthettem volna a látottak nem is kis részét, de az öt évi megszakítás nélküli kint tartózkodás lehetőségei, ez csak szegényesen pótolhatta volna. Tudja mire gondolok. És most kezdjük az elején. Megérkezésem második hetében ... Rochesterben a kisvárosi múzeum igazgatóját Mr. Saltzman festőművészt kerestem fel, és meghívtam a kivitt Czóbel-anyag megtekintésére. Másnap el is jött a feleségével együtt és megtekintette a kirakott képeket. Czóbel nevét, mondotta, sohasem hallottam. De, a képek ragyogóak. És habozás nélkül vállalta a kiállításukat. Zárójelben meg kell mondanom, hogy Mr. Saltzman tájékozódását és döntését diszkréten előmozdítottam avval, hogy tudomására hoztam öreg barátom és a fauveok kapcsolatát. Ő gondoskodott az előzetes propagandáról, az Amerikában elmaradhatatlan koktél partiról és ennek köszönhettem, hogy a vernisage napján kb. 150 ember ismerkedett Mr. Czóbellel from Hungary. A kiállítás fő vendége azonban Mr. Samuel Johnson, a chicagói International Múzeum igazgatója volt, aki híradásomra repült Rochesterbe. Érkezését, személye jelentőségét és főleg utazása célját a sajtó külön cikkben kommentálta. Ő már korábban Czóbel tisztelője volt, de személyesen csak fia, Robert Johnson művészettörténész ismerte, aki állandó párizsi lakos lévén a galéria tanácsadója és vásárlója volt. Később, sokkal később, mikor vele megismerkedtem egy Picasso-kiállítás alkalmával, örömmel hallottam mennyire becsüli Czóbelt és meg is látogatta, ahogy franciásan mondta ... Zentendrén. Tőle tudtam meg azt is, hogy szegény Modok Mária agyvérzésben megbetegedett. Azt is mondotta, hogy már korábban is szeretett volna Czóbel-képekkel foglalkozni, de csak kerülő utakon juthatott hozzá, mert azok kizárólagos menedzsere Párizsban a Zack-galéria volt. Így érthető, hogy a nagytekintélyű chicagói galéria tulajdonosa szívesen vette a lehetőséget, hogy közvetlenül jusson Czóbel-képek birtokába. Így történt, hogy a kiállítás bezárása után az ő tulajdonába került a teljes anyag, amit kivittem. De ott van még ma is. A képeket külön katalógusban reprodukálta, melynek fedőlapján ez áll: From Oscar Köves Collection, Budapest. Ezzel vált lehetségessé, hogy 1970-ben, amikor Czóbelt sikerült rábeszélnem, végre mutatkozzon be szülővárosában is teljes életművével, a chicagói anyag legszebb darabjai láthatóak voltak a Műcsarnokban. Ezen akció kapcsán le kell szögeznem, engedje meg, hogy ezt ideszúrjam, bár lehet, hogy nem is tartozik ide. Ez volt az első és utolsó eset, hogy képet adtam el. Nyugodtan mondhatom, hogy ennek is kettős, reális mentsége volt. Az egyik, hogy a 13 darabbal előmozdítottam, helyesebben megkönnyítettem Czóbel amerikai pályafutását, a másik, hogy így vált lehetővé, hogy a kezdeti időben ne kelljen fiam segítségét igénybe venni. Már messze túl voltunk a kiállításon, mikor egy rochesteri lakberendezőcég tulajdonosa egy klubvacsorán hozzám fordult és megkérdezte: Lenne-e kedvem Párizsba utazni és festményeket vásárolni nyitandó képrészlege számára. A Czóbel-kiállítás, úgy látszik, megalapozta szakértői tekintélyemet. Engem felvillanyozott, hogy "államköltségen" visszatérhetek Európába, kivált, mikor elfogadta feltételemet, hogy rövid megszakításokkal Chicago, New York és Londonon keresztül tegyem meg az utat. Cserébe viszont hát kockázatot kellett vállalnom. Megbízóm ugyanis meghatározta a képek árát és lehető jellegzetességeit. Nyilvánvaló volt, hogy a nemzetközi piacon jól ismert, futószalagon, technikailag magas színvonalon gyártott giccsekre gondolt. Három nehézséggel kellett itt szembenéznem. 1) Nem tudtam Párizsnak, mely részén árulják ezeket, 2) nem ismertem az amerikai közönség ízlését, akik számára kellett válogassak, 3) a művészet más égtáján szerzett kultúrám vajon alkalmassá tesz-e feladatom elvégzésére?

És bizony csak két napi bolyongás után találtam meg a galériákat és a szabadban dolgozó festőket, akik mérhetetlen tömegben készítették, illetve árulták a tárgyakat. Most már tudom, hogy Place du Tertre a székhelye e tarka vásárnak. Az első szemrevételezés szorongó érzése után oldódott zavarom és még három órai körséta után mulatságosnak is találtam a kalandot. Nem sokat teketóriáztam, a drága idő másra kellett. Villámgyorsan összeállítottam egy 100 darabból álló szállítmányt, és én búcsút vettem a művészet hajótöröttjeitől, ill. napszámosaitól. E kényszermunka után felszabadulva másnap végre megkezdhettem háztáji tevékenységem. És elindultam az irodalomból, lexikonokból, korábbi vallomásokból megtervezett körsétám abszolválására. Egymást követték a Louvre (francia), többször megismételt látogatással. Három napra Londonba is átrepültem, ahol a Nationalt és két galériát böngésztem át. Visszafelé utazva egy hetet töltöttem New Yorkban, de szükség is volt erre a hét napra, mert a Metropoli-

tan és Guggenheim Museum mellett, itt található a Museum of Modern Art, amely nyugodtan kijelenthetem, a modern művészet leggazdagabb gyűjteményét őrzi. A világ leggazdagabb múzeumai, kívánom önnek, fiatalember, kedves fiatal barátom, hogy egyszer eljusson oda. Egyet fog érteni velem. Úgy gondolom, ennek a megismerése jelentette körutazásom csúcspontját. De az öt év folyamán tovább bővítettem látogatásaim számát, eljutottam Washingtonba, National Galerie, Bernbe, Városi Múzeum, Münchenben két felkiáltó jel, Lembach Muzeum és Amsterdamban, ... Rembrandt és Van Gogh-múzeumok. Ezek a találkozások újabb és újabb kitekintést nyújtottak a korábbi és a legújabb stílusok felé, így bizony zavarban lennék, ha e hasonlíthatatlanul termékeny évek tapasztalatait, következményeiben, akár csak röviden is össze kellene foglalnom. Szerencsére utazásom fontosabb mozzanatait naplószerűen feljegyeztem, így még a beszélgetés előtt módom nyílott, hogy rendezzem emlékeimet és megtaláljam azt a szempontot, amely szerint vizsgálnom kell a hatást, amelyet művészettörténeti barangolásaim szemléletem kialakítására tettek. Utólag két csoportra osztottam a következményeket. Első csoport: elsőként azokról a benyomásaimról szólanék, amelyek korábbi gyűjtésem döntéseit igazolták, vagy megkérdőjelezték. Vajon a nyugati művészet csodálatos gazdagságának megismerése, megerősítette-e döntéseimet, vagy utólagos korrekcióra figyelmeztet. Nos, elsőnek Rippl-Rónai, gyűjteményem bázisa vizsgázott. Méghozzá fényesen. A nabik tagjai, Ramson, ... életművének ismeretében teljesen egyenrangúnak látom őt egykori kollégáival. Higgye el nekem, Márffy jól válogatott legjobb vásznai sem lógnának ki az álmodern együtteséből. Gulácsy pedig, ez önnek kedvence, mint az előbb itt mondotta, Európa vagy Amerika bármely múzeumában figyelmet keltene. Zárójelben jegyzem meg, bár módom lenne meggyőződésemet gyakorlatilag igazolni.

RIPORTER: Nem volt még kiállítása?

KÖVES OSZKÁR: Nem.

Egry balatoni látomásai mit sem veszítettek értékelésemben, mikor Londonban szemtől szembe álltam a döbbenetes Turner-víziókkal. Bernáth és Berény korábbi periódusainak számos képét nyugodtan vállalhatják a legkényesebb nyugati gyűjtemények is.

Derkovits ezüstös képeiről pontosan ugyanez a véleményem.

Van Dongen és Dufy vásznait eredetiben is megismerve, viszont megértettem, miért választottam azokat a Vasszary-műveket, amelyeken legszebben érvényesült eredeti tehetsége és kevésbé követte a párisi kortársait.

Mednyánszky európai klasszisa is ebben az időben vált nyilvánvalóvá számomra.

Utoljára hagytam Czóbel Béla vizsgáját. Örömmel tapasztaltam, hogy válogatásom meggyőző igazolást nyert ott is. Párisban sorra láthattam a fauve-ok majd mindegyik alkotását: Derain, Vlaminck, Mattisse, Rouault minden elérhető darabját megnéztem. Rouault-tal különösen szerencsés voltam, mert ott tartózkodásom idején rendezték meg emlékkiállítását a Louvre-ban. Meggyőződtem, hogy Czóbel, átütő ereje, színeinek buja gazdagsága és komponálókészsége egyenrangúvá avatja őt egykori kollégáival.

De ugyanakkor az is világossá vált számomra, hogy a 30-as évek egy-két ünnepelt mesterének vásznait miért nem illesztettem a kollekciómba.

New Yorkban módom volt látni a két nagy mexikói, Rivera és Siqueiros pannóit. Mind a kettő rendkívül erős hatást tett rám. Aba-Nováktól való tartózkodásomat ennek ellenére vagy éppen ezért, most megértettem. Ezekkel az értékelésekkel a magyar képzőművészet-történet félszázados, engem érdeklő korszakát most már végleg lezártnak tekintettem. Ritka alkalom, egy ember életében, hogy 15 év és 10 ezer kilométer távlatában egy frissen szerzett tapasztalat birtokában ilyen élesen húzhassa meg a választóvonalat a múlt és a közvetlen jövő között. Itthon az elválasztó kontúrok meghúzása, a korszakváltás konstatálása, a mindennapok folyamatában nem egyszerű feladat. A változások alig észlelhető jelentkezését csak kivételes képességgel rendelkező szellemek veszik észre. Nekem viszont a kétes értékűnek látszó emigráció és a szerencsésnek mondható visszatérés a vízválasztó lehetőségét tálcán kínálta. Ily módon, szerény képességeim ellenére, tisztán kirajzolódott előttem a közelmúlt és a jövőbe forduló jelen útváltása. És most következzék külföldi tartózkodásom második és fontosabb felfedezésének az elbeszélése.

A hazai avantgarde és neo-avantgarde szekptikus megítélése után, künn a nagyvilágban találkozhattam ez irányzat iskolát alapító mestereinek meggyőző alkotásaival. Kétségtelen, hogy a posztimpresszionizmus bűvöletében kialakult ízlésem nehezen, vagy alig tudta befogadni a már akkor korszerűbb

törekvések eredményeit és ennek tulajdonítható, hogy az "Európai Iskola" kiállítását egy kézlegyintéssel intéztem el.

De! És ezt a de-t háromszor alá kell húznom. E törekvések befogadását megkönnyítette volna, ha ugyanakkor a külföldi nagyok munkásságát ismertem volna. Nos, ez a lehetőség ekkor maradéktalanul megadatott nekem. Ez a magyarázata, hogy 5 év alatt megfordult körülöttem a világ és én 1968 végén kicserélt, helyesebben megváltozott emberként tértem haza. Szemléletem megváltozásának alapvető tényezője az a felismerés volt, hogy a természetelvű ábrázolás mellett jelentkeztek olyan törekvések, amelyek a látható világ mögött levő erővonalak összefüggéseit, azok mozgásának törvényszerűségeit vizsgálják, eredményeit pedig ki-ki a maga saját jelrendszerével akarja és tudja kifejezni.

A pompásan szervezett múzeumok lehetővé tették, hogy keletkezésük sorrendjében tanulmányozzam a különböző stílusok kiemelkedő darabjait. Így találkoztam a korai absztraktok: Malevics, Liszickij, Gabo, Pevsner, Moholy-Nagy és a valamennyi fölött álló Kandinszkij műveivel. Utazásom egyik szenzációja volt a Lenbach Múzeum Kandinszkij anyaga. Megítélésem szerint a század majdnem minden modern festője adósa neki. Betartva az időrendet most a kubizmusra emlékezem.

Picasso, Braque, Gleizes, Gris mesterművein keresztül és számos elméleti írás segítségével igyekeztem megérteni őket. Nem kevés időbe és erőfeszítésbe került, amíg megértve intenciójukat és becsülve eredményeiket, otthonosan mozogtam e területen. Lényegesen könnyebb dolgom volt a szürrealizmus világának a befogadásával. Úgy látszik, ezt alkati sajátságom magyarázza. De minden ráhangoltságom mellett is Chagall, Miro, Klee, Chirico, Max Ernst, Salvador Dali művei extatikus állapotba hoztak. (Bár közel sem egyenlő mértékben).

Az expresszionisták művészete is alaposan felkavart. Kokoschka, Soutine, Munch, Rouault és a valamennyit megelőző Van Gogh műveinek megismerése páratlan utazásom egyik felejthetetlen eseménye volt. Minthogy e felsorolás nem lépheti át illetékességem határát, a tasizmussal való találkozásom érintésével be is fejezem a kort. Pollock, Tobey, Mathieau felfedezésével, úgy gondoltam, elérkeztem az up to date művészet végső állomásához, amelyen túl már csak koromra való tekintettel sem illett kíváncsiskodnom. Megnyugodtam tehát, mert úgy éreztem: ismereteimben addig fennállott hiányosságot eltüntettem. Mikor 1968 októberében az óceán felett hazafelé tartottam, magától adódott az alkalom, hogy összegezzem tapasztalataimat. Nem lírai közjátéknak szánom, mert úgy igaz, ahogy mondom. Kényelmes fotelben ülve föld és ég között lebegve, szóval e területen kívüli állapotban, különösen diszponált az ember, hogy összegezze a látottakat, leltárt csináljon. De ne csak a statisztikai adatokkal zsúfolt leltárt készítse el, hanem rendet, sőt fontossági sorrendet is teremtsen a szinte felmérhetetlen gyarapodásban. Ezért meg kellett állapodnom magammal, ki az a néhány legkiemelkedőbb alkotó, akinek címszószerű rögzítésével könnyen tájékozódhatom majd emlékeim megidézésekor "a primus inter pares" kulcs figurákat akartam megörökíteni magamnak és mire az európai partok felé közeledtünk, a következő neveket jegyeztem le végérvényesen: Kandinszkij, Picasso, Chagall, Klee és Pollock. Az ő művészetük ismerete az a fogódzó, amely csalhatatlanul eligazit az elém kerülő művek megítélésében.

De az öt évi kalandozás befejezésekor és közvetlen a hazai küszöb átlépése előtt még egyéb különös érzések és gondolatok foglalkoztattak. Ezek szabatos kifejezésére nem is vállalkozhattam volna, ha nem kerül kezembe Illyés Gyula egy pár sora, amely ifjúsága Párizsának tanulságát jegyzi fel: "Itt nevelkedtem, itt emelkedtem egyre szélesebb kört véve tekintetbe, innen ismertem és szerettem meg szülőhazámat, tárgyilagos majdnem idegenként, tehát annál hitelesebben, igazabban."

Kezdő lépéseim az újra megtalált városban, ha kissé bizonytalanok is voltak, de komoly nehézségbe nem ütköztek. Kapcsolatom a hazai irodalommal, képzőművészettel soha nem szűnt meg. Napilapok, heti- és folyóiratok, a Nemzeti Galéria katalógusai rendszeresen érkeztek. A barátaimmal való levelezés pedig az intimebb eseményekről is tájékoztattak. Ennek ellenére rá kellett jönnöm, hogy a közben felnőtt generációról alig tudtam valamit. Kállai Ernő, Diener Dénes, Keleti Artúr, Oltványi-Artinger halottak voltak. Kmetty János, Fülep Lajos súlyos betegek. Bernáth Aurél pedig fáradtan hárította el az utánpótlás iránti érdeklődésemet. Régi és tisztelt barátaim közül csak Genthon István volt életben és fogadott szeretettel. Ő nem fukarkodott a hazai események ismertetésével. Fanyar iróniájával beszélt az öregek és néhány szemellenzős művészettörténész elutasító, sőt kíméletlen magatartásáról a modern törekvésekkel szemben. Mikor arra kértem, tájékoztasson a legfrissebb jelenségekről, kész-

séggel beszélni kezdett és a meglehetősen népes seregszemléből három nevet emelt ki: Kondor Béláét, Országh Liliét és Deim Pálét.

A következő utam öreg barátomhoz, Czóbelhez vezetett, akit nagy örömömre jó egészségben és teljes aktivitásban találtam. Régi barátságunk, ha lehet, még intenzívebb lett, mint korábban. Alig múlt el nap, hogy ne beszéltünk volna (telefonon) és úgy éreztem, hogy a testben törődött, de lélekben elnyűhetetlen mesternek sok tekintetében hasznos partnere lettem. De a kapcsolat teljességéhez az is hozzátartozik, hogy Czóbel nem felejtve múltbéli töretlen hűségemet és aktuális gyümölcsöző együttműködésünket, gyűjtő szándékomat készséggel támogatta. A legképtelenebb helyekről előkotort és pusztulásnak induló vásznai néhány darabját kedvező feltételek mellett engedte át.

Heteken belül Barcssay Jenővel hozott össze a véletlen. Az ő dolgait ugyan nem gyűjtöttem, de megtisztelő barátságát mégis magaménak mondhattam. Abban az időben készült nagy szentendrei mozaikja és ő meghívott a munka megtekintésére. Akkor kellett látnom, hogy e nagyszerű öreg megcáfolva a hazai hagyományt, 60 éven túl nemhogy hanyatlott volna, de formája csúcsa felé tart. A szentendrei mozaik és a vele összefüggő tanulmányok láttán eszembe jutott Barcsay 10 év előtti Nemzeti Szalonban rendezett kiállítása, ahol láttam azokat a kitűnő méretű képeit, amelyekből szívesen vásároltam volna, ha ismert viszonyaim akkor nem gátolnak ebben.

A Nemzeti Galéria-beli barátaimat is meglátogattam, többek között Solymár Istvánt. Rövid élménybeszámoló után arra kért, menjek ki a Hazafias Népfront kiállító helyiségébe és nézzem meg egy Tóth Menyhért nevű paraszt festő kiállítását és mondjam el a véleményemet. Sok más nevet is figyelmembe ajánlottak, amelyet azonban csak alapos rostálás után vettem figyelembe.

De ne felejtkezzünk meg egy további nagyon fontos dologról: meg kellett találnom azt a 2–3 fiatal művészettörténészt és kritikust, akiket – miként a múltban – ellenőrző és útmutató gyanánt számításba vehettem. Egy–két hónap alatt sikerült megtalálnom e fiatal nemzedék kiválóságait. Az ő írásaikban legtöbbször megtaláltam döntéseim utólagos igazolását.

És ekkor megkezdődött a hazai modernekkel való kapcsolatom kiépítése. Hazatérésem első éve ismét meghozta a felfedezés és kiválasztás semmihez sem hasonlítható örömét. Azt hiszem, nem kell hangsúlyoznom, hogy a felfedezés szó csak a magam személyére vonatkozik. Itt is sok hiányt kellett pótolnom. Az idő sürgetett, tehát fokozott tempót diktáltam magamnak. Alig hiszem, hogy akadt kiállítás – akár kollektív, akár egyéni –, amelyet kihagytam volna. Ezek során ismerkedtem meg Bálint Endrével, Anna Margittal, Kondor Bélával, Deim Pállal, Országh Lilivel személyesen és Korniss Dezső, Keserű Ilona, Szántó Piroska, Kokas Ignác, Kósza-Sipos, Gyarmathy Tihamér stb. művészetével.

Viszont a véletlen vezetett el egy visszavonultan élő és példátlanul keveset alkotó kiváló festőhöz: Giron Emánuelhez.

Igen szerény anyagi eszközök álltak rendelkezésemre. Tehát kétszer is meg kellett gondolnom, kitől és mit vásárolok. De alig pár hónap alatt így is szállingózni kezdtek az egyes darabok. Ha most végigtekintek e második gyűjteményem együttesén, a magam számára is meg kell válaszolnom, hogyan is volt lehetséges megszereznem e művészek hitem szerint legjellegzetesebb darabjait. Felidézvén a 7 év előtti helyzetet a következőket állapítanám meg:

1. A kiválasztott művészek éppen a 60-as években érlelték ki a tehetségüket és én akkor találkoztam velük.

2. Kétségtelen, akkor már mindegyik kivívott magának több-kevesebb elismerést, sőt tekintélyt, de a posztimpresszionista nagyságok sorsához hasonlóan csak egy szűk körben bontakozott ki.

3. Állami vásárlásra nem támaszkodhattak, a Képcsarnok-i értékesítés pedig szentségtörésnek számított volna azért, mert a kereskedelmi vállalatnak deficitesnek látszott a "dekadensekkel" foglalkozni – ahogy ők nevezték.

4. Ennek megfelelően áraik szerények voltak.

Így eshetett meg, hogy annak a két művésznek a műtermében, akik legmélyebb, sőt felkavaró hatást tettek rám, életművük legszebb darabjait már együtt találtam. Meghökkenéssel tapasztaltam, hogy néhány lelkes hívüket leszámítva, az ún. gyűjtők sem vásároltak tőlük. Elismerésük egyelőre csak erkölcsi értelemben fejeződött ki. E két nagyszerű művész: Kondor Béla és Országh Lili, az első perctől kezdve barátaim lettek. Mindkettő művészete kinyilatkoztatásszerűen hatott rám, és azonnal döntöttem, hogy leendő kollekcióm bázisai ők lesznek. Nyugati utamon szerzett tapasztalataim alaposan felkészítettek a minőségi felismerésre, de főleg arra, hogy az először látott alkotás családfai körülményeit is

nyomban tisztázzam. Az elmúlt 7 év csak megerősítette ítéletemet: Kondor és Országh Lili kivételes tehetségek a kor számottevő művészei között és a legnagyobb kincs birtokában voltak: a saját hangjukon szólaltak meg. Nagy szó! De az idők folyamán arról is meggyőződhettem, hogy etikus művészhez illően a magas színvonalú szakmai gondosság-művesség mellett hatalmas képzelőerő és eszmei gazdagság jellemzi őket. És még valami! Egyetlen vonalat sem húztak, amely nem a legbensőbb énjük sugallatára került volna a vászonra.

1970-ben az Oktogonon a súlyosan beteg Kmetty Jánost üdvözölhettem. Így szólt hozzám: "Hallom, Kondor Béla prófétájának csaptál fel. Jól tetted. Ez a fiú tanítványom volt és nagyszerű tehetsége mellett azt becsültem benne, hogy munka közben soha sem kacsintott az értékesítésre."

Kondorral való barátságom egyre jobban elmélyült. Valamennyi elkészült művét velem is megkonzultálta. Hetenként gyakran kétszer is a fél éjszakát nálunk töltötte. A hosszú beszélgetések témái rapszódikusan változtak. Megvitattuk az irodalom és a klasszikus zene, no meg a football benn ünket egyformán érdeklő kérdéseit. De bőven adódó szerelmi válságainak rázós fordulatait is itt remélte tisztába tenni. Ezeken az éjszakákon, amikor az emlékek izgalma és az ital zsongító hatása néha hosszú szünetekre kényszerítette, lehetetlen volt nem arra gondolni, hogy személyében egy Dosztojevszkij-hős süppedt gondolataiba mellettem. Minden róla terjesztett fenegyerekeskedés ellenére nemcsak művészként, de embernek is mélységesen etikusnak tartottam. Lehettek meghökkentő, sőt igazságtalan megnyilvánulásai, s ilyenkor a kegyetlenségig el tudott menni, de a művész és az ember sohasem hazudott. Bátor volt, a kompromisszumot elutasította. És szerény volt, tele kétségekkel, jóllehet tisztában volt a jelentőségével.

Egy este későn értem haza, 11-re járt az idő. Feleségem Kondor telefonüzenetével várt: "Bármilyen későn, még az éjjel keressem fel, mutatni akar valamit." Természetesen azonnal indultam. A műteremben két monumentális méretű fekete rajz fogadott, egymással derékszögbe állítva, s a vásznak spárgával voltak a nyers kerethez feszítve. A látvány megdöbbentett. Éreztem, hogy a század képe előtt állok. A gondolat drámaisága és a zseniális megformálás tökéletes szimbiózisba ötvöződött. Hosszú percek néma csöndje után tudtam csak megszólalni: "Ilyen hatást csak a Guernica tett rám New Yorkban!" És ő tudta, hogy becsületes meggyőződés mondotta velem e szavakat. Befejezésül még egy történetet mondanék el Kondor Béláról. Utolsó Műcsarnok-i kiállítását még a sajtó megjelenése előtt megmutatta nekem. Taxival jött értem és vitt ki a színhelyre. A kiállítás anyaga és a kitűnő rendezés abszolút meggyőző volt. Ezt egy közeli presszóban, az Esti Hírlap kritikusa jelenlétében részletesen is megindokoltam, mégis, másnap reggel, a megnyitóra készülődvén a telefonhoz kellett mennem. Kondor hangja jelentkezett és csak ennyit mondott: "Be vagyok szarva, dicsérj!"

Bálint Endre művészetének és elragadó személyének megszeretése ugyancsak szinkronban történt. Művészetének rangját és jelentőségét igen magasra értékelem. Amellett – mint korábban mondottam – a szürrealizmushoz különösen vonzódom és Bálint életművében mindent megtaláltam, ami e varázslatos stílust oly kedvessé teszi számomra. Az ő világának metafizikus jellege, elragadó kolorizmusa és mélységes humanizmusa, nagyszerű technikai megoldásokon keresztül fejeződik ki. Munkásságának sokoldalúsága is tiszteletet parancsol. Lehet, hogy e beszélgetés természete nehezen tűri, ha vonzódásomat nem egészen ideillő fogalommal fejezem ki, de ezt érzem legklasszikusabbnak: Bálint Endre alkotásainak sexapealja van számomra. S még valami! Ő amolyan jelképpé lett a szememben. Az Európai Iskolával kapcsolatos szemléletváltásom elindítója elsősorban ő volt. Minden, ami az ő törekvésükben ma is maradandó értéknek tűnik, az ő művészetében tárgyiasult a leghitelesebben. És ismétlem: művészetének szeretete és szigorú értékelése egymást támogatják ítéletem kialakításában.

Anna Margit magas kvalitására, sajátos ízeire valamivel később hangolódtam rá. Ma már egyre inkább látom egyedül csak neki sikerült a folklorisztikus elemeket, a mesevilág érintetlen tisztaságú báját akként átemelni a művészet szférájába, hogy a műalkotás mentes maradt minden bájolkodástól. Csipetnyi iróniája költői gyengédséggel értelmezi át figuráit és környezetüket. A mindent átfogalmazó anna-margiti játékosság végül engem is lefegyverezett.

Deim Pálhoz alig egy éve jutottam el. Mélységes lírával átszőtt konstruktivista képeit nagyon megszerettem. Gyűjteményemben valójában ő szerzett végleges polgárjogot a konstruktív irányzatnak. Úgy látom, e rendkívül rokonszenves művész képei is jól érzik magukat festőim társaságában.

A sor végére hagytam Tóth Menyhértet. Barcsayhoz hasonlóan ő is idős kora ellenére számítódik a modernek közé. Festészetének frissességét, őszinteségét, őserejét máig megőrizte azzal, hogy paraszti

munkával függetlenítette magát a közvéleménytől. De a függetlenség megszerzése nem is ment olyan nehezen, mert Tóth Menyhért működésére sem a szakma, sem a szélesebb vásárlóközönség nem figyelt fel. Így sikerült a művésznek azt és úgy festenie, ahogy szárnyaló fantáziája diktálta. A siker egész életében elkerülte és így esett, hogy közel 70 éves korában új emberként jelentkezett a fórumon. Környező világával – földdel, növénnyel, állattal–emberrel – ideális panteizmusban élt és alkotott. Mikor miskei tanyáján felkerestem, személyesen győződhettem meg, hogy témáit környezetének szerves és szervetlen elemeiből merítette és e realitásokból szőtt nagyerejű vízióit vetítette vásznaira. Vele ma sincs könnyű dolgom, nem tudom őt egyértelműen elfogadni, holott haza-ízekkel dúsított festészetét Van Gogh-i látomások teszik különlegessé.

Befejezésül szeretném elmondani, hogy az utolsó 7 év gyűjtésének mi volt az alapgondolata. Nos! Bizonyítani akartam, hogy a század magyar művészettörténete 900-tól a mai napig a szerves fejlődés képét mutatja. E merész vállalkozás talán szerénytelennek is tűnik, kivált akkor, ha mindezt 60–70 képpel kívántam demonstrálni. Éppen ezért különös gonddal kellett válogatnom és nagyobb gonddal akasztani az anyagot, hogy a képek ne csak tűrjék, hanem keressék is egymás társaságát. Minden esetben meg kellett találnom a különféle stílusok és korok alkotásainak érintkezési pontjait s kerülni azokat a vonásokat, amelyek feleselnek egymással. Magától értetődik, a demonstrálás sikere attól függött, hogy a kiszemelt festők mely korszakát, sőt a korszak melyik darabját választja az ember. Gondosan kellett megkeresni azokat a műveket, amelyek nemcsak fogaskerékszerűen illeszkednek egymáshoz, hanem alkotóik pályaívét is többoldalúan mutatják be. És végül – és ez a legfontosabb – törekednem kellett arra, hogy a különböző alkotók valamilyen szempontból rokoníthatók legyenek, akár eszmei, akár habitusuk – lírai vagy drámai beállítottságuk – okán, vagy éppen faktúrájuk, vagy színviláguk révén.

Gyakori látogatóim majdnem egybehangzóan mondogatják, hogy a gyűjtemény, ellenére annak, hogy a legkülönbözőbb korokat és stílusokat integrálja – harmonikus egységet mutat.

És ha most azt kérdezik, hogy ezen örvendetes hatásnak mi a titka, akkor válaszom az, hogy a gyűjtő legyen elfogult! Ha kell, makacsul és következetesen. Kutassa fel és gyűjtse egybe kedvenceinek alkotásait, de kerülje, hogy kedvencei körét szűkre vonja. Így végzi el azt a társadalmi feladatot, amelyet a múzeumok nem láthatnak el. Feltételeik és lehetőségeik különböznek a gyűjtőétől. Kötelező tárgyilagosságuk nem ad módot arra, hogy egy-egy élemü minden mozzanatát oly intenzitással figyeljék és kövessék, mint a kötetlenül vizsgálódó, szubjektíven ítélő gyűjtő teheti. Derítse fel és jó válogatással készítse elő választott művésze jövőbeli sorsát, hogy ha elérkezik az idő, az elfoglalja végleges helyét a művészettörténetben.

A nagyszerű Fülep Lajos szavaival zárom beszélgetésünket. 1942-ben, mikor először látogatott meg, ezt mondotta: "Folytassa fiatal barátom, de legyen tisztába azzal, hogy minden jó kép végül is a múzeumba kerül."

RIPORTER: A Magyar Tudományos Akadémia nevében köszönöm Köves Oszkárnak ezt az értékes elemző beszélgetést, további gyűjtéséhez jó egészséget kívánok.

(Az interjut a Művészettörténeti Kutatócsoport megbízásából Benke László készítette 1975-ben. Az anyag leltári száma MDK C–T. 10/2324.)

Reviews of the Hungarian Academy of Sciences are obtainable at the following addresses:

ALBANIA

Drejtoriia Qëndrore e Përhapjes dhe Propagandimit të Librit
Kruga Konferenca e Pazes
Tirana

AUSTRALIA

A. Keesing
Box 4886, GPO
Sydney

AUSTRIA

Globus
Höchstädtplatz 3
A-1200 Wien XX

BELGIUM

Office International de Librairie
30, Avenue Marnix
Bruxelles 5
Du Monde Entier
5, Place St. Jean
Bruxelles

BULGARIA

Hamus
11 pl Slaveikov
Sofia

CANADA

Pannonia Books
2, Spadina Road
Toronto 4, Ont.

CHINA

Waiwen Shudian
Peking
P. O. B. 88

CZECHOSLOVAKIA

Artia
Ve Směžkách 30
Praha 2
Poštovni Novinivá Služba
Dovoz tisku
Vinohradská 46
Praha 2
Mad'arská Kultura
Praha 2
Václavské nám. 2
Praha 1
Slovart A. G.
Gorkého
Bratislava

DENMARK

Ejnar Munksgaard
Nörregade 6
Copenhagen

FINLAND

Akateeminen Kirjakauppa
Keskuskatu 2
Helsinki

FRANCE

Office International de Documentation et Librairie
48, rue Gay-Lussac
Paris 5

GERMAN DEMOCRATIC REPUBLIC

Deutscher Buch-Export und Import
Leninstraße 16
Leipzig 701
Zeitungsvertriebsamt
Fruchtstraße 3—4
1004 Berlin

GERMAN FEDERAL REPUBLIC

Kunst und Wissen
Erich Bieber
Postfach 46
7 Stuttgart S

GREAT BRITAIN

Blackwell's Periodicals
Oxenford House
Magdalen Street
Oxford
Collet's Subscription Import Department
Denington Estate
Wellingsborough, Northants.
Robert Maxwell and Co. Ltd.
4—5 Fitzroy Square
London W

HOLLAND

Swetz and Zeitlinger
Keizersgracht 471—478
Amsterdam C.
Martinus Nijhoi
Lange Voorhout 9
The Hague

INDIA

Hind Book House
66 Babar Road
New Delhi 1

ITALY

Santo Vanasia
Via M. Macchi 71
Milano
Libreria Commissionaria Sansoni
Via La Marmora 45
Firenze

JAPAN

Kinokuniya Book-Store Co. Ltd.
826 Tsunohazu 1-chome
Shinjuku-ku
Tokyo
Maruzen and Co. Ltd.
P. O. Box 605
Tokyo-Central

KOREA

Chulpanmul
Phenian

NORWAY

Tanum-Cammermeye
Karl Johansgt 41—43
Oslo 1

POLAND

RUCH
ul. Wronia 23
Warszaw

ROUMANIA

Cartimex
Str. Aristide Briand 14—18
Bucuresti

SOVIET UNION

Mezhdunarodnaya Kniga
Moscow G—200

SWEDEN

Almquist and Wiksell
Gamla Brogatan 26
S—101 20 Stockholm

USA

F. W. Faxon Co. Inc.
15 Southwest Park
Westwood, Mass. 02090
Stechert Hafner Inc.
31. East 10th Street
New York, N. Y. 10003

VIETNAM

Xunhasaba
19, Tran Quoc Toan
Hanoi

YUGOSLAVIA

Forum
Vojvode Mišiča broj 1
Novi Sad
Jugoslavenska Knjiga
Terazije 27
Beograd

Kövesdi Dóra
alkalmazott grafika szak

NOT FOR SALE

ESTMEDIA ■ 1036 BUDAPEST ■ LAJOS U. 78. ■ TEL.: 436-5070

Óbudai Képzőművészeti Szakközépiskola
1031 Budapest, Kalászi u. 5-7.
Tel: 453-3000
E-mail: obudaikepzo@acenet.hu
Web: www.obudaikepzo.hu
Felvételi: 2006. augusztus 21-22.

Üdvözlet
@
hajnali
Pestről

KÖVESDY Dénes gyüjtemény

HERNÁDI Miklós: Ami forog és ami nem forog. =
Mükinsc Figyelő 1992.1. 1-2.p.

a huszas évek talán legnagyobb külföldi
kollekciója-magyar- hirek szerint uj gazdát
keres

A többiekhez mindenben hasonló, k
az ambitusra nyílik. Ugyancsak az an
kis szelelő lyukban a falhoz támasztv
található hús és szalonna fölakasztá

AA) A számtartó harmadik szo
tásos, az alsót deszkával padolták ki
és a kert felé levő nagy ambitusra ny
cses, félig nyári szúnyoghálóval föls
ragasztottak, a többiekhez mindenbe
kához pedig téli ablakot készítettek.
áll kupakkal, továbbá 2 keményfa, s
és 1 kékre festett, ruhaaggatásra sz

BB) Következik az egész épület
és a kertre nyiló nagy ambitus. Fels
részben négyszögletű, fehér faragott k
tett téglával kirakott. Ezen ambitu
fölött kis zsindelyes fedél található
alkalmatosabban megállhatnak. E na
az egyik a felső emeletre vezető kőlé
tett, félig deszkás, félig farostélyos, h
tal, francia pléhvel borított, s ennek
függ; a második, diófa színűre festett
sarokkal ellátott, kétfelé nyiló ajtó
a harmadik, ugyancsak nagyobb, ké
zott, felső részén farostélyos, sötétzö
a kertbe nyílik; míg a negyedik, vasp
nűre festett, puhafa ajtó kis kamrác
ablaka van: egyik észak felől, másik
vasrostélyokkal, belül pedig üveg hel
ambitusban még egy kékre festett,
szegekkel ellátott, puhafa fogas talál

CC) A nagy ambitusban levő ajtó
egyike a számtartó konyhájába veze

tó

PARTI

Teljesen biztosak lehetünk benne, hogy utolért minket a nyár teljes ragyogásában, így kerekedhet egy kétnapos fesztivál (június 15–16.) Dunavarsány mesterséges tópartjára, immár másodszorra. Innen is kapta nevét: Field of Joy Festival II. Hogy senki ne tevessze el az utat, induljon el Budapestről az 510-es és az 51-es úton, vagy ha az M0 felöl jön, Baja, Dunaharaszti felé, ameddig meg nem látja a Dunavarsány táblát. Akik pedig biztosra akarnak menni, kövessék a Nagyvárad térről induló partibuszokat.
Lesz ott minden, ami egy JetSki tó partján elfér: break show, graffitisek, félcső, bungee jumping, wake board show, bikinis lányok, tangás fiúk, hogy látványként inspirálják a tudatot.
A sátrak rengetegében három színpadon dübörög a ritmus. Hip-Hop, drum 'n' bass, goa, chill out. Eljön Angliából Matrix, a Bad Company, a Different Drummer Sound System, Németországból NME Click, Amerikából Tingle, Izraelből E-tai, Ausztriából pedig Madrid de los Austrias. A magyar mezőnyből pedig ott lesz az Anima Sound System, Palotai, Titusz, Ken Guru és társai, Longmen-Bratwa, Solid, Mango, Cadik, Tégla, Odin. Meg a naplemente és a felkelte is kétszer.

- door -

ünnep

A ZENE MINDEGY KIÉ

Az 1982-ben Franciaországban kezdeményezett, sokszínű és élő A Zene Ünnepe mára a kulturális Európa jobbá tételének egyik alapeseménye lett. Barcelona, Berlin, Brüsszel, Budapest, Isztambul, Liverpool, Nápoly, Párizs, Prága és Róma kulturális önkormányzatának képviselői garantálják a minden évben június 21-én megrendezésre kerülő esemény tisztaságát, ingyenességét és színvonalát. Budapest az idén hét helyszínnel és számos hallgatható, nem tupírszalonban készült zenekarral járul hozzá az ünnephez.
Zseniális helyszín a vének tanácsa, avagy a Tilos az Á nagyszínpada 15.00-tól a Gellérthegyi Víztározónál (*Bp. XI., Hegyalja u.–Sánc u. sarka*), ahol az ebben a formációban először játszó Gipsy String Budapest nevű autentikus roma zenekar lép fel, valamint a huszonegy tagú és a világ minden létező zenei stílusában zenélni képes 17 Hippies Berlinből, Lajkó Félix és az indiai származású londoni Nitin Sawhney.
A városligeti Királydombon koronázás helyett hip-hop-sztárok lépnek fel az IMMC vezetésével, valamint Beáta Pozitíva és a Budapest Jazz Quartet, japán performance és Ugly Leaders is lesz Horvátországból.
Az újdonsült Party Tütüben, a Velencei-tó partján, Gárdonyban (*Tulipán u. 2.*) kétnapos és izgalmas lesz a program. Dresch Quartet, Pop Iván és Goaboló zsonglőrök, valamint a friszkói szívtipró punkok, a Drastic Measure tagjai vadulnak az első nap. Szentendrén, a városháza udvarán 16.00-kor Vujicsics, Plastic O'Hara és ef Zámbó többek között. Ugyanitt, a Dalmát pincében (*Malom u. 5.*) szintén kétnapos lesz a buli: 21-én Gazsi Zoltán Időt töltök című filmjének vetítése után, amelyből megismerhetjük a nyolcvanas évek underground zenéit, még súlyos koncertek várhatók. Ezenkívül a Süss Fel Napban (*Bp. V., Honvéd u. 1.*) örülhetünk még a zenének a cseh Luca Brasi és a mi Rémemberünk munkája nyomán, és a Kopaszi gáton (*Bp. XI., Lágymányosi híd budai hídfője*) 21.00-kor a Korai Öröm erőfeszítéseinek köszönhetően.

- susuka -

feszt

SPORTBÓL LETTÉL

Sportosan rövidre nyírták a Sport Sziget Fesztivált. A Pepsi Sziget sátoros ünnepéhez képest csak kétnapos lesz a bulizás, ami ezúttal olimpiai szám. A június 16–17-én megrendezésre kerülő sportfeszt nem a szögletzászlóra sercintő balbekkekről szól, hanem igazi premierligás játékosokról, olyanokról, mint a finn csellómetál zenekar, az Apocalyptica, amelynek hangszeres törekvéseire az a legjellemzőbb, hogy a rockot öröknek és elpusztíthatatlannak gondolják. Fellép néhány ificsapat, többek között a virgonc funkkölyköket tömörítő United, a Republica magyar hangja, Venus Zsuzsa, Sub Bass Monster, aki a négy oktáv helyett megmutatja, milyen is az a bizonyos négy ütem, a Szív, kifúj, benn tart, kipufog-effekt, csak a sportminiszter úr meg ne hallja. De fellép a pesti underground szentháromság is, a Másfél, a Quimby és a Heaven Street Seven, és lesz egy jó kis Neo-parádé is, de akiknek ez nem elég, néhány hardcore-mesemondó és Arabsanyi szórakoztatja a rockfüggőket.

Poós

tárlat

VAN, AKI FOTÓN SZERETI

Kövesdi Réka tavaly végzett az Iparművészeti Egyetem fotó szakán, amiből az következik, hogy főleg fényképeket készít, azaz vagy terepen van, vagy egy sötét laborban csorgatja a fixíroldatot a képeiről, ami egy jó kis morbid dark thriller nyitó képsora is lehetne, de nem, Kövesdi Réka Santorini szigetén, Görögországban fotózott, illetve divatképeket készített, amelyek ékszereket, kalapokat és egyéb kiegészítőket ábrázolnak. Mindezeket a Trafóban (*Bp. IX., Liliom u. 41.*) lehet megtekinteni. Az ifjú tehetség így vall a munkáiról: „A világos, fagyott vagy harmatos felületek érzetét idéző képek az élesség-életlenség játékát szövik a felfokozott, de kissé hűvösben tartott színek világába." Ez így rendben is volna. Ilyenek tehát Kövesdi Réka képei.

PZ

Bartók + Verdi

Június 15-től kilenc napon át zarándokolhatnak az operabarátok Miskolcra, a Szinva Velencéjébe, hogy meghallgassák Bartók és Verdi műveit. Bartók II. hegedűversenyét és a Concertót Mihail Jurovszkij vezényli. Selmeczi János hegedűl, a Traviatát Medveszky Ádám vezetésével adja elő a Miskolci Nemzeti Színház ének-, zene- és tánckara, míg Marine Déinyan, az Örmény Nemzeti Opera sztárja énekel szopránul, és Alfred Kim rendez.
A Trubadúrt ukránok, Bartók A csodálatos mandarinját a Szegedi Kortárs Balett, A fából faragott királyfit a Magyar Állami Operaház adja elő. Lesz még Nabucco, Simone Boccanegra, Requiem és Rigoletto, lesznek sztárok Svájcból, Olaszországból és az Egyesült Államokból. Nem sorolnám tovább a szenzációkat, akinek füle van hozzá, már eddig is tudta, hogy érdemes Miskolcon, a Kelet kapujában töltenie a szabadságát, mert ez a kilenc nap egy olyan hagyomány kezdete, aminek nem nagyon van párja hazánk kultúrtörténetében.

- operimi -

színház

PÉCS

A színháztalálkozó utolsó három napja tartja az eddigi ütemet, és vele tarthat, aki még bírja. Június 15-én 17.00-kor a Merlin Színház előadásában szivárványos fényeffektek között a Romeo és Júlia látható, majd 21.00-kor Szolnokról az Amadeus következik, amelyben Salieri és Mozart a színpadon, vagyis II. József udvarában vetélkedik, az adalék zeneműveket pedig a Liszt Ferenc Kamarazenekar élőben adja elő. Másnap 17.00-kor Zalaegerszeg virít A salemi boszorkányokkal. Hatására, mikor kellőképen kivetkőzött magából mindenki, és átérezte a félelemgerjesztés veszélyeit, megnézheti az utolsó versenyben lévő darabot: Ottlik drámatrilógiáját, A hazatérést, A hajszát és a Hazajáró lelkeket, vagyis az Amerikai Elektrát a Budapesti Kamaraszínház előadásában. Másnapra marad a díjkiosztó gála (20.00-kor), ahol mindenki szembesülhet tippjeivel és a legjobbakkal. Meg azzal, hogy tényleg színház az egész világ, benne pedig világosítóval és dramaturggal együtt külön színház minden ember.

A MaNcs kulturális ajánlóját a Pannon GSM támogatja.

filmbemutatók

GYORSBÜFÉK, GYORS NŐK (Fast Food, Fast Women) színes, feliratos, amerikai* MŰVÉSZ, PUSKIN

HANNIBAL (Hannibal) színes, feliratos, amerikai*** MAMMUT BUDAI MOZIKÖZPONT, CAMPONA STER CENTURY, CINEPLEX ODEON, CINEMA CITY CSEPEL, CORVIN BUDAPEST FILMPALOTA, HOLLYWOOD MULTIPLEX (DUNA PLAZA, LURDY HÁZ, ÓBUDA), WESTEND STER CENTURY

mozik

MAMMUT BUDAI MOZIKÖZPONT HANNIBAL (am.)*** 11, fi, 2, n4, 5, 6, h8, h9, éjjel fi1, 15–16-ig éjjel n12 is; SHREK (mb. am. animációs) premier előtt 16–17-ig h12, 6; Sebhelyek (am.)*** 12, 2, 4, n9, éjjel n11, 14–15-ig és 18–20-ig 6 is; Addig jár a korsó a kútra... (fr.)* n12, h4, n6, 7, 9, éjjel h11; A mexikói (am.)* 12, f3, 5, f8, éjjel 10; A múmia visszatér (mb. am.)* 1, n3, h5, n8, h10, 14–15-ig és 18–20-ig de. h12 is; Nincs több suli (mb. am. rajzfilm) f12, f2, f4; 15 perc hírnév (am.)*** f6, 8, éjjel fi1; Bíbor folyók (fr.)*** n7, éjjel h11; Memento (am.)** 4, f9; Kirikou és a boszorkány (mb. fr. rajzfilm) n1; Sacra Corona (magyar) h2

CAMPONA STER CENTURY MEGAPLEX HANNIBAL (am.)*** f3, n6, 8, éjjel h11, 16–17-ig de. h12 is; Eszeveszett birodalom (mb. am. rajzfilm) n2, f4, 16–17-ig de. f12 is; Sebhelyek (am.)*** f2, h4, 6, n9, éjjel fi1, 16–17-ig de. n12 is; A múmia visszatér (mb. am.)* h2, f5, f8, éjjel n11, 16–17-ig de. 11 is; SHREK (mb. am. animációs) premier előtt 16–17-ig 5, n8; A mexikói (am.)* n3, h5, f8, éjjel 10, 16–17-ig de. h12 is; 15 perc hírnév (am.)*** f5, n8, h10; Pokémon 2. – Bízz az erőben! (mb. am. rajzfilm) 16–17-ig n1, f3; Nincs több suli (mb. am. rajzfilm) 1, 3, h5, 16–17-ig de. 11 is; Beépített szépség (am.)* 7, n10; Farkasok szövetsége (fr.)** 4, h9; Taxi 2. (mb. fr.)* 2, h7, 16–17-ig de. 12 is; Bíbor folyók (fr.)*** n4, f6, h8, éjjel 10; Mi kell a nőnek? (mb. am.)* h2, n5, 7, f10

CINEPLEX ODEON PÓLUS MOZI SHREK (mb. am. animációs) premier előtt 16–17-ig 10, n5, f7; HANNIBAL (am.)*** 2, 5, 8, 15–16-ig éjjel 11 is, 16–20-ig de. n12 is; Sebhelyek (am.)*** 1, f4, 6, n9, 15–16-ig éjjel h11 is, 16–20-ig de. h11 is; Addig jár a korsó a kútra... (fr.)* n1, n3, h9, 14–15-ig és 18–20-ig f5, f7 is, 15–16-ig éjjel h11 is, 18–20-ig de. n11 is; A mexikói (am.)* h1, n4, h6, f9, 15–16-ig éjjel n12 is; A múmia visszatér (mb. am.)* h2, h5, f8, 15–16-ig éjjel fi1 is, 16–20-ig de. 11 is; Mi kell a nőnek? (mb. am.)* h1, 9, 14–15-ig és 18–20-ig h4, f7 is, 15–16-ig éjjel f12 is, 18–20-ig de. 10 is; Gyerekeknek: Pokémon 2. – Bízz az erőben! (mb. am. rajzfilm) 16–20-ig de. fi1

CINEMA CITY CSEPEL PLAZA HANNIBAL (am.)*** 3, f6, 8, éjjel fi1, 16–17-ig fi is; A múmia visszatér (mb. am.)* 2, f6, 8, éjjel fi1, 16–17-ig de. f12 is; A mexikói (am.)* f2, h4, 6, n9, éjjel fi1, 16–17-ig de. n12 is; Taxi 2. (mb. fr.)* 1, 3, 16–17-ig de. 11 is; Farkasok szövetsége (fr.)** 5, h8, éjjel n11; Eszeveszett birodalom (mb. am. rajzfilm) 1, h3, f5, n7, 16–17-ig de. n12 is; A szívem érted rapes (am.)* 8, éjjel n11; Tigris színre lép (mb.am rajzfilm) 16–17-ig de. 11; Mi kell a nőnek? (mb. am.)* n2, f4, h6, 8, éjjel n11; 102 kiskutya (mb. am.) f2, 16–17-ig de. f12 is; Blair Witch – Ideglelés 2. (am.)*** h4, 6, 8, éjjel 10

CINEMA CITY V. I. P. Mi kell a nőnek? (magyar felirattal)* f4, 8; Csokoládé (am.) h6, éjjel n11; Memento (am.)** f3, f5, f7, f9, éjjel fi1; Egy nehéz nap éjszakája (ff. angol)* 2, 4, 6, 8, éjjel 10; A mexikói (am.)* f2, h4, 6, n9, éjjel fi1; A múmia visszatér (mb. am.)* 2, f6, 8, éjjel fi1; Malena (olasz)*** 2, 4, 6, 8, éjjel 10

CORVIN BUDAPEST FILMPALOTA HANNIBAL (am.)*** 10, 11, fi, f2, 3, 4, f6, f7, 8, 9, éjjel fi1, 15–16-ig éjjel f12 is; SHREK (mb. am. animációs) premier előtt 16–17-ig 11, 5; Sebhelyek (am.)*** h11, h1, h3, h7, h9, éjjel h11, 14–15-ig és 18–20-ig h5 is; A múmia visszatér (mb. am.)* n11, h1, n4, h6, n9, éjjel h11; A mexikói (am.)* f1, h5, n8, h10; Nincs több suli (mb. am. rajzfilm) f12, 3, 14–17-ig és 19–20-ig de. 10 is; Addig jár a korsó a kútra... (fr.)* h8, 14–15-ig és 18–20-ig de. 11 is; 15 perc hírnév (am.)*** 1, f6; Sacra Corona (magyar) n4; Farkasok szövetsége (fr.)** este f10

HOLLYWOOD MULTIPLEX DUNA PLAZA A múmia visszatér (mb. am.)* n11, 1, h4, f7, n10, 15–16-ig éjjel f12 is; HANNIBAL (am.)*** 11, h2, f5, 7, h10, 15–16-ig éjjel n1 is; SHREK (mb. am. animációs) premier előtt 16–17-ig 4, h8; A szívem érted rapes (am.)* 10, n1, f3, 5; 15 perc hírnév (am.)*** f8, éjjel 10, 15–16-ig éjjel n1 is; 102 kiskutya (mb. am.) de. h11, h1, h3; Mi kell a nőnek? (mb. am.)* 14–15-ig és 18–20-ig h5; Bíbor folyók (fr.)*** 17–20-ig este f10, 19–20-ig n8 is, 15–16-ig éjjel 12; Sebhelyek (am.)*** n11, fi, 3, f6, 8, éjjel fi1, 15–16-ig éjjel f1 is; A mexikói (am.)* f11, h1, n4, h6, n9, éjjel h11; Pokémon 2. – Bízz az erőben! (mb. am. rajzfilm) 16–17-ig de. 11, n2; Gladiátor (am.)** n4; A múmia (am.)* 6; Beépített szépség (am.)* este h9, 14–15-ig és 18–20-ig de. 11, n2 is, 15–16-ig éjjel 11 is; Nincs több suli (mb. am. rajzfilm) 10, fi, n3, n5; The Mummy Returns – A múmia visszatér (eredeti nyelven, felirat nélkül) n7; Farkasok szövetsége (fr.)** este 9, 15–16-ig éjjel h12 is

HOLLYWOOD MULTIPLEX LURDY HÁZ HANNIBAL (am.)*** f3, n6, 8, éjjel h11, 16–17-ig de. h12 is; Sebhelyek (am.)*** 1, n4, f6, h8, éjjel 10, 15–16-ig éjjel n1 is, 16–17-ig de. h11 is; A múmia visszatér (mb. am.)* n3, h5, n8, h10, 15–16-ig éjjel n1 is, 16–17-ig de. n12 is; A mexikói (am.)* h1, f4, 6, f9, 15–16-ig éjjel 11 is, 16–17-ig de. n11 is; Nincs több suli (mb. am. rajzfilm) f2, n4, 16–17-ig de. 10, h12, 5 is; Addig jár a korsó a kútra... (fr.)* 7, 9, 14–15-ig és 18–20-ig 5 is, 15–16-ig éjjel 11 is; SHREK (mb. am. animációs) premier előtt 16–17-ig n4, 8; 102 kiskutya (mb. am.) 3, 14-én és 16–20-ig h1 is, 16–17-ig de. f11 is; Fejcserés támadás (am.)* n6, 14-én és 18-án h8, éjjel h11 is; Szeretném, ha szeretnél (mb. am.)* 1, 14–15-ig és 18–20-ig f4 is, 16–17-ig de. h11 is; Bíbor folyók (fr.)*** h6, 8, éjjel n11; A szívem érted rapes (am.)* 12, f3, 5; Farkasok szövetsége (fr.)** f8, éjjel n11; Mi kell a nőnek? (mb. am.)* 2, f5, 14–15-ig és 18–20-ig 7 is, 16–17-ig de. f12 is; Blair Witch – Ideglelés 2. (am.)*** 14–15-ig és 18–20-ig este f10, 15-én éjjel h12 is, 16–17-ig éjjel f11 is; Beépített szépség (am.)* h2, 16–17-ig de. f12 is; 15 perc hírnév (am.)*** 4, f7, 9, 15–16-ig éjjel f12 is

HOLLYWOOD MULTIPLEX ÓBUDA HANNIBAL (am.)*** n3, 5, h8, éjjel fi1, 16–17-ig de. f12 is; Sebhelyek (am.)*** f4, h6, 8, éjjel n11, 16–17-ig de. 11, n2 is; Nincs több suli (mb. am. rajzfilm) 2, 4, 16–17-ig de. 10, 12 is; Farkasok szövetsége (fr.)** 6, f9, 15–16-ig éjjel 11 is; Mi kell a nőnek? (mb. am.)* f7, 16–17-ig de. n12, h2 is; Beépített szépség (am.)* n5, 9, 15–16-ig éjjel n12 is; A múmia visszatér (mb. am.)* n7, 14–15-ig és 18–20-ig h4, h9 is, 15–16-ig éjjel n12 is, 16–17-ig de. n11, 1 is; SHREK (mb. am. animációs) premier előtt 16–17-ig de. h11, 4, h9; A mexikói (am.)* 2, f5, 7, f10; 15 perc hírnév (am.)*** n3, h5, n8, h10, 16–17-ig de. h12 is

KOSSUTH 4 MOZI 15 perc hírnév (am.)*** 11, n2, f4, h6, 8, éjjel n11; Memento (am.)** f3, h7, h9, éjjel h11; Sacra Corona (magyar) 10, n1, f5; Szeretném, ha szeretnél (mb. am.)* 12, 4, éjjel 10; Sátánka (mb. am.)* de. 10, 2; Beépített szépség (am.)* 6, 8; Eszeveszett birodalom (mb. am. rajzfilm) de. f11, f3; Taxi 2. (mb. fr.)* f1, f5, f7; Tigris és Sárkány (kínai–tajvani–amerikai)* éjjel fi1; Ellenség a kapuknál (am.)** este f9

RÓZSADOMB MOZI Tigris színre lép (mb. am. rajzfilm) h5; Segítség, apa lettem! (mb. am.)* 6; Tűzsharc (am.)** 14–15-ig és 18–20-ig 8; Gladiátor (am.)** 16–17-ig 8; Csibefutam (mb. angol animációs) n5; Eszeveszett birodalom (mb. am. rajzfilm) 16–17-ig f6; Számkivetett (am.)* 14-én 6; Fedezd fel Forrestert! (am.) 15-én 6; Jég és föld között (mb. am.)* 18-án 6; Férfibecsület (am.)* 19-én 6; Sakáltanya (am.)* 20-án 6; Beépített szépség (am.)* f9; Pokémon 2. – Bízz az erőben! (mb. am. rajzfilm) f5; Csokoládé (am.) n7; Ellenség a kapuknál (am.)* n9

WESTEND STER CENTURY MEGAPLEX Sebhelyek (am.)*** n12, f2, h4, 6, n9, éjjel fi1; HANNIBAL (am.)*** h11, h2, h5, h8, éjjel h11; Nincs több suli (mb. am. rajzfilm) h12, h2, h4, h6; Rossz álmok (am.)** 14-én és 17–20-ig 8, éjjel h11; A mexikói (am.)* 10, h1, f4, f7, n10, 15–16-ig éjjel 12 is; 15 perc hírnév (am.)*** h11, f2, n5, h7, n10, 15–16-ig éjjel h12 is; Addig jár a korsó a kútra... (fr.)* 11, 1, n4, f6, f8, f10, 15–16-ig éjjel f12 is; Bíbor folyók (fr.)*** f12, 2, f5, 7, f10, 15–16-ig éjjel 12 is; A múmia visszatér (mb. am.)* 10, h1, f4, n7, 9, 15–16-ig éjjel h12 is; Fejcserés támadás (am.)* 12, n3, n5, 14–15-ig és 18–20-ig f7 is, 14-én és 17–20-ig este f9, f11 is; Szeretném, ha szeretnél (mb. am.)* de. f12, 4, 14–15-ig és 18–20-ig este n9 is; Blair Witch – Ideglelés 2. (am.)*** 2, éjjel fi1, 14–15-ig és 18–20-ig n7 is; SHREK (mb. am. animációs) premier előtt 16–17-ig n7, n9; Farkasok szövetsége (fr.)** fi1, f2, h5, h8, éjjel h11; Beépített szépség (am.)* n11, fi, n4, 6, h9, 15–16-ig éjjel n12 is; Mi kell a nőnek? (mb. am.)* h6, 15–16-ig éjjel 11 is; Memento (am.)** fi, 3, f9; A szívem érted rapes (am.)* h12, n3, f8; Ellenség a kapuknál (am.)* h5, éjjel 10

art

BEM Roncsfilm (magyar)** 14-én 4; Nekem lámpást adott kezembe az Úr Pesten (Jancsó M.)* 14-én 6; Jeruzsálem (B. August) 14-én h8; A kis utazás (magyar)* 15-én 4; Glamour (magyar)* 15-én 6; Cigányok ideje (jugoszláv)* 15-én 8; Púpos lovacska (mb. szovjet rajzfilm) 16-án 3; A napfény íze (Szabó I.)* 16-án n5; Szeress, ha tudsz (am.)* 16-án n8; Stigmata (am.)** 16-án este f10; Egy bogár élete (mb. am. animációs) 17-én 3; Irány Eldorádó (mb. am. rajzfilm) 17-én f5; Segítség, apa lettem! (am.)* 17-én 6; Az évszázad gyermekei (fr.)*** 17-én 8; Simon mágus (magyar)* 18-án 4; Az élet szép (olasz)* 18-án 6; Macska-jaj (E. Kusturica)* 18-án 8; A nyár meséje (fr.)* 19-én 4; A lápvidék gyermekei (fr.)* 19-én 6; A szibériai borbély (orosz–ang.–fr.)* 19-én 8; Jeanne D'Arc, az orléans-i szűz (am.)* 20-án 4; 28 nap (am.)* 20-án f7; Gladiátor (am.)** 20-án n9

CIRKO-GEJZÍR Lábad között (spanyol, M. G. Pereira)*** 5, 7, 9; Gabbeh (iráni) 14-én f6; Jónás és Lilla (A. Tanner) 15–16-ig 5; Apa (Szabó I.) 17-én 5; Gadjo Dilo (T. Gatlif) 18-án 5; Az élet könyve (H. Hartley) 19-én f6; Vérvörös (A. Ripstein)*** 20-án 5; Az ezredes úrnak nincs, aki írjon (mexikói–sp.–fr., A. Ripstein) 14-én 7; Törökfürdő (olasz, F. Özpetek)** 15–18-ig 7; Tangó (sp., C. Saura)* 19-én 7; Édeszkettes (hongkongi)** 20-án 7; Etűdök gépzongorára (Ny. Mihalkov) 14-én 9; Hálószobák és előszobák (angol, R. Troche)**, kísérőfilm: Öltözz (Szűcs N.–Sándor D.) 15–19-ig 9; Kikujiro nyara (japán) 20-án 9; Cirko galéria: Barakonyi Szabolcs Katmandu-völgy és Szepessy Ákos Privát kémia című kiállítása

EURÓPA Idióták (dán)*** 14–15-ig 3; János vitéz (magyar rajzfilm) 16-án f4); Mikrokozmosz (fr. természetfilm) 17-én f4; Vakvagányok (Tímár P.)* 18-án 3; Hibátlanok (am.)*** 19-én 3; Lottózsonglőrök (ír)* 14-én és 18-án 3, 20-án n4; Anyegin (angol) 14–19-ig 5; Amerikai szépség (am.)** 20-án h5; Csokoládé (am.) 14–17-ig h7, 15–16-ig és 20-án f9; I love Budapest (magyar)** 18–19-ig h7; Ellenség a kapuknál (am.)* 20-án h7; Sade márki játékai – Quills (am.)*** 14–19-ig h9; Számkivetett (am.)* 20-án 9; Mifune utolsó dala (dán)** 15-én 3; Eszeveszett birodalom (mb. am. rajzfilm) 16–17-ig 3; Ideglelés – The Blair Witch Project (am.)** 19-én n4; Portugál (magyar)* 20-án 3; Blair Witch – Ideglelés 2. (am.)*** 14–15-ig h5; Fedezd fel Forrestert! (am.) 16–17-ig f5; Lulu a hídon (am.) 18–19-ig h5; Erin Brockovich, zűrös természet (am.)* 20-án f5; Mélyen az erdőben (fr.)** 14–15-ig és 18–20-ig h7, 16–17-ig 7; 8 és fél nő (P. Greenaway)*** 14-én és 17–19-ig f9

HUNNIA Az élet csodái (fr.–német–vietnami)** 14-én és 19–20-ig 4, 18-án 6; Punktérítő – A közellenség (Kövessy R.) 15-én 4, 18-án f5; Csibefutam (mb. angol animációs) 16-án f4; 102 kiskutya (mb. am.) 17-én h4; Mindent anyámról (sp.)*** 14-én és 20-án 6; Jeanne D'Arc, az orléans-i szűz (am.)* 15-én f6; A napfény íze (Szabó I.)* 16-án 5; Lolita (am.)*** 17-én f6; New Rose Hotel (am.)** 19-én 6; Sohasevolt glória (magyar, Bernáth Zs.) 8; Blöff (angol)**, kísérőfilm: A mesterlövész 14-én éjjel 10; Taxi 2. (mb. fr.)* 15-én és 17–19-ig éjjel 10; Harcosok klubja (am.)*** 16-án és 20-án este h10

MŰVÉSZ GYORSBÜFÉK, GYORS NŐK (am., A. Kollek)* h6, f8, f10; Tabu (fr.–japán–angol, N. Oshima)** h8, h10; Patkánymese (ír, S. Barron) 15-én h6, 17-én n6; A Ravasz, az Agy és két füstölgő puskacsó (am.)** 14-én h6; Blöff (G. Ritchie)** 16-án h5; Malena (olasz)*** 16-án n6, 17-én h6; Memento (am.)** 18-án h6, 20-án este n10; Citromfej (magyar, Bodó V.)* 16-án és 20-án h7; Lost Highway – Útvesztőben (D. Lynch)** 19-én h6; A Kelet az Kelet (angol)* 16-án n6, 20-án 5; Feri és az édes élet (magyar, Czabán Gy.)* 9, 17-én n6 is; I love Budapest (magyar, Incze Á.)** n8; A Millió Dolláros Hotel (W. Wenders)** 15-én n6; Wonder Boys – Pokoli hétvége (am.)* 14-én n6; Harry csak jót akar (fr., D. Moll)* 19-én n6; Utolsó vacsora az Arabs Szürkénél (magyar, Jancsó M.)* 20-án n6; Jadviga párnája (Deák K.)*** 18-án 5; Ízlés dolga (fr., A. Jaoui)* n8, 15–17-ig este n10 is; Napsugár sétány (német)* 14-én este n10; A világ második legjobb gitárosa (am., Woody Allen)*, kísérőfilm: A fehér alsó (Meskó Zsolt) 19-én este n10; A nő kétszer (ang.–am.)* 18-án este n10; Mindent anyámról (P. Almodóvar)** 14-én n6; Szerelemre hangolva (hongkongi, V. Kar-vaj)* 15-én n6, 20-án 9; A nagy Lebowski (J. Coen) 18-án n6; A kertben (M. Sulik)* 19-én n6; Rekviem egy álomért (am.)** 20-án n6; A sziget foglya (fr., P. Leconte)* 14–16-ig és 18-án 9, 17-én és 20-án 7; Buena Vista Social Club (W. Wenders) 15-én és 18-án 7; Táncos a sötétben (L. von Trier)** 16-án h6, 17-én és 19-én 9; A csodálatos mandarin (magyar, Mészáros M.)* 16-án n9, 17-én n7; Cigányok ideje (E. Kusturica)* 14-én f7; Werckmeister harmóniák (Tarr B.)* 19-én f7; Luna papa (német–üzbég)** 15-én 5; Cuki hagyatéka (R. Altman)* 20-án 5

ÖRÖKMOZGÓ A Lada gépkocsik (szovjet) + Dögkeselyű (András F.) 14-én f5; Hidegtál (fr., B. Blier) 14-én 7; Zabriskie Point (am., M. Antonioni) 14-én h9; Az én XX. századom (Enyedi I.) 15-én f5; Konstrukció I–II. (német médiaművészeti munkák) 15-én f7; Remix 1.2. (német médiaművészeti munkák) 15-én f9; A lovakat lelövik, ugye? (am., S. Pollack) 16-án f5; Moziváros születik (összeállítás 1945 utáni híradókból) + Árnyék a havon (Janisch A.) 16-án f7; A mozi története (angol rajzfilm) + Lövöldöző taták (fr., G. Lautner) 16-án f9; Nevem: Joe (angol–német, K. Loach) 17-én f5; Amerikai nagybácsim (fr., A. Resnais) 17-én n7; Dermesztő nyár (lett, A. Grauba) 17-én f9; Elsőszámú közellenség (fr., M. Audiard) 18-án f5; Nosztalgia (olasz, A. Tarkovszkij) 18-án f7; A mozi (magyar rajzfilm) + Szellő motorosok (am., D. Hopper) 18-án f9; Az amerikai feleség (olasz–fr., G. Soldati) 19-én f5; Tündérdomb (Szőke A.) 19-én f7, 20-án f9; Viszlát, Pantin! (fr., C. Berri) 19-én f9; Moziklip (Tímár P.) 20-án f5; Ilyenek voltunk (am., S. Pollack) 20-án f7; Videogaléria: Könyvbemutató: Györffy Miklós: A tizedik évtized 16-án f7

PUSKIN GYORSBÜFÉK, GYORS NŐK (am.)* 1, h3, f5, n7, 8, h10, 16–20-ig de. n12 is; Csokoládé (am.) h12, 5, n10; Sacra Corona (magyar) 2; Addig jár a korsó a kútra... (fr.)* n2, n5, 6, h8, f10, 15–20-ig de. f12 is; A sziget foglya (fr.)* 3, n8; Café Cinema: Bullet Shih kiállítása látható június 19-től

SZINDBÁD I love Budapest (Incze Á.)* h5; Csokoládé (am.) n7; Farkasok szövetsége (fr.)** n9; Krokodilok bölcsessége (angol)*** 14-én 5; Tea Mussolinivel (olasz) 15-én h5; Cseh Tamás-film (magyar, videó) 16-án n6; Szomorú vasárnap (magyar–német)* 17-én 5; A világ második legjobb gitárosa (am., Woody Allen)*, kísérőfilm: A fehér alsó (Meskó Zsolt) 18-án 5; Kámaszutra (am.–indiai)** 19-én 5; Hibátlanok (am.)*** 20-án 5; Sade márki játékai – Quills (am.)*** 14–16-ig h7; Feri és az édes élet (Czabán Gy., with english subtitles)* (videó) 17–20-ig 7; Billy Elliot (angol)* h9; Szindbád galéria: Bizánci Padlás – Loss Andrea festményei

TABÁN Buena Vista Social Club (W. Wenders, videó) 14-én f7, 17-én 5; A lé meg a Lola (német)** 15-én f6; „filmholnap – filmhu" filmklub: Tranzit (rövidfilm), Forgách Kristóf, Till Attila beszélget Török Ferivel 5-én 7; Az éjszakai vonat (lengyel) 15-én h9; Cimborák (magyar) 16-án f4; A sziget foglya (fr.)* 16-án 5; Budapest-retró (magyar) 16-án h7; Mátrix (am.)** 16-án n9; Lolka és Bolka meséi (mb. lengyel rajzfilm) 17-én f4; Mindent anyámról (spanyol)** 17-én h7, 20-án h9; Az élet csodái (fr.–német–vietnami)* 17-én f9; Billy Elliot (angol)* 18-án 6; Patkánymese (ír, S. Barron), kísérőfilm: Mesterlövész 18-án 8, 20-án f6; A piacere (Huszárik Z.-rövidfilmek) Elégia, Capriccio, Amerigo Tot, Tisztelet az öregasszonyoknak 19-én f7; Vayer Tamás díszlettervező emlékére: A'Propos Fábri + 141 perc a befejezetlen mondatból 19-én 8; A Pendragon-legenda (Révész Gy.) 20-án 7

TOLDI Farkasok szövetsége (fr.)** f5; Tündérdomb (magyar) 14–18-ig 7, f9; Lány a hídon (ff. fr.)* 19-én 7; Blöff (angol)** 20-án 7; Titus (am.)** 19-én f9; Tágra zárt szemek (am.)*** 20-án f9; Gémes terem:; A Millió Dolláros Hotel (W. Wenders)** 14-én h5; A Ravasz, az Agy és két füstölgő puskacsó (am.)** 15-én h5; Blöff (angol)** 16–17-ig 5; A kárbecslő (kanadai)** 18-án h5; Exotica (kanadai)** 19-én h5; Felicia utazása (kanadai)** 20-án h5; Lábad között (spanyol)*** 14–16-ig h7; Csokoládé (am.) 17–20-ig h7; I love Budapest (magyar)** 9

VÖRÖSMARTY Addig jár a korsó a kútra... (fr.)* 3, 5, 7, 9; Gladiátor (am.)** 16–17-ig fi

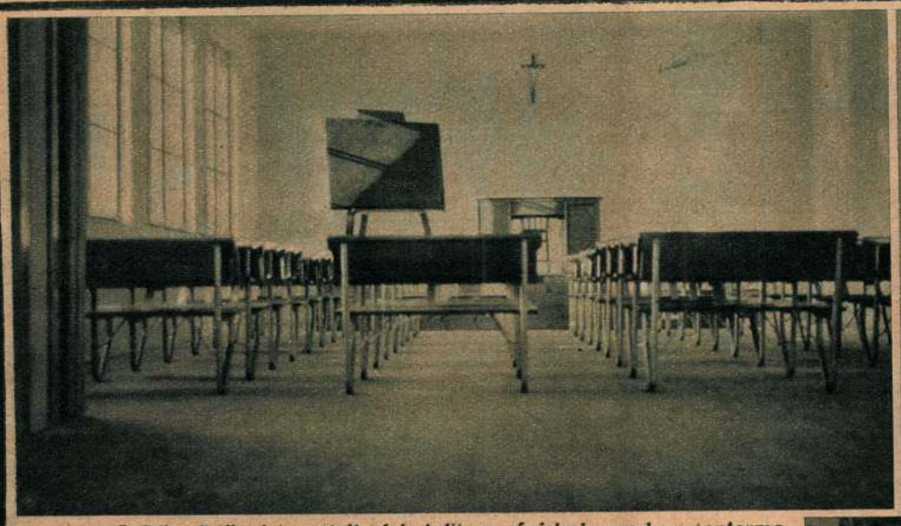

A Dömsödön felszentelt uj katolikus népiskola modern tanterme

KŐVESDI ESZTER, a budapesti I. ker., Koronaőr-utcai polgári leányiskola IV. osztályos tanulója, aki a Magyar Öltözködési Mozgalom Országos Bizottságának magyar ünneplő ruhatervpályázatán 600 iskola 1300 pályázója közül az első díjat nyerte

Dr. Gonczlik Kálmán baja-belvárosi plébános prelátus lett

Schuster Antal a Szent László plébánia uj plébánosa

A svábhegyi templom uj harangja, készítette: SZLEZÁK RAFAEL harangöntőmester, Frangepán-utca 80.

Alexik Ferenc tanárt, a kultuszminisztérium tisztviselőjét az Egyetemi Szent Imre Kör elnökévé választották

A DÓGE-PALOTÁBAN

— Csodálatos ez a mennyezet! Mit érzel, Oszkár, amikor felnézel?
— A gallérgombom rettenetesen nyom.

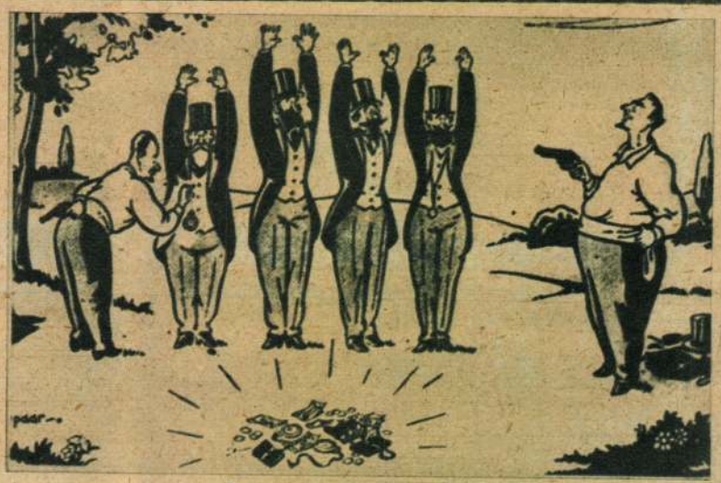

Pisztoly-párbaj Chicagóban

BALESET

— Hazavisszük a feleségéhez
— Isten ments! Onnan jövök.

BECSÜLETES UTON

— Előbb bizonyítsa be, hogy becsületes uton szerezte!
— De kérem, itt a barátom. Tőle kaptam ajándékba!

GYÁVA FAKIROK

— Miért szenvedsz annyit? Menj el a fogorvoshoz?
— Jaj, de ugy félek...

AUTÓKARAMBOL

— Mutassa a hajtási igazolványát!
— Igazán nevetséges! Hisz én voltam a gyalogjáró.

ELFOGULTSÁG

— Kár hogy görbe a lába a fiának!
— Nem baj! Az enyém is ilyen volt, de később kinőttem...

Kövesdi [R], [építén]

L: Rajk Lóuló

–: Mestersholáli

24.

Magyar
Építőművészet, Bp. 1983

83/5